Ce 3,3

4413
A2

How does definition of Tragedy apply in Poetry? Dramatic Poetry.

Define accd to Arist? meant by Arist Poty

The Cleansing? Action of Play

actions?

Introduction. Purpose } 3 fold

4 Qualities of Characters. Connection of the

The Tragedie.

Clarendon Press Series

SOPHOCLES

CAMPBELL AND ABBOTT

HENRY FROWDE, M.A.

PUBLISHER TO THE UNIVERSITY OF OXFORD

LONDON, EDINBURGH, AND NEW YORK

Clarendon Press Series

SOPHOCLES

FOR THE USE OF SCHOOLS

EDITED

WITH INTRODUCTIONS AND ENGLISH NOTES

BY

LEWIS CAMPBELL, M.A., LL.D.

Emeritus Professor of Greek in the University of St. Andrews

AND

EVELYN ABBOTT, M.A., LL.D.

Fellow of Balliol College, Oxford

New and Revised Edition. In Two Volumes

VOL. I.—TEXT

OXFORD

AT THE CLARENDON PRESS

1900

BOSTON COLLEGE LIBRARY

CHESTNUT HILL, MASS.

Oxford
PRINTED AT THE CLARENDON PRESS
BY HORACE HART, M.A.
PRINTER TO THE UNIVERSITY

131743

PREFACE.

THE present edition of the plays of Sophocles has been compiled from the larger edition of the Plays and Fragments published by Prof. Campbell[1], with such alterations and additions as seemed necessary to adapt the work for less advanced students.

The text is almost identical in the two editions, and the same marks are used. A departure from MS. authority is distinguished by an asterisk, and a word or phrase which, though retained from the MSS., is almost certainly corrupt, is distinguished by an obelus.

The critical part of the larger edition bearing on the text has been mostly omitted. But explanations are given of the marks introduced, in order that the reader may know the authority for the words before him.

In the illustration of grammatical constructions the smaller edition is sometimes more full than the larger. It is obvious that knowledge which may be presumed in an older reader can be profitably enough imparted to one who is reading Sophocles for the first time, and reading him principally with a view to improve his knowledge of Greek. But, in order to save space, references are sometimes given to grammatical works, especially to Professor Goodwin's 'Moods and Tenses.' A short sketch of some of the more striking facts of the grammar of Sophocles has been prefixed to the text. The metres also have been treated in an introductory chapter.

It will be observed that in many passages more than one rendering is given, and it may perhaps be thought that such alternatives are merely a confession of ignorance. But although it is true that the writer's meaning is one and one only, it is often scarcely possible to express this, even when perceived, by a single English version, and there are some

[1] *Sophocles.* By Prof. Campbell. Clarendon Press, 1879-81.

places in which the grounds of interpretation are so nicely balanced, that the charge of ignorance would rather be applicable to a dogmatic rendering. Beyond doubt, many passages admit grammatically of two interpretations, either of which is possible in the context in which the words occur. There may be a preference in favour of one or the other, but to exclude either would mark this preference too strongly. Moreover in a work of joint authorship there will necessarily be some difference of opinion; and although there are but few passages over which the editors have felt themselves to differ seriously, this should be noticed as another cause of the alternative renderings.

The lines of the plays are quoted according to the notation of Dindorf, which is now almost universally adopted. The numbering of the fragments is that of Nauck, in his 'Tragicorum Graecorum Fragmenta.'

Though the present edition has been compiled mainly from the larger work, the notes of other scholars have of course been consulted. The most useful commentaries in German are those of Schneidewin-Nauck, Gustav Wolff, and Wecklein. Of those with Latin notes the most important are the editions by Hermann, Dindorf, and Wunder, to which perhaps Linwood's should be added, though most readers will regret that so able a scholar did not give the world a more elaborate work. The chief English editions have also been consulted. It is needless to enumerate them, and it would be out of place to criticise them here. Some additional notes with the initials R. E. will be found in the Oed. Col. These have been communicated by Mr. Ellis, and are inserted out of deference to the opinion of that distinguished scholar.

Some pains have been taken to make the introductory analyses, prefixed to the notes, a real help to the young reader in mastering the structure and the leading motives of each play. But for further information on these points the student is referred to the Introductions in the larger edition.

CONTENTS.

	PAGE
INTRODUCTION.—LIFE OF SOPHOCLES, ETC.	ix
OUTLINES OF THE GRAMMAR OF SOPHOCLES	xxv
LIST OF WORDS PECULIAR TO SOPHOCLES, OR COPIED BY LATER WRITERS ONLY	xlv
STRUCTURE OF THE PLAYS	xlix
THE METRES OF SOPHOCLES	lii
METRICAL SCHEMES	lxxvi
THE MSS. OF SOPHOCLES	lxxxvii
OEDIPUS TYRANNUS	1
OEDIPUS COLONEUS	47
ANTIGONE	101
AJAX	143
ELECTRA	187
TRACHINIAE	235
PHILOCTETES	275
EXPLANATION OF THE MARKS IN THE TEXT	321
ADDITIONAL NOTES ON POINTS OF TEXTUAL DIFFICULTY	337

INTRODUCTION.

Life of Sophocles.

I. ALL that we know of the life of Sophocles may be told in a few sentences. He was the son of Sophilus, or Sophillus, an Athenian citizen, and was born at Colonus, a hamlet distant about two miles from Athens, to the beauty of which he has paid a noble tribute in his *Oedipus at Colonus*. The precise year of his birth is uncertain; it probably occurred in 495 B.C., in the archonship of Philippus. He received a good education in the ordinary subjects of music and gymnastic, in both of which he greatly excelled. But of the facts of his life little or nothing is known that is worthy of credit. We are told that he was chosen to lead the chorus of boys in the procession after the victory at Salamis in 480 B.C., at which time he would be in his sixteenth year. Forty years afterwards he was a general in the Samian war (B.C. 441–440), though it cannot be proved that his election was due to the favourable impression produced by his *Antigone* (see *Antigone*, Introductory Analysis, vii). His name also appears on an inscription as one of the Hellenotamiae for the year 436 B.C. A certain Sophocles is mentioned by Aristotle (*Rhetor.* 3. 18) as one of the Probouli who were elected in the reform of the constitution in 412 B.C. It is not clear, however, that this was the poet rather than the Sophocles mentioned by Xenophon (*Hist. Gr.* 2. 3. 2) as one of the thirty tyrants.

He married Nicostrata, by whom he had Iophon. Another son, Ariston, was the child of Theoris. It was the son of Ariston, Sophocles the younger, who brought out the *Oedipus at Colonus* after the poet's death. Three other sons are also mentioned: Leosthenes, Stephanus, and Meneclides, of whom we hear nothing further.

Among the apocryphal stories told of Sophocles, one which has come down to us on the authority of Cicero is still worth relating. In his declining years, we are told, he was prosecuted at law by his son Iophon. It was alleged that the control of his affairs ought to be taken out of his power, because he was no longer able to manage them with prudence. To this accusation of mental decay the poet replied by reading from his unpublished play of the *Oedipus at Colonus*, the beautiful passage

beginning Εὐίππου, ξένε, τᾶσδε χώρας ἵκου τὰ κράτιστα γᾶς ἔπαυλα. It was impossible to reply to such evidence. A verdict was at once given in his favour.

He died in the archonship of Callias (July 406–July 405). In the *Frogs* of Aristophanes, which was brought out at the Lenaea in that archonship, Sophocles and Euripides are represented as recently dead. As the Lenaea fell in January, and some time would be taken up in the composition of the play, we may put the death of Sophocles in the autumn of 406 B.C.

His character was gentle and amiable. In the *Frogs* Aristophanes describes the meeting between Sophocles and Aeschylus in the world of Shades. The younger poet greets his great master with reverence and affection, and gladly yields to him the place of honour, though determined to try a fall with Euripides if he should succeed in expelling Aeschylus from his throne. When Heracles asks Dionysus in the same play why he does not choose Sophocles before Euripides, if he must take a poet out of Hades to fill the empty place in the upper world, Dionysus replies:—

ὁ μέν γ' Εὐριπίδης, πανοῦργος ὤν,
κἂν ξυναποδρᾶναι δεῦρ' ἐπιχειρήσειέ μοι·
ὁ δ' εὔκολος μὲν ἔνθαδ', εὔκολος δ' ἐκεῖ.

Sophocles is of an easy contented nature, equally at home on earth and in Hades. It would be useless therefore to tempt him back again. With this gentleness was combined a pious reverence for the gods, widely removed from the restless scepticism of his younger rival. In one of his fragments he dwells on the peculiar happiness of the initiated, who have been permitted to see the mysteries, when they arrive in the other world:—

τοῖσδε γὰρ μόνοις ἐκεῖ
ζῆν ἐστι· τοῖς δ' ἄλλοισι πάντ' ἐκεῖ κακά.

Tradition also tells us that he was the priest of Alcon, a hero-physician, and that he erected a shrine to Aesculapius, in whose honour he had composed a paean.

Improvements introduced by Sophocles into the Art of Tragedy.

II. In the art of tragic poetry Sophocles made some important improvements:—

(*a*) Before his time it appears to have been the custom for the poet to take a part, as an actor, in the production of his play. But Sophocles, owing to the weakness of his voice, found that this practice was

impossible for him. He therefore employed actors entirely, and in fact composed parts with a view to certain eminent persons. Tragedy attained such excellence at Athens in the first half of the fifth century B.C. that the stage became a profession, and trained actors were as important an element in the success of the play as a trained chorus. Thus we hear of Cleander and Mynniscus as actors employed by Aeschylus, and of Callipides, 'whom Mynniscus called the ape' (Arist. *Poet.* c. 26), and Tlepolemus, as employed by Sophocles. Sophocles is also said *ταῖς Μούσαις θίασον ἐκ τῶν πεπαιδευμένων συναγαγεῖν*, words of which we can only guess the meaning. He may have gathered into a company or society a number of persons educated in tragic art, thus founding as it were the type of those associations in which at a later time the actors of Greece enrolled themselves.

(*b*) Another alteration ascribed to Sophocles is the increase of the number of the chorus from twelve to fifteen persons. Our authority for this statement is not very good (The Life, and Suidas), but there seems to be no sufficient reason for rejecting it. In the earlier plays of Aeschylus there is no certain proof of the existence of more than twelve persons in the chorus; and if we find fifteen in the later plays, which is by no means certain, Aeschylus may have availed himself of the innovation of Sophocles.

(*c*) Aristotle (*Poet.* c. 4) tells us that Sophocles introduced three actors on the stage, where previously two only had been permitted. Here again a comparison with the extant dramas of Aeschylus shows that while there are two actors only in the *Supplices* and *Persae*, and two alone speak, even if three are on the stage, in the *Septem contra Thebas* and *Prometheus*, three speakers are admitted in the *Orestea*. In his later work, therefore, Aeschylus availed himself of the practice of Sophocles. The advantage of the innovation was great, inasmuch as it enabled the poet to bring out contrasts of character and action which had hitherto been impossible. For in the older drama a scene such as that in which Ismene and Antigone are brought before Creon (Ant. 530 ff.) could not have been introduced.

(*d*) Sophocles is also said to have introduced scene-painting (*σκηνογραφία*, Arist. *l. c.*). This can only refer to some more elaborate decoration of the stage, such as would be necessary, for instance, in the *Electra*, where the vale of Argos must have been depicted with some reality, and the *Ajax*, in which a change of scene is required from the huts or tents by the shore to the thicket into which Ajax retires to fall upon his sword. The elements of the art were undoubtedly in existence at an earlier time. In the *Prometheus Vinctus* of Aeschylus, for instance, the

nature of the Scythian territory and the 'wintry ravine' must have been indicated.

An obscure statement in Suidas would lead us to suppose that Sophocles did not bring out his plays in tetralogies, which was the usual custom of his time. The words in question are, *καὶ αὐτὸς ἦρξε τοῦ δρᾶμα πρὸς δρᾶμα ἀγωνίζεσθαι ἀλλὰ μὴ τετραλογίαν.* That Aeschylus and Euripides produced tetralogies, or at any rate brought out four plays at a time, we know, and it is impossible that Sophocles could have brought out one play when his competitors produced four. At the same time it is remarkable that no tetralogy in the stricter sense, i.e. no set of three plays connected by a close link such as that which holds together the three dramas of the *Orestea* of Aeschylus, with the attendant satyric drama, is ascribed to Sophocles. If we attempt to give any meaning to the words of Suidas we must suppose that they were intended to point out some innovation by which Sophocles made each play an entire piece in itself, without reference to the others which were brought out at the same time. But it is quite possible that there is some mistake in the citation.

The Dramas of Sophocles.

III. One hundred and thirty dramas, we are told, were composed by Sophocles. If the statement is true, the titles of about twenty have been altogether lost, and of twenty more we know nothing beyond one or two citations from grammarians. The following is a list of the titles which are recorded:—

1. *Ἀθάμας πρότερος.*
2. *Ἀθάμας δεύτερος.*
3. *Αἴας Λοκρός.*
4. *Αἴας Μαστιγοφόρος.*
5. *Αἰγεύς.*
6. *Αἰθίοπες (ἢ Μέμνων).*
7. *Αἰχμαλωτίδες.*
8. *Ἀκρίσιος.*
9. *Ἀλεάδαι.*
10. *Ἀλέξανδρος.*
11. *Ἀλήτης.*
12. *Ἀλκμέων.*
13. *Ἄμυκος* (satyric).
14. *Ἀμφιάρεως* (satyric).
15. *Ἀμφιτρύων.*
16. *Ἀνδρομέδα.*
17. *Ἀντηνορίδαι.*
18. *Ἀντιγόνη.*
19. *Ἀτρεὺς ἢ Μυκηναῖαι.*
20. *Ἀχαιῶν σύλλογος ἢ σύνδειπνα* (satyric).
21. *Ἀχιλλέως ἐρασταί* (satyric).
22. *Δαίδαλος.*
23. *Δανάη.*
24. *Διονυσιακός* (satyric).
25. *Δόλοπες.*
26. *Ἑλένης ἀπαίτησις.*
27. *Ἑλένης γάμος* (satyric).
28. *Ἐπίγονοι.*
29. *Ἔρις.*

30. Ἐριφύλη.
31. Ἑρμιόνη.
32. Εὔμηλος.
33. Εὐρύαλος.
34. Εὐρυσάκης.
35. Ἠλέκτρα.
36. Ἡρακλῆς ἐπὶ Ταινάρῳ (satyric).
37. Ἠριγόνη.
38. Θαμύρας.
39. Θησεύς.
40. Θυέστης ἐν Σικυῶνι.
41. Θυέστης δεύτερος.
42. Ἴναχος (satyric).
43. Ἰξίων (?).
44. Ἰοβάτης.
45. Ἱππόνους.
46. Ἰφιγένεια.
47. Ἰχνευταί (satyric).
48. Ἴων.
49. Καμίκιοι.
50. Κηδαλίων (satyric).
51. Κλυταιμνήστρα (?).
52. Κολχίδες.
53. Κρέουσα.
54. Κρίσις (satyric).
55. Κωφοί (satyric).
56. Λάκαιναι.
57. Λαοκόων.
58. Λαρισαῖοι.
59. Λήμνιαι πρότεραι.
60. Λήμνιαι δεύτεραι.
61. Μάντεις ἢ Πολύϊδος.
62. Μελέαγρος.
63. Μυσοί.
64. Μῶμος (satyric).
65. Ναύπλιος καταπλέων.
66. Ναύπλιος πυρκαιεύς.
67. Ναυσικάα ἢ Πλύντριαι.
68. Νιόβη.
69. Ξοανηφόροι (?).
70. Ὀδυσσεὺς ἀκανθοπλήξ.
71. Ὀδυσσεὺς μαινόμενος.
72. Οἰδίπους ἐπὶ Κολωνῷ.
73. Οἰδίπους τύραννος.
74. Οἰκλῆς or Ἰοκλῆς (?).
75. Οἰνεύς (?).
76. Οἰνόμαος ἢ Ἱπποδάμεια.
77. Παλαμήδης.
78. Πανδώρα ἢ Σφυροκόποι (satyric).
79. Πελίας (?).
80. Πηλεύς.
81. Ποιμένες.
82. Πολυξένη.
83. Πρίαμος.
84. Πρόκρις.
85. Ῥιζοτόμοι.
86. Σαλμωνεύς (satyric).
87. Σίνων.
88. Σίσυφος (?).
89. Σκύθαι.
90. Σκύριοι.
91. Τάνταλος (?).
92. Τεῦκρος.
93. Τήλεφος (?).
94. Τηρεύς.
95. Τραχίνιαι.
96. Τριπτόλεμος.
97. Τρωΐλος.
98. Τυμπανισταί.
99. Τυνδάρεως.
100. Τυρὼ προτέρα.
101. Τυρὼ δευτέρα.
102. Ὕβρις (satyric)
103. Ὑδροφόροι.
104. Φαίακες.
105. Φαίδρα.
106. Φθιώτιδες.
107. Φιλοκτήτης ὁ ἐν Λήμνῳ.
108. Φιλοκτήτης ὁ ἐν Τροίᾳ.
109. Φινεὺς πρότερος.
110. Φινεὺς δεύτερος.

111. Φοῖνιξ.
112. Φρίξος.
113. Φρύγες (?).
114. Χρύσης.
115. Ὠρείθυια.

An account of the lost dramas, so far as anything is known of them, and a collection of the fragments, which in most cases amount to little more than a few words, will be found in *Tragicorum Graecorum Fragmenta*, ed. A. Nauck, 1856.

With regard to the dramas which remain, it is worth remarking that the *Oedipus Rex* is treated by Aristotle as a masterpiece of composition, and Antigone and Electra are mentioned in an epigram of Dioscorides in such a manner as to lead us to suppose that these heroines were considered to be the greatest creations among the female characters of Sophocles (Anth. P. 7. 37):—

εἴτε σοι Ἀντιγόνην εἰπεῖν φίλον, οὐκ ἂν ἁμάρτοις,
εἴτε καὶ Ἠλέκτραν· ἀμφότεραι γὰρ ἄκρον.

A still smaller collection consisted of the *Ajax*, *Electra*, and *Oedipus Rex*—the first three plays in the order of the manuscripts. We cannot fix with precision the date at which the lost dramas perished. It is not probable that they were destroyed at any one time. From the first those plays which were less popular would tend to become rare, and, from being rare, to disappear altogether. In Athenaeus, the contemporary of Commodus, we find 44 plays quoted; and in Stobaeus, who lived towards the end of the fifth century A.D., we have extracts from 46 plays. Though it cannot be proved, there is some reason to suppose that these authors quoted at first hand. From the crowd of lexicographers, grammarians, and scholiasts, who quote words or lines from Sophocles, no conclusion can be drawn about the existence of the plays, because it is impossible to say that their quotations are not taken from the older authorities, out of whose works they compiled their books. Achilles Tatius (550–600?) quotes several continuous lines from the *Nauplius* of Sophocles; in Eustathius (1160 A.D.) we find many quotations from lost plays, but all are probably taken at second hand from older writers. It seems likely therefore that nearly all of the plays of Sophocles, beyond the seven which we possess, were lost by 500 or 600 A.D. The havoc made by the Fourth Crusade (1204 A.D.), and the destruction of the books at Byzantium, and the library of Matthias Corvinus, king of Hungary, by the Turks in the fifteenth and sixteenth centuries, can hardly have affected Sophocles. The oldest MS. which we possess goes back to a period which precedes these events, and in that MS. there is not the least trace of the existence of any other

plays than the seven contained in it. It is of course true that the notes (Scholia) written upon the margin of this manuscript contain references to plays which do not now exist, but who can tell us at what date these scholia were written? No one could maintain that they are the work of the eleventh century, A.D., at which time the manuscript which we have was copied from some older codex.

Dates of the Dramas.

IV. His first victory was gained in the archonship of Apsephion, in Ol. 77. 4, i. e. in 468 B.C., the *Triptolemus* being one of the successful plays. A curious but apocryphal story is told by Plutarch (*Cim.* c. 8) of the circumstances under which the prize was awarded to Sophocles on this occasion. Cimon had just returned to Athens from Scyrus with the bones of Theseus. With his fellow-generals he entered the theatre to offer the usual libation at the moment when Sophocles and Aeschylus were exhibiting their rival tragedies. As the popular feeling ran high and the contest was close the archon Apsephion swore in Cimon and the other generals to decide the matter in the place of the ordinary judges. The prize was awarded to Sophocles, at which Aeschylus was so deeply touched that in a short time he retired to Syracuse. This story is manifestly false, for Cimon had brought home the bones of Theseus seven years previously. Moreover Aeschylus exhibited his *Orestea* in Athens ten years after this date. If therefore he retired in chagrin to Syracuse he forgot his trouble and returned home.

We are told that Sophocles was first twenty times, and frequently gained the second prize, but never the third. It is a remarkable fact that the *Oedipus Rex* did not obtain the first prize, which on this occasion went to Philocles. In 431 B.C. Euphorion was first, Sophocles second, and Euripides third with his *Medea*; in 438 B.C. Sophocles was first, and Euripides second with his *Cretans*, *Alcmaeon*, *Telephus*, and *Alcestis*. Of the dates at which the existing plays of Sophocles were brought out we are to a great extent ignorant. The *Antigone may* be rightly placed before the Samian war, as the argument prefixed to the play by Aristophanes implies; the *Philoctetes* was brought out in 409 B.C.; the *Oedipus at Colonus* after the poet's death, in 401 B.C. For the remaining four no date can be fixed, though we may conjecture on internal evidence that the *Ajax* belongs to the earlier part of the poet's life. Of the lost plays the *Triptolemus*, as we have seen, falls in 468 B.C. The *Helena* and *Peleus* must have been brought out before the *Knights* of Aristophanes, 424 B.C.; the *Athamas* before the *Clouds*, 423 B.C.;

the *Amphiaraus* before the *Wasps*, 422 B.C.; the *Tyro* before the *Lysistrata*, 411 B.C.

For the treatment of the myths by Sophocles in the dramas which have come down to us the reader is referred to the Introductions prefixed to the Notes on each play, and to the 'Sophocles' by Prof. Campbell in Green's Classical Series. The poet is not fettered by slavish adherence to any older form of the story which he uses, but while preserving those features which are an integral part of the whole, he arranges the details as he chooses. Even when treating the same myth in different dramas he does not seem to have felt himself bound by any strict rules of consistency.

The Characters in the Dramas of Sophocles.

V. The characters which appear in the dramas are treated in detail in the analyses prefixed to each. A few remarks arising from a comparison of the different plays may here be added.

In the female characters we find great variety, which nevertheless falls into certain leading types. Clytemnestra and Jocasta are women in whom passion or destiny, or both, have overpowered and destroyed the natural tenderness of their sex. Deianira and Tecmessa, on the other hand, are the gentle loving companions of natures stronger than their own; the first, as a matron, exhibits a higher spirit and a greater sense of self-respect than the second, who can only trust to the strength of affection for influence over Ajax. Electra and Antigone are maidens on whom singular trials have fallen, which bring out the force and uncompromising strength of their affections. With them Ismene and Chrysothemis are contrasted as characters of a slighter mould. Ismene is indeed capable of great devotion, but she does not rise to the height of the situation till too late. At the moment for action she hangs back, and 'makes a great refusal.'

It has been sometimes thought that Electra and Antigone are more harsh and repellent than becomes their sex. The position which Electra takes up towards her mother, and Antigone towards her sister, may for a moment startle us. But it is only for a moment. When we reflect upon the origin of this hardness of temper we see that the poet is justified in presenting to us examples of such unhesitating confidence in a righteous cause. In her struggle against her mother Electra is upholding that affection which alone makes family life possible. She is placed in an ideal (dramatic) world in which compromise is out of the question. It is indeed a terrible moment when we hear the cry, 'Strike

yet again, if strength is left.' The chorus shudder. Orestes himself appeals to the command of Apollo; but Electra is unshaken. This attitude of mind is sustained and strengthened by her passionate love for her brother. Antigone is filled with a similar conviction and love. It rests with her to uphold the claims of a dead brother upon the affection of a surviving sister. We can most easily realise her position if we think of her as one who is clinging to her brother when every one has cast him off, in defiance of the edict of a tyrant in whose hands is the power of life and death. The object of this devotion is not merely the life of her brother; it is his peace and honour in the world of Shades. Whatever sentiment would attach in our minds to the conduct of a sister who sought to save an outcast brother in the hope of another world must be connected with the act of Antigone in insisting on the burial of Polynices. Situations such as these require great tenacity of purpose, and an unhesitating conviction that the course of action contemplated is right. Any feelings which might modify or soften the 'hue of resolution' are by the nature of the case excluded. But a character is not one-sided because when the time comes for action it acts with force and simplicity, nor can we speak of tenacity and vigour as unwomanly when they are exhibited in sustaining all that is best and most loveable in womanhood. It is remarkable that Sophocles allows the weaker characters, Ismene and Chrysothemis, to disappear altogether in the progress of the dramas into which they are introduced. Great situations are no scenes for them. Gentle and amiable, with lives governed by the maxims of the time, they fail in moments when the rules of ordinary life must be set aside, and human nature is driven back into itself to search for laws of action which lie beyond the common compass.

Equal if not greater interest attaches to the men of the Sophoclean drama. In Ajax, who is perhaps the least complex of his characters, we readily comprehend the noble spirit which cannot survive its own dishonour. 'There is no way but this.' The staunch fidelity of friends, the love of woman, the affection of a father for his infant son, are unavailing to bind up the wound by which honour has been struck to the death. The only way to regain what is lost is to pass upon his own fault the sentence which human justice requires, and leave the final issue to a judgment which is not of man. In Philoctetes we have a similar pride of spirit. He cannot forgive the wrong done to him by others, as Ajax cannot forgive the wrong done to himself by his own act. He 'instructs his sorrows to be proud,' and will not, to serve the purposes of his enemy, forgive and forget the years of

misery which their act entailed upon him. And in this rugged endurance there is such nobility that the youthful Neoptolemus would rather sacrifice his hope of glory as the conqueror of Troy than leave the helpless sufferer to his fate. By these simple feelings of sympathy and self-respect the subtle worldly wisdom of Odysseus is baffled. It is as though the innocence of a child should overcome the most cunning designs of art, and as we read we are elevated by the thought that there are elemental forces of truth and honour in mankind against which nothing can prevail. But the will of the gods is supreme even over the just pride of man. Philoctetes is not merely a human creature; he is an instrument to work out the decrees of fate, and as such he must consent to do what in his mere human nature he would never have done.

But the greatest creation of Sophocles is Oedipus. So far as we can conjecture, the *Oedipus Rex* and the *Oedipus at Colonus* were separated by a considerable interval of time. In the first we have the fall from eminence to ruin, and the passionate shame of involuntary guilt; in the second the rise from the abyss to a more than human height, the consciousness of accepted atonement, the vengeance of outraged feelings and insulted age. There is also the contrast between the hasty temper of the king of Thebes, and the patient endurance of the exile. As we read, we reflect upon the fortunes of one who, while reputed the saviour of the city, had brought it to the verge of destruction; and though renowned among all men for his penetration, was living in unconscious, undetected incest. We see that to the noble spirit, in the first agony of shame, there is no refuge either in life or death for one who has confounded the very elements of human nature. Then for a season the curtain falls. When it rises again we have before us the blind aged Oedipus, venturing into the hallowed precinct of the dread goddesses, which others were afraid to approach, supported and soothed by one of the children of his incestuous marriage. From this position he bequeaths to the great prince of Athens a heritage of blessing and success, hurls defiance at the Thebans, and pronounces a certain doom upon the armies which are advancing to restore his son to power. Then at the summons of unseen spirits he passes away into the secret chamber, dying without death, and entombed in a holy place. For in him more than in others the mysterious power of the gods had been made manifest. In the days of his prosperity they had led him by paths that he knew not into shame and ruin. But when the wisdom of men had been proved foolishness, and the insecurity of human greatness manifested, out of the depth of misery a voice had been uttered

which grew clearer and clearer, till it led the sufferer to the sacred grove where the final sacrifice was offered and accepted (l. 466 ff.).

The character of Heracles is one of the most interesting in Greek dramatic literature. To the Comedians the hero is merely a stupid good-natured giant, who, having more flesh than another man, has also more frailty. And this aspect of the character is not unknown to the Tragedians. In the *Alcestis* of Euripides the noisy entrance of Heracles, calling for food and wine, stands in strong contrast to the gloom which over-hangs the house of Admetus. He strikes the note of deliverance, bringing amid death and sorrow the fulness of life, and the wild excess of animal enjoyment. The same traits appear, though softened, in the *Trachiniae* of Sophocles. If we are not allowed to see the hero in any degrading situation, we are told that he was cast out of the house of Eurytus when intoxicated, and that he has been husband to more wives than any other man. But this simple conception of the character in which Heracles is the personification of man's animal life and capacity for animal enjoyment, is united by Sophocles with other higher elements, so that Heracles becomes the labouring suffering hero, who by his toil and endurance attains immortal honours. His life, which is not really his own, is spent in the service of man for whom he renders the earth habitable by clearing the forests of wild beasts, and controlling the untamed forces of nature. One labour succeeds another, and when at length repose is at hand, life is ended and the destined rest is death. It is difficult to avoid introducing modern ideas into such a conception. It was not the manner of the Greeks to glorify labour, or regard patient and submissive endurance with honour. Yet, as in his Oedipus, Sophocles, departing from the universal feeling of his time, has brought his hero to greatness through misery and distress, so he selects Heracles, above all others, to visit Philoctetes and bid him submit to the divine will which has imposed suffering upon him as the condition of renown: Phil. 1418 ff.—

> *Καὶ πρῶτα μέν σοι τὰς ἐμὰς λέξω τύχας,*
> *ὅσους πονήσας καὶ διεξελθὼν πόνους*
> *ἀθάνατον ἀρετὴν ἔσχον, ὡς πάρεσθ' ὁρᾶν.*
> *καὶ σοὶ, σάφ' ἴσθι, τοῦτ' ὀφείλεται παθεῖν,*
> *ἐκ τῶν πόνων τῶνδ' εὐκλεᾶ θέσθαι βίον.*

Even in Homer, though the conception of Heracles is widely different from that in Sophocles, a double nature is ascribed to him. His *εἴδωλον* inhabits the under world, where he is still a mighty hunter with phantom arms amid wild beasts that are but shadows, a splendid but unsubstantial pageant; but 'his real self' dwells in Olympus with Hebe for his bride. In the popular legends also Heracles must

have appeared in two different aspects. On the one hand the construction of great works such as those at the mouth of the Achelous, and the dam at Pheneus in Arcadia, was ascribed to him, and on the other, he ascended in fire from the summit of Oeta to take his place among the gods. Whatever may be the true interpretation of these legends—whether Heracles is the Phenician sun-god to whom the work of Phenician colonists of Greece is ascribed, or not,—Sophocles seized upon these current conceptions to give expression to the ideas which seem to have been prominent in his mind at the close of a long life spent amid many changes. Nothing is really ours; if even a little moralizing serves to show that prosperity is transient, and that no man can be pronounced happy till the end of his life has come, a deeper reflection shows that our sorrows and even our wrongs are separate from us and form part of a larger life in which we play a transitory part.

In all the three Theban plays, Creon is brought on the stage; and in one he is, next to Antigone, the most important person. Whether the character is consistent throughout is a question which it is hardly worth while to raise, for the consistency which might perhaps be required in a history is not necessary in a drama. If Creon takes up a different attitude towards Oedipus in the *Oedipus Coloneus* from that which he assumes in the *Oedipus Rex*, the reason is that the two plays are not to be regarded as continuous; and in the Greek drama it was legitimate to mould the 'characters' according to the plot. But whether consistent or not, the part which Creon plays in each drama is essentially the same: he is always the statesman. On him rests the care of Thebes, which he seeks to maintain in prosperity to the best of his power. While Oedipus is king he occupies a subordinate, yet important position as brother of the queen; after his fall, he becomes regent; and when Eteocles and Polynices strive for the throne he seeks to secure the pledge of victory for his city by carrying off the person of Oedipus. That he acts with treachery and violence when persuasion is found useless, merely shows that he is careless about the means by which he carries out an object which is approved, and in this he resembles the Odysseus of the *Philoctetes*. In the *Antigone* the death of the two brothers has thrown upon him the entire control of affairs. With elaborate precision he lays down the principles upon which he intends to maintain the city in prosperity. He will not allow private feeling to override the public weal, for in everything the state is to have the precedence. He is narrow and uncompromising, but without any trace of selfishness, however much he may magnify his office and his ability to deal with affairs of state. The course of the drama

quickly shows that a city which takes too little account of the family, upon which in the last resort it must rest, is founded upon the sand. (Cp. Ant. 781 ff.) Creon's political wisdom is entirely overthrown by the sisterly affection of Antigone and though, for a moment, his power as a ruler triumphs over her, he is struck down through the home affections which, in spite of his desire to devote himself to the state, he cannot put away from him. In the wide view of Sophocles the devotion of a lover and the affection of a sister have a place beside the authority of mighty laws in moulding the ordinances of life (Ant. 795 ff.).

In one respect Odysseus resembles Creon, for both are eager to secure the interests of the party to which they are attached. But while Creon's efforts lead him into collision with the higher powers, Odysseus is their servant who carries out their will. This is the more remarkable as Odysseus is not at all scrupulous in the means which he employs to bring about the desired result. In the *Philoctetes* more especially he descends to a meanness of deception which in our eyes at any rate would seem to be unworthy of a heroic nature. In the *Odyssey* Homer has depicted Odysseus as supreme in craft and skill, but employing these gifts in a manner with which it is not impossible to sympathize. If he outwits the Cyclops by a 'blameless device,' he is engaged in a battle for life and death, in which craft is the only weapon at hand to employ against overwhelming force and inhuman ferocity. But in the *Ajax* of Sophocles Odysseus undertakes the work of a spy who is to fix upon Ajax the charge of destroying the oxen, and in the opening scene, if he is not to be condemned as a coward for the frank avowal of his alarm at the sight of the mad Ajax, he makes prudence a large part of valour. In the *Philoctetes* he openly avows his contempt for truth and good faith, when treachery needed to secure the end in view. He induces Neoptolemus to do what he abhors in order to entrap Philoctetes into his power, and when nothing can persuade the wounded chief to embark to Ilium, he would carry off his weapons, without remorse for the death to which he is condemning him. In Homer the epithets applied to Odysseus while they express his peculiar gifts, are not unworthy of a hero and a chief; he is the 'man of much cunning:' the 'patient:' the 'sacker of cities:' the 'far-famed.' But in Sophocles the qualities of endurance and bravery are thrown into the back-ground, while foresight and prudence become degraded into cunning and treachery. He is the *ἐπίτριπτον κίναδος, κακοπινέστατον ἄλημα στρατοῦ*, the destroyer of Ajax. The story of his birth from Sisyphus, which is unknown to Homer, is insisted upon by Philoctetes and the Chorus in the *Ajax*, though Ajax himself never alludes to it. At the same time Odysseus is the favourite of Athena, who teaches him the lesson of humility and forbearance, so that it

is owing to his interposition that the rights of the gods are not transgressed by the Atreidae in their desire for vengeance. In the *Philoctetes* the object which he attempts to secure is the end appointed by the gods, and he is resolved to attain it, by just means, if possible, but in any case to attain it. His attempt fails because Neoptolemus cannot be induced to abandon Philoctetes in Lemnos when deprived of his bow, even for the prize of victory. and Philoctetes cannot be persuaded to go to Ilium. The knot is severed by divine interposition, which at least proves that the object sought by Odysseus is right, whatever may be thought of the means.

The characters of Menelaus and Agamemnon also, as we see them in the *Ajax*, do not rise to the Homeric height. Even in the *Agamemnon* of Aeschylus we find hints of a transition from the epic point of view. The Atreidae are great princes, but they are also 'the slayers of many,' who for the sake of one woman have spread death and suffering throughout Hellas. This rationalizing aspect of the Trojan war naturally tended to destroy the charm with which the epic style invested it. It was a further step to ascribe this feeling to the heroes themselves, and represent Teucer as taunting the Atreidae with 'their woman,' for whom they were more ready to lead others into battle than to fight themselves. This curious degradation of Epic characters is carried to its height by Euripides. His genius which was, if the expression may be allowed, essentially modern, and absorbed in the intellectual subtleties of his time, cast aside the Homeric conception altogether, and seizing on the least elevated forms of legend, interpreted them as facts of real life. At the same time it must perhaps be allowed that bitter anti-Spartan feeling caused the dramatic poets, towards the end of the Peloponnesian war, to represent the King of Sparta in a most unfavourable light. For whatever reason, Menelaus, Helen, and Hermione, meet with scant courtesy from Euripides.

The Theology of Sophocles.

VI. It remains to say a few words about the theology of Sophocles. In Greece there was no complete body of doctrine in which all knowledge of theology was supposed to be contained in full, nor was the discussion of such matters appropriated by a special class of men. Hence any poet who thought upon the facts of the moral world around him, and the current beliefs in God or Destiny, was also free to state his convictions, and revise if he chose within certain limits the moral and religious code of his time. In this respect Sophocles is widely different from Shakespeare. The dramas of Shakespeare do indeed suggest infinite questions of religion and morals, for who can read the fate of Cordelia without asking whether that is the end? But

the poet does not answer these questions. Sophocles on the other hand, and indeed every Greek dramatist, attempts to give some solution of the situations which he presents. If Antigone perishes for an act of sisterly piety, the drama does not close with her death, and though nothing can bring her back to life, or remove the wrong which has been done to her, the authors of the evil are brought to vengeance, and the feelings of the spectator are to some degree satisfied and appeased. In like manner some kind of explanation is given of the death of Ajax and the suffering of Philoctetes. Their sorrows are sent from heaven, and have a place in the divine order of things.

From an early period Greek poetry tended to beome ethical. Even in the simple conception of the world which we find in the Homeric poems there is a strain of reflection which muses sadly over the shortness of life and the feebleness of man. This passed into the Elegiac poets, and is heard even among the love songs and epinicia of the lyrists. It received a fresh impulse when, about the beginning of the sixth century, the philosophers of Ionia and Magna Graecia began to discuss moral and physical problems. In tragic poetry Ethics became a necessary element; and the more so because tragic poetry rose into prominence at a time when the nation had just passed through a great crisis, which gave an outward expression to ideas familiar to the Greek mind. The overthrow of the Persian host by a small minority of men who were fighting for freedom and independence was a signal instance of the triumph of justice. It made plain to all that the spirit of aggression would be visited by the wrath of heaven. Aeschylus, who took a part in the victory of Marathon, embodied these conceptions in a drama, in which Darius is represented as conscious of the ruin which was to come upon the Persians, but hoping that the evil day might be long deferred. In the *Orestea*, the most complete and perhaps the greatest creation of the Greek drama, the idea that pride and aggression will meet with the vengeance of heaven is strongly expressed. But together with this is woven the conception of an inherited and inexpiable guilt. 'The doer must suffer,' so was it said of old. The death of Agamemnon is due to the death of Iphigeneia, to which he was impelled in order to gratify his ambition as the ruler of the fleet. There is also the inherited curse resting upon the son of him who murdered the children of Thyestes, a crime which Clytemnestra claims to have avenged. Upon Agamemnon's death follows the death of Clytemnestra. This brings upon Orestes the stain of bloodshed, which is not removed from the race till the vote of Athena has declared him innocent.

Sophocles departed from this severe and gloomy view of human action. Not every calamity is the result of wrong-doing, nor is the

curse of an evil deed always transmitted from generation to generation. The evils which happen to men are in part the issue of their characters, and to this extent they are of the nature of a punishment, however much the suffering may be in excess of the failing from which it springs. It is the pride of Ajax which arouses against him the anger of Athena; and Oedipus is led by a passionate temper to slay a man when he has been warned that he is doomed to slay his own father. Such a connection between misdeeds and suffering is at once natural and just, and it is recognized by Aristotle as an element in the tragic action. But in other cases this connection is not apparent. We cannot say that Antigone or Philoctetes suffer *δι' ἁμαρτίαν τινά*, for few will maintain that the unhesitating devotion of Antigone is a fault of character, and the wound of Philoctetes was a mere accident. Different explanations must be sought, for new aspects of human life are here brought before us. On the one hand there are human laws and divine laws, and the two may not coincide, so that it becomes necessary to transgress the human, in obeying the divine, and thus a transgression which is neither a fault nor a sin brings upon the doer the penalty of human law. In this sense Antigone is a transgressor (*ὅσια πανουργήσασα*), but her punishment is quickly followed by the ruin of those who have inflicted it. On the other hand the wound and suffering of Philoctetes (though apparently accidental) are a part of the order of the world as divinely arranged. It is because Troy must not fall before the appointed time, that the hero whose arrows are to complete its destruction is detained apart from men on the solitary island. There is no question of any misdeed, but the fact is plainly stated that suffering in some cases is part of the ordained order of the world. The reward of such suffering is eternal glory (Phil. 1420).

If we compare the choruses of Sophocles with those of Aeschylus, we shall find that Sophocles exhibits a greater sympathy with the current theology of his time. The deities invoked in Aeschylus are comparatively few; but Sophocles allows the Chorus in the *Oedipus Rex* and *Antigone* to call for help on whatever local deity may be able to render it; and in the *Oedipus Coloneus* he dwells upon the sanctities which surround his birth-place. In the same way an influence is ascribed to oracles in Sophocles far beyond anything in Aeschylus. These points of difference were probably characteristic of the personal temperament of the two poets. Aeschylus is absorbed in the great ideas of justice and retribution; Sophocles, while not losing sight of these, includes within his view more of that twilight region where thought and feeling walk together. To the Greek the world was full of gods, and on the knowledge of their will depended the conduct of life and the happiness of man.

OUTLINES OF THE GRAMMAR OF SOPHOCLES.

THE characteristic features of the grammar of Sophocles may be briefly summed up under two heads: the use of common words in an uncommon manner, and the extension of ordinary constructions by analogy. The following outlines are intended to furnish examples and illustrations of these peculiarities. Such a sketch must of necessity be, to a certain extent, fragmentary and incomplete. Not every construction can be noticed, but only those in which Sophocles differs from other writers, or which, though common to him with other writers, are nevertheless characteristic and important. A collection of exceptional or extraordinary uses presupposes a knowledge of what is common and regular. These outlines of grammar must therefore be regarded as a supplement to the ordinary rules of the language.

(1) THE VERB.

(α) A verb and substantive are often combined in such a manner that the verb supplies, as it were, an adjective of definition to the substantive which it governs; e.g. *κουφιεῖν ἅλμα*, 'to make an easy leap;' *πομπεύω τέχνην*, 'I have the art of conductor;' *τυφλοῦν ἕλκος*, 'to inflict a wound causing blindness;' *στίβον ὀγμεύειν*, 'to make a track like a furrow;' *τυμβεύειν χοάς*, 'to make libation at a grave,' etc.

(β) The construction of a verb is often changed, owing to analogy: thus *καθυβρίζειν* is found with a dative, and so also *ὠφελεῖν*, contrary to the common usage, which requires an accusative. *ψαύειν, μετέχειν, προὔστην, πελάζειν*, etc., are found with an accusative instead of a genitive; *βρύειν* takes a genitive instead of a dative.

(γ) The common meaning of words is strained by condensation or figurative use into a peculiar sense; e.g. *συντέμνουσι* Ant. 1103 = 'overtake,' *προὔστην* El. 1378 = 'worshipped,' *ἐμπολᾶν* Aj. 978 = 'to fare,' *ῥῦσαι* O. T. 312, *ἀρκέσας* Aj. 439, *προξενεῖν, ἀνέχειν*, etc.

Voices.

In regard to the voices we may notice that some verbs are used in-

transitively though active in form; while others present remarkable uses of the middle. Thus we find, in an intransitive sense, El. 699 ἡλίου τέλλοντος, O. T. 153 δείματι πάλλων, El. 1419 τελοῦσ' ἀραί, Tr. 130 κυκλοῦσι πῆμα καὶ χαρά (si vera lectio), ib. 824 τελεόμηνος ἐκφέροι ἄροτος. κεύθω is so used more than once, O. T. 968, Aj. 635, El. 869. For κρύπτουσιν, in El. 826, see the note.

Peculiar uses of the middle voice are, El. 1384 προνέμεται, O. T. 685 προπονουμένας, Aj. 32 σημαίνομαι, Tr. 103 ποθουμένᾳ, Ant. 362 ἐπάξεται (?), El. 1124 ἐπαιτεῖται. The middle future for the passive is not uncommon: φυλάξεται, ξενώσεται, αὐανοῦμαι, πημανουμένας, στυγήσεται, ὀνειδιεῖσθε, δηλώσεται, λέξεται, τιμήσεται (always), etc.

Tenses.

Some uses of the aorist tense are noticeable.

(α) The aorist is used of an action immediately past, where we should use the present:—

Aj. 536 ἐπῄνεσ' ἔργον.
El. 1322 σιγᾶν ἐπῄνεσα.
Aj. 693 ἔφριξ' ἔρωτι.
El. 1176 τί δ' ἔσχες ἄλγος; πρὸς τί τοῦτ' εἰπὼν κυρεῖς;
ib. 668 ἐδεξάμην τὸ ῥηθέν.

(β) On the other hand, the aorist is sometimes used where we should use the perfect; e. g. Tr. 153 πάθη μὲν οὖν δὴ πόλλ' ἔγωγ' ἐκλαυσάμην, where, however, the tense is past rather than complete, for Deianira is opposing the present and the past, not contemplating the present as the result of the past.

(γ) The aorist and present are combined, as—

Aj. 31 φράζει τε κἀδήλωσεν, in a narrative.
Ant. 9 ἔχεις τι κεἰσήκουσας; (=ἀκούσας ἔχεις).

Moods.

Subjunctive.

(α) The subjunctive is used in some cases with εἰ: O. T. 198, 874, 917, 1062, O. C. 1443, Ant. 710, Aj. 496. See the note on O. T. 874. Also with ἐπεί, O. C. 1226, and other relative words.

(β) The subjunctive is sometimes used without ἄν in relative clauses e.g. O. C. 395 ὃς νέος πέσῃ, O. T. 1231 αἳ φανῶσ' αὐθαίρετοι, etc.

(γ) An unique use of the *2nd person* singular of the subjunctive is Phil. 300 φέρε . . τὸ τῆς νήσου μάθης.

Optative.

(α) In sentences expressing a wish, the mood of the principal clause (when optative) at times influences the mood in the subordinate clause:—

Tr. 656 μὴ σταίη . . πρὶν ἀνύσειε.
Phil. 961 ὄλοιο μήπω πρὶν μάθοιμ' . . εἰ μετοίσεις.
ib. 529 σώζοιεν . . ὅποι βουλοίμεσθα.

(β) (1) With regard to the use of the optative in relative clauses, two passages deserve attention:—

O. C. 1172 ὅν γ' ἐγὼ ψέξαιμί τι.
ib. 561 δεινὴν . . ἂν πρᾶξιν τύχοις
λέξας ὁποίας ἐξαφισταίμην ἐγώ[1].

In the first ψέξαιμι is for ψέξαιμι ἄν, 'whom I am expected to blame' —an Epic use. In the second the relative implies a condition: 'if I were to turn aside from it, it would indeed be terrible.'

(2) The optative is sometimes used in interrogative sentences without ἄν. (*Potential Optative*)—

Phil. 895 τί δῆτα δρῷμ' ἐγώ;
(Dind. δῆτ' ἄν.)
Ant. 605 τίς κατάσχοι;
(alii κατάσχῃ;)

(γ) The optative with ἄν is occasionally used to signify what is probable rather than what is hypothetical:—

Aj. 88 μένοιμ' ἄν = 'it would seem that I must stop.'
El. 797 πολλῶν ἂν ἥκοις ἄξιος τυχεῖν
εἰ τήνδ' ἔπαυσας τῆς πολυγλώσσου βοῆς.
O. T. 1182 τὰ πάντ' ἂν ἐξήκοι σαφῆ, 'it would seem that all is clearly fulfilled.'

So even the indicative with ἄν: O. T. 523 ἦλθε τάχ' ἄν, 'it may have come'; 'it probably did come.'

Infinitive.

(α) The infinitive is used for the imperative in Sophocles:—

Phil. 57 λέγειν.
ib. 1080 ὁρμᾶσθαι ταχεῖς.

(β) The use of the infinitive is sometimes due to attraction:—

Tr. 1238 ἀνὴρ ὅδ' ὡς ἔοικεν οὐ νέμειν ἐμοὶ
φθίνοντι μοῖραν.

(γ) Epexegetic use of the infinitive. Here we may distinguish three uses (after Lobeck).

---

[1] See Monro's Homeric Grammar, § 305.

(1) The infinitive does not alter the construction, and it is doubtful whether the verb governs the noun or the infinitive; e. g. :—

Aj. 2 πεῖράν τιν' ἐχθρῶν ἁρπάσαι θηρώμενον.
O. T. 266 ζητῶν τὸν αὐτοχεῖρα τοῦ φόνου λαβεῖν.
El. 364 τῆς σῆς οὐκ ἐρῶ τιμῆς τυχεῖν.

(2) The verb governs a case, and the infinitive is strictly epexegetic:—

Phil. 63 οὐκ ἠξίωσάν σε τῶν ὅπλων ἐλθόντι δοῦναι.

(3) There is no governing verb:—

Ant. 206 αἰκισθέντ' ἰδεῖν.
El. 1016 κέρδος λαβεῖν ἄμεινον.
Aj. 79 ἥδιστος γελᾶν.
Phil. 524 ἐνδεέστερον πονεῖν.

Observe also a remarkable use, after an adverb, in O. C. 335, ποῦ νεανίαι πονεῖν; 'where are they for the purpose of this labour?' Also ib. 144.

THE PARTICIPLE.

(α) Sophocles (like Thucydides) not unfrequently uses the active participle in the place of an abstract substantive; e. g. τὸ ποθοῦν, 'longing,' Tr. 196, τὸ νεάζον, 'youth,' ib. 144, τὸ θέλον, 'desire,' O. C. 1220, πᾶν δρῶν, 'every service,' ib. 1604.

(β) The participle is also used instead of the infinitive after verbs of speaking: O. T. 465 εἶπε . . τελέσαντα, O. C. 1580 λέξας . . ὀλωλότα. This construction may be compared to the common use of the participle with ἀγγέλλειν, εἶπε and λέξας, in the passages quoted, being nearly synonymous with ἀγγέλλειν.

THE ARTICLE.

(α) We find the demonstrative article in ὁ μέν, ὁ δέ, ὁ γάρ, etc., but (in lyrics) without the conjunction:—

O. T. 200 τὸν, ὦ πυρφόρων, κ.τ.λ.
O. C. 161 τῶν . . εὖ φύλαξαι.

In some cases a substantive follows the article, as in Homer:—

Phil. 371 ὁ δ' εἶπ' Ὀδυσσεύς.
Aj. 780 ὁ δ' . . Τεῦκρος.
O. T. 1082 τῆς γὰρ πέφυκα μητρός.

And with ἄλλος intervening:—

O. T. 19 τὸ δ' ἄλλο φῦλον.
El. 601 ὁ δ' ἄλλος . . Ὀρέστης.

In a few cases τὸ μέν is omitted before τὸ δέ, e. g. El. 1291.

(β) In the forms which begin with τ the article is used as a relative (except neuter nominative). In the majority of these instances the

article so used is preceded by a vowel, e.g. Phil. 14 *σόφισμα, τῷ νιν αὐτίχ' αἱρήσειν δοκῶ*, but this is not invariably the case, O. C. 35.

(γ) The article is added to an infinitive, even when 'epexegetic:'—

O. T. 1416 *ἐς δέον πάρεσθ' ὅδε*
Κρέων τὸ πράσσειν καὶ τὸ βουλεύειν.

This use is confined to the accusative case of the article.

Observe the article and infinitive after an interjection, Phil. 234 *φεῦ τὸ καὶ λαβεῖν*, and in the genitive, ib. 197 *τοῦ . . τεῖναι*, of the purpose or intention.

(δ) The neuter article *τό, τά* is often used with a substantive in the genitive case, e.g. *τὰ μητρὸς καὶ πατρός*, 'what concerns my father and mother;' *τὰ πόλεως*, 'the affairs of the state;' *τὸ τῆς νήσου*, 'the nature of the island.' Sometimes the expression is adverbial, O. T. 785 *τὰ μὲν κείνοιν ἐτερπόμην.*

Obs. Phil. 497 *ἢ τὰ τῶν διακόνων,*
ὡς εἰκός, οἶμαι, τοὐμὸν ἐν σμικρῷ μέρος
ποιούμενοι τὸν οἴκαδ' ἤπειγον στόλον,

where the periphrasis *τὰ τῶν διακόνων* is treated as a masculine substantive.

(ε) Omission or addition of the article:—

(1) Omission. This is common with *βίος, γένος, γῆ, γλῶσσα, δαίμων, πόλις, δῶμα, θάνατος, κάρα, δόμος, οἶκος, μήτηρ, πατήρ*, etc. See Ellendt, Lex. *ὁ*, C. 5.

Observe the ellipse in such cases as the following:—

El. 991 *καὶ τῷ λέγοντι καὶ κλύοντι σύμμαχος.*
ib. 265 *λαβεῖν θ' ὁμοίως καὶ τὸ τητᾶσθαι πέλει.*

In these examples one article is omitted in spite of the contrast which exists between *λέγοντι* and *κλύοντι, λαβεῖν* and *τητᾶσθαι.* In other cases two nouns are brought under one article, e.g.:—

O. C. 849, 850 *ἐπεὶ νικᾶν θέλεις*
πατρίδα τε τὴν σὴν καὶ φίλους (i.e. *τοὺς σούς*).

(2) The article is added to some substantives, especially *χρόνος*, O. T. 963, O. C. 7, El. 961, and to abstract words. It is also added to adjectives signifying size, as *πολύς, μακρός, μακραίων, μέγας*, and to pronominal adjectives, e.g. *τὸ ποῖον; τὰ ποῖα*; etc.

Observe the article with the vocative, as Phil. 986 *ὦ Λημνία χθών, καὶ τὸ παγκρατὲς σέλας*, and the *position* of the article with possessive pronouns, as Aj. 573 *ὁ λυμεὼν ἐμός.*

(ζ) The article is at times almost equal to a possessive pronoun; e.g. *τοὺς φίλους* Ant. 190, *τὸν μέγαν χόλον* Phil. 327.

THE PRONOUNS.

(α) In the *personal* pronouns we may notice the occasional use of the personal in the place of the reflexive pronouns as a feature common to Sophocles with other tragedians, e. g. :—

Ant. 736 ἄλλῳ γὰρ ἢ ἐμοὶ χρή με τῆσδ' ἄρχειν χθονός ;
Tr. 706 ὁρῶ δέ μ' ἔργον δεινὸν ἐξεργασμένην.

But while the reflexive is generally used alone, e. g. O. C. 405 σαυτοῦ κρατοῖς, the personal for the reflexive is mostly joined with some other word, in conjunction or distinction—

ἐξ ἐμοῦ τε κοὐκ ἄλλης, σοί τε κἀμοί.

The *possessive* of the personal pronoun is also used in a reflexive sense: e. g. :—

El. 1302 τὰς ἡδονὰς
πρὸς σοῦ λαβοῦσα κοὐκ ἐμὰς ἐκτησάμην.

Here also the pronoun is generally in opposition to or comparison with some other word :—τῶν σῶν τε κἀμῶν, τῶνδε πλέον ἢ καὶ τῆς ἐμῆς ψυχῆς πέρι.

(β) The use of the possessive pronoun *objectively* (i. e. ὁ ἐμὸς πόθος = 'desire of me') is characteristic of Sophocles; O. T. 969, O. C. 332, 419, 1413, Phil. 1251.

(γ) The forms of the *reflexive* which are noticeable in Sophocles are :—

O. C. 1417 μὴ σέ γ' αὐτὸν καὶ πόλιν διεργάσῃ.

But here it is doubtful whether σὲ αὐτόν is strictly the reflexive, and not rather the personal pronoun with αὐτός added (which admits of use in the nominative as well as the oblique cases). It is so in

O. C. 951 εἰ μή μοι πικρὰς
αὐτῷ τ' ἀρὰς ἠρᾶτο καὶ τῷμῷ γένει :

and in O. C. 1124. In these there is a contrast between the pronoun strengthened by αὐτός and some person or thing.

The same is the case with αὐτὸν ἐμέ, etc., Phil. 1315 πατέρα τε τὸν ἐμὸν αὐτόν τέ με.

(δ) Though we find e. g. O. T. 416 τοῖς σοῖσιν αὐτοῦ, El. 252 τοὐμὸν αὐτῆς, the genitive of the reflexive pronoun is frequently used in Sophocles as an adjective; e. g. El. 880 ἐπὶ τοῖς σαυτῆς κακοῖσι. This occurs far more frequently in Sophocles than in Aeschylus and Euripides, and may therefore be considered a feature of the Sophoclean style.

(ε) In regard to the pronoun of the third person it may be observed that σφε is both personal and reflexive; but νιν (unlike μιν in Hdt.) is never reflexive. νιν is = αὐτ-όν, -ήν, -ό, for which it is frequently used, merely as a variety.

σφε is reflexive in O. T. 761, but with an intervening subject. *ἐξικέτευσε . . σφε πέμψαι,* 'besought me to send him.' *σφίσι* is directly reflexive in O. C. 59.

οὗ occurs in O. T. 1257 *ἄρουραν οὗ τε καὶ τέκνων.*

οἱ occurs in Aj. 906, O. C. 1630, Trach. 650, but always as an enclitic, and = 'him.'

The phrase *αὐτὸς αὑτοῦ* is used of all three persons :—

1st person, O. T. 138, El. 285.
2nd person, Tr. 451, O. C. 930.
3rd person, Tr. 891, O. T. 1237.

(ζ) In the use of the relative observe that *ὅστις* is used for *ὅς*, O. T. 1054, 1335, Aj. 1300.

The following instances of attraction are also noticeable :—

O. C. 1150 *λόγος δ' ὃς ἐμπέπτωκεν.*
Tr. 283 *τάσδ' ἄσπερ εἰσορᾷς . . εὐροῦσαι . . χωροῦσι.*
O. T. 449 *τὸν ἄνδρα τοῦτον, ὃν ζητεῖς, οὗτός ἐστιν ἐνθάδε.*
Tr. 152 *κακοῖσιν οἷς ἐγὼ βαρύνομαι.*

With the relative adverbs we find :—

Tr. 701 *ἐκ δὲ γῆς ὅθεν προὔκειτο.*
O. C. 1227 *βῆναι κεῖθεν ὅθεν περ ἥκει.*

And with article for relative,

El. 205 *δείπνων ἄχθη, τοὺς ἐμὸς ἴδε πατὴρ θανάτους.*

THE CASES.

The Accusative.

(α) The accusative in apposition to the sentence :—

Aj. 558 *τέως δὲ κούφοις πνεύμασιν βόσκου, νέαν*
ψυχὴν ἀτάλλων, μητρὶ τῇδε χαρμονήν.
'To thy mother's joy.'

El. 965 *ὥστε σὸν ποτ' ἢ κἀμὸν γένος*
βλαστεῖν ἐᾶσαι, πημονὴν αὐτῷ σαφῆ.
'To his own manifest harm.'

That these accusatives may be in apposition to the sentence rather than to any one word in it is shown by such cases as Aesch. Ag. 225 *ἔτλα δ' οὖν θυτὴρ γενέσθαι θυγατρός, γυναικοποίνων πολέμων ἀρωγάν.*

It is probable therefore that the numerous neuters which we find in a similar construction are accusatives, e. g. :—

Ant. 44 *ἢ γὰρ νοεῖς θάπτειν σφ' ἀπόρρητον πόλει.*
El. 130 *ἥκετε . . παραμύθιον.*

(β) Accusative with verbs. In many instances we find the accusative where we should expect the genitive or dative :—

Aj. 136 σὲ μὲν εὖ πράσσοντ' ἐπιχαίρω.
ib. 1319 ᾐσθόμην βοήν.
El. 147 ἐμὲ ἄραρεν φρένας. And so also ἀρέσκω.
Tr. 1221 τοσοῦτον δή σ' ἐπισκήπτω.
Phil. 141 σὲ δ', ὦ τέκνον, τόδ' ἐλήλυθεν πᾶν κράτος.
ib. 782 ἀλλὰ δέδοικα, ὦ παῖ, μή μ' ἀτελὴς *εὔχῃ,
with which compare Aj. 191 μὴ μή μ' . . κακὰν φάτιν ἄρῃ. The last two passages, if they can be justified, are extreme instances of the so-called 'Attic Accusative.'

Ant. 778 τεύξεται τὸ μὴ θανεῖν,
where, however, τεύξεται may be used 'absolutely,' and τὸ μὴ θανεῖν epexegetically = ὥστε μή.

Ant. 961 ψαύων τὸν θεόν,
ψαύων = ἐρεθίζων.

Aj. 82 φρονοῦντα γάρ νιν οὐκ ἂν ἐξέστην ὄκνῳ,
where the accusative is used as with ἐφοβούμην.

In El. 960 ἐστερημένη takes an accusative, unless we suppose that κτῆσιν is 'governed' by the preceding στένειν.

The accusative is found for the more usual dative with ἐμπέσοι O. C. 942 ἐννέπει Aj. 764.

In some instances the accusative is due to attraction (supr. p. 23): e. g. :—

O. T. 448 τὸν ἄνδρα τοῦτον, ὃν . . οὗτός ἐστιν ἐνθάδε.
ib. 936 τὸ δ' ἔπος οὐξερῶ, ἥδοιο μέν.

(γ) In adjurations the accusative is common with μά or νή, but Sophocles uses it in negative adjurations without any particle: e. g. O. T. 660, 1087, Ant. 758.

(δ) The 'Accusative absolute' with ὡς occurs O. T. 97, 101, O. C. 380, but only in the neuter gender.

(ε) The 'Adverbial accusative.' The Herodotean phrase τοῦτο μὲν . . τοῦτο δέ is found with variations in Sophocles; and also the idiom ἐλεινὸν ὁρᾷς, etc., which is really a form of the cognate accusative. The instance in O. T. 603—καὶ τῶνδ' ἔλεγχον—is remarkable; but it is probably an accusative in apposition to the sentence, which here follows the case instead of preceding it[1]. Other apparent instances of an adverbial accusative come under the head of a double accusative; e. g. O. T. 340 ἃ (ἔπη) νῦν σὺ τήνδ' ἀτιμάζεις πόλιν, Phil. 1116. In Aj. 1316 καιρὸν ἴσθ' ἐληλυθώς, the accusative is = καιρίαν ὁδόν, and is therefore 'cognate.'

(ζ) 'Cognate accusative.' Here may be classed a number of uses in

[1] See Riddell's Digest of Platonic Idioms, §§ 10–12.

which Sophocles employs a word more or less connected in meaning with the verb, or thought of in connection or opposition to that meaning, to develope, expand, or limit the action of the verb:—

O. T. 192 *παλίσσυτον δράμημα νωτίσαι.*

O. T. 1143 *θρέμμα θρεψαίμην*, where the repetition of the word adds a tenderness to the expression, 'that I might have him for a nursling of my own.'

Ant. 514 *δυσσεβῆ τιμᾶς χάριν*, 'grant a favour implying impiety.'

Aj. 2 *πεῖραν ἁρπάσαι.*

ib. 181 *ἐτίσατο λώβαν*, etc.

Distinct from this is an accusative, which, though not 'external' in the sense in which accusatives are governed by transitive verbs, is not cognate to the meaning of the verb. but denotes the 'sphere of action,' i.e. the 'space within,' or that in 'reference to which' a thing is done or happens:—

O. C. 1328 *μῆνιν βαρεῖαν εἰκαθεῖν.*

Tr. 27 *λέχος ξυστᾶσα.*

O. C. 1225 *τὸν ἅπαντα νικᾷ λόγον.*

Or the accusative may denote the result: Ant. 675 *τροπὰς καταρρήγνυσι*, Aj. 1297 *ἔφηκε διαφθοράν*, O. C. 92 *κέρδη μὲν οἰκήσαντα*, O. T. 1248.

Notice as especially remarkable:—

Ant. 212 *σοὶ ταῦτ' ἀρέσκει . . .*
τὸν τῇδε δυσνοῦν, κ.τ.λ.

(η) A double accusative is not uncommon.

(1) An inner and external accusative are combined:—

O. C. 518, 1204, Tr. 999 *ἔθου με λώβαν*, El. 122 *τάκεις οἰμωγὰν τόν, κ.τ.λ.*, Tr. 49 etc.

(2) Or the whole and the part, the person and the act, are combined:—

El. 147 *ἐμέ γ' ἄραρεν φρένας.*

(θ) Observe

El. 959 ff. *ᾗ πάρεστι μὲν στένειν*
πάρεστι δ' ἀλγεῖν . . γηράσκουσαν,

in which a dative is followed by an accusative (participle) and infinitive, though the participle refers to the word which is in the dative case. This is the rule whenever a participle or adjective forms part of the predicate with the infinitive; e.g. Herod. 1. 37 *ἡμῖν ἦν φοιτέοντας εὐδοκιμέειν*, 1. 54 *ἐξεῖναι τῷ βουλομένῳ γενέσθαι Δελφόν.*

In El. 480 *ὕπεστί μοι θράσος . . κλύουσαν* the participle is in the accusative because *ὕπεστί μοι* is = *ὑφέρπει.*

In Tr. 614 *ὅ* appears to be governed by the whole sentence. Cp. O. T. 216.

Aj. 877. *ὁδὸν . . δηλοῖ φανείς.* This is a curious use of the 'accusative of space,' with which cp. El. 1272.

The Genitive.

I. *Genitive with Verbs.*

(α) The genitive of the agent without a preposition, is found with finite verbs, participles, and verbal adjectives:—

Aj. 807 φωτὸς ἠπατημένη.
ib. 1353 φίλων νικώμενος.

Here should be included El. 344 κείνης διδακτά, though the analogy of μαθεῖν would account for the genitive.

(β) Genitive of cause:—

O. T. 728 ποίας μερίμνης τοῦθ' ὑποστραφεὶς λέγεις;

(γ) The genitive denotes the thing or person in regard to which the assertion is made (or heard), as though περί were omitted:—

O. C. 662 δείν' ἐπερρώσθη λέγειν τῆς σῆς ἀγωγῆς.
Ant. 1182 κλύουσα παιδός.
Aj. 1236 ποίου κέκραγας ἀνδρὸς ὧδ' ὑπέρφρονα;

To this we may refer Aj. 1257 ὃς ἀνδρὸς οὐκέτ' ὄντος ἀλλ' ἤδη σκιᾶς | θαρσῶν ὑβρίζεις (where the genitive goes with θαρσῶν, as θαρσῶν περί); Tr. 170 τοιαῦτ' ἔφραζε πρὸς θεῶν εἱμαρμένα | τῶν Ἡρακλείων ἐκτελευτᾶσθαι πόνων.

(δ) Some extensions of the local and partitive genitive are noticeable:—

O. T. 236 γῆς . . εἰσδέχεσθαι.
Aj. 1274 ἔρκεων ἐγκεκλῃμένους.
ib. 190 ἢ τᾶς ἀσώτου Σισυφιδᾶν γενεᾶς.
ib. 202 γενεᾶς χθονίων ἀπ' Ἐρεχθειδᾶν.

And with an adverb added:—

Phil. 1180 ναὸς ἵν' ἡμῖν τετάκται.
Aj. 659 γαίας ὀρύξας ἔνθα μή τις ὄψεται.

(ε) Many verbs are used with the genitive πρὸς τὸ σημαινόμενον, i.e. the construction is due to the meaning of the verb, which follows the analogy of verbs of similar signification:—

Phil. 1333 τῶν . . ἐντυχὼν Ἀσκληπιδῶν.
O. C. 1482 ἐναισίου δὲ συντύχοιμι.
Phil. 1334 πρὶν ἂν νόσου μαλαχθῇς τῆσδε.
O. C. 1024 χώρας φυγόντες τῆσδε.
Phil. 1044 τῆς νόσου πεφευγέναι.
O. C. 436 ἔρωτος ὠφελῶν (= λωφῶν).
ib. 400 γῆς ἐμβαίνειν ὅρων, etc.

So we find γελᾶν κλαίειν ἥδεσθαι with the genitive.

(ζ) Some constructions appear to be a kind of imperfect genitive absolute:—

Ant. 256 φεύγοντος ὡς.
Aj. 904 ὡς ὧδε τοῦδ' ἔχοντος αἰάζειν πάρα.

And with substantives:—

O. T. 1260 *ὡς ὑφηγητοῦ τινός.*
Tr. 768 *ἀρτίκολλος ὥστε τέκτονος.*
Aj. 771 *δίας Ἀθάνας.*

II. *Genitive with Substantives.*

(α) Sophocles very frequently uses the genitive to define or describe the word on which it depends, where a qualifying adjective would be more usual:—

El. 19 *μέλαινα ἄστρων εὐφρόνη.*
Aj. 1004 *ὦ δυσθέατον ὄμμα καὶ τόλμης πικρᾶς.*
Ant. 114 *λευκῆς χιόνος πτέρυγι.*
Aj. 1163 *μεγάλης ἔριδος ἀγών.*
ib. 888 *μακρῶν ἀλάταν πόνων.*

In the same manner *γῆς* is added, e. g. *πατρῷον ἄστυ γῆς ἔχει, τὸ νερτέρων γῆς ἀλύπητον βάθρον.* And *θεῶν*, as in Ant. 607.

(β) Double genitives are not uncommon:—

Aj. 53 *λείας ἄδαστα βουκόλων φρουρήματα.*
ib. 308 *ἐν ἐρειπίοις νέκρων . . ἀρνείου φόνου.*
ib. 616 *ἔργα χεροῖν μεγίστας ἀρετᾶς.*
Tr. 1191 *τὸν Οἴτης Ζηνὸς ὕψιστον πάγον.*
Ant. 1205 *λιθόστρωτον κόρης νυμφεῖον Ἅιδου.*

III. *Genitive with Adjectives.*

(α) The genitive is used with adjectives signifying negation or separation, e. g. *δίκης ἀφόβητος, ἄσκευος ἀσπίδων, γήρως ἄλυπα, πόλεως ἄποπτος.*

(β) With verbals the genitive is used in various senses; objective Ant. 1185 *εὐγμάτων προσήγορος*, instrumental Ant. 1221 *κρεμαστὴν αὐχένος*, ablative Aj. 730 *κολεῶν ἐρυστά.*

(γ) An adjective (neut.) and genitive are used as a circumlocution:—

ἄσημα βοῆς.
φώτων ἀθλίων ἱκτήρια.
τἀπίλοιπα τῶν λόγων.

(δ) The genitive is occasionally used with adjectives which commonly take a dative, e. g. *ἀρωγός, διάδοχος, ξύνοικος.* With words like *φίλος, δυσμενής, πολέμιος*, both genitive and dative occur.

(ε) In construction with compound adjectives the genitive sometimes depends on the substantive embodied in the adjective:—

O. T. 1396 *κάλλος κακῶν ὕπουλον,*

where it is impossible to take *κακῶν ὕπουλον* in any other sense

than 'having a sore of evils underneath.' Cp. ὑπόκυκλος 'having wheels underneath.'

O. T. 480 τὰ μεσόμφαλα γᾶς μαντεῖα.

'Oracles from the central navel of the earth,' Delphi being so regarded.

The Dative.

I. *Dative with Verbs.*

(α) Besides the ordinary locative dative, we find the case used to denote what may be called the occasion, a use in which the notions of time and place, and even of cause, are hard to distinguish; e. g.:—

Tr. 268 δείπνοις δ' ἡνίκ' ἦν οἰνώμενος ἔρριψεν ἐκτὸς αὐτόν.
El. 194 οἰκτρὰ μὲν νόστοις αὐδά.
O. T. 172 τόκοισιν.
Aj. 178 ἀδώροις εἴτ' ἐλαφαβολίαις.
Ant. 391 ταῖς σαῖς ἀπείλαις.
ib. 691 λόγοις τοιούτοις.

The dative of place is also used to denote 'motion to:'—

Tr. 789 χθονὶ ῥίπτων ἑαυτόν.
El. 747 πίπτοντος πέδῳ.

(β) The dative of time is sometimes used of a space of time in which an action continues:—

Ant. 608 ἀγήρῳ δὲ χρόνῳ κατέχεις Ὀλύμπου αἴγλαν.
Phil. 715 ὅς μηδ' . . ἥσθη δεκέτει χρόνῳ.

[This use normally requires ἐν.]

Or even the time after which a thing takes place: Phil. 721 πλήθει πολλῶν μηνῶν.

(γ) The dative of the 'interested person' is frequent, but sometimes carried beyond the common limits:—

Aj. 1128 τῷδε δ' οἴχομαι.
Ant. 859 τοῦ τε πρόπαντος ἀμετέρου πότμου κλείνοις Λαβδακίδαισιν.
ib. 864 κοιμήματ' αὐτογέννητα ἐμῷ πατρὶ δυσμόρῳ.
Aj. 970 θεοῖς τέθνηκεν οὗτος οὐ κείνοισιν οὔ (cp. Phil. 1030).

In the last instance the dative almost becomes a dative of the agent, which indeed occurs in Sophocles, even with finite verbs.

(δ) The dative expresses accompaniment.

The common use is with αὐτός, e. g. Aj. 27 αὐτοῖς ποιμνίων ἐπιστάταις, but we find also:—

El. 705 ἕκτος ἐξ Αἰτωλίας ξανθαῖσι πώλοις.
O. T. 1135 ὁ μὲν διπλοῖσι ποιμνίοις, κ.τ.λ.

and perhaps we may bring under this head—

Aj. 474 κακοῖσιν ὅστις μηδὲν ἐξαλλάσσεται.

II. *Dative with Substantives.*

(α) The meaning of the substantive is such that a case can be joined to it:—

Aj. 717 θυμῶν Ἀτρείδαις μεγάλων τε νεικέων.

Trach. 603 δώρημα κείνῳ τἀνδρί.

(β) Or the dative implies the notion of addition (as in 'woe upon woe'):—

Aj. 866 πόνος πόνῳ πόνον φέρει.

El. 235 μὴ τίκτειν σ' ἄταν ἄταις.

III. *Dative with Adjectives.*

(α) The dative is often found with compound adjectives beginning with ἐν, e. g. ἔντροφος Aj. 622, ἔντιμος Ant. 25, ἐντριβής ib. 177, ἔμπεδος Aj. 640, ἐμφανής O. T. 909, ἔγκληρος Ant. 838.

(β) Though adjectives signifying friendship or hostility are found sometimes with the genitive and sometimes with the dative, adjectives *commodi* or *incommodi* nearly always take the dative.

ADJECTIVES.

(α) Some adjectives, which are usually active, are used in a passive sense, and others, which are passive, are used actively: νηλέα, 'unpitied,' O. T. 179; σωτήριος, 'saved,' O. C. 487; πόμπιμος, 'sent,' Tr. 872 unless we regard the robe anointed with the love charm as speeding Heracles home. ἄποπτος, 'unseen,' Aj. 15, 'not seeing,' O. T. 762; ἄγευστος, 'without taste of,' Ant. 582; ἄψαυστος, 'without touching,' O. T. 969, etc. In Aj. 899 περιπτυχής is 'folded round,' of Ajax on his sword.

The same form of compound, and even the same compound, is used sometimes actively, sometimes passively. Thus ἡλιοστερής is 'keeping off the sun,' but ὀμματοστερής is 'without eyes.' ὁμόσπορος is used of two husbands who have one wife, and of the woman who has been wife to both.

(β) An adjective is used in a possessive sense where a genitive would be more common, e.g. Τελαμώνιε παῖ, τῷ Λαβδακείῳ παιδί, τυραννικοῦ κύκλου, etc.

(γ) Sophocles disregards the rule which prose writers observe, that two adjectives cannot be combined with a substantive without a con-

necting particle, e.g. λιγυρᾷ μάστιγι διπλῇ, Aj. 242 ἡ Διὸς γοργῶπις ἀδάματος θεά, Aj. 450, etc. In these cases Sophocles is extremely partial to the order, adj. + subs. + adj., as Aj. 325 μέσοις βότοις σιδηροκμῆσιν, O. T. 1198 τὰν γαμφώνυχα παρθένον χρησμῳδόν.

(δ) It remains to notice:—

(1) The Hypallage of adjectives, i.e. a grammatical use which does not express the logical use:—

Aj. 860 πατρῷον ἑστίας βάθρον, for πατρᾴας.

Ant. 423 πικρᾶς ὄρνιθος φθόγγον, for πικρόν.

The tendency is to attach to the main subject attributes which properly belong to a subordinate word.

(2) The use with inanimate objects of adjectives strictly applicable to animate, e.g. ἀριστόχειρ ἀγών Aj. 935 (Wunder's note).

(3) The proleptic use of adjectives, as Tr. 106 ἀδακρύτων βλεφάρων πόθον.

(4) A use precisely the opposite of the proleptic, e.g. Aj. 647 φύει τ' ἄδηλα, 'brings to light out of darkness.'

(5) A curious variation in the agreement of adjectives is sometimes found, as Tr. 121 ἀδεῖα μὲν ἀντία δ' οἴσω. (Some edd. read αἰδοῖα).

PREPOSITIONS.

In Sophocles we find instances of the adverbial use of prepositions, in so far as they are used as adverbs, or in *tmesis*, i.e. separated from the verbs to which they belong.

The prepositions which occur most frequently in this use are ἐκ, e.g. Ant. 428 ἐκ δ' ἀρὰς . . ἠρᾶτο:—ἐν, which is at times merely an adverb, not a preposition in composition, e.g. O. C. 55 ἐν δ' ὁ πυρφόρος θεός, κ.τ.λ.;—in O. T. 27 ἐν may go with σκήψας, and on El. 713 see the commentators;—σύν when followed by δέ.

παρά, περί, πρός, and ὑπό are never used as adverbs or in tmesis, and ἀπό in the Philoctetes only, 817, 1158, 1177, 1207. [πρὸς adv. is frequent in other writers, Aesch. Prom. 73, 929.]

Among particular uses of the prepositions, the following are noticeable:—

ἀμφί. Aj. 302 ἀμφ' Ὀδυσσεῖ, 'concerning Odysseus.'

ib. 1064 ἀμφὶ χλωρὰν ψάμαθον, 'On the wide wet sand.'

ἀπό. El. 1127 ἀπ' ἐλπίδων, where see the note.

διά is used = ἐν, e.g. διὰ στέρνων, φρενῶν, διὰ χειρός, but the expression is more forcible. On διὰ κακῶν, Trach. 1131, see note.

ἐκ is a favourite preposition with Sophocles, who also uses it freely in composition. It is used for ὑπό or πρός, e.g. παιδὸς ἐξ ἐμοῦ θανεῖν,

and παρά, e.g. ἐκ σοῦ πάντα φέρω. Sometimes it is pleonastic: Ant. 150 ἐκ τῶν νῦν πολέμων θέσθε λησμοσύναν, and it is = ἔξω in Ant. 1318 ἐμᾶς ἐξ αἰτίας. Cp. El. 780.

ἐν is used pleonastically, e.g. El. 486 αἰσχίσταις ἐν αἰκίαις, Ant. 961 ἐν κερτομίοις γλώσσαις.

Obs. O. C. 1575 ἐν καθαρῷ βῆναι, where see the note.

ἐπί with the genitive: Aj. 1268 οὐδ' ἐπὶ σμικρῶν λόγων, where see note; Ant. 1141 βιαίας ἐπὶ νόσου ἔχεται.

With the dative ἐπί denotes an accompanying circumstance:—

O. T. 1029 ἐπὶ θητείᾳ πλάνης.
Tr. 951 ἐπ' ἐλπίσιν.
O. C. 1554 ἐπ' εὐπραξίᾳ.
El. 108 ἐπὶ κωκυτῷ.
Ant. 759 ἐπὶ ψόγοισι.

ἐπί, ἀπό, and πρός are sometimes found in the second only of two clauses, e.g.:—

O. T. 761 ἀγρούς σφε πέμψαι κἀπὶ ποιμνίων νομάς.
O. T. 734 ἐς ταὐτὸ Δελφῶν κἀπὸ Δαυλίας ἄγει.
Ant. 1176 πότερα πατρῴας ἢ πρὸς οἰκείας χερός;

πρό. Obs. πρὸ χειρῶν, 'in your hands before you,' Ant. 1279.

Also, πρός in Ant. 1171 πρὸς τὴν ἡδονήν, and the idiom, Tr. 436, πρὸς σὲ τοῦ, κ.τ.λ.

σύν is often pleonastic in various senses:—

O. C. 690 σὺν ὄμβρῳ.
ib. 1664 σὺν νόσοις.
ib. 125 σὺν ἀργύρῳ.

ὑπέρ. We may notice O. T. 165 ὑπὲρ ἄτας.
Ant. 932 βραδυτῆτος ὕπερ.

But ὑπέρ is not quite used = περί.

NEGATIVE ADVERBS.

(a) Sophocles' use of μή is often remarkable. He uses it in relative clauses, where in Latin a subjunctive mood would be required; i.e. where the relative denotes a class (*talis qui*) rather than any special person or thing (*is qui*).

e.g. Ant. 546 ἃ μὴ 'θίγες, with which compare Phil. 583, λέγονθ' ἃ μὴ δεῖ, O. T. 817.

In the same way we find ἔνθα μή τις ὄψεται Aj. 659, and this is probably the explanation of Ant. 683 ὅπως σὺ μὴ λέγεις ὀρθῶς τάδε.

Observe Phil. 254 ὡς μηδὲν εἰδότ' ἴσθι μ' ὧν ἀνιστορεῖς,
where the μηδέν may be due to the imperative.

Tr. 576 ὥστε μήτιν' εἰσιδὼν στέρξει γυναῖκα.
El. 1000 ἐπὶ μηδὲν ἔρχεται.

The ordinary rule demands οὐ when ὥστε is followed by indicative; μή, when it is followed by infinitive.

οὐδέν is generally used when the article is not added, μηδέν when it is, e.g. El. 244 εἰ γὰρ ὁ μὲν θανὼν γᾶ τε καὶ οὐδὲν ὤν, but τὴν μηδὲν ἐς τὸ μηδέν.

For O. C. 537 ὃ μήποτε ἐπωφέλησα, where the indicative with μή implies a wish, cp. the note.

(β) The question whether οὔτε could follow οὐ was much discussed by Elmsley and Hermann (Praef. ad O. T. xxxvi, Med. 4). In the following passages the anomaly has still been permitted to remain :—

O. C. 450 οὔτι μὴ λάχωσι.. οὔτε σφιν.
ib. 495 τῷ μὴ δύνασθαι μήθ' ὁρᾶν.
Tr. 1058 κοὐ ταῦτα . . οὔθ'.
Aj. 428 οὔτοι σ' ἀπείργειν, οὔθ' ὅπως, κ.τ.λ.

(γ) *Double Negative.* Observe especially Ant. 1156 οὐκ ἔσθ' ὁποῖον στάντ' ἂν ἀνθρώπων βίον οὔτ' αἰνέσαιμ' ἂν οὔτε μεμψαίμην ποτε. In the similar passage, Ant. 5 οὐδὲν γὰρ οὔτ' ἀλγεινὸν ἐστ' . . . ὁποῖον οὐ . . . οὐκ ὄπωπα, the two sets of negatives which belong to different assertions cancel each other, and the result is a positive assertion: 'I have seen everything that is painful.' But in l. 1156 the negatives, though in separate clauses, only amount to one assertion, and cannot cancel each other, for the meaning is, 'I would not praise any condition of life.' In Ant. 5 it does not seem possible to defend ἄτερ; see the note. Compare also Tr. 1013.

(δ) Οὐ μή, with fut. ind., occurs in the sense of a negative assertion.

1st person sing.—

El. 1052 οὔ σοι μὴ μεθέψομαί ποτε.
Ant. 1042 οὐδ' ὧδε μὴ τρέσας ἐγὼ θάψειν παρήσω.

3rd person sing.—

O. C. 176, 7 οὔ τοι μήποτέ σέ τις ἄξει.

A possible instance of the *second* person in O. C. 848 οὐ μὴ ὁδοιπορήσεις—but the change to the aorist subjunct. is so easy that it cannot be relied upon[1].

(ε) The use of μὴ οὐ has been discussed by almost every writer on Sophocles.

(1) It occurs with an infinitive: Ant. 97, 544, 936, El. 106, 133, Trach. 622, Aj. 540, 728, O. T. 283, 1065, 1091, 1232, O. C. 566

[1] Goodwin, Moods and Tenses, § 89. 1, allows οὐ μὴ ὁδοιπορήσεις, and regards Phil. 611, οὐ μὴ πέρσοιεν, as the oblique of οὐ μὴ πέρσετε. It is worth remarking that the *second* person of the *subjunctive* is not found in Homer (with οὐ) in negative assertions.

—in every case a negative precedes except in the interrogative sentence Aj. 540 τί δῆτα μέλλει μὴ οὐ παρουσίαν ἔχειν;

(2) It occurs with a participle:—

O. T. 12 δυσάλγητος γὰρ ἂν
εἴην τοιάνδε μὴ οὐ κατοικτείρων ἕδραν.
ib. 220 οὐ γὰρ ἂν μακρὰν
ἴχνευον αὐτὸς, μὴ οὐκ ἔχων τι σύμβολον.
O. C. 360 ἥκεις γὰρ οὐ κενή γε, τοῦτ' ἐγὼ καλῶς
ἐξοῖδα, μὴ οὐχὶ δεῖμά μοι φέρουσά τι.

The construction first occurs in Herodotus, see 2. 110, 6. 106.

The difficulty which arises, from the use of μή οὐ must always remain to some extent unsolved, because we do not possess two negatives, and therefore our sense of language is deficient in the point where we most need it for this construction. Perhaps the idiom is without any marked significance (cp. ὅπως, ὅπως ἄν in final clauses). The οὐ of the preceding negative is repeated, but the μή required by the construction is allowed to remain. It is well to bear in mind, that in a highly inflected language the outward form is of necessity more definite than the shade of thought which it expresses.

NUMBER.

I. Dual.

(a) In the article we find one form for the masculine and feminine of the nominative and accusative, e. g. El. 977 τώδε τὼ κασιγνήτω, of two sisters (acc.), O. C. 1600 τὼ . . μολοῦσαι.

In the participles, adjectives, and substantives there is variation:—

El. 980 ἀφειδήσαντε, of two sisters.
ib. 950 μόνα λελείμμεθον, of the same.
O. C. 1676 ἰδόντε καὶ παθούσα, so MSS.
Ant. 533 τρέφων δύ' ἄτα.

Obs. The use of the masculine for women in the dual is not merely a matter of the form, for the masc. is also used of women in the plural.

In the genitive and dative there is a separate form for the feminine, O. C. 445 ἐκ ταῖνδε δ' οὔσαιν παρθένοιν. . αὐταῖν. (The article may be an exception, O. T. 1472.)

When the form would create difficulties, and perhaps, for other reasons, the plural and dual can be joined:—

Ant. 533 τρέφων δύ' ἄτα κἀπαναστάσεις θρόνων.

Elmsley was of opinion that δύο with the plural was more rare than our texts allow, and that δυοῖν with a plural was inadmissible. This canon necessitates the correction of passages against MS. authority, e. g. Aesch. Ag. 1384 κἂν δυοῖν οἰμώγμασι.

(β) In regard to the dual of the verb, we find the very rare form in *-μεθον* for the 1st person in El. 950 and Phil. 1079. The form in *-ην* is used for both second and third person in past tenses, O. C. 448 *εἱλέσθην* (3rd); O. T. 1511 *εἰ εἰχέτην* (2nd).

The dual and plural are combined as O. C. 1437 *μέθεσθε χαίρετόν τε.*

II. Plural.

In Greek the plural number is not only used in a grammatical sense to denote more than one thing, but is also applied in various ways where in English we should use the singular. This use is characteristic of poetical language.

(1) Indefinite plural. This is common in such words as *τόπος, χῶρος*, etc. Cp. O. C. 26 *ἀλλ' ὅστις ὁ τόπος, ᾗ μάθω μολοῦσά που*; with ib. 64 *ἦ γάρ τινες ναίουσι τούσδε τοὺς τόπους*; ib. 644 *ὁ χῶρός ἐσθ' ὅδε*, with ib. 1058 *τούσδ' ἀνὰ χώρους.*

This indefinite use is often employed in order to avoid particularity, e.g. O. T. 1007 *τοῖς φυτεύσασι*, to avoid mention of the mother. So *κοῖται λέχη γοναί*, etc. It is idiomatic in words in *-μα.*

(2) The plural expresses a thing made up of parts, e. g. *δώματα, οἶκοι.* Cp. especially El. 742 *δίφρων*, 745 *χνόας*, 746 *ἀντύγων.* So of ceremonies, *τάφοι, γάμοι, νυμφεύματα.*

(3) The '*pluralis majestatis*,' as Ant. 1057 *ταγούς*, O. T. 1096 *τυράννοις. θρόνοι* in the metaphorical sense is always in the plural; cp. *κράτη, σκῆπτρα.*

(4) Intensive plural, *φόνοι, ἔρωτες, θάνατοι, φόβοι*, etc.

(5) Concrete plural. An abstract word, by the mere fact that it is in the plural, loses something of its abstract nature. Thus even in the orators *ἀπάτη* is 'deceit,' but *ἀπάται*, 'acts of deceit;' *δίκη* is 'justice,' but *δίκαι*, 'cases at law.' So in the poets, Ant. 956 *ὀργαί*, ib. 960 *γλῶσσαι*, El. 486 *αἰκίαι*, O. T. 525 *γνώμαι*, Aj. 561 *λώβαι*, etc.

The very remarkable plural in Tr. 911 *τὰς ἄπαιδας οὐσίας*, is perhaps = 'existence' in the concrete.

COMPOUNDS.

(a) Compound adjectives are largely used to give force and picturesqueness to the expression. This is more peculiarly the case with (1) words signifying negation or deprivation, and (2) with words signifying number.

(1) *ἄσκευος ἀσπίδων, γήρως ἄλυπα, ἀστένακτος κωκυμάτων*, etc.

(2) *δίστομος, δίστολος, δικρατής*, etc.

(β) Compounds in *-πους* and *-χειρ* assist personification while giving a graphic turn to the expression:—

πολύπους καὶ πολύχειρ, of the avenging fury; *ἀριστόχειρ ἀγών*, of the contest in which the noblest strove; *δεινόπους*, *χαλπόπους*, etc. More remarkable is *ὀρθόπους πάγος*, 'a hill steep to climb,' Ant. 985.

(γ) The use of compounds in *-νομος* is remarkable.

In O. T. 26 *ἀγέλαις βουνόμοις* can only mean 'the herds of oxen at pasture;' in El. 181 *βουνόμον ἀκτάν* is 'the shore fed or pastured upon.'

O. T. 1103 *πλάκες ἀγρόνομοι* would seem to mean 'the wild fields of pasture;' the pastures in the *ἀγροί*. But *ἀγρονόμοις αὐλαῖς* (Ant. 786) are huts on the pastures in the *ἀγροί*.

REPETITION OF WORDS.

Though the language of Sophocles is very highly finished, we find him repeating the same words in a manner which in a modern writer would imply carelessness.

O. T. 399 *δοκῶν*, 401 *δοκεῖς*, 402 *'δόκεις*, 405 *δοκεῖ*.
ib. 517 *φέρον*, 519 *φέροντι*, 520 *φέρει*.
ib. 524 *γνώμῃ φρενῶν*, 525 *γνώμαις*, 527 *γνώμῃ*.

Cp. El. 546, 547, 551, etc.

This habit is common to all the tragedians. It must be carefully distinguished from the intentional repetition of a word for emphasis, e.g.:—O. T. 479 *μέλεος μελέῳ ποδί*, etc.

ALLITERATION.

The following are the most striking instances:—

(σ) O. T. 615 *ἅ σ' ἐξισώσει σοί τε καὶ τοῖς σοῖς τέκνοις.*
ib. 1481 *ὡς τὰς ἀδελφὰς τάσδε τὰς ἐμὰς χέρας.*

(τ) O. T. 371 *τυφλὸς τά τ' ὦτα τόν τε νοῦν τά τ' ὄμματ' εἶ.*
Aj. 687 *ταὐτὰ τῇδέ μοι τάδε τιμᾶτε Τεύκρῳ τ'.*
ib. 54 *τὸ ταχθὲν εὖ τολμᾷ τελεῖν.*

(κ) ib. 245 *κάρα καλύμμασι κρυψάμενον ποδοῖν κλοπὰν ἀρέσθαι.*

(π) El. 544, 5 *ἢ τῷ πανώλει πατρὶ τῶν μὲν ἐξ ἐμοῦ*
παίδων πόθος παρεῖτο;
O. C. 739 *τὰ τοῦδε πενθεῖν πήματ' ἐς πλεῖστον πόλεως.*
Phil. 263 *Ποίαντος παῖς Φιλοκτήτης.*

That the Athenian ear was keenly sensitive to such alliteration is proved by some lines of the comic poets who allude to the use of sigma by Euripides.

Plato Comicus, *ἔσωσας ἐκ τῶν σιγμάτων Εὐριπίδου.*
Eubulus, *Εὐριπίδου δ' ἔσώσας ὡς ἴσασί σοι*

. . . . . .

τὸ σῖγμα συλλέξαντος ὡς αὐτοὶ σοφοί.

SIMILES AND METAPHORS.

Of the numerous differences which separate the Epic from the Tragic style none is more remarkable than the difference in the use of metaphor and simile. In Homer similes are abundant and metaphors are rare; in tragedy the language is steeped in metaphor, but similes are rare and in general extremely brief. In Sophocles the similes are usually borrowed from external nature or animal life, as in Ant. 712 ff., Tr. 130, El. 1057.

Metaphors (less abrupt and bold than in Aeschylus), on the other hand, come from many sources, as is shown in the following instances: *δορὸς χειμῶνι* Ant. 670, *στέφει χοαῖσι* ib. 431, *ὅσας ἀνίας μοι κατασπείρας φθίνεις* Aj. 1005, *τήνδε πεῖραν ἔσβεσεν* ib. 1057, *τι καλχαίνουσ' ἔπος* Ant. 20, *πολλῷ ῥεύματι προσνισσομένους* Ant. 129, *μῆτιν ἐρέσσων* ib. 159, *ποδοῖν κλοπὰν ἀρέσθαι* Aj. 245, *λόγους ἀνέσπα* ib. 302, *παιὰν λάμπει* O. T. 186 (cp. 473), *φλόγα πήματος* ib. 166 (cp. *ἅταν φλέγων* Aj. 196); *λιμήν* is constantly used in a metaphorical sense, as O. T. 420, Ant. 1000. The sea and hunting supply numerous instances, e. g. Ant. 163 *πολλῷ σάλῳ σείσαντες ὤρθωσαν πάλιν*, of the city after a period of distress; *μόρον διώκων* Aj. 997, etc.

With regard to partial and double metaphors the following words of Hermann should be remembered:—'Virtus haec est Graecae poeseos, quod in consociandis translationibus non logicam veritatem, sed vim, quam singula ad animum movendum habent, respicit.' Herm. ad Aj. v. 130.

LIST OF WORDS PECULIAR TO SOPHOCLES, OR COPIED BY LATER WRITERS ONLY.

Oedipus Tyrannus.

ἀγλαώψ, 214.
αἰνικτά, 439.
ἀνακούφισις, 218.
ἀτλητέω, 515.
γελαστής, 1422.
δεινόπους, 418.
δυσούριστος, 1315.
δύστεκνον, 1248.
εἰσχειρίζω, 384.
ἐκθεάομαι, 1253.
ἐκστέλλω, 1269.
ἐξισωτέον, 408.
ἐπιπόδιος, 1350.
εὔσεπτος, 864.
ἐχθροδαίμων, 816.
ἡδύπολις, 510.
θεσπιέπεια, 464.
καταισθάνομαι, 422.
οἰνώψ, 211 (O. C. also).
οἰόζωνος, 846.
οἰωνοθέτας, 484.
ὅμαυλος, 187.
ποικιλῳδός, 130.
προδείδω, 90.
πρόστροπος, 41 (O. C., Phil. also).
σεμνόμαντις, 556.
συναντιάζω, 804.
σύναυλος, 1126 (Aj. also).
ὑπερόρνυμαι, 165.
ὑψίποδες, 866.
χειρόδεικτα, 901.
χθονοστιβής, 301.
χρυσοστρόφων, 203.

Oedipus Coloneus.

ἀδέρκτως, 130.
ἀδηλοῦν, 35.
ἀδῆος, 1533.
αἰένυπνος, 1578.
ἀκεστήρ, 714.
ἀκτένιστος, 1261.
ἀμπυκτήρια, 1069.
ἀνήνεμος, 677.
ἀπείλημα, 660.
ἀπροσήγορος, 1277.
ἀπροσόμιλος, 1236.
ἄρκεσις, 73.
ἀσήμονες, 1668.
ἀσκέπαρνος, 101.
αὔθαιμος, 1078.
αὐθόμαιμοι, 335.
αὐτόποιος, 698.
ἀφίλητος, 1702.
βακχιώτας, 678.
βιοστερής, 747.
δεινώψ, 84.
δεξιώματα, 619, in this sense.
δημοῦχος, 458.
δίστολος, 1055.
δίστομος, 900.
δυσάθλιος, 328.
δύσμοιρος, 327.
δυσπινεῖς, 1597.
δυσπρόσοιστος, 1277.
δυσπρόσωπος, 286.
δυστομεῖν, 986.
ἑκατόμπους, 717.
ἐκτόπιος, 118.
ἔμπολις, 637, 1156.
ἔμφοβος, 39.
ἐνθακεῖν, 1293 (El.).
ἐντροπή, 299.
ἐξάγιστα, 1526.

ἐξαπείδομεν, 1648.
ἐξατιμάζω, 1378.
ἐξοικήσιμος, 27.
ἐξυφηγεῖσθαι, 1025.
ἐπάρκεσις, 447.
ἐπίσκιος, 1650.
ἐπιστείβειν, 56 (late).
ἑπτάλογχος, 1305.
εὔαγρος, 1089.
εὐθάλασσος, 711.
εὐσκίαστος, 1707.
εὔσοια, 390.
εὐστομεῖν, 18.
ἑφέσπερος, 1059.
ζητητός, 389.
ἡλιοστερής, 313.
ἰσοτέλεστος, 1221.
ἰστουργεῖν, 340.
κάθυδρος, 157.
καλλίβοτρυς, 682.
κατακρυφή, 218.
κατάμεμπτος, 1235, 1696.
καταπειλέω, 659.
κυματοαγής, 1243.
κυματοπλήξ, 1241.
λύγδην, 1621.
μειόνως ἔχειν, 104.
μόριος, 705.
μυριόκαρπος, 676.
νεόθεν, 1447.
νεοπόκῳ, 475.
νέορτος, 1507 (Tr.).
νεωρής, 730.
νηλίπους, 349.
οἰνώψ, 674 (O. T.).
ξενόστασις, 90.
παγκευθής, 1563.
πάναρχος, 1293.
πάνταρχος, 1085.
πάραυλος, 785 (Aj.).
πέρασιν, 103.
πολύξεστος, 1570.
πολύσχιστος, 1592.
προσκλίνω, 201.
προστέλλω, 20, in this sense.
προστάτης, 1171.
πυκνόπτεροι, 17.
πυκνόστικτος, 1092.
σκαιοσύνη, 1214.
σπανιστοῖς, 4.
στόμωσις, 795, in this sense.
στράψαντα, 1515.
ταχύρρωστος, 1081.
τερμία, 89.
ὑπερνοέω, 1741.
φόβημα, 696.
χαλκοβόαν, 1046.
ψευδόφημα, 1517.
ψευδοστομεῖν, 1127.
ὠφέλησις, 401.

Antigone.

ἀγχιστεῖα, 174.
ἀκτέριστος, 1071.
ἀλάστορος, 974.
ἀμιλλητήρ, 1065.
ἀμφικίων, 285.
ἀμφίθηκτος, 1309.
ἀμφίλοφος, 352.
ἀμφινοῶ, 376.
ἀνύμφευτος, 980 (Electra also).
ἀντιπλήξ, 592.
ἀντιχαίρω, 149.
ἀποτρύω, 339 (Trach. and Phil. also).
ἀρρώξ, 251.
ἀσεπτεῖν, 1350.
αὐτογέννητα, 864.
αὐτόγνωτος, 875.
αὐτοκτονέω, 56.
βαρυβρεμέτης, 1116.
δεξιύσειρος, 140.
δημόλευστος, 36.
δικρατεῖς, 146 (Aj.).
δικτυόκλωστος, 346.
*δίλοφος, 1126.
δυσάνεμος, 591.
δύσομβρος, 359.
δυσχείρωμα, 126.
ἐκπέλει, 478.
ἐκπροτιμάω, 913.
ἐννυχεύω, 784 (Plut.).

*ἐπαλλήλοιν, 57 (and late).
ἐπαμαξεύω, 251.
ἐπίφαντος, 841.
εὔλεκτρος, 795 (Tr.).
εὐώψ, 530 (O. T. 189).
ἐφαγνιστεύω, 247.
ἐφαγνίζω, 196.
καθευρέθη, 395 (Luc.).
κακάγγελτος, 1286.
καταρνέομαι, 442.
καταρρυεῖς, 1010.
κατασκαφής, 891.
κατάσχετος, 1253 (and late).
κοιρανίδης, 940.
κυνοσπάρακτος, 1198.
λακπάτητος, 1275.
λιθοσπαδής, 1216.
λιθόστρωτος, 1204 (and late).
λυσσαίνω, 633.
μελλόνυμφος, 633 (Trach. 207, and late).
μηχανόεις, 365.
μιτώδης, 1222.
νεοσπάσιν, 1201.
ὁμόπτολις, 733 (Plut.).
ὀξυκώκυτος, 1316.
ὀρθόκρανος, 1203.
ὀρθόπους, 985.
ὀρνιθοσκόπος, 999.
παγκοίτας, 804, 811.
πάμπολις, 614.
πάμφλεκτος, 1006.
πανσαγία, 107.
παντογήρως, 606.
παντόπορος, 360.
παραγκάλισμα, 650.
περιβρύχιος, 336.
προμηνύω, 84.
προσαύω, 619.
στέροψ, 1126.
συγκατεύχομαι, 1336 (Plut.).
ταντταλωθείς, 134.
τέρμιος, 1330 (O. C.).
τριπόλιστος, 858.
τυμβήρης, 255, 947 (cp. Ar. *Thesm.* 889).
τυμβόχωστος, 849.
ὑπερεχθαίρω, 128.
ὑστεροφθόροι, 1074.
ὕφαλος, 589 (and late).
ὑψίπολις, 370.

Ajax.

ἀγωνάρχαι, 571.
αἱμοβαφής, 219.
ἁλιαδᾶν, 880.
ἀντατιμάζω, 1339.
ἀριστόχειρ, 935.
αὐχενίζω, 298.
βαρυαλγήτως, 200.
βαρύψυχος, 319.
διαφοιβάζω, 332
δικρατεῖς, 252 (Ant.).
δισσάρχας, 387.
διφρευτής, 857.
δορυσσοής, 1188.
δυσπετής, 1046.
ἐγκαταζεύγνυμι, 736.
ἐνστάτης, 104.
ἐξελευθεροστομέω, 1258.
ἐξιχνοσκοπέω, 997 (Tr.).
ἐξοιμώζω, 317 (Ant.).
ἐπιβρόντητος, 1386.
ἑπτάβοιος, 576.
ἐρυστός, 730.
εὐρύνωτος, 1251.
εὐσκευεῖν, 823.
θαπτέον, 1140.
κοινόπλους, 872.
λαθίπονος, 711 (Tr.).
λιθόλευστος, 254.
νεηκονής, 820.
ὁμευνέτις, 501.
οἰοβώτας, 615.
πάνθυτα, 712.
πολύκερως, 55
πλευροκοπεῖν, 236.
πρόβλητος, 830.
προσμολεῖν, 72, 721 (Tr.).
σιδηροβρῶτι, 820.
στερεόφρων, 926.
συγκαθαρμόζειν, 922 (etc.).
σύναυλος, 611 (O. T.).

συνδαίζω, 361.
τηλωπός, 564 (Phil.).
ὑπερβριθής, 951.
ὑψικόμπως, 766.
φιλοίκτιστος, 580.
φρενόθεν, 183.
χειροδάικτα, 219.
χιονοκτύπου, 696.
ψηφοποιός, 1135.

Electra.

ἀμίλλημα, 494.
ἀνακούειν (if not ἐνακούειν), 81.
ἀνάλυσις (in sense required), 142.
ἀνταυδᾶν, 1478.
ἀπερίτροπος, 182.
ἀπόνητος (superl. in Hdt.), 1065.
ἀρχέπλουτος, 72.
ἀρχηγετεῖν (ἀρχηγετεύειν Hdt.), 83.
δολιόπους, 1392.
ἐκκομπάζω, 569.
ἐκσημαίνω, 1191.
ἐνθακεῖν, 267 (O. C.).
ἐξοιδοιπορεῖν, 20.
ἐπαρκούντως, 354.
ἐπικωκύω, 283.
ἔφιππος (in the sense required), 733.
ζυγωτός, 702.
κακοστομεῖν, 597.
καταλύσιμος, 1247.
καταστάτης, 72.
κοινόπους, 1104.
κοινότοκος, 858.
μελέτωρ, 846.
μετάγνοια, 581.
μετάδρομος, 1387.
νεακόνητος, 1394.
*παλίρρυτος, 1420.
πάμψυχος, 841.
πανούργημα, 1387.
πάνσυρτος, 851.
προνέμεσθαι, 1384.
προφυτεύειν, 198.
τεκνολέτειρα, 107.
ὑπερκτᾶσθαι, 217.
ὑπεραλγής, 176.
ὑπερίστωρ, 850.
φλογιστός, 58.
χαλαργός, 861.
χαλκόπλακτος, 484.
ὠφέλησις, 1031 (O. C.).

Trachiniae.

ἀγχιστήρ, 256.
ἀμφίθρεπτος, 572.
ἀμφινείκητος, 527.
ἀμφίπλεκτος, 520.
ἀναδοχά, 825.
ἀπαμπλακεῖν, 1139.
ἀποτίβατος, 1029.
ἀρτίχριστος, 687.
αὐτόπαις, 826.
γήτης, 32.
διάβορος, 1084 (cp. 676).
διαιστόω, 881.
διώδυνος, 777.
δολόμυθος, 840.
δολῶπις, 1050.
δύσνιπτος, 683.
δυσπάρευνος, 791.
εἰκαστός, 699.
ἐνδυτῆρα, 674.
ἐνθερμαίνω, 368.
ἐξιχνοσκοπέω, 271 (Aj.).
ἑστιῶτις, 954.
εὔμναστος, 108.
εὐνήτρια, 922.
εὐφαρέτραν, 208.
θέλκτρον, 585.
καταρρακῶ, 1103.
ναμέρτεια, 173.
πάγχριστος, 661.
παραναιετάω, 635.
πλευρόθεν, 938.
πρόρρητος, 684.
πρόσδεγμα, 628.
προσμολεῖν, 1109 (Aj.).
πυργώδης, 273.
ῥαβδονομῶ, 515.

ῥιπτός, 357.
στέργημα, 1138.
συγγνωμοσύνη, 1265.
συγκατοικτίζομαι, 535.
ὑπερχλίω, 281.
φθόνησις, 1212.

Philoctetes.

ἀθυρόστομος, 187.
αἱμάς, 696.
αἱμορραγής, 825.
ἀμφίθυρον, 159.
ἀμφίπληκτοι, 688.
ἀντιοστατέω, 640.
βαρυβρώς, 694.
δυσφημία, 10 (late).
εἰσοίκησις, 534.
ἐκλωβάω, 330.
ἐκπορίζω, 299.
ἐμπολητός, 417.
ἐνθάκησις, 18.
ἐξερύκω, 423.
ἐξύπερθε, 29.
ἐπίσαγμα, 755.
ἐπωφέλημα, 275.
εὐδρακής, 847.
εὔχρυσος, 393.
καταρρώξ, 937.
οἰκοποιός, 32.
οὐρεσιβώτης, 1148.
παμβῶτις, 391.
πετρήρεις, 1262.
ποικιλοστόλῳ, 343.
προλεύσσω, 1360.
προσνωμάω, 717.
προσωφέλησις, 1406.
σιτονόμος, 1091.
στειπτή, 33.
σύμφρουρος, 1453.
συνναυβάτης, 565.
συνναυστολῶ, 550.
τηλωπός, 216 (Aj.).
τοξευτός, 335.
φλαυρουργός, 35.
ψευδοκήρυξ, 1307.

STRUCTURE OF THE PLAYS.

[*From Schneidewin and Wecklein.*]

Oedipus Rex.

Prologos, 1–150.
Parados, 151–215.
Epeisodion i. 216–462.
Stasimon i. 463–512.
Epeisodion ii. 513–862.
(Commation, 649–697.)
Stasimon ii. 863–910.
Epeisodion iii. 911–1085.
Stasimon iii. 1086–1109.
Epeisodion iv. 1110–1185.
Stasimon iv. 1186–1222.
Exodos, 1223–end.
(Commos, 1307–1368.)

Oedipus Coloneus.

Prologos, 1–116.
Parodos (Commatic), 117–235.
Epeisodion i. 254–509.
Commos, 510–548.
Epeisodion ii. 549–667.
Stasimon i. 668–719.
Epeisodion iii. 720–1043.
Stasimon ii. 1044–1095.

Epeisodion iv. 1096–1210.
Stasimon iii. 1211–1248.
Epeisodion v. 1249–1446.
Commation, 1447–1499.
Epeisodion vi. 1500–1555.
Stasimon iv. 1536–1578.
Exodos, 1579–end.

Antigone.

Prologos, 1–99.
Parodos, 100–161.
Epeisodion i. 162–331.
Stasimon i. 332–375.
Epeisodion ii. 384–581.
Stasimon ii. 582–625.
Epeisodion iii. 631–780.
Stasimon iii. 781–800, with five anapaests following.
Commos, 806–882.
Epeisodion iv. 883–943 (929–943 anapaests).
Stasimon iv. 944–987.
Epeisodion v. 988–1114.
Hyporchema, 1115–1154.
Exodos, 1155–end, containing a commos, 1261 ff.

Ajax.

Prologos, 1–133.
Parados, 134–200.
Epeisodion i. 201–595.
Stasimon i. 596–645.
Epeisodion ii. 646–692.
Stasimon ii. 693–718.
Epeisodion iii. 719–1184.
(Commos, 866–973.)
Stasimon iii. 1186–1222.
Exodos, 1223–end.

Electra.

Prologos, 1–85.
Μέλη ἀπὸ σκηνῆς, 86–120.
Parados (Commatic), 121–250.
Epeisodion i. 251–471.
Stasimon i. 472–515.
Epeisodion ii. 506–1057.
(Commos, 823–870).
Stasimon ii. 1058–1097.
Epeisodion iii. 1098–1383.
Stasimon iii. 1384–1397.
Exodos, 1398–end.

Trachiniae.

Prologos, 1–93.
Parodos, 94–140.
Epeisodion i. 141–204.
Stasimon i. 205–224.
Epeisodion ii. 225–496.
Stasimon ii. 497–530.
Epeisodion iii. 531–632.
Stasimon iii. 633–662.
Epeisodion iv. 663–820.
Stasimon iv. 821–862.
Epeisodion v. 863–946.
Stasimon v. 947–970.
Exodos, 971 ff.
(Μέλη ἀπὸ σκηνῆς, 1004–1043).

Philoctetes.

Prologos, 1–134.
Parodos, 135–218.
Epeisodion i. 219–675.
Stasimon i. 391–402 = 507–518.
Stasimon ii. 676–729.
Epeisodion ii. 730–826.
Stasimon iii. 827–864.
Epeisodion iii. 865–1080.
Commos, 1081–1217.
Exodos, 1218–end.

Arrangement of the Parts among the actors

Oedipus Rex.

Protagonist—Oedipus.
Deuteragonist—Priest of Zeus, Jocasta, Servant, and Exangelos.
Tritagonist—Creon, Teiresias, Angelos.

Oedipus Coloneus.

Protagonist—Oedipus.
Deuteragonist—Stranger, Ismene (to 509), Theseus (except 887–1043), Creon, Polynices, Angelos.
Tritagonist—Antigone, Theseus (887–1043).
Ismene is represented by a παρασκήνιον (or supernumerary) in the second half of the play.

Antigone.

Protagonist—Antigone, Teiresias, Angelos, Exangelos.
Deuteragonist—Ismene, The Guard, Haemon, Eurydice.
Tritagonist—Creon.

Electra.

Protagonist—Electra.
Deuteragonist—Clytemnestra, Orestes.
Tritagonist—Paedagogos, Chrysothemis, Aegisthus.

Ajax.

Protagonist—Ajax, Teucer.
Deuteragonist—Athena, Tecmessa, Agamemnon.
Tritagonist—Odysseus, Angelos, Menelaus.
Mutae Personae—Eurysakes, Attendant, etc.

Trachiniae.

Protagonist—Deianira, Heracles.
Deuteragonist—Hyllos, Lichas.
Tritagonist—Trophos, Angelos, Presbys.

Philoctetes.

Protagonist—Philoctetes.
Deuteragonist—Neoptolemus.
Tritagonist—Odysseus, Emporos, Heracles.

THE METRES OF SOPHOCLES.

GREEK lyric metres had reached an advanced stage in their development before dramatic poetry culminated in Aeschylus and Sophocles. Simple phrases had been combined in complex rhythms—such as those of Alcaeus, Alcman, and the early dithyrambs—Simonides and Pindar had evolved still longer and more complicated strophes. And the balanced movements of the Doric chorus had been reflected in elaborate correspondences of strophe and antistrophe, and also in minor effects of counterpoise within the strophe which cannot be traced with equal precision. Phrynichus had already applied these elements to the purposes of tragedy in strains of melody which in the time of Aristophanes were still the favourite songs of the older generation. For it must always be remembered that amongst the Greeks lyrical metres were inseparably associated with musical time. The choral element of Tragedy was a synchronous movement in which the rhythmic effects of metre, music and dancing were combined in one harmony. But the treatment of the subject, as it may be viewed thus comprehensively, would require discussions which are beyond the scope of the present work[1]. We shall therefore content ourselves with stating a few patent facts bearing on the metres separately, and gathered directly from the extant plays. And the most instructive way will be to begin from Aeschylus, as the only predecessor of Sophocles of whom anything considerable is left.

The proportion of lyrical verse to spoken dialogue is naturally greatest in the earlier plays of Aeschylus. It diminishes in Sophocles, and again increases somewhat in Euripides. The proportions in the Persae, perhaps the earliest drama of Aeschylus, are as follows:—

Senarii	373
Trochaic tetrameters	100
Lyrics	603
Total . . .	1076

In other words, the lyrical portions of the drama, excluding the tetrameters, amount to nearly three-fifths of the whole, while the level dialogue in iambic trimeters extends only to somewhat between one-

[1] See Goodwin's Greek Grammar, ed. 1883, §§ 284–302.

half and one-third. In the Supplices also the senarii form less than half the play.

In the Prometheus of Aeschylus and the Antigone of Sophocles the senarii occupy more than two-thirds of the play, in the Ajax nearly three-fourths, and in the Oed. Tyrannus and the Electra more than three-fourths, leaving less than one-fourth to be chanted or sung. In the Oed. Coloneus, on the other hand, the space given to lyric numbers again rises to more than one-fourth; and in the Hippolytus of Euripides the proportion is much the same as in the Antigone. The slight lyrical increase in the later period is due, however, not to any prolongation of the stasima, but to the extended use of *μέλη ἀπὸ σκηνῆς*, especially in the form of monodies.

The student is of course aware that the rhythms of tragic verse are to be classified as follows:—

1. Senarii (trag. iamb. trimeter), occupying the prologos, the epeisodia, and parts of the exodos.

2. Trochaic tetrameters, introduced in dialogue to indicate excited movement. See especially Aesch. Pers. 215 ff., 701 ff., Agam. 1649 ff., Soph. O. T. 1515 ff., O. C. 887 ff., Phil. 1402 ff.

3. Anapaests, chanted to accompany a march or procession of some kind, especially in the parodos or entrance of the Chorus.

4. Antistrophic rhythms, which are best classified according to their use in—

A. Ode or Stasimon (including hyporchema).
B. *κομμός* (including *κομμάτιον* or *κομματικά*).

§ 1. *Senarii.*

The general rules for the tragic iambic trimeter are already familiar to the student. The special points to be noted in the Sophoclean use of it are as follows:—

(*a*) Synaphea: running on.

Sometimes in Sophocles a line runs over into the next, without the usual intervening pause:—

O. T. 29, 30 *μέλας δ'*
Ἅιδης στεναγμοῖς καὶ γόοις πλουτίζεται.

Where this happens there has generally been a break in the sense towards the end of the former line[1]. The following line may begin with a particle which could not begin a sentence:—

Aj. 986, 7 *οὐχ ὅσον τάχος*
δῆτ' αὐτὸν ἄξεις δεῦρο;

---

[1] The absence of this condition throws doubt on the reading of O. C. 1164.

It would seem as if the last syllable of the line which thus runs over should be necessarily *long;* and it is so wherever elision takes place: but in

O. T. 1084 οὐκ ἂν ἐξέλθοιμ' ἔτι
ποτ' ἄλλος:

O. C. 265 οὐ γὰρ δὴ τό γε
σῶμ' οὐδὲ τἄργα τἄμ':

ib. 290 τὰ δὲ
μεταξὺ τούτου:

and in other places where the words are inseparably connected (without elision) this condition is not observed.

(*b*) Trisyllabic feet are more frequent in Sophocles than in Aeschylus, but are used with extreme care. In such a line as O. T. 967—

κτανεῖν ἔμελλον πατέρα τὸν ἐμόν· ὁ δὲ θανών,

the intention — to express the wavering excitement of Oedipus — is especially obvious. Increased freedom in the use of trisyllabic feet is noticeable in the Philoctetes.

Trisyllabic feet are almost always divided so as to leave the two short syllables of the resolved arsis together in the same word, thus: ⏑ | ⏑⏑. But (1) an anapaest or tribrach in the first place is never divided, (2) καὶ πᾰτέρᾰ κατακτανεῖν (4th place, O. T. 826), εἰς ἄβᾰτον ὄρος (5th place, O. T. 719) are undivided, and (3) such a division as ἐκ τῆς Κορίνθου. τὸ δ' ἔπος, O. T. 936, though unusual, is not unique, Phil. 1247.

(*c*) Caesura.

(1) The hepthemimeral caesura is to the penthemimeral in frequency about 1 : 4. But in certain passages a peculiar impressiveness is produced by two or more hepthemimeral lines coming consecutively:—

O. C. 619, 20 ἐν οἷς τὰ νῦν σύμφωνα δεξιώματα
δόρει διασκεδῶσιν ἐκ σμικροῦ λόγου.

Trach. 768–770.

In the speech of Deianira, Trach. 672–722 (51 lines), there are twenty-four hepthemimeral lines; more than twice the average proportion.

(2) A form of line in which a monosyllable with a break after it follows the penthemimeral caesura, and thus bisects the verse, although not frequent, is observable in Sophocles:—

O. C. 607 ὦ φίλτατ' Αἰγέως παῖ, μόνοις οὐ γίγνεται.
ib. 610 φθίνει μὲν ἴσχυς γῆς, φθίνει δὲ σώματος.
Aj. 121 ἐγὼ μὲν οὐδέν' οἶδ', ἐποικτείρω δέ νιν.
ib. 1377 ὅσον τότ' ἐχθρὸς ἦν, τοσόνδ' εἶναι φίλος.
El. 938 οὕτως ἔχει σοὶ ταῦτ'· ἐὰν δέ μοι πίθῃ.

(3) Lines without caesura are extremely rare, and where they occur are employed with an obvious purpose. They have a dragging broken effect, as of thinking aloud:—

Aj. 855 *καίτοι σὲ μὲν κἀκεῖ προσαυδήσω ξυνών.*
O. T. 738 *ὦ Ζεῦ, τί μου δρᾶσαι βεβούλευσαι πέρι;*

The law of the cretic ending appears to be broken in El. 376, Trach. 718, O. C. 115 (in each case with hepthemimeral caesura). On Aj. 1101 see note.

(*d*) Length of speeches: stichomythia.

The tendency to symmetry which is conspicuous in the Greek drama has led some critics to seek for an antistrophic structure also in the dialogue. But, except in passages like O. C. 1457 ff., where the senarii are included in the lyrical framework, or Aj. 1142–1162, where the rhetorical balancing of the attack and the retort is obvious, this cannot be made out. And in the latter case it is quite needless to stickle for an exact correspondence in the number of lines.

Nor, in Sophocles at least, is the monotonous regularity of the stichomythia maintained so absolutely as some critics would affirm. Where he departs from it, he does so with a dramatic motive, which can often be traced. But in this also he exercises the freedom which belonged to his genius. And at some points even the brevity of the stichomythia is insufficient, and the speakers exchange half lines, or less[1]; O. T. 626 ff:

Κρ. *οὐ γὰρ φρονοῦντά σ' εὖ βλέπω.*
Οι. *τὸ γοῦν ἐμόν.*
Κρ. *ἀλλ' ἐξ ἴσου δεῖ κἀμόν.*
Οι. *ἀλλ' ἔφυς κακός.*
Κρ. *εἰ δὲ ξυνίης μηδέν;*
Οι. *ἀρκτέον γ' ὅμως.*
Κρ. *οὗτοι κακῶς γ' ἄρχοντος.*
Οι. *ὦ πόλις, πόλις.*

In the passage which follows this, where the iambics are included in the lyric structure, the antistrophic correspondence extends to the division of the lines:—

O. T. 655 Οι. *οἶσθ' οὖν ἃ χρῄζεις;*
Χο. *οἶδα.*
Οι. *φράζε δὴ τί φῄς.*
ib. 684 Ιο. *ἀμφοῖν ἀπ' αὐτοῖν;*
Χο. *ναιχί.*
Ιο. *καὶ τίς ἦν λόγος;*

(*e*) Phrases extra metrum.

In a few passages of excited feeling, not only interjections but short ejaculations, measuring ⏑ – ⏑, ⏑ –, ⏑ – ⏑ –, are interposed between the lines; O. T. 1468, 1471 *τί φημί*, 1475, O. C. 315, 318, Trach. 856, 868, Phil. 785 ff.

---

[1] These are called *ἀντιλαβαί*, i. e. 'thrust and parry.'

§ 2. *Trochaic tetrameter.*

The use of the trochaic tetrameter, which, as we see from Aeschylus, had at one time an extensive function in tragedy, is contracted by Sophocles within narrow limits. He has introduced it only in the Exodos of the Oed. Tyr. (16 ll.), where Creon hastens the final exit of Oedipus and the Chorus speed his departure while reading the moral of his fate; in the Oed. Col. (4 ll.), where Theseus re-enters in answer to the loud summons of the Chorus; and in the Philoctetes (6 ll.), where Neoptolemus at last agrees to fly with Philoctetes from the pursuit of Odysseus. In the last example the rhythm is again varied with a division of single lines between the speakers, so that it has more than ever the effect of hurried movement.

§ 3. *Anapaestic dimeter.*

⏑⏑ ⏑⏑ ⏑⏑ | ⏑⏑ ⏑⏑ ⏑⏑.
⏑⏑ ⏑⏑ ⏑⏑ ⏑⏑ ⏑ ⏑.

The anapaestic systems employed by the tragedians are of two distinct kinds: (*a*) *marching* and (*b*) *lamenting* anapaests. The latter sort, suggesting the unequal movement of a funeral train, are naturally less regular than the former.

a. Marching anapaests are employed (1) in parodoi[1], (2) to accompany an entrance or (3) an exit, and (4) more rarely, to accompany excited movements on the stage.

(1) They appear in the parodos of the Ajax, of the Antigone, and of the Philoctetes, but differently in each.

In the Ajax, much as in the Agamemnon of Aeschylus, the parodos consists of a series of anapaestic systems, followed by logaoedic strophes and antistrophes.

In the Antigone, the Chorus begin with a logaoedic strophe, which is followed up with anapaests, and this alternate movement is continued. In the Philoctetes, where the entrance of the Chorus is of the less formal kind, of which an Aeschylean example remains in the Prometheus, the members of the Chorus themselves chant logaoedic strains, to which Neoptolemus, no doubt accompanying their movements, replies in anapaests.

(2) Entrance anapaests are regularly employed in the Antigone, ll. 155–161, 376–383, 526–530, 626–630, 801–805, 1257–1260. Elsewhere they are hardly used by Sophocles except in parodoi, unless we count the entrance of Tecmessa, Aj. 201–7. Those at the entrance of Heracles, Trach. 970 ff., are of the freer kind to be noticed below.

(3) Anapaests in going off are used more frequently, Ant. 929–43,

[1] Entrance-songs of Chorus.

1347–53, Aj. 1163–7, 1402–19, El. 1508–10, Trach. 1259–78, O. C. 1750–80.

(4) For anapaests accompanying excited movement on the stage, see especially Ant. 87–92, 834–8, Aj. 214 ff. They are not frequent in Sophocles; but they occur amongst the varied metres of the parodos-scene in the Oed. Coloneus.

March-anapaests do not occur in the Oedipus Tyrannus.

b. Lamenting anapaests. These are still imagined as accompanying processional movements—but of a less orderly and regular kind. The Electra, the Oedipus Tyrannus, and the Trachiniae furnish the chief specimens of the Sophoclean use of them.

Electra's monody, which preludes the entrance of the Chorus, is in this rhythm, characterized (1) by greater freedom as regards caesura:—

ὅσα τὸν δύστηνον ἐμὸν θρηνῶ,

and (2) by passing over into the spondaic paroemiac—

— ⸍ — ⸍ — ⸍ —

πολλὰς μὲν θρήνων ᾠδάς,

which occurs frequently in the parodos-scene or 'commatic parodos[1]' which follows.

The highly-wrought commos of the Oed. Tyr. is preluded by anapaests, 1297–1311, in which the short syllable at the end of the half-line *φεῦ δύστανος*, is excused by the pause. And some editors have sought to justify also the 'paraceleusmatic' (⏑ ⏑ ⏑⏑) in *δῐᾰπε̆τᾰ | ται.* But the character of the passage hardly warrants us in comparing Aesch. Pers. 900

αἰνῶς αἰνῶς ἐπὶ̆ γόνῠ κέκλιται,

and it is better to adopt the conjectural reading διαπωτᾶται *φθογγὰ φοράδην.*

Similarly, when the suffering Heracles is carried in, Trach. 971 foll., Hyllus, the Old Man, and Heracles himself, at first utter a series of anapaestic dimeters of which the rhythm is somewhat broken. The 'spondaic paroemiac,' *πᾶ μου ψαύεις; ποῖ κλίνεις;* again marks the transition to other rhythms.

In El. 1161, 2, Trach. 1085, 6, the tenor of an iambic rhesis is interrupted by two short anapaestic lines, which may be described as dimeter brachycatalectic:—

ὦ δέμας οἰκτρόν, φεῦ, φεῦ·
ὦ δεινοτάτας, οἴμοι.

ὤναξ Αἴδη, δέξαι μ'·
ὦ Διὸς ἀκτίς παῖσον.

---

[1] Vid. infr. § 4 sub init.

(*c*) Lyrical anapaests. It is convenient to observe here, though the subject properly belongs to the following section, that where anapaests occur in antistrophic verse, although the *time* is different (probably quicker), the sentiment of the rhythm is associated with the use of the marching anapaest. For example in O. T. 469, 70:—

ἔνοπλος γὰρ ἐπ' αὐτὸν ἐπενθρώσκει
πυρὶ καὶ στεροπαῖς ὁ Διὸς γενέτας,

the movement suggests a martial onset, while the corresponding lines 479, 80:—

μέλεος μελέῳ ποδὶ χηρεύων,
τὰ μεσόμφαλα γᾶς ἀπονοσφίζων,

with the spondaic close, are expressive of a lagging flight. See also Trach. 497 foll.

§ 4. *Antistrophic rhythms.*

These may be conveniently treated under two headings. For the parodos, where not anapaestic, is, metrically speaking, either a variety of the stasimon, as in Aj., Ant., O. T., Trach., or of the commos, as in El., Oed. Col., Phil.

Comparing Aeschylus with Sophocles, we find in Aeschylus—

(1) More frequent repetition of the same simple rhythm. Observe, for example, the great frequency of the trochaic dimeter catalectic—

τίπτε μοι τόδ' ἐμπέδως,
– ⏑ – ⏑ – ⏑ –,

and the constant recurrence of the paeon (⏑⏑ ⏑ –) or cretic (– ⏑ –) in the Choeph. and Eum., and of the Ionic a minore in Pers., S. c. T. In Pers. 584–597, the same line – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – – occurs twelve times successively (cp. S. c. T. 284 ff.).

(2) Long lyrical movements consisting of a great number of strophes and antistrophes, which are generally short, but in the Agamemnon attain considerable length and complexity. In Sophocles no stasimon exceeds three strophes and antistrophes. *Concinnitas* is one of his chief 'notes.'

(3) The metrical characteristics of the stasimon and the commos are not yet clearly contra-distinguished. Dochmiac and paeonic rhythms are still used as in the parodos of the S. c. T., or the binding song of the Furies (Eum. 307 ff.).

(4) The combination of dactylic with trochaic rhythms in logaoedic verse is less pervading, and, except in the Prometheus, has not yet been worked up into the glyconian form.

(5) Aeschylus often introduces a refrain or burden (*ἐφύμνιον*)—such as *αἴλινον*, etc., Ag. 121, *πάρα τὸ φῶς ἰδεῖν*, Choeph. 961.

To return from Aeschylus to Sophocles.

A. Stasima.

The term 'logaoedic,' which was at one time restricted to the simple combination of dactyl and trochee—

⏑̄ ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ ⏑̄ ⏑ – ⏑,

ἀντιτύπᾳ δ' ἐπὶ γᾷ πέσε τανταλωθείς,

has been extended by recent scholars so as to include the glyconic ×̄ ×̄ ⏑̄ ⏑ ⏑ – ⏑ –, in which the lyric dactyl is preceded by a *base* or double *anacrusis*:—

ὅστις τοῦ πλέονος μέρους[1].

Under the term 'logaoedic' in this larger sense most of the rhythms occurring in the stasima of Sophocles may be included.

We may distinguish (1) those cases in which the dactyl appears to be the ruling foot. These are exceptional in Sophocles and sound like an echo of the Aeschylean manner. Compare, for example,

ὦ Διὸς ἀδυεπές φατι, τίς ποτε τᾶς πολυχρύσου
Πυθῶνος ἀγλάας ἔβας,

with

βοσκόμενοι λαγινὰν ἐρικύμονα φέρματι γένναν
βλαβέντα λοισθίων δρόμων.

It will be observed that in both cases these numbers are associated with the entrance of the Chorus.

(2) The combination, in varying proportions, of the 'heavy ditrochaeus' or 'epitrite' ⏑̄ ⏑ – –, (catalectic ⏑̄ ⏑ –˩), with the lyrical dactylic movement ⏑̄ ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – –, (catalectic ⏑̄ ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ ⏑̣[2]). This combination is frequent in the 'Doric' strophes of Pindar, but not in Aeschylus, although in Prom. 526 ff., 887 ff., we have beautiful examples of its use.

The most distinct examples of this characteristic movement in Sophocles are Aj. 172 ff., Ant. 582 ff., O. T. 1086 ff., Trach. 94 ff. In O. C. 1044 ff., after a glyconic opening, the ode passes into a movement of which the epitritus or heavy ditrochaeus is the characteristic foot, until towards the end of the second strophe the familiar alternation of ⏑̄ ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ – (αἰθερίας νεφέλας) with ⏑̄ ⏑ – – (εἰθ' ἀελλαί | α ταχύρρωσ | τος πελειὰς) becomes clearly pronounced. In the passages of Aj., Trach., O. T., O. C. the Chorus are divided between hope and fear: and in the Trachiniae where fear predominates the dactyls prevail, while in the Coloneus where good is prophesied the heavy trochees outnumber the other feet, and the dactyls come with a surprise to suggest the fluttering of the

---

[1] For a sustained glyconic system see Phil. 169 ff. and Eur. passim.

[2] For the signs –˩, ⏑̣, see below, p. lxix.

dove and the nimbleness of the deer. In the Antigone, where the whole movement was probably slower, and the dactyls consequently had a less enlivening effect, the feeling expressed is one of settled sadness and solemnity, which quickens into increased animation with the iambic movement, *ὅμοιον ὥστε ποντίαις, κ.τ.λ.*

Some of the lines here referred to may be scanned either as trochaic with a long anacrusis, or as iambic with long or doubtful thesis. The effect in either case is somewhat different from the trochaic movement without the anacrusis: e.g. *οἷς γὰρ ἂν σεισθῇ θεόθεν δόμος ἄτας* differs in effect from *ὥρμασε πανδάμους ἐπὶ βοῦς ἀγελαίας.*

(3) The glyconian rhythm is easily recognizable. Glyconic verses are often grouped in systems, ending (like the regular anapaestic system) with a catalectic line. Thus the normal scansion is—

(Glyconian) x̄ x̄ ⏑́ ⏑ ⏑ — ⏑ —

(Pherecretean) x̄ x̄ ⏑́ ⏑ ⏑ ⏑̣ —.

But this is varied, sometimes by shortening the base to one long syllable—

— ⏑́ ⏑ ⏑ — ⏑ —

ἰὼ γενεαὶ βροτῶν
εἴην ὅθι δαΐων

or to a short anacrusis,

⏑ ⏑́ ⏑ ⏑ — ⏑ ⏑ — — —

κατεύχομαι ἐν καθαρῷ βῆναι,

sometimes by transposing the dactyl—

— — — ⏑̄ ⏑́ ⏑ ⏑ —

ἔθνη θηρῶν οὓς ὅδ' ἔχει.

And in the latest phase of tragedy (Philoctetes) this form is allowed (by 'polyschematism') to be antistrophic to the normal line.

Synaphea is frequent in glyconic verse, though not, of course, between systems. Thus in O. C. ll. 670–3 should probably be divided thus—

τὸν ἀργῆτα Κολωνὸν ἔνθ'
ἁ λιγεῖα μινύρεται
θαμίζουσα μάλιστ' ἀη-
δὼν χλωραῖς ὑπὸ βάσσαις.

(4) The preceding modes are only three of many in which Sophocles, in weaving his logaoedic strophes, combines dactylic with trochaic or iambic rhythms, so as to produce the most varied effects.

In selecting and arranging these the art of Sophocles exhibits the greatest freedom and variety. In rhythms thus composed, however, it seems probable that while the quantity of syllables in the feet is varied, the time allowed between the beats or accents, e.g. ⏑́ ⏑ ⏑ ⏑́ ⏑ ⏑́

was practically uniform, so that $- \smile \smile = - \smile$, either by quickening the dactyl or retarding the trochee.

Some types of single logaoedic verses may be here set down.

Logaoedic Lines.

a. Without anacrusis:—

1. $\overset{/}{-} \smile \smile - \smile \overset{\smile}{=}$ Aj. 627, 639.
2. $\overset{/}{-} \smile \smile - \smile - \overset{\smile}{-}$ Ant. 610.
3. $\overset{/}{-} \smile \smile - \overset{\smile}{-} \overset{/}{-} \smile - \smile - \overset{\smile}{-}$ Aj. 222.
4. $\overset{/}{-} \smile \smile - \smile - \overset{\smile}{-} \overset{/}{-} \smile - \overset{\smile}{-}$ Trach. 826.
5. $\overset{/}{-} \smile - \smile \overset{/}{-} \smile \smile -$ Aj. 1186.
6. $\overset{/}{-} \smile \smile - \smile - \smile - \mid - - \overset{/}{-} \smile \smile - \smile -$ Ant. 332.
7. $\overset{/}{-} \smile \smile - \smile \smile - \smile - \mid \overset{/}{-} \smile \smile - \smile - \smile -$ O. T. 1211.
8. $\overset{/}{-} \smile \smile - \smile \smile - \smile \smile \overset{/}{-} \smile - -$ Ant. 134.
9. $\overset{/}{-} \smile \smile - -$ Aj. 1204 } end line.
10. $\overset{/}{-} \smile \smile - \smile - \overset{\smile}{-}$ El. 870 }

b. With simple anacrusis:—

1. $\overset{\smile}{-} \overset{/}{-} \smile \smile - \overset{\smile}{-} -$ Ant. 612.
2. $\overset{\smile}{-} \overset{/}{-} \smile \smile - \smile - \overset{\smile}{-}$ Ant. 605.
3. $\overset{\smile}{-} \overset{/}{-} \smile \smile - \smile \smile \overset{/}{-} \smile - \overset{\smile}{-}$ Ant. 355.
4. $\overset{\smile}{-} \overset{/}{-} \smile \smile - \smile \smile - \overset{\smile}{-} \overset{/}{-} \smile - \overset{\smile}{-}$ Ant. 582.
5. $\overset{\smile}{-} \overset{/}{-} \smile \smile - \smile \smile \overset{/}{-} \overset{\smile}{-} -$ O. C. 1564.
6. $\overset{\smile}{-} \overset{/}{-} \smile \smile - \smile \overset{/}{-} \smile - \overset{\smile}{-}$ O. C. 669.
7 $\overset{\smile}{-} \overset{/}{-} \smile \smile - \smile \smile - \mid - \overset{/}{-} \smile - \smile - \smile -$ Aj. 387.
8. $\overset{\smile}{-} \overset{/}{-} \smile \overset{/}{-} \smile \smile -$ Aj. 1211.
9. $\overset{\smile}{-} \overset{/}{-} \smile \overset{/}{-} \smile \smile - \overset{\smile}{-}$ Ant. 346.
10. $\overset{\smile}{-} \overset{/}{-} \smile - - \overset{/}{-} \smile \smile - \smile \smile - \overset{\smile}{=}$ Aj. 175.
11. $\overset{\smile}{-} \overset{/}{-} \smile \overset{/}{-} \smile \smile - \smile -$ Phil. 141.
12. $\overset{\smile}{-} \overset{/}{-} \smile \smile - \smile - - \mid \overset{/}{-} \smile \smile - \smile - \overset{\smile}{-}$ Ant. 790.
13. $\overset{\smile}{-} \overset{/}{-} \smile - \smile \smile - \mid \smile \overset{/}{-} \smile - \smile - \overset{\smile}{-}$ Trach. 970.
14. $\overset{\smile}{-} \overset{/}{-} \smile \smile - \smile \smile - \mid \overset{\smile}{-} \overset{/}{-} \smile \smile - \smile \smile -$ Ant. 354.
15. $\overset{\smile}{-} \overset{/}{-} \smile \smile - \overset{\smile}{-}$ O. T. 910.
16. $\overset{\smile}{-} \overset{/}{-} \smile \smile \overset{/}{-} \smile \smile - \overset{\smile}{=}$ O. T. 196.

c. With base $\overset{\times}{-} \overset{\times}{-}$, i.e. $\left.\begin{matrix} - \smile \\ - - \\ \smile \lrcorner \end{matrix}\right\}$.

1. $\overset{\times}{-} \overset{\times}{-} \overset{/}{-} \smile \smile - \smile -$ Phil. 170.

2. ⏓ ⏓ ⏑́ ⏑ ⏑ — El. 472.
3. ⏓ ⏓ ⏑́ ⏑ ⏑ — ⏑ — ⏒ Aj. 596.
4. ⏓ ⏓ ⏑́ ⏑ ⏑ ⏑́ ⏑ — ⏑ — ⏒ Phil. 682.
5. ⏓ ⏓ ⏑́ ⏑ ⏑́ ⏑ ⏑ — ⏒ — ⏒ ⏑́ ⏑ — ⏑ — Ant. 1116.
6. ⏓ ⏓ ⏑́ ⏒ ⏑́ ⏑ ⏑ — | ⏑́ ⏒ — ⏒ ⏑́ ⏑ ⏑ — Ant. 810.
7. ⏓ ⏓ ⏑́ ⏑ ⏑ — ⏑ — | ⏑́ ⏑ ⏑ — ⏑ ⏑ ⏑́ ⏑ — ⏒ O. C. 1213.
8. ⏓ ⏓ ⏑́ ⏑ ⏑ — | ⏑́ ⏑ ⏑ — ⏑ — ⏒ Aj. 630.
9. ⏓ ⏓ ⏑́ ⏑ ⏑ — — Aj. 631, 632.
10. ⏓ ⏓ ⏑́ ⏑ ⏑ — ⏑ ⏑́ ⏑ — ⏒ Aj. 633.

d. With anapaestic opening:—

1. ⏑ ⏑ ⏑́ ⏑ — ⏒ Ant. 620.
2. ⏑ ⏑ ⏑́ ⏑ ⏑ — ⏑ ⏑ ⏑́ ⏑ — Trach. 842.
3. ⏑ ⏑ ⏑́ ⏑ — ⏑ — ⏒ Ant. 622.
4. ⏑ ⏑ ⏑́ ⏑ ⏑ — ⏑ ⏑́ ⏑ — ⏒ Trach. 648.
5. ⏑ ⏑ ⏑́ ⏑ ⏑ — ⏑ ⏑ — ⏒ ⏑́ ⏑ — ⏒ Ant. 1115.

Class *d* approximates to the Ionic *ἀνακλώμενοι*, for which vid. infra.

(5) Trochaic and iambic rhythms.

According to some metricians, the iambic measure is merely a variety of the trochaic, formed by adding an anacrusis or initial thesis. It is convenient, for the sake of simplicity, to adopt their view, but not without again remarking that the addition of anacrusis produces a real difference in the rhythmical effect.

a. Without anacrusis, (trochaic).

The pure trochaic dimeter catalectic (⏑́ ⏑ — ⏑ ⏑́ ⏑ —), which, is such a favourite with Aeschylus, is comparatively rare in Sophocles, and only occurs as one in a series of varied rhythms, e. g. in Ant. 587–92:

ὅμοιον ὥστε ποντίαις
οἴδμα δυσπνόοις ὅταν
Θρῄσσαισιν ἔρεβος ὕφαλον ἐπιδράμῃ πνοαῖς,
κυλίνδει βυσσόθεν κελαινὰν
θῖνα καὶ δυσάνεμον
στόνῳ βρέμουσι δ' ἀντιπλῆγες ἀκταί·

it occurs twice, but not consecutively, and amidst a series of iambic lines of varying length, which are mostly pure.

Not pure, it occurs in—

O. T. 1087 *καὶ κατὰ γνώμαν ἴδρις.*

The trochaic tripody is similarly introduced in

El. 475 *εἶσιν ἁ πρόμαντις*
Ant. 613 *νόμος ὅδ' οὐδὲν ἕρπων.*

Another distinct trochaic measure is troch. trim. catal. (generally with the heavy ditrochaeus ⏑́ ⏑ — —), introduced amongst logaoedic measures, and adding an effect of confidence and strength :—

O. T. 863 *εἴ μοι ξυνείη φέροντι*
μοῖρα τὰν εὔσεπτον ἁγνείαν λόγων.

El. 1071 *οὐδεὶς τῶν ἀγαθῶν γὰρ*
ζῶν κακῶς εὔκλειαν αἰσχῦναι θέλει.

O. T. 1188 *οὐ τὸν Ὄλυμπον ἀπείρων,*
ὦ Κιθαίρων, οὐκ ἔσῃ τὰν αὔριον.

Cp. the Pindaric line—

καὶ τὸν αἰχμάταν κεραυνὸν σβεννύεις.

The acatalectic form occurs in O. C. 1081

εἴθ' ἀελλαία ταχύρρωστος πελειάς.

b. With anacrusis (iambic).

These forms are more frequent in Sophocles, who generally avoids suddenness of transition.

The iambic dimeter (pure) is combined with dactyls in the first strophe of the parodos of the O. T., l. 152 :—

Πυθῶνος ἀγλάας ἔβας,

(not pure) with logaoedics in O. C. 1047, 1051 :—

μίξουσιν ἢ πρὸς Πυθίαις
θυατοῖσιν, ὧν καὶ χρυσέα.

This line (pure) is doubled, making a tetrameter, in El. 1087 :—

τὸ μὴ καλὸν καθοπλίσασα δύο φέρειν ἐν ἑνὶ λόγῳ.

Cp. Aj. 351, O. C. 1483.

Iambic trimeters also occur :—

Ant. 589 *Θρῄσσαισιν ἔρεβος ὕφαλον ἐπιδράμῃ πνοαῖς.*
Trach. 836 *ὃν τέκετο θάνατος ἔτεκε δ' αἴολος δράκων.*

These are different, however, from the ordinary senarii. The resolution of the arsis is much more frequent and gives the line a special character, which is commonly preserved in the antistrophe.

If iambic lines are to be regarded as trochaic with anacrusis, these regular forms of the iambic are catalectic, and the forms which have usually been treated as catalectic are the reverse—

O. T. 865 *ἔργων τε πάντων ὧν νόμοι πρόκεινται,*

⏒ | ⏑́ ⏑ — — | ⏑́ ⏑ — ⏑ | — ⏒.

Perhaps, however, this may be best scanned as an iambic penthemimer — ⏑́ ⏑ — —) followed by a trochaic tripody (⏑́ ⏑ — ⏑ — ⏒).

Similarly, the iambic lines above described as 'not pure' may be resolved into 'heavy' trochaics with anacrusis :—

Dimeter acat.—

Trach. 102 *εἴπ', ὦ κρατιστεύων κατ' ὄμμα.*

Dim. cat.—

O. C. 1047 μίξουσιν ἢ πρὸς Πυθίαις.

Tetram. catal.—

Trach. 100 ἢ ποντίους αὐλῶνας ἢ | δισσαῖσιν ἀπείροις κλιθείς.

Ionic a minore.

Except in the remarkable second strophe of the first stasimon of the Oedipus Tyrannus, and, partially, in El. 1058 ff., Phil. 687 ff., where it is interwoven with logaoedics, the Ionic a minore (⏑⏑ ⏓ —) so largely employed by Aeschylus, as expressive of wavering excitement, is hardly to be found in Sophocles as a continuous measure. Isolated examples of its use in commatic passages occur in O. C. 212 ff., Phil. 1176 ff., Ant. 838, 1141.

The Ionic is said to be broken up (ἀνακλᾶσθαι) when from the repetition of ⏑⏑ ⏓ — the rhythm reverts to a simple alternation of arsis and thesis, so that ⏑⏑ ⏓ ⏑ ⏓ ⏑ ⏓ — = ⏑⏑ ⏓ — ⏑⏑ ⏓ —.

In at least one instance (Phil. 1161) this licence appears to be so used as to interfere with the correspondence of strophe and antistrophe.

Syncope or suppression of thesis.

In some of the forms already noticed the student will have observed the contiguity of two strong syllables. This happens, for example, in the logaoedic line with an iambic base:—

O. C. 670 τὸν ἀρ | γῆτα Κολωνόν, ἔνθ'·

Ant. 604 τεάν, | Ζεῦ, δύνασιν τίς ἀνδρῶν;

and in the logaoedic lines 7 and 8 of (4) *c*, which break naturally into two parts. Now in all such cases the first of the two syllables in question is either followed by a pause, or is dwelt upon longer than it would otherwise have been. When this occurs in the course of an otherwise continuous rhythm, the '*thesis*,' which should properly have come between the two beats, is said to be suppressed, or struck out, and the measure is said to be 'syncopated,' the term being borrowed from the grammars, in which ἀνδρός is called the syncopated form of ἀνερός, etc. The syllable preceding such a pause is marked thus ⏓. An illustration may be borrowed from Elizabethan English, where a syllable which seems wanting to the verse is sometimes to be supplied by dwelling upon a syllable ending with a semivowel. Thus in Shak., M. of V. ii. 8,

Só begóne, yóu are spéd,

is to be scanned as a troch. dim. catal.,

⏓ ⏑ ⏓ ⏓ ⏑ ⏓ = ⏓ ⏑ ⏓ ⏑ ⏓ ⏑ ⏓.

In Greek tragic verse, syncope always gives a distinct character to the line in which it occurs, and correspondence in this respect is generally observed between strophe and antistrophe[1].

Thus transition is made from iambic to trochaic rhythm :—

O. T. 863 *εἴ μοι ξυνεί | η φέροντι.*
ἔπουρον εἴτ' | ἐς μέγαν.

O. T. 190 *Ἀρεά τε τὸν | μαλερὸν ὃς | νῦν ἄχαλκος ἀσπίδων.*

From iambic to dactylic—

Trach. 94 *ὃν αἰόλα | νὺξ ἐναριζομένα.*

O. T. 175 *ἄλλον δ' ἂν ἄλ | λῳ προσίδοις ἅπερ εὔπτερον ὄρνιν.*

See also the 'antispastic' turn in Aj. 712 :—

Aj. 712 *πάνθυτα θέσμι' ἐξ | ἡνυσ' εὐνομίᾳ σέβων μεγίστᾳ.*

The number of such interruptions of the smoothly flowing rhythm is apt to increase with the rising of emotion, and they are consequently more frequent in the second or third strophe of an ode than in the first. See O. T. 175 ff., Ant. 357 ff., 606 ff.

Syncopated rhythms.

The cretic, paeon, bacchius, choriambic, and dochmiac rhythms, may be explained by periodic syncope, thus—

The ditrochaeus ⏑̄ ⏑ ⏑̄ ⏑ becomes the cretic ⏑̄ ⏑ ⏑̄; the cretic, with resolution of the first arsis, becomes the fourth paeon ⏑ ⏑ ⏑̄, with resolution of the second it becomes the first paeon ⏑̄ ⏑ ⏑ (the syncope here is marked by a rest). The diiambus ⏑ ⏑̄ ⏑ ⏑̄ becomes the bacchius ⏑ ⏑̄ ⏑̄. To which may be added the antibacchius ⏑̄ — ⏑ (= ditrochaeus with syncope of first thesis).

Again, the simple logaoedic form ⏑̄ ⏑ ⏑ — ⏑ becomes by syncope the choriambus ⏑̄ ⏑ ⏑ ⏑̄.

An iambic tripody ⏑ ⏑̄ ⏑ ⏑̄ ⏑ —, by suppression of the second thesis, becomes the dochmius ⏑ ⏑̄ ⏑̄ ⏑ ⏑̄, which, through resolution of its long syllables and with lengthened thesis, assumes various forms ; e.g. :—

⏓ ⏑ ⏑̄ ⏒ ⏑̄,	*ἀδάματόν τε καί* O. T. 1315. *νῦν δ' ἄθεος μέν εἰμ'* O. T. 1360. *φασὶ πολυξέστων* O. C. 1570.
⏑ ⏑ ⏑ ⏑ ⏑ ⏑,	*νέφος ἐμὸν ἀπότροπον* O. T. 1314.
⏑ ⏑̄ ⏑̄ — —,	*τυφλὸν κηδεύων* O. T. 1323.
⏑ ⏑ ⏑ ⏑ —,	*ὁ κακὰ κακὰ τελῶν* O. T. 1330.

[1] For possible exceptions see below § 5.

The bacchius sometimes comes in with great effect in a trochaic passage:—

Ant. 590 κυλίνδει | βύσσοθεν κελαίναν
Trach. 208 ἴτω κλαγ | γά, τὸν εὐφαρέτραν.
⏑ ⏒ — | ⏒ ⏑ — ⏑ — ⏓.

Here also the trochaic passes into the cretic measure:—

Ib. 210 ὁμοῦ δὲ παι | ᾶνα παι | ᾶν' | ἀνάγετ', ὦ | παρθένοι,
⏑ ⏒ ⏑ ⏒ ⏒ ⏑ ⏒ ⏑ ⏑ ⏑ ⏒ ⏒ ⏑ ⏒ ⏑ —.

Here the sign ⏑ represents a syllable which is dwelt upon for the space of four short syllables (χρόνοι).

The bacchius ⏑ ⏒ ⏒ is also used (1) to mark an emphatic pause preparatory to a new series of rhythms:—

O. C. 123 πλανάτας,
πλανάτας τις ὁ πρέσβυς, οὐδ', κ.τ.λ. Aj. 1205.

(2) In the interchange of brief excited utterances:—

Trach. 894 Χο. τί φωνεῖς;
Τρ. σαφηνῆ.

These rhythms are not often used by Sophocles in his stasima, although, *e.g.*, in the doubly syncopated line—

O. T. 190 Ἄρεά τε τὸν | μαλερὸν ὃς | νῦν ἄχαλκος ἀσπίδων,

μαλερὸν ὅς is technically a 'fourth paeon.' Cp. Ant. 139, Trach. 861.

A clearly choriambic strophe occurs, however, in β' of the first stasimon of O. C. 694:—

ἐστιν δ' οἷον ἐγώ, κ.τ.λ.

See also Ant. 944 ff., Aj. 1185 ff.

The rhythm of O. T. 483 δεινὰ μὲν οὖν, κ.τ.λ. has been described as choriambic passing into Ionic a minore; but it is rather Ionic preceded by a strong syllable. Cp. Phil. 1138, El. 1066.

The dochmiac is employed in two passages to which the name of stasimon may be doubtfully applied:—

El. 1384, 5 ἴδεθ', ὅπου προνέμεται paeon.
τὸ δυσέριστον αἷμα φυσῶν Ἄρης dochm.
O. C. 1556 εἰ θέμις ἐστί μοι τὰν ἀφανῆ θεόν, κ.τ.λ. dochm.

But in both cases the strain is more closely connected with the immediate action than is usual in the stasima, and has therefore more of a commatic character.

No such continuous use of the bacchius as that in Aesch. Eum. 789, στενάζω, τί ῥέξω, κ.τ.λ. occurs in Sophocles.

B. Κομμοί and Κομματικά.

It is in the *κομμοί* and *κομματικά* that these broken metres are chiefly employed—the dochmiac above all.

The *κομμός* is a sustained interchange of lyric measures amounting to an independent scene. The name *κομματικά* is given to lyric numbers interposed in the course of an epeisodion, as in O. T. 649 ff., O. C. 834 ff.

The *κομμοί* may be divided into three kinds:—

1. Where both the Chorus and the person on the stage chant in lyric numbers.

2. Where the person on the stage chants in lyrics and the Chorus replies with anapaests, or *vice versa*.

3. Where the Chorus replies with senarii, or, *vice versa*, where they chant lyrics, which are answered with senarii from the stage.

(1) Of the first kind are El. 121–250 (Parodos), ib. 825–870, Phil. 1081–1217, O. C. 178–253, 510–548, 1670–1750.

(2) In Aj. 201–262 Tecmessa's anapaests are answered by the Chorus, first with anapaests and secondly with lyric measures. In Ant. 806 ff. the lyric lament of Antigone is answered by the Chorus at first with anapaests and afterwards with lyric (iambic) measures.

(3) But more usually the *μέλη ἀπὸ σκηνῆς* are answered with senarii by the members of the Chorus, who are less under the stress of emotion than the person on the stage. Here, as already noticed, the iambic trimeters also for the most part form part of the antistrophic scheme.

So in Ant. 1261–1346, Aj. 348–428, and in the great commos of the O. T., ll. 1313–1366.

On the other hand, in Aj. 866 ff. the Chorus are continually breaking into lyric verse, while Tecmessa remains at the dialogue-level. And similarly in O. C. 1447–1449 the choreutae chant in lyrics, while Oedipus, who continues calm, and Antigone, who is quiet and subdued, speak in senarii, which, however, antistrophically correspond.

The metres used in class (1) are much varied. In El. 121 ff. there is a characteristic alternation of iambic lines, much weighted with long syllables, with runs of pure dactyls, other iambic and logaoedic measures being interspersed. In El. 824 ff., O. C. 510 ff. the rhythm is choriambic. For the rest see the metrical schemes infra.

2. In Aj. 201 ff. the rhythms of the Chorus are logaoedic passing into choriambic. In Ant. 806 ff. Antigone sings in logaoedic measures, with frequent syncope and a recurrence of long syllables, especially in the close, e. g. *κατευνάζει*.

3. The rhythms of the remaining *κομμοί* are mostly dochmiac—sometimes with an iambic prelude ⏑ ⏑́ ⏑ — :—

ἰὼ γοναί, γοναὶ σωμάτων ἐμοὶ φιλτάτων, κ.τ.λ.

O. T. 1313 *ἰὼ σκότου | νέφος ἐμὸν ἀπότροπον, ἐπιπλόμενον ἄφατον, κ.τ.λ.*

And sometimes with the cretic or paeonic rhythm interposed :—

O. C. 1494 ἐναλίῳ Ποσει | δανίῳ | θεῷ τυγχάνεις.

El. 1246 ἀνέφελον ἐπέβαλες | οὔποτε καταλύσιμον || οὐδέποτε | λησόμενον | ἀμέτερον || οἷον ἔφυ κακόν: O. T. 665, 694.

Besides the iambic trimeter into which the rhythm often subsides, the iambic tetrameter (supr. p. 48) is sometimes employed :—

O. C. 1496 ὁ γὰρ ξένος σε καὶ πόλισμα καὶ φίλους ἐπαξιοῖ.

Aj. 351 ἴδεσθέ μ' οἷον ἄρτι κῦμα φοινίας ὑπὸ ζάλης.

And in Aj. 394 ff., while the dochmius is still the prevailing foot, the rhythm is varied with trochaic and logaoedic numbers.

§ 5. *Exceptional and doubtful points concerning lyrical rhythms.*

(1) Correspondence of long and short syllables; 'irrational thesis.' Just as in the senarius, but within narrower limits, where a normally short syllable precedes a *strong* ictus, a naturally long syllable is sometimes admitted :—

Ant. 583 εὐδαίμονες οἷσι κακῶν | ἄγευστος αἰὼν =

ib. 593 ἀρχαῖα τὰ Λαβδακιδᾶν | οἴκων ὁρῶμαι.

Hence the anacrusis is often doubtful :—

Ant. 354 καὶ φθέγμα.

ib. 365 σοφόν τι.

And the base of the glyconic, as already said, may be either — —, — ⏑, or ⏑ ⏓.

In the form — ⏑ ⏑ — ⏒ —, which seems at first sight ambiguous between the logaoedic and the dochmiac, and in the glyconic form — — ⏓ ⏑ ⏑ — ⏒ —, the penultimate syllable appears to be doubtful. This licence appears at least to be admitted in the two last plays of Sophocles,—the Oedipus Coloneus and the Philoctetes:—

O. C. 1558 ἐννυχίων ἄναξ =

ib. 1570 φασὶ πολυξέστοις.

Phil. 1128 ὦ τόξον φίλον, ὦ φίλων =

ib. 1151 τὰν πρόσθεν βέλεων ἀλκάν.

A further liberty in the use of glyconics appears in the same passage of the Philoctetes (1082), where—

θερμὸν καὶ παγετῶδες ὡς

— — — ⏑ ⏑ — ⏑ —

is answered by (1103)—

καὶ μόχθῳ λωβατὸς ὃς ἤ-

— — — — — ⏑ ⏑ —

and (1124)—

πόντου θινὸς ἐφήμενος

— — ⏓ ⏑ ⏑ — ⏑ —

by (1147)—

ἔθνη θηρῶν οὓς ὅδ' ἔχει

— — — — ⏑́ ⏑ ⏑ —.

A still greater irregularity occurs below, where, in the (ἀνακλώμενος) Ionic rhythm (1138)—

μυ | ρί' ἀπ' αἰσχρῶν | ἀνατέλλονθ'

is answered by (1161)—

μη | κέτι μηδε | νὸς κρατύνων.

These facts afford a reason for caution in dealing with the text of the difficult commatic parodos of O. C. 117–253.

In logaoedic verse of the 'choreic' order (i. e. where the ruling *time* is trochaic) it is believed by some metricians that not only a quasi-spondee (⏑́ —) may answer to a lyrical dactyl (e. g.—

O. T. 176 ἰηΐων καμάτων ἀνέχουσι γυναῖκες =

ib. 185 λυγρῶν πόνων ἱκτῆρες ἐπιστοναχοῦσιν),

but also that a choreic tribrach, ⏑́ ⏑ ⏑, may answer to a lyrical dactyl, ⏑́ ⏑ ⏑. Thus in O. T. (866)—

δι' αἰθέρα

is answered by (876)—

ἀπότομον.

Another doubtful point is the scansion of the 'falling close' — ⏑ — —, ⏑ — — —, which many have been content to name an epitritus. Recent metricians prefer to mark it thus, — ⏑ ⏑ —, ⏑ — ⏑́ —.

— ⏑ ⏑ —

O. T. 463 εἶπε πέτρα,

⏑ ⏑ ⏑ —

O. T. 1097 ἀρέστ' εἴη.

The ancient rhythmical writers, as now interpreted, tell us not only of irrational syllables (> = ⏑̣), but also of long syllables prolonged, so as to be equal to three short (⏑), or even to four (⏑⏑) or five (⏑⏑⏑). A question has been raised whether in some places where a syllable seems wanting, it may not have been thus supplied, particularly where an interjection might be thus dwelt upon—

El. 1084 νώνυμος, ὦ παῖ, παῖ.

⏑́ ⏑ ⏑ ⏑́ ⏑́ —

O. T. 1215 Λαΐειον τέκνον.

⏑́ ⏑ ⏑́ ⏑́ ⏑ —

Trach. 114 κῦματ' εὐρέϊ πόντῳ.

⏑́ ⏑ ⏑ — ⏑ ⏑ — —

O. T. 200 τὸν ὦ πυρφόρων.

⏑ ⏑⏑ ⏑́ ⏑ —

The same authors tell us of a 'trochaeus semantus' (⏑ –), in which both syllables were to be prolonged to double the normal length. As the musical notation is lost, it is of course impossible to say with certainty where this occurred, but one is tempted to suppose that such words as παιάν O. T. 154, εὐοῖ Trach. 220, may have been thus lengthened out.

And in O. T. 1331, 1351, where a singular effect is produced by adding two long syllables to the iambic trimeter, we may conjecture that the words τλάμων, πράσσων, were similarly prolonged.

§ 6. *Monostrophic passages.*

1. In the odes (whether stasima or parodoi).

There is no ἐπῳδός to any of the odes in the Antigone.

The entrance ode of the Ajax concludes with an epode, ll. 194–200, which is remarkable for the repetition of the falling close ⏑ – – –, μακραίωνι, ἀτάρβητως, -έμοις βάσσαις, καχαζόντων, -ρυαλγήτως, -χος ἕστακε. The entrance ode of the Trachiniae has likewise an epode, in which the iambic and trochaic measures of στρ. and ἀντ. α'. and β'. are recalled with variations.

The first stasimon of the Electra, ll. 472–515, the first of the Trachiniae, ll. 497–529, the third of the O. C., ll. 1211–1248, consist of a single strophe, antistrophe, and epode.

The wild ἐπόρχημα in Trach. 205–224 is monostrophic, with cretic, paeon, bacchius, and other 'syncopated' rhythms, also the ithyphallic (γείτονάς τε νύμφας) and probably the semantus (or some other prolonged measure) in εὐοῖ, παῖαν. With these exceptions (for Phil. 827–864 is hardly an ode) the odes of Sophocles are strictly antistrophic. And it has been already observed that when most elaborate they never run beyond three strophes and antistrophes.

2. Κομμοί. The central κομμός of the Antigone and the long entrance κομμός, or commatic parodos, of the Electra, each conclude with a monostrophic passage or ἐπῳδός. In the Antigone this extends only to six lines (876–882), in the Electra (where it includes a short strain from the Chorus) to seventeen (233–250).

The *opening* passage of the κομματικά in Aj. 866 ff., consists of irregular iambic rhythms, to which there is no antistrophic response.

In the O. T. (with the exception of course of the few anapaests already noted) all in the κομμός (1307 ff.) and in the κομματικά (649 ff.) is strictly antistrophic.

In the Trachiniae, besides the ὑπόρχημα and the lamenting anapaests, the broken rhythms of the κομματικά at 880 ff. may be regarded as monostrophic. But it is probable that if ll. 1004–1043 could be

restored to their integrity they would be found, with the exception of the hexameters in ll. 1017–1022, to be antistrophic (1005–1016 = 1024–1043).

It is in the O. C. and Phil. that long strings of *κῶλα ἀπολελυμένα*, in the manner of Euripides, begin to appear. See esp. O. C. 206–253, Phil. 1170–1217. The obvious licence of such passages—probably connected with changes of musical fashion—permits us to doubt whether in other places of these two dramas where there is a lack of metrical correspondence (O. C. 183 ff., 199 ff., Phil. 839 ff., 855 ff.), this is due to textual corruption, or to some musical arrangement of which we are ignorant.

Let us now examine the structure (1) of a stasimon, and (2) of a *κομμός* in Sophocles.

(1) Stasimon. Ant. 582–592:—

α′.

Prelude, — ⏑ ⏑ ⏑ — ⏑ ⏑ — | ⏑ ⏑ ⏑ — —.

Logaoedic line, in which a dactylic trimeter catalectic is followed by an iambic penthemimer.

First movement, { ⏑ ⏑ — — ⏑ ⏑ ⏑ — ⏑ ⏑ — —
⏑ ⏑ — — ⏑ ⏑ ⏑ — ⏑ ⏑ ⏑ ⏑ — —.

A ditrochaeus ⏑ ⏑ — — is twice followed by a dactylic movement, which in the second line concludes with a ditrochaeus.

Central movement, { ⏑ ⏑ ⏑ — ⏑ — ⏑ —
⏑ ⏑ — ⏑ — ⏑ —
— ⏑ ⏑ ⏑ ⏑ ⏑ ⏑ ⏑ ⏑ ⏑ — ⏑ —.

Iambic dimeter, followed by troch. dim. cat., and this by a lyric iambic trimeter, with tribrach in second, third, and fourth places.

Conclusion, { ⏑ ⏑ ⏑ ⏑ ⏑ — ⏑ — —
⏑ ⏑ — ⏑ — ⏑ —
⏑ ⏑ ⏑ — ⏑ ⏑ ⏑ — ⏑ — —.

The bacchius (⏑ ⏑ —) marks an emphatic transition to the final movement, consisting of (1) a trochaic tripody, (2) troch. dim. cat., (3) iamb. trim. catalectic.

Obs. The solemnity of the dactylic opening, the energy of the trochaic movement interwoven with it, the transition to somewhat lighter rhythms in the central part, the suggestiveness of the resolved feet which mark the climax, the onomatopoeic force of the bacchius in *κυλίνδει*, the ex-

pressive resonance of the catalectic close, are especially obvious in the strophe.

β′.

First movement, { ⏑ ⏓ ⏒ ⏑ ⏑ — ⏑ — —
⏑ ⏒ ⏑ ⏑ — ⏑ — —
— ⏒ ⏑ ⏑ ⏓ ⏒ ⏑ ⏑ — ⏑ — —.

(1) Logaoedic, beginning with iambic base (⏑ —⏓), (2) ditto with anacrusis (⏑), (3) ditto with anacrusis (—) and syncope.

Second movement, with transition, { ⏒ ⏑ ⏑ ⏓ ⏒ ⏑ —
⏒ ⏑ ⏑ ⏓ ⏒ ⏑ ⏑ — ⏑ — —
Two syncopated lines, the second ending with
⏒ ⏑ — —
⏑ ⏑ ⏒ ⏑ — —
⏒ ⏑ ⏑ — ⏑ — —.

Two short logaoedic lines, the first with anapaestic opening.

Third movement, { ⏑ ⏑ ⏒ ⏑ — ⏑ — —
— ⏒ ⏑ ⏑ — ⏑ —
⏑ ⏑ ⏑ — ⏑ — —.

Two logaoedic lines, the first with anapaestic opening, and a trochaic line with resolution of the first arsis.

Conclusion, — ⏒ ⏑ ⏑ ⏓ ⏒ ⏑ ⏑ — ⏑ — —.
A syncopated logaoedic line, ending with the ditrochaeus,
⏒ ⏑ — —.

Obs. Here the 'syncopes' show increasing agitation, while their absence from the third movement and the transition to it (ll. 6–10) marks an interval of meditative stillness and repose.

(2) Commos. Aj. 348–429:—

α′.

A. ⏑̄ ⏓
⏑ ⏓ ⏒ ⏑ — ⏑ ⏑ ⏒ ⏑ — ⏑ ⏑ ⏑ ⏒ ⏑ — ⏑ ⏓ ⏒ ⏑ — dochm.
⏑ ⏒ ⏑ — ⏑ — ⏑ — ⏑ ⏒ ⏑ — ⏑ — ⏑ — iamb. tetram.
⏒ ⏑ ⏑ — ⏑ — — logaoed.
X. — ⏒ ⏑ — ⏑̄ ⏒ ⏑ — ⏑ ⏒ ⏑ —
⏑̄ ⏒ ⏑ — ⏑ ⏒ ⏑ — ⏑̄ ⏒ ⏑ — } senarii.

β′.

A. ⏑ ⏑́ ⏑́ ⏑ – ⏑ ⏑́ ⏑́ ⏑ – ⏑ ⏑́ ⏑́ ⏑ – ⏑ ⏑́ ⏑́ ⏑ –
⏑ ⏑́ ⏑́ ⏑ – ⏑ ⏑́ ⏑́ ⏑ – } dochm.

– ⏑́ ⏑ – ⏑ ⏑́ ⏑ – ⏑̆ ⏑́ ⏑ ⏑̄
T. X. – ⏑́ ⏑ – – ⏑́ ⏑ – – ⏑́ ⏑ ⏑̄ } senarii.
A. ⏑̆ ⏑́ ⏑ – – ⏑́ ⏑ – ⏑̄ ⏑́ ⏑ ⏑̄

– ⏑̆ – ⏑̆ iamb. semantus bis.

X. – ⏑́ ⏑ – ⏑̄ ⏑́ ⏑ – ⏑ ⏑́ ⏑ – senarius.

A. – ⏑́ ⏑ ⏑ – ⏑ ⏑ –
⏑̄ ⏑́ ⏑ – ⏑ – ⏑ ⏑̄ } logaoedic movement.

⏑́ ⏑ ⏑ – ⏑ – ⏑ – | ⏑̆ ⏑́ ⏑ ⏑̆ ⏑́ ⏑ ⏑ – } double logaoedic line, with syncope.

⏑ ⏑́ ⏑ – ⏑ – ⏑ iambic dim. cat.

X. ⏑ ⏑́ ⏑ – – ⏑́ ⏑ – – ⏑́ ⏑ –
⏑ ⏑́ ⏑ – – ⏑́ ⏑ – ⏑̆ ⏑́ ⏑ – } senarii.

γ′.

⏑̄ ⏑̆
⏑ ⏑́ ⏑́ ⏑ – dochmiac.
⏑ ⏑́ ⏑́ ⏑ – ⏑ ⏑́ ⏑́ ⏑ – two dochmiacs.
⏑ ⏑́ ⏑ – ⏑ ⏑́ ⏑́ ⏑ ⏑̄ iambic dipody and dochmiac.

⏑ ⏑́ ⏑ – ⏑ ⏑́ ⏑ – ⏑ ⏑̄ iambic pentapody.
– ⏑́ ⏑ ⏑ – ⏑ – ⏑ – logaoedic.
⏑ ⏑́ ⏑ – ⏑ ⏑́ ⏑ ⏑̆ ⏑̆ – iambic with 'falling close.'

⏑́ ⏑ – ⏑ ⏑̄
⏑́ ⏑ – ⏑ ⏑̄ } trochaic tripody catal. bis.

⏑ ⏑́ ⏑ ⏑ – – – logaoedic with spondaic close.

⏑́ ⏑ – ⏑ –
⏑́ ⏑ – ⏑ – } trochaic tripody catal. bis.

– ⏑́ ⏑ – ⏑ ⏑́ ⏑ – ⏑ ⏑̄ iambic pentapody (?).

– ⏑́ ⏑ – ⏑̄ ⏑́ ⏑ ⏑̄ ⏑́ ⏑ ⏑̄ iambic trimeter (?).
– ⏑́ ⏑̄ – ⏑ ⏑́ ⏑ – ⏑ iambic dimeter hypercatalectic.
⏑́ ⏑ ⏑ – – logaoedic close.

Obs. Throughout this commos (in which there are some doubtful things), the student may observe the sobbing effect of the dochmiacs varied with smoother rhythms, the senarii marking the return from

emotion to reflection, the other iambic measures, and the trochaics, accompanying the more continuous outburst of feeling, the logaoedics giving the contrast of a softened cadence or of a comparatively quiet prelude. The heightening effect of the resolution of the long syllables in the dochmiac is also clearly apparent.

How far is it possible for modern readers to realize the effect of Greek lyric numbers? To do so adequately is of course impossible. The music is lost, and the *σχήματα*, or evolutions, of the Chorus have also vanished. And the same metre in different time and melody,—not to speak of expressive gesticulation,—may be the vehicle of very different emotions. But even when vocalization and gesture were there in perfection, the added effect of true and spirited *declamation* would be required. And it may be that the vehicle of metre, the law of unity amidst variety making utterance rhythmical, as it is the most lasting, may also be not the least important constituent of the charm even of lyric poetry. If the student who has learnt to scan will let his ear be guided by the scansion in reading or, better, in reciting an ode or commos of Sophocles, he will learn more of this charm, by feeling it, than can easily be expressed in words. Only, while *scanning* accurately, let him not neglect the natural *phrasing* of the language. In a Sophoclean *rhesis*, as he is probably aware, the pauses are as studiously varied as in English blank verse. In lyric measures variety is rather sought through changes of metre. But although the best effect is often produced by continuity, yet even in choric verse a subtle pause is often introduced. And the tendency to adopt this expedient rather increases in Sophocles. See, for example, O. C. 155, 169, 678 *χειμώνων· ἵν' ὁ βακχιώτας.*

As his perceptions are trained by use, the student who follows this natural method will be as sensible of the right division of a logaoedic strophe as of an Horatian alcaic stanza; he will apprehend the mingled strength and grace of *πολλὰ τὰ δεινά*[1], *κ.τ.λ.*; he will miss but little of the horror-veiling beauty of *ἥκουσα δὴ λυγροτάταν ὀλέσθαι*[2], of the pathos of *ἰὼ γενεαὶ βροτῶν*[3], or of the rich and tranquil harmony of *εὐίππου, ξένε*[4]. He will realize the plaintive dignity of *ὦ κλεινὰ Σάλαμις*[5], the abandonment of *ἔφριξ' ἔρωτι*[6]. He will discern the reason of such marked changes as those in *δεινὰ μὲν οὖν, δεινὰ τα-ράσσει*[7] or *ἔστιν δ' οἷον ἐγώ*[8]; he will understand the variations of the *commos*, and perceive why the *μέλη ἀπὸ σκηνῆς* (lyric numbers from

[1] Ant. 332 ff. [2] Ant. 823 ff. [3] O. T. 1186. ff.
[4] O. C. 668 ff. [5] Aj. 596 ff. [6] Aj. 693 ff.
[7] O. T. 483. [8] O. C. 694.

the stage) are answered in one place with lyrics, in another with anapaests, and in others with senarii. He will feel the charm of repetition, whether successive as in *σοφόν τι τὸ μηχανόεν | τέχνας ὑπὲρ ἐλπίδ' ἔχων*[1], or after an interval, as in *οἶδμα δυσπνόοις ὅταν . . . θῖνα καὶ δυσάνεμον*[2], and recognize the art with which trochaic and iambic lines are interwoven with dactylic and logaoedic. He will appreciate in some degree the composition of whole strophes, of entire odes, of the lyrical part of an entire drama. And he will be sensible that over all there reigns the Genius of harmony, binding with its zone of beauty a whole world of noble and widely varied emotion.

Of many doubtful points concerning the lyric parts of tragedy, one of the more important is the subdivision of the Chorus. What portions were sung by the whole band, what by *ἡμιχορία*, what by the coryphaeus singly, and, in the commoi particularly, in what order are the various choreutae to be imagined as responding?

Such questions are suggestive and worth raising, even if they cannot be exactly solved. It is generally agreed that the Sophoclean chorus numbered fifteen, and was for the most part arranged in one of two ways.

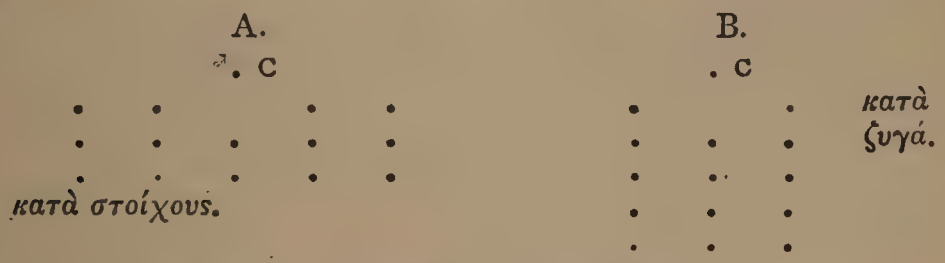

N. B.—C represents the coryphaeus.

And it has been observed that in the chief commoi the parts assigned to the Chorus are either five or a multiple of five, while in other passages where the Chorus takes part in the action, the short speeches can be most easily assigned to the coryphaeus and his supporters to the right and left.

---

[1] Ant. 365. [2] Ant. 587–91.

METRICAL SCHEMES.

Oedipus Rex

I. Parodos—

στροφὴ α'. 151—158 = 159—166.

Dactylo-iambic.

στροφὴ β'. 167—178 = 179—189.

Logaoedic, with dactylic runs.

στροφὴ γ'. 190—202 = 203—215.

Iambo-trochaic, with one dactylic line.

In l. 200 a syllable (—) is lost, and in 214 a word (— ∪ —).

Observe the following contractions:—l. 177, Θ*εου*; 205, *βέλεα*; 208, *ὄρεα*; 215, *θεον*. Also the correspondence of *ἵκτῆρες* in 185 to *κᾰμᾰ̔των ἀ.* in 174.

II. First Stasimon—

στροφὴ α'. 463–472 = 473–482.

Logaoedic, with a lyrical anapaestic movement.

στροφὴ β'. 483–496 = 497–511.

Ionic a minore introduced with a strong syllable.

l. 492 does not correspond to 507.

l. 492. ∪ ∪ — ∪ ∪ — — ∪ ∪ —.

l. 507. ∪ ∪ — ∪ ∪ — — ∪ ∪ — — ∪ ∪ —.

III. *Κομμάτιον*—

στροφὴ α'. 649–659 = 678–688.

Iambic, cretic and dochmiac rhythms

στροφὴ β'. 660–668 = 689–697.

Iambic, cretic and dochmiac rhythms.

IV. Second Stasimon—

στροφὴ α'. 863–872 = 873–882.

Logaoedic, with a preponderance of Iambic and trochaic lines.

στροφὴ β'. 883–896 = 897–910.

Logaoedic, with a preponderance of Iambic and trochaic lines.

There is a want of correspondence between l. 893 and 906.

l. 893. ∪ ∪ ∪ ∪ — — ∪ — — — ∪ —.

l. 906. ∪ — ∪ — — ∪ —.

Unless in 893 **θεῶν βέλη*, and in 906 **παλαίφατα* is read, as in the text.

V. Third Stasimon—

στροφή. 1086–1097 = 1098–1109.

Logaoedic, with alternation of trochaic and dactylic rhythms.

The MSS. exhibit a want of correspondence in l. 1090 and 1101.

l. 1090. – ∪ – – – ∪ – – – ∪ –.

l. 1101. – ∪ – – – ∪ ∪ – ∪ ∪ –.

ἤ σέ γέ τις θυγάτηρ. But see text and notes.

VI. Fourth Stasimon—

στροφὴ α'. 1186–1195 = 1196–1203.

Logaoedic passing into glyconic.

στροφὴ β'. 1204–1212 = 1213–1222.

Iambo-trochaic, with logaoedic movement towards the end.

ll. 1205 and 1214 do not correspond.

l. 1205. ∪ – ∪ – ∪ – – ⏑̲ ∪ –.

l. 1214. ∪ – – ∪ ∪ ∪ – ∪ – ∪ –.

And in l. 1216 a syllable is wanting.

VII. Commos—

ll. 1297–1311, anapaests, in which observe the short final syllable in 1303, *δύστανŏς*,—and the irregular metre in 1310, which though not the last line of the system is a paroemiac, and presents a resolved arsis in *διαπέταται.* But we should read *διαπωτᾶται φθογγὰ φοράδην.*

στροφὴ α'. 1313–1320 = 1321–1328.

Four dochmiacs preceded by a diiambus and followed by a spondee and four senarii.

The iambic lines in the strophe and antistrophe do not correspond in every particular.

στροφὴ β'. 1329–1348 = 1349–1368.

Dochmiacs with iambics interspersed. ll. 1330, 1350, 1345, 1365, probably consist of a dochmius followed by an iambic tripody.

Here also there is a want of complete correspondence; compare esp. l. 1340 with l. 1360.

Oedipus Coloneus.

The Lyrical passages in the Play are thus arranged.

I. *στροφὴ α'.* 117–137 = 149–169.

Logaoedic with glyconic lines and an anapaestic close, followed by an anapaestic system. (138 ff., 170 ff.)

στροφὴ β'. 178–187 = 194–206.

Logaoedic, with anapaests (ll. 188–193), and a short glyconic interlude, ll. 197–202.

II. Lines 207–254 do not appear to be strophic, though exhibiting a certain amount of correspondence. Cp. Phil. 1170–1217.

The logaoedic rhythm here is varied with Ionics a minore, with paroemiacs, and with dactylic runs.

III. Kommation—

στροφὴ α'. 510–521 = 522–534.

Choriambic and logaoedic. There is a want of correspondence (polyschematism in the second line).

στροφὴ β'. 535–541 = 542–548.

Trochaic and iambic with dactylo-iambic close.

IV. First Stasimon—

στροφὴ α'. 668–680 = 681–693.

Glyconic, with dactylo-iambic movement.

στροφὴ β'. 694–706 = 707–719.

Choriambic, with iambo-trochaic movement, and glyconic ending. Two short syllables are wanting in the MS. text of l. 710, and one long syllable in 716.

V. Kommatika—

στροφή. 833–843 = 867–886.

Diiambus, five dochmiacs, four senarii.

VI. Second Stasimon—

στροφὴ α'. 1044–1058 = 1059–1073.

Logaoedic, with strong trochaic movements. ll. 1054 and 1069 do not correspond.

στροφὴ β'. 1074–1084 = 1085–1095.

Chiefly strong trochaic, with logaoedic movement towards the end.

VII. Third Stasimon—

στροφή. 1211–1223 = 1224–1238.

Glyconic and trochaic.

ἐπῳδός. 1239–1248.

Logaoedic.

VIII. Kommation—

στροφὴ α'. 1447–1461 = 1462–1476.

Dochmiacs, iambics, and cretics, followed by five senarii.

στροφὴ β'. 1477–1485 = 1491–1499.

Dochmiacs, iambics, and cretics, followed by five senarii.

IX. Fourth Stasimon—

στροφή. 1556–1567 = 1568–1578.

Dochmiac and logaoedic, with iambo-trochaic close.

X. Kommos—

στροφαὶ α′ and *β′*. 1670–1696 = 1697–1723.

Dactylo-iambics, followed by two senarii.

στροφὴ γ′. 1724–1737 = 1738–1750.

Trochaic, with a paeonic movement, an ionic (anaclomenus) ditto, (for the part of Ismene) and a logaoedic close.

Obs. (*a*) In I, Strophe *β′*, there is nothing in the Strophe to correspond to ll. 199–202 in the Antistrophe.

Obs. (*b*). In IX and X the correspondence is not exact.

IX. Strophe. Antistrophe.

l. 1556 { –⏑⏑–⏑––⏑⏑–⏑– / –⏑⏑–⏑––⏑⏑––– } ..... 1568.

l. 1559 { –⏑⏑–⏑– / –⏑⏑––– } ..... 1570.

l. 1561 { ⏑⏑⏑––⏑⏑⏑⏑⏑– / ⏑⏑⏑–⏑⏑⏑⏑⏑– } ..... 1572.

l. 1564 { ⏑–⏑⏑–⏑⏑–⏑– / ⏑–⏑⏑–⏑⏑––– } ..... 1575.

X. l. 1685 { –⏑ –⏑⏑ ⏑– / ⏑⏑⏑ –⏑– ⏑– } ..... 1712.

Unless *ἀπίαν* = –⏑–.

l. 1686 { –⏑–⏑–⏑–⏑–⏑– / ⏑–––⏑–⏑–⏑–⏑– } ..... 1713.

l. 1687 { ⏑–⏑–⏑–⏑– / ⏑–⏑⏑⏑⏑–⏑– } ..... 1714.

l. 1689 { ⏑⏑–⏑–⏑ / . . . . . }

l. 1690 { ⏑⏑ –⏑– ⏑–– / . . . . . } ..... 1718.

ll. 1691, 2 { ⏑–⏑–⏑–⏑––⏑⏑–⏑–⏑ –⏑⏑–⏑–⏑–– / ⏑⏑⏑–⏑–⏑– ⏑–⏑–– –⏑⏑–⏑–⏑–– } 1719, 20.

l. 1693 { ⏑⏑⏑–⏑–⏑–⏑–– / ⏑⏑⏑–⏑–⏑– } ..... 1721.

ll. 1694, 5 { –⏑–––⏑–⏑ ––⏑⏑–⏑–– / –⏑⏑ –⏑–⏑ ––⏑⏑–⏑–– } ..... 1722, 3.

l. 1731 { –⏑–⏑⏑⏑⏑–– / ⏑⏑⏑––⏑⏑⏑–⏑ } ..... 1744.

Antigone.

I. Parodos—

στροφὴ α'. 100–109 = 117–133.

Logaoedic, chiefly glyconic.

Seven Anapaests after Strophe and Antistrophe.

στροφὴ β'. 134–140 = 148–154.

Logaoedic, with cretic and choriambic movements.

Seven Anapaests after Strophe and Antistrophe.

II. First Stasimon—

στροφὴ α'. 332–342 = 343–353.

Logaoedic, partly glyconic, and varied with dactylic and trochaic rhythms.

στροφὴ β'. 354–364 = 365–375.

Logaoedic passing into iambo-trochaic.

III. Second Stasimon—

στροφὴ α'. 582–592 = 593–603.

Logaoedic (or dactylo-trochaic), changing to iambic, and with iambic close.

στροφὴ β'. 604–614 = 615–625.

Logaoedic, much varied.

IV. Third Stasimon—

στρ. 781–790 = 791–800.

Logaoedic. The correspondence of l. 786 with 796 is not exact.

V. Commos—

στροφὴ α'. 806–816 = 823–833.

Logaoedic, tending to glyconic.

Six Anapaests after the Strophe, four (or five) after the Antistrophe.

στροφὴ β'. 838–852 = 857–871.

Logaoedic, with ionic (⏑ ⏑ ⏑ ⏑ — ⏑ — —, anaclomenus), spondaic (paroemiac), and iambic movements; concluding with an iambic response from the chorus, in the shape of four Iambic Dimeters after Strophe and Antistrophe.

ἐπῳδός. 873–883.

Logaoedic, with cretics interspersed.

VI. Fourth Stasimon—

στροφὴ α'. 944–954 = 955–965.

Choriambic, with molossus (— — —) and iambo-trochaic close.

στροφὴ β'. 966–976 = 977–987.

Logaoedic, with choriambics, and iambo-trochaic ending.

VII. Fifth Stasimon—

στροφὴ α'. 1115–1125 = 1126–1135.

Logaoedic with anapaestic opening, and spondaic rhythms.

στροφὴ β'. 1136–1145 = 1146–1152.

Logaoedic with spondaic opening, and trochaic (⏑́ ⏑ — ⏑ — —), and ionic (⏑ ⏑ ⏑́ ⏑̄ — ⏑ — —) rhythms.

VIII. Commos—

στροφὴ α'. 1261–1277 = 1284–1301.

Dochmiac, with preluding diiambus, two cretics, and interjection of *αἰαῖ* bis.

στροφὴ β'. 1306–1325 = 1328–1346.

Two dochmiac systems, enclosing five senarii.

Obs. On the anapaests in the Antigone, see above, p. 48.

Ajax.

I. Parodos—

1. ll. 134–171, anapaests, six systems.
2. *στροφὴ α'.* 172–182 = 183–193.

Dactylo-trochaic (with ⏑́ ⏑ — —).

ἐπῳδός. 194–200.

Logaoedic with frequent long syllables (epitritic endings ⏑ — — —).

The arrangement of the lines in the epode is doubtful. Observe especially the hiatus after *ἀτάρβητα* and the elision of *-αι* in *ὁρμᾶται.*

3. Dialogue in anapaests and lyric measures.

(*a*) Anapaests, three systems, 201–220.

(*b*) *στροφὴ α'.* 221–232 = 245–256.

Logaoedic, with iambo-trochaic opening and occasional choriambi.

(*c*) Anapaests. 233–244 = 257–262.

II. Commos—

στροφὴ α'. 347–355 = 356–363.

Four dochmiacs followed by eight iambics and logaoedic close, with two senarii of response from chorus.

στροφὴ β'. 364–378 = 379–393.

Six dochmiacs, four senarii (with interjection), followed by logaoedics and ending with two senarii.

στροφὴ γ'. 394–411 = 412–429.

Dochmiacs passing into logaoedics, with large admixture of trochaic and iambic rhythms.

The reading, and consequently the metre, is uncertain in the last strophe, cp. esp. ll. 406, 407.

III. First Stasimon —

στροφὴ α'. 596–608 = 609–621.

Logaoedic with iambic ending.

στροφὴ β'. 622–633 = 634–645.

Logaoedic.

Here again there is not complete correspondence, and also some incorrectness in the text. Compare esp. ll. 600–604 with ll. 612–615.

IV. Hyporchema—

στροφή. 693–705 = 706–718.

Logaoedic with iambic opening and spondaic and cretic movements.

V. Commos —

ll. 866–878 (iambic and trochaic) are not strophic.

879–890 = 925–936.

A word — ∪ ∪ — is lost in l. 936.

891–899 = 937–945.

900–909 = 946–953.

910–914 = 954–960.

Dochmiac interspersed with logaoedic and cretic rhythms, and enclosing nine senarii with interjections, &c.

VI. Second Stasimon—

στροφὴ α'. 1185–1191 = 1192–1198.

Logaoedic, commencing with trochaic movement and choriambi.

στροφὴ β'. 1199–1210 = 1211–1222.

Choriambic passing into logaoedic.

Electra.

I. Μέλη ἀπὸ σκηνῆς.

86–102 = 103–120.

Two anapaestic systems of the freer kind, varied with spondaic paroemiacs.

II. Parodos (Commos)—

στροφὴ α'. 121–136 = 137–152.

Logaoedic with dactylic runs.

στροφὴ β'. 153–172 = 173–192.

Commencing with spondaic paroemiac and passing on to iambic, dactylic and logaoedic rhythms.

στροφὴ γ'. 193–212 = 213–232.

(1) XO. Reverting to the free anapaests, with spondaic paroemiac, and ending with trochees.

(2) ΗΛ. Dactylo-iambic, with spondaic, anapaestic and trochaic lines.

ἐπῳδός. 233–250.

(1) ΧΟ. Spondaic paroemiacs.

(2) ΗΛ. Dactylic, spondaic, logaoedic, iambo-trochaic.

III. First Stasimon—

στροφή. 472–487 = 488–583.

Logaoedic, with strong iambic movement (— ⏑́ ⏑ — — ⏑́ ⏑ — — ⏑́ — — ⏑ —).

ἐπῳδός. 504–515.

Iambic with epitritic endings (⏑ ⏑́ — —).

IV. Commos—

στροφὴ α′. 824–836 = 837–848.

Chiefly choriambic.

στροφὴ β′. 849–859 = 860–870.

Commencing with spondaic lines and passing on to logaoedics.

V. Second Stasimon—

στροφὴ α′. 1058–1069 = 1070–1081.

Two series of ionic anaclomeni enclosing a glyconic system.

στροφὴ β′. 1082–1089 = 1090–1097.

Logaoedic passing on to iambo-trochaic.

VI. Commos—

στροφή. 1232–1252 = 1253–1272.

Dochmiacs enclosing senarii and interspersed with cretic, bacchiac, paeonic, and iambic rhythms.

ἐπῳδός. 1272–1287.

Iambics varied with bacchius, enclosing senarii, and ending with a spirited run of trochees.

VII. Third Stasimon—

στροφή. 1384–1390 = 1391–1397.

Dochmiacs and iambics.

VIII. Commos—

στροφή. 1398–1421 = 1422–1441.

Antistrophic senarii, rising into logaoedic, cretic, and iambo-trochaic rhythms.

Trachiniae.

I. Parodos—

στροφὴ α′. 94–102 = 103–111.

Logaoedic, in which ⏑́ ⏑ ⏑ — ⏑ ⏑ — is interwoven with ⏑́ ⏑ — — ⏑́ ⏑ —.

στροφὴ β'. 112–121 = 122–131.
Logaoedic with dactylic opening.
ἐπῳδός. 132–140.
Iambo-trochaic.

II. Hyporchema (cp. Aj. 693 ff.) monostrophic; 205–224.
(1) Paeonic, iambo-trochaic, cretic, with a dactylic run, and the ithyphallus ⏑́ ⏑ – ⏑ – –.

III. First Stasimon—
στροφή. 497–506 = 507–516.
Lyric anapaests, with trochaic and logaoedic movements.
ἐπῳδός. 517–530.
Logaoedic, trochaic, iambo-trochaic.
In l. 499 *θεῶν* is one syllable.

IV. Second Stasimon—
στροφὴ α'. 635–639 = 640–646.
Logaoedic.
στροφὴ β'. 647–654 = 655–662.
Anapaestic opening followed up with iambic and trochaic rhythms.

V. Third Stasimon—
στροφὴ α'. 821–830 = 831–840.
Logaoedic passing into iambic.
στροφὴ β'. 841–851 = 852–862.
Logaoedic, changing to choriambic.
This ode is marked by frequent resolutions of feet, and the text in *στροφὴ β'* is to some extent uncertain, see ll. 845, 856.

VI. Commation, 878–895.
Chiefly iambic: but with anapaest and bacchius.

VII. Fourth Stasimon—
στροφὴ α'. 947–949 = 950–952.
Resolved iambics followed by a logaoedic line.
στροφὴ β'. 953–961 = 962–970.
Logaoedic interwoven with iambic, trochaic and anapaestic rhythms.

VIII. *Μέλη ἀπὸ σκηνῆς.*
1004–1005 = 1015–1017.
1006–1014 = 1027–1040.
1023–1026 = 1041–1043.
The 'lamenting' anapaests are varied with dochmiacs, short logaoedics, and dactylic hexameters.

Philoctetes.

I. Parodos, Commatic, in which anapaests and lyrical measures alternate.

στροφὴ α'. 135–143 = 150–158.

Logaoedic, with dactylo-iambic close.

στροφὴ β'. 169–178 = 179–190.

Glyconic, with a choriambic (crescendo) movement.

στροφὴ γ'. 201–209 = 210–218.

(1) Iambo-trochaic, (2) choriambic, (3) anapaestic, (4) logaoedic.

II. First Stasimon — (?)

στροφή. 391–402 = 507–518.

Iambic, cretic, bacchiac and dochmiac.

The dochmiacs in l. 395 are different from those in 510.

III. Second Stasimon—

στροφὴ α'. 676–691 = 692–706.

Logaoedic, with a choriambic movement, and ionic (anaclomenus) ending.

στροφὴ β'. 707–717 = 718–729.

Choriambic passing off into logaoedic.

There is a syllable wanting in l. 687, and a difficulty about the correspondence of l. 716 *ὅπου*, and l. 728 *πᾶσιν*.

IV. Third Stasimon—

στροφή. 827–838 = 843–854.

Short logaoedic lines, mostly with spondaic close (cp. Aj. 194 ff.) and with the spondaic paroemiac — ⏑́ — ⏑́ — ⏑́ —.

After l. 838 follow four Hexameters.

ἐπῳδός. 855–864.

Logaoedic, opening with spondaic paroemiac, and having a run of thirteen dactyls.

In l. 838 a word is wanting; and l. 850 is imperfect.

V. Commos—

στροφὴ α'. 1081–1100 = 1101–1122.

(1) Glyconic, (2) ionic (anaclomenus) (1089), (3) dactylo-iambic, (4) logaoedic, (5) choriambic.

στροφὴ β'. 1123–1145 = 1146–1169.

(1) Glyconic, (2) dactylo-iambic, (3) ionic (anaclomeni) (1136 ff.), (4) logaoedic.

ἐπῳδός. 1170–1217.

(1) Logaoedic interwoven with ionic, (2) dactylic, (3) iambic and logaoedic.

In strophe *á*, l. 1082 does not correspond to the antistrophic line 1102. A similar want of correspondence will be found in l. 1124 compared with l. 1147, l. 1134 compared with l. 1157. These irregularities depend on 'polyschematism,' *i.e.* the equivalence of different glyconic forms. Other metrical anomalies in this passage are marked as corruptions, or removed by emendation. Observe that in l. 1100 ῳ in λῳῦνος appears to be shortened before the other vowel.

THE MSS. OF SOPHOCLES.

A list of more than 100 MSS. is given in the Preface to the second edition of the larger Sophocles, Vol. I, published by the Clarendon Press in 1879. Few of these MSS., however, contain all the seven plays, a great number being confined to the smaller *sylloge* of Aj., El., O. T., and ten containing the Ajax only.

Now if all these MSS., excepting the Medicean or Laurentian MS. (Laur. 32, 9, for brevity called L), which is the oldest by two centuries and more, were lost, the text of Sophocles would not greatly suffer. If the Laurentian had remained as at first written, indeed, the differences would have been considerable and important. It is because of the care with which successive hands have altered the Laurentian, that its evidence is so complete. It is, in fact, not one MS., but several. The first hand copied it, no doubt with extreme care, from an older MS., not far removed in character from the archetype of all the existing MSS. This resemblance however is not so close as has been assumed by some who have not sufficiently taken account of the manner in which the work of the original scribe has been modified by subsequent correctors.

He frequently leaves prepositions unaccented, and he has other peculiarities of accentuation that are worth notice. For example he writes—

δράσαι	instead of	δρᾶσαι.
τῆνδε	„ „	τήνδε.
μολῶν	„ „	μολών.
ἐμποδῶν	„ „	ἐμποδών.
τίς	„ „	τις.
βλαστῇ	„ „	βλάστῃ.
σχέθειν, εἰργάθειν	„ „	σχεθεῖν, εἰργαθεῖν.
ἄρα	„ „	ἆρα.
νῦν	„ „	νυν.
ἧμιν, ὕμιν	„ „	ἡμὶν, ὑμίν.
ἰώ μοι μοί	„ „	ἰώ μοί μοι.

Where an accented syllable is elided, he leaves the accent in its place instead of retracting it. Thus αὐτὸ elided becomes αὐτ᾽ not αὔτ᾽.

On the other hand he retracts the accent of ὕπο, πάρα, etc., where

the preposition ends a line, although the word in regimen is still to follow. Other peculiarities of L p. m. (or L pr.) are of a more general kind. The second person in the primary tenses of the ind. mid. or passive, ends in η not ει, ν remains unchanged before a guttural in the same word (ἐνκόνει) but is changed to μ before a labial in a different word (ξὺμ πάθει). The augment of past tenses (by a supposed Ionicism) is very commonly omitted—ἐνταῦθα δὴ βόησε (not 'βόησε), κάλει (not 'κάλει or καλεῖ), ἀποστάτει (not ἀπεστάτει), ὁρμημένος (not ὥρμημένος): the future of γνωρίζω is γνωρίσειν (not γνωριεῖν): ν ἐφελκυστικὸν is added out of place, and dropped where a long syllable is required, especially before βρ, πλ. Double σ or ν is often represented by the single letter (λεύσω, ξύνοια): ἦν is used for ἦ (imperf. of εἰμί), ἀνὴρ for ἀνήρ, ἤδειν for ἤδη. The iota adscript (not subscript) is often omitted where it should exist, and is added unaccountably to some long vowels (θνήισκειν, σώιζειν, πονῶι, δοκῶι). Some words (mostly Scriptural) are occasionally (but not often) contracted: πρι, πνσ, ουνον. Other contractions occur sparsely, as occasion serves.

The first hand has given some variants, probably because they existed in the MS. from which he copied, and has omitted many single lines, perhaps because his MS. omitted them. In a few cases he has inverted the order of two or three lines, but has corrected himself by prefixing β' α' (2, 1) &c. He often corrects his own errors, as where he has repeated a word, or run on instead of beginning a new line.

The MS. was made into one volume with the Aeschylus and the Apollonius Rhodius. And the whole was then overhauled by a diorthotes, who was at once a beautiful writer (καλλιγράφος) and a careful and learned scholar. *He corrected the text with the help of other MSS., and wrote out the Scholia.* His recension is therefore evidently in some ways even of greater authority than the first hand. And it would have been well, perhaps, if the MS. had remained as he left it. For he supplied most of the lines which had been omitted, and wrote many various readings in the margin, besides adding many accents and breathings and correcting much that needed emendation.

Even while the MS. remained in Greece, however—probably at Constantinople—more than one corrector tampered with it, for the most part substituting some reading, which is known to us independently from later MSS. An industrious hand, other than the diorthotes, has also added at an early time many interlinear glosses, probably taken from MSS., and often of very early origin. A good many of the glosses, indeed, had been written in together with the Scholia.

A dark period followed, in which the MS. would seem to have remained untouched. But early in the fourteenth century it underwent

a thorough-going recension from a single hand,—the same apparently which has supplied l. 800 of the Oed. Tyr. in the margin. He gives generally a reading which agrees with A O V^3 and with the Aldine text. There may be more than one such hand (in the large edition they are characterized as C^6 and C^7), but however that may be, this recension goes far, as above indicated, towards making the other MSS. unnecessary, except so far as they confirm the sometimes nearly obliterated Laurentian reading. In some plays, indeed, (Trach., Phil., O. C.) such corrections are comparatively rare. But the MSS. of these plays are also very few. Other corrections, e. g. that of Aj. 1011, appear to have been made after the removal of the MS. (probably from Byzantium to Florence, about 1420). One of the later hands (uncertain whether in Greece or Italy) has tried to adapt the MS. to modern uses by dividing ϛ ϛϖ into ϛτ ϛπ, a change, which, as in other MSS., has sometimes led to errors of collation (O. T. 294).

The margin has been reduced in binding, so that some words which an early hand had noted at the edge (for convenient reference) are partly cut away: e. g. ἐκπεφόρτ'(ισμαι), ἐμπολᾶι|(τε), in Ant. 1031 ff.

Many of the fifteenth century MSS., and some of those of the fourteenth, were probably derived from L, in this its later and all but final shape. Some few corrections (C^8) in a very black ink would seem to be even of a later date.

A few words should be added with reference to a special class of the later MSS. Early in the fourteenth century, a scholar named Demetrius Triclinius made a recension of Sophocles and of other Greek poets. His text of Sophocles, with a commentary and an account of the metres (as then understood), are preserved in the MS. known as T (Par. 2711), and his authority is followed in several other MSS. It is possible that *some* of the Triclinian readings had a MS. source, though they are mostly conjectural. A test of Byzantine metrical knowledge is afforded by O. T. 1505, where παρίδῃς passed unquestioned. The line had twelve syllables, and that was enough! So in Aj. 1007 ἦ που Τελαμών (sic MSS.), the loss of με remained unsuspected. And in several lines of the Philoctetes there is a similar consensus of the MSS. in an unmetrical reading. (Cp. Ant. 920).

The Aldine edition (August 1502) agrees very closely with V^3 (Ven. 467). It would seem to have been printed from this MS., and then revised with the help of others at Venice. But it is interesting to observe that apparently without MS. authority Aldus (or his friend Musurus) has prefixed ΑΝ. (instead of ΙΣ.) to l. 572 of the Antigone. —This editor was aware that the choric lines needed rearrangement.

SYNOPSIS OF MSS. OF SOPHOCLES TO A.D. 1400.

Quoted as	Library in which, and No. of Reference.	Date.	Plays contained in each.
La. or L.	Laurentian[a] 32, 9.	11th century	Aj. El. O. T. Ant. Trach. Phil. O. C.
Par. A.	Paris[b] 2712.	13th ,,	All seven.
Flor. Γ.	Abbat.[c] 2725. (now 152)	13th ,, (July 15, A.D. 1282)	Aj. El. O. T. Phil.
V.	Ven.[d] 468.	13th ?,,	Aj. El. O. T. Ant. Phil. Tr.* O. C.*
Flor. Δ. Θ.	Abbat. 2788 and 2817.	14th ,,	Aj. El. O. T.
Lb. or L^2.	Laur. 31, 10.	14th ,,	All seven.
V^3.	Ven. 467.	14th ,,	All seven.
M.	Amb.[e] G. 56 sup.	14th ,,	Aj. El. O. T.
M^2.	Amb. L. 39 sup.	14th ,,	Aj. El. O. T.
Ricc.	Riccard.[f] 34.	14th? ,,	All seven.
V^4.	Ven. 472.	14th ,,	Aj. El. O. T. Ant.*
Par. B.	Par. 2787.	14th ,,	O. T. Trach. Phil. O. C.
Par. E.	Par. 2884.	14th ,,	Aj. El. O. T. Ant.
August. b.	Augsburg.	?	Aj. Ant. O. T. El.
O.	Bodl. Auct. F. 3, 25.	14th ,,	Aj. El. O. T.
Bodleian.	Bodl. Barocc. 216.	14th ,,	Aj.*
Jenensis.	V. Jen. Herm.[g]	14th ,,	Aj. El.
Par. T.	Par. 2711.	14th ,,	All seven.
Dresd. a.	D. 183.[h]	14th? ,,	Aj. El. O. T. Ant.
Mosq. a.	SS. Syn. 357.[i]	14th ,,	Aj. El. O. T.
Lips. a.	Leipzig.[k]		Aj. El. O. T.
Vat.	Vat. Pal.[l] 287.	14th ,,	O. C. Trach.
Vat. a.	Vat. 40.	14th ,,	Aj. El. O. T.
Vat. b.	Vat. Urbinat.[m] 141.	14th ,,[n]	Ant. Phil.
Trin.	R. 3. 31.[o]	14th (in part)	Aj. El. O. T.
Pal.	Heidelberg, p. 40.	14th ,,	Aj. El. O. T.

* The plays marked with an asterisk are incomplete in the MS. in question.

[a] Founded by Lorenzo dei Medici, at Florence. This volume contains Sophocles, Aeschylus, and Apollonius Rhodius.

[b] The Library, called the Royal, Imperial, or National, as the case may be.

[c] In the Collection formerly belonging to the Badia at Florence, now in the Laurentian Library.

[d] Library in the Doge's Palace at Venice.

[e] Ambrosian Library at Milan.

[f] Library of the Riccardi Palace at Florence.

[g] A MS. at Jena, collated for Hermann's edition.

[h] Royal Library at Dresden.

[i] Library of the Holy Synod at Moscow. The Collation is at Dresden.

[k] University Library at Leipzig.

[l] In the Palatine Collection in the Vatican Library at Rome. (Not to be confounded with the Heidelberg MS. quoted as Pal.)

[m] In the Urbine Collection at the Vatican.

[n] According to D'Orville, whose collation is in the Bodleian.

[o] Library of Trinity College, Cambridge. For a description of this MS. the Editor is indebted to the kindness of Mr. F. A. Paley.

[p] This MS. was amongst those taken by Napoleon I from the Vatican. It was restored to its former home in the Palatinate.

The MSS. of the fifteenth century, especially those containing Aj., El., O. T., are much more numerous. There are upwards of forty in Italy alone, of which four contain all the plays, viz. Ven. 616 (imperfect in Tr., O. C.), Ven. 617, Flor. Riccard. 77, and one formerly in the library of the Chigi Palace at Rome, described in the Catalogue as 'Codex eleganter scriptus,' which is now *said* to be in the Vatican. In this also, however, the Trachiniae is incomplete. The Trachiniae is found in two of the remaining Laurentian MSS., the Philoctetes only in one of them; the Antigone in two of the remaining Laurentian MSS., in one Ambrosian MS., and in one at Modena. In England, besides the two mentioned above, there are six MSS. of Sophocles in the Bodleian Library, and two in the Harleian Collection in the British Museum, one of which contains the Philoctetes and Trachiniae. The other MSS. in this country are all confined to the more familiar group of Aj., El., O. T.

In considering the text, it is important to observe the *kind* of help that is derivable from the older Scholia, viz. those written on the margin of L. by the diorthotes. (Very little is to be obtained from those found only in the later MSS.) An obvious advantage would be

gained, if we could distinguish with exactness amongst the 'Scholia Vetera' those which have come down from the Alexandrian period. But this is hardly possible. Apart from any such warranty, a scholion may be of value (1) in pointing to a lost reading[1], (2) in confirming a reading which is otherwise weakly supported[2], (3) in indicating corruption, by showing that the text on which the Scholiast commented, although not recoverable, was different from that in our copies[3]. The Scholia were not copied from the archetype of L. The *lemmata* (words quoted for comment) sometimes differ from the text, and the notes themselves do not always agree with the *lemmata*.

Lastly, there are a few scattered notices of Grammarians and Lexicographers, and quotations in Anthologies, etc., which must not be neglected, though they should be used with care. A quotation found in a MS. of the twelfth century, for example, goes far towards proving the existence (not necessarily the soundness) of a particular reading, independently of the principal MS. The criticism of Sophocles is without the help which that of Aeschylus and Euripides derives from the Scholia to Aristophanes.

---

[1] This may happen even when the explanation is clearly wrong; El. 363.

[2] O. C. 1113.

[3] Trach. 1015.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ ΤΥΡΑΝΝΟΣ.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ.
ΙΕΡΕΥΣ.
ΚΡΕΩΝ.
ΧΟΡΟΣ *γερόντων Θηβαίων.*
ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ.
ΙΟΚΑΣΤΗ.
ΑΓΓΕΛΟΣ.
ΘΕΡΑΠΩΝ *Λαΐου.*
ΕΞΑΓΓΕΛΟΣ.

There is also a *παραχορήγημα*, or band of supernumeraries, to represent the suppliants who throng the altars of the house of Oedipus in the opening scene.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ.

Ὦ τέκνα, Κάδμου τοῦ πάλαι νέα τροφή,
τίνας ποθ' ἕδρας τάσδε μοι θοάζετε
ἱκτηρίοις κλάδοισιν ἐξεστεμμένοι;
πόλις δ' ὁμοῦ μὲν θυμιαμάτων γέμει,
ὁμοῦ δὲ παιάνων τε καὶ στεναγμάτων· 5
ἀγὼ δικαιῶν μὴ παρ' ἀγγέλων, τέκνα,
ἄλλων ἀκούειν αὐτὸς ὧδ' ἐλήλυθα,
ὁ πᾶσι κλεινὸς Οἰδίπους καλούμενος.
ἀλλ', ὦ γεραιέ, φράζ', ἐπεὶ πρέπων ἔφυς
πρὸ τῶνδε φωνεῖν, τίνι τρόπῳ καθέστατε 10
δείσαντες ἢ στέρξαντες; ὡς θέλοντος ἂν
ἐμοῦ προσαρκεῖν πᾶν· δυσάλγητος γὰρ ἂν
εἴην τοιάνδε μὴ οὐ κατοικτείρων ἕδραν.

ΙΕΡΕΥΣ.

ἀλλ', ὦ κρατύνων Οἰδίπους χώρας ἐμῆς,
ὁρᾷς μὲν ἡμᾶς ἡλίκοι προσήμεθα 15
βωμοῖσι τοῖς σοῖς, οἱ μὲν οὐδέπω μακρὰν
πτέσθαι σθένοντες, οἱ δὲ σὺν γήρᾳ βαρεῖς
ἱερῆς, ἐγὼ μὲν Ζηνός, οἵδε τ' ἠθέων
λεκτοί· τὸ δ' ἄλλο φῦλον ἐξεστεμμένον
ἀγοραῖσι θακεῖ, πρός τε Παλλάδος διπλοῖς 20
ναοῖς, ἐπ' Ἰσμηνοῦ τε μαντείᾳ σποδῷ.
πόλις γάρ, ὥσπερ καὐτὸς εἰσορᾷς, ἄγαν
ἤδη σαλεύει κἀνακουφίσαι κάρα
βυθῶν ἔτ' οὐχ οἵα τε φοινίου σάλου,
φθίνουσα μὲν κάλυξιν ἐγκάρποις χθονός, 25
φθίνουσα δ' ἀγέλαις βουνόμοις, τόκοισί τε

ἀγόνοις γυναικῶν· ἐν δ' ὁ πυρφόρος θεὸς
σκήψας ἐλαύνει, λοιμὸς ἔχθιστος, πόλιν,
ὑφ' οὗ κενοῦται δῶμα Καδμεῖον· μέλας δ'
Αιδης στεναγμοῖς καὶ γόοις πλουτίζεται. 30
θεοῖσι μέν νυν οὐκ ἰσούμενόν σ' ἐγὼ
οὐδ' οἵδε παῖδες ἑζόμεσθ' ἐφέστιοι,
ἀνδρῶν δὲ πρῶτον ἔν τε συμφοραῖς βίου
κρίνοντες ἔν τε δαιμόνων συναλλαγαῖς·
ὅς *τ' ἐξέλυσας, ἄστυ Καδμεῖον μολών, 35
σκληρᾶς ἀοιδοῦ δασμὸν ὃν παρείχομεν·
καὶ ταῦθ' ὑφ' ἡμῶν οὐδὲν ἐξειδὼς πλέον
οὐδ' ἐκδιδαχθείς, ἀλλὰ προσθήκῃ θεοῦ
λέγει νομίζει θ' ἡμὶν ὀρθῶσαι βίον·
νῦν τ', ὦ κράτιστον πᾶσιν Οἰδίπου κάρα, 40
ἱκετεύομέν σε πάντες οἵδε πρόστροποι
ἀλκήν τιν' εὑρεῖν ἡμίν, εἴτε του θεῶν
φήμην ἀκούσας, εἴτ' ἀπ' ἀνδρὸς οἶσθά που·
ὡς τοῖσιν ἐμπείροισι καὶ τὰς ξυμφορὰς
ζώσας ὁρῶ μάλιστα τῶν βουλευμάτων. 45
ἴθ', ὦ βροτῶν ἄριστ', ἀνόρθωσον πόλιν·
ἴθ', εὐλαβήθηθ'· ὡς σὲ νῦν μὲν ἥδε γῆ
σωτῆρα κλῄζει τῆς πάρος προθυμίας·
ἀρχῆς δὲ τῆς σῆς μηδαμῶς μεμνώμεθα
στάντες τ' ἐς ὀρθὸν καὶ πεσόντες ὕστερον, 50
ἀλλ' ἀσφαλείᾳ τήνδ' ἀνόρθωσον πόλιν.
ὄρνιθι γὰρ καὶ τὴν τότ' αἰσίῳ τύχην
παρέσχες ἡμῖν, καὶ τανῦν ἴσος γενοῦ.
ὡς εἴπερ ἄρξεις τῆσδε γῆς, ὥσπερ κρατεῖς,
ξὺν ἀνδράσιν κάλλιον ἢ κενῆς κρατεῖν· 55
ὡς οὐδέν ἐστιν οὔτε πύργος οὔτε ναῦς
ἔρημος ἀνδρῶν μὴ ξυνοικούντων ἔσω.

ΟΙ. ὦ παῖδες οἰκτροί, γνωτὰ κοὐκ ἄγνωτά μοι
προσήλθεθ' ἱμείροντες. εὖ γὰρ οἶδ' ὅτι
νοσεῖτε πάντες, καὶ νοσοῦντες, ὡς ἐγὼ 60

οὐκ ἔστιν ὑμῶν ὅστις ἐξ ἴσου νοσεῖ.
τὸ μὲν γὰρ ὑμῶν ἄλγος εἰς ἓν' ἔρχεται
μόνον καθ' αὑτόν, κοὐδέν' ἄλλον, ἡ δ' ἐμὴ
ψυχὴ πόλιν τε κἀμὲ καὶ σ' ὁμοῦ στένει.
ὥστ' οὐχ ὕπνῳ γ' εὕδοντά μ' ἐξεγείρετε, 65
ἀλλ' ἴστε πολλὰ μέν με δακρύσαντα δή,
πολλὰς δ' ὁδοὺς ἐλθόντα φροντίδος πλάνοις.
ἣν δ' εὖ σκοπῶν εὕρισκον ἴασιν μόνην,
ταύτην ἔπραξα· παῖδα γὰρ Μενοικέως
Κρέοντ', ἐμαυτοῦ γαμβρόν, ἐς τὰ Πυθικὰ 70
ἔπεμψα Φοίβου δώμαθ', ὡς πύθοιθ' ὅ τι
δρῶν ἢ τί φωνῶν τήνδε ῥυσαίμην πόλιν.
καί μ' ἦμαρ ἤδη ξυμμετρούμενον χρόνῳ
λυπεῖ τί πράσσει· τοῦ γὰρ εἰκότος πέρα
ἄπεστι πλείω τοῦ καθήκοντος χρόνου. 75
ὅταν δ' ἵκηται, τηνικαῦτ' ἐγὼ κακὸς
μὴ δρῶν ἂν εἴην πάνθ' ὅσ' ἂν δηλοῖ θεός.

ΙΕ. ἀλλ' εἰς καλὸν σύ τ' εἶπας οἵδε τ' ἀρτίως
Κρέοντα προσστείχοντα σημαίνουσί μοι.

ΟΙ. ὦναξ Ἄπολλον, εἰ γὰρ ἐν τύχῃ γέ τῳ 80
σωτῆρι βαίη λαμπρὸς ὥσπερ ὄμματι.

ΙΕ. ἀλλ' εἰκάσαι μέν, ἡδύς. οὐ γὰρ ἂν κάρα
πολυστεφὴς ὧδ' εἶρπε παγκάρπου δάφνης.

ΟΙ. τάχ' εἰσόμεσθα· ξύμμετρος γὰρ ὡς κλύειν.
ἄναξ, ἐμὸν κήδευμα, παῖ Μενοικέως, 85
τίν' ἡμὶν ἥκεις τοῦ θεοῦ φήμην φέρων;

ΚΡΕΩΝ.

ἐσθλήν· λέγω γὰρ καὶ τὰ δύσφορ', εἰ τύχοι
κατ' ὀρθὸν ἐξελθόντα, πάντ' ἂν εὐτυχεῖν.

ΟΙ. ἔστιν δὲ ποῖον τοὔπος; οὔτε γὰρ θρασὺς
οὔτ' οὖν προδείσας εἰμὶ τῷ γε νῦν λόγῳ. 90

ΚΡ. εἰ τῶνδε χρῄζεις πλησιαζόντων κλύειν,
ἕτοιμος εἰπεῖν, εἴτε καὶ στείχειν ἔσω.

ΟΙ. ἐς πάντας αὔδα. τῶνδε γὰρ πλέον φέρω

τὸ πένθος ἢ καὶ τῆς ἐμῆς ψυχῆς πέρι.

ΚΡ. λέγοιμ' ἂν οἷ' ἤκουσα τοῦ θεοῦ πάρα. 95
ἄνωγεν ἡμᾶς Φοῖβος ἐμφανῶς ἄναξ
μίασμα χώρας, ὡς τεθραμμένον χθονὶ
ἐν τῇδ', ἐλαύνειν, μηδ' ἀνήκεστον τρέφειν.

ΟΙ. ποίῳ καθαρμῷ; τίς ὁ τρόπος τῆς ξυμφορᾶς;

ΚΡ. ἀνδρηλατοῦντας, ἢ φόνῳ φόνον πάλιν 100
λύοντας, ὡς τόδ' αἷμα χειμάζον πόλιν.

ΟΙ. ποίου γὰρ ἀνδρὸς τήνδε μηνύει τύχην;

ΚΡ. ἦν ἡμὶν, ὦναξ, Λάϊός ποθ' ἡγεμὼν
γῆς τῆσδε, πρὶν σὲ τήνδ' ἀπευθύνειν πόλιν.

ΟΙ. ἔξοιδ' ἀκούων· οὐ γὰρ εἰσεῖδόν γέ πω. 105

ΚΡ. τούτου θανόντος νῦν ἐπιστέλλει σαφῶς
τοὺς αὐτοέντας χειρὶ τιμωρεῖν τινάς.

ΟΙ. οἱ δ' εἰσὶ ποῦ γῆς; ποῦ τόδ' εὑρεθήσεται
ἴχνος παλαιᾶς δυστέκμαρτον αἰτίας;

ΚΡ. ἐν τῇδ' ἔφασκε γῇ. τὸ δὲ ζητούμενον 110
ἁλωτόν, ἐκφεύγει δὲ τἀμελούμενον.

ΟΙ. πότερα δ' ἐν οἴκοις, ἢ 'ν ἀγροῖς ὁ Λάϊος,
ἢ γῆς ἐπ' ἄλλης τῷδε συμπίπτει φόνῳ;

ΚΡ. θεωρός, ὡς ἔφασκεν, ἐκδημῶν, πάλιν
πρὸς οἶκον οὐκέθ' ἵκεθ', ὡς ἀπεστάλη. 115

ΟΙ. οὐδ' ἄγγελός τις οὐδὲ συμπράκτωρ ὁδοῦ
κατεῖδ', ὅτου τις ἐκμαθὼν ἐχρήσατ' ἄν;

ΚΡ. θνήσκουσι γάρ, πλὴν εἷς τις, ὃς φόβῳ φυγὼν
ὧν εἶδε πλὴν ἓν οὐδὲν εἶχ' εἰδὼς φράσαι.

ΟΙ. τὸ ποῖον; ἓν γὰρ πόλλ' ἂν ἐξεύροι μαθεῖν, 120
ἀρχὴν βραχεῖαν εἰ λάβοιμεν ἐλπίδος.

ΚΡ. λῃστὰς ἔφασκε συντυχόντας οὐ μιᾷ
ῥώμῃ κτανεῖν νιν, ἀλλὰ σὺν πλήθει χερῶν.

ΟΙ. πῶς οὖν ὁ λῃστής, εἴ τι μὴ ξὺν ἀργύρῳ
ἐπράσσετ' ἐνθένδ', ἐς τόδ' ἂν τόλμης ἔβη; 125

ΚΡ. δοκοῦντα ταῦτ' ἦν· Λαΐου δ' ὀλωλότος,
οὐδεὶς ἀρωγὸς ἐν κακοῖς ἐγίγνετο.

ΟΙ. κακὸν δὲ ποῖον ἐμποδὼν τυραννίδος
οὕτω πεσούσης εἶργε τοῦτ' ἐξειδέναι;
ΚΡ. ἡ ποικιλῳδὸς Σφὶγξ τὸ πρὸς ποσὶ σκοπεῖν 130
μεθέντας ἡμᾶς τἀφανῆ προσήγετο.
ΟΙ. ἀλλ' ἐξ ὑπαρχῆς αὖθις αὔτ' ἐγὼ φανῶ.
ἐπαξίως γὰρ Φοῖβος, ἀξίως δὲ σὺ
πρὸς τοῦ θανόντος τήνδ' ἔθεσθ' ἐπιστροφήν·
ὥστ' ἐνδίκως ὄψεσθε κἀμὲ σύμμαχον, 135
γῇ τῇδε τιμωροῦντα τῷ θεῷ θ' ἅμα.
ὑπὲρ γὰρ οὐχὶ τῶν ἀπωτέρω φίλων,
ἀλλ' αὐτὸς αὑτοῦ, τοῦτ' ἀποσκεδῶ μύσος.
ὅστις γὰρ ἦν ἐκεῖνον ὁ κτανὼν τάχ' ἂν
κἄμ' ἂν τοιαύτῃ χειρὶ τιμωρεῖν θέλοι. 140
κείνῳ προσαρκῶν οὖν ἐμαυτὸν ὠφελῶ.
ἀλλ' ὡς τάχιστα, παῖδες, ὑμεῖς μὲν βάθρων
ἵστασθε, τούσδ' ἄραντες ἱκτῆρας κλάδους,
ἄλλος δὲ Κάδμου λαὸν ὧδ' ἀθροιζέτω,
ὡς πᾶν ἐμοῦ δράσοντος. ἢ γὰρ εὐτυχεῖς 145
σὺν τῷ θεῷ φανούμεθ', ἢ πεπτωκότες.
ΙΕ. ὦ παῖδες, ἱστώμεσθα. τῶνδε γὰρ χάριν
καὶ δεῦρ' ἔβημεν ὧν ὅδ' ἐξαγγέλλεται.
Φοῖβος δ' ὁ πέμψας τάσδε μαντείας ἅμα
σωτήρ θ' ἵκοιτο καὶ νόσου παυστήριος. 150

ΧΟΡΟΣ.

στρ.α'. ὦ Διὸς ἀδυεπὲς φάτι, τίς ποτε τᾶς πολυχρύσου
Πυθῶνος ἀγλαὰς ἔβας
Θήβας; ἐκτέταμαι, φοβερὰν φρένα δείματι πάλλων,
ἰήιε Δάλιε Παιάν,
5 ἀμφὶ σοὶ ἀζόμενος τί μοι ἢ νέον, 155
ἢ περιτελλομέναις ὥραις πάλιν ἐξανύσεις χρέος·
εἰπέ μοι, ὦ χρυσέας τέκνον Ἐλπίδος, ἄμβροτε Φάμα.
αντ.α'. πρῶτά σε κεκλόμενος, θύγατερ Διός, ἄμβροτ' Ἀθάνα,
γαιάοχόν τ' ἀδελφεὰν 160
Ἄρτεμιν, ἃ κυκλόεντ' ἀγορᾶς θρόνον εὐκλέα θάσσει,

καὶ Φοῖβον ἑκαβόλον, ἰὼ
5 τρισσοὶ ἀλεξίμοροι προφάνητέ μοι,
εἴ ποτε καὶ προτέρας ἄτας ὕπερ ὀρνυμένας πόλει 165
ἠνύσατ' ἐκτοπίαν φλόγα πήματος, ἔλθετε καὶ νῦν.
στρ.β'. ὦ πόποι, ἀνάριθμα γὰρ φέρω
πήματα· νοσεῖ δέ μοι πρόπας στόλος, οὐδ' ἔνι φροντίδος ἔγχος
ᾧ τις ἀλέξεται. οὔτε γὰρ ἔκγονα 171
κλυτᾶς χθονὸς αὔξεται οὔτε τόκοισιν
5 ἰηίων καμάτων ἀνέχουσι γυναῖκες·
ἄλλον δ' ἂν ἄλλῳ προσίδοις ἅπερ εὔπτερον ὄρνιν 175
κρεῖσσον ἀμαιμακέτου πυρὸς ὅρμενον
ἀκτὰν πρὸς ἑσπέρου θεοῦ·
ἀντ.β'. ὧν πόλις ἀνάριθμος ὄλλυται·
νηλέα δὲ γένεθλα πρὸς πέδῳ θαναταφόρα κεῖται ἀνοίκτως·
ἐν δ' ἄλοχοι πολιαί τ' ἐπὶ ματέρες 181
ἀκτὰν παρὰ βώμιον ἄλλοθεν ἄλλαι
5 λυγρῶν πόνων ἱκτῆρες ἐπιστενάχουσιν. 185
παιὰν δὲ λάμπει στονόεσσά τε γῆρυς ὅμαυλος·
ὧν ὕπερ, ὦ χρυσέα θύγατερ Διός,
εὐῶπα πέμψον ἀλκάν·
στρ.γ'. Ἄρεά τε τὸν μαλερόν, ὃς νῦν ἄχαλκος ἀσπίδων 190
φλέγει με περιβόατος ἀντιάζων,
παλίσσυτον δράμημα νωτίσαι πάτρας
ἔπουρον εἴτ' ἐς μέγαν
5 θάλαμον Ἀμφιτρίτας 195
εἴτ' ἐς τὸν ἀπόξενον ὅρμον
Θρῄκιον κλύδωνα·
τέλει γὰρ εἴ τι νὺξ ἀφῇ,
τοῦτ' ἐπ' ἦμαρ ἔρχεται·
10 τόν, ὦ [—] πυρφόρων 200
ἀστραπᾶν κράτη νέμων,
ὦ Ζεῦ πάτερ, ὑπὸ σῷ φθίσον κεραυνῷ.
ἀντ.γ'. Λύκει' ἄναξ, τά τε σὰ χρυσοστρόφων ἀπ' ἀγκυλᾶν
βέλεα θέλοιμ' ἂν ἀδάματ' ἐνδατεῖσθαι 205

ἀρωγὰ προσταθέντα, τάς τε πυρφόρους
Ἀρτέμιδος αἴγλας, ξὺν αἷς
5 Λύκι' ὄρεα διᾴσσει·
τὸν χρυσομίτραν τε κικλήσκω,
τᾶσδ' ἐπώνυμον γᾶς, 210
οἰνῶπα Βάκχον εὔιον,
Μαινάδων ὁμόστολον
10 πελασθῆναι φλέγοντ'
ἀγλαῶπι — ⏑ —
πεύκᾳ 'πὶ τὸν ἀπότιμον ἐν θεοῖς θεόν. 215

ΟΙ. αἰτεῖς· ἃ δ' αἰτεῖς, τἄμ' ἐὰν θέλῃς ἔπη
κλύων δέχεσθαι τῇ νόσῳ θ' ὑπηρετεῖν,
ἀλκὴν λάβοις ἂν κἀνακούφισιν κακῶν·
ἀγὼ ξένος μὲν τοῦ λόγου τοῦδ' ἐξερῶ,
ξένος δὲ τοῦ πραχθέντος. οὐ γὰρ ἂν μακρὰν 220
ἴχνευον αὐτός, μὴ οὐκ ἔχων τι σύμβολον.
νῦν δ', ὕστερος γὰρ ἀστὸς εἰς ἀστοὺς τελῶ,
ὑμῖν προφωνῶ πᾶσι Καδμείοις τάδε·
ὅστις ποθ' ὑμῶν Λάϊον τὸν Λαβδάκου
κάτοιδεν ἀνδρὸς ἐκ τίνος διώλετο, 225
τοῦτον κελεύω πάντα σημαίνειν ἐμοί·
κεἰ μὲν φοβεῖται, τοὐπίκλημ' ὑπεξελὼν
αὐτὸς καθ' αὑτοῦ· πείσεται γὰρ ἄλλο μὲν
ἀστεργὲς οὐδέν, γῆς δ' ἄπεισιν ἀσφαλής·
εἰ δ' αὖ τις ἄλλον οἶδεν ἐξ ἄλλης χθονὸς 230
τὸν αὐτόχειρα, μὴ σιωπάτω· τὸ γὰρ
κέρδος τελῶ 'γὼ χἠ χάρις προσκείσεται.
εἰ δ' αὖ σιωπήσεσθε, καί τις ἢ φίλου
δείσας ἀπώσει τοὔπος ἢ χαὐτοῦ τόδε,
ἀκ τῶνδε δράσω, ταῦτα χρὴ κλύειν ἐμοῦ. 235
τὸν ἄνδρ' ἀπαυδῶ τοῦτον, ὅστις ἐστί, γῆς
τῆσδ', ἧς ἐγὼ κράτη τε καὶ θρόνους νέμω,
μήτ' ἐσδέχεσθαι μήτε προσφωνεῖν τινα,
μήτ' ἐν θεῶν εὐχαῖσι μήτε θύμασιν

κοινὸν ποιεῖσθαι, μήτε χέρνιβος νέμειν· 240
ὠθεῖν δ' ἀπ' οἴκων πάντας, ὡς μιάσματος
τοῦδ' ἡμὶν ὄντος, ὡς τὸ Πυθικὸν θεοῦ
μαντεῖον ἐξέφηνεν ἀρτίως ἐμοί.
ἐγὼ μὲν οὖν τοιόσδε τῷ τε δαίμονι
τῷ τ' ἀνδρὶ τῷ θανόντι σύμμαχος πέλω· 245
κατεύχομαι δὲ τὸν δεδρακότ', εἴτε τις
εἷς ὢν λέληθεν εἴτε πλειόνων μέτα,
κακὸν κακῶς νιν *ἄμορον ἐκτρῖψαι βίον.
ἐπεύχομαι δ', οἴκοισιν εἰ ξυνέστιος
ἐν τοῖς ἐμοῖς γένοιτ' ἐμοῦ συνειδότος, 250
παθεῖν ἅπερ τοῖσδ' ἀρτίως ἠρασάμην.
ὑμῖν δὲ ταῦτα πάντ' ἐπισκήπτω τελεῖν,
ὑπέρ τ' ἐμαυτοῦ, τοῦ θεοῦ τε, τῆσδέ τε
γῆς ὧδ' ἀκάρπως κἀθέως ἐφθαρμένης.
οὐδ' εἰ γὰρ ἦν τὸ πρᾶγμα μὴ θεήλατον, 255
ἀκάθαρτον ὑμᾶς εἰκὸς ἦν οὕτως ἐᾶν,
ἀνδρός γ' ἀρίστου βασιλέως τ' ὀλωλότος,
ἀλλ' ἐξερευνᾶν· νῦν δ', ἐπεὶ κυρῶ *γ' ἐγὼ
ἔχων μὲν ἀρχάς, ἃς ἐκεῖνος εἶχε πρίν,
ἔχων δὲ λέκτρα καὶ γυναῖχ' ὁμόσπορον, 260
κοινῶν τε παίδων κοίν' ἄν, εἰ κείνῳ γένος
μὴ 'δυστύχησεν, ἦν ἂν ἐκπεφυκότα,
νῦν δ' ἐς τὸ κείνου κρᾶτ' ἐνήλαθ' ἡ τύχη·
ἀνθ' ὧν ἐγὼ τάδ', ὥσπερεὶ τοὐμοῦ πατρός,
ὑπερμαχοῦμαι κἀπὶ πάντ' ἀφίξομαι 265
ζητῶν τὸν αὐτόχειρα τοῦ φόνου λαβεῖν
τῷ Λαβδακείῳ παιδὶ Πολυδώρου τε καὶ
τοῦ πρόσθε Κάδμου τοῦ πάλαι τ' Ἀγήνορος.
καὶ ταῦτα τοῖς μὴ δρῶσιν εὔχομαι θεοὺς
μήτ' ἄροτον αὐτοῖς *γῆς ἀνιέναι τινὰ 270
μήτ' οὖν γυναικῶν παῖδας, ἀλλὰ τῷ πότμῳ
τῷ νῦν φθερεῖσθαι κἄτι τοῦδ' ἐχθίονι·
ὑμῖν δὲ τοῖς ἄλλοισι Καδμείοις, ὅσοις

τάδ' ἔστ' ἀρέσκονθ', ἥ τε σύμμαχος Δίκη
χοὶ πάντες εὖ ξυνεῖεν εἰσαεὶ θεοί. 275
ΧΟ. ὥσπερ μ' ἀραῖον ἔλαβες, ὦδ', ἄναξ, ἐρῶ.
οὔτ' ἔκτανον γὰρ οὔτε τὸν κτανόντ' ἔχω
δεῖξαι. τὸ δὲ ζήτημα τοῦ πέμψαντος ἦν
Φοίβου τόδ' εἰπεῖν, ὅστις εἴργασταί ποτε.
ΟΙ. δίκαι' ἔλεξας· ἀλλ' ἀναγκάσαι θεοὺς 280
ἂν μὴ θέλωσιν οὐδ' ἂν εἷς δύναιτ' ἀνήρ.
ΧΟ. τὰ δεύτερ' ἐκ τῶνδ' ἂν λέγοιμ' ἁμοὶ δοκεῖ.
ΟΙ. εἰ καὶ τρίτ' ἐστί, μὴ παρῇς τὸ μὴ οὐ φράσαι.
ΧΟ. ἄνακτ' ἄνακτι ταὔθ' ὁρῶντ' ἐπίσταμαι
μάλιστα Φοίβῳ Τειρεσίαν, παρ' οὗ τις ἂν 285
σκοπῶν τάδ', ὦναξ, ἐκμάθοι σαφέστατα.
ΟΙ. ἀλλ' οὐκ ἐν ἀργοῖς οὐδὲ τοῦτ' ἐπραξάμην.
ἔπεμψα γὰρ Κρέοντος εἰπόντος διπλοῦς
πομπούς· πάλαι δὲ μὴ παρὼν θαυμάζεται.
ΧΟ. καὶ μὴν τά γ' ἄλλα κωφὰ καὶ παλαί ἔπη. 290
ΟΙ. τὰ ποῖα ταῦτα; πάντα γὰρ σκοπῶ λόγον.
ΧΟ. θανεῖν ἐλέχθη πρός τινων ὁδοιπόρων.
ΟΙ. ἤκουσα κἀγώ· τὸν δ' ἰδόντ' οὐδεὶς ὁρᾷ.
ΧΟ. ἀλλ' εἴ τι μὲν δὴ *δειμάτων ἔχει μέρος,
τὰς σὰς ἀκούων οὐ μενεῖ τοιάσδ' ἀράς. 295
ΟΙ. ᾧ μή 'στι δρῶντι τάρβος, οὐδ' ἔπος φοβεῖ.
ΧΟ. ἀλλ' οὐξελέγχων αὐτὸν ἔστιν· οἵδε γὰρ
τὸν θεῖον ἤδη μάντιν ὧδ' ἄγουσιν, ᾧ
τἀληθὲς ἐμπέφυκεν ἀνθρώπων μόνῳ.
ΟΙ. ὦ πάντα νωμῶν Τειρεσία, διδακτά τε 300
ἄρρητά τ', οὐράνιά τε καὶ χθονοστιβῆ,
πόλιν μέν, εἰ καὶ μὴ βλέπεις, φρονεῖς δ' ὅμως
οἵᾳ νόσῳ σύνεστιν· ἧς σε προστάτην
σωτῆρά τ', ὦναξ, μοῦνον ἐξευρίσκομεν.
Φοῖβος γάρ, εἰ καὶ μὴ κλύεις τῶν ἀγγέλων, 305
πέμψασιν ἡμῖν ἀντέπεμψεν, ἔκλυσιν
μόνην ἂν ἐλθεῖν τοῦδε τοῦ νοσήματος,

εἰ τοὺς κτανόντας Λάϊον μαθόντες εὖ
κτείναιμεν, ἢ γῆς φυγάδας ἐκπεμψαίμεθα.
σὺ δ' οὖν φθονήσας μήτ' ἀπ' οἰωνῶν φάτιν 310
μήτ' εἴ τιν' ἄλλην μαντικῆς ἔχεις ὁδόν,
ῥῦσαι σεαυτὸν καὶ πόλιν, ῥῦσαι δ' ἐμέ,
ῥῦσαι δὲ πᾶν μίασμα τοῦ τεθνηκότος.
ἐν σοὶ γὰρ ἐσμέν· ἄνδρα δ' ὠφελεῖν ἀφ' ὧν
ἔχοι τε καὶ δύναιτο κάλλιστος πόνων. 315

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ.

φεῦ φεῦ, φρονεῖν ὡς δεινὸν ἔνθα μὴ τέλη
λύῃ φρονοῦντι. ταῦτα γὰρ καλῶς ἐγὼ
εἰδὼς διώλεσ'· οὐ γὰρ ἂν δεῦρ' ἱκόμην.
ΟΙ. τί δ' ἔστιν; ὡς ἄθυμος εἰσελήλυθας.
ΤΕ. ἄφες μ' ἐς οἴκους· ῥᾷστα γὰρ τὸ σόν τε σὺ 320
κἀγὼ διοίσω τοὐμόν, ἢν ἐμοὶ πίθῃ.
ΟΙ. οὔτ' ἔννομ' εἶπας οὔτε προσφιλῆ πόλει
τῇδ', ἥ σ' ἔθρεψε, τήνδ' ἀποστερῶν φάτιν.
ΤΕ. ὁρῶ γὰρ οὐδὲ σοὶ τὸ σὸν φώνημ' ἰὸν
πρὸς καιρόν· ὡς οὖν μηδ' ἐγὼ ταὐτὸν πάθω. 325
ΟΙ. μὴ πρὸς θεῶν φρονῶν γ' ἀποστραφῇς, ἐπεὶ
πάντες σε προσκυνοῦμεν οἷδ' ἱκτήριοι.
ΤΕ. πάντες γὰρ οὐ φρονεῖτ'. ἐγὼ δ' οὐ μή ποτε
†τἄμ' ὡς ἂν εἴπω μὴ τὰ σ' ἐκφήνω κακά.
ΟΙ. τί φῄς; ξυνειδὼς οὐ φράσεις, ἀλλ' ἐννοεῖς 330
ἡμᾶς προδοῦναι καὶ καταφθεῖραι πόλιν;
ΤΕ. ἐγὼ οὔτ' ἐμαυτὸν οὔτε σ' ἀλγυνῶ. τί ταῦτ'
ἄλλως ἐλέγχεις; οὐ γὰρ ἂν πύθοιό μου.
ΟΙ. οὐκ, ὦ κακῶν κάκιστε, καὶ γὰρ ἂν πέτρου
φύσιν σύ γ' ὀργάνειας, ἐξερεῖς ποτε, 335
ἀλλ' ὧδ' ἄτεγκτος κἀτελεύτητος φανεῖ;
ΤΕ. ὀργὴν ἐμέμψω τὴν ἐμήν, τὴν σὴν δ' ὁμοῦ
ναίουσαν οὐ κατεῖδες, ἀλλ' ἐμὲ ψέγεις.
ΟΙ. τίς γὰρ τοιαῦτ' ἂν οὐκ ἂν ὀργίζοιτ' ἔπη
κλύων, ἃ νῦν σὺ τήνδ' ἀτιμάζεις πόλιν; 340

ΤΕ. ἥξει γὰρ αὐτά, κἂν ἐγὼ σιγῇ στέγω.
ΟΙ. οὐκοῦν ἅ γ' ἥξει καὶ σὲ χρὴ λέγειν ἐμοί.
ΤΕ. οὐκ ἂν πέρα φράσαιμι. πρὸς τάδ', εἰ θέλεις,
θυμοῦ δι' ὀργῆς ἥτις ἀγριωτάτη.
ΟΙ. καὶ μὴν παρησω γ' οὐδέν, ὡς ὀργῆς ἔχω, 345
ἅπερ ξυνίημ'. ἴσθι γὰρ δοκῶν ἐμοὶ
καὶ ξυμφυτεῦσαι τοὔργον, εἰργάσθαι θ', ὅσον
μὴ χερσὶ καίνων· εἰ δ' ἐτύγχανες βλέπων,
καὶ τοὔργον ἂν σοῦ τοῦτ' ἔφην εἶναι μόνου.
ΤΕ. ἄληθες; ἐννέπω σὲ τῷ κηρύγματι 350
ᾧπερ *προεῖπας ἐμμένειν, κἀφ' ἡμέρας
τῆς νῦν προσαυδᾶν μήτε τούσδε μήτ' ἐμέ,
ὡς ὄντι γῆς τῆσδ' ἀνοσίῳ μιάστορι.
ΟΙ. οὕτως ἀναιδῶς ἐξεκίνησας τόδε
τὸ ῥῆμα; καὶ ποῦ τοῦτο φεύξεσθαι δοκεῖς; 355
ΤΕ. πέφευγα· τἀληθὲς γὰρ ἰσχῦον τρέφω.
ΟΙ. πρὸς τοῦ διδαχθείς; οὐ γὰρ ἔκ γε τῆς τέχνης.
ΤΕ. πρὸς σοῦ· σὺ γάρ μ' ἄκοντα προὐτρέψω λέγειν.
ΟΙ. ποῖον λόγον; λέγ' αὖθις, ὡς μᾶλλον μάθω.
ΤΕ. οὐχὶ ξυνῆκας πρόσθεν; ἢ 'κπειρᾷ *λόγῳ; 360
ΟΙ. οὐχ ὥστε γ' εἰπεῖν γνωστόν· ἀλλ' αὖθις φράσον.
ΤΕ. φονέα σε φημὶ τἀνδρὸς οὗ ζητεῖς κυρεῖν.
ΟΙ. ἀλλ' οὔ τι χαίρων δίς γε πημονὰς ἐρεῖς.
ΤΕ. εἴπω τι δῆτα κἄλλ', ἵν' ὀργίζῃ πλέον;
ΟΙ. ὅσον γε χρῄζεις· ὡς μάτην εἰρήσεται. 365
ΤΕ. λεληθέναι σε φημὶ σὺν τοῖς φιλτάτοις
αἴσχισθ' ὁμιλοῦντ', οὐδ' ὁρᾶν ἵν' εἶ κακοῦ.
ΟΙ. ἦ καὶ γεγηθὼς ταῦτ' ἀεὶ λέξειν δοκεῖς;
ΤΕ. εἴπερ τί γ' ἐστὶ τῆς ἀληθείας σθένος.
ΟΙ. ἀλλ' ἔστι, πλὴν σοί· σοὶ δὲ τοῦτ' οὐκ ἔστ', ἐπεὶ 370
τυφλὸς τά τ' ὦτα τόν τε νοῦν τά τ' ὄμματ' εἶ.
ΤΕ. σὺ δ' ἄθλιός γε ταῦτ' ὀνειδίζων, ἃ σοὶ
οὐδεὶς ὃς οὐχὶ τῶνδ' ὀνειδιεῖ τάχα.
ΟΙ. μιᾶς τρέφει πρὸς νυκτός, ὥστε μήτ' ἐμὲ

μήτ' ἄλλον, ὅστις φῶς ὁρᾷ, βλάψαι ποτ' ἄν. 375
ΤΕ. οὐ γάρ *σε μοῖρα πρός γ' ἐμοῦ πεσεῖν, ἐπεὶ
ἱκανὸς Ἀπόλλων, ᾧ τάδ' ἐκπρᾶξαι μέλει.
ΟΙ. Κρέοντος, ἢ σοῦ ταῦτα τἀξευρήματα;
ΤΕ. Κρέων δέ σοι πῆμ' οὐδέν, ἀλλ' αὐτὸς σὺ σοί.
ΟΙ. ὦ πλοῦτε καὶ τυραννὶ καὶ τέχνη τέχνης 380
ὑπερφέρουσα τῷ πολυζήλῳ βίῳ,
ὅσος παρ' ὑμῖν ὁ φθόνος φυλάσσεται,
εἰ τῆσδέ γ' ἀρχῆς οὕνεχ', ἣν ἐμοὶ πόλις
δωρητόν, οὐκ αἰτητόν, εἰσεχείρισεν,
ταύτης Κρέων ὁ πιστός, οὐξ ἀρχῆς φίλος, 385
λάθρα μ' ὑπελθὼν ἐκβαλεῖν ἱμείρεται,
ὑφεὶς μάγον τοιόνδε μηχανορράφον,
δόλιον ἀγύρτην, ὅστις ἐν τοῖς κέρδεσιν
μόνον δέδορκε, τὴν τέχνην δ' ἔφυ τυφλός.
ἐπεί, φέρ' εἰπέ, ποῦ σὺ μάντις εἶ σαφής; 390
πῶς οὐχ, ὅθ' ἡ ῥαψῳδὸς ἐνθάδ' ἦν κύων,
ηὔδας τι τοῖσδ' ἀστοῖσιν ἐκλυτήριον;
καίτοι τό γ' αἴνιγμ' οὐχὶ τοὐπιόντος ἦν
ἀνδρὸς διειπεῖν, ἀλλὰ μαντείας ἔδει·
ἣν οὔτ' ἀπ' οἰωνῶν σὺ προὐφάνης ἔχων 395
οὔτ' ἐκ θεῶν του γνωτόν· ἀλλ' ἐγὼ μολών,
ὁ μηδὲν εἰδὼς Οἰδίπους, ἔπαυσά νιν,
γνώμῃ κυρήσας οὐδ' ἀπ' οἰωνῶν μαθών·
ὃν δὴ σὺ πειρᾷς ἐκβαλεῖν, δοκῶν θρόνοις
παραστατήσειν τοῖς Κρεοντείοις πέλας. 400
κλαίων δοκεῖς μοι καὶ σὺ χὠ συνθεὶς τάδε
ἀγηλατήσειν· εἰ δὲ μὴ 'δόκεις γέρων
εἶναι, παθὼν ἔγνως ἂν οἷά περ φρονεῖς.
ΧΟ. ἡμῖν μὲν εἰκάζουσι καὶ τὰ τοῦδ' ἔπη
ὀργῇ λελέχθαι καὶ τὰ σ', Οἰδίπου, δοκεῖ. 405
δεῖ δ' οὐ τοιούτων, ἀλλ' ὅπως τὰ τοῦ θεοῦ
μαντεῖ' ἄριστα λύσομεν, τόδε σκοπεῖν.
ΤΕ. εἰ καὶ τυραννεῖς, ἐξισωτέον τὸ γοῦν

ἴσ᾽ ἀντιλέξαι· τοῦδε γὰρ κἀγὼ κρατῶ.
οὐ γάρ τι σοὶ ζῶ δοῦλος, ἀλλὰ Λοξίᾳ· 410
ὥστ᾽ οὐ Κρέοντος προστάτου γεγράψομαι.
λέγω δ᾽, ἐπειδὴ καὶ τυφλόν μ᾽ ὠνείδισας·
σὺ καὶ δέδορκας κοὐ βλέπεις ἵν᾽ εἶ κακοῦ,
οὐδ᾽ ἔνθα ναίεις, οὐδ᾽ ὅτων οἰκεῖς μέτα.
ἆρ᾽ οἶσθ᾽ ἀφ᾽ ὧν εἶ; καὶ λέληθας ἐχθρὸς ὢν 415
τοῖς σοῖσιν αὐτοῦ νέρθε κἀπὶ γῆς ἄνω,
καί σ᾽ ἀμφιπλὴξ μητρός τε καὶ τοῦ σοῦ πατρὸς
ἐλᾷ ποτ᾽ ἐκ γῆς τῆσδε δεινόπους ἀρά,
βλέποντα νῦν μὲν ὄρθ᾽, ἔπειτα δὲ σκότον.
βοῆς δὲ τῆς σῆς ποῖος οὐκ ἔσται λιμήν, 420
ποῖος Κιθαιρὼν οὐχὶ σύμφωνος τάχα,
ὅταν καταίσθῃ τὸν ὑμέναιον, ὃν δόμοις
ἄνορμον εἰσέπλευσας, εὐπλοίας τυχών;
ἄλλων δὲ πλῆθος οὐκ ἐπαισθάνει κακῶν,
ἃ σ᾽ ἐξισώσει σοί τε καὶ τοῖς σοῖς τέκνοις. 425
πρὸς ταῦτα καὶ Κρέοντα καὶ τοὐμὸν στόμα
προπηλάκιζε. σοῦ γὰρ οὐκ ἔστιν βροτῶν
κάκιον ὅστις ἐκτριβήσεταί ποτε.

ΟΙ. ἦ ταῦτα δῆτ᾽ ἀνεκτὰ πρὸς τούτου κλύειν;
οὐκ εἰς ὄλεθρον; οὐχὶ θᾶσσον; οὐ πάλιν 430
ἄψορρος οἴκων τῶνδ᾽ ἀποστραφεὶς ἄπει;

ΤΕ. οὐδ᾽ ἱκόμην ἔγωγ᾽ ἄν, εἰ σὺ μὴ ᾽κάλεις.

ΟΙ. οὐ γάρ τί σ᾽ ἤδη μῶρα φωνήσοντ᾽, ἐπεὶ
σχολῇ σ᾽ ἂν οἴκους τοὺς ἐμοὺς ἐστειλάμην.

ΤΕ. ἡμεῖς τοιοίδ᾽ ἔφυμεν, ὡς μὲν σοὶ δοκεῖ, 435
μῶροι, γονεῦσι δ᾽, οἵ σ᾽ ἔφυσαν, ἔμφρονες.

ΟΙ. ποίοισι; μεῖνον. τίς δέ μ᾽ ἐκφύει βροτῶν;

ΤΕ. ἥδ᾽ ἡμέρα φύσει σε καὶ διαφθερεῖ.

ΟΙ. ὡς πάντ᾽ ἄγαν αἰνικτὰ κἀσαφῆ λέγεις.

ΤΕ. οὔκουν σὺ ταῦτ᾽ ἄριστος εὑρίσκειν ἔφυς; 440

ΟΙ. τοιαῦτ᾽ ὀνείδιζ᾽, οἷς ἔμ᾽ εὑρήσεις μέγαν.

ΤΕ. αὕτη γε μέντοι σ᾽ ἡ τύχη διώλεσεν.

ΟΙ. ἀλλ' εἰ πόλιν τήνδ' ἐξέσωσ', οὔ μοι μέλει.
ΤΕ. ἄπειμι τοίνυν· καὶ σύ, παῖ, κόμιζέ με.
ΟΙ. κομιζέτω δῆθ'· ὡς παρὼν σύ γ' ἐμποδὼν 445
ὀχλεῖς, συθείς τ' ἂν οὐκ ἂν ἀλγύναις πλέον.
ΤΕ. εἰπὼν ἄπειμ' ὧν οὕνεκ' ἦλθον, οὐ τὸ σὸν
δείσας πρόσωπον· οὐ γὰρ ἔσθ' ὅπου μ' ὀλεῖς.
λέγω δέ σοι· τὸν ἄνδρα τοῦτον, ὃν πάλαι
ζητεῖς ἀπειλῶν κἀνακηρύσσων φόνον 450
τὸν Λαΐειον, οὗτός ἐστιν ἐνθάδε,
ξένος λόγῳ μέτοικος, εἶτα δ' ἐγγενὴς
φανήσεται Θηβαῖος, οὐδ' ἡσθήσεται
τῇ ξυμφορᾷ· τυφλὸς γὰρ ἐκ δεδορκότος
καὶ πτωχὸς ἀντὶ πλουσίου ξένην ἔπι 455
σκήπτρῳ προδεικνὺς γαῖαν ἐμπορεύσεται.
φανήσεται δὲ παισὶ τοῖς αὑτοῦ ξυνὼν
ἀδελφὸς αὐτὸς καὶ πατήρ, κἀξ ἧς ἔφυ
γυναικὸς υἱὸς καὶ πόσις, καὶ τοῦ πατρὸς
ὁμόσπορός τε καὶ φονεύς. καὶ ταῦτ' ἰὼν 460
εἴσω λογίζου· κἂν λάβῃς ἐψευσμένον,
φάσκειν ἔμ' ἤδη μαντικῇ μηδὲν φρονεῖν.
ΧΟ. στρ. α'. τίς ὄντιν' ἁ θεσπιέπεια Δελφὶς εἶπε πέτρα
ἄρρητ' ἀρρήτων τελέσαντα φοινίαισι χερσίν; 465
ὥρα νιν ἀελλάδων
ἵππων σθεναρώτερον
5 φυγᾷ πόδα νωμᾶν.
ἔνοπλος γὰρ ἐπ' αὐτὸν ἐπενθρώσκει
πυρὶ καὶ στεροπαῖς ὁ Διὸς γενέτας, 470
δειναὶ δ' ἅμ' ἕπονται
Κῆρες ἀναπλάκητοι.
ἀντ. α'. ἔλαμψε γὰρ τοῦ νιφόεντος ἀρτίως φανεῖσα
φάμα Παρνασοῦ τὸν ἄδηλον ἄνδρα πάντ' ἰχνεύειν. 475
φοιτᾷ γὰρ ὑπ' ἀγρίαν
ὕλαν ἀνά τ' ἄντρα καὶ
5 πέτρας †ὡς ταῦρος,

μέλεος μελέῳ ποδὶ χηρεύων,
τὰ μεσόμφαλα γᾶς ἀπονοσφίζων 480
μαντεῖα· τὰ δ' ἀεὶ
ζῶντα περιποτᾶται.

στρ.β'. δεινὰ μὲν οὖν, δεινὰ ταράσσει σοφὸς οἰωνοθέτας,
οὔτε δοκοῦντ' οὔτ' ἀποφάσκονθ'· ὅ τι λέξω δ' ἀπορῶ. 485
πέτομαι δ' ἐλπίσιν οὔτ' ἐνθάδ' ὁρῶν οὔτ' ὀπίσω.
τί γὰρ ἢ Λαβδακίδαις ἢ [τανῦν πω
5 τῷ Πολύβου νεῖκος ἔκειτ' οὔτε πάροιθέν ποτ' ἔγωγ' οὔτε
ἔμαθον, πρὸς ὅτου δὴ ⏑ ⏑ — — βασάνῳ
ἐπὶ τὰν ἐπίδαμον φάτιν εἶμ' Οἰδιπόδα Λαβδακίδαις 495
ἐπίκουρος ἀδήλων θανάτων.

ἀντ.β'. ἀλλ' ὁ μὲν οὖν Ζεὺς ὅ τ' Ἀπόλλων ξυνετοὶ καὶ τὰ βροτῶν
εἰδότες· ἀνδρῶν δ' ὅτι μάντις πλέον ἢ 'γὼ φέρεται, 500
κρίσις οὐκ ἔστιν ἀληθής· σοφίᾳ δ' ἂν σοφίαν
παραμείψειεν ἀνήρ. [καταφαίην.
5 ἀλλ' οὔποτ' ἔγωγ' ἄν, πρὶν ἴδοιμ' ὀρθὸν ἔπος, μεμφομένων ἂν
φανερὰ γὰρ ἐπ' αὐτῷ πτερόεσσ' ἦλθε κόρα
ποτέ, καὶ σοφὸς ὤφθη βασάνῳ θ' ἀδύπολις· τῷ ἀπ' ἐμᾶς 510
φρενὸς οὔποτ' ὀφλήσει κακίαν.

ΚΡ. ἄνδρες πολῖται, δείν' ἔπη πεπυσμένος
κατηγορεῖν μου τὸν τύραννον Οἰδίπουν
πάρειμ' ἀτλητῶν. εἰ γὰρ ἐν ταῖς ξυμφοραῖς 515
ταῖς νῦν νομίζει πρός γ' ἐμοῦ πεπονθέναι
λόγοισιν εἴτ' ἔργοισιν εἰς βλάβην φέρον,
οὗτοι βίου μοι τοῦ μακραίωνος πόθος,
φέροντι τήνδε βάξιν. οὐ γὰρ εἰς ἁπλοῦν
ἡ ζημία μοι τοῦ λόγου τούτου φέρει, 520
ἀλλ' ἐς μέγιστον, εἰ κακὸς μὲν ἐν πόλει,
κακὸς δὲ πρὸς σοῦ καὶ φίλων κεκλήσομαι. ✓

ΧΟ. ἀλλ' ἦλθε μὲν δὴ τοῦτο τοὔνειδος τάχ' ἂν
ὀργῇ βιασθὲν μᾶλλον ἢ γνώμῃ φρενῶν.

ΚΡ. τοῦ πρὸς δ' ἐφάνθη ταῖς ἐμαῖς γνώμαις ὅτι 525
πεισθεὶς ὁ μάντις τοὺς λόγους ψευδεῖς λέγοι;

ΧΟ. ηὐδᾶτο μὲν τάδ', οἶδα δ' οὐ γνώμῃ τίνι.
ΚΡ. ἐξ ὀμμάτων δ' ὀρθῶν τε κἀξ ὀρθῆς φρενὸς
κατηγορεῖτο τοὐπίκλημα τοῦτό μου;
ΧΟ. οὐκ οἶδ'· ἃ γὰρ δρῶσ' οἱ κρατοῦντες οὐχ ὁρῶ. 530
αὐτὸς δ' ὅδ' ἤδη δωμάτων ἔξω περᾷ.
ΟΙ. οὗτος, σύ πῶς δεῦρ' ἦλθες; ἦ τοσόνδ' ἔχεις
τόλμης πρόσωπον ὥστε τὰς ἐμὰς στέγας
ἵκου, φονεὺς ὢν τοῦδε τἀνδρὸς ἐμφανῶς
λῃστής τ' ἐναργὴς τῆς ἐμῆς τυραννίδος; 535
φέρ' εἰπὲ πρὸς θεῶν, δειλίαν ἢ μωρίαν
ἰδών τιν' ἐν ἐμοὶ ταῦτ' ἐβουλεύσω ποιεῖν;
ἢ τοὔργον ὡς οὐ γνωριοῖμί σου τόδε
δόλῳ προσέρπον *ἢ οὐκ ἀλεξοίμην μαθών;
ἆρ' οὐχὶ μῶρόν ἐστι τοὐγχείρημά σου, 540
ἄνευ τε πλήθους καὶ φίλων τυραννίδα
θηρᾶν, ὃ πλήθει χρήμασίν θ' ἁλίσκεται;
ΚΡ. οἶσθ' ὡς ποίησον; ἀντὶ τῶν εἰρημένων
ἴσ' ἀντάκουσον, κἄτα κρῖν' αὐτὸς μαθών.
ΟΙ. λέγειν σὺ δεινός, μανθάνειν δ' ἐγὼ κακὸς 545
σοῦ· δυσμενῆ γὰρ καὶ βαρύν σ' εὕρηκ' ἐμοί.
ΚΡ. τοῦτ' αὐτὸ νῦν μου πρῶτ' ἄκουσον ὡς ἐρῶ.
ΟΙ. τοῦτ' αὐτὸ μή μοι φράζ', ὅπως οὐκ εἶ κακός.
ΚΡ. εἴ τοι νομίζεις κτῆμα τὴν αὐθαδίαν
εἶναί τι τοῦ νοῦ χωρίς, οὐκ ὀρθῶς φρονεῖς. 550
ΟΙ. εἴ τοι νομίζεις ἄνδρα συγγενῆ κακῶς
δρῶν οὐχ ὑφέξειν τὴν δίκην, οὐκ εὖ φρονεῖς.
ΚΡ. ξύμφημί σοι ταῦτ' ἔνδικ' εἰρῆσθαι· τὸ δὲ
πάθημ' ὁποῖον φῂς παθεῖν δίδασκέ με.
ΟΙ. ἔπειθες, ἢ οὐκ ἔπειθες, ὡς χρείη μ' ἐπὶ 555
τὸν σεμνόμαντιν ἄνδρα πέμψασθαί τινα;
ΚΡ. καὶ νῦν ἔθ' αὐτός εἰμι τῷ βουλεύματι.
ΟΙ. πόσον τιν' ἤδη δῆθ' ὁ Λάϊος χρόνον
ΚΡ. δέδρακε ποῖον ἔργον; οὐ γὰρ ἐννοῶ.
ΟΙ. ἄφαντος ἔρρει θανασίμῳ χειρώματι; 560

ΚΡ. μακροὶ παλαιοί τ' ἂν μετρηθεῖεν χρόνοι.
ΟΙ. τότ' οὖν ὁ μάντις οὗτος ἦν ἐν τῇ τέχνῃ;
ΚΡ. σοφός γ' ὁμοίως κἀξ ἴσου τιμώμενος.
ΟΙ. ἐμνήσατ' οὖν ἐμοῦ τι τῷ τότ' ἐν χρόνῳ;
ΚΡ. οὔκουν ἐμοῦ γ' ἑστῶτος οὐδαμοῦ πέλας. 565
ΟΙ. ἀλλ' οὐκ ἔρευναν τοῦ θανόντος ἔσχετε;
ΚΡ. παρέσχομεν, πῶς δ' οὐχί; κοὐκ ἠκούσαμεν.
ΟΙ. πῶς οὖν τόθ' οὗτος ὁ σοφὸς οὐκ ηὔδα τάδε;
ΚΡ. οὐκ οἶδ'· ἐφ' οἷς γὰρ μὴ φρονῶ σιγᾶν φιλῶ.
ΟΙ. τοσόνδε γ' οἶσθα καὶ λέγοις ἂν εὖ φρονῶν· 570
ΚΡ. ποῖον τόδ'; εἰ γὰρ οἶδά γ', οὐκ ἀρνήσομαι.
ΟΙ. ὁθούνεκ', εἰ μὴ σοὶ ξυνῆλθε, τὰς ἐμὰς
οὐκ ἄν ποτ' εἶπε Λαΐου διαφθοράς.
ΚΡ. εἰ μὲν λέγει τάδ', αὐτὸς οἶσθ'· ἐγὼ δέ σου
μαθεῖν δικαιῶ ταὔθ' ἅπερ κἀμοῦ σὺ νῦν. 575
ΟΙ. ἐκμάνθαν'· οὐ γὰρ δὴ φονεὺς ἁλώσομαι.
ΚΡ. τί δῆτ'; ἀδελφὴν τὴν ἐμὴν γήμας ἔχεις;
ΟΙ. ἄρνησις οὐκ ἔνεστιν ὧν ἀνιστορεῖς.
ΚΡ. ἄρχεις δ' ἐκείνῃ ταὐτὰ γῆς ἴσον νέμων;
ΟΙ. ἂν ᾖ θέλουσα πάντ' ἐμοῦ κομίζεται. 580
ΚΡ. οὔκουν ἰσοῦμαι σφῷν ἐγὼ δυοῖν τρίτος;
ΟΙ. ἐνταῦθα γὰρ δὴ καὶ κακὸς φαίνει φίλος.
ΚΡ. οὔκ, εἰ διδοίης γ' ὡς ἐγὼ σαυτῷ λόγον.
σκέψαι δὲ τοῦτο πρῶτον, εἴ τιν' ἂν δοκεῖς
ἄρχειν ἑλέσθαι ξὺν φόβοισι μᾶλλον ἢ 585
ἄτρεστον εὕδοντ', εἰ τά γ' αὔθ' ἕξει κράτη.
ἐγὼ μὲν οὖν οὔτ' αὐτὸς ἱμείρων ἔφυν
τύραννος εἶναι μᾶλλον ἢ τύραννα δρᾶν,
οὔτ' ἄλλος ὅστις σωφρονεῖν ἐπίσταται.
νῦν μὲν γὰρ ἐκ σοῦ πάντ' ἄνευ φόβου φέρω, 590
εἰ δ' αὐτὸς ἦρχον, πολλὰ κἂν ἄκων ἔδρων.
πῶς δῆτ' ἐμοὶ τυραννὶς ἡδίων ἔχειν
ἀρχῆς ἀλύπου καὶ δυναστείας ἔφυ;
οὔπω τοσοῦτον ἠπατημένος κυρῶ

ὥστ' ἄλλα χρῄζειν ἢ τὰ σὺν κέρδει καλά. 595
νῦν πᾶσι χαίρω, νῦν με πᾶς ἀσπάζεται,
νῦν οἱ σέθεν χρῄζοντες ἐκκαλοῦσί με·
τὸ γὰρ τυχεῖν αὐτοῖσι πᾶν ἐνταῦθ' ἔνι.
πῶς δῆτ' ἐγὼ κεῖν' ἂν λάβοιμ' ἀφεὶς τάδε;
οὐκ ἂν γένοιτο νοῦς κακὸς καλῶς φρονῶν. 600
ἀλλ' οὔτ' ἐραστὴς τῆσδε τῆς γνώμης ἔφυν
οὔτ' ἂν μετ' ἄλλου δρῶντος ἂν τλαίην ποτέ.
καὶ τῶνδ' ἔλεγχον τοῦτο μὲν Πυθώδ' ἰὼν
πεύθου τὰ χρησθέντ', εἰ σαφῶς ἤγγειλά σοι·
τοῦτ' ἄλλ', ἐάν με τῷ τερασκόπῳ λάβῃς 605
κοινῇ τι βουλεύσαντα, μή μ' ἁπλῇ κτάνῃς
ψήφῳ, διπλῇ δέ, τῇ τ' ἐμῇ καὶ σῇ, λαβών.
γνώμῃ δ' ἀδήλῳ μή με χωρὶς αἰτιῶ.
οὐ γὰρ δίκαιον οὔτε τοὺς κακοὺς μάτην
χρηστοὺς νομίζειν οὔτε τοὺς χρηστοὺς κακούς. 610
φίλον γὰρ ἐσθλὸν ἐκβαλεῖν ἴσον λέγω
καὶ τὸν παρ' αὑτῷ βίοτον, ὃν πλεῖστον φιλεῖ.
ἀλλ' ἐν χρόνῳ γνώσει τάδ' ἀσφαλῶς, ἐπεὶ
χρόνος δίκαιον ἄνδρα δείκνυσιν μόνος,
κακὸν δὲ κἂν ἐν ἡμέρᾳ γνοίης μιᾷ. 615

ΧΟ. καλῶς ἔλεξεν εὐλαβουμένῳ πεσεῖν,
ἄναξ· φρονεῖν γὰρ οἱ ταχεῖς οὐκ ἀσφαλεῖς.

ΟΙ. ὅταν ταχύς τις οὐπιβουλεύων λάθρα
χωρῇ, ταχὺν δεῖ κἀμὲ βουλεύειν πάλιν.
εἰ δ' ἡσυχάζων προσμενῶ, τὰ τοῦδε μὲν 620
πεπραγμέν' ἔσται, τἀμὰ δ' ἡμαρτημένα.

ΚΡ. τί δῆτα χρῄζεις; ἢ με γῆς ἔξω βαλεῖν;

ΟΙ. ἥκιστα· θνήσκειν οὐ φυγεῖν σε βούλομαι
ὅταν προδείξῃς οἷόν ἐστι τὸ φθονεῖν.

[*ΚΡ.] ὡς οὐχ ὑπείξων οὐδὲ πιστεύσων λέγεις; . . . 625

ΚΡ. οὐ γὰρ φρονοῦντά σ' εὖ βλέπω. ΟΙ. τὸ γοῦν ἐμόν.

ΚΡ. ἀλλ' ἐξ ἴσου δεῖ κἀμόν. ΟΙ. ἀλλ' ἔφυς κακός.

ΚΡ. εἰ δὲ ξυνίης μηδέν; ΟΙ. ἀρκτέον γ' ὅμως.

ΚΡ. οὗτοι κακῶς γ' ἄρχοντος. ΟΙ. ὦ πόλις πόλις.
ΚΡ. κἀμοὶ πόλεως μέτεστιν, οὐχὶ σοὶ μόνῳ. 630
ΧΟ. παύσασθ', ἄνακτες· καιρίαν δ' ὑμῖν ὁρῶ
τήνδ' ἐκ δόμων στείχουσαν Ἰοκάστην, μεθ' ἧς
τὸ νῦν παρεστὸς νεῖκος εὖ θέσθαι χρεών.

ΙΟΚΑΣΤΗ.

τί τὴν ἄβουλον, ὦ ταλαίπωροι, στάσιν
γλώσσης ἐπήρασθ', οὐδ' ἐπαισχύνεσθε, γῆς 635
οὕτω νοσούσης, ἴδια κινοῦντες κακά;
οὐκ εἶ σύ τ' οἴκους σύ τε, Κρέον, κατὰ στέγας,
καὶ μὴ τὸ μηδὲν ἄλγος εἰς μέγ' οἴσετε;
ΚΡ. ὄμαιμε, δεινά μ' Οἰδίπους ὁ σὸς πόσις
δρᾶσαι δικαιοῖ, δυοῖν ἀποκρίνας κακοῖν, 640
ἢ γῆς ἀπῶσαι πατρίδος, ἢ κτεῖναι λαβών.
ΟΙ. ξύμφημι· δρῶντα γάρ νιν, ὦ γύναι, κακῶς
εἴληφα τοὐμὸν σῶμα σὺν τέχνῃ κακῇ.
ΚΡ. μή νυν ὀναίμην, ἀλλ' ἀραῖος, εἴ σέ τι
δέδρακ', ὀλοίμην, ὧν ἐπαιτιᾷ με δρᾶν. 645
ΙΟ. ὦ πρὸς θεῶν πίστευσον, Οἰδίπους, τάδε,
μάλιστα μὲν τόνδ' ὅρκον αἰδεσθεὶς θεῶν,
ἔπειτα κἀμὲ τούσδε θ' οἳ πάρεισί σοι.
ΧΟ. στρ.α'. πιθοῦ θελήσας φρονήσας τ', ἄναξ, λίσσομαι. 649
ΟΙ. τί σοι θέλεις δῆτ' εἰκάθω;
ΧΟ. τὸν οὔτε πρὶν νήπιον νῦν τ' ἐν ὅρκῳ μέγαν καταίδεσαι.
ΟΙ. οἶσθ' οὖν ἃ χρῄζεις; ΧΟ. οἶδα. ΟΙ. φράζε δὴ τί φῄς;
ΧΟ. τὸν ἐναγῆ φίλον μήποτ' ἐν αἰτίᾳ 656
6 σὺν ἀφανεῖ λόγῳ † ἄτιμον βαλεῖν.
ΟΙ. εὖ νυν ἐπίστω, ταῦθ' ὅταν ζητῇς, ἐμοὶ
ζητῶν ὄλεθρον ἢ φυγὴν ἐκ τῆσδε γῆς.
ΧΟ. στρ.β'. οὐ τὸν πάντων θεῶν θεὸν πρόμον 660
Ἅλιον· ἐπεὶ ἄθεος ἄφιλος ὅ τι πύματον
ὀλοίμαν, φρόνησιν εἰ τάνδ' ἔχω.
ἀλλά μοι δυσμόρῳ γᾶ φθίνουσα 665
5 τρύχει ψυχάν, *τάδ' εἰ κακοῖς κακὰ

BOSTON COLLEGE LIBRARY
CHESTNUT HILL, MASS.

προσάψει τοῖς πάλαι τὰ πρὸς σφῶϊν.
ΟΙ. ὁ δ' οὖν ἴτω, κεἰ χρή με παντελῶς θανεῖν, 669
ἢ γῆς ἄτιμον τῆσδ' ἀπωσθῆναι βίᾳ. 670
τὸ γὰρ σόν, οὐ τὸ τοῦδ', ἐποικτείρω στόμα
ἐλεινόν· οὗτος δ', ἔνθ' ἂν ᾖ, στυγήσεται.
ΚΡ. στυγνὸς μὲν εἴκων δῆλος εἶ, βαρὺς δ', ὅταν
θυμοῦ περάσῃς. αἱ δὲ τοιαῦται φύσεις
αὑταῖς δικαίως εἰσὶν ἄλγισται φέρειν. 675
ΟΙ. οὔκουν μ' ἐάσεις κἀκτὸς εἶ; ΚΡ. πορεύσομαι,
σοῦ μὲν τυχὼν ἀγνῶτος, ἐν δὲ τοῖσδ' ἴσος.
ΧΟ. ἀντ.α'. γύναι, τί μέλλεις κομίζειν δόμων τόνδ' ἔσω;
ΙΟ. μαθοῦσά γ' ἥτις ἡ τύχη. 680
ΧΟ. δόκησις ἀγνὼς λόγων ἦλθε, δάπτει δὲ καὶ τὸ μὴ 'νδικον.
ΙΟ. ἀμφοῖν ἀπ' αὐτοῖν; ΧΟ. ναίχι. ΙΟ. καὶ τίς ἦν λόγος;
ΧΟ. ἅλις ἔμοιγ', ἅλις, γᾶς προπονουμένας, 685
6 φαίνεται ἔνθ' ἔληξεν, αὐτοῦ μένειν.
ΟΙ. ὁρᾷς ἵν' ἥκεις, ἀγαθὸς ὢν γνώμην ἀνήρ,
τοὐμὸν παριεὶς καὶ καταμβλύνων κέαρ;
ΧΟ. ἀντ.β'. ὦναξ, εἶπον μὲν οὐχ ἅπαξ μόνον, 689
ἴσθι δὲ παραφρόνιμον, ἄπορον ἐπὶ φρόνιμα
πεφάνθαι μ' ἄν, εἴ σε νοσφίζομαι,
ὅς τ' ἐμὰν γᾶν φίλαν ἐν *πόνοισιν
5 ἀλύουσαν κατ' ὀρθὸν οὔρισας, 695
τανῦν δ' εὔπομπος, εἰ δύνᾳ, *γίγνου.
ΙΟ. πρὸς θεῶν δίδαξον κἄμ', ἄναξ, ὅτου ποτὲ
μῆνιν τοσήνδε πράγματος στήσας ἔχεις.
ΟΙ. ἐρῶ· σὲ γὰρ τῶνδ' ἐς πλέον, γύναι, σέβω· 700
Κρέοντος, οἷά μοι βεβουλευκὼς ἔχει.
ΙΟ. λέγ', εἰ σαφῶς τὸ νεῖκος ἐγκαλῶν ἐρεῖς.
ΟΙ. φονέα με φησὶ Λαΐου καθεστάναι.
ΙΟ. αὐτὸς ξυνειδώς, ἢ μαθὼν ἄλλου πάρα;
ΟΙ. μάντιν μὲν οὖν κακοῦργον εἰσπέμψας, ἐπεὶ 705
τό γ' εἰς ἑαυτὸν πᾶν ἐλευθεροῖ στόμα.
ΙΟ. σύ νυν ἀφεὶς σεαυτὸν ὧν λέγεις πέρι

ἐμοῦ 'πάκουσον καὶ μάθ' οὕνεκ' ἐστί σοι
βρότειον οὐδὲν μαντικῆς ἔχον τέχνης.
φανῶ δέ σοι σημεῖα τῶνδε σύντομα. 710
χρησμὸς γὰρ ἦλθε Λαΐῳ ποτ', οὐκ ἐρῶ
Φοίβου γ' ἀπ' αὐτοῦ, τῶν δ' ὑπηρετῶν ἄπο,
ὡς αὐτὸν ἥξοι μοῖρα πρὸς παιδὸς θανεῖν,
ὅστις γένοιτ' ἐμοῦ τε κἀκείνου πάρα.
καὶ τὸν μέν, ὥσπερ γ' ἡ φάτις, ξένοι ποτὲ 715
λῃσταὶ φονεύουσ' ἐν τριπλαῖς ἁμαξιτοῖς·
παιδὸς δὲ βλάστας οὐ διέσχον ἡμέραι
τρεῖς, καί νιν ἄρθρα κεῖνος ἐνζεύξας ποδοῖν
ἔρριψεν ἄλλων χερσὶν εἰς ἄβατον ὄρος.
κἀνταῦθ' Ἀπόλλων οὔτ' ἐκεῖνον ἤνυσεν 720
φονέα γενέσθαι πατρὸς οὔτε Λάϊον,
τὸ δεινὸν οὐφοβεῖτο, πρὸς παιδὸς θανεῖν.
τοιαῦτα φῆμαι μαντικαὶ διώρισαν,
ὧν ἐντρέπου σὺ μηδέν· ὧν γὰρ ἂν θεὸς
χρείαν ἐρευνᾷ ῥᾳδίως αὐτὸς φανεῖ. 725

ΟΙ. οἷόν μ' ἀκούσαντ' ἀρτίως ἔχει, γύναι,
ψυχῆς πλάνημα κἀνακίνησις φρενῶν.

ΙΟ. ποίας μερίμνης τοῦθ' ὑποστραφεὶς λέγεις;

ΟΙ. ἔδοξ' ἀκοῦσαι σοῦ τόδ', ὡς ὁ Λάϊος
κατασφαγείη πρὸς τριπλαῖς ἁμαξιτοῖς. 730

ΙΟ. ηὐδᾶτο γὰρ ταῦτ', οὐδέ πω λήξαντ' ἔχει.

ΟΙ. καὶ ποῦ 'σθ' ὁ χῶρος οὗτος οὗ τόδ' ἦν πάθος;

ΙΟ. Φωκὶς μὲν ἡ γῆ κλῄζεται, σχιστὴ δ' ὁδὸς
ἐς ταὐτὸ Δελφῶν κἀπὸ Δαυλίας ἄγει.

ΟΙ. καὶ τίς χρόνος τοῖσδ' ἐστὶν οὐξεληλυθώς; 735

ΙΟ. σχεδόν τι πρόσθεν ἢ σὺ τῆσδ' ἔχων χθονὸς
ἀρχὴν ἐφαίνου τοῦτ' ἐκηρύχθη πόλει.

ΟΙ. ὦ Ζεῦ, τί μου δρᾶσαι βεβούλευσαι πέρι;

ΙΟ. τί δ' ἐστί σοι τοῦτ', Οἰδίπους, ἐνθύμιον;

ΟΙ. μήπω μ' ἐρώτα· τὸν δὲ Λάϊον φύσιν 740
τίν' εἶχε φράζε, τίνα δ' ἀκμὴν ἥβης ἔχων.

ΙΟ. μέγας, χνοάζων ἄρτι λευκανθὲς κάρα,
μορφῆς δὲ τῆς σῆς οὐκ ἀπεστάτει πολύ.
ΟΙ. οἴμοι τάλας· ἔοικ' ἐμαυτὸν εἰς ἀρὰς
δεινὰς προβάλλων ἀρτίως οὐκ εἰδέναι. 745
ΙΟ. πῶς φῄς; ὀκνῶ τοι πρός σ' ἀποσκοποῦσ', ἄναξ.
ΟΙ. δεινῶς ἀθυμῶ μὴ βλέπων ὁ μάντις ᾖ.
δείξεις δὲ μᾶλλον, ἢν ἓν ἐξείπῃς ἔτι.
ΙΟ. καὶ μὴν ὀκνῶ μέν, ἂν δ' ἔρῃ μαθοῦσ' ἐρῶ.
ΟΙ. πότερον ἐχώρει βαιός, ἢ πολλοὺς ἔχων 750
ἄνδρας λοχίτας, οἷ' ἀνὴρ ἀρχηγέτης;
ΙΟ. πέντ' ἦσαν οἱ ξύμπαντες, ἐν δ' αὐτοῖσιν ἦν
κῆρυξ· ἀπήνη δ' ἦγε Λάϊον μία.
ΟΙ. αἰαῖ, τάδ' ἤδη διαφανῆ. τίς ἦν ποτε
ὁ τούσδε λέξας τοὺς λόγους ὑμῖν, γύναι; 755
ΙΟ. οἰκεύς τις, ὅσπερ ἵκετ' ἐκσωθεὶς μόνος.
ΟΙ. ἦ κἀν δόμοισι τυγχάνει τανῦν παρών;
ΙΟ. οὐ δῆτ'· ἀφ' οὗ γὰρ κεῖθεν ἦλθε καὶ κράτη
σέ τ' εἶδ' ἔχοντα Λάϊόν τ' ὀλωλότα,
ἐξικέτευσε τῆς ἐμῆς χειρὸς θιγὼν 760
ἀγρούς σφε πέμψαι κἀπὶ ποιμνίων νομάς,
ὡς πλεῖστον εἴη τοῦδ' ἄποπτος ἄστεως·
κἄπεμψ' ἐγώ νιν· ἄξιος γὰρ *ὥς γ' ἀνὴρ
δοῦλος φέρειν ἦν τῆσδε καὶ μείζω χάριν.
ΟΙ. πῶς ἂν μόλοι δῆθ' ἡμὶν ἐν τάχει πάλιν; 765
ΙΟ. πάρεστιν. ἀλλὰ πρὸς τί τοῦτ' ἐφίεσαι;
ΟΙ. δέδοικ' ἐμαυτόν, ὦ γύναι, μὴ πόλλ' ἄγαν
εἰρημέν' ᾖ μοι δι' ἅ νιν εἰσιδεῖν θέλω.
ΙΟ. ἀλλ' ἵξεται μέν· ἀξία δέ που μαθεῖν
κἀγὼ τά γ' ἐν σοὶ δυσφόρως ἔχοντ', ἄναξ. 770
ΟΙ. κοὐ μὴ στερηθῇς γ' ἐς τοσοῦτον ἐλπίδων
ἐμοῦ βεβῶτος. τῷ γὰρ ἂν καὶ μείζονι
λέξαιμ' ἂν ἢ σοὶ διὰ τύχης τοιᾶσδ' ἰών;
ἐμοὶ πατὴρ μὲν Πόλυβος ἦν Κορίνθιος,
μητηρ δὲ Μερόπη Δωρίς. ἡγόμην δ' ἀνὴρ 775

ἀστῶν μέγιστος τῶν ἐκεῖ, πρίν μοι τύχη
τοιάδ' ἐπέστη, θαυμάσαι μὲν ἀξία,
σπουδῆς γε μέντοι τῆς ἐμῆς οὐκ ἀξία.
ἀνὴρ γὰρ ἐν δείπνοις μ' ὑπερπλησθεὶς μέθῃ
καλεῖ παρ' οἴνῳ πλαστὸς ὡς εἴην πατρί. 780
κἀγὼ βαρυνθεὶς τὴν μὲν οὖσαν ἡμέραν
μόλις κατέσχον, θἀτέρᾳ δ' ἰὼν πέλας
μητρὸς πατρός τ' ἤλεγχον· οἱ δὲ δυσφόρως
τοὔνειδος ἦγον τῷ μεθέντι τὸν λόγον.
κἀγὼ τὰ μὲν κείνοιν ἐτερπόμην, ὅμως δ' 785
ἔκνιζέ μ' ἀεὶ τοῦθ'· ὑφεῖρπε γὰρ πολύ.
λάθρα δὲ μητρὸς καὶ πατρὸς πορεύομαι
Πυθώδε, καί μ' ὁ Φοῖβος ὧν μὲν ἱκόμην
ἄτιμον ἐξέπεμψεν, ἄλλα δ' ἄθλια
καὶ δεινὰ καὶ δύστηνα προὐφάνη λέγων, 790
ὡς μητρὶ μὲν χρείη με μιχθῆναι, γένος δ'
ἄτλητον ἀνθρώποισι δηλώσοιμ' ὁρᾶν,
φονεὺς δ' ἐσοίμην τοῦ φυτεύσαντος πατρός.
κἀγὼ 'πακούσας ταῦτα τὴν Κορινθίαν
ἄστροις τὸ λοιπὸν ἐκμετρούμενος χθόνα 795
ἔφευγον, ἔνθα μήποτ' ὀψοίμην κακῶν
χρησμῶν ὀνείδη τῶν ἐμῶν τελούμενα.
στείχων δ' ἱκνοῦμαι τούσδε τοὺς χώρους ἐν οἷς
σὺ τὸν τύραννον τοῦτον ὄλλυσθαι λέγεις.
καί σοι, γύναι, τἀληθὲς ἐξερῶ. τριπλῆς 800
ὅτ' ἦ κελεύθου τῆσδ' ὁδοιπορῶν πέλας,
ἐνταῦθά μοι κῆρυξ τε κἀπὶ πωλικῆς
ἀνὴρ ἀπήνης ἐμβεβώς, οἷον σὺ φῄς,
ξυνηντίαζον· κἀξ ὁδοῦ μ' ὅ θ' ἡγεμὼν
αὐτός θ' ὁ πρέσβυς πρὸς βίαν ἠλαυνέτην. 805
κἀγὼ τὸν ἐκτρέποντα, τὸν τροχηλάτην,
παίω δι' ὀργῆς· καί μ' ὁ πρέσβυς ὡς ὁρᾷ,
ὄχου παραστείχοντα τηρήσας μέσον
κάρα διπλοῖς κέντροισί μου καθίκετο.

οὐ μὴν ἴσην γ' ἔτισεν, ἀλλὰ συντόμως 810
σκήπτρῳ τυπεὶς ἐκ τῆσδε χειρὸς ὕπτιος
μέσης ἀπήνης εὐθὺς ἐκκυλίνδεται·
κτείνω δὲ τοὺς ξύμπαντας. εἰ δὲ τῷ ξένῳ
τούτῳ προσήκει Λαΐῳ τι συγγενές,
τίς τοῦδ' *ἔτ' ἀνδρὸς ἔστιν ἀθλιώτερος; 815
τίς ἐχθροδαίμων μᾶλλον ἂν γένοιτ' ἀνήρ;
ᾧ μὴ ξένων ἔξεστι μηδ' ἀστῶν τινα
δόμοις δέχεσθαι, μηδὲ προσφωνεῖν τινα,
ὠθεῖν δ' ἀπ' οἴκων. καὶ τάδ' οὔτις ἄλλος ἦν
ἢ 'γὼ 'π' ἐμαυτῷ τάσδ' ἀρὰς ὁ προστιθείς. 820
λέχη δὲ τοῦ θανόντος ἐν χεροῖν ἐμαῖν
χραίνω, δι' ὧνπερ ὤλετ'. ἆρ' ἔφυν κακός;
ἆρ' οὐχὶ πᾶς ἄναγνος; εἴ με χρὴ φυγεῖν,
καί μοι φυγόντι μήστι τοὺς ἐμοὺς ἰδεῖν
*μηδ' ἐμβατεύειν πατρίδος, ἢ γάμοις με δεῖ 825
μητρὸς ζυγῆναι καὶ πατέρα κατακτανεῖν
Πόλυβον, ὃς ἐξέφυσε κἀξέθρεψέ με.
ἆρ' οὐκ ἀπ' ὠμοῦ ταῦτα δαίμονός τις ἂν
κρίνων ἐπ' ἀνδρὶ τῷδ' ἂν ὀρθοίη λόγον;
μὴ δῆτα μὴ δῆτ', ὦ θεῶν ἁγνὸν σέβας, 830
ἴδοιμι ταύτην ἡμέραν, ἀλλ' ἐκ βροτῶν
βαίην ἄφαντος πρόσθεν ἢ τοιάνδ' ἰδεῖν
κηλῖδ' ἐμαυτῷ συμφορᾶς ἀφιγμένην.

ΧΟ. ἡμῖν μέν, ὦναξ, ταῦτ' ὀκνήρ'· ἕως δ' ἂν οὖν
πρὸς τοῦ παρόντος ἐκμάθῃς, ἔχ' ἐλπίδα. 835

ΟΙ. καὶ μὴν τοσοῦτόν γ' ἐστί μοι τῆς ἐλπίδος,
τὸν ἄνδρα τὸν βοτῆρα προσμεῖναι μόνον.

ΙΟ. πεφασμένου δὲ τίς ποθ' ἡ προθυμία;

ΟΙ. ἐγὼ διδάξω σ'· ἢν γὰρ εὑρεθῇ λέγων
σοὶ ταῦτ', ἔγωγ' ἂν ἐκπεφευγοίην πάθος. 840

ΙΟ. ποῖον δέ μου περισσὸν ἤκουσας λόγον;

ΟΙ. λῃστὰς ἔφασκες αὐτὸν ἄνδρας ἐννέπειν
ὡς νιν κατακτείναιεν. εἰ μὲν οὖν ἔτι

λέξει τὸν αὐτὸν ἀριθμόν, οὐκ ἐγὼ 'κτανον·
οὐ γὰρ γένοιτ' ἂν εἷς γε τοῖς πολλοῖς ἴσος· 845
εἰ δ' ἄνδρ' ἕν' οἰόζωνον αὐδήσει, σαφῶς
τοῦτ' ἐστὶν ἤδη τοὔργον εἰς ἐμὲ ῥέπον.
ΙΟ. ἀλλ' ὡς φανέν γε τοὔπος ὧδ' ἐπίστασο,
κοὐκ ἔστιν αὐτῷ τοῦτό γ' ἐκβαλεῖν πάλιν·
πόλις γὰρ ἤκουσ', οὐκ ἐγὼ μόνη, τάδε. 850
εἰ δ' οὖν τι κἀκτρέποιτο τοῦ πρόσθεν λόγου,
οὔτοι ποτ', ὦναξ, τόν γε Λαΐου φόνον
φανεῖ δικαίως ὀρθόν, ὅν γε Λοξίας
διεῖπε χρῆναι παιδὸς ἐξ ἐμοῦ θανεῖν.
καίτοι νιν οὐ κεῖνός γ' ὁ δύστηνός ποτε 855
κατέκταν', ἀλλ' αὐτὸς πάροιθεν ὤλετο.
ὥστ' οὐχὶ μαντείας γ' ἂν οὔτε τῇδ' ἐγὼ
βλέψαιμ' ἂν οὔνεκ' οὔτε τῇδ' ἂν ὕστερον.
ΟΙ. καλῶς νομίζεις. ἀλλ' ὅμως τὸν ἐργάτην
πέμψον τινὰ στελοῦντα, μηδὲ τοῦτ' ἀφῇς. 860
ΙΟ. πέμψω ταχύνασ'· ἀλλ' ἴωμεν ἐς δόμους.
οὐδὲν γὰρ ἂν πράξαιμ' ἂν ὧν οὐ σοὶ φίλον.
ΧΟ. στρ.α'. εἴ μοι ξυνείη φέροντι
μοῖρα τὰν εὔσεπτον ἁγνείαν λόγων
ἔργων τε πάντων, ὧν νόμοι πρόκειν ται 865
ὑψίποδες, οὐρανίαν
5 δι' αἰθέρα τεκνωθέντες, ὧν Ὄλυμπος
πατὴρ μόνος, οὐδέ νιν
θνατὰ φύσις ἀνέρων
ἔτικτεν, οὐδὲ μάν ποτε λάθα κατακοιμάσει· 870
μέγας ἐν τούτοις θεός, οὐδὲ γηράσκει.
ἀντ.α'. ὕβρις φυτεύει τύραννον·
ὕβρις, εἰ πολλῶν ὑπερπλησθῇ μάταν,
ἃ μὴ 'πίκαιρα μηδὲ συμφέροντα, 875
*ἀκρότατον εἰσαναβᾶσ'
5 ἀπότομον *ἐξώρουσεν εἰς ἀνάγκαν,
ἔνθ' οὐ ποδὶ χρησίμῳ

χρῆται. τὸ καλῶς δ' ἔχον
πόλει πάλαισμα μήποτε λῦσαι θεὸν αἰτοῦμαι. 880
θεὸν οὐ λήξω ποτὲ προστάταν ἴσχων.
στρ.β'. εἰ δέ τις ὑπέροπτα χερσὶν ἢ λόγῳ πορεύεται,
Δίκας ἀφόβητος, οὐδὲ 885
δαιμόνων ἕδη σέβων,
κακά νιν ἕλοιτο μοῖρα,
5 δυσπότμου χάριν χλιδᾶς,
εἰ μὴ τὸ κέρδος κερδανεῖ δικαίως
καὶ τῶν ἀσέπτων ἕρξεται, 890
ἢ τῶν ἀθίκτων ἕξεται ματᾴζων.
τίς ἔτι ποτ' ἐν τοῖσδ' ἀνὴρ *θεῶν βέλη
10 εὔξεται ψυχᾶς ἀμύνειν ;
εἰ γὰρ αἱ τοιαίδε πράξεις τίμιαι, 895
τί δεῖ με χορεύειν ;
ἀντ.β'. οὐκέτι τὸν ἄθικτον εἶμι γᾶς ἐπ' ὀμφαλὸν σέβων,
οὐδ' ἐς τὸν Ἀβαῖσι ναόν, 900
οὐδὲ τὰν Ὀλυμπίαν,
εἰ μὴ τάδε χειρόδεικτα
5 πᾶσιν ἁρμόσει βροτοῖς.
ἀλλ', ὦ κρατύνων, εἴπερ ὄρθ' ἀκούεις,
Ζεῦ, πάντ' ἀνάσσων, μὴ λάθοι
σὲ τάν τε σὰν ἀθάνατον αἰὲν ἀρχάν. 905
φθίνοντα γὰρ Λαΐου *παλαίφατα
10 θέσφατ' ἐξαιροῦσιν ἤδη,
κοὐδαμοῦ τιμαῖς Ἀπόλλων ἐμφανής·
ἔρρει δὲ τὰ θεῖα. 910
10. χώρας ἄνακτες, δόξα μοι παρεστάθη
ναοὺς ἱκέσθαι δαιμόνων, τάδ' ἐν χεροῖν
στέφη λαβούσῃ κἀπιθυμιάματα.
ὑψοῦ γὰρ αἴρει θυμὸν Οἰδίπους ἄγαν
λύπαισι παντοίαισιν· οὐδ' ὑποῖ' ἀνὴρ 915
ἔννους τὰ καινὰ τοῖς πάλαι τεκμαίρεται,
ἀλλ' ἐστὶ τοῦ λέγοντος, εἰ φόβους λέγῃ.

ὅτ' οὖν παραινοῦσ' οὐδὲν ἐς πλέον ποιῶ,
πρὸς σ', ὦ Λύκει' Ἄπολλον, ἄγχιστος γὰρ εἶ,
ἱκέτις ἀφῖγμαι τοῖσδε σὺν κατεύγμασιν, 920
ὅπως λύσιν τιν' ἡμὶν εὐαγῆ πόρῃς·
ὡς νῦν ὀκνοῦμεν πάντες ἐκπεπληγμένον
κεῖνον βλέποντες ὡς κυβερνήτην νεώς.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

ἆρ' ἂν παρ' ὑμῶν, ὦ ξένοι, μάθοιμ' ὅπου
τὰ τοῦ τυράννου δώματ' ἐστὶν Οἰδίπου; 925
μάλιστα δ' αὐτὸν εἴπατ', εἰ κάτισθ' ὅπου.

ΧΟ. στέγαι μὲν αἵδε, καὐτὸς ἔνδον, ὦ ξένε·
γυνὴ δὲ μήτηρ ἥδε τῶν κείνου τέκνων.

ΑΓ. ἀλλ' ὀλβία τε καὶ ξὺν ὀλβίοις ἀεὶ
γένοιτ', ἐκείνου γ' οὖσα παντελὴς δάμαρ. 930

ΙΟ. αὔτως δὲ καὶ σύ γ', ὦ ξέν'· ἄξιος γὰρ εἶ
τῆς εὐεπείας οὕνεκ'. ἀλλὰ φράζ' ὅτου
χρῄζων ἀφῖξαι χὤ τι σημῆναι θέλων.

ΑΓ. ἀγαθὰ δόμοις τε καὶ πόσει τῷ σῷ, γύναι.

ΙΟ. τὰ ποῖα ταῦτα; παρὰ τίνος δ' ἀφιγμένος; 935

ΑΓ. ἐκ τῆς Κορίνθου. τὸ δ' ἔπος οὐξερῶ τάχα,
ἥδοιο μέν, πῶς δ' οὐκ ἄν, ἀσχάλλοις δ' ἴσως.

ΙΟ. τί δ' ἔστι; ποίαν δύναμιν ὧδ' ἔχει διπλῆν;

ΑΓ. τύραννον αὐτὸν οὐπιχώριοι χθονὸς
τῆς Ἰσθμίας στήσουσιν, ὡς ηὐδᾶτ' ἐκεῖ. 940

ΙΟ. τί δ'; οὐχ ὁ πρέσβυς Πόλυβος ἐγκρατὴς ἔτι;

ΑΓ. οὐ δῆτ', ἐπεί νιν θάνατος ἐν τάφοις ἔχει.

ΙΟ. πῶς εἶπας; ἦ τέθνηκε Πόλυβος, *ὦ γέρον;

ΑΓ. εἰ μὴ λέγω τἀληθές, ἀξιῶ θανεῖν.

ΙΟ. ὦ πρόσπολ', οὐχὶ δεσπότῃ τάδ' ὡς τάχος 945
μολοῦσα λέξεις; ὦ θεῶν μαντεύματα,
ἵν' ἐστέ· τοῦτον Οἰδίπους πάλαι τρέμων
τὸν ἄνδρ' ἔφευγε μὴ κτάνοι, καὶ νῦν ὅδε
πρὸς τῆς τύχης ὄλωλεν οὐδὲ τοῦδ' ὕπο.

ΟΙ. ὦ φίλτατον γυναικὸς Ἰοκάστης κάρα, 950

τί μ' ἐξεπέμψω δεῦρο τῶνδε δωμάτων;
ΙΟ. ἄκουε τἀνδρὸς τοῦδε, καὶ σκόπει κλύων
τὰ σέμν' ἵν' ἥκει τοῦ θεοῦ μαντεύματα.
ΟΙ. οὗτος δὲ τίς ποτ' ἐστὶ καὶ τί μοι λέγει;
ΙΟ. ἐκ τῆς Κορίνθου, πατέρα τὸν σὸν ἀγγελῶν 955
ὡς οὐκέτ' ὄντα Πόλυβον, ἀλλ' ὀλωλότα.
ΟΙ. τί φῄς, ξέν'; αὐτός μοι σὺ σημήνας γενοῦ.
ΑΓ. εἰ τοῦτο πρῶτον δεῖ μ' ἀπαγγεῖλαι σαφῶς,
εὖ ἴσθ' ἐκεῖνον θανάσιμον βεβηκότα.
ΟΙ. πότερα δόλοισιν, ἢ νόσου ξυνα λαγῇ; 960
ΑΓ. σμικρὰ παλαιὰ σώματ' εὐνάζει ῥοπή.
ΟΙ. νόσοις ὁ τλήμων, ὡς ἔοικεν, ἔφθιτο.
ΑΓ. καὶ τῷ μακρῷ γε συμμετρούμενος χρόνῳ.
ΟΙ. φεῦ φεῦ, τί δῆτ' ἄν, ὦ γύναι, σκοποῖτό τις
τὴν Πυθόμαντιν ἑστίαν, ἢ τοὺς ἄνω 965
κλάζοντας ὄρνις, ὧν ὑφηγητῶν ἐγὼ
κτανεῖν ἔμελλον πατέρα τὸν ἐμόν; ὁ δὲ θανὼν
κεύθει κάτω δὴ γῆς. ἐγὼ δ' ὅδ' ἐνθάδε
ἄψαυστος ἔγχους, εἴ τι μὴ τῷμῷ πόθῳ
κατέφθιθ'· οὕτω δ' ἂν θανὼν εἴη 'ξ ἐμοῦ. 970
τὰ δ' οὖν παρόντα συλλαβὼν θεσπίσματα
κεῖται παρ' Ἅιδῃ Πόλυβος ἄξι' οὐδενός.
ΙΟ. οὔκουν ἐγώ σοι ταῦτα προὔλεγον πάλαι;
ΟΙ. ηὔδας· ἐγὼ δὲ τῷ φόβῳ παρηγόμην.
ΙΟ. μὴ νῦν ἔτ' αὐτῶν μηδὲν ἐς θυμὸν βάλῃς. 975
ΟΙ. καὶ πῶς τὸ μητρὸς λέκτρον οὐκ ὀκνεῖν με δεῖ;
ΙΟ. τί δ' ἂν φοβοῖτ' ἄνθρωπος, ᾧ τὰ τῆς τύχης
κρατεῖ, πρόνοια δ' ἐστὶν οὐδενὸς σαφής;
εἰκῇ κράτιστον ζῆν, ὅπως δύναιτό τις.
σὺ δ' εἰς τὰ μητρὸς μὴ φοβοῦ νυμφεύματα· 980
πολλοὶ γὰρ ἤδη κἀν ὀνείρασιν βροτῶν
μητρὶ ξυνευνάσθησαν. ἀλλὰ ταῦθ' ὅτῳ
παρ' οὐδέν ἐστι, ῥᾷστα τὸν βίον φέρει.
ΟΙ. καλῶς ἅπαντα ταῦτ' ἂν ἐξείρητό σοι,

εἰ μὴ 'κύρει ζῶσ' ἡ τεκοῦσα· νῦν δ' ἐπεὶ 985
ζῇ, πᾶσ' ἀνάγκη, κεἰ καλῶς λέγεις, ὀκνεῖν.
ΙΟ. καὶ μὴν μέγας *γ' ὀφθαλμὸς οἱ πατρὸς τάφοι.
ΟΙ. μέγας, ξυνίημ'· ἀλλὰ τῆς ζώσης φόβος.
ΑΓ. ποίας δὲ καὶ γυναικὸς ἐκφοβεῖσθ' ὕπερ;
ΟΙ. Μερόπης, γεραιέ, Πόλυβος ἧς ᾤκει μέτα. 990
ΑΓ. τί δ' ἔστ' ἐκείνης ὑμὶν ἐς φόβον φέρον;
ΟΙ. θεήλατον μάντευμα δεινόν, ὦ ξένε.
ΑΓ. ἦ ῥητόν; ἢ *οὐχὶ θεμιτὸν ἄλλον εἰδέναι;
ΟΙ. μάλιστά γ'· εἶπε γάρ με Λοξίας ποτὲ
χρῆναι μιγῆναι μητρὶ τἠμαυτοῦ, τό τε 995
πατρῷον αἷμα χερσὶ ταῖς ἐμαῖς ἑλεῖν.
ὧν οὕνεχ' ἡ Κόρινθος ἐξ ἐμοῦ πάλαι
μακρὰν ἀπῳκεῖτ'· εὐτυχῶς μέν, ἀλλ' ὅμως
τὰ τῶν τεκόντων ὄμμαθ' ἥδιστον βλέπειν.
ΑΓ. ἦ γὰρ τάδ' ὀκνῶν κεῖθεν ἦσθ' ἀπόπτολις; 1000
ΟΙ. πατρός τε χρῄζων μὴ φονεὺς εἶναι, γέρον.
ΑΓ. τί δῆτ' *ἐγὼ οὐχὶ τοῦδε τοῦ φόβου σ', ἄναξ,
ἐπείπερ εὔνους ἦλθον, ἐξελυσάμην;
ΟΙ. καὶ μὴν χάριν γ' ἂν ἀξίαν λάβοις ἐμοῦ.
ΑΓ. καὶ μὴν μάλιστα τοῦτ' ἀφικόμην, ὅπως 1005
σοῦ πρὸς δόμους ἐλθόντος εὖ πράξαιμί τι.
ΟΙ. ἀλλ' οὔποτ' εἶμι τοῖς φυτεύσασίν γ' ὁμοῦ.
ΑΓ. ὦ παῖ, καλῶς εἶ δῆλος οὐκ εἰδὼς τί δρᾷς.
ΟΙ. πῶς, ὦ γεραιέ; πρὸς θεῶν δίδασκέ με.
ΑΓ. εἰ τῶνδε φεύγεις οὕνεκ' εἰς οἴκους μολεῖν. 1010
ΟΙ. ταρβῶ γε μή μοι Φοῖβος ἐξέλθῃ σαφής.
ΑΓ. ἦ μὴ μίασμα τῶν φυτευσάντων λάβῃς;
ΟΙ. τοῦτ' αὐτό, πρέσβυ, τοῦτό μ' εἰσαεὶ φοβεῖ.
ΑΓ. ἆρ' οἶσθα δῆτα πρὸς δίκης οὐδὲν τρέμων;
ΟΙ. πῶς δ' οὐχί, παῖς γ' εἰ τῶνδε γεννητῶν ἔφυν; 1015
ΑΓ. ὁθούνεκ' ἦν σοι Πόλυβος οὐδὲν ἐν γένει.
ΟΙ. πῶς εἶπας; οὐ γὰρ Πόλυβος ἐξέφυσέ με;
ΑΓ. οὐ μᾶλλον οὐδὲν τοῦδε τἀνδρός, ἀλλ' ἴσον.

ΟΙ. καὶ πῶς ὁ φύσας ἐξ ἴσου τῷ μηδενί;
ΑΓ. ἀλλ' οὔ σ' ἐγείνατ' οὔτ' ἐκεῖνος οὔτ' ἐγώ. 1020
ΟΙ. ἀλλ' ἀντὶ τοῦ δὴ παῖδά μ' ὠνομάζετο;
ΑΓ. δῶρόν ποτ', ἴσθι, τῶν ἐμῶν χειρῶν λαβών.
ΟΙ. κᾆθ' ὧδ' ἀπ' ἄλλης χειρὸς ἔστερξεν μέγα;
ΑΓ. ἡ γὰρ πρὶν αὐτὸν ἐξέπεισ' ἀπαιδία.
ΟΙ. σὺ δ' ἐμπολήσας ἢ τεκὼν μ' αὐτῷ δίδως; 1025
ΑΓ. εὑρὼν ναπαίαις ἐν Κιθαιρῶνος πτυχαῖς.
ΟΙ. ὡδοιπόρεις δὲ πρὸς τί τούσδε τοὺς τόπους;
ΑΓ. ἐνταῦθ' ὀρείοις ποιμνίοις ἐπεστάτουν.
ΟΙ. ποιμὴν γὰρ ἦσθα κἀπὶ θητείᾳ πλάνης;
ΑΓ. σοῦ δ', ὦ τέκνον, σωτήρ γε τῷ τότ' ἐν χρόνῳ. 1030
ΟΙ. τί δ' ἄλγος ἴσχοντ' ἐν κακοῖς με λαμβάνεις;
ΑΓ. ποδῶν ἂν ἄρθρα μαρτυρήσειεν τὰ σά.
ΟΙ. οἴμοι, τί τοῦτ' ἀρχαῖον ἐννέπεις κακόν;
ΑΓ. λύω σ' ἔχοντα διατόρους ποδοῖν ἀκμάς.
ΟΙ. δεινόν γ' ὄνειδος σπαργάνων ἀνειλόμην. 1035
ΑΓ. ὥστ' ὠνομάσθης ἐκ τύχης ταύτης ὃς εἶ.
ΟΙ. ὦ πρὸς θεῶν, πρὸς μητρός, ἢ πατρός: φράσον.
ΑΓ. οὐκ οἶδ'· ὁ δοὺς δὲ ταῦτ' ἐμοῦ λῷον φρονεῖ.
ΟΙ. ἦ γὰρ παρ' ἄλλου μ' ἔλαβες οὐδ' αὐτὸς τυχών;
ΑΓ. οὔκ, ἀλλὰ ποιμὴν ἄλλος ἐκδίδωσί μοι. 1040
ΟΙ. τίς οὗτος; ἦ κάτοισθα δηλῶσαι λόγῳ;
ΑΓ. τῶν Λαΐου δήπου τις ὠνομάζετο.
ΟΙ. ἦ τοῦ τυράννου τῆσδε γῆς πάλαι ποτέ;
ΑΓ. μάλιστα· τούτου τἀνδρὸς οὗτος ἦν βοτήρ.
ΟΙ. ἦ κἄστ' ἔτι ζῶν οὗτος, ὥστ' ἰδεῖν ἐμέ; 1045
ΑΓ. ὑμεῖς γ' ἄριστ' εἰδεῖτ' ἂν οὐπιχώριοι.
ΟΙ. ἔστιν τις ὑμῶν τῶν παρεστώτων πέλας,
ὅστις κάτοιδε τὸν βοτῆρ', ὃν ἐννέπει,
εἴτ' οὖν ἐπ' ἀγρῶν εἴτε κἀνθάδ' εἰσιδών;
σημήναθ', ὡς ὁ καιρὸς εὑρῆσθαι τάδε. 1050
ΧΟ. οἶμαι μὲν οὐδέν' ἄλλον ἢ τὸν ἐξ ἀγρῶν,
ὃν κἀμάτευες πρόσθεν εἰσιδεῖν· ἀτὰρ

ἥδ' ἂν τάδ' οὐχ ἥκιστ' ἂν Ἰοκάστη λέγοι.
ΟΙ. γύναι, νοεῖς ἐκεῖνον, ὅντιν' ἀρτίως
μολεῖν ἐφιέμεσθα; τόνδ' οὗτος λέγει;
ΙΟ. τί δ' ὅντιν' εἶπε; μηδὲν ἐντραπῇς. τὰ δὲ
ῥηθέντα βούλου μηδὲ μεμνῆσθαι μάτην.
ΟΙ. οὐκ ἂν γένοιτο τοῦθ', ὅπως ἐγὼ λαβὼν
σημεῖα τοιαῦτ' οὐ φανῶ τοὐμὸν γένος.
ΙΟ. μὴ πρὸς θεῶν, εἴπερ τι τοῦ σαυτοῦ βίου
κήδει, ματεύσῃς τοῦθ'· ἅλις νοσοῦσ' ἐγώ.
ΟΙ. θάρσει· σὺ μὲν γὰρ οὐδ' ἂν εἰ τρίτης ἐγὼ
μητρὸς φανῶ τρίδουλος, ἐκφανεῖ κακή.
ΙΟ. ὅμως πιθοῦ μοι, λίσσομαι· μὴ δρᾶ τάδε.
ΟΙ. οὐκ ἂν πιθοίμην μὴ οὐ τάδ' ἐκμαθεῖν σαφῶς.
ΙΟ. καὶ μὴν φρονοῦσά γ' εὖ τὰ λῷστά σοι λέγω.
ΟΙ. τὰ λῷστα τοίνυν ταῦτά μ' ἀλγύνει πάλαι.
ΙΟ. ὦ δύσποτμ', εἴθε μήποτε γνοίης ὃς εἶ.
ΟΙ. ἄξει τις ἐλθὼν δεῦρο τὸν βοτῆρά μοι;
ταύτην δ' ἐᾶτε πλουσίῳ χαίρειν γένει.
ΙΟ. ἰοὺ ἰού, δύστηνε· τοῦτο γάρ σ' ἔχω
μόνον προσειπεῖν, ἄλλο δ' οὔποθ' ὕστερον.
ΧΟ. τί ποτε βέβηκεν, Οἰδίπους, ὑπ' ἀγρίας
ἄξασα λύπης ἡ γυνή; δέδοιχ' ὅπως
μὴ 'κ τῆς σιωπῆς τῆσδ' ἀναρρήξει κακά.
ΟΙ. ὁποῖα χρῄζει ῥηγνύτω· τοὐμὸν δ' ἐγώ,
κεἰ σμικρόν ἐστι, σπέρμ' ἰδεῖν βουλήσομαι.
αὕτη δ' ἴσως, φρονεῖ γὰρ ὡς γυνὴ μέγα,
τὴν δυσγένειαν τὴν ἐμὴν αἰσχύνεται.
ἐγὼ δ' ἐμαυτὸν παῖδα τῆς Τύχης νέμων
τῆς εὖ διδούσης οὐκ ἀτιμασθήσομαι.
τῆς γὰρ πέφυκα μητρός· οἱ δὲ συγγενεῖς
μῆνές με μικρὸν καὶ μέγαν διώρισαν.
τοιόσδε δ' ἐκφὺς οὐκ ἂν ἐξέλθοιμ' ἔτι
ποτ' ἄλλος, ὥστε μὴ 'κμαθεῖν τοὐμὸν γένος.
ΧΟ. στρ. εἴπερ ἐγὼ μάντις εἰμὶ καὶ κατὰ γνώμαν ἴδρις,

οὐ τὸν Ὄλυμπον ἀπείρων,
ὦ Κιθαιρών, οὐκ ἔσει τὰν αὔριον 1090
πανσέληνον, μὴ οὐ σέ γε καὶ πατριώταν Οἰδίπου
5 καὶ τροφὸν καὶ ματέρ' αὔξειν,
καὶ χορεύεσθαι πρὸς ἡμῶν, ὡς ἐπίηρα φέροντα τοῖς ἐμοῖς τυράννοις.
ἰήϊε Φοῖβε, σοὶ δὲ ταῦτ' ἀρέστ' εἴη.
ἀντ. τίς σε, τέκνον, τίς σ' ἔτικτε τῶν μακραιώνων ἄρα 1098
Πανὸς ὀρεσσιβάτα *που 1100
προσπελασθεῖσ', ἢ σέ γ' *εὐνάτειρά τις
Λοξίου; τῷ γὰρ πλάκες ἀγρόνομοι πᾶσαι φίλαι·
5 εἴθ' ὁ Κυλλάνας ἀνάσσων, 1104
εἴθ' ὁ Βακχεῖος θεὸς ναίων ἐπ' ἄκρων ὀρέων εὕρημα δέξατ' ἔκ του
Νυμφᾶν Ἑλικωνίδων, αἷς πλεῖστα συμπαίζει.
ΟΙ. εἰ χρή τι κἀμὲ μὴ συναλλάξαντά πω, 1110
πρέσβεις, σταθμᾶσθαι, τὸν βοτῆρ' ὁρᾶν δοκῶ,
ὅνπερ πάλαι ζητοῦμεν. ἔν τε γὰρ μακρῷ
γήρᾳ ξυνᾴδει τῷδε τἀνδρὶ σύμμετρος,
ἄλλως τε τοὺς ἄγοντας ὥσπερ οἰκέτας
ἔγνωκ' ἐμαυτοῦ· τῇ δ' ἐπιστήμῃ σύ μου 1115
προὔχοις τάχ' ἄν που, τὸν βοτῆρ' ἰδὼν πάρος.
ΧΟ. ἔγνωκα γάρ, σάφ' ἴσθι· Λαΐου γὰρ ἦν
εἴπερ τις ἄλλος πιστὸς ὡς νομεὺς ἀνήρ.
ΟΙ. σὲ πρῶτ' ἐρωτῶ, τὸν Κορίνθιον ξένον,
ἦ τόνδε φράζεις; ΑΓ. τοῦτον, ὅνπερ εἰσορᾷς. 1120
ΟΙ. οὗτος, σύ, πρέσβυ, δεῦρό μοι φώνει βλέπων
ὅσ' ἄν σ' ἐρωτῶ. Λαΐου ποτ' ἦσθα σύ;

ΘΕΡΑΠΩΝ.

ἦ δοῦλος, οὐκ ὠνητός, ἀλλ' οἴκοι τραφείς.
ΟΙ. ἔργον μεριμνῶν ποῖον ἢ βίον τίνα;
ΘΕ. ποίμναις τὰ πλεῖστα τοῦ βίου συνειπόμην. 1125
ΟΙ. χώροις μάλιστα πρὸς τίσι ξύναυλος ὤν;
ΘΕ. ἦν μὲν Κιθαιρών, ἦν δὲ πρόσχωρος τόπος.
ΟΙ. τὸν ἄνδρα τόνδ' οὖν οἶσθα τῇδέ που μαθών;

ΘΕ. τί χρῆμα δρῶντα; ποῖον ἄνδρα καὶ λέγεις;
ΟΙ. τόνδ' ὃς πάρεστιν· ἢ ξυνήλλαξάς τί πω; 1130
ΘΕ. οὐχ ὥστε γ' εἰπεῖν ἐν τάχει μνήμης ὕπο.
ΑΓ. κοὐδέν γε θαῦμα, δέσποτ'. ἀλλ' ἐγὼ σαφῶς
ἀγνῶτ' ἀναμνήσω νιν. εὖ γὰρ οἶδ' ὅτι
κάτοιδεν ἧμος τὸν Κιθαιρῶνος τόπον
ὁ μὲν διπλοῖσι ποιμνίοις, ἐγὼ δ' ἑνὶ 1135
ἐπλησίαζον τῷδε τἀνδρὶ τρεῖς ὅλους
ἐξ ἦρος εἰς ἀρκτοῦρον ἑκμήνους χρόνους·
χειμῶνα δ' ἤδη τἀμά τ' εἰς ἔπαυλ' ἐγὼ
ἤλαυνον οὗτός τ' εἰς τὰ Λαΐου σταθμά.
λέγω τι τούτων, ἢ οὐ λέγω πεπραγμένον; 1140
ΘΕ. λέγεις ἀληθῆ, καίπερ ἐκ μακροῦ χρόνου.
ΑΓ. φέρ' εἰπὲ νῦν, τότ' οἶσθα παῖδά μοί τινα
δούς, ὡς ἐμαυτῷ θρέμμα θρεψαίμην ἐγώ;
ΘΕ. τί δ' ἔστι; πρὸς τί τοῦτο τοὔπος ἱστορεῖς;
ΑΓ. ὅδ' ἐστίν, ὦ τᾶν, κεῖνος ὃς τότ' ἦν νέος. 1145
ΘΕ. οὐκ εἰς ὄλεθρον; οὐ σιωπήσας ἔσει;
ΟΙ. ἆ, μὴ κόλαζε, πρέσβυ, τόνδ', ἐπεὶ τὰ σὰ
δεῖται κολαστοῦ μᾶλλον ἢ τὰ τοῦδ' ἔπη.
ΘΕ. τί δ', ὦ φέριστε δεσποτῶν, ἁμαρτάνω;
ΟΙ. οὐκ ἐννέπων τὸν παῖδ' ὃν οὗτος ἱστορεῖ. 1150
ΘΕ. λέγει γὰρ εἰδὼς οὐδέν, ἀλλ' ἄλλως πονεῖ.
ΟΙ. σὺ πρὸς χάριν μὲν οὐκ ἐρεῖς, κλαίων δ' ἐρεῖς.
ΘΕ. μὴ δῆτα, πρὸς θεῶν, τὸν γέροντά μ' αἰκίσῃ.
ΟΙ. οὐχ ὡς τάχος τις τοῦδ' ἀποστρέψει χέρας;
ΘΕ. δύστηνος, ἀντὶ τοῦ; τί προσχρῄζων μαθεῖν; 1155
ΟΙ. τὸν παῖδ' ἔδωκας τῷδ' ὃν οὗτος ἱστορεῖ;
ΘΕ. ἔδωκ'· ὀλέσθαι δ' ὤφελον τῇδ' ἡμέρᾳ.
ΟΙ. ἀλλ' εἰς τόδ' ἥξεις μὴ λέγων γε τοὔνδικον.
ΘΕ. πολλῷ γε μᾶλλον, ἢν φράσω, διόλλυμαι.
ΟΙ. ἀνὴρ ὅδ', ὡς ἔοικεν, ἐς τριβὰς ἐλᾷ. 1160
ΘΕ. οὐ δῆτ' ἔγωγ', ἀλλ' εἶπον ὡς δοίην πάλαι.
ΟΙ. πόθεν λαβών; οἰκεῖον, ἢ 'ξ ἄλλου τινός;

ΘΕ. ἐμὸν μὲν οὐκ ἔγωγ', ἐδεξάμην δέ του.
ΟΙ. τίνος πολιτῶν τῶνδε κἀκ ποίας στέγης;
ΘΕ. μὴ πρὸς θεῶν, μή, δέσποθ', ἱστόρει πλέον. 1165
ΟΙ. ὄλωλας, εἴ σε ταῦτ' ἐρήσομαι πάλιν.
ΘΕ. τῶν Λαΐου τοίνυν τις ἦν γεννημάτων.
ΟΙ. ἦ δοῦλος, ἢ κείνου τις ἐγγενὴς γεγώς;
ΘΕ. οἴμοι, πρὸς αὐτῷ γ' εἰμὶ τῷ δεινῷ λέγειν.
ΟΙ. κἄγωγ' ἀκούειν. ἀλλ' ὅμως ἀκουστέον. 1170
ΘΕ. κείνου γέ τοι δὴ παῖς ἐκλῄζεθ'· ἡ δ' ἔσω
κάλλιστ' ἂν εἴποι σὴ γυνὴ τάδ' ὡς ἔχει.
ΟΙ. ἦ γὰρ δίδωσιν ἥδε σοι; ΘΕ. μάλιστ', ἄναξ.
ΟΙ. ὡς πρὸς τί χρείας; ΘΕ. ὡς ἀναλώσαιμί νιν.
ΟΙ. τεκοῦσα τλήμων; ΘΕ. θεσφάτων γ' ὄκνῳ κακῶν. 1175
ΟΙ. ποίων; ΘΕ. κτενεῖν νιν τοὺς τεκόντας ἦν λόγος.
ΟΙ. πῶς δῆτ' ἀφῆκας τῷ γέροντι τῷδε σύ;
ΘΕ. κατοικτίσας, ὦ δέσποθ', ὡς ἄλλην χθόνα
δοκῶν ἀποίσειν, αὐτὸς ἔνθεν ἦν· ὁ δὲ
κάκ' ἐς μέγιστ' ἔσωσεν. εἰ γὰρ οὗτος εἶ 1180
ὅν φησιν οὗτος, ἴσθι δύσποτμος γεγώς.
ΟΙ. ἰοὺ ἰού· τὰ πάντ' ἂν ἐξήκοι σαφῆ.
ὦ φῶς, τελευταῖόν σε προσβλέψαιμι νῦν,
ὅστις πέφασμαι φύς τ' ἀφ' ὧν οὐ χρῆν, ξὺν οἷς τ'
οὐ χρῆν ὁμιλῶν, οὕς τέ μ' οὐκ ἔδει κτανών. 1185
ΧΟ. στρ. α'. ἰὼ γενεαὶ βροτῶν,
ὡς ὑμᾶς ἴσα καὶ τὸ μηδὲν ζώσας ἐναριθμῶ.
τίς γάρ, τίς ἀνὴρ πλέον
τᾶς εὐδαιμονίας φέρει 1190
ἢ τοσοῦτον ὅσον δοκεῖν
καὶ δόξαντ' ἀποκλῖναι;
τὸ σόν τοι παράδειγμ' ἔχων,
τὸν σὸν δαίμονα, τὸν σόν, ὦ τλᾶμον Οἰδιπόδα, βροτῶν 1195
*οὐδὲν μακαρίζω·
ἀντ. α'. ὅστις καθ' ὑπερβολὰν
τοξεύσας ἐκράτησε τοῦ πάντ' εὐδαίμονος ὄλβου,

ὦ Ζεῦ, κατὰ μὲν φθίσας
τὰν γαμψώνυχα παρθένον
χρησμῳδόν, θανάτων δ' ἐμᾷ 1200
χώρᾳ πύργος ἀνέστα·
ἐξ οὗ καὶ βασιλεὺς καλεῖ
ἐμὸς καὶ τὰ μέγιστ' ἐτιμάθης, ταῖς μεγάλαισιν ἐν
Θήβαισιν ἀνάσσων.

στρ. β'. τανῦν δ' ἀκούειν τίς ἀθλιώτερος; 1204
†τίς ἐν πόνοις, τίς ἄταις ἀγρίαις
ξύνοικος ἀλλαγᾷ βίου;
ἰὼ κλεινὸν Οἰδίπου κάρα,
ᾧ μέγας λιμὴν 1208
αὐτὸς ἤρκεσεν
παιδὶ καὶ πατρὶ
θαλαμηπόλῳ πεσεῖν,
πῶς ποτε πῶς ποθ' αἱ πατρῷαί σ' ἄλοκες φέρειν, τάλας,
σῖγ' ἐδυνάθησαν ἐς τοσόνδε;

ἀντ. β'. ἐφεῦρέ σ' ἄκονθ' ὁ πάνθ' ὁρῶν χρόνος. 1213
δικάζει τὸν ἄγαμον γάμον πάλαι
τεκνοῦντα καὶ τεκνούμενον. 1215
ἰὼ Λαΐειον [—] τέκνον,
εἴθε σ' εἴθε *σε
μήποτ' εἰδόμαν.
*δύρομαι γὰρ ὡς
περίαλλ' †ἰαχέων
ἐκ στομάτων. τὸ δ' ὀρθὸν εἰπεῖν, ἀνέπνευσά τ' ἐκ σέθεν
καὶ κατεκοίμησα τοὐμὸν ὄμμα. 1222

ΕΞΑΓΓΕΛΟΣ.

ὦ γῆς μέγιστα τῆσδ' ἀεὶ τιμώμενοι,
οἷ' ἔργ' ἀκούσεσθ', οἷα δ' εἰσόψεσθ', ὅσον δ'
ἀρεῖσθε πένθος, εἴπερ ἐγγενῶς ἔτι 1225
τῶν Λαβδακείων ἐντρέπεσθε δωμάτων.
οἶμαι γὰρ οὔτ' ἂν Ἴστρον οὔτε Φᾶσιν ἂν
νίψαι καθαρμῷ τήνδε τὴν στέγην, ὅσα

κεύθει, τὰ δ' αὐτίκ' εἰς τὸ φῶς φανεῖ κακὰ
ἑκόντα κοὐκ ἄκοντα. τῶν δὲ πημονῶν 1230
μάλιστα λυποῦσ' αἱ φανῶσ' αὐθαίρετοι.

ΧΟ. λείπει μὲν οὐδ' ἃ πρόσθεν ᾔδεμεν τὸ μὴ οὐ
βαρύστον' εἶναι· πρὸς δ' ἐκείνοισιν τί φῄς;

ΕΞ. ὁ μὲν τάχιστος τῶν λόγων εἰπεῖν τε καὶ
μαθεῖν, τέθνηκε θεῖον Ἰοκάστης κάρα. 1235

ΧΟ. ὦ δυστάλαινα, πρὸς τίνος ποτ' αἰτίας;

ΕΞ. αὐτὴ πρὸς αὑτῆς. τῶν δὲ πραχθέντων τὰ μὲν
ἄλγιστ' ἄπεστιν· ἡ γὰρ ὄψις οὐ πάρα.
ὅμως δ', ὅσον γε κἀν ἐμοὶ μνήμης ἔνι,
πεύσει τὰ κείνης ἀθλίας παθήματα. 1240
ὅπως γὰρ ὀργῇ χρωμένη παρῆλθ' ἔσω
θυρῶνος, ἵετ' εὐθὺ πρὸς τὰ νυμφικὰ
λέχη, κόμην σπῶσ' ἀμφιδεξίοις ἀκμαῖς·
πύλας δ' ὅπως εἰσῆλθ' ἐπιρράξασ' ἔσω,
καλεῖ τὸν ἤδη Λάϊον πάλαι νεκρόν, 1245
μνήμην παλαιῶν σπερμάτων ἔχουσ', ὑφ' ὧν
θάνοι μὲν αὐτός, τὴν δὲ τίκτουσαν λίποι
τοῖς οἷσιν αὐτοῦ δύστεκνον παιδουργίαν.
γοᾶτο δ' εὐνάς, ἔνθα δύστηνος διπλοῦς
ἐξ ἀνδρὸς ἄνδρα καὶ τέκν' ἐκ τέκνων τέκοι. 1250
χὤπως μὲν ἐκ τῶνδ' οὐκέτ' οἶδ' ἀπόλλυται·
βοῶν γὰρ εἰσέπαισεν Οἰδίπους, ὑφ' οὗ
οὐκ ἦν τὸ κείνης ἐκθεάσασθαι κακόν,
ἀλλ' εἰς ἐκεῖνον περιπολοῦντ' ἐλεύσσομεν.
φοιτᾷ γὰρ ἡμᾶς ἔγχος ἐξαιτῶν πορεῖν, 1255
γυναῖκά τ' οὐ γυναῖκα, μητρῷαν δ' ὅπου
κίχοι διπλῆν ἄρουραν οὗ τε καὶ τέκνων.
λυσσῶντι δ' αὐτῷ δαιμόνων δείκνυσί τις·
οὐδεὶς γὰρ ἀνδρῶν, οἳ παρῆμεν ἐγγύθεν.
δεινὸν δ' ἀΰσας ὡς ὑφηγητοῦ τινος 1260
πύλαις διπλαῖς ἐνήλατ', ἐκ δὲ πυθμένων
ἔκλινε κοῖλα κλῇθρα κἀμπίπτει στέγῃ.

οὗ δὴ κρεμαστὴν τὴν γυναῖκ' ἐσείδομεν,
πλεκταῖσιν αἰώραισιν ἐμπεπλεγμένην.
ὁ δ' *ὡς ὁρᾷ νιν, δεινὰ βρυχηθεὶς τάλας, 1265
χαλᾷ κρεμαστὴν ἀρτάνην. ἐπεὶ δὲ γῇ
ἔκειτο τλήμων, δεινὰ δ' ἦν τἀνθένδ' ὁρᾶν.
ἀποσπάσας γὰρ εἱμάτων χρυσηλάτους
περόνας ἀπ' αὐτῆς, αἷσιν ἐξεστέλλετο,
ἄρας ἔπαισεν ἄρθρα τῶν αὑτοῦ κύκλων, 1270
αὐδῶν τοιαῦθ', ὁθούνεκ' οὐκ ὄψοιντό νιν
οὔθ' οἷ' ἔπασχεν οὔθ' ὁποῖ' ἔδρα κακά,
ἀλλ' ἐν σκότῳ τὸ λοιπὸν οὓς μὲν οὐκ ἔδει
ὀψοίαθ', οὓς δ' ἔχρῃζεν οὐ γνωσοίατο.
τοιαῦτ' ἐφυμνῶν πολλάκις τε κοὐχ ἅπαξ 1275
ἤρασσ' ἐπαίρων βλέφαρα. φοίνιαι δ' ὁμοῦ
γλῆναι γένει' ἔτεγγον, οὐδ' ἀνίεσαν
φόνου μυδώσας σταγόνας, ἀλλ' ὁμοῦ μέλας
ὄμβρος χαλάζης *αἱματοῦς ἐτέγγετο.
τάδ' ἐκ δυοῖν ἔρρωγεν, οὐ μόνου, κακά, 1280
ἀλλ' ἀνδρὶ καὶ γυναικὶ συμμιγῆ †κακά.
ὁ πρὶν παλαιὸς δ' ὄλβος ἦν πάροιθε μὲν
ὄλβος δικαίως, νῦν δὲ τῇδε θἠμέρᾳ
στεναγμός, ἄτη, θάνατος, αἰσχύνη, κακῶν
ὅσ' ἐστὶ πάντων ὀνόματ', οὐδέν ἐστ' ἀπόν. 1285

ΧΟ. νῦν δ' ἔσθ' ὁ τλήμων ἔν τινι σχολῇ κακοῦ;

ΕΞ. βοᾷ διοίγειν κλῇθρα καὶ δηλοῦν τινα
τοῖς πᾶσι Καδμείοισι τὸν πατροκτόνον,
τὸν μητρός, αὐδῶν ἀνόσι' οὐδὲ ῥητά μοι,
ὡς ἐκ χθονὸς ῥίψων ἑαυτόν, οὐδ' ἔτι 1290
μενῶν δόμοις ἀραῖος, ὡς ἠράσατο.
ῥώμης γε μέντοι καὶ προηγητοῦ τινος
δεῖται· τὸ γὰρ νόσημα μεῖζον ἢ φέρειν.
δείξει δὲ καὶ σοί· κλῇθρα γὰρ πυλῶν τάδε
διοίγεται· θέαμα δ' εἰσόψει τάχα 1295
τοιοῦτον οἷον καὶ στυγοῦντ' ἐποικτίσαι.

ΧΟ. ὦ δεινὸν ἰδεῖν πάθος ἀνθρώποις,
ὦ δεινότατον πάντων ὅσ' ἐγὼ
προσέκυρσ' ἤδη. τίς σ', ὦ τλῆμον,
προσέβη μανία; τίς ὁ πηδήσας 1300
μείζονα δαίμων τῶν μακίστων
πρὸς σῇ δυσδαίμονι μοίρᾳ;
φεῦ, δύστανος·
ἀλλ' οὐδ' ἐσιδεῖν δύναμαί σ', ἐθέλων
πόλλ' ἀνερέσθαι, πολλὰ πυθέσθαι,
πολλὰ δ' ἀθρῆσαι· 1305
τοίαν φρίκην παρέχεις μοι.
ΟΙ. αἰαῖ αἰαῖ, δύστανος ἐγώ,
ποῖ γᾶς φέρομαι τλάμων; πᾶ μοι
*διαπωτᾶται φθογγὰ φοράδην; 1310
ἰὼ δαῖμον, ἵν' ἐξήλου.
ΧΟ. ἐς δεινόν· οὐκ ἀκουστόν, οὐδ' ἐπόψιμον.
ΟΙ. στρ. α'. ἰὼ σκότου
νέφος ἐμὸν ἀπότροπον, ἐπιπλόμενον ἄφατον,
ἀδάματόν τε καὶ δυσούριστ' *ἰόν. 1315
οἴμοι,
5 οἴμοι μάλ' αὖθις· οἷον εἰσέδυ μ' ἅμα
κέντρων τε τῶνδ' οἴστρημα καὶ μνήμη κακῶν.
ΧΟ. καὶ θαῦμά γ' οὐδὲν ἐν τοσοῖσδε πήμασιν
διπλᾶ σε πενθεῖν καὶ διπλᾶ φέρειν κακά. 1320
ΟΙ. ἀντ. α'. ἰὼ φίλος,
σὺ μὲν ἐμὸς ἐπίπολος ἔτι μόνιμος· ἔτι γὰρ
ὑπομένεις με τὸν τυφλὸν κηδεύων.
φεῦ φεῦ.
5 οὐ γάρ με λήθεις, ἀλλὰ γιγνώσκω σαφῶς, 1325
καίπερ σκοτεινός, τήν γε σὴν αὐδὴν ὅμως.
ΧΟ. ὦ δεινὰ δράσας, πῶς ἔτλης τοιαῦτα σὰς
ὄψεις μαρᾶναι; τίς σ' ἐπῆρε δαιμόνων;
ΟΙ. στρ. β'. Ἀπόλλων τάδ' ἦν, Ἀπόλλων, φίλοι,
ὁ κακά, κακὰ τελῶν *ἐμοὶ τάδ' ἐμὰ πάθεα. 1330

ἔπαισε δ' αὐτόχειρ νιν οὔτις, ἀλλ' ἐγὼ τλάμων,
τί γὰρ ἔδει μ' ὁρᾶν,
5 ὅτῳ γ' ὁρῶντι μηδὲν ἦν ἰδεῖν γλυκύ; 1335
ΧΟ. ἦν ταῦθ' ὅπωσπερ καὶ σὺ φῄς.
ΟΙ. τί δῆτ' ἐμοὶ βλεπτόν, ἢ
στερκτόν, ἢ προσήγορον
ἔτ' ἔστ' ἀκούειν ἡδονᾷ, φίλοι;
10 ἀπάγετ' ἐκτόπιον ὅτι τάχιστά με, 1340
ἀπάγετ', ὦ φίλοι, τὸν *μέγ' *ὀλέθριον,
τὸν καταρατότατον, †εἴ τις δὲ καὶ θεοῖς 1345
ἐχθρότατον βροτῶν.
ΧΟ. δείλαιε τοῦ νοῦ τῆς τε συμφορᾶς ἴσον,
ὡς σ' ἠθέλησα μήδ' ἀναγνῶναί ποτε.
ΟΙ. ἀντ. β'. ὄλοιθ' ὅστις ἦν ὃς ἀγρίας πέδας
νομάδος ἐπὶ *πόας ἔλυσ' ἀπό τε φόνου 1350
ἔρυτο κἀνέσωσε *μ', οὐδὲν εἰς χάριν πράσσων.
τότε γὰρ ἂν θανών,
5 οὐκ ἦν φίλοισιν οὐδ' ἐμοὶ τοσόνδ' ἄχος. 1355
ΧΟ. θέλοντι κἀμοὶ τοῦτ' ἂν ἦν.
ΟΙ. οὔκουν πατρός γ' ἂν φονεὺς
ἦλθον, οὐδὲ νυμφίος
βροτοῖς ἐκλήθην ὧν ἔφυν ἄπο.
10 νῦν δ' *ἄθεος μέν εἰμ', ἀνοσίων δὲ παῖς, 1360
ὁμογενὴς δ' ἀφ' ὧν αὐτὸς ἔφυν τάλας.
εἰ δέ τι πρεσβύτερον ἔφυ κακοῦ κακόν, 1365
τοῦτ' ἔλαχ' Οἰδίπους.
ΧΟ. οὐκ οἶδ' ὅπως σε φῶ βεβουλεῦσθαι καλῶς.
κρείσσων γὰρ ἦσθα μηκέτ' ὢν ἢ ζῶν τυφλός.
ΟΙ. ὡς μὲν τάδ' οὐχ ὧδ' ἔστ' ἄριστ' εἰργασμένα,
μή μ' ἐκδίδασκε, μηδὲ συμβούλευ' ἔτι. 1370
ἐγὼ γὰρ οὐκ οἶδ' ὄμμασιν ποίοις βλέπων
πατέρα ποτ' ἂν προσεῖδον εἰς Ἅιδου μολών,
οὐδ' αὖ τάλαιναν μητέρ', οἷν ἐμοὶ δυοῖν
ἔργ' ἐστὶ κρείσσον' ἀγχόνης εἰργασμένα.

ἀλλ' ἡ τέκνων δῆτ' ὄψις ἦν ἐφίμερος, 1375
βλαστοῦσ' ὅπως ἔβλαστε, προσλεύσσειν ἐμοί;
οὐ δῆτα τοῖς γ' ἐμοῖσιν ὀφθαλμοῖς ποτέ·
οὐδ' ἄστυ γ', οὐδὲ πύργος, οὐδὲ δαιμόνων
ἀγάλμαθ' ἱρά, τῶν ὁ παντλήμων ἐγὼ
κάλλιστ' ἀνὴρ εἷς ἔν γε ταῖς Θήβαις τραφεὶς 1380
ἀπεστέρησ' ἐμαυτόν, αὐτὸς ἐννέπων
ὠθεῖν ἅπαντας τὸν ἀσεβῆ, τὸν ἐκ θεῶν
φανέντ' ἄναγνον καὶ γένους τοῦ Λαΐου.
τοιάνδ' ἐγὼ κηλῖδα μηνύσας ἐμὴν
ὀρθοῖς ἔμελλον ὄμμασιν τούτους ὁρᾶν; 1385
ἥκιστά γ'· ἀλλ' εἰ τῆς ἀκουούσης ἔτ' ἦν
πηγῆς δι' ὤτων φραγμός, οὐκ ἂν ἐσχόμην
τὸ μὴ 'ποκλῇσαι τοὐμὸν ἄθλιον δέμας,
ἵν' ἦ τυφλός τε καὶ κλύων μηδέν· τὸ γὰρ
τὴν φροντίδ' ἔξω τῶν κακῶν οἰκεῖν γλυκύ. 1390
ἰὼ Κιθαιρών, τί μ' ἐδέχου; τί μ' οὐ λαβὼν
ἔκτεινας εὐθύς, ὡς ἔδειξα μήποτε
ἐμαυτὸν ἀνθρώποισιν ἔνθεν ἦ γεγώς;
ὦ Πόλυβε καὶ Κόρινθε καὶ τὰ πάτρια
λόγῳ παλαιὰ δώμαθ', οἷον ἆρά με 1395
κάλλος κακῶν ὕπουλον ἐξεθρέψατε.
νῦν γὰρ κακός τ' ὢν κἀκ κακῶν εὑρίσκομαι.
ὦ τρεῖς κέλευθοι καὶ κεκρυμμένη νάπη
δρυμός τε καὶ στενωπὸς ἐν τριπλαῖς ὁδοῖς,
αἳ τοὐμὸν αἷμα τῶν ἐμῶν χειρῶν ἄπο 1400
ἐπίετε πατρός, ἆρά μου μέμνησθέ *τι,
οἷ' ἔργα δράσας ὑμὶν εἶτα δεῦρ' ἰὼν
ὁποῖ' ἔπρασσον αὖθις; ὦ γάμοι γάμοι,
ἐφύσαθ' ἡμᾶς, καὶ φυτεύσαντες πάλιν
ἀνεῖτε ταὐτὸν σπέρμα, κἀπεδείξατε 1405
πατέρας, ἀδελφούς, παῖδας, αἷμ' ἐμφύλιον,
νύμφας γυναῖκας μητέρας τε, χὠπόσα
αἴσχιστ' ἐν ἀνθρώποισιν ἔργα γίγνεται.

ἀλλ' οὐ γὰρ αὐδᾶν ἔσθ' ἃ μηδὲ δρᾶν καλόν,
ὅπως τάχιστα πρὸς θεῶν ἔξω μέ που 1410
καλύψατ', ἢ φονεύσατ', ἢ θαλάσσιον
ἐκρίψατ', ἔνθα μήποτ' εἰσόψεσθ' ἔτι.
ἴτ', ἀξιώσατ' ἀνδρὸς ἀθλίου θιγεῖν.
πίθεσθε, μὴ δείσητε. τἀμὰ γὰρ κακὰ
οὐδεὶς οἷός τε πλὴν ἐμοῦ φέρειν βροτῶν. 1415

ΧΟ. ἀλλ' ὧν ἐπαιτεῖς ἐς δέον πάρεσθ' ὅδε
Κρέων τὸ πράσσειν καὶ τὸ βουλεύειν, ἐπεὶ
χώρας λέλειπται μοῦνος ἀντὶ σοῦ φύλαξ.

ΟΙ. οἴμοι, τί δῆτα λέξομεν πρὸς τόνδ' ἔπος;
τίς μοι φανεῖται πίστις ἔνδικος; τὰ γὰρ 1420
πάρος πρὸς αὐτὸν πάντ' ἐφεύρημαι κακός.

ΚΡ. οὔθ' ὡς γελαστής, Οἰδίπους, ἐλήλυθα,
οὔθ' ὡς ὀνειδιῶν τι τῶν πάρος κακῶν.
ἀλλ' εἰ τὰ θνητῶν μὴ καταισχύνεσθ' ἔτι
γένεθλα, τὴν γοῦν πάντα βόσκουσαν φλόγα 1425
αἰδεῖσθ' ἄνακτος Ἡλίου, τοιόνδ' ἄγος
ἀκάλυπτον οὕτω δεικνύναι, τὸ μήτε γῆ
μήτ' ὄμβρος ἱρὸς μήτε φῶς προσδέξεται.
ἀλλ' ὡς τάχιστ' ἐς οἶκον ἐσκομίζετε·
τοῖς ἐν γένει γὰρ τἀγγενῆ μάλισθ' ὁρᾶν 1430
μόνοις τ' ἀκούειν εὐσεβῶς ἔχει κακά.

ΟΙ. πρὸς θεῶν, ἐπείπερ ἐλπίδος μ' ἀπέσπασας,
ἄριστος ἐλθὼν πρὸς κάκιστον ἄνδρ' ἐμέ,
πιθοῦ τί μοι· πρὸς σοῦ γάρ, οὐδ' ἐμοῦ, φράσω.

ΚΡ. καὶ τοῦ με χρείας ὧδε λιπαρεῖς τυχεῖν; 1435

ΟΙ. ῥῖψόν με γῆς ἐκ τῆσδ' ὅσον τάχισθ', ὅπου
θνητῶν φανοῦμαι μηδενὸς προσήγορος.

ΚΡ. ἔδρασ' ἂν εὖ τοῦτ' ἴσθ' ἄν, εἰ μὴ τοῦ θεοῦ
πρώτιστ' ἔχρῃζον ἐκμαθεῖν τί πρακτέον.

ΟΙ. ἀλλ' ἥ γ' ἐκείνου πᾶσ' ἐδηλώθη φάτις, 1440
τὸν πατροφόντην, τὸν ἀσεβῆ μ' ἀπολλύναι.

ΚΡ. οὕτως ἐλέχθη ταῦθ'· ὅμως δ', ἵν' ἔσταμεν

χρείας, ἄμεινον ἐκμαθεῖν τί δραστέον.
ΟΙ. οὕτως ἄρ' ἀνδρὸς ἀθλίου πεύσεσθ' ὕπερ;
ΚΡ. καὶ γὰρ σὺ νῦν τἂν τῷ θεῷ πίστιν φέροις. 1445
ΟΙ. καὶ σοί γ' ἐπισκήπτω τε καὶ προτρέψομαι,
τῆς μὲν κατ' οἴκους αὐτὸς ὃν θέλεις τάφον
θοῦ· καὶ γὰρ ὀρθῶς τῶν γε σῶν τελεῖς ὕπερ·
ἐμοῦ δὲ μήποτ' ἀξιωθήτω τόδε
πατρῷον ἄστυ ζῶντος οἰκητοῦ τυχεῖν, 1450
ἀλλ' ἔα με ναίειν ὄρεσιν, ἔνθα κλῄζεται
οὑμὸς Κιθαιρὼν οὗτος, ὃν μήτηρ τέ μοι
πατήρ τ' ἐθέσθην ζῶντε κύριον τάφον,
ἵν' ἐξ ἐκείνων, οἵ μ' ἀπωλλύτην, θάνω.
καίτοι τοσοῦτόν γ' οἶδα, μήτε μ' ἂν νόσον 1455
μήτ' ἄλλο πέρσαι μηδέν· οὐ γὰρ ἄν ποτε
θνήσκων ἐσώθην, μὴ 'πί τῳ δεινῷ κακῷ.
ἀλλ' ἡ μὲν ἡμῶν μοῖρ', ὅποιπερ εἶσ', ἴτω·
παίδων δὲ τῶν μὲν ἀρσένων μή μοι, Κρέον,
προσθῇ μέριμναν· ἄνδρες εἰσίν, ὥστε μὴ 1460
σπάνιν ποτὲ σχεῖν, ἔνθ' ἂν ὦσι, τοῦ βίου·
ταῖν δ' ἀθλίαιν οἰκτραῖν τε παρθένοιν ἐμαῖν,
αἷν οὔποθ' ἡμὴ χωρὶς ἐστάθη βορᾶς
τράπεζ' ἄνευ τοῦδ' ἀνδρός, ἀλλ' ὅσων ἐγὼ
ψαύοιμι, πάντων τῶνδ' ἀεὶ μετειχέτην· 1465
αἷν μοι μέλεσθαι· καὶ μάλιστα μὲν χεροῖν
ψαῦσαί μ' ἔασον κἀποκλαύσασθαι κακά.
ἴθ' ὦναξ,
ἴθ' ὦ γονῇ γενναῖε. χερσί τἂν θιγὼν
δοκοῖμ' ἔχειν σφάς, ὥσπερ ἡνίκ' ἔβλεπον. 1470
τί φημί;
οὐ δὴ κλύω που πρὸς θεῶν τοῖν μοι φίλοιν
δακρυρροούντοιν, καί μ' ἐποικτείρας Κρέων
ἔπεμψέ μοι τὰ φίλτατ' ἐκγόνοιν ἐμοῖν;
λέγω τι; 1475
ΚΡ. λέγεις· ἐγὼ γάρ εἰμ' ὁ πορσύνας τάδε,

γνοὺς τὴν παροῦσαν τέρψιν, ἥ σ' εἶχεν πάλαι.
ΟΙ. ἀλλ' εὐτυχοίης, καί σε τῆσδε τῆς ὁδοῦ
δαίμων ἄμεινον ἢ 'μὲ φρουρήσας τύχοι.
ὦ τέκνα, ποῦ ποτ' ἐστέ; δεῦρ' ἴτ', ἔλθετε
ὡς τὰς ἀδελφὰς τάσδε τὰς ἐμὰς χέρας,
αἳ τοῦ φυτουργοῦ πατρὸς ὑμὶν ὧδ' ὁρᾶν
τὰ πρόσθε λαμπρὰ προὐξένησαν ὄμματα·
ὃς ὑμίν, ὦ τέκν', οὔθ' ὁρῶν οὔθ' ἱστορῶν
πατὴρ ἐφάνθην ἔνθεν αὐτὸς ἠρόθην.
καὶ σφὼ δακρύω· προσβλέπειν γὰρ οὐ σθένω·
νοούμενος τὰ λοιπὰ τοῦ πικροῦ βίου,
οἷον βιῶναι σφὼ πρὸς ἀνθρώπων χρεών.
ποίας γὰρ ἀστῶν ἥξετ' εἰς ὁμιλίας,
ποίας δ' ἑορτάς, ἔνθεν οὐ κεκλαυμέναι
πρὸς οἶκον ἵξεσθ' ἀντὶ τῆς θεωρίας;
ἀλλ' ἡνίκ' ἂν δὴ πρὸς γάμων ἥκητ' ἀκμάς,
τίς οὗτος ἔσται, τίς παραρρίψει, τέκνα,
τοιαῦτ' ὀνείδη λαμβάνων, ἃ τοῖς ἐμοῖς
γονεῦσιν ἔσται σφῷν θ' ὁμοῦ δηλήματα;
τί γὰρ κακῶν ἄπεστι; τὸν πατέρα πατὴρ
ὑμῶν ἔπεφνε· τὴν τεκοῦσαν ἤροσεν,
ὅθεν περ αὐτὸς ἐσπάρη, κἀκ τῶν ἴσων
ἐκτήσαθ' ὑμᾶς, ὧνπερ αὐτὸς ἐξέφυ.
τοιαῦτ' ὀνειδιεῖσθε. κἆτα τίς γαμεῖ;
οὐκ ἔστιν οὐδείς, ὦ τέκν', ἀλλὰ δηλαδὴ
χέρσους φθαρῆναι κἀγάμους ὑμᾶς χρεών.
ὦ παῖ Μενοικέως, ἀλλ' ἐπεὶ μόνος πατὴρ
ταύταιν λέλειψαι, νὼ γάρ, ὃ 'φυτεύσαμεν,
ὀλώλαμεν δύ' ὄντε, μή σφε *περιίδῃς
πτωχὰς ἀνάνδρους, ἐγγενεῖς, ἀλωμένας,
μηδ' ἐξισώσῃς τάσδε τοῖς ἐμοῖς κακοῖς.
ἀλλ' οἴκτισόν σφας, ὧδε τηλικάσδ' ὁρῶν
πάντων ἐρήμους, πλὴν ὅσον τὸ σὸν μέρος.
ξύννευσον, ὦ γενναῖε, σῇ ψαύσας χερί.

1480 1485 1490 1495 1500 1505 1510

σφῷν δ', ὦ τέκν', εἰ μὲν εἰχέτην ἤδη φρένας,
πόλλ' ἂν παρῄνουν· νῦν δὲ τοῦτ' εὔχεσθέ μοι,
οὗ καιρὸς ἀεὶ ζῆν, *βίου δὲ λῴονος
ὑμᾶς κυρῆσαι τοῦ φυτεύσαντος πατρός.

ΚΡ. ἅλις ἵν' ἐξήκεις δακρύων· ἀλλ' ἴθι στέγης ἔσω. 1515

ΟΙ. πειστέον, κεἰ μηδὲν ἡδύ. ΚΡ. πάντα γὰρ καιρῷ καλά.

ΟΙ. οἶσθ' ἐφ' οἷς οὖν *εἶμι; ΚΡ. λέξεις, καὶ τότ' εἴσομαι κλύων.

ΟΙ. γῆς μ' ὅπως πέμψεις ἄποικον. ΚΡ. τοῦ θεοῦ μ' αἰτεῖς δόσιν.

ΟΙ. ἀλλὰ θεοῖς γ' ἔχθιστος ἥκω. ΚΡ. τοιγαροῦν τεύξει τάχα. 1519

ΟΙ. φῄς τάδ' οὖν; ΚΡ. ἃ μὴ φρονῶ γὰρ οὐ φιλῶ λέγειν μάτην.

ΟΙ. ἄπαγέ νύν μ' ἐντεῦθεν ἤδη. ΚΡ. στεῖχέ νυν, τέκνων δ' ἀφοῦ.

ΟΙ. μηδαμῶς ταύτας γ' ἕλῃ μου. ΚΡ. πάντα μὴ βούλου κρατεῖν·
καὶ γὰρ ἀκράτησας οὔ σοι τῷ βίῳ ξυνέσπετο.

ΧΟ. ὦ πάτρας Θήβης ἔνοικοι, λεύσσετ', Οἰδίπους ὅδε,
ὃς τὰ κλεῖν' αἰνίγματ' ᾔδη καὶ κράτιστος ἦν ἀνήρ, 1525
*πρῶτος ἐν ζήλῳ πολιτῶν καὶ τύχαις *ἐπιφλέγων,
εἰς ὅσον κλύδωνα δεινῆς συμφορᾶς ἐλήλυθεν.
ὥστε, θνητὸν ὄντ', ἐκείνην τὴν τελευταίαν ἰδεῖν
ἡμέραν ἐπισκοποῦντα, μηδέν' ὀλβίζειν, πρὶν ἂν
τέρμα τοῦ βίου περάσῃ μηδὲν ἀλγεινὸν παθών. 1530

ΟΙΔΙΠΟΥΣ ΕΠΙ ΚΟΛΩΝΩΙ.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ.
ΑΝΤΙΓΟΝΗ.
ΞΕΝΟΣ ΑΘΗΝΑΙΟΣ.
ΧΟΡΟΣ Ἀττικῶν γερόντων.
ΙΣΜΗΝΗ.
ΘΗΣΕΥΣ.
ΚΡΕΩΝ.
ΠΟΛΥΝΕΙΚΗΣ.
ΑΓΓΕΛΟΣ.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ.

ΤΕΚΝΟΝ τυφλοῦ γέροντος Ἀντιγόνη, τίνας
χώρους ἀφίγμεθ', ἢ τίνων ἀνδρῶν πόλιν;
τίς τὸν πλανήτην Οἰδίπουν καθ' ἡμέραν
τὴν νῦν σπανιστοῖς δέξεται δωρήμασιν
σμικρὸν μὲν ἐξαιτοῦντα, τοῦ *σμικροῦ δ' ἔτι 5
μεῖον φέροντα, καὶ τόδ' ἐξαρκοῦν ἐμοί.
στέργειν γὰρ αἱ πάθαι με χὠ χρόνος ξυνὼν
μακρὸς διδάσκει καὶ τὸ γενναῖον τρίτον.
ἀλλ', ὦ τέκνον, *θάκησιν εἴ τινα βλέπεις,
ἢ πρὸς βεβήλοις ἢ πρὸς ἄλσεσιν θεῶν, 10
στῆσόν με κἀξίδρυσον, ὡς πυθοίμεθα
ὅπου ποτ' ἐσμέν. μανθάνειν γὰρ ἥκομεν
ξένοι πρὸς ἀστῶν, ἂν *δ' ἀκούσωμεν τελεῖν.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ.

πάτερ ταλαίπωρ' Οἰδίπους, πύργοι μὲν οἱ
πόλιν στέγουσιν, ὡς ἀπ' ὀμμάτων, πρόσω· 15
χῶρος δ' ὅδ' ἱρός, ὡς ἀπεικάσαι, βρύων
δάφνης, ἐλαίας, ἀμπέλου· πυκνόπτεροι δ'
εἴσω κατ' αὐτὸν εὐστομοῦσ' ἀηδόνες.
οὗ κῶλα κάμψον τοῦδ' ἐπ' ἀξέστου πέτρου·
μακρὰν γὰρ ὡς γέροντι προὐστάλης ὁδόν. 20

ΟΙ. κάθιζέ νύν με καὶ φύλασσε τὸν τυφλόν.
ΑΝ. χρόνου μὲν οὕνεκ' οὐ μαθεῖν με δεῖ τόδε.
ΟΙ. ἔχεις διδάξαι δή μ' ὅποι καθέσταμεν;
ΑΝ. τὰς γοῦν Ἀθήνας οἶδα, τὸν δὲ χῶρον οὔ.
ΟΙ. πᾶς γάρ τις ἡὔδα τοῦτό *γ' ἡμὶν ἐμπόρων. 25
ΑΝ. ἀλλ' ὅστις ὁ τόπος ἢ μάθω μολοῦσά ποι;

ΟΙ. ναὶ, τέκνον, εἴπερ ἐστί γ' ἐξοικήσιμος.
ΑΝ. ἀλλ' ἐστὶ μὴν οἰκητός. οἴομαι δὲ δεῖν
οὐδέν· πέλας γὰρ ἄνδρα τόνδε νῷν ὁρῶ.
ΟΙ. ἦ δεῦρο *προσστείχοντα κἀξορμώμενον; 30
ΑΝ. καὶ δὴ μὲν οὖν παρόντα· χὤ τι σοι λέγειν
εὔκαιρόν ἐστιν, ἔννεφ', ὡς ἀνὴρ ὅδε.
ΟΙ. ὦ ξεῖν', ἀκούων τῆσδε τῆς ὑπέρ τ' ἐμοῦ
αὐτῆς θ' ὁρώσης οὕνεχ' ἡμὶν αἴσιος
σκοπὸς προσήκεις †τῶν ἀδηλοῦμεν φράσαι, 35

ΞΕΝΟΣ.

πρίν νυν τὰ πλείον' ἱστορεῖν, ἐκ τῆσδ' ἕδρας
ἔξελθ'· ἔχεις γὰρ χῶρον οὐχ ἁγνὸν πατεῖν.
ΟΙ. τίς δ' ἔσθ' ὁ χῶρος; τοῦ θεῶν νομίζεται;
ΞΕ. ἄθικτος οὐδ' οἰκητός. αἱ γὰρ ἔμφοβοι
θεαί σφ' ἔχουσι, Γῆς τε καὶ Σκότου κόραι. 40
ΟΙ. τίνων τὸ σεμνὸν ὄνομ' ἂν εὐξαίμην κλύων;
ΞΕ. τὰς πάνθ' ὁρώσας Εὐμενίδας ὅ γ' ἐνθάδ' *ἂν
εἴποι λεώς νιν· ἄλλα δ' ἀλλαχοῦ καλά.
ΟΙ. ἀλλ' ἵλεῳ μὲν *τὸν ἱκέτην δεξαίατο.
*ὡς οὐχ ἕδρας γῆς τῆσδ' ἂν ἐξέλθοιμ' ἔτι. 45
ΞΕ. τί δ' ἐστὶ τοῦτο; ΟΙ. ξυμφορᾶς ξύνθημ' ἐμῆς.
ΞΕ. ἀλλ' οὐδὲ μέντοι τοὐξανιστάναι πόλεως
δίχ' ἐστὶ θάρσος, πρίν γ' ἂν ἐνδείξω τί δρῶ.
ΟΙ. πρός νυν θεῶν, ὦ ξεῖνε, μή μ' ἀτιμάσῃς,
τοιόνδ' ἀλήτην, ὧν σε προστρέπω φράσαι. 50
ΞΕ. σήμαινε, κοὐκ ἄτιμος ἔκ γ' ἐμοῦ φανεῖ.
ΟΙ. τίς ἔσθ' ὁ χῶρος δῆτ' ἐν ᾧ βεβήκαμεν;
ΞΕ. ὅσ' οἶδα κἀγὼ πάντ' ἐπιστήσει κλύων.
χῶρος μὲν ἱρὸς πᾶς ὅδ' ἔστ'· ἔχει δέ νιν
σεμνὸς Ποσειδῶν· ἐν δ' ὁ πυρφόρος θεὸς 55
Τιτὰν Προμηθεύς· ὃν δ' ἐπιστείβεις τόπον
χθονὸς καλεῖται τῆσδε χαλκόπους *ὀδός,
ἔρεισμ' Ἀθηνῶν· οἱ δὲ πλησίοι γύαι
τόνδ' ἱππότην Κολωνὸν εὔχονται σφίσιν

ἀρχηγὸν εἶναι, καὶ φέρουσι τοὔνομα 50
τὸ τοῦδε κοινὸν πάντες ὠνομασμένοι.
τοιαῦτά σοι ταῦτ' ἐστίν, ὦ ξέν', οὐ λόγοις
τιμώμεν', ἀλλὰ τῇ ξυνουσίᾳ πλέον.

ΟΙ. ἦ γάρ τινες ναίουσι τούσδε τοὺς τόπους;

ΞΕ. καὶ κάρτα, τοῦδε τοῦ θεοῦ γ' ἐπώνυμοι. 65

ΟΙ. ἄρχει τις αὐτῶν, ἢ 'πὶ τῷ πλήθει λόγος;

ΞΕ. ἐκ τοῦ κατ' ἄστυ βασιλέως τάδ' ἄρχεται.

ΟΙ. οὗτος δὲ τίς λόγῳ τε καὶ σθένει κρατεῖ;

ΞΕ. Θησεὺς καλεῖται, τοῦ πρὶν Αἰγέως τόκος.

ΟΙ. ἆρ' ἂν τις αὐτῷ πομπὸς ἐξ ὑμῶν μόλοι; 70

ΞΕ. ὡς πρὸς τί, λέξων ἢ καταρτύσων, μόλοι;

ΟΙ. ὡς ἂν προσαρκῶν μικρὰ κερδάνῃ μέγα.

ΞΕ. καὶ τίς πρὸς ἀνδρὸς μὴ βλέποντος ἄρκεσις;

ΟΙ. ὅσ' ἂν λέγωμεν πάνθ' ὁρῶντα λέξομεν.

ΞΕ. οἶσθ', ὦ ξέν', ὡς νῦν μὴ σφαλῇς; ἐπείπερ εἶ 75
γενναῖος, ὡς ἰδόντι, πλὴν τοῦ δαίμονος.
αὐτοῦ μέν', οὗπερ κἀφάνης, ἕως ἐγὼ
τοῖσδ' ἐνθάδ' αὐτοῦ μὴ κατ' ἄστυ δημόταις
λέξω τάδ' ἐλθών. οἵδε γὰρ κρινοῦσί *τοι
ἢ χρή σε μίμνειν, ἢ πορεύεσθαι πάλιν. 80

ΟΙ. ὦ τέκνον, ἦ βέβηκεν ἡμὶν ὁ ξένος;

ΑΝ. βέβηκεν, ὥστε πᾶν ἐν ἡσύχῳ, πάτερ,
ἔξεστι φωνεῖν, ὡς ἐμοῦ μόνης πέλας.

ΟΙ. ὦ πότνιαι δεινῶπες, εὖτε νῦν ἕδρας
πρώτων ἐφ' ὑμῶν τῆσδε γῆς ἔκαμψ' ἐγώ, 85
Φοίβῳ τε κἀμοὶ μὴ γένησθ' ἀγνώμονες,
ὅς μοι, τὰ πόλλ' ἐκεῖν' ὅτ' ἐξέχρη κακά,
ταύτην ἔλεξε παῦλαν ἐν χρόνῳ μακρῷ,
ἐλθόντι χώραν τερμίαν, ὅπου θεῶν
σεμνῶν ἕδραν λάβοιμι καὶ ξενόστασιν, 90
ἐνταῦθα κάμψειν τὸν ταλαίπωρον βίον,
κέρδη μὲν οἰκήσαντα τοῖς δεδεγμένοις,
ἄτην δὲ τοῖς πέμψασιν, οἵ μ' ἀπήλασαν·

σημεῖα δ' ἥξειν τῶνδέ μοι παρηγγύα,
ἢ σεισμόν, ἢ βροντήν τιν', ἢ Διὸς σέλας. 95
ἔγνωκα μέν νυν ὥς με τήνδε τὴν ὁδὸν
οὐκ ἔσθ' ὅπως οὐ πιστὸν ἐξ ὑμῶν πτερὸν
ἐξήγαγ' εἰς τόδ' ἄλσος. οὐ γὰρ ἄν ποτε
πρώταισιν *ὑμῖν ἀντέκυρσ' ὁδοιπορῶν,
νήφων ἀοίνοις, κἀπὶ σεμνὸν ἑζόμην 100
βάθρον τόδ' ἀσκέπαρνον. ἀλλά μοι, θεαί,
βίου κατ' ὀμφὰς τὰς Ἀπόλλωνος δότε
πέρασιν ἤδη καὶ καταστροφήν τινα,
εἰ μὴ δοκῶ τι μειόνως ἔχειν ἀεὶ
μόχθοις λατρεύων τοῖς ὑπερτάτοις βροτῶν. 105
ἴτ', ὦ γλυκεῖαι παῖδες ἀρχαίου Σκότου,
ἴτ', ὦ μεγίστης Παλλάδος καλούμεναι
πασῶν Ἀθῆναι τιμιωτάτη πόλις,
οἰκτείρατ' ἀνδρὸς Οἰδίπου τόδ' ἄθλιον
εἴδωλον· οὐ γὰρ δὴ τό γ' ἀρχαῖον δέμας. 110

ΑΝ. σίγα. πορεύονται γὰρ οἵδε δή τινες
χρόνῳ παλαιοί, σῆς ἕδρας ἐπίσκοποι.

ΟΙ. σιγήσομαί τε καὶ σύ μ' ἐξ ὁδοῦ πόδα
κρύψον κατ' ἄλσος, τῶνδ' ἕως ἂν ἐκμάθω
τίνας λόγους ἐροῦσιν. ἐν γὰρ τῷ μαθεῖν 115
ἔνεστιν ηὐλάβεια τῶν ποιουμένων.

ΧΟΡΟΣ.

στρ. ὅρα. τίς ἄρ' ἦν; ποῦ ναίει; 117
ποῦ κυρεῖ ἐκτόπιος συθεὶς ὁ πάντων
ὁ πάντων ἀκορέστατος; 120
*προσπεύθου, λεῦσσέ νιν,
5 προσδέρκου πανταχῇ*.
πλανάτας πλανάτας τις ὁ πρέσβυς, οὐδ'
*ἔγχωρος· προσέβα γὰρ οὐκ 125
ἄν ποτ' ἀστιβὲς ἄλσος ἐς
τᾶνδ' ἀμαιμακετᾶν κορᾶν,
10 ἃς τρέμομεν λέγειν,

καὶ παραμειβόμεσθ' ἀδέρκτως, 130
ἀφώνως, ἀλόγως τὸ τᾶς
εὐφήμου στόμα φροντίδος
ἱέντες· τὰ δὲ νῦν τιν' ἥκειν
15 λόγος οὐδὲν ἄζονθ',
ὃν ἐγὼ λεύσσων περὶ πᾶν οὔπω 135
δύναμαι τέμενος
γνῶναι ποῦ μοί ποτε ναίει.
ΟΙ. ὅδ' ἐκεῖνος ἐγώ· φωνῇ γὰρ ὁρῶ,
τὸ φατιζόμενον.
ΧΟ. ἰὼ ἰώ, 140
δεινὸς μὲν ὁρᾶν, δεινὸς δὲ κλύειν.
ΟΙ. μή μ', ἱκετεύω, προσίδητ' ἄνομον.
ΧΟ. Ζεῦ ἀλεξῆτορ, τίς ποθ' ὁ πρέσβυς;
ΟΙ. οὐ πάνυ μοίρας εὐδαιμονίσαι
πρώτης, ὦ τῆσδ' ἔφοροι χώρας. 145
δηλῶ δ'· οὐ γὰρ ἂν ὧδ' ἀλλοτρίοις
ὄμμασιν εἶρπον
κἀπὶ σμικροῖς μέγας ὥρμουν.
ΧΟ. ἀντ. ἔ ἔ, ἀλαῶν ὀμμάτων 149
ἆρα καὶ ἦσθα φυτάλμιος, δυσαίων;
μακραίων *τις, ἐπεικάσαι. 152
ἀλλ' οὐ μὰν ἔν γ' ἐμοὶ
5 προσθήσεις τάσδ' ἀράς.
περᾷς γὰρ
περᾷς· ἀλλ' ἵνα τῷδ' ἐν ἀ- 155
φθέγκτῳ μὴ *προπέσῃς νάπει
ποιάεντι, κάθυδρος οὗ
10 κρατὴρ μειλιχίων ποτῶν
ῥεύματι συντρέχει, 160
τῶν, ξένε πάμμορ', εὖ φύλαξαι·
μετάσταθ', ἀπόβαθι. πολ-
λὰ κέλευθος ἐρατύει·
15 κλύεις, ὦ πολύμοχθ' ἀλᾶτα; 165

λόγον εἴ τιν' ἔχεις
πρὸς ἐμὰν λέσχαν, ἀβάτων ἀποβάς,
ἵνα πᾶσι νόμος,
φώνει· πρόσθεν δ' ἀπερύκου.
ΟΙ. θύγατερ, ποῖ τις φροντίδος ἔλθοι; 170
ΑΝ. ὦ πάτερ, ἀστοῖς ἴσα χρὴ μελετᾶν,
εἴκοντας ἃ δεῖ κοὐκ ἄκοντας.
ΟΙ. πρόσθιγέ νύν μου. ΑΝ. ψαύω καὶ δή.
ΟΙ. ὦ *ξεῖνοι, μὴ δῆτ' ἀδικηθῶ 174
σοὶ πιστεύσας καὶ μεταναστάς.
ΧΟ. οὔ τοι μήποτέ σ' ἐκ τῶνδ' ἑδράνων,
ὦ γέρον, ἄκοντά τις ἄξει.
ΟΙ. στρ. ἔτ' οὖν; [ἔτι προβῶ;] ΧΟ. ἐπίβαινε *πόρσω. 178
ΟΙ. ἔτι; ΧΟ. *προβίβαζε, κούρα, 180
πρόσω· σὺ γὰρ αἴτεις.
ΑΝ. ἕπεο μάν, ἕπε' ὧδ' ἀμαυρῷ
5 κώλῳ, πάτερ, ᾗ σ' ἄγω. . . .
*ΧΟ. τόλμα ξεῖνος ἐπὶ *ξένης,
ὦ *τλάμων, ὅ τι καὶ πόλις 185
τέτροφεν ἄφιλον ἀποστυγεῖν
καὶ τὸ φίλον σέβεσθαι.
ΟΙ. ἄγε νὺν σύ με, παῖ,
ἵν' ἂν εὐσεβίας ἐπιβαίνοντες
τὸ μὲν εἴποιμεν, τὸ δ' ἀκούσαιμεν, 190
καὶ μὴ χρείᾳ πολεμῶμεν.
ΧΟ. αὐτοῦ· μηκέτι τοῦδ' ἀντιπέτρου
βήματος ἔξω πόδα κλίνῃς.
ΟΙ. ἀντ. οὕτως; ΧΟ. ἅλις, ὡς ἀκούεις.
ΟΙ. ἦ 'σθῶ; ΧΟ. λέχριός γ' ἐπ' ἄκρου 195
λᾶος βραχὺς ὀκλάσας.
ΑΝ. πάτερ, ἐμὸν τόδ'· ἐν *ἡσυχαίᾳ
5 βάσει βάσιν *ἅρμοσαι,
ΟΙ. ἰώ μοί μοι.
ΑΝ. γεραιὸν ἐς χέρα σῶμα σὸν 200

προκλίνας φιλίαν ἐμάν.
ΟΙ. ὤμοι δύσφρονος ἄτας.
ΧΟ. ὦ τλάμων, ὅτε νῦν χαλᾷς.
αὔδασον, τίς ἔφυς βροτῶν;
τίς ὁ πολύπονος ἄγει; *τίν' ἂν 205
σοῦ πατρίδ' ἐκπυθοίμαν;
ΟΙ. ἐπ. ὦ ξένοι,
ἀπόπτολις· ἀλλὰ μή,
ΧΟ. τί τόδ' ἀπεννέπεις, γέρον;
ΟΙ. μὴ μὴ μή μ' ἀνέρη τίς εἰμι, 210
5 μηδ' ἐξετάσῃς πέρα ματεύων.
ΧΟ. †τί τόδε; ΟΙ. δεινά φύσις. ΧΟ. αὔδα.
ΟΙ. τέκνον, ὤμοι, τί γεγώνω;
ΧΟ. τίνος εἶ σπέρματος, *ὦ ξένε, φώνει, πατρόθεν; 215
ΟΙ. ὤμοι ἐγώ, τί πάθω, τέκνον ἐμόν;
ΑΝ. λέγ', ἐπείπερ ἐπ' ἔσχατα βαίνεις.
ΟΙ. ἀλλ' ἐρῶ· οὐ γὰρ ἔχω κατακρυφάν.
ΧΟ. μακρὰ *μέλλετον ἀλλὰ *τάχυνε.
ΟΙ. Λαΐου ἴστε τιν'; Χο. 1. *ὤ. 2. *ἰοὺ ἰού. 220
ΟΙ. τό τε Λαβδακιδᾶν γένος; ΧΟ. ὦ Ζεῦ.
ΟΙ. ἄθλιον Οἰδιπόδαν; ΧΟ. σὺ γὰρ ὅδ' εἶ;
ΟΙ. δέος ἴσχετε μηδὲν ὅσ' αὐδῶ.
ΧΟ. ὠὼ ὠώ. ΟΙ. δύσμορος. ΧΟ. ὠώ.
ΟΙ. θύγατερ, τί ποτ' αὐτίκα κύρσει; 225
ΧΟ. ἔξω *πόρσω βαίνετε χώρας.
ΟΙ. ἃ δ' ὑπέσχεο ποῖ καταθήσεις;
ΧΟ. οὐδενὶ μοιριδία τίσις ἔρχεται
ὧν προπάθῃ τὸ τίνειν· ἀπάτα δ' ἀπά- 230
ταις ἑτέραις ἑτέρα παραβαλλομέ-
να πόνον, οὐ χάριν, ἀντιδίδωσιν ἔ-
25 χειν. σὺ δὲ τῶνδ' ἑδράνων πάλιν ἔκτοπος
αὖθις ἄφορμος ἐμᾶς χθονὸς ἔκθορε,
μή τι πέρα χρέος 235
ἐμᾷ πόλει προσάψῃς.

ΑΝ. ὦ ξένοι
αἰδόφρονες, ἀλλ' ἐπεὶ
*γεραιὸν [ἄλαον] πατέρα τόνδ' ἐμὸν
οὐκ ἀνέτλατ' ἔργων
ἀκόντων αἴτιοντες αὐδάν, 240
ἀλλ' ἐμὲ τὰν μελέαν, ἱκετεύομεν, ὦ ξένοι, οἰκτείραθ', ἃ
πατρὸς ὑπὲρ τοὐμοῦ μόνου ἄντομαι,
ἄντομαι οὐκ ἀλαοῖς προσορωμένα
ὄμμα σὸν ὄμμασιν, ὥς τις ἀφ' αἵματος 245
ὑμετέρου προφανεῖσα, τὸν ἄθλιον
αἰδοῦς κῦρσαι· ἐν ὑμῖν γὰρ ὡς θεῷ
κείμεθα τλάμονες· ἀλλ' ἴτε, νεύσατε τὰν ἀδόκητον χάριν·
πρός σ' ὅ τι σοι φίλον ἐκ σέθεν ἄντομαι, 250
ἢ τέκνον, ἢ *λέχος, ἢ χρέος, ἢ θεός.
οὐ γὰρ ἴδοις ἂν *ἀναθρῶν βροτῶν,
ὅστις ἄν, εἰ θεὸς
ἄγοι, *φυγεῖν δύναιτο.

ΧΟ. ἀλλ' ἴσθι, τέκνον Οἰδίπου, σέ τ' ἐξ ἴσου
οἰκτείρομεν καὶ τόνδε συμφορᾶς χάριν· 255
τὰ δ' ἐκ θεῶν τρέμοντες οὐ σθένοιμεν ἂν
φωνεῖν πέρα τῶν πρὸς σὲ νῦν εἰρημένων.

ΟΙ. τί δῆτα δόξης, ἢ τί κληδόνος καλῆς
μάτην ῥεούσης ὠφέλημα γίγνεται,
εἰ τάς γ' Ἀθήνας φασὶ θεοσεβεστάτας 260
εἶναι, μόνας δὲ τὸν κακούμενον ξένον
σώζειν οἵας τε καὶ μόνας ἀρκεῖν ἔχειν;
κἄμοιγε ποῦ ταῦτ' ἐστίν, οἵτινες βάθρων
ἐκ τῶνδέ μ' ἐξάραντες εἶτ' ἐλαύνετε,
ὄνομα μόνον δείσαντες; οὐ γὰρ δὴ τό γε 265
σῶμ' οὐδὲ τἄργα τἄμ'· ἐπεὶ τά γ' ἔργα μου
πεπονθότ' ἐστὶ μᾶλλον ἢ δεδρακότα,
εἴ σοι τὰ μητρὸς καὶ πατρὸς χρείη λέγειν,
ὧν οὕνεκ' ἐκφοβεῖ με. τοῦτ' ἐγὼ καλῶς
ἔξοιδα. καίτοι πῶς ἐγὼ κακὸς φύσιν, 270

ὅστις παθὼν μὲν ἀντέδρων, ὥστ' εἰ φρονῶν
ἔπρασσον, οὐδ' ἂν ὧδ' ἐγιγνόμην κακός;
νῦν δ' οὐδὲν εἰδὼς ἱκόμην ἵν' ἱκόμην,
ὑφ' ὧν δ' ἔπασχον, εἰδότων ἀπωλλύμην.
ἀνθ' ὧν ἱκνοῦμαι πρὸς θεῶν ὑμᾶς, ξένοι, 275
ὥσπερ με κἀνεστήσαθ', ὧδε σώσατε,
καὶ μὴ θεοὺς τιμῶντες εἶτα τοὺς θεοὺς
†μοίραις ποιεῖσθε μηδαμῶς· ἡγεῖσθε δὲ
βλέπειν μὲν αὐτοὺς πρὸς τὸν εὐσεβῆ βροτῶν,
βλέπειν δὲ πρὸς τοὺς δυσσεβεῖς, φυγὴν δέ του 280
μήπω γενέσθαι φωτὸς ἀνοσίου βροτῶν.
ξὺν οἷς σὺ μὴ κάλυπτε τὰς εὐδαίμονας
ἔργοις Ἀθήνας ἀνοσίοις ὑπηρετῶν.
ἀλλ' ὥσπερ ἔλαβες τὸν ἱκέτην ἐχέγγυον,
ῥύου με κἀκφύλασσε· μηδέ μου κάρα 285
τὸ δυσπρόσοπτον εἰσορῶν ἀτιμάσῃς.
ἥκω γὰρ ἱερὸς εὐσεβής τε καὶ φέρων
ὄνησιν ἀστοῖς τοῖσδ'· ὅταν δ' ὁ κύριος
παρῇ τις, ὑμῶν ὅστις ἐστὶν ἡγεμών,
τότ' εἰσακούων πάντ' ἐπιστήσει· τὰ δὲ 290
μεταξὺ τούτου μηδαμῶς γίγνου κακός.

ΧΟ. ταρβεῖν μέν, ὦ γεραιέ, τἀνθυμήματα
πολλή 'στ' ἀνάγκη τἀπὸ σοῦ· λόγοισι γὰρ
οὐκ ὠνόμασται βραχέσι. τοὺς δὲ τῆσδε γῆς
ἄνακτας ἀρκεῖ ταῦτά μοι διειδέναι. 295

ΟΙ. καὶ ποῦ 'σθ' ὁ κραίνων τῆσδε τῆς χώρας, ξένοι;

ΧΟ. πατρῷον ἄστυ γῆς ἔχει· σκοπὸς δέ νιν,
ὃς κἀμὲ δεῦρ' ἔπεμπεν, οἴχεται στελῶν.

ΟΙ. ἦ καὶ δοκεῖτε τοῦ τυφλοῦ τιν' ἐντροπὴν
ἢ φροντίδ' ἕξειν,* αὐτὸν ὥστ' ἐλθεῖν πέλας; 300

ΧΟ. καὶ κάρθ', ὅταν περ τοὔνομ' αἴσθηται τὸ σόν.

ΟΙ. τίς δ' ἔσθ' ὁ κείνῳ τοῦτο τοὔπος ἀγγελῶν;

ΧΟ. μακρὰ κέλευθος· πολλὰ δ' ἐμπόρων ἔπη
φιλεῖ πλανᾶσθαι, τῶν ἐκεῖνος αἰῶν,

θάρσει, παρέσται. πολὺ γάρ, ὦ γέρον, τὸ σὸν 305
ὄνομα διήκει πάντας, ὥστε κεἰ βραδὺς
εὕδει, κλύων σοῦ δεῦρ' ἀφίξεται ταχύς.
ΟΙ. ἀλλ' εὐτυχὴς ἵκοιτο τῇ θ' αὑτοῦ πόλει
ἐμοί τε. τίς γὰρ ἐσθλὸς οὐχ αὑτῷ φίλος;
ΑΝ. ὦ Ζεῦ, τί λέξω; ποῖ φρενῶν ἔλθω, πάτερ; 310
ΟΙ. τί δ' ἔστι, τέκνον Ἀντιγόνη; ΑΝ. γυναῖχ' ὁρῶ
στείχουσαν ἡμῶν ἆσσον, Αἰτναίας ἐπὶ
πώλου βεβῶσαν· κρατὶ δ' ἡλιοστερὴς
κυνῆ πρόσωπα Θεσσαλίς νιν ἀμπέχει.
τί φῶ; 315
ἆρ' ἔστιν; ἆρ' οὐκ ἔστιν; ἢ γνώμη πλανᾷ;
καὶ φημὶ κἀπόφημι κοὐκ ἔχω τί φῶ.
τάλαινα.
οὐκ ἔστιν ἄλλη. φαιδρὰ γοῦν ἀπ' ὀμμάτων
σαίνει με προσστείχουσα· σημαίνει δ' ὅτι 320
μόνης τόδ' ἐστὶ δῆλον Ἰσμήνης κάρα.
ΟΙ. πῶς εἶπας, ὦ παῖ; ΑΝ. παῖδα σήν, ἐμὴν δ' ὁρᾶν
ὅμαιμον· αὐδῇ δ' αὐτίκ' ἔξεστιν μαθεῖν.

ΙΣΜΗΝΗ.

ὦ δισσὰ πατρὸς καὶ κασιγνήτης ἐμοὶ
ἥδιστα προσφωνήμαθ', ὡς ὑμᾶς μόλις 325
εὑροῦσα λύπῃ δεύτερον μόλις βλέπω.
ΟΙ. ὦ τέκνον, ἥκεις; ΙΣ. ὦ πάτερ δύσμοιρ' ὁρᾶν.
ΟΙ. ὦ σπέρμ' ὅμαιμον. ΙΣ. ὦ δυσάθλιαι τροφαί.
ΟΙ. τέκνον, πέφηνας; ΙΣ. οὐκ ἄνευ μόχθου γέ μοι.
ΟΙ. πρόσψαυσον, ὦ παῖ. ΙΣ. θιγγάνω δυοῖν ὁμοῦ. 330
†ΟΙ. ἢ τῆσδε κἀμοῦ; ΙΣ. δυσμόρου δ' ἐμοῦ τρίτης.†
ΟΙ. τέκνον, τί δ' ἦλθες; ΙΣ. σῇ, πάτερ, προμηθίᾳ.
ΟΙ. πότερα πόθοισι; ΙΣ. καὶ λόγοις γ' αὐτάγγελος,
ξὺν ᾧπερ εἶχον οἰκετῶν πιστῷ μόνῳ.
ΟΙ. οἱ δ' αὐθόμαιμοι ποῖ νεανίαι πονεῖν; 335
ΙΣ. εἰσ' οὗπέρ εἰσι· δεινὰ δ' ἐν κείνοις τὰ νῦν.
ΟΙ. ὦ πάντ' ἐκείνω τοῖς ἐν Αἰγύπτῳ νόμοις

φύσιν κατεικασθέντε καὶ βίου τροφάς·
ἐκεῖ γὰρ οἱ μὲν ἄρσενες κατὰ στέγας
θακοῦσιν ἱστουργοῦντες, αἱ δὲ σύννομοι 340
τἄξω βίου τροφεῖα πορσύνουσ' ἀεί.
σφῷν δ', ὦ τέκν', οὓς μὲν εἰκὸς ἦν πονεῖν τάδε,
κατ' οἶκον οἰκουροῦσιν ὥστε παρθένοι,
σφὼ δ' ἀντ' ἐκείνων τἀμὰ δυστήνου κακὰ
ὑπερπονεῖτον. ἡ μὲν ἐξ ὅτου νέας 345
τροφῆς ἔληξε καὶ κατίσχυσεν δέμας,
ἀεὶ μεθ' ἡμῶν δύσμορος πλανωμένη,
γερονταγωγεῖ, πολλὰ μὲν κατ' ἀγρίαν
ὕλην ἄσιτος νηλίπους τ' ἀλωμένη,
πολλοῖσι δ' ὄμβροις ἡλίου τε καύμασι 350
μοχθοῦσα τλήμων δεύτερ' ἡγεῖται τὰ τῆς
οἴκοι διαίτης, εἰ πατὴρ τροφὴν ἔχοι.
σὺ δ', ὦ τέκνον, πρόσθεν μὲν ἐξίκου πατρὶ
μαντεῖ' ἄγουσα πάντα, Καδμείων λάθρα,
ἃ τοῦδ' ἐχρήσθη σώματος, φύλαξ τέ μου 355
πιστὴ κατέστης, γῆς ὅτ' ἐξηλαυνόμην·
νῦν δ' αὖ τίν' ἥκεις μῦθον, Ἰσμήνη, πατρὶ
φέρουσα; τίς σ' ἐξῆρεν οἴκοθεν στόλος;
ἥκεις γὰρ οὐ κενή γε, τοῦτ' ἐγὼ σαφῶς
ἔξοιδα, μὴ οὐχὶ δεῖμ' ἐμοὶ φέρουσά τι. 360
ΙΣ. ἐγὼ τὰ μὲν παθήμαθ' ἅπαθον, πάτερ,
ζητοῦσα τὴν σὴν ποῦ κατοικοίης τροφήν,
παρεῖσ' ἐάσω. δὶς γὰρ οὐχὶ βούλομαι
πονοῦσά τ' ἀλγεῖν καὶ λέγουσ' αὖθις πάλιν.
ἃ δ' ἀμφὶ τοῖν σοῖν δυσμόροιν παίδοιν κακὰ 365
νῦν ἐστι, ταῦτα σημανοῦσ' ἐλήλυθα.
πρὶν μὲν γὰρ αὐτοῖς ἦν ἔρις Κρέοντί τε
θρόνους ἐᾶσθαι μηδὲ χραίνεσθαι πόλιν,
λόγῳ σκοποῦσι τὴν πάλαι γένους φθοράν,
οἵα κατέσχε τὸν σὸν ἄθλιον δόμον· 370
νῦν δ' ἐκ θεῶν του κἀξ *ἀλειτηροῦ φρενὸς

εἰσῆλθε τοῖν τρισαθλίοιν ἔρις κακή,
ἀρχῆς λαβέσθαι καὶ κράτους τυραννικοῦ.
χὠ μὲν νεάζων καὶ χρόνῳ μείων γεγὼς
τὸν πρόσθε γεννηθέντα Πολυνείκη θρόνων 375
ἀποστερίσκει, κἀξελήλακεν πάτρας.
ὁ δ', ὡς καθ' ἡμᾶς ἔσθ' ὁ πληθύων λόγος,
τὸ κοῖλον Ἄργος βὰς φυγάς, προσλαμβάνει
κῆδός τε καινὸν καὶ ξυνασπιστὰς φίλους,
ὡς αὐτίκ' Ἄργος ἢ τὸ Καδμεῖον πέδον 380
τιμῇ καθέξον, ἢ πρὸς οὐρανὸν βιβῶν.
ταῦτ' οὐκ ἀριθμός ἐστιν, ὦ πάτερ, λόγων,
ἀλλ' ἔργα δεινά· τοὺς δὲ σοὺς ὅποι θεοὶ
πόνους κατοικτιοῦσιν οὐκ ἔχω μαθεῖν.
ΟΙ. ἤδη γὰρ ἔσχες ἐλπίδ' ὡς ἐμοῦ θεοὺς 385
ὥραν τιν' ἕξειν, ὥστε σωθῆναί ποτε;
ΙΣ. ἔγωγε τοῖς νῦν γ', ὦ πάτερ, μαντεύμασιν.
ΟΙ. ποίοισι τούτοις; τί δὲ τεθέσπισται, τέκνον;
ΙΣ. σὲ τοῖς ἐκεῖ ζητητὸν ἀνθρώποις ποτὲ
θανόντ' ἔσεσθαι ζῶντά τ' *εὐσοίας χάριν. 390
ΟΙ. τίς δ' ἂν τοιοῦδ' [ὑπ'] ἀνδρὸς εὖ πράξειεν ἄν;
ΙΣ. ἐν σοὶ τὰ κείνων φασὶ γίγνεσθαι κράτη.
ΟΙ. ὅτ' οὐκέτ' εἰμί, τηνικαῦτ' ἄρ' εἴμ' ἀνήρ;
ΙΣ. νῦν γὰρ θεοί σ' ὀρθοῦσι, πρόσθε δ' ὤλλυσαν.
ΟΙ. γέροντα δ' ὀρθοῦν φλαῦρον ὃς νέος πέσῃ. 395
ΙΣ. καὶ μὴν Κρέοντά γ' ἴσθι σοι τούτων χάριν
ἥξοντα βαιοῦ κοὐχὶ μυρίου χρόνου.
ΟΙ. ὅπως τί δράσῃ, θύγατερ; ἑρμήνευέ μοι.
ΙΣ. ὡς σ' ἄγχι γῆς στήσωσι Καδμείας, ὅπως
κρατῶσι μέν σου, γῆς δὲ μὴ 'μβαίνῃς ὅρων. 400
ΟΙ. ἡ δ' ὠφέλησις τίς θύραισι κειμένου;
ΙΣ. κείνοις ὁ τύμβος δυστυχῶν ὁ σὸς βαρύς.
ΟΙ. κἄνευ θεοῦ τις τοῦτό γ' ἂν γνώμῃ μάθοι.
ΙΣ. τούτου χάριν τοίνυν σε προσθέσθαι πέλας
χώρας θέλουσι, μηδ' ἵν' ἂν σαυτοῦ κρατῇς. 405

ΟΙ. ἦ καὶ κατασκιῶσι Θηβαίᾳ κόνει;
ΙΣ. ἀλλ' οὐκ ἐᾷ τοὔμφυλον αἷμά σ', ὦ πάτερ.
ΟΙ. οὐκ ἆρ' ἐμοῦ γε μὴ κρατήσωσιν ποτέ.
ΙΣ. ἔσται ποτ' ἄρα τοῦτο Καδμείοις βάρος.
ΟΙ. ποίας φανείσης, ὦ τέκνον, συναλλαγῆς; 410
ΙΣ. τῆς σῆς ὑπ' ὀργῆς, σοῖς ὅταν στῶσιν τάφοις.
ΟΙ. ἃ δ' ἐννέπεις, κλύουσα τοῦ λέγεις, τέκνον;
ΙΣ. ἀνδρῶν θεωρῶν Δελφικῆς ἀφ' ἑστίας.
ΟΙ. καὶ ταῦτ' ἐφ' ἡμῖν Φοῖβος εἰρηκὼς κυρεῖ;
ΙΣ. ὥς φασιν οἱ μολόντες εἰς Θήβης πέδον. 415
ΟΙ. παίδων τις οὖν ἤκουσε τῶν ἐμῶν τάδε;
ΙΣ. ἄμφω γ' ὁμοίως, κἀξεπίστασθον καλῶς.
ΟΙ. κἆθ' οἱ κάκιστοι τῶνδ' ἀκούσαντες πάρος
τοὐμοῦ πόθου προὔθεντο τὴν τυραννίδα;
ΙΣ. ἀλγῶ κλύουσα ταῦτ' ἐγώ. φέρω δ' ὅμως. 420
ΟΙ. ἀλλ' οἱ θεοί σφι μήτε τὴν πεπρωμένην
ἔριν κατασβέσειαν, ἐν δ' ἐμοὶ τέλος
αὐτοῖν γένοιτο τῆσδε τῆς μάχης πέρι,
ἧς νῦν ἔχονται κἀπαναιροῦνται δόρυ·
ὡς οὔτ' ἂν ὃς νῦν σκῆπτρα καὶ θρόνους ἔχει 425
μείνειεν, οὔτ' ἂν οὐξεληλυθὼς πάλιν
ἔλθοι ποτ' αὖθις· οἵ γε τὸν φύσαντ' ἐμὲ
οὕτως ἀτίμως πατρίδος ἐξωθούμενον
οὐκ ἔσχον οὐδ' ἤμυναν, ἀλλ' ἀνάστατος
αὐτοῖν ἐπέμφθην κἀξεκηρύχθην φυγάς. 430
εἴποις ἂν ὡς θέλοντι τοῦτ' ἐμοὶ τότε
πόλις τὸ δῶρον εἰκότως κατήνυσεν.
οὐ δῆτ', ἐπεί τοι τὴν μὲν αὐτίχ' ἡμέραν,
ὁπηνίκ' ἔζει θυμός, ἥδιστον δέ μοι
τὸ κατθανεῖν ἦν καὶ τὸ λευσθῆναι πέτροις, 435
οὐδεὶς ἔρωτος τοῦδ' ἐφαίνετ' ὠφελῶν·
χρόνῳ δ', ὅτ' ἤδη πᾶς ὁ μόχθος ἦν πέπων,
κἀμάνθανον τὸν θυμὸν ἐκδραμόντα μοι
μείζω κολαστὴν τῶν πρὶν ἡμαρτημένων.

τὸ τηνίκ' ἤδη τοῦτο μὲν πόλις βίᾳ 440
ἤλαυνέ μ' ἐκ γῆς χρόνιον, οἱ δ' ἐπωφελεῖν,
οἱ τοῦ πατρός, τῷ πατρὶ δυνάμενοι, τὸ δρᾶν
οὐκ ἠθέλησαν, ἀλλ' ἔπους σμικροῦ χάριν
φυγάς σφιν ἔξω πτωχὸς ἠλώμην ἀεί·
ἐκ ταῖνδε δ', οὔσαιν παρθένοιν, ὅσον φύσις 445
δίδωσιν αὐταῖν, καὶ τροφὰς ἔχω βίου
καὶ γῆς ἄδειαν καὶ γένους ἐπάρκεσιν·
τὼ δ' ἀντὶ τοῦ φύσαντος εἱλέσθην θρόνους
καὶ σκῆπτρα κραίνειν καὶ τυραννεύειν χθονός.
ἀλλ' οὔ τι μὴ λάχωσι τοῦδε συμμάχου, 450
οὔτε σφιν ἀρχῆς τῆσδε Καδμείας ποτὲ
ὄνησις ἥξει, τοῦτ' ἐγῷδα, τῆσδέ τε
μαντεῖ' ἀκούων, συννοῶν *τε *τἀξ ἐμοῦ
παλαίφαθ' ἁμοὶ Φοῖβος ἤνυσέν ποτε.
πρὸς ταῦτα καὶ Κρέοντα πεμπόντων ἐμοῦ 455
μαστῆρα, κεἴ τις ἄλλος ἐν πόλει σθένει.
ἐὰν γὰρ ὑμεῖς, ὦ ξένοι, θέλητέ μου
πρὸς *ταῖσδε ταῖς σεμναῖσι δημούχοις θεαῖς
ἀλκὴν ποιεῖσθαι, τῇδε μὲν πόλει μέγαν
σωτῆρ' ἀρεῖσθε, τοῖς δ' ἐμοῖς ἐχθροῖς πόνους. 460

ΧΟ. ἐπάξιος μέν, Οἰδίπους, κατοικτίσαι,
αὐτός τε παῖδές θ' αἵδ'· ἐπεὶ δὲ τῆσδε γῆς
σωτῆρα σαυτὸν τῷδ' ἐπεμβάλλεις λόγῳ,
παραινέσαι σοι βούλομαι τὰ σύμφορα.

ΟΙ. ὦ φίλταθ', ὡς νυν πᾶν τελοῦντι προξένει. 465

ΧΟ. θοῦ νυν καθαρμὸν τῶνδε δαιμόνων, ἐφ' ἃς
τὸ πρῶτον ἵκου καὶ κατέστειψας πέδον.

ΟΙ. τρόποισι ποίοις; ὦ ξένοι, διδάσκετε.

ΧΟ. πρῶτον μὲν ἱρὰς ἐξ ἀειρύτου χοὰς
κρήνης ἐνεγκοῦ, δι' ὁσίων χειρῶν θιγών. 470

ΟΙ. ὅταν δὲ τοῦτο χεῦμ' ἀκήρατον λάβω;

ΧΟ. κρατῆρές εἰσιν, ἀνδρὸς εὔχειρος τέχνη,
ὧν κρᾶτ' ἔρεψον καὶ λαβὰς ἀμφιστόμους,

ΟΙ. θαλλοῖσιν, ἢ κρόκαισιν, ἢ ποίῳ τρόπῳ;
ΧΟ. οἰός *γε νεαρᾶς *εὐπόκῳ μαλλῷ λαβών. 475
ΟΙ. εἶεν· τὸ δ' ἔνθεν ποῖ τελευτῆσαί με χρή;
ΧΟ. χοὰς χέασθαι στάντα πρὸς πρώτην ἕω.
ΟΙ. ἦ τοῖσδε κρωσσοῖς οἷς λέγεις χέω τάδε;
ΧΟ. τρισσάς γε πηγάς· τὸν τελευταῖον δ' ὅλον.
ΟΙ. τοῦ τόνδε πλήσας θῶ; δίδασκε καὶ τόδε. 480
ΧΟ. ὕδατος, μελίσσης· μηδὲ προσφέρειν μέθυ.
ΟΙ. ὅταν δὲ τούτων γῇ μελάμφυλλος τύχῃ;
ΧΟ. τρὶς ἐννέ' αὐτῇ κλῶνας ἐξ ἀμφοῖν χεροῖν
τιθεὶς ἐλαίας τάσδ' ἐπεύχεσθαι λιτάς.
ΟΙ. τούτων ἀκοῦσαι βούλομαι· μέγιστα γάρ. 485
ΧΟ. ὥς σφας καλοῦμεν Εὐμενίδας, ἐξ εὐμενῶν
στέρνων δέχεσθαι τὸν ἱκέτην σωτήριον
αἰτοῦ σύ γ', αὐτὸς κεί τις ἄλλος ἀντὶ σοῦ,
ἄπυστα φωνῶν μηδὲ μηκύνων βοήν.
ἔπειτ' ἀφέρπειν ἄστροφος. καὶ ταῦτά σοι 490
δράσαντι θαρσῶν ἂν παρασταίην ἐγώ,
ἄλλως δὲ δειμαίνοιμ' ἄν, ὦ ξέν', ἀμφὶ σοί.
ΟΙ. ὦ παῖδε, κλύετον τῶνδε προσχώρων ξένων;
ΑΝ. ἠκούσαμέν τε χὤ τι δεῖ πρόστασσε δρᾶν.
ΟΙ. ἐμοὶ μὲν οὐκ ὁδωτά· λείπομαι γὰρ ἐν 495
τῷ μὴ δύνασθαι μήθ' ὁρᾶν, δυοῖν κακοῖν·
σφῷν δ' ἀτέρα μολοῦσα πραξάτω τάδε.
ἀρκεῖν γὰρ οἶμαι κἀντὶ μυρίων μίαν
ψυχὴν τάδ' *ἐκτίνουσαν, ἣν εὔνους παρῇ.
ἀλλ' ἐν τάχει τι πράσσετον· μόνον δέ με 500
μὴ λείπετ'. οὐ γὰρ ἂν σθένοι τοὐμὸν δέμας
ἔρημον ἕρπειν οὐδ' ὑφηγητοῦ γ' ἄνευ.
ΙΣ. ἀλλ' εἶμ' ἐγὼ τελοῦσα· τὸν τόπον δ' ἵνα
χρῆ 'σται μ' ἐφευρεῖν, τοῦτο βούλομαι μαθεῖν.
ΧΟ. τοὐκεῖθεν ἄλσους, ὦ ξένη, τοῦδ'. ἢν δέ του 505
σπάνιν τιν' ἴσχῃς, ἔστ' ἔποικος, ὃς φράσει.
ΙΣ. χωροῖμ' ἂν ἐς τόδ'· Ἀντιγόνη, σὺ δ' ἐνθάδε

φύλασσε πατέρα τόνδε· τοῖς τεκοῦσι γὰρ
οὐδ' εἰ πονῇ τις, δεῖ πόνου μνήμην ἔχειν. 509
ΧΟ. στρ.α'. δεινὸν μὲν τὸ πάλαι κείμενον ἤδη κακόν, ὦ ξεῖν',
ἐπεγείρειν·
ὅμως δ' ἔραμαι πυθέσθαι
ΟΙ. τί τοῦτο;
ΧΟ. τᾶς δειλαίας ἀπόρου φανείσας
5 ἀλγηδόνος, ᾇ ξυνέστας.
ΟΙ. μὴ πρὸς ξενίας ἀνοίξῃς 515
τᾶς σᾶς *ἃ πέπονθ' ἀναιδῆ.
ΧΟ. τό τοι πολὺ καὶ μηδαμὰ λῆγον
9 χρῄζω, ξέν', ὀρθὸν ἄκουσμ' ἀκοῦσαι.
ΟΙ. ὤμοι.
ΧΟ. στέρξον, ἱκετεύω.
ΟΙ. φεῦ φεῦ.
ΧΟ. πείθου· κἀγὼ γὰρ ὅσον σὺ προσχρῄζεις. 520
ΟΙ. ἀντ.α'. ἤνεγκον κακότατ', ὦ ξένοι, ἤνεγκον *ἑκὼν μέν, θεὸς
*ἵστωρ,
τούτων δ' αὐθαίρετον οὐδέν.
ΧΟ. ἀλλ' ἐς τί;
ΟΙ. κακᾷ μ' εὐνᾷ πόλις οὐδὲν ἴδρις 525
5 γάμων ἐνέδησεν ἄτᾳ.
ΧΟ. ἦ ματρόθεν, ὡς ἀκούω,
δυσώνυμα λέκτρ' ἐπλήσω;
ΟΙ. ὤμοι, θάνατος μὲν τάδ' ἀκούειν,
9 ὦ ξεῖν'· αὗται δὲ δύ' ἐξ ἐμοῦ *μὲν 530
ΧΟ. πῶς φῄς;
ΟΙ. *παῖδε, δύο δ' ἄτα,
ΧΟ. ὦ Ζεῦ·
ΟΙ. ματρὸς κοινᾶς ἀπέβλαστον ὠδῖνος.
ΧΟ. στρ.β'. *αἵδ' εἶσ' ἄρ' ἀπόγονοί τε καὶ
*ΟΙ. κοιναί γε πατρὸς ἀδελφεαί. 535
*ΧΟ. ἰώ. *ΟΙ. ἰὼ δῆτα μυρίων γ' ἐπιστροφαὶ κακῶν.
ΧΟ. ἔπαθες. ΟΙ. ἔπαθον ἄλαστ' ἔχειν.

ΧΟ. ἔρεξας ΟΙ. οὐκ ἔρεξα. ΧΟ. τί γάρ; ΟΙ. ἐδεξάμην
6 δῶρον, ὃ μήποτ' ἐγὼ ταλακάρδιος 540
ἐπωφέλησα πόλεος ἐξελέσθαι.
ΧΟ. ἀντ.β'. δύστανε, τί γάρ; ἔθου φόνον
ΟΙ. τί τοῦτο; τί δ' ἐθέλεις μαθεῖν;
ΧΟ. πατρός; ΟΙ. παπαῖ, δευτέραν ἔπαισας, ἐπὶ νόσῳ νόσον.
ΧΟ. ἔκανες. ΟΙ. ἔκανον. ἔχει δέ μοι 545
ΧΟ. τί τοῦτο; ΟΙ. πρὸς δίκας τι. ΧΟ. τί γάρ; ΟΙ. ἐγὼ φράσω.
6 καὶ γὰρ *ἁλοὺς ἐφόνευσα καὶ *ὤλεσα·
νόμῳ δὲ καθαρός, ἄϊδρις ἐς τόδ' ἦλθον.
ΧΟ. καὶ μὴν ἄναξ ὅδ' ἡμὶν Αἰγέως γόνος
Θησεὺς κατ' ὀμφὴν σὴν *ἀποσταλεὶς πάρα. 550

ΘΗΣΕΥΣ.

πολλῶν ἀκούων ἔν τε τῷ πάρος χρόνῳ
τὰς αἱματηρὰς ὀμμάτων διαφθορὰς
ἔγνωκά σ', ὦ παῖ Λαΐου, τανῦν θ' ὁδοῖς
ἐν ταῖσδ' ἀκούων μᾶλλον ἐξεπίσταμαι.
σκευή τε γάρ σε καὶ τὸ δύστηνον κάρα 555
δηλοῦτον ἡμῖν ὅνθ' ὃς εἶ, καί σ' οἰκτίσας
θέλω *περέσθαι, δύσμορ' Οἰδίπου, τίνα
πόλεως ἐπέστης προστροπὴν ἐμοῦ τ' ἔχων,
αὐτός τε χὴ σὴ δύσμορος παραστάτις.
δίδασκε· δεινὴν γάρ τιν' ἂν πρᾶξιν τύχοις 560
λέξας ὁποίας ἐξαφισταίμην ἐγώ,
ὡς οἶδά γ' αὐτὸς ὡς ἐπαιδεύθην ξένος,
ὥσπερ σύ, χὥς τις πλεῖστ' ἀνὴρ ἐπὶ ξένης
ἤθλησα κινδυνεύματ' ἐν τῷμῷ κάρᾳ,
ὥστε ξένον *γ' *ἂν οὐδέν' ὄνθ', ὥσπερ σὺ νῦν, 565
ὑπεκτραποίμην μὴ οὐ συνεκσώζειν· ἐπεὶ
ἔξοιδ' ἀνὴρ ὢν χὥτι τῆς ἐς αὔριον
οὐδὲν πλέον μοι σοῦ μέτεστιν ἡμέρας.
ΟΙ. Θησεῦ, τὸ σὸν γενναῖον ἐν σμικρῷ λόγῳ
παρῆκεν ὥστε βραχέ' ἐμοὶ δεῖσθαι φράσαι. 570
σὺ γάρ μ' ὅς εἰμι, κἀφ' ὅτου πατρὸς γεγὼς

καὶ γῆς ὁποίας ἦλθον, εἰρηκὼς κυρεῖς·
ὥστ' ἐστί μοι τὸ λοιπὸν οὐδὲν ἄλλο πλὴν
εἰπεῖν ἃ χρῄζω, χὠ λόγος διέρχεται.
ΘΗ. τοῦτ' αὐτὸ νῦν δίδασχ', ὅπως ἂν ἐκμάθω. 575
ΟΙ. δώσων ἱκάνω τοὐμὸν ἄθλιον δέμας
σοὶ δῶρον, οὐ σπουδαῖον εἰς ὄψιν· τὰ δὲ
κέρδη παρ' αὐτοῦ κρείσσον' ἢ μορφὴ καλή.
ΘΗ. ποῖον δὲ κέρδος ἀξιοῖς ἥκειν φέρων;
ΟΙ. χρόνῳ μάθοις ἄν, οὐχὶ τῷ παρόντι που. 580
ΘΗ. ποίῳ γὰρ ἡ σὴ προσφορὰ δηλώσεται;
ΟΙ. ὅταν θάνω 'γὼ καὶ σύ μου ταφεὺς γένῃ.
ΘΗ. τὰ λοῖσθ' ἄρ' αἰτεῖ τοῦ βίου, τὰ δ' ἐν μέσῳ
ἢ λῆστιν ἴσχεις ἢ δι' οὐδενὸς ποιεῖ.
ΟΙ. ἐνταῦθα γάρ μοι κεῖνα συγκομίζεται. 585
ΘΗ. ἀλλ' ἐν βραχεῖ δὴ τήνδε μ' ἐξαιτεῖ χάριν.
ΟΙ. ὅρα γε μήν· οὐ σμικρός, οὔχ, ἁγὼν ὅδε.
ΘΗ. πότερα τὰ τῶν σῶν ἐκγόνων, ἢ 'μοῦ λέγεις;
ΟΙ. κεῖνοι κομίζειν κεῖσ' ἀναγκάζουσί με.
ΘΗ. ἀλλ' εἰ θέλοντ' ἄν γ', οὐδὲ σοὶ φεύγειν καλόν. 590
ΟΙ. ἀλλ' οὐδ', ὅτ' αὐτὸς ἤθελον, παρίεσαν.
ΘΗ. ὦ μῶρε, θυμὸς δ' ἐν κακοῖς οὐ ξύμφορον.
ΟΙ. ὅταν μάθῃς μου, νουθέτει, τανῦν δ' ἔα.
ΘΗ. δίδασκ'. ἄνευ γνώμης γὰρ οὔ με χρὴ λέγειν.
ΟΙ. πέπονθα, Θησεῦ, δεινὰ πρὸς κακοῖς κακά. 595
ΘΗ. ἦ τὴν παλαιὰν ξυμφορὰν γένους ἐρεῖς;
ΟΙ. οὐ δῆτ'· ἐπεὶ πᾶς τοῦτό γ' Ἑλλήνων θροεῖ.
ΘΗ. τί γὰρ τὸ μεῖζον ἢ κατ' ἄνθρωπον νοσεῖς;
ΟΙ. οὕτως ἔχει μοι. γῆς ἐμῆς ἀπηλάθην
πρὸς τῶν ἐμαυτοῦ σπερμάτων· ἔστιν δέ μοι 600
πάλιν κατελθεῖν μήποθ', ὡς πατροκτόνῳ.
ΘΗ. πῶς δῆτά σ' ἂν πεμψαίαθ', ὥστ' οἰκεῖν δίχα;
ΟΙ. τὸ θεῖον αὐτοὺς ἐξαναγκάσει στόμα.
ΘΗ. ποῖον πάθος δείσαντας ἐκ χρηστηρίων;
ΟΙ. ὅτι σφ' ἀνάγκη τῇδε πληγῆναι χθονί. 605

ΘΗ. καὶ πῶς γένοιτ' ἂν τἀμὰ κἀκείνων πικρά;
ΟΙ. ὦ φίλτατ' Αἰγέως παῖ, μόνοις οὐ γίγνεται
θεοῖσι γῆρας οὐδὲ κατθανεῖν ποτε,
τὰ δ' ἄλλα συγχεῖ πάνθ' ὁ παγκρατὴς χρόνος.
φθίνει μὲν ἰσχὺς γῆς, φθίνει δὲ σώματος, 610
θνήσκει δὲ πίστις, βλαστάνει δ' ἀπιστία,
καὶ πνεῦμα ταὐτὸν οὔποτ' οὔτ' ἐν ἀνδράσιν
φίλοις βέβηκεν οὔτε πρὸς πόλιν πόλει.
τοῖς μὲν γὰρ ἤδη, τοῖς δ' ἐν ὑστέρῳ χρόνῳ
τὰ τερπνὰ πικρὰ γίγνεται καὐθις φίλα. 615
καὶ ταῖσι Θήβαις εἰ τανῦν εὐημερεῖ
καλῶς *τὸ πρὸς σέ, μυρίας ὁ μυρίος
χρόνος τεκνοῦται νύκτας ἡμέρας τ' ἰών,
ἐν αἷς τὰ νῦν ξύμφωνα δεξιώματα
δόρει διασκεδῶσιν ἐκ σμικροῦ λόγου· 620
ἵν' οὐμὸς εὕδων καὶ κεκρυμμένος νέκυς
ψυχρός ποτ' αὐτῶν θερμὸν αἷμα πίεται,
εἰ Ζεὺς ἔτι Ζεὺς χὠ Διὸς Φοῖβος σαφής.
ἀλλ' οὐ γὰρ αὐδᾶν ἡδὺ τἀκίνητ' ἔπη,
ἔα μ' ἐν οἷσιν ἠρξάμην, τὸ σὸν μόνον 625
πιστὸν φυλάσσων, κοὔποτ' Οἰδίπουν ἐρεῖς
ἀχρεῖον οἰκητῆρα δέξασθαι τόπων
τῶν ἐνθάδ', εἴπερ μὴ θεοὶ ψεύσουσί με.
ΧΟ. ἄναξ, πάλαι καὶ ταῦτα καὶ τοιαῦτ' ἔπη
γῇ τῇδ' ὅδ' ἀνὴρ ὡς τελῶν ἐφαίνετο. 630
ΘΗ. τίς δῆτ' ἂν ἀνδρὸς εὐμένειαν ἐκβάλοι
τοιοῦδ', ὅτῳ πρῶτον μὲν ἡ δορύξενος
κοινὴ παρ' ἡμῖν αἰέν ἐστιν ἑστία;
ἔπειτα δ' ἱκέτης δαιμόνων ἀφιγμένος
γῇ τῇδε κἀμοὶ δασμὸν οὐ σμικρὸν τίνει. 635
ἀγὼ σεβισθεὶς οὔποτ' ἐκβαλῶ χάριν
τὴν τοῦδε, χώρᾳ δ' ἔμπαλιν κατοικιῶ.
εἰ δ' ἐνθάδ' ἡδὺ τῷ ξένῳ μίμνειν, σέ νιν
τάξω φυλάσσειν· εἰ δ' ἐμοῦ στείχειν μέτα

τόδ᾽ ἡδύ, τούτων, Οἰδίπου, δίδωμί σοι 640
κρίναντι χρῆσθαι. τῇδε γὰρ ξυνοίσομαι.
ΟΙ. ὦ Ζεῦ, διδοίης τοῖσι τοιούτοισιν εὖ.
ΘΗ. τί δῆτα χρῄζεις; ἢ δόμους στείχειν ἐμούς;
ΟΙ. εἴ μοι θέμις γ᾽ ἦν. ἀλλ᾽ ὁ χῶρός ἐσθ᾽ ὅδε,
ΘΗ. ἐν ᾧ τί πράξεις; οὐ γὰρ ἀντιστήσομαι. 645
ΟΙ. ἐν ᾧ κρατήσω τῶν ἔμ᾽ ἐκβεβληκότων.
ΘΗ. μέγ᾽ ἂν λέγοις δώρημα τῆς συνουσίας.
ΟΙ. εἰ σοί γ᾽ ἅπερ φῂς ἐμμενεῖ τελοῦντί μοι.
ΘΗ. θάρσει τὸ τοῦδέ γ᾽ ἀνδρός· οὔ σε μὴ προδῶ.
ΟΙ. οὔτοι σ᾽ ὑφ᾽ ὅρκου γ᾽ ὡς κακὸν πιστώσομαι. 650
ΘΗ. οὔκουν πέρα γ᾽ ἂν οὐδὲν ἢ λόγῳ φέροις.
ΟΙ. πῶς οὖν ποιήσεις; ΘΗ. τοῦ μάλιστ᾽ ὄκνος σ᾽ ἔχει;
ΟΙ. ἥξουσιν ἄνδρες ΘΗ. ἀλλὰ τοῖσδ᾽ ἔσται μέλον.
ΟΙ. ὅρα με λείπων ΘΗ. μὴ δίδασχ᾽ ἃ χρή με δρᾶν.
ΟΙ. ὀκνοῦντ᾽ ἀνάγκη. ΘΗ. τοὐμὸν οὐκ ὀκνεῖ κέαρ. 655
ΟΙ. οὐκ οἶσθ᾽ ἀπειλὰς ΘΗ. οἶδ᾽ ἐγώ σε μή τινα
ἐνθένδ᾽ ἀπάξοντ᾽ ἄνδρα πρὸς βίαν ἐμοῦ.
πολλαὶ δ᾽ ἀπειλαὶ πολλὰ δὴ μάτην ἔπη
θυμῷ κατηπείλησαν, ἀλλ᾽ ὁ νοῦς ὅταν
αὐτοῦ γένηται, φροῦδα τἀπειλήματα. 660
κείνοις δ᾽ ἴσως κεἰ δεῖν᾽ ἐπερρώσθη λέγειν
τῆς σῆς ἀγωγῆς, οἶδ᾽ ἐγώ, φανήσεται
μακρὸν τὸ δεῦρο πέλαγος οὐδὲ πλώσιμον.
θαρσεῖν μὲν οὖν ἔγωγε κἄνευ τῆς ἐμῆς
γνώμης ἐπαινῶ, Φοῖβος εἰ προὔπεμψέ σε· 665
ὅμως δὲ κἀμοῦ μὴ παρόντος οἶδ᾽ ὅτι
τοὐμὸν φυλάξει σ᾽ ὄνομα μὴ πάσχειν κακῶς.
ΧΟ. στρ.α΄. εὐίππου, ξένε, τᾶσδε χώρας
ἵκου τὰ κράτιστα γᾶς ἔπαυλα,
τὸν ἀργῆτα Κολωνόν, ἔνθ᾽ 670
ἁ λίγεια μινύρεται
5 θαμίζουσα μάλιστ᾽ ἀηδὼν
χλωραῖς ὑπὸ βάσσαις,

τὸν οἰνῶπ' ἀνέχουσα κισσὸν
καὶ τὰν ἄβατον θεοῦ 675
φυλλάδα μυριόκαρπον ἀνήλιον
10 ἀνήνεμόν τε πάντων
χειμώνων· ἵν' ὁ βακχιώτας
ἀεὶ Διόνυσος ἐμβατεύει
θείαις ἀμφιπολῶν τιθήναις. 680
ἀντ.α'. θάλλει δ' οὐρανίας ὑπ' ἄχνας
ὁ καλλίβοτρυς κατ' ἦμαρ ἀεὶ
νάρκισσος, μεγάλαιν θεαῖν
ἀρχαῖον στεφάνωμ', ὅ τε
5 χρυσαυγὴς κρόκος· οὐδ' ἄϋπνοι 685
κρῆναι μινύθουσιν
Κηφισοῦ νομάδες ῥεέθρων,
ἀλλ' αἰὲν ἐπ' ἤματι
ὠκυτόκος πεδίων ἐπινίσσεται
10 ἀκηράτῳ σὺν ὄμβρῳ 690
στερνούχου χθονός· οὐδὲ Μουσᾶν
χοροί νιν ἀπεστύγησαν, οὐδ' *ἄρ'
ἁ χρυσάνιος Ἀφροδίτα.
στρ.β'. ἔστιν δ' οἷον ἐγὼ γᾶς Ἀσίας οὐκ ἐπακούω, 694
οὐδ' ἐν τᾷ μεγάλᾳ Δωρίδι νάσῳ Πέλοπος πώποτε βλαστὸν
φύτευμ' ἀχείρωτον αὐτόποιον,
ἐγχέων φόβημα δαΐων,
5 ὃ τᾷδε θάλλει μέγιστα χώρᾳ, 700
γλαυκᾶς παιδοτρόφου φύλλον ἐλαίας·
τὸ μέν τις *οὔ, νεαρὸς οὔτε γήρᾳ
σημαίνων, ἁλιώσει χερὶ πέρσας· ὁ γὰρ εἰσαιὲν ὁρῶν κύκλος
λεύσσει νιν Μορίου Διὸς 705
10 χὰ γλαυκῶπις Ἀθάνα.
ἀντ.β'. ἄλλον δ' αἶνον ἔχω ματροπόλει τᾷδε κράτιστον, 707
δῶρον τοῦ μεγάλου δαίμονος, εἰπεῖν, *γέ *νιν, αὔχημα μέγιστον,
εὔιππον, εὔπωλον, εὐθάλασσον. 711
ὦ παῖ Κρόνου, σὺ γάρ νιν εἰς

5 τόδ' εἶσας αὔχημ', ἄναξ Ποσειδάν,
ἵπποισιν τὸν ἀκεστῆρα χαλινὸν
πρώταισι ταῖσδε κτίσας ἀγυιαῖς. 715
ἁ δ' εὐήρετμος ἔκπαγλ' ἁλία χερσὶ *παραϊσσομένα πλάτα
θρώσκει, τῶν ἑκατομπόδων
10 Νηρῄδων ἀκόλουθος.
ΑΝ. ὦ πλεῖστ' ἐπαίνοις εὐλογούμενον πέδον, 720
νῦν σοὶ τὰ λαμπρὰ ταῦτα δὴ φαίνειν ἔπη.
ΟΙ. τί δ' ἔστιν, ὦ παῖ, καινόν; ΑΝ. ἆσσον ἔρχεται
Κρέων ὅδ' ἡμῖν οὐκ ἄνευ πομπῶν, πάτερ.
ΟΙ. ὦ φίλτατοι γέροντες, ἐξ ὑμῶν ἐμοὶ
φαίνοιτ' ἂν ἤδη τέρμα τῆς σωτηρίας. 725
ΧΟ. θάρσει, παρέσται· καὶ γὰρ εἰ γέρων κυρῶ,
τὸ τῆσδε χώρας οὐ γεγήρακε σθένος.

ΚΡΕΩΝ.

ἄνδρες χθονὸς τῆσδ' εὐγενεῖς οἰκήτορες,
ὁρῶ τιν' ὑμᾶς ὀμμάτων εἰληφότας
φόβον νεώρη τῆς ἐμῆς ἐπεισόδου, 730
ὃν μήτ' ὀκνεῖτε μήτ' ἀφῆτ' ἔπος κακόν.
ἥκω γὰρ οὐχ ὡς δρᾶν τι βουληθείς, ἐπεὶ
γέρων μέν εἰμι, πρὸς πόλιν δ' ἐπίσταμαι
σθένουσαν ἥκων, εἴ τιν' Ἑλλάδος, μέγα.
ἀλλ' ἄνδρα τόνδε τηλικόνδ' ἀπεστάλην 735
πείσων ἕπεσθαι πρὸς τὸ Καδμείων πέδον,
οὐκ ἐξ ἑνὸς στείλαντος, ἀλλ' ἀνδρῶν ὕπο
πάντων κελευσθείς, οὕνεχ' ἧκέ μοι γένει
τὰ τοῦδε πενθεῖν πήματ' εἰς πλεῖστον πόλεως.
ἀλλ', ὦ ταλαίπωρ' Οἰδίπους, κλύων ἐμοῦ 740
ἵκου πρὸς οἴκους. πᾶς σε Καδμείων λεὼς
καλεῖ δικαίως, ἐκ δὲ τῶν μάλιστ' ἐγώ,
ὥσῳπερ, εἰ μὴ πλεῖστον ἀνθρώπων ἔφυν
κάκιστος, ἀλγῶ τοῖσι σοῖς κακοῖς, γέρον,
ὁρῶν σε τὸν δύστηνον ὄντα μὲν ξένον, 745
ἀεὶ δ' ἀλήτην κἀπὶ προσπόλου μιᾶς

βιοστερῆ χωροῦντα, τὴν ἐγὼ τάλας
οὐκ ἄν ποτ' ἐς τοσοῦτον αἰκίας πεσεῖν
ἔδοξ', ὅσον πέπτωκεν ἥδε δύσμορος,
ἀεί σε κηδεύουσα καὶ τὸ σὸν κάρα 750
πτωχῷ διαίτῃ, τηλικοῦτος, οὐ γάμων
ἔμπειρος, ἀλλὰ τοὐπιόντος ἁρπάσαι.
ἆρ' ἄθλιον τοὔνειδος, ὦ τάλας ἐγώ,
ὠνείδισ' ἐς σὲ κἀμὲ καὶ τὸ πᾶν γένος;
ἀλλ' οὐ γὰρ ἔστι τἀμφανῆ κρύπτειν, σύ νυν 755
πρὸς θεῶν πατρῴων, Οἰδίπους, πεισθεὶς ἐμοὶ
κρύψον, θελήσας ἄστυ καὶ δόμους μολεῖν
τοὺς σοὺς πατρῴους, τήνδε τὴν πόλιν φίλως
εἰπών, ἐπαξία γάρ· ἡ δ' οἴκοι πλέον
δίκῃ σέβοιτ' ἄν, οὖσα σὴ πάλαι τροφός. 760

ΟΙ. ὦ πάντα τολμῶν κἀπὸ παντὸς ἂν φέρων
λόγου δικαίου μηχάνημα ποικίλον,
τί ταῦτα πειρᾷ κἀμὲ δεύτερον θέλεις
ἑλεῖν, ἐν οἷς μάλιστ' ἂν ἀλγοίην ἁλούς;
πρόσθεν τε γάρ με τοῖσιν οἰκείοις κακοῖς 765
νοσοῦνθ', ὅτ' ἦν μοι τέρψις ἐκπεσεῖν χθονός,
οὐκ ἤθελες θέλοντι προσθέσθαι χάριν,
ἀλλ' ἡνίκ' ἤδη μεστὸς ἦ θυμούμενος,
καὶ τοὐν δόμοισιν ἦν διαιτᾶσθαι γλυκύ,
τότ' ἐξεώθεις κἀξέβαλλες, οὐδέ σοι 770
τὸ συγγενὲς τοῦτ' οὐδαμῶς τότ' ἦν φίλον·
νῦν τ' αὖθις ἡνίκ' εἰσορᾷς πόλιν τέ μοι
ξυνοῦσαν εὔνουν τήνδε καὶ γένος τὸ πᾶν,
πειρᾷ μετασπᾶν, σκληρὰ μαλθακῶς λέγων.
καίτοι τίς αὕτη τέρψις, ἄκοντας φιλεῖν; 775
ὥσπερ τις εἰ σοὶ λιπαροῦντι μὲν τυχεῖν
μηδὲν διδοίη μηδ' ἐπαρκέσαι θέλοι,
πλήρη δ' ἔχοντι θυμὸν ὧν χρῄζοις, τότε
δωροῖθ', ὅτ' οὐδὲν ἡ χάρις χάριν φέροι·
ἆρ' ἂν ματαίου τῆσδ' ἂν ἡδονῆς τύχοις; 780

τοιαῦτα μέντοι καὶ σὺ προσφέρεις ἐμοί,
λόγῳ μὲν ἐσθλά, τοῖσι δ' ἔργοισιν κακά.
φράσω δὲ καὶ τοῖσδ', ὥς σε δηλώσω κακόν.
ἥκεις ἔμ' ἄξων, οὐχ ἵν' ἐς δόμους ἄγῃς,
ἀλλ' ὡς πάραυλον οἰκίσῃς, πόλις δέ σοι 785
κακῶν ἄνατος τῶνδ' ἀπαλλαχθῇ χθονός.
οὐκ ἔστι σοι ταῦτ', ἀλλά σοι τάδ' ἔστ', ἐκεῖ
χώρας ἀλάστωρ οὑμὸς ἐνναίων ἀεί.
ἔστιν δὲ παισὶ τοῖς ἐμοῖσι τῆς ἐμῆς
χθονὸς λαχεῖν τοσοῦτον, ἐνθανεῖν μόνον. 790
ἆρ' οὐκ ἄμεινον ἢ σὺ τὰν Θήβαις φρονῶ;
πολλῷ γ, ὅσῳπερ ἐκ σαφεστέρων κλύω,
Φοίβου τε καὐτοῦ Ζηνός, ὃς κείνου πατήρ.
τὸ σὸν δ' ἀφῖκται δεῦρ' ὑπόβλητον στόμα,
πολλὴν ἔχον στόμωσιν· ἐν δὲ τῷ λέγειν 795
κάκ' ἂν λάβοις τὰ πλείον' ἢ σωτήρια.
ἀλλ' οἶδα γάρ σε ταῦτα μὴ πείθων, ἴθι·
ἡμᾶς δ' ἔα ζῆν ἐνθάδ'· οὐ γὰρ ἂν κακῶς
οὐδ' ὧδ' ἔχοντες ζῷμεν, εἰ τερποίμεθα.

ΚΡ. πότερα νομίζεις δυστυχεῖν ἔμ' ἐς τὰ σὰ 800
ἢ σ' εἰς τὰ σαυτοῦ μᾶλλον ἐν τῷ νῦν λόγῳ;

ΟΙ. ἐμοὶ μέν ἐσθ' ἥδιστον, εἰ σὺ μήτ' ἐμὲ
πείθειν οἷός τ' εἶ μήτε τούσδε τοὺς πέλας.

ΚΡ. ὦ δύσμορ', οὐδὲ τῷ χρόνῳ φύσας φανεῖ
φρένας ποτ', ἀλλὰ λῦμα τῷ γήρᾳ τρέφει; 805

ΟΙ. γλώσσῃ σὺ δεινός· ἄνδρα δ' οὐδέν' οἶδ' ἐγὼ
δίκαιον, ὅστις ἐξ ἅπαντος εὖ λέγει.

ΚΡ. χωρὶς τό τ' εἰπεῖν πολλὰ καὶ τὰ καίρια.

ΟΙ. ὡς δὴ σὺ βραχέα, ταῦτα δ' ἐν καιρῷ λέγεις.

ΚΡ. οὐ δῆθ' ὅτῳ γε νοῦς ἴσος καὶ σοὶ πάρα. 810

ΟΙ. ἄπελθ', ἐρῶ γὰρ καὶ πρὸ τῶνδε, μηδέ με
φύλασσ' ἐφορμῶν ἔνθα χρὴ ναίειν ἐμέ.

ΚΡ. μαρτύρομαι τούσδ', οὐ σέ· πρὸς δὲ τοὺς φίλους
οἷ' ἀνταμείβει ῥήματ', ἤν σ' ἕλω ποτέ,—

ΟΙ. τίς δ' ἄν με τῶνδε συμμάχων ἕλοι βίᾳ; 815
ΚΡ. ἦ μὴν σὺ κἄνευ τῶνδε λυπηθεὶς ἔσει.
ΟΙ. ποίῳ σὺν ἔργῳ τοῦτ' ἀπειλήσας ἔχεις;
ΚΡ. παίδοιν δυοῖν σοι τὴν μὲν ἀρτίως ἐγὼ
ξυναρπάσας ἔπεμψα, τὴν δ' ἄξω τάχα.
ΟΙ. οἴμοι. ΚΡ. τάχ' ἕξεις μᾶλλον οἰμώζειν τάδε. 820
ΟΙ. τὴν παῖδ' ἔχεις μου; ΚΡ. τήνδε *τ' οὐ μακροῦ χρόνου.
ΟΙ. ἰὼ ξένοι, τί δράσετ'; ἦ προδώσετε,
κοὐκ ἐξελᾶτε τὸν ἀσεβῆ τῆσδε χθονός;
ΧΟ. χώρει, ξέν', ἔξω θᾶσσον· οὔτε γὰρ τὰ νῦν
δίκαια πράσσεις οὔθ' ἃ πρόσθεν εἴργασαι. 825
ΚΡ. ὑμῖν ἂν εἴη τήνδε καιρὸς ἐξάγειν
ἄκουσαν, εἰ θέλουσα μὴ πορεύεται.
ΑΝ. οἴμοι τάλαινα, ποῖ φύγω; ποίαν λάβω
θεῶν ἄρηξιν ἢ βροτῶν; ΧΟ. τί δρᾷς, ξένε;
ΚΡ. οὐχ ἅψομαι τοῦδ' ἀνδρός, ἀλλὰ τῆς ἐμῆς. 830
ΟΙ. ὦ γῆς ἄνακτες. ΧΟ. ὦ ξέν', οὐ δίκαια δρᾷς.
ΚΡ. δίκαια. ΧΟ. πῶς δίκαια; ΚΡ. τοὺς ἐμοὺς ἄγω.
ΟΙ. στρ. ἰὼ πόλις.
ΧΟ. τί δρᾷς, ὦ ξέν'; οὐκ ἀφήσεις; τάχ' εἰς βάσανον εἶ χερῶν.
ΚΡ. εἴργου. ΧΟ. σοῦ μὲν οὔ, τάδε γε μωμένου. 836
ΚΡ. πόλει μαχεῖ γάρ, εἴ τι πημανεῖς ἐμέ.
ΟΙ. οὐκ ἠγόρευον ταῦτ' ἐγώ; ΧΟ. μέθες χεροῖν
τὴν παῖδα θᾶσσον. ΚΡ. μὴ 'πιτασσ' ἃ μὴ κρατεῖς.
ΧΟ. χαλᾶν λέγω σοι. ΚΡ. σοὶ δ' ἔγωγ' ὁδοιπορεῖν. 840
ΧΟ. προβᾶθ' ὧδε, βᾶτε βᾶτ', *ἔντοποι.
πόλις ἐναίρεται, πόλις ἐμά, σθένει.
προβᾶθ' ὧδέ μοι.
ΑΝ. ἀφέλκομαι δύστηνος, ὦ ξένοι ξένοι.
ΟΙ. ποῦ, τέκνον, εἶ μοι; ΑΝ. πρὸς βίαν πορεύομαι. 845
ΟΙ. ὄρεξον, ὦ παῖ, χεῖρας. ΑΝ. ἀλλ' οὐδὲν σθένω.
ΚΡ. οὐκ ἄξεθ' ὑμεῖς; ΟΙ. ὦ τάλας ἐγώ, τάλας.
ΚΡ. οὔκουν ποτ' ἐκ τούτοιν γε μὴ σκήπτροιν ἔτι
ὁδοιπορήσεις· ἀλλ' ἐπεὶ νικᾶν θέλεις

πατρίδα τε τὴν σὴν καὶ φίλους, ὑφ' ὧν ἐγὼ 850
ταχθεὶς τάδ' ἔρδω, καὶ τύραννος ὢν ὅμως,
νίκα. χρόνῳ γάρ, οἶδ' ἐγώ, γνώσει τάδε,
ὁθούνεκ' αὐτὸς αὑτὸν οὔτε νῦν καλὰ
δρᾷς οὔτε πρόσθεν εἰργάσω βίᾳ φίλων,
ὀργῇ χάριν δούς, ᾗ σ' ἀεὶ λυμαίνεται. 855
ΧΟ. ἐπίσχες αὐτοῦ, ξεῖνε. ΚΡ. μὴ ψαύειν λέγω.
ΧΟ. οὔτοι σ' ἀφήσω, τῶνδέ γ' ἐστερημένος.
ΚΡ. καὶ μεῖζον ἆρα ῥύσιον πόλει τάχα
θήσεις· ἐφάψομαι γὰρ οὐ ταύταιν μόναιν.
ΧΟ. ἀλλ' ἐς τί τρέψει; ΚΡ. τόνδ' ἀπάξομαι λαβών. 860
ΧΟ. δεινὸν λέγεις. ΚΡ. ὡς τοῦτο νῦν πεπράξεται,
ἢν μή μ' ὁ κραίνων τῆσδε γῆς ἀπειργάθῃ.
ΟΙ. ὦ φθέγμ' ἀναιδές, ἦ σὺ γὰρ ψαύσεις ἐμοῦ;
ΚΡ. αὐδῶ σιωπᾶν. ΟΙ. μὴ γὰρ αἵδε δαίμονες
θεῖέν μ' ἄφωνον τῆσδε *τῆς ἀρᾶς ἔτι, 865
ὅς μ', ὦ κάκιστε, ψιλὸν ὄμμ' ἀποσπάσας
πρὸς ὄμμασιν τοῖς πρόσθεν ἐξοίχει βίᾳ.
τοιγὰρ σέ *γ', αὐτὸν καὶ γένος τὸ σόν, θεῶν
ὁ πάντα λεύσσων Ἥλιος δοίη βίον
τοιοῦτον οἷον κἀμὲ γηράναι ποτέ. 870
ΚΡ. ὁρᾶτε ταῦτα, τῆσδε γῆς ἐγχώριοι;
ΟΙ. ὁρῶσι κἀμὲ καὶ σέ, καὶ φρονοῦσ' ὅτι
ἔργοις πεπονθὼς ῥήμασίν σ' ἀμύνομαι.
ΚΡ. οὔτοι καθέξω θυμόν, ἀλλ' ἄξω βίᾳ
κεἰ μοῦνός εἰμι τόνδε καὶ χρόνῳ βραδύς. 875
ΟΙ. ἀντ. ἰὼ τάλας.
ΧΟ. ὅσον λῆμ' ἔχων ἀφίκου, ξέν', εἰ τάδε δοκεῖς τελεῖν.
ΚΡ. δοκῶ. ΧΟ. τάνδ' ἄρ' οὐκέτι νεμῶ πόλιν.
ΚΡ. τοῖς τοι δικαίοις χὠ βραχὺς νικᾷ μέγαν. 880
ΟΙ. ἀκούεθ' οἷα φθέγγεται; ΧΟ. τά γ' οὐ τελεῖ·
⏑ ⏑́ ⏑ — — ΚΡ. Ζεὺς *γ' ἂν εἰδείη, σὺ δ' οὔ.
ΧΟ. ἆρ' οὐχ ὕβρις τάδ'; ΚΡ. ὕβρις, ἀλλ' ἀνεκτέα.
ΧΟ. ἰὼ πᾶς λεώς, ἰὼ γᾶς πρόμοι,

μόλετε σὺν τάχει, μόλετ· ἐπεὶ πέραν 885
περῶσ' *οἵδε δή.

ΘΗ. τίς ποθ' ἡ βοή; τί τοὔργον; ἐκ τίνος φόβου ποτὲ
βουθυτοῦντά μ' ἀμφὶ βωμὸν ἔσχετ' ἐναλίῳ θεῷ
τοῦδ' ἐπιστάτῃ Κολωνοῦ; λέξαθ', ὡς εἰδῶ τὸ πᾶν,
οὗ χάριν δεῦρ' ᾗξα θᾶσσον ἢ καθ' ἡδονὴν ποδός. 890

ΟΙ. ὦ φίλτατ', ἔγνων γὰρ τὸ προσφώνημά σου,
πέπονθα δεινὰ τοῦδ' ὑπ' ἀνδρὸς ἀρτίως.

ΘΗ. τὰ ποῖα ταῦτα, τίς δ' ὁ πημήνας; λέγε.

ΟΙ. Κρέων ὅδ', ὃν δέδορκας, οἴχεται τέκνων
ἀποσπάσας μου τὴν μόνην ξυνωρίδα. 895

ΘΗ. πῶς εἶπας; ΟΙ. οἷά περ πέπονθ' ἀκήκοας.

ΘΗ. οὔκουν τις ὡς τάχιστα προσπόλων μολὼν
πρὸς τούσδε βωμοὺς πάντ' ἀναγκάσει λεὼν
ἄνιππον ἱππότην τε θυμάτων ἄπο
σπεύδειν ἀπὸ ῥυτῆρος, ἔνθα δίστομοι 900
μάλιστα συμβάλλουσιν ἐμπόρων ὁδοί,
ὡς μὴ παρέλθωσ' αἱ κόραι, γέλως δ' ἐγὼ
ξένῳ γένωμαι τῷδε, χειρωθεὶς βίᾳ.
ἴθ', ὡς ἄνωγα, σὺν τάχει. τοῦτον δ' ἐγώ,
εἰ μὲν δι' ὀργῆς ἧκον, ἧς ὅδ' ἄξιος, 905
ἄτρωτον οὐ μεθῆκ' ἂν ἐξ ἐμῆς χερός·
νῦν δ' *οὔσπερ αὐτὸς τοὺς νόμους εἰσῆλθ' ἔχων,
τούτοισι κοὐκ ἄλλοισιν ἁρμοσθήσεται.
οὐ γάρ ποτ' ἔξει τῆσδε τῆς χώρας, πρὶν ἂν
κείνας ἐναργεῖς δεῦρό μοι στήσῃς ἄγων· 910
ἐπεὶ δέδρακας οὔτ' ἐμοῦ καταξίως
οὔθ' ὧν πέφυκας αὐτὸς οὔτε σῆς χθονός,
ὅστις δίκαι' ἀσκοῦσαν εἰσελθὼν πόλιν
κἄνευ νόμου κραίνουσαν οὐδέν, εἶτ' ἀφεὶς
τὰ τῆσδε τῆς γῆς κύρι' ὧδ' ἐπεισπεσὼν 915
ἄγεις θ' ἃ χρῄζεις καὶ παρίστασαι βίᾳ·
καί μοι πόλιν κένανδρον ἢ δούλην τινὰ
ἔδοξας εἶναι, κἄμ' ἴσον τῷ μηδενί.

καίτοι σε Θῆβαί γ' οὐκ ἐπαίδευσαν κακόν·
οὐ γὰρ φιλοῦσιν ἄνδρας ἐκδίκους τρέφειν, 920
οὐδ' ἄν σ' ἐπαινέσειαν, εἰ πυθοίατο
συλῶντα τἀμὰ καὶ τὰ τῶν θεῶν, βίᾳ
ἄγοντα φωτῶν ἀθλίων ἱκτήρια.
οὔκουν ἐγωγ' ἂν σῆς ἐπεμβαίνων χθονός,
οὐδ' εἰ τὰ πάντων εἶχον ἐνδικώτατα, 925
ἄνευ γε τοῦ κραίνοντος, ὅστις ἦν, χθονὸς
οὔθ' εἷλκον οὔτ' ἂν ἦγον, ἀλλ' ἠπιστάμην
ξένον παρ' ἀστοῖς ὡς διαιτᾶσθαι χρεών.
σὺ δ' ἀξίαν οὐκ οὖσαν αἰσχύνεις πόλιν
τὴν αὐτὸς αὑτοῦ, καί σ' ὁ πληθύων χρόνος 930
γέρονθ' ὁμοῦ τίθησι καὶ τοῦ νοῦ κενόν.
εἶπον μὲν οὖν καὶ πρόσθεν, ἐννέπω δὲ νῦν,
τὰς παῖδας ὡς τάχιστα δεῦρ' ἄγειν τινά,
εἰ μὴ μέτοικος τῆσδε τῆς χώρας θέλεις
εἶναι βίᾳ τε κοὐχ ἑκών· καὶ ταῦτά σοι 935
τῷ νῷ θ' ὁμοίως κἀπὸ τῆς γλώσσης λέγω.

ΧΟ. ὁρᾷς ἵν' ἥκεις, ὦ ξέν'; ὡς ἀφ' ὧν μὲν εἶ
φαίνει δίκαιος, δρῶν δ' ἐφευρίσκει κακά.

ΚΡ. ἐγὼ οὔτ' ἄνανδρον τήνδε τὴν πόλιν λέγων,
ὦ τέκνον Αἰγέως, οὔτ' ἄβουλον, ὡς σὺ φῄς, 940
τοὔργον τόδ' ἐξέπραξα, γιγνώσκων δ' ὅτι
οὐδείς ποτ' αὐτοὺς τῶν ἐμῶν ἂν ἐμπέσοι
ζῆλος ξυναίμων, ὥστ' ἐμοῦ τρέφειν βίᾳ.
ἤδη δ' ὁθούνεκ' ἄνδρα καὶ πατροκτόνον
κἄναγνον οὐ δεξοίατ', οὐδ' ὅτῳ γάμοι 945
ξυνόντες εὑρέθησαν ἀνόσιοι τέκνων.
τοιοῦτον αὐτοῖς Ἄρεος εὔβουλον πάγον
ἐγὼ ξυνῄδη χθόνιον ὄνθ', ὃς οὐκ ἐᾷ
τοιούσδ' ἀλήτας τῇδ' ὁμοῦ ναίειν πόλει·
ᾧ πίστιν ἴσχων τήνδ' ἐχειρούμην ἄγραν. 950
καὶ ταῦτ' ἂν οὐκ ἔπρασσον, εἰ μή μοι πικρὰς
αὐτῷ τ' ἀρὰς ἠρᾶτο καὶ τῷμῷ γένει·

ἀνθ᾽ ὧν πεπονθὼς ἠξίουν τάδ᾽ ἀντιδρᾶν.
θυμοῦ γὰρ οὐδὲν γῆρᾶς ἐστιν ἄλλο πλὴν
θανεῖν· θανόντων δ᾽ οὐδὲν ἄλγος ἅπτεται. 955
πρὸς ταῦτα πράξεις οἷον ἂν θέλῃς· ἐπεὶ
ἐρημία με, κεἰ δίκαι᾽ ὅμως λέγω,
σμικρὸν τίθησι· πρὸς δὲ τὰς πράξεις ὅμως,
καὶ τηλικόσδ᾽ ὤν, ἀντιδρᾶν πειράσομαι.
ΟΙ. ὦ λῆμ᾽ ἀναιδές, τοῦ καθυβρίζειν δοκεῖς, 960
πότερον ἐμοῦ γέροντος, ἢ σαυτοῦ, τόδε;
ὅστις φόνους μοι καὶ γάμους καὶ συμφορὰς
τοῦ σοῦ διῆκας στόματος, ἃς ἐγὼ τάλας
ἤνεγκον ἄκων· θεοῖς γὰρ ἦν οὕτω φίλον,
τάχ᾽ ἄν τι μηνίουσιν εἰς γένος πάλαι. 965
ἐπεὶ καθ᾽ αὑτόν γ᾽ οὐκ ἂν ἐξεύροις ἐμοὶ
ἁμαρτίας ὄνειδος οὐδὲν ἀνθ᾽ ὅτου
τάδ᾽ εἰς ἐμαυτὸν τοὺς ἐμούς θ᾽ ἡμάρτανον.
ἐπεὶ δίδαξον, εἴ τι θέσφατον πατρὶ
χρησμοῖσιν ἱκνεῖθ᾽ ὥστε πρὸς παίδων θανεῖν, 970
πῶς ἂν δικαίως τοῦτ᾽ ὀνειδίζοις ἐμοί,
ὃς οὔτε βλάστας πω γενεθλίους πατρός,
οὐ μητρὸς εἶχον, ἀλλ᾽ ἀγέννητος τότ᾽ ἦ;
εἰ δ᾽ αὖ φανεὶς δύστηνος, ὡς ἐγὼ ᾽φάνην,
ἐς χεῖρας ἦλθον πατρὶ καὶ κατέκτανον, 975
μηδὲν ξυνιεὶς ὧν ἔδρων εἰς οὕς τ᾽ ἔδρων,
πῶς *δᾶν τό γ᾽ ἆκον πρᾶγμ᾽ ἂν εἰκότως ψέγοις;
μητρὸς δέ, τλῆμον, οὐκ ἐπαισχύνει γάμους
οὔσης ὁμαίμου σῆς μ᾽ ἀναγκάζων λέγειν
οἵους ἐρῶ τάχ᾽· οὐ γὰρ οὖν σιγήσομαι, 980
σοῦ γ᾽ εἰς τόδ᾽ ἐξελθόντος ἀνόσιον στόμα.
ἔτικτε γὰρ μ᾽ ἔτικτεν, ὤμοι μοι κακῶν,
οὐκ εἰδότ᾽ οὐκ εἰδυῖα, καὶ τεκοῦσά με
αὐτῆς ὄνειδος παῖδας ἐξέφυσέ μοι.
ἀλλ᾽ ἓν γὰρ οὖν ἔξοιδα, σὲ μὲν ἑκόντ᾽ ἐμὲ 985
κείνην τε ταῦτα δυστομεῖν· ἐγὼ δέ νιν

ἄκων ἔγημα, φθέγγομαί τ' ἄκων τάδε.
ἀλλ' οὐ γὰρ οὔτ' ἐν τοῖσδ' ἀκούσομαι κακὸς
γάμοισιν οὔθ' οὓς αἰὲν ἐμφορεῖς σύ μοι
φόνους πατρῴους ἐξονειδίζων πικρῶς. 990
ἓν γάρ μ' ἄμειψαι μοῦνον ὧν σ' ἀνιστορῶ.
εἴ τίς σε τὸν δίκαιον αὐτίκ' ἐνθάδε
κτείνοι παραστάς, πότερα πυνθάνοι' ἂν εἰ
πατήρ σ' ὁ καίνων, ἢ τίνοι' ἂν εὐθέως;
δοκῶ μέν, εἴπερ ζῆν φιλεῖς, τὸν αἴτιον 995
τίνοι' ἄν, οὐδὲ τοὔνδικον περιβλέποις.
τοιαῦτα μέντοι καὐτὸς εἰσέβην κακά,
θεῶν ἀγόντων· οἷς ἐγὼ οὐδὲ τὴν πατρὸς
ψυχὴν ἂν οἶμαι ζῶσαν ἀντειπεῖν ἐμοί.
σὺ δ', εἰ γὰρ οὐ δίκαιος, ἀλλ' ἅπαν καλὸν 1000
λέγειν νομίζων, ῥητὸν ἄρρητόν τ' ἔπος,
τοιαῦτ' ὀνειδίζεις με τῶνδ' ἐναντίον.
καί σοι τὸ Θησέως ὄνομα θωπεῦσαι καλόν,
καὶ τὰς Ἀθήνας, ὡς κατῴκηνται καλῶς·
κᾆθ' ὧδ' ἐπαινῶν πολλὰ τοῦδ' ἐκλανθάνει, 1005
ὁθούνεκ' εἴ τις γῆ θεοὺς ἐπίσταται
*τιμαῖς σεβίζειν, ἥδε τοῦθ' ὑπερφέρει,
ἀφ' ἧς σὺ κλέψας τὸν ἱκέτην γέροντ' ἐμὲ
αὐτόν τ' ἐχειροῦ τὰς κόρας τ' οἴχει λαβών.
ἀνθ' ὧν ἐγὼ νῦν τάσδε τὰς θεὰς ἐμοὶ 1010
καλῶν ἱκνοῦμαι καὶ κατασκήπτω λιταῖς
ἐλθεῖν ἀρωγοὺς ξυμμάχους θ', ἵν' ἐκμάθῃς
οἵων ὑπ' ἀνδρῶν ἥδε φρουρεῖται πόλις.

ΧΟ. ὁ ξεῖνος, ὦναξ, χρηστός· αἱ δὲ συμφοραὶ
αὐτοῦ πανώλεις, ἄξιαι δ' ἀμυναθεῖν. 1015

ΘΗ. ἅλις λόγων· ὡς οἱ μὲν ἐξηρπασμένοι
σπεύδουσιν, ἡμεῖς δ' οἱ παθόντες ἕσταμεν.

ΚΡ. τί δῆτ' ἀμαυρῷ φωτὶ προστάσσεις ποιεῖν;

ΘΗ. ὁδοῦ κατάρχειν τῆς ἐκεῖ, πομπὸν δ' ἐμὲ
χωρεῖν, ἵν', εἰ μὲν ἐν τόποισι τοῖσδ' ἔχεις 1020

τὰς παῖδας ἡμῶν, αὐτὸς ἐκδείξῃς ἐμοί·
εἰ δ' ἐγκρατεῖς φεύγουσιν, οὐδὲν δεῖ πονεῖν·
ἄλλοι γὰρ οἱ σπεύδοντες, οὓς οὐ μή ποτε
χώρας φυγόντες τῆσδ' ἐπεύξωνται θεοῖς.
ἀλλ' ἐξυφηγοῦ· γνῶθι δ' ὡς ἔχων ἔχει 1025
καί σ' εἷλε θηρῶνθ' ἡ τύχη· τὰ γὰρ δόλῳ
τῷ μὴ δικαίῳ κτήματ' οὐχὶ σώζεται.
κοὐκ ἄλλον ἕξεις εἰς τόδ'· ὡς ἔξοιδά σε
οὐ ψιλὸν οὐδ' ἄσκευον ἐς τοσήνδ' ὕβριν
ἥκοντα τόλμης τῆς παρεστώσης τανῦν, 1030
ἀλλ' ἔσθ' ὅτῳ σὺ πιστὸς ὢν ἔδρας τάδε.
ἃ δεῖ μ' ἀθρῆσαι, μηδὲ τήνδε τὴν πόλιν
ἑνὸς ποιῆσαι φωτὸς ἀσθενεστέραν.
νοεῖς τι τούτων, ἢ μάτην τὰ νῦν τέ σοι
δοκεῖ λελέχθαι χὤτε ταῦτ' ἐμηχανῶ; 1035

ΚΡ. οὐδὲν σὺ μεμπτὸν ἐνθάδ' ὢν ἐρεῖς ἐμοί·
οἴκοι δὲ χἠμεῖς εἰσόμεσθ' ἃ χρὴ ποιεῖν.

ΘΗ. χωρῶν ἀπείλει νυν· σὺ δ' ἡμίν, Οἰδίπους,
ἔκηλος αὐτοῦ μίμνε, πιστωθεὶς ὅτι,
ἢν μὴ θάνω 'γὼ πρόσθεν, οὐχὶ παύσομαι 1040
πρὶν ἄν σε τῶν σῶν κύριον στήσω τέκνων.

ΟΙ. ὄναιο, Θησεῦ, τοῦ τε γενναίου χάριν
καὶ τῆς πρὸς ἡμᾶς ἐνδίκου προμηθίας.

ΧΟ. στρ.α'. εἴην ὅθι δαΐων
ἀνδρῶν τάχ' ἐπιστροφαὶ 1045
τὸν χαλκοβόαν Ἄρη
μίξουσιν, ἢ πρὸς Πυθίαις,
5 ἢ λαμπάσιν ἀκταῖς,
οὗ πότνιαι *σεμνὰ τιθηνοῦνται τέλη 1050
θνατοῖσιν, ὧν καὶ χρυσέα
κλῆς ἐπὶ γλώσσᾳ βέβακε
προσπόλων Εὐμολπιδᾶν·
10 ἔνθ' οἶμαι τὸν †ἐγρεμάχαν
Θησέα καὶ τὰς διστόλους 1055

ἀδμῆτας ἀδελφὰς
αὐτάρκει τάχ' ἐμμίξειν βοᾷ
τούσδ' ἀνὰ χώρους·
ἀντ.α'. ἤ που τὸν ἐφέσπερον
πέτρας νιφάδος πελῶσ' 1060
Οἰάτιδος ἐκ νομοῦ,
πώλοισιν, ἢ ῥιμφαρμάτοις
5 φεύγοντες ἁμίλλαις.
ἁλώσεται· δεινὸς ὁ προσχώρων Ἄρης, 1065
δεινὰ δὲ Θησειδᾶν ἀκμά.
πᾶς γὰρ ἀστράπτει χαλινός,
πᾶσα δ' ὁρμᾶται † κατ' ἀμ-
10 πυκτήρια φάλαρα πώλων †
ἄμβασις, οἳ τὰν ἱππίαν 1070
τιμῶσιν Ἀθάναν
καὶ τὸν πόντιον γαιάοχον
Ῥέας φίλον υἱόν.
στρ.β'. *ἔρδουσ' ἢ μέλλουσιν; ὡς 1074
προμνᾶταί τί μοι
γνώμα τάχ' ἀνδώσειν
τὰν δεινὰ τλᾶσαν, δεινὰ δ' εὑροῦσαν πρὸς *αὐθαίμων πάθη.
5 τελεῖ τελεῖ Ζεύς τι κατ' ἆμαρ·
μάντις εἴμ' ἐσθλῶν ἀγώνων. 1080
εἴθ' ἀελλαία ταχύρρωστος πελειὰς
αἰθερίας νεφέλας κύρσαιμι *τῶνδ' ἀγώνων
θεωρήσασα τοὐμὸν ὄμμα.
ἀντ.β'. ἰὼ Ζεῦ, πάνταρχε θεῶν, 1085
παντόπτα, πόροις
γᾶς τᾶσδε δαμούχοις
σθένει Ἀτικείῳ τὸν εὔαγρον τελειῶσαι λόχον,
5 σεμνά τε παῖς Παλλὰς Ἀθάνα. 1090
καὶ τὸν ἀγρευτὰν Ἀπόλλω
καὶ κασιγνήταν πυκνοστίκτων ὀπαδὸν
ὠκυπόδων ἐλάφων στέργω διπλᾶς ἀρωγὰς

μολεῖν γᾷ τᾷδε καὶ πολίταις. 1095
ὦ ξεῖν' ἀλῆτα, τῷ σκοπῷ μὲν οὐκ ἐρεῖς
ὡς ψευδόμαντις· τὰς κόρας γὰρ εἰσορῶ
τάσδ' ἆσσον αὖθις ὧδε προσπολουμένας.

ΟΙ. ποῦ ποῦ; τί φῄς; πῶς εἶπας; ΑΝ. ὦ πάτερ πάτερ,
τίς ἂν θεῶν σοι τόνδ' ἄριστον ἄνδρ' ἰδεῖν 1100
δοίη, τὸν ἡμᾶς δεῦρο προσπέμψαντά σοι;

ΟΙ. ὦ τέκνον, ἦ πάρεστον; ΑΝ. αἵδε γὰρ χέρες
Θησέως ἔσωσαν φιλτάτων τ' ὀπαόνων.

ΟΙ. προσέλθετ', ὦ παῖ, πατρί, καὶ τὸ μηδαμὰ
ἐλπισθὲν ἥξειν σῶμα βαστάσαι δότε. 1105

ΑΝ. αἰτεῖς ἃ τεύξει· σὺν πόθῳ γὰρ ἡ χάρις.

ΟΙ. ποῦ δῆτα, ποῦ 'στον; ΑΝ. αἵδ' ὁμοῦ πελάζομεν.

ΟΙ. ὦ φίλτατ' ἔρνη. ΑΝ. τῷ τεκόντι πᾶν φίλον.

ΟΙ. ὦ σκῆπτρα φωτός. ΑΝ. δυσμόρου *γε δύσμορα.

ΟΙ. ἔχω τὰ φίλτατ', οὐδ' ἔτ' ἂν πανάθλιος 1110
θανὼν ἂν εἴην σφῷν παρεστώσαιν ἐμοί.
ἐρείσατ', ὦ παῖ, πλευρὸν ἀμφιδέξιον
*ἐμφύντε τῷ φύσαντι, κἀναπαύσετον
τοῦ πρόσθ' ἐρήμου τοῦδε δυστήνου πλάνου.
καί μοι τὰ πραχθέντ' εἴπαθ' ὡς βράχιστ', ἐπεὶ 1115
ταῖς τηλικαῖσδε σμικρὸς ἐξαρκεῖ λόγος.

ΑΝ. ὅδ' ἔσθ' ὁ σώσας· τοῦδε χρὴ κλύειν, πάτερ,
καὶ σοί τε τοὔργον *τοῦτ' *ἐμοί τ' ἔσται βραχύ.

ΟΙ. ὦ ξεῖνε, μὴ θαύμαζε, πρὸς τὸ λιπαρὲς
τέκν' εἰ φανέντ' ἄελπτα μηκύνω λόγον. 1120
ἐπίσταμαι γὰρ τήνδε *τὴν ἐς τάσδε μοι
τέρψιν παρ' ἄλλου μηδενὸς πεφασμένην.
σὺ γάρ νιν ἐξέσωσας, οὐκ ἄλλος βροτῶν.
καί σοι θεοὶ πόροιεν ὡς ἐγὼ θέλω,
αὐτῷ τε καὶ γῇ τῇδ'· ἐπεὶ τό γ' εὐσεβὲς 1125
μόνοις παρ' ὑμῖν εὗρον ἀνθρώπων ἐγὼ
καὶ τοὐπιεικὲς καὶ τὸ μὴ ψευδοστομεῖν.
εἰδὼς δ' ἀμύνω τοῖσδε τοῖς λόγοις τάδε.

ἔχω γὰρ ἄχω διὰ σὲ κοὐκ ἄλλον βροτῶν.
καί μοι χέρ', ὦναξ, δεξιὰν ὄρεξον, ὡς
ψαύσω φιλήσω τ', εἰ θέμις, τὸ σὸν κάρα.
καίτοι τί φωνῶ; πῶς *σ' ἂν ἄθλιος γεγὼς
θιγεῖν θελήσαιμ' ἀνδρός, ᾧ *τίς οὐκ ἔνι
κηλὶς κακῶν ξύνοικος; οὐκ ἔγωγέ σε,
οὐδ' οὖν ἐάσω. τοῖς γὰρ ἐμπείροις βροτῶν
μόνοις οἷόν τε συνταλαιπωρεῖν τάδε.
σὺ δ' αὐτόθεν μοι χαῖρε καὶ τὰ λοιπά μου
μέλου δικαίως, ὥσπερ ἐς τόδ' ἡμέρας.

ΘΗ. οὔτ' εἴ τι μῆκος τῶν λόγων ἔθου πλέον,
τέκνοισι τερφθεὶς τοῖσδε, θαυμάσας ἔχω,
οὐδ' εἰ πρὸ τοῦμοῦ προὔλαβες τὰ τῶνδ' ἔπη.
βάρος γὰρ ἡμᾶς οὐδὲν ἐκ τούτων ἔχει.
οὐ γὰρ λόγοισι τὸν βίον σπουδάζομεν
λαμπρὸν ποιεῖσθαι μᾶλλον ἢ τοῖς δρωμένοις.
δείκνυμι δ'· ὧν γὰρ ὤμοσ' οὐκ ἐψευσάμην
οὐδέν σε, πρέσβυ. τάσδε γὰρ πάρειμ' ἄγων
ζώσας, ἀκραιφνεῖς τῶν κατηπειλημένων.
χὤπως μὲν ἀγὼν ᾑρέθη τί δεῖ μάτην
κομπεῖν, ἃ γ' εἴσει καὐτὸς ἐκ ταύταιν ξυνών;
λόγος δ' ὃς ἐμπέπτωκεν ἀρτίως ἐμοὶ
στείχοντι δεῦρο, συμβαλοῦ γνώμην, ἐπεὶ
σμικρὸς μὲν εἰπεῖν, ἄξιος δὲ θαυμάσαι.
πρᾶγος δ' ἀτίζειν οὐδὲν ἄνθρωπον χρεών.

ΟΙ. τί δ' ἔστι, τέκνον Αἰγέως; δίδασκέ με,
ὡς μὴ εἰδότ' αὐτὸν μηδὲν ὧν σὺ πυνθάνει.

ΘΗ. φασίν τιν' ἡμῖν ἄνδρα, σοὶ μὲν ἔμπολιν
οὐκ ὄντα, συγγενῆ δέ, προσπεσόντα πως
βωμῷ καθῆσθαι τῷ Ποσειδῶνος, παρ' ᾧ
θύων ἔκυρον ἡνίχ' ὡρμώμην ἐγώ.

ΟΙ. ποδαπόν; τί προσχρῄζοντα τῷ θακήματι;

ΘΗ. οὐκ οἶδα πλὴν ἕν· σοῦ γάρ, ὡς λέγουσί μοι,
βραχύν τιν' αἰτεῖ μῦθον οὐκ ὄγκου πλέων.

ΟΙ. ποῖόν τιν' ; οὐ γὰρ ἥδ' ἕδρα σμικροῦ λόγου.
ΘΗ. σοὶ φασὶν αὐτὸν ἐς λόγους ἐλθεῖν *μόνον
αἰτεῖν ἀπελθεῖν *τ' ἀσφαλῶς τῆς δεῦρ' ὁδοῦ. 1165
ΟΙ. τίς δῆτ' ἂν εἴη τήνδ' ὁ προσθακὼν ἕδραν ;
ΘΗ. ὅρα κατ' Ἄργος εἴ τις ὑμὶν ἐγγενὴς
ἔσθ', ὅστις ἄν σου τοῦτο προσχρῄζοι τυχεῖν.
ΟΙ. ὦ φίλτατε, *σχὲς οὗπερ εἶ. ΘΗ. τί δ' ἔστι σοι.
ΟΙ. μή μου δεηθῇς. ΘΗ. πράγματος ποίου ; λέγε. 1170
ΟΙ. ἔξοιδ' ἀκούων τῶνδ' ὅς ἐσθ' ὁ προστάτης.
ΘΗ. καὶ τίς ποτ' ἐστίν, ὅν γ' ἐγὼ ψέξαιμί τι ;
ΟΙ. παῖς οὐμός, ὦναξ, στυγνός, οὗ λόγων ἐγὼ
ἄλγιστ' ἂν ἀνδρῶν ἐξανασχοίμην κλύων.
ΘΗ. τί δ' ; οὐκ ἀκούειν ἔστι, καὶ μὴ δρᾶν ἃ μὴ 1175
χρῄζεις ; τί σοι τοῦτ' ἐστὶ λυπηρόν, κλύειν ;
ΟΙ. ἔχθιστον, ὦναξ, φθέγμα τοῦθ' ἥκει πατρί·
καὶ μή μ' ἀνάγκῃ προσβάλῃς τάδ' εἰκαθεῖν.
ΘΗ. ἀλλ' εἰ τὸ θάκημ' ἐξαναγκάζει, σκόπει·
μή σοι πρόνοι' ᾖ τοῦ θεοῦ φυλακτέα. 1180
ΑΝ. πάτερ, πιθοῦ μοι, κεἰ νέα παραινέσω.
τὸν ἄνδρ' ἔασον τόνδε τῇ θ' αὑτοῦ φρενὶ
χάριν παρασχεῖν τῷ θεῷ θ' ἃ βούλεται,
καὶ νῷν ὕπεικε τὸν κασίγνητον μολεῖν.
οὐ γάρ σε, θάρσει, πρὸς βίαν παρασπάσει 1185
γνώμης, ἃ μή σοι συμφέροντα λέξεται.
λόγων δ' ἀκοῦσαι τίς βλάβη ; τά τοι καλῶς
εὑρημέν' ἔργα τῷ λόγῳ μηνύεται.
ἔφυσας αὐτόν· ὥστε *μηδὲ δρῶντά σε
τὰ τῶν *κάκιστα δυσσεβεστάτων, πάτερ, 1190
θέμις σέ γ' εἶναι κεῖνον ἀντιδρᾶν κακῶς.
ἀλλ' αὐτόν—εἰσὶ χἀτέροις γοναὶ κακαὶ
καὶ θυμὸς ὀξύς, ἀλλὰ νουθετούμενοι
φίλων ἐπῳδαῖς ἐξεπᾴδονται φύσιν.
σὺ δ' εἰς ἐκεῖνα, μὴ τὰ νῦν, ἀποσκόπει 1195
πατρῷα καὶ μητρῷα πήμαθ' ἅπαθες,

κἂν κεῖνα λεύσσῃς, οἶδ' ἐγώ, γνώσει κακοῦ
θυμοῦ τελευτὴν ὡς κακὴ προσγίγνεται.
ἔχεις γὰρ οὐχὶ βαιὰ τἀνθυμήματα,
τῶν σῶν ἀδέρκτων ὀμμάτων τητώμενος. 1200
ἀλλ' ἡμὶν εἶκε. λιπαρεῖν γὰρ οὐ καλὸν
δίκαια προσχρῄζουσιν, οὐδ' αὐτὸν μὲν εὖ
πάσχειν, παθόντα δ' οὐκ ἐπίστασθαι τίνειν.

ΟΙ. τέκνον, βαρεῖαν ἡδονὴν νικᾶτέ με
λέγοντες· ἔστω δ' οὖν ὅπως ὑμῖν φίλον. 1205
μόνον, ξέν', εἴπερ κεῖνος ὧδ' ἐλεύσεται,
μηδεὶς κρατείτω τῆς ἐμῆς ψυχῆς ποτέ.

ΘΗ. ἄπαξ τὰ τοιαῦτ', οὐχὶ δὶς χρῄζω κλύειν,
ὦ πρέσβυ. κομπεῖν δ' οὐχὶ βούλομαι· σὺ δὲ
σῶς ἴσθ', ἐάν περ κἀμέ τις σώζῃ θεῶν. 1210

ΧΟ. στρ. ὅστις τοῦ πλέονος μέρους χρῄζει τοῦ μετρίου παρεὶς
ζώειν, σκαιοσύναν φυλάσσων ἐν ἐμοὶ κατάδηλος ἔσται.
ἐπεὶ πολλὰ μὲν αἱ μακραὶ ἁμέραι κατέθεντο δὴ 1215
λύπας ἐγγυτέρω, τὰ τέρποντα δ' οὐκ ἂν ἴδοις ὅπου,
5 ὅταν τις ἐς πλέον πέσῃ
τοῦ θέλοντος· *ὁ δ' ἐπίκουρος ἰσοτέλεστος, 1220
Ἅιδος ὅτε μοῖρ' ἀνυμέναιος
ἄλυρος ἄχορος ἀναπέφηνε,
θάνατος ἐς τελευτάν.

ἀντ. μὴ φῦναι τὸν ἅπαντα νικᾷ λόγον· τὸ δ', ἐπεὶ φανῇ, 1225
βῆναι κεῖθεν ὅθεν περ ἥκει πολὺ δεύτερον ὡς τάχιστα.
ὡς εὖτ' ἂν τὸ νέον παρῇ, κούφας ἀφροσύνας φέρον, 1230
τίς πλάγχθη †πολύμοχθος ἔξω; τίς οὐ καμάτων ἔνι;
5 φόνοι, στάσεις, ἔρις, μάχαι
καὶ φθόνος· τό τε κατάμεμπτον ἐπιλέλογχε 1235
πύματον ἀκρατὲς ἀπροσόμιλον
γῆρας ἄφιλον, ἵνα πρόπαντα
κακὰ κακῶν ξυνοικεῖ.

ἐπ. ἐν ᾧ τλάμων ὅδ', οὐκ ἐγὼ μόνος,
πάντοθεν βόρειος ὥς τις 1240

ἀκτὰ κυματοπλὴξ χειμερία κλονεῖται,
ὡς καὶ τόνδε κατάκρας
5 δειναὶ κυματοαγεῖς
ἆται κλονέουσιν ἀεὶ ξυνοῦσαι,
αἱ μὲν ἀπ' ἀελίου δυσμᾶν, 1245
αἱ δ' ἀνατέλλοντος,
αἱ δ' ἀνὰ μέσσαν ἀκτῖν',
10 αἱ δ' *ἐννυχιᾶν ἀπὸ ῥιπᾶν.
ΑΝ. καὶ μὴν ὅδ' ἡμῖν, ὡς ἔοικεν, ὁ ξένος,
—ἀνδρῶν γε μοῦνος, ὦ πάτερ,—δι' ὄμματος 1250
ἀστακτὶ λείβων δάκρυον ὧδ' ὁδοιπορεῖ.
ΟΙ. τίς οὗτος;
ΑΝ. ὅνπερ καὶ πάλαι κατείχομεν
γνώμῃ, πάρεστι δεῦρο Πολυνείκης ὅδε.

ΠΟΛΥΝΕΙΚΗΣ.

οἴμοι, τί δράσω; πότερα τἀμαυτοῦ κακὰ
πρόσθεν δακρύσω, παῖδες, ἢ τὰ τοῦδ' ὁρῶν 1255
πατρὸς γέροντος; ὃν ξένης ἐπὶ χθονὸς
σὺν σφῷν ἐφεύρηκ' ἐνθάδ' ἐκβεβλημένον
ἐσθῆτι σὺν τοιᾷδε, τῆς ὁ δυσφιλὴς
γέρων γέροντι συγκατῴκηκεν *πίνος
πλευρὰν μαραίνων, κρατὶ δ' ὀμματοστερεῖ 1260
κόμῃ δι' αὔρας ἀκτένιστος ᾄσσεται·
ἀδελφὰ δ', ὡς ἔοικε, τούτοισιν φορεῖ
τὰ τῆς ταλαίνης νηδύος θρεπτήρια.
ἀγὼ πανώλης ὄψ' ἄγαν ἐκμανθάνω·
καὶ μαρτυρῶ κάκιστος ἀνθρώπων τροφαῖς 1265
ταῖς σαῖσιν ἥκειν· *τἀμὰ μὴ 'ξ ἄλλων πύθῃ.
ἀλλ' ἔστι γὰρ καὶ Ζηνὶ σύνθακος θρόνων
Αἰδὼς ἐπ' ἔργοις πᾶσι, καὶ πρὸς σοί, πάτερ,
παρασταθήτω. τῶν γὰρ ἡμαρτημένων
ἄκη μέν ἐστι, προσφορὰ δ' οὐκ ἔστ' ἔτι. 1270
τί σιγᾷς;
φώνησον, ὦ πάτερ, τι· μή μ' ἀποστραφῇς.

οὐδ' ἀνταμείβει μ' οὐδέν; ἀλλ' ἀτιμάσας
πέμψεις ἄναυδος, οὐδ' ἃ μηνίεις φράσας;
ὦ σπέρματ' ἀνδρὸς τοῦδ', ἐμαὶ δ' ὁμαίμονες, 1275
πειράσατ' ἀλλ' ὑμεῖς γε κινῆσαι πατρὸς
τὸ δυσπρόσοιστον κἀπροσήγορον στόμα,
ὡς μή μ' ἄτιμον, τοῦ θεοῦ γε προστάτην,
οὕτως *ἀφῇ γε μηδὲν ἀντειπὼν ἔπος.

ΑΝ. λέγ', ὦ ταλαίπωρ', αὐτὸς ὢν χρείᾳ πάρει. 1280
τὰ πολλὰ γάρ τοι ῥήματ' ἢ τέρψαντά τι,
ἢ δυσχεράναντ', ἢ κατοικτίσαντά πως,
παρέσχε φωνὴν τοῖς ἀφωνήτοις τινά.

ΠΟ. ἀλλ' ἐξερῶ· καλῶς γὰρ ἐξηγεῖ σύ μοι·
πρῶτον μὲν αὐτὸν τὸν θεὸν ποιούμενος 1285
ἀρωγόν, ἔνθεν μ' ὧδ' ἀνέστησεν μολεῖν
ὁ τῆσδε τῆς γῆς κοίρανος, διδοὺς ἐμοὶ
λέξαι τ' ἀκοῦσαί τ' ἀσφαλεῖ σὺν ἐξόδῳ.
καὶ ταῦτ' ἀφ' ὑμῶν, ὦ ξένοι, βουλήσομαι
καὶ ταῖνδ' ἀδελφαῖν καὶ πατρὸς κυρεῖν ἐμοί. 1290
ἃ δ' ἦλθον ἤδη σοι θέλω λέξαι, πάτερ.
γῆς ἐκ πατρῴας ἐξελήλαμαι φυγάς,
τοῖς σοῖς πανάρχοις οὕνεκ' ἐνθακεῖν θρόνοις
γονῇ πεφυκὼς ἠξίουν γεραιτέρᾳ.
ἀνθ' ὧν μ' Ἐτεοκλῆς, ὢν φύσει νεώτερος, 1295
γῆς ἐξέωσεν, οὔτε νικήσας λόγῳ
οὔτ' εἰς ἔλεγχον χειρὸς οὐδ' ἔργου μολών,
πόλιν δὲ πείσας. ὧν ἐγὼ μάλιστα μὲν
τὴν σὴν Ἐρινὺν αἰτίαν εἶναι λέγω·
ἔπειτα κἀπὸ μάντεων ταύτῃ κλύω. 1300
ἐπεὶ γὰρ ἦλθον Ἄργος ἐς τὸ Δωρικόν,
λαβὼν Ἄδραστον πενθερὸν ξυνωμότας
ἔστησ' ἐμαυτῷ γῆς ὅσοιπερ Ἀπίας
πρῶτοι καλοῦνται καὶ τετίμηνται δόρει,
ὅπως τὸν ἑπτάλογχον ἐς Θήβας στόλον 1305
ξὺν τοῖσδ' ἀγείρας ἢ θάνοιμι πανδίκως,

ἢ τοὺς τάδ' ἐκπράξαντας ἐκβάλοιμι γῆς.
εἶεν· τί δῆτα νῦν ἀφιγμένος κυρῶ;
σοὶ προστροπαίους, ὦ πάτερ, λιτὰς ἔχων,
αὐτός *τ' ἐμαυτοῦ ξυμμάχων τε τῶν ἐμῶν, 1310
οἳ νῦν σὺν ἑπτὰ τάξεσιν σὺν ἑπτά τε
λόγχαις τὸ Θήβης πεδίον ἀμφεστᾶσι πᾶν·
οἷος δορυσσοῦς Ἀμφιάρεως, τὰ πρῶτα μὲν
*δόρει κρατύνων, πρῶτα δ' οἰωνῶν ὁδοῖς·
ὁ δεύτερος δ' Αἰτωλὸς Οἰνέως τόκος 1315
Τυδεύς· τρίτος δ' Ἐτέοκλος, Ἀργεῖος γεγώς·
τέταρτον Ἱππομέδοντ' ἀπέστειλεν πατὴρ
Ταλαός· ὁ πέμπτος δ' εὔχεται κατασκαφῇ
Καπανεὺς τὸ Θήβης ἄστυ δῃώσειν πυρί·
ἕκτος δὲ Παρθενοπαῖος Ἀρκὰς ὄρνυται, 1320
ἐπώνυμος τῆς πρόσθεν ἀδμήτης χρόνῳ
μητρὸς λοχευθείς, πιστὸς Ἀταλάντης γόνος·
ἐγὼ δὲ σός, κεἰ μὴ σός, ἀλλὰ τοῦ κακοῦ
πότμου φυτευθείς, σός γέ τοι καλούμενος,
ἄγω τὸν Ἄργους ἄφοβον ἐς Θήβας στρατόν. 1325
οἵ σ' ἀντὶ παίδων τῶνδε καὶ ψυχῆς, πάτερ,
ἱκετεύομεν ξύμπαντες ἐξαιτούμενοι
μῆνιν βαρεῖαν εἰκαθεῖν ὁρμωμένῳ
τῷδ' ἀνδρὶ τοὐμοῦ πρὸς κασιγνήτου τίσιν,
ὅς μ' ἐξέωσε κἀπεσύλησεν πάτρας. 1330
εἰ γάρ τι πιστόν ἐστιν ἐκ χρηστηρίων,
οἷς ἂν σὺ προσθῇ, τοῖσδ' ἔφασκ' εἶναι κράτος.
πρός νύν σε κρηνῶν καὶ θεῶν ὁμογνίων
αἰτῶ πιθέσθαι καὶ παρεικαθεῖν, ἐπεὶ
πτωχοὶ μὲν ἡμεῖς καὶ ξένοι, ξένος δὲ σύ· 1335
ἄλλους δὲ θωπεύοντες οἰκοῦμεν σύ τε
κἀγώ, τὸν αὐτὸν δαίμον' ἐξειληχότες.
ὁ δ' ἐν δόμοις τύραννος, ὦ τάλας ἐγώ,
κοινῇ καθ' ἡμῶν ἐγγελῶν ἁβρύνεται·
ὃν, εἰ σὺ τῇμῇ ξυμπαραστήσει φρενί, 1340

βραχεῖ σὺν ὄγκῳ καὶ χρόνῳ διασκεδῶ.
ὥστ' ἐν δόμοισι τοῖσι σοῖς στήσω σ' ἄγων,
στήσω δ' ἐμαυτόν, κεῖνον ἐκβαλὼν βίᾳ.
καὶ ταῦτα σοῦ μὲν ξυνθέλοντος ἔστι μοι
κομπεῖν, ἄνευ σοῦ δ' οὐδὲ σωθῆναι σθένω. 1345

ΧΟ. τὸν ἄνδρα, τοῦ πέμψαντος οὕνεκ', *Οἰδίπους,
εἰπὼν ὁποῖα ξύμφορ' ἔκπεμψαι πάλιν.

ΟΙ. ἀλλ' εἰ μέν, ἄνδρες, τῆσδε δημοῦχος χθονὸς
μὴ 'τύγχαν' αὐτὸν δεῦρο προσπέμψας ἐμοὶ
Θησεύς, δικαιῶν ὥστ' ἐμοῦ κλύειν λόγους, 1350
οὔ τἂν ποτ' ὀμφῆς τῆς ἐμῆς ἐπῄσθετο·
νῦν δ' ἀξιωθεὶς εἶσι κἀκούσας γ' ἐμοῦ
τοιαῦθ' ἃ τὸν τοῦδ' οὔ ποτ' εὐφρανεῖ βίον·
ὅς γ', ὦ κάκιστε, σκῆπτρα καὶ θρόνους ἔχων,
ἃ νῦν ὁ σὸς ξύναιμος ἐν Θήβαις ἔχει, 1355
τὸν αὐτὸς αὑτοῦ πατέρα τόνδ' ἀπήλασας
κἄθηκας ἄπολιν καὶ στολὰς ταύτας φορεῖν,
ἃς νῦν δακρύεις εἰσορῶν, ὅτ' ἐν πόνῳ
ταὐτῷ βεβηκὼς τυγχάνεις κακῶν ἐμοί.
οὐ κλαυστὰ δ' ἐστίν, ἀλλ' ἐμοὶ μὲν οἰστέα 1360
τάδ', ὥσπερ ἂν ζῶ, σοῦ φονέως μεμνημένος.
σὺ γάρ με μόχθῳ τῷδ' ἔθηκας ἔντροφον,
σύ μ' ἐξέωσας· ἐκ σέθεν δ' ἁλώμενος
ἄλλους ἐπαιτῶ τὸν καθ' ἡμέραν βίον.
εἰ δ' ἐξέφυσα τάσδε μὴ 'μαυτῷ τροφοὺς 1365
τὰς παῖδας, ἦ τἂν οὐκ ἂν ἦ, τὸ σὸν μέρος·
νῦν δ' αἵδε μ' ἐκσώζουσιν, αἵδ' ἐμαὶ τροφοί,
αἵδ' ἄνδρες, οὐ γυναῖκες, εἰς τὸ συμπονεῖν·
ὑμεῖς δ' ἀπ' ἄλλου κοὐκ ἐμοῦ πεφύκατον.
τοιγάρ σ' ὁ δαίμων εἰσορᾷ μὲν οὔ τί πω 1370
ὡς αὐτίκ', εἴπερ οἵδε κινοῦνται λόχοι
πρὸς ἄστυ Θήβης. οὐ γὰρ ἔσθ' ὅπως πόλιν
κείνην ἐρεῖ τις, ἀλλὰ πρόσθεν αἵματι
πεσεῖ μιανθεὶς χὠ σύναιμος ἐξ ἴσου.

τοιάσδ' ἀρὰς σφῷν πρόσθε τ' ἐξανῆκ' ἐγὼ 1375
νῦν τ' ἀνακαλοῦμαι ξυμμάχους ἐλθεῖν ἐμοί,
ἵν' ἀξιῶτον τοὺς φυτεύσαντας σέβειν,
καὶ μὴ 'ξατιμάζητον, εἰ τυφλοῦ πατρὸς
τοιώδ' ἔφυτον. αἵδε γὰρ τάδ' οὐκ ἔδρων.
τοιγὰρ τὸ σὸν θάκημα καὶ τοὺς σοὺς θρόνους 1380
κρατοῦσιν, εἴπερ ἐστὶν ἡ παλαίφατος
Δίκη ξύνεδρος Ζηνὸς ἀρχαίοις νόμοις.
σὺ δ' ἔρρ' ἀπόπτυστός τε κἀπάτωρ ἐμοῦ,
κακῶν κάκιστε, τάσδε συλλαβὼν ἀράς,
ἃς σοι καλοῦμαι, μήτε γῆς ἐμφυλίου 1385
*δόρει κρατῆσαι μήτε νοστῆσαί ποτε
τὸ κοῖλον Ἄργος, ἀλλὰ συγγενεῖ χερὶ
θανεῖν κτανεῖν θ' ὑφ' οὗπερ ἐξελήλασαι.
τοιαῦτ' ἀρῶμαι, καὶ καλῶ *τὸ Ταρτάρου
στυγνὸν πατρῷον ἔρεβος, ὥς σ' ἀποικίσῃ, 1390
καλῶ δὲ τάσδε δαίμονας, καλῶ δ' Ἄρη
τὸν σφῷν τὸ δεινὸν μῖσος ἐμβεβληκότα.
καὶ ταῦτ' ἀκούσας στεῖχε, κἀξάγγελλ' ἰὼν
καὶ πᾶσι Καδμείοισι τοῖς σαυτοῦ θ' ἅμα
πιστοῖσι συμμάχοισιν, οὕνεκ' Οἰδίπους 1395
τοιαῦτ' ἔνειμε παισὶ τοῖς αὑτοῦ γέρα.

ΧΟ. Πολύνεικες, οὔτε ταῖς παρελθούσαις ὁδοῖς
ξυνήδομαί σοι, νῦν τ' ἴθ' ὡς τάχος πάλιν.

ΠΟ. οἴμοι κελεύθου τῆς τ' ἐμῆς δυσπραξίας,
οἴμοι δ' ἑταίρων· οἷον ἆρ' ὁδοῦ τέλος 1400
Ἄργους ἀφωρμήθημεν, ὦ τάλας ἐγώ.
τοιοῦτον, οἷον οὐδὲ φωνῆσαί *τινι
ἔξεσθ' ἑταίρων, οὐδ' ἀποστρέψαι πάλιν,
ἀλλ' ὄντ' ἄναυδον τῇδε συγκῦρσαι τύχῃ.
ὦ τοῦδ' ὅμαιμοι παῖδες, ἀλλ' ὑμεῖς, ἐπεὶ 1405
τὰ σκληρὰ πατρὸς κλύετε †τοῦδ' ἀρωμένου,
μὴ τοί με πρὸς θεῶν *σφώ γ', *ἐὰν αἱ τοῦδ' ἀραὶ
πατρὸς τελῶνται καί τις ὑμὶν ἐς δόμους

νόστος γένηται, μή μ' ἀτιμάσητέ γε,
ἀλλ' ἐν τάφοισι θέσθε κἀν κτερίσμασιν. 1410
καὶ σφῷν ὁ νῦν ἔπαινος, ὃν κομίζετον
τοῦδ' ἀνδρὸς οἷς πονεῖτον, οὐκ ἐλάσσονα
ἔτ' ἄλλον οἴσει τῆς ἐμῆς ὑπουργίας.

ΑΝ. Πολύνεικες, ἱκετεύω σε πεισθῆναί τί μοι.

ΠΟ. ὦ φιλτάτη τὸ ποῖον Ἀντιγόνη; λέγε. 1415

ΑΝ. στρέψαι στράτευμ' ἐς Ἄργος ὡς τάχιστά γε,
καὶ μὴ σέ *τ' αὐτὸν καὶ πόλιν διεργάσῃ.

ΠΟ. ἀλλ' οὐχ οἷόν τε. πῶς γὰρ αὖθις αὖ πάλιν
στράτευμ' ἄγοιμι ταὐτὸν εἰσάπαξ τρέσας;

ΑΝ. τί δ' αὖθις, ὦ παῖ, δεῖ σε θυμοῦσθαι; τί σοι 1420
πάτραν κατασκάψαντι κέρδος ἔρχεται;

ΠΟ. αἰσχρὸν τὸ φεύγειν, καὶ τὸ πρεσβεύοντ' ἐμὲ
οὕτω γελᾶσθαι τοῦ κασιγνήτου πάρα.

ΑΝ. ὁρᾷς τὰ τοῦδ' οὖν ὡς ἐς ὀρθὸν ἐκφέρει
μαντεύμαθ', ὃς σφῷν θάνατον ἐξ ἀμφοῖν θροεῖ; 1425

ΠΟ. χρῄζει γάρ· ἡμῖν δ' οὐχὶ συγχωρητέα.

ΑΝ. οἴμοι τάλαινα· τίς δὲ τολμήσει κλύων
τὰ τοῦδ' ἔπεσθαι τἀνδρός, οἷ' ἐθέσπισεν;

ΠΟ. οὐδ' ἀγγελοῦμεν φλαῦρ'· ἐπεὶ στρατηλάτου
χρηστοῦ τὰ κρείσσω μηδὲ τἀνδεᾶ λέγειν. 1430

ΑΝ. οὕτως ἄρ', ὦ παῖ, ταῦτά σοι δεδογμένα;

ΠΟ. καὶ μή μ' ἐπίσχῃς γ'· ἀλλ' ἐμοὶ μὲν ἥδ' ὁδὸς
ἔσται μέλουσα δύσποτμός τε καὶ κακὴ
πρὸς τοῦδε πατρὸς τῶν τε τοῦδ' Ἐρινύων.
σφῷν δ' εὐοδοίη Ζεύς, τάδ' εἰ τελεῖτέ μοι 1435
θανόντ', ἐπεὶ οὔ μοι ζῶντί γ' αὖθις ἕξετον.
μέθεσθε δ' ἤδη, χαίρετόν τ'. οὐ γάρ μ' ἔτι
βλέποντ' ἐσόψεσθ' αὖθις. ΑΝ. ὦ τάλαιν' ἐγώ.

ΠΟ. μή τοί μ' ὀδύρου. ΑΝ. καὶ τίς ἄν σ' ὁρμώμενον
εἰς προὔπτον Ἅιδην οὐ καταστένοι, κάσι; 1440

ΠΟ. εἰ χρή, θανοῦμαι. ΑΝ. μὴ σύ γ', ἀλλ' ἐμοὶ πιθοῦ.

ΠΟ. μὴ πεῖθ' ἃ μὴ δεῖ. ΑΝ. δυστάλαινά τἄρ' ἐγώ,

εἴ σου στερηθῶ. ΠΟ. ταῦτα δ' ἐν τῷ δαίμονι
καὶ τῇδε φῦναι χἀτέρᾳ. σφῷν δ' οὖν ἐγὼ
θεοῖς ἀρῶμαι μή ποτ' ἀντῆσαι κακῶν· 1445
ἀνάξιαι γὰρ πᾶσίν ἐστε δυστυχεῖν.

ΧΟ. στρ.α'. νέα τάδε νεόθεν ἦλθέ μοι
*νέα βαρύποτμα κακὰ παρ' ἀλαοῦ ξένου,
εἴ τι μοῖρα μὴ κιγχάνει. 1450
μάτην γὰρ οὐδὲν ἀξίωμα δαιμόνων ἔχω φράσαι.
5 ὁρᾷ ὁρᾷ ταῦτ' ἀεὶ χρόνος, †ἐπεὶ μὲν ἕτερα,
τὰ δὲ παρ' ἦμαρ αὖθις αὔξων ἄνω. 1455
ἔκτυπεν αἰθήρ, ὦ Ζεῦ.

ΟΙ. ὦ τέκνα τέκνα, πῶς ἄν, εἴ τις ἔντοπος,
τὸν πάντ' ἄριστον δεῦρο Θησέα πόροι;

ΑΝ. πάτερ, τί δ' ἐστὶ τἀξίωμ' ἐφ' ᾧ καλεῖς;

ΟΙ. Διὸς πτερωτὸς ἥδε μ' αὐτίκ' ἄξεται 1460
βροντὴ πρὸς Ἅιδην. ἀλλὰ πέμψαθ' ὡς τάχος.

ΧΟ. ἀντ.α'. ἴδε μάλα, μέγας ἐρείπεται
κτύπος ἄφατος ὅδε διόβολος· ἐς δ' ἄκραν
δεῖμ' ὑπῆλθε κρατὸς φόβαν. 1465
ἔπτηξα θυμόν· *οὐρανοῦ γὰρ ἀστραπὴ φλέγει πάλιν.
5 τί μὰν ἀφήσει τέλος; δέδια τόδ'· οὐ γὰρ ἅλιον
ἀφορμᾷ ποτ' οὐκ ἄνευ ξυμφορᾶς, 1470
ὦ μέγας αἰθήρ, ὦ Ζεῦ.

ΟΙ. ὦ παῖδες, ἥκει τῷδ' ἐπ' ἀνδρὶ θέσφατος
βίου τελευτή, κοὐκέτ' ἔστ' ἀποστροφή.

*ΑΝ. πῶς οἶσθα; τῷ δὲ τοῦτο συμβαλὼν ἔχεις;

ΟΙ. καλῶς κάτοιδ'. ἀλλ' ὡς τάχιστά μοι μολὼν 1475
ἄνακτα χώρας τῆσδέ τις πορευσάτω.

ΧΟ. στρ.β'. ἔα, ἰδοὺ μάλ' αὖθις ἀμφίσταται
διαπρύσιος ὄτοβος. ἵλεως,
δαῖμον, ἵλεως, εἴ τι γᾷ 1480
ματέρι τυγχάνεις ἀφεγγὲς φέρων.
5 ἐναισίου δὲ συντύχοιμι, μηδ' ἄλαστον ἄνδρ' ἰδὼν
ἀκερδῆ χάριν μετάσχοιμί πως· Ζεῦ ἄνα, σοὶ φωνῶ. 1485

ΟΙ. ἆρ' ἐγγὺς ἀνήρ; ἆρ' ἔτ' ἐμψύχου, τέκνα,

κιχήσεταί μου καὶ κατορθοῦντος φρένα;
*ΑΝ. τί δ' ἂν θέλοις τὸ πιστὸν ἐμφῦναι φρενί;
ΟΙ. ἀνθ' ὧν ἔπασχον εὖ τελεσφόρον χάριν
δοῦναί σφιν, ἥνπερ τυγχάνων ὑπεσχόμην. 1490
ΧΟ. ἀντ.β'. ἰὼ *ἰὼ παῖ, *προβᾶθι βᾶθ'· εἶτ' ἄκραν
ἐπιγύαλον ἐναλίῳ *Ποσει-
δανίῳ θεῷ τυγχάνεις
βούθυτον ἑστίαν ἁγίζων, ἱκοῦ. 1495
5 ὁ γὰρ ξένος σε καὶ πόλισμα καὶ φίλους ἐπαξιοῖ
δικαίαν χάριν παρασχεῖν παθών. — Ὦ ἄϊσσ', ὦναξ.
ΘΗ. τίς αὖ παρ' ὑμῶν κοινὸς ἠχεῖται κτύπος, 1500
σαφὴς μὲν αὐτῶν, ἐμφανὴς δὲ τοῦ ξένου;
μή τις Διὸς κεραυνός, ἤ τις ὀμβρία
χάλαζ' ἐπιρράξασα; πάντα γὰρ θεοῦ
τοιαῦτα χειμάζοντος εἰκάσαι πάρα.
ΟΙ. ἄναξ, ποθοῦντι προὐφάνης, καί σοι θεῶν 1505
τύχην τις ἐσθλὴν †θῆκε τῆσδε τῆς ὁδοῦ.
ΘΗ. τί δ' ἐστίν, ὦ παῖ Λαΐου, νέορτον αὖ;
ΟΙ. ῥοπὴ βίου μοι. καί σ' ἅπερ ξυνήνεσα
θέλω πόλιν τε τήνδε μὴ ψεύσας θανεῖν.
ΘΗ. ἐν τῷ δὲ κεῖσαι τοῦ μόρου τεκμηρίῳ; 1510
ΟΙ. αὐτοὶ θεοὶ κήρυκες ἀγγέλλουσί μοι,
ψεύδοντες οὐδὲν σημάτων προκειμένων.
ΘΗ. πῶς εἶπας, ὦ γεραιέ, δηλοῦσθαι τάδε;
ΟΙ. αἱ πολλὰ βρονταὶ διατελεῖς τὰ πολλά τε
*στράψαντα χειρὸς τῆς ἀνικήτου βέλη. 1515
ΘΗ. πείθεις με· πολλὰ γάρ σε θεσπίζονθ' ὁρῶ
κοὐ ψευδόφημα· χὤ τι χρὴ ποιεῖν λέγε.
ΟΙ. ἐγὼ διδάξω, τέκνον Αἰγέως, ἃ σοι
γήρως ἄλυπα τῇδε κείσεται πόλει.
χῶρον μὲν αὐτὸς αὐτίκ' ἐξηγήσομαι, 1520
ἄθικτος ἡγητῆρος, οὗ με χρὴ θανεῖν.
τοῦτον δὲ φράζε μή ποτ' ἀνθρώπων τινί,
μήθ' οὗ κέκευθε μήτ' ἐν οἷς κεῖται τόποις·
ὡς σοι πρὸ πολλῶν ἀσπίδων ἀλκὴν ὅδε

δορός τ' ἐπακτοῦ γειτονῶν ἀεὶ τιθῇ. 1525
ἃ δ' ἐξάγιστα μηδὲ κινεῖται λόγῳ
αὐτὸς μαθήσει κεῖσ' ὅταν μόλῃς μόνος·
ὡς οὔτ' ἂν ἀστῶν τῶνδ' ἂν ἐξείποιμί τῳ
οὔτ' ἂν τέκνοισι τοῖς ἐμοῖς, στέργων ὅμως.
ἀλλ' αὐτὸς ἀεὶ σῶζε, χὥταν εἰς τέλος 1530
τοῦ ζῆν ἀφικνῇ, τῷ προφερτάτῳ μόνῳ
σήμαιν', ὁ δ' ἀεὶ τὠπιόντι δεικνύτω.
χοὕτως ἀδῇον τήνδ' ἐνοικήσεις πόλιν
σπαρτῶν ἀπ' ἀνδρῶν· αἱ δὲ μυρίαι πόλεις,
κἂν εὖ τις οἰκῇ, ῥᾳδίως καθύβρισαν. 1535
θεοὶ γὰρ εὖ μέν, ὀψὲ δ' εἰσορῶσ', ὅταν
τὰ θεῖ' ἀφείς τις εἰς τὸ μαίνεσθαι τραπῇ·
ὃ μὴ σύ, τέκνον Αἰγέως, βούλου παθεῖν.
τὰ μὲν τοιαῦτ' οὖν εἰδότ' ἐκδιδάσκομεν.
χῶρον δ', ἐπείγει γάρ με τοὐκ θεοῦ παρόν, 1540
στείχωμεν ἤδη, *μηδ' *ἐπιστρεφώμεθα.
ὦ παῖδες, ὧδ' ἕπεσθ'. ἐγὼ γὰρ ἡγεμὼν
σφῷν αὖ πέφασμαι καινός, ὥσπερ σφὼ πατρί.
χωρεῖτε, καὶ μὴ ψαύετ', ἀλλ' ἐᾶτέ με
αὐτὸν τὸν ἱερὸν τύμβον ἐξευρεῖν, ἵνα 1545
μοῖρ' ἀνδρὶ τῷδε τῇδε κρυφθῆναι χθονί.
τῇδ', ὧδε, τῇδε βᾶτε· τῇδε γάρ μ' ἄγει
Ἑρμῆς ὁ πομπὸς ἥ τε νερτέρα θεός.
ὦ φῶς ἀφεγγές, πρόσθε πού ποτ' ἦσθ' ἐμόν,
νῦν δ' ἔσχατόν σου τοὐμὸν ἅπτεται δέμας. 1550
ἤδη γὰρ ἕρπω τὸν τελευταῖον βίον
κρύψων παρ' Ἅιδην. ἀλλά, φίλτατε ξένων,
αὐτός τε χώρα θ' ἥδε πρόσπολοί τε σοὶ
εὐδαίμονες γένοισθε, κἀπ' εὐπραξίᾳ
μέμνησθέ μου θανόντος εὐτυχεῖς ἀεί. 1555

ΧΟ. στρ. εἰ θέμις ἐστί μοι τὰν ἀφανῆ θεὸν
καὶ σὲ λιταῖς σεβίζειν,
ἐννυχίων ἄναξ,

Αἰδωνεῦ, Αἰδωνεῦ, λίσσομαι 1560
5 *ἐπιπόνῳ μήτ' ἐπὶ βαρυαχεῖ
ξένον *ἄρ' *εὖ *κατανύσαι
μόρῳ τὰν παγκεύθῃ κάτω
νεκρῶν πλάκα καὶ Στύγιον δόμον.
πολλῶν γὰρ ἂν καὶ μάταν 1565
10 πημάτων ἱκνουμένων
πάλιν σε δαίμων δίκαιος αὔξοι.
ἀντ. ὦ χθόνιαι θεαί, σῶμά τ' ἀνικάτου 1568
θηρός, ὃν ἐν πύλαισι
φασὶ †πολυξέστοις 1570
εὐνᾶσθαι, κυζεῖσθαί τ' ἐξ ἄντρων
5 ἀδάματον φύλακα παρ' Ἀΐδᾳ
λόγος *ἐσαιὲν ἀνέχει·
ὅν, ὦ Γᾶς παῖ καὶ Ταρτάρου,
κατεύχομαι ἐν καθαρῷ βῆναι 1575
ὁρμωμένῳ νερτέρας
10 τῷ ξένῳ νεκρῶν πλάκας·
σέ τοι κικλήσκω τὸν αἰένυπνον.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

ἄνδρες πολῖται, ξυντομωτάτως μὲν ἂν
τύχοιμι λέξας Οἰδίπουν ὀλωλότα· 1580
ἃ δ' ἦν τὰ πραχθέντ' οὔθ' ὁ μῦθος ἐν βραχεῖ
φράσαι πάρεστιν οὔτε τἄργ' ὅσ' ἦν ἐκεῖ.
ΧΟ. ὄλωλε γὰρ δύστηνος; ΑΓ. ὡς λελοιπότα
κεῖνον τὸν ἀεὶ βίοτον ἐξεπίστασο.
ΧΟ. πῶς; ἆρα θείᾳ κἀπόνῳ τάλας τύχῃ; 1585
ΑΓ. τοῦτ' ἐστὶν ἤδη κἀποθαυμάσαι πρέπον.
ὡς μὲν γὰρ ἐνθένδ' εἶρπε, καὶ σύ που παρὼν
ἔξοισθ', ὑφηγητῆρος οὐδενὸς φίλων,
ἀλλ' αὐτὸς ἡμῖν πᾶσιν ἐξηγούμενος·
ἐπεὶ δ' ἀφῖκτο τὸν καταρράκτην ὀδὸν 1590
χαλκοῖς βάθροισι γῆθεν ἐρριζωμένον,
ἔστη κελεύθων ἐν *πολυσχίστων μιᾷ,

κοίλου πέλας κρατῆρος, οὗ τὰ Θησέως
Περίθου τε κεῖται πίστ' ἀεὶ ξυνθήματα·
*ἀφ' οἷ *μέσος στὰς τοῦ τε Θορικίου πέτρου 1595
κοίλης τ' ἀχέρδου κἀπὸ λαΐνου τάφου,
καθέζετ'· εἶτ' ἔλυσε δυσπινεῖς στολάς.
κἄπειτ' ἀΰσας παῖδας ἠνώγει ῥυτῶν
ὑδάτων ἐνεγκεῖν λουτρὰ καὶ χοάς ποθεν·
τὼ δ' εὐχλόου Δήμητρος εἰς προσόψιον 1600
πύγον μολοῦσαι τάσδ' ἐπιστολὰς πατρὶ
ταχεῖ πόρευσαν σὺν χρόνῳ, λουτροῖς τέ νιν
ἐσθῆτί τ' ἐξήσκησαν ᾗ νομίζεται.
ἐπεὶ δὲ παντὸς εἶχε δρῶντος ἡδονὴν
κοὐκ ἦν ἔτ' οὐδὲν ἀργὸν ὧν ἐφίετο, 1605
κτύπησε μὲν Ζεὺς χθόνιος, αἱ δὲ παρθένοι
ῥίγησαν, ὡς ἤκουσαν· ἐς δὲ γούνατα
πατρὸς πεσοῦσαι κλαῖον, οὐδ' ἀνίεσαν
στέρνων ἀραγμοὺς οὐδὲ παμμήκεις γόους.
ὁ δ' ὡς ἀκούει φθόγγον ἐξαίφνης πικρόν, 1610
πτύξας ἐπ' αὐταῖς χεῖρας εἶπεν, ὦ τέκνα,
οὐκ ἔστ' ἔθ' ὑμῖν τῇδ' ἐν ἡμέρᾳ πατήρ.
ὄλωλε γὰρ δὴ πάντα τἀμά, κοὐκέτι
τὴν δυσπόνητον ἕξετ' ἀμφ' ἐμοὶ τροφήν·
σκληρὰν μέν, οἶδα, παῖδες· ἀλλ' ἓν γὰρ μόνον 1615
τὰ πάντα λύει ταῦτ' ἔπος μοχθήματα.
τὸ γὰρ φιλεῖν οὐκ ἔστιν ἐξ ὅτου πλέον
ἢ τοῦδε τἀνδρὸς ἔσχεθ', οὗ τητώμεναι
τὸ λοιπὸν ἤδη *τὸν *βίον διάξετον.
τοιαῦτ' ἐπ' ἀλλήλοισιν ἀμφικείμενοι 1620
λύγδην ἔκλαιον πάντες. ὡς δὲ πρὸς τέλος
γόων ἀφίκοντ' οὐδ' ἔτ' ὠρώρει βοή,
ἦν μὲν σιωπή, φθέγμα δ' ἐξαίφνης τινὸς
θώϋξεν αὐτόν, ὥστε πάντας ὀρθίας
στῆσαι φόβῳ δείσαντας ἐξαίφνης τρίχας. 1625
καλεῖ γὰρ αὐτὸν πολλὰ πολλαχῇ θεός·

ὦ οὗτος οὗτος, Οἰδίπους, τί μέλλομεν
χωρεῖν; πάλαι δὴ τἀπὸ σοῦ βραδύνεται.
ὁ δ' ὡς ἐπῄσθετ' ἐκ θεοῦ καλούμενος,
αὐδᾷ μολεῖν οἱ γῆς ἄνακτα Θησέα. 1630
κἀπεὶ προσῆλθεν, εἶπεν, ὦ φίλον κάρα,
δός μοι χερὸς σῆς πίστιν ἀρχαίαν τέκνοις,
ὑμεῖς τε, παῖδες, τῷδε· καὶ καταίνεσον
μήποτε προδώσειν τάσδ' ἑκών, τελεῖν δ' ὅσ' ἂν
μέλλῃς φρονῶν εὖ ξυμφέροντ' αὐταῖς ἀεί. 1635
ὁ δ', ὡς ἀνὴρ γενναῖος, οὐκ οἴκτου μέτα
κατῄνεσεν τάδ' ὅρκιος δράσειν ξένῳ.
ὅπως δὲ ταῦτ' ἔδρασεν, εὐθὺς Οἰδίπους
ψαύσας ἀμαυραῖς χερσὶν ὧν παίδων λέγει,
ὦ παῖδε, τλάσας χρὴ τὸ γενναῖον φρενὶ 1640
χωρεῖν τόπων ἐκ τῶνδε, μηδ' ἃ μὴ θέμις
λεύσσειν δικαιοῦν, μηδὲ φωνούντων κλύειν.
ἀλλ' ἕρπεθ' ὡς τάχιστα· πλὴν ὁ κύριος
Θησεὺς παρέστω μανθάνων τὰ δρώμενα.
τοσαῦτα φωνήσαντος εἰσηκούσαμεν 1645
ξύμπαντες· ἀστακτὶ δὲ σὺν ταῖς παρθένοις
στένοντες ὡμαρτοῦμεν. ὡς δ' ἀπήλθομεν,
χρόνῳ βραχεῖ στραφέντες, ἐξαπείδομεν
τὸν ἄνδρα, τὸν μὲν οὐδαμοῦ παρόντ' ἔτι,
ἄνακτα δ' αὐτὸν ὀμμάτων ἐπίσκιον 1650
χεῖρ' ἀντέχοντα κρατός, ὡς δεινοῦ τινος
φόβου φανέντος οὐδ' ἀνασχετοῦ βλέπειν.
ἔπειτα μέντοι βαιὸν οὐδὲ σὺν χρόνῳ
ὁρῶμεν αὐτὸν γῆν τε προσκυνοῦνθ' ἅμα
καὶ τὸν θεῶν Ὄλυμπον ἐν ταὐτῷ λόγῳ. 1655
μόρῳ δ' ὁποίῳ κεῖνος ὤλετ' οὐδ' ἂν εἷς
θνητῶν φράσειε πλὴν τὸ Θησέως κάρα.
οὐ γάρ τις αὐτὸν οὔτε πυρφόρος θεοῦ
κεραυνὸς ἐξέπραξεν οὔτε ποντία
θύελλα κινηθεῖσα τῷ τότ' ἐν χρόνῳ. 1660

ἀλλ' ἤ τις ἐκ θεῶν πομπός, ἢ τὸ νερτέρων
εὔνουν διαστὰν γῆς ἀλύπητον βάθρον.
ἀνὴρ γὰρ οὐ στενακτὸς οὐδὲ σὺν νόσοις
ἀλγεινὸς ἐξεπέμπετ', ἀλλ' εἴ τις βροτῶν
θαυμαστός. εἰ δὲ μὴ δοκῶ φρονῶν λέγειν, 1665
οὐκ ἂν παρείμην οἷσι μὴ δοκῶ φρονεῖν.
ΧΟ. ποῦ δ' αἵ τε παῖδες χοἱ προπέμψαντες φίλων;
ΑΓ. αἵδ' οὐχ ἑκάς· γόων γὰρ οὐκ ἀσήμονες
φθόγγοι σφε σημαίνουσι δεῦρ' ὁρμωμένας.
ΑΝ. στρ.α'. αἰαῖ, ἔστιν ἔστι νῷν δὴ 1670
οὐ τὸ μέν, ἄλλο δὲ μή, πατρὸς ἔμφυτον
ἄλαστον αἷμα δυσμόροιν στενάζειν,
ᾧτινι τὸν πολὺν
5 ἄλλοτε μὲν πόνον ἔμπεδον εἴχομεν,
ἐν πυμάτῳ δ' ἀλόγιστα παροίσομεν 1675
ἰδόντε καὶ παθούσα.
ΧΟ. τί δ' ἔστιν; ΑΝ. *ἔξεστιν μὲν εἰκάσαι, φίλοι.
ΧΟ. βέβηκεν; ΑΝ. ὡς μάλιστ' ἂν εἰ πόθῳ λάβοις.
στρ.β'. τί γάρ, ὅτῳ μήτ' Ἄρης
μήτε πόντος ἀντέκυρσεν, 1680
ἄσκοποι δὲ πλάκες ἔμαρψαν
ἐν ἀφανεῖ τινι μόρῳ *φερόμεναι.
5 τάλαινα, νῷν δ' ὀλεθρία
νὺξ ἐπ' ὄμμασιν βέβακε.
πῶς γὰρ ἤ τιν' ἀπίαν 1685
γᾶν ἢ πόντιον κλύδων' ἁλώμεναι βίου
δύσοιστον ἕξομεν τροφάν;
*ΙΣ. οὐ κάτοιδα. κατά με φόνιος
Ἀΐδας *ἕλοιτο
πατρὶ ξυνθανεῖν γεραίῳ 1690
τάλαιναν, ὡς ἔμοιγ' ὁ μέλλων βίος οὐ βιωτός.
ΧΟ. ὦ διδύμα τέκνων ἄριστα,
15 τὸ φέρον ἐκ θεοῦ καλῶς
μηδὲν ἄγαν φλέγεσθον· οὔ τοι κατάμεμπτ' ἔβητον. 1695

ΑΝ. ἀντ.α΄. πόθος καὶ κακῶν ἄρ' ἦν τις. 1697
καὶ γὰρ ὁ μηδαμὰ δὴ τὸ φίλον φίλον,
ὁπότε γε καὶ τὸν ἐν χεροῖν κατεῖχον.
ὦ πάτερ, ὦ φίλος, 1700
5 ὦ τὸν ἀεὶ κατὰ γᾶς σκότον εἱμένος·
οὐδὲ γέρων ἀφίλητος ἐμοί ποτε
καὶ τᾷδε μὴ κυρήσῃς.
ΧΟ. ἔπραξεν; ΑΝ. *ἐξέπραξεν οἷον ἤθελεν.
ΧΟ. τὸ ποῖον; ΑΝ. ἃς ἔχρῃζε γᾶς ἐπὶ ξένας 1705
ἀντ.β΄. ἔθανε· κοίταν δ' ἔχει
νέρθεν εὐσκίαστον αἰέν,
οὐδὲ πένθος ἔλιπ' ἄκλαυτον.
*ἀνὰ γὰρ ὄμμα σε τόδ', ὦ πάτερ, ἐμὸν
5 στένει δακρῦον, οὐδ' ἔχω 1710
πῶς με χρὴ τὸ σὸν τάλαιναν
ἀφανίσαι τοσόνδ' ἄχος.
†ἰὼ· μὴ γᾶς ἐπὶ ξένας θανεῖν ἔχρῃζες, ἀλλ'
ἔρημος ἔθανες ὧδέ μοι.
*ΙΣ. ὦ τάλαινα, τίς ἄρα με πότμος 1715
. . . . .
ἐπιμένει σέ τ', ὦ φίλα,
πατρὸς ὧδ' ἐρήμας;
ΧΟ. ἀλλ' ἐπεὶ ὀλβίως γ' ἔλυσεν 1720
15 τὸ τέλος, ὦ φίλαι, βίου,
λήγετε τοῦδ' ἄχους· κακῶν γὰρ δυσάλωτος οὐδείς.
ΑΝ. στρ.γ΄. πάλιν, φίλα, συθῶμεν. ΙΣ. ὡς τί ῥέξομεν; 1724
ΑΝ. ἵμερος ἔχει με ΙΣ. τίς;
ΑΝ. τὰν χθόνιον ἑστίαν ἰδεῖν
ΙΣ. τίνος; ΑΝ. πατρός, τάλαιν' ἐγώ.
ΙΣ. θέμις δὲ πῶς τάδ' ἐστί; μῶν
6 οὐχ ὁρᾷς; ΑΝ. τί τόδ' ἐπέπληξας; 1730
ΙΣ. καὶ τόδ', ὡς ΑΝ. τί τόδε μάλ' αὖθις;
ΙΣ. ἄταφος ἔπιτνε δίχα τε παντός.
ΑΝ. ἄγε με, καὶ τότ' *ἐπενάριξον.

ΙΣ. αἰαῖ, δυστάλαινα, ποῖ δῆτ'
11 αὖθις ὧδ' ἔρημος ἄπορος 1735
αἰῶνα τλάμον' ἕξω;
ΧΟ. ἀντ.γ'. φίλαι, τρέσητε μηδέν. ΑΝ. ἀλλὰ ποῖ φύγω;
ΧΟ. καὶ πάρος *ἀπεφύγετον
σφῶϊν τὸ μὴ πίτνειν κακῶς. 1740
ΑΝ. φρονῶ. ΧΟ. τί δῆθ' ὑπερνοεῖς;
ΑΝ. ὅπως μολούμεθ' ἐς δόμους
6 οὐκ ἔχω. ΧΟ. μηδέ γε μάτευε.
ΑΝ. μόγος ἔχει. ΧΟ. καὶ πάρος *επείχε.
ΑΝ. τοτὲ μὲν ἄπορα, τοτὲ δ' ὕπερθεν. 1745
ΧΟ. μέγ' ἄρα πέλαγος ἐλαχέτον τι.
ΑΝ. *αἰαῖ· ποῖ μόλωμεν ὦ Ζεῦ;
11 ἐλπίδων γὰρ ἐς *τίν' *ἔτι με
δαίμων τανῦν γ' ἐλαύνει; 1750
ΧΟ. παύετε θρήνων, παῖδες· ἐν οἷς γὰρ
χάρις ἡ χθονία ξύν' ἀπόκειται,
πενθεῖν οὐ χρή· νέμεσις γάρ.
ΑΝ. ὦ τέκνον Αἰγέως, προσπίτνομέν σοι
ΘΗ. τίνος, ὦ παῖδες, χρείας ἀνύσαι; 1755
ΑΝ. τύμβον θέλομεν προσιδεῖν αὐταὶ
πατρὸς ἡμετέρου.
ΘΗ. ἀλλ' οὐ θεμιτὸν κεῖσε μολεῖν.
ΑΝ. πῶς εἶπας, ἄναξ, κοίραν' Ἀθηνῶν;
ΘΗ. ὦ παῖδες, ἀπεῖπεν ἐμοὶ κεῖνος 1760
μήτε πελάζειν ἐς τούσδε τόπους
μήτ' ἐπιφωνεῖν μηδένα θνητῶν
θήκην ἱεράν, ἣν κεῖνος ἔχει.
καὶ ταῦτά μ' ἔφη πράσσοντα καλῶς
χώραν ἕξειν αἰὲν ἄλυπον. 1765
ταῦτ' οὖν ἔκλυεν δαίμων ἡμῶν
χὠ πάντ' ἀΐων Διὸς Ὅρκος.
ΑΝ. ἀλλ' εἰ τάδ' ἔχει κατὰ νοῦν κείνῳ,
ταῦτ' ἂν ἀπαρκοῖ· Θήβας δ' ἡμᾶς

τὰς ὠγυγίους πέμψον, ἐάν πως 1770
διακωλύσωμεν ἰόντα φόνον
τοῖσιν ὁμαίμοις.

ΘΗ. δράσω καὶ τάδε, καὶ πάνθ' ὅσα *γ' ἂν
μέλλω πράσσειν πρόσφορά θ' ὑμῖν
καὶ τῷ κατὰ γῆς, ὃς νέον ἔρρει, 1775
πρὸς χάριν, οὐ *δεῖ μ' ἀποκάμνειν.

ΧΟ. ἀλλ' ἀποπαύετε *μηδ' ἐπὶ πλείω
θρῆνον ἐγείρετε·
πάντως γὰρ ἔχει τάδε κῦρος.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ.
ΙΣΜΗΝΗ.
ΧΟΡΟΣ *Θηβαίων γερόντων.*
ΚΡΕΩΝ.
ΦΥΛΑΞ.
ΑΙΜΩΝ.
ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ.
ΑΓΓΕΛΟΣ.
ΕΥΡΥΔΙΚΗ.
ΕΞΑΓΓΕΛΟΣ.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ.

Ὦ ΚΟΙΝὸΝ αὐτάδελφον Ἰσμήνης κάρα,
ἆρ' οἶσθ' ὅτι Ζεὺς τῶν ἀπ' Οἰδίπου κακῶν
ὁποῖον οὐχὶ νῷν ἔτι ζώσαιν τελεῖ;
οὐδὲν γὰρ οὔτ' ἀλγεινὸν οὔτ' ἄτης *πλέων
οὔτ' αἰσχρὸν οὔτ' ἄτιμόν ἐσθ', ὁποῖον οὐ 5
τῶν σῶν τε κἀμῶν οὐκ ὄπωπ' ἐγὼ κακῶν.
καὶ νῦν τί τοῦτ' αὖ φασι πανδήμῳ πόλει
κήρυγμα θεῖναι τὸν στρατηγὸν ἀρτίως;
ἔχεις τι κεἰσήκουσας; ἢ σε λανθάνει
πρὸς τοὺς φίλους στείχοντα τῶν ἐχθρῶν κακά; 10

ΙΣΜΗΝΗ.

ἐμοὶ μὲν οὐδεὶς μῦθος, Ἀντιγόνη, φίλων
οὔθ' ἡδὺς οὔτ' ἀλγεινὸς ἵκετ' ἐξ ὅτου
δυοῖν ἀδελφοῖν ἐστερήθημεν δύο,
μιᾷ θανόντων ἡμέρᾳ διπλῇ χερί·
ἐπεὶ δὲ φροῦδός ἐστιν Ἀργείων στρατὸς 15
ἐν νυκτὶ τῇ νῦν, οὐδὲν οἶδ' ὑπέρτερον,
οὔτ' εὐτυχοῦσα μᾶλλον, οὔτ' ἀτωμένη.

ΑΝ. ἤδη καλῶς, καί σ' ἐκτὸς αὐλείων πυλῶν
τοῦδ' οὕνεκ' ἐξέπεμπον, ὡς μόνη κλύοις.

ΙΣ. τί δ' ἔστι; δηλοῖς γάρ τι καλχαίνουσ' ἔπος. 20

ΑΝ. οὐ γὰρ τάφου νῷν τὼ κασιγνήτω Κρέων
τὸν μὲν προτίσας, τὸν δ' ἀτιμάσας ἔχει;
Ἐτεοκλέα μέν, ὡς λέγουσι, σὺν δίκῃ
*προθεὶς δικαίᾳ καὶ νόμῳ, κατὰ χθονὸς
ἔκρυψε, τοῖς ἔνερθεν ἔντιμον νεκροῖς, 25
τὸν δ' ἀθλίως θανόντα Πολυνείκους νέκυν

ἀστοῖσί φασιν ἐκκεκηρῦχθαι τὸ μὴ
τάφῳ καλύψαι μηδὲ κωκῦσαί τινα,
ἐὰν δ' ἄκλαυτον, ἄταφον, οἰωνοῖς γλυκὺν
θησαυρὸν εἰσορῶσι πρὸς χάριν βορᾶς. 30
τοιαῦτά φασι τὸν ἀγαθὸν Κρέοντά σοι
κἀμοί, λέγω γὰρ κἀμέ, κηρύξαντ' ἔχειν,
καὶ δεῦρο νεῖσθαι ταῦτα *τοῖσι μὴ εἰδόσιν
σαφῆ προκηρύξοντα, καὶ τὸ πρᾶγμ' ἄγειν
οὐχ ὡς παρ' οὐδέν, ἀλλ' ὃς ἂν τούτων τι δρᾷ, 35
φόνον προκεῖσθαι δημόλευστον ἐν πόλει.
οὕτως ἔχει σοι ταῦτα, καὶ δείξεις τάχα
εἴτ' εὐγενὴς πέφυκας εἴτ' ἐσθλῶν κακή.

ΙΣ. τί δ', ὦ ταλαῖφρον, εἰ τάδ' ἐν τούτοις, ἐγὼ
λύουσ' ἂν ἢ 'φάπτουσα προσθείμην πλέον; 40

ΑΝ. εἰ ξυμπονήσεις καὶ ξυνεργάσει σκόπει.

ΙΣ. ποῖόν τι κινδύνευμα; ποῦ γνώμης ποτ' εἶ;

ΑΝ. εἰ τὸν νεκρὸν ξὺν τῇδε κουφιεῖς χερί.

ΙΣ. ἦ γὰρ νοεῖς θάπτειν σφ', ἀπόρρητον πόλει;

ΑΝ. τὸν γοῦν ἐμὸν καὶ τὸν σόν, ἢν σὺ μὴ θέλῃς, 45
ἀδελφόν· οὐ γὰρ δὴ προδοῦσ' ἁλώσομαι.

ΙΣ. ὦ σχετλία, Κρέοντος ἀντειρηκότος;

ΑΝ. ἀλλ' οὐδὲν αὐτῷ τῶν ἐμῶν *μ' εἴργειν μέτα.

ΙΣ. οἴμοι· φρόνησον, ὦ κασιγνήτη, πατὴρ
ὡς νῳν ἀπεχθὴς δυσκλεής τ' ἀπώλετο 50
πρὸς αὐτοφώρων ἀμπλακημάτων, διπλᾶς
ὄψεις ἀράξας αὐτὸς αὐτουργῷ χερί·
ἔπειτα μήτηρ καὶ γυνή, διπλοῦν ἔπος,
πλεκταῖσιν ἀρτάναισι λωβᾶται βίον·
τρίτον δ' ἀδελφὼ δύο μίαν καθ' ἡμέραν 55
αὐτοκτονοῦντε τὼ ταλαιπώρω μόρον
κοινὸν κατειργάσαντ' ἐπαλλήλοιν χεροῖν.
νῦν αὖ μόνα δὴ νὼ λελειμμένα σκόπει
ὅσῳ κάκιστ' ὀλούμεθ', εἰ νόμου βίᾳ
ψῆφον τυράννων ἢ κράτη παρέξιμεν. 60

ἀλλ' ἐννοεῖν χρὴ τοῦτο μὲν γυναῖχ' ὅτι
ἔφυμεν, ὡς πρὸς ἄνδρας οὐ μαχουμένα·
ἔπειτα δ' οὕνεκ' ἀρχόμεσθ' ἐκ κρεισσόνων
καὶ ταῦτ' ἀκούειν κἄτι τῶνδ' ἀλγίονα.
ἐγὼ μὲν οὖν αἰτοῦσα τοὺς ὑπὸ χθονὸς
ξύγγνοιαν ἴσχειν, ὡς βιάζομαι τάδε,
τοῖς ἐν τέλει βεβῶσι πείσομαι. τὸ γὰρ
περισσὰ πράσσειν οὐκ ἔχει νοῦν οὐδένα.
ΑΝ. οὔτ' ἂν κελεύσαιμ' οὔτ' ἄν, εἰ θέλοις ἔτι
πράσσειν, ἐμοῦ γ' ἂν ἡδέω δρῴης μέτα.
ἀλλ' ἴσθ' ὁποία σοι δοκεῖ, κεῖνον δ' ἐγὼ
θάψω. καλόν μοι τοῦτο ποιούσῃ θανεῖν.
φίλη μετ' αὐτοῦ κείσομαι, φίλου μέτα,
ὅσια πανουργήσασ'· ἐπεὶ πλείων χρόνος
ὃν δεῖ μ' ἀρέσκειν τοῖς κάτω τῶν ἐνθάδε.
ἐκεῖ γὰρ ἀεὶ κείσομαι· σοὶ δ' εἰ δοκεῖ,
τὰ τῶν θεῶν ἔντιμ' ἀτιμάσασ' ἔχε.
ΙΣ. ἐγὼ μὲν οὐκ ἄτιμα ποιοῦμαι, τὸ δὲ
βίᾳ πολιτῶν δρᾶν ἔφυν ἀμήχανος.
ΑΝ. σὺ μὲν τάδ' ἂν προὔχοι'· ἐγὼ δὲ δὴ τάφον
χώσουσ' ἀδελφῷ φιλτάτῳ πορεύσομαι.
ΙΣ. οἴμοι ταλαίνης ὡς ὑπερδέδοικά σου.
ΑΝ. μή μου προτάρβει· τὸν σὸν ἐξόρθου πότμον.
ΙΣ. ἀλλ' οὖν προμηνύσῃς γε τοῦτο μηδενὶ
τοὔργον, κρυφῇ δὲ κεῦθε, σὺν δ' αὔτως ἐγώ.
ΑΝ. οἴμοι, καταύδα· πολλὸν ἐχθίων ἔσει
σιγῶσ', ἐὰν μὴ πᾶσι κηρύξῃς τάδε.
ΙΣ. θερμὴν ἐπὶ ψυχροῖσι καρδίαν ἔχεις.
ΑΝ. ἀλλ' οἶδ' ἀρέσκουσ' οἷς μάλισθ' ἁδεῖν με χρή.
ΙΣ. εἰ καὶ δυνήσει γ'· ἀλλ' ἀμηχάνων ἐρᾷς.
ΑΝ. οὐκοῦν, ὅταν δὴ μὴ σθένω, πεπαύσομαι.
ΙΣ. ἀρχὴν δὲ θηρᾶν οὐ πρέπει τἀμήχανα.
ΑΝ. εἰ ταῦτα λέξεις, ἐχθαρεῖ μὲν ἐξ ἐμοῦ,
ἐχθρὰ δὲ τῷ θανόντι προσκείσει δίκῃ.

ἀλλ' ἔα με καὶ τὴν ἐξ ἐμοῦ δυσβουλίαν 95
παθεῖν τὸ δεινὸν τοῦτο· πείσομαι γὰρ οὐ
τοσοῦτον οὐδὲν ὥστε μὴ οὐ καλῶς θανεῖν.

ΙΣ. ἀλλ' εἰ δοκεῖ σοι, στεῖχε· τοῦτο δ' ἴσθ', ὅτι
ἄνους μὲν ἔρχει, τοῖς φίλοις δ' ὀρθῶς φίλη.

ΧΟΡΟΣ.

στρ.α'. ἀκτὶς ἀελίου, τὸ κάλλιστον ἑπταπύλῳ φανὲν 100
Θήβᾳ τῶν προτέρων φάος,
ἐφάνθης ποτ', ὦ χρυσέας
ἁμέρας βλέφαρον, Διρκαίων ὑπὲρ ῥεέθρων μολοῦσα, 105
5 τὸν λεύκασπιν Ἀργόθεν †φῶτα βάντα πανσαγίᾳ
φυγάδα πρόδρομον ὀξυτέρῳ κινήσασα χαλινῷ·
*ὃς ἐφ' ἡμετέρᾳ γᾷ *Πολυνείκους 110
ἀρθεὶς νεικέων ἐξ ἀμφιλόγων
ὀξέα κλάζων
αἰετὸς εἰς γᾶν ὡς ὑπερέπτη,
λευκῆς χιόνος πτέρυνι στεγανὸς
πολλῶν μεθ' ὅπλων 115
ξὺν θ' ἱπποκόμοις κορύθεσσι.

ἀντ.α'. στὰς δ' ὑπὲρ μελάθρων *φονώσαισιν ἀμφιχανὼν κύκλῳ
λόγχαις ἑπτάπυλον στόμα,
ἔβα, πρίν ποθ' ἁμετέρων 120
αἱμάτων γένυσιν πλησθῆναί τε καὶ στεφάνωμα πύργων
5 πευκάενθ' Ἥφαιστον ἑλεῖν. τοῖος ἀμφὶ νῶτ' ἐτάθη
πάταγος Ἄρεος ἀντιπάλῳ δυσχείρωμα δράκοντι. 126
Ζεὺς γὰρ μεγάλης γλώσσης κόμπους
ὑπερεχθαίρει, καὶ σφᾶς ἐσιδὼν
πολλῷ ῥεύματι προσνισσομένους,
χρυσοῦ καναχῆς ὑπερόπτης, 130
παλτῷ ῥιπτεῖ πυρὶ βαλβίδων
ἐπ' ἄκρων ἤδη
νίκην ὁρμῶντ' ἀλαλάξαι·

στρ.β'. *ἀντιτύπᾳ δ' ἐπὶ γᾷ πέσε τανταλωθεὶς
πυρφόρος ὃς τότε μαινομένᾳ ξὺν ὁρμᾷ 135

βακχεύων ἐπέπνει
ῥιπαῖς ἐχθίστων ἀνέμων.
5 εἶχε δ' ἄλλᾳ μὲν ἄλ-
λᾳ· τὰ δ' ἐπ' ἄλλοις ἐπενώμα στυφελίζων μέγας Ἄρης
δεξιόσειρος. 140
ἑπτὰ λοχαγοὶ γὰρ ἐφ' ἑπτὰ πύλαις
ταχθέντες ἴσοι πρὸς ἴσους ἔλιπον
Ζηνὶ τροπαίῳ πάγχαλκα τέλη,
πλὴν τοῖν στυγεροῖν, ὦ πατρὸς ἑνὸς
μητρός τε μιᾶς φύντε καθ' αὑτοῖν 145
δικρατεῖς λόγχας στήσαντ' ἔχετον
κοινοῦ θανάτου μέρος ἄμφω.
ἀντ.β'. ἀλλὰ γὰρ ἁ μεγαλώνυμος ἦλθε Νίκα
τᾷ πολυαρμάτῳ ἀντιχαρεῖσα Θήβᾳ,
ἐκ μὲν δὴ πολέμων 150
τῶν νῦν θέσθε λησμοσύναν,
5 θεῶν δὲ ναοὺς χοροῖς
παννυχίοις πάντας ἐπελθωμεν, ὁ Θήβας δ' ἐλελίχθων
Βάκχιος ἄρχοι.
ἀλλ' ὅδε γὰρ δὴ βασιλεὺς χώρας, 155
Κρέων ὁ Μενοικέως, *ἄρχων νεοχμὸς
νεαραῖσι θεῶν ἐπὶ συντυχίαις
χωρεῖ, τίνα δὴ μῆτιν ἐρέσσων;
ὅτι σύγκλητον τήνδε γερόντων 160
προὔθετο λέσχην,
κοινῷ κηρύγματι πέμψας.

ΚΡΕΩΝ.

ἄνδρες, τὰ μὲν δὴ πόλεος ἀσφαλῶς θεοὶ
πολλῷ σάλῳ σείσαντες ὤρθωσαν πάλιν·
ὑμᾶς δ' ἐγὼ πομποῖσιν ἐκ πάντων δίχα
ἔστειλ' ἱκέσθαι, τοῦτο μὲν τὰ Λαΐου 165
σέβοντας εἰδὼς εὖ θρόνων ἀεὶ κράτη,
τοῦτ' αὖθις, ἡνίκ' Οἰδίπους ὤρθου πόλιν,
κἀπεὶ διώλετ', ἀμφὶ τοὺς κείνων ἔτι

παῖδας μένοντας ἐμπέδοις φρονήμασιν.
ὅτ' οὖν ἐκεῖνοι πρὸς διπλῆς μοίρας μίαν 170
καθ' ἡμέραν ὤλοντο παίσαντές τε καὶ
πληγέντες αὐτόχειρι σὺν μιάσματι,
ἐγὼ κράτη δὴ πάντα καὶ θρόνους ἔχω
γένους κατ' ἀγχιστεῖα τῶν ὀλωλότων.
ἀμήχανον δὲ παντὸς ἀνδρὸς ἐκμαθεῖν 175
ψυχήν τε καὶ φρόνημα καὶ γνώμην, πρὶν ἂν
ἀρχαῖς τε καὶ νόμοισιν ἐντριβὴς φανῇ.
ἐμοὶ γὰρ ὅστις πᾶσαν εὐθύνων πόλιν
μὴ τῶν ἀρίστων ἅπτεται βουλευμάτων,
ἀλλ' ἐκ φόβου του γλῶσσαν ἐγκλείσας ἔχει, 180
κάκιστος εἶναι νῦν τε καὶ πάλαι δοκεῖ·
καὶ μείζον' ὅστις ἀντὶ τῆς αὑτοῦ πάτρας
φίλον νομίζει, τοῦτον οὐδαμοῦ λέγω.
ἐγὼ γάρ, ἴστω Ζεὺς ὁ πάνθ' ὁρῶν ἀεί,
οὔτ' ἂν σιωπήσαιμι τὴν ἄτην ὁρῶν 185
στείχουσαν ἀστοῖς ἀντὶ τῆς σωτηρίας,
οὔτ' ἄν φίλον ποτ' ἄνδρα δυσμενῆ χθονὸς
θείμην ἐμαυτῷ, τοῦτο γιγνώσκων ὅτι
ἥδ' ἐστὶν ἡ σώζουσα, καὶ ταύτης ἔπι
πλέοντες ὀρθῆς τοὺς φίλους ποιούμεθα. 190
τοιοῖσδ' ἐγὼ νόμοισι τήνδ' αὔξω πόλιν·
καὶ νῦν ἀδελφὰ τῶνδε κηρύξας ἔχω
ἀστοῖσι παίδων τῶν ἀπ' Οἰδίπου πέρι·
Ἐτεοκλέα μέν, ὃς πόλεως ὑπερμαχῶν
ὄλωλε τῆσδε, πάντ' ἀριστεύσας δορί, 195
τάφῳ τε κρύψαι καὶ τὰ πάντ' ἐφαγνίσαι
ἃ τοῖς ἀρίστοις ἔρχεται κάτω νεκροῖς·
τὸν δ' αὖ ξύναιμον τοῦδε, Πολυνείκην λέγω,
ὃς γῆν πατρῴαν καὶ θεοὺς τοὺς ἐγγενεῖς
φυγὰς κατελθὼν ἠθέλησε μὲν πυρὶ 200
πρῆσαι κατάκρας, ἠθέλησε δ' αἵματος
κοινοῦ πάσασθαι, τοὺς δὲ δουλώσας ἄγειν,

τοῦτον πόλει τῇδ' *ἐκκεκήρυκται τάφῳ
μήτε κτερίζειν μήτε κωκῦσαί τινα,
ἐὰν δ' ἄθαπτον καὶ πρὸς οἰωνῶν δέμας 205
καὶ πρὸς κυνῶν ἐδεστόν, αἰκισθέντ' ἰδεῖν.
τοιόνδ' ἐμὸν φρόνημα, κοὔποτ' ἐκ γ' ἐμοῦ
τιμὴν προέξουσ' οἱ κακοὶ τῶν ἐνδίκων.
ἀλλ' ὅστις εὔνους τῇδε τῇ πόλει, θανὼν
καὶ ζῶν ὁμοίως ἐξ ἐμοῦ τιμήσεται. 210

ΧΟ. σοὶ ταῦτ' ἀρέσκει, παῖ Μενοικέως Κρέον,
τὸν τῇδε δύσνουν καὶ τὸν εὐμενῆ πόλει·
νόμῳ δὲ χρῆσθαι παντί πού γ' ἔνεστί σοι
καὶ τῶν θανόντων χὠπόσοι ζῶμεν πέρι.

ΚΡ. ὡς ἂν σκοποί νυν ἦτε τῶν εἰρημένων. 215

ΧΟ. νεωτέρῳ τῳ τοῦτο βαστάζειν πρόθες.

ΚΡ. ἀλλ' εἰσ' ἕτοιμοι τοῦ νεκροῦ γ' ἐπίσκοποι.

ΧΟ. τί δῆτ' ἂν ἄλλῳ τοῦτ' ἐπεντέλλοις ἔτι;

ΚΡ. τὸ μὴ 'πιχωρεῖν τοῖς ἀπιστοῦσιν τάδε.

ΧΟ. οὐκ ἔστιν οὕτω μῶρος ὃς θανεῖν ἐρᾷ. 220

ΚΡ. καὶ μὴν ὁ μισθός γ' οὗτος. ἀλλ' ὑπ' ἐλπίδων
ἄνδρας τὸ κέρδος πολλάκις διώλεσεν.

ΦΥΛΑΞ.

ἄναξ, ἐρῶ μὲν οὐχ ὅπως τάχους ὕπο
δύσπνους ἱκάνω, κοῦφον ἐξάρας πόδα.
πολλὰς γὰρ ἔσχον φροντίδων ἐπιστάσεις, 225
ὁδοῖς κυκλῶν ἐμαυτὸν εἰς ἀναστροφήν·
ψυχὴ γὰρ ἡὔδα πολλά μοι μυθουμένη,
τάλας, τί χωρεῖς οἷ μολὼν δώσεις δίκην;
τλήμων, μενεῖς αὖ; κεἰ τάδ' εἴσεται Κρέων
ἄλλου παρ' ἀνδρός, πῶς σὺ δῆτ' οὐκ ἀλγυνεῖ; 230
τοιαῦθ' ἑλίσσων ἤνυτον *σπουδῇ βραδύς,
χοὕτως ὁδὸς βραχεῖα γίγνεται μακρά.
τέλος γε μέντοι δεῦρ' ἐνίκησεν μολεῖν
σοί, κεἰ τὸ μηδὲν ἐξερῶ, φράσω δ' ὅμως.
τῆς ἐλπίδος γὰρ ἔρχομαι δεδραγμένος, 235

τὸ μὴ παθεῖν ἂν ἄλλο πλὴν τὸ μόρσιμον.
ΚΡ. τί δ' ἐστὶν ἀνθ' οὗ τήνδ' ἔχεις ἀθυμίαν;
ΦΥ. φράσαι θέλω σοι πρῶτα τἀμαυτοῦ· τὸ γὰρ
πρᾶγμ' οὔτ' ἔδρασ' οὔτ' εἶδον ὅστις ἦν ὁ δρῶν,
οὐδ' ἂν δικαίως ἐς κακὸν πέσοιμί τι. 240
ΚΡ. εὖ γε στοχάζει κἀποφάργνυσαι κύκλῳ
τὸ πρᾶγμα. δηλοῖς δ' ὥς τι σημανῶν νέον.
ΦΥ. τὰ δεινὰ γάρ τοι προστίθησ' ὄκνον πολύν.
ΚΡ. οὔκουν ἐρεῖς ποτ', εἶτ' ἀπαλλαχθεὶς ἄπει;
ΦΥ. καὶ δὴ λέγω σοι. τὸν νεκρόν τις ἀρτίως 245
θάψας βέβηκε κἀπὶ χρωτὶ διψίαν
κόνιν παλύνας κἀφαγιστεύσας ἃ χρή.
ΚΡ. τί φῄς; τίς ἀνδρῶν ἦν ὁ τολμήσας τάδε;
ΦΥ. οὐκ οἶδ'· ἐκεῖ γὰρ οὔτε του γενῆδος ἦν
πλῆγμ', οὐ δικέλλης ἐκβολή· στύφλος δὲ γῆ 250
καὶ χέρσος, ἀρρὼξ οὐδ' ἐπημαξευμένη
τροχοῖσιν, ἀλλ' ἄσημος οὐργάτης τις ἦν.
ὅπως δ' ὁ πρῶτος ἡμὶν ἡμεροσκόπος
δείκνυσι, πᾶσι θαῦμα δυσχερὲς παρῆν.
ὁ μὲν γὰρ ἠφάνιστο, τυμβήρης μὲν οὔ, 255
λεπτὴ δ' ἄγος φεύγοντος ὡς ἐπῆν κόνις.
σημεῖα δ' οὔτε θηρὸς οὔτε του κυνῶν
ἐλθόντος, οὐ σπάσαντος ἐξεφαίνετο.
λόγοι δ' ἐν ἀλλήλοισιν ἐρρύθουν κακοί,
φύλαξ ἐλέγχων φύλακα, κἂν ἐγίγνετο 260
πληγὴ τελευτῶσ', οὐδ' ὁ κωλύσων παρῆν.
εἷς γάρ τις ἦν ἕκαστος οὐξειργασμένος,
κοὐδεὶς ἐναργής, ἀλλ' ἔφευγε * μὴ εἰδέναι.
ἦμεν δ' ἕτοιμοι καὶ μύδρους αἴρειν χεροῖν,
καὶ πῦρ διέρπειν, καὶ θεοὺς ὁρκωμοτεῖν 265
τὸ μήτε δρᾶσαι μήτε τῳ ξυνειδέναι
τὸ πρᾶγμα βουλεύσαντι μήτ' εἰργασμένῳ.
τέλος δ', ὅτ' οὐδὲν ἦν ἐρευνῶσιν πλέον,
λέγει τις εἷς, ὃς πάντας ἐς πέδον κάρα

νεῦσαι φόβῳ προὔτρεψεν· οὐ γὰρ εἴχομεν 270
οὔτ' ἀντιφωνεῖν οὔθ' ὅπως δρῶντες καλῶς
πράξαιμεν. ἦν δ' ὁ μῦθος ὡς ἀνοιστέον
σοὶ τοὔργον εἴη τοῦτο κοὐχὶ κρυπτέον.
καὶ ταῦτ' ἐνίκα, κἀμὲ τὸν δυσδαίμονα
πάλος καθαιρεῖ τοῦτο τἀγαθὸν λαβεῖν. 275
πάρειμι δ' ἄκων οὐχ ἑκοῦσιν, οἶδ' ὅτι·
στέργει γὰρ οὐδεὶς ἄγγελον κακῶν ἐπῶν.

ΧΟ. ἄναξ, ἐμοί τοι, μή τι καὶ θεήλατον
τοὔργον τόδ' *ᾖ, ξύννοια βουλεύει πάλαι.

ΚΡ. παῦσαι, πρὶν ὀργῆς κἀμὲ μεστῶσαι λέγων, 280
μὴ 'φευρεθῇς ἄνους τε καὶ γέρων ἅμα.
λέγεις γὰρ οὐκ ἀνεκτά, δαίμονας λέγων
πρόνοιαν ἴσχειν τοῦδε τοῦ νεκροῦ πέρι.
πότερον ὑπερτιμῶντες ὡς εὐεργέτην
ἔκρυπτον αὐτόν, ὅστις ἀμφικίονας 285
ναοὺς πυρώσων ἦλθε κἀναθήματα
καὶ γῆν ἐκείνων καὶ νόμους διασκεδῶν;
ἢ τοὺς κακοὺς τιμῶντας εἰσορᾷς θεούς;
οὐκ ἔστιν. ἀλλὰ ταῦτα καὶ πάλαι πόλεως
ἄνδρες μόλις φέροντες ἐρρόθουν ἐμοί, 290
κρυφῇ κάρα σείοντες, οὐδ' ὑπὸ ζυγῷ
λόφον δικαίως εἶχον, ὡς στέργειν ἐμέ.
ἐκ τῶνδε τούτους ἐξεπίσταμαι καλῶς
παρηγμένους μισθοῖσιν εἰργάσθαι τάδε.
οὐδὲν γὰρ ἀνθρώποισιν οἷον ἄργυρος 295
κακὸν νόμισμ' ἔβλαστε. τοῦτο καὶ πόλεις
πορθεῖ, τόδ' ἄνδρας ἐξανίστησιν δόμων·
τόδ' ἐκδιδάσκει καὶ παραλλάσσει φρένας
χρηστὰς πρὸς αἰσχρὰ πράγμαθ' ἵστασθαι βροτῶν·
πανουργίας δ' ἔδειξεν ἀνθρώποις ἔχειν 300
καὶ παντὸς ἔργου δυσσέβειαν εἰδέναι.
ὅσοι δὲ μισθαρνοῦντες ἤνυσαν τάδε,
χρόνῳ ποτ' ἐξέπραξαν ὡς δοῦναι δίκην.

ἀλλ' εἴπερ ἴσχει Ζεὺς ἔτ' ἐξ ἐμοῦ σέβας,
εὖ τοῦτ' ἐπίστασ', ὅρκιος δέ σοι λέγω, 305
εἰ μὴ τὸν αὐτόχειρα τοῦδε τοῦ τάφου
εὑρόντες ἐκφανεῖτ' ἐς ὀφθαλμοὺς ἐμούς,
οὐχ ὑμὶν Ἅιδης μοῦνος ἀρκέσει, πρὶν ἂν
ζῶντες κρεμαστοὶ τήνδε δηλώσηθ' ὕβριν,
ἵν' εἰδότες τὸ κέρδος ἔνθεν οἰστέον 310
τὸ λοιπὸν ἁρπάζητε, καὶ μάθηθ' ὅτι
οὐκ ἐξ ἅπαντος δεῖ τὸ κερδαίνειν φιλεῖν.
ἐκ τῶν γὰρ αἰσχρῶν λημμάτων τοὺς πλείονας
ἀτωμένους ἴδοις ἂν ἢ σεσωσμένους.

ΦΥ. εἰπεῖν τι δώσεις, ἢ στραφεὶς οὕτως ἴω; 315

ΚΡ. οὐκ οἶσθα καὶ νῦν ὡς ἀνιαρῶς λέγεις;

ΦΥ. ἐν τοῖσιν ὠσὶν ἢ 'πὶ τῇ ψυχῇ δάκνει;

ΚΡ. τί δαί; ῥυθμίζεις τὴν ἐμὴν λύπην ὅπου;

ΦΥ. ὁ δρῶν σ' ἀνιᾷ τὰς φρένας, τὰ δ' ὦτ' ἐγώ.

ΚΡ. οἴμ' ὡς λάλημα δῆλον ἐκπεφυκὸς εἶ. 320

ΦΥ. οὔκουν τό *γ' ἔργον τοῦτο ποιήσας ποτέ.

ΚΡ. καὶ ταῦτ' ἐπ' ἀργύρῳ γε τὴν ψυχὴν προδούς.

ΦΥ. φεῦ.
ἦ δεινὸν ᾧ δοκῇ γε καὶ ψευδῆ δοκεῖν.

ΚΡ. κόμψευε νῦν τὴν δόξαν· εἰ δὲ ταῦτα μὴ
φανεῖτέ μοι τοὺς δρῶντας, ἐξερεῖθ' ὅτι 325
τὰ δειλὰ κέρδη πημονὰς ἐργάζεται.

ΦΥ. ἀλλ' εὑρεθείη μὲν μάλιστ', ἐὰν δέ τοι
ληφθῇ τε καὶ μή, τοῦτο γὰρ τύχη κρινεῖ,
οὐκ ἔσθ' ὅπως ὄψει σὺ δεῦρ' ἐλθόντα με.
καὶ νῦν γὰρ ἐκτὸς ἐλπίδος γνώμης τ' ἐμῆς 330
σωθείς, ὀφείλω τοῖς θεοῖς πολλὴν χάριν.

ΧΟ. στρ.α'. πολλὰ τὰ δεινὰ κοὐδὲν ἀνθρώπου δεινότερον πέλει·
τοῦτο καὶ πολιοῦ πέραν πόντου χειμερίῳ νότῳ 335
χωρεῖ, περιβρυχίοισιν
περῶν ὑπ' οἴδμασιν,
θεῶν τε τὰν ὑπερτάταν, Γᾶν

ἄφθιτον, ἀκαμάταν ἀποτρύεται,
ἰλλομένων ἀρότρων ἔτος εἰς ἔτος, ἱππείῳ γένει πολεύων.
ἀντ.α'. *κουφονόων τε φῦλον ὀρνίθων ἀμφιβαλὼν ἄγει 343
καὶ θηρῶν ἀγρίων ἔθνη, πόντου τ' εἰναλίαν φύσιν 345
σπείραισι δικτυοκλώστοις,
περιφραδὴς ἀνήρ·
κρατεῖ δὲ μηχαναῖς ἀγραύλου
θηρὸς ὀρεσσιβάτα, λασιαύχενά θ' 350
ἵππον ∪ †ἕξεται ἀμφίλοφον ζυγὸν οὔρειόν τ' ἀκμῆτα ταῦρον.
στρ.β'. καὶ φθέγμα καὶ ἀνεμόεν φρόνημα καὶ ἀστυνόμους 354
ὀργὰς ἐδιδάξατο καὶ δυσαύλων
πάγων *διαίθρεια καὶ
δύσομβρα φεύγειν βέλη·
παντοπόρος· ἄπορος ἐπ' οὐδὲν ἔρχεται 360
τὸ μέλλον· Ἅιδα μόνον
φεῦξιν οὐκ ἐπάξεται·
νόσων δ' ἀμηχάνων φυγὰς ξυμπέφρασται.
ἀντ.β'. σοφόν τι τὸ μηχανόεν τέχνας ὑπὲρ ἐλπίδ' ἔχων 365
ποτὲ μὲν κακόν, ἄλλοτ' ἐπ' ἐσθλὸν ἕρπει.
νόμους παρείρων χθονὸς
θεῶν τ' ἔνορκον δίκαν,
ὑψίπολις· ἄπολις, ὅτῳ τὸ μὴ καλὸν 370
ξύνεστι τόλμας χάριν.
μήτ' ἐμοὶ παρέστιος
γένοιτο μήτ' ἴσον φρονῶν, ὃς τάδ' ἔρδοι. 375
ἐς δαιμόνιον τέρας ἀμφινοῶ
τόδε, πῶς εἰδὼς ἀντιλογήσω
τήνδ' οὐκ εἶναι παῖδ' Ἀντιγόνην.
ὦ δύστηνος
καὶ δυστήνου πατρὸς Οἰδιπόδα, 380
τί ποτ'; οὐ δή που σέ γ' ἀπιστοῦσαν
τοῖς βασιλείοις *ἀπάγουσι νόμοις
καὶ ἐν ἀφροσύνῃ καθελόντες;
ΦΥ. ἥδ' ἔστ' ἐκείνη τοὔργον ἡ ξειργασμένη·

τήνδ' εἵλομεν θάπτουσαν. ἀλλὰ ποῦ Κρέων; 385
ΧΟ. ὅδ' ἐκ δόμων ἄψορρος ἐς δέον περᾷ.
ΚΡ. τί δ' ἔστι; ποίᾳ ξύμμετρος προὔβην τύχῃ;
ΦΥ. ἄναξ, βροτοῖσιν οὐδέν ἐστ' ἀπώμοτον.
ψεύδει γὰρ ἡ 'πίνοια τὴν γνώμην. ἐπεὶ
σχολῇ ποθ' ἥξειν δεῦρ' ἂν ἐξηύχουν ἐγὼ 390
ταῖς σαῖς ἀπειλαῖς, αἷς ἐχειμάσθην τότε.
ἀλλ' ἡ γὰρ ἐκτὸς καὶ παρ' ἐλπίδας χαρὰ
ἔοικεν ἄλλῃ μῆκος οὐδὲν ἡδονῇ,
ἥκω, δι' ὅρκων καίπερ ὢν ἀπώμοτος,
κόρην ἄγων τήνδ', ἣ καθευρέθη τάφον 395
κοσμοῦσα. κλῆρος ἐνθάδ' οὐκ ἐπάλλετο,
ἀλλ' ἔστ' ἐμὸν θοὔρμαιον, οὐκ ἄλλου, τόδε.
καὶ νῦν, ἄναξ, τήνδ' αὐτός, ὡς θέλεις, λαβὼν
καὶ κρῖνε κἀξέλεγχ'· ἐγὼ δ' ἐλεύθερος
δίκαιός εἰμι τῶνδ' ἀπηλλάχθαι κακῶν. 400
ΚΡ. ἄγεις δὲ τήνδε τῷ τρόπῳ πόθεν λαβών;
ΦΥ. αὕτη τὸν ἄνδρ' ἔθαπτε· πάντ' ἐπίστασαι.
ΚΡ. ἦ καὶ ξυνίης καὶ λέγεις ὀρθῶς ἃ φῄς;
ΦΥ. ταύτην γ' ἰδὼν θάπτουσαν ὃν σὺ τὸν νεκρὸν
ἀπεῖπας. ἆρ' ἔνδηλα καὶ σαφῆ λέγω; 405
ΚΡ. καὶ πῶς ὁρᾶται κἀπίληπτος ἠρέθη;
ΦΥ. τοιοῦτον ἦν τὸ πρᾶγμ'. ὅπως γὰρ ἥκομεν,
πρὸς σοῦ τὰ δεῖν' ἐκεῖν' ἐπηπειλημένοι,
πᾶσαν κόνιν σήραντες ἣ κατεῖχε τὸν
νέκυν, μυδῶν τε σῶμα γυμνώσαντες εὖ, 410
καθήμεθ' ἄκρων ἐκ πάγων ὑπήνεμοι,
ὀσμὴν ἀπ' αὐτοῦ μὴ βάλοι πεφευγότες,
ἐγερτὶ κινῶν ἄνδρ' ἀνὴρ ἐπιρρόθοις
κακοῖσιν, εἴ τις τοῦδ' ἀφειδήσοι πόνου.
χρόνον τάδ' ἦν τοσοῦτον, ἕς τ' ἐν αἰθέρι 415
μέσῳ κατέστη λαμπρὸς ἡλίου κύκλος
καὶ καῦμ' ἔθαλπε· καὶ τότ' ἐξαίφνης χθονὸς
τυφὼς ἀείρας σκηπτόν, οὐράνιον ἄχος,

πίμπλησι πεδίον, πᾶσαν αἰκίζων φόβην
ὕλης πεδιάδος, ἐν δ' ἐμεστώθη μέγας 420
αἰθήρ· μύσαντες δ' εἴχομεν θείαν νόσον.
καὶ τοῦδ' ἀπαλλαγέντος ἐν χρόνῳ μακρῷ,
ἡ παῖς ὁρᾶται, κἀνακωκύει πικρᾶς
ὄρνιθος ὀξὺν φθόγγον, ὡς ὅταν κενῆς
εὐνῆς νεοσσῶν ὀρφανὸν βλέψῃ λέχος· 425
οὕτω δὲ χαὕτη, ψιλὸν ὡς ὁρᾷ νέκυν,
γόοισιν ἐξῴμωξεν, ἐκ δ' ἀρὰς κακὰς
ἠρᾶτο τοῖσι τοὔργον ἐξειργασμένοις.
καὶ χερσὶν εὐθὺς διψίαν φέρει κόνιν,
ἔκ τ' εὐκροτήτου χαλκέας ἄρδην πρόχου 430
χοαῖσι τρισπόνδοισι τὸν νέκυν στέφει.
χἠμεῖς ἰδόντες ἱέμεσθα, σὺν δέ νιν
θηρώμεθ' εὐθὺς οὐδὲν ἐκπεπληγμένην,
καὶ τάς τε πρόσθεν τάς τε νῦν ἠλέγχομεν
πράξεις· ἄπαρνος δ' οὐδενὸς καθίστατο, 435
ἀλλ' ἡδέως ἔμοιγε κἀλγεινῶς ἅμα.
τὸ μὲν γὰρ αὐτὸν ἐκ κακῶν πεφευγέναι
ἥδιστον, ἐς κακὸν δὲ τοὺς φίλους ἄγειν
ἀλγεινόν. ἀλλὰ πάντα ταῦθ' ἥσσω λαβεῖν
ἐμοὶ πέφυκε τῆς ἐμῆς σωτηρίας. 440

ΚΡ. σὲ δή, σὲ τὴν νεύουσαν ἐς πέδον κάρα,
φῄς, ἢ καταρνεῖ μὴ δεδρακέναι τάδε;

ΑΝ. καὶ φημὶ δρᾶσαι κοὐκ ἀπαρνοῦμαι τὸ μή.

ΚΡ. σὺ μὲν κομίζοις ἂν σεαυτὸν ᾗ θέλεις
ἔξω βαρείας αἰτίας ἐλεύθερον· 445
σὺ δ' εἰπέ μοι μὴ μῆκος, ἀλλὰ συντόμως,
ᾔδης τὰ κηρυχθέντα μὴ πράσσειν τάδε;

ΑΝ. ᾔδη· τί δ' οὐκ ἔμελλον; ἐμφανῆ γὰρ ἦν.

ΚΡ. καὶ δῆτ' ἐτόλμας τούσδ' ὑπερβαίνειν νόμους;

ΑΝ. οὐ γάρ τί μοι Ζεὺς ἦν ὁ κηρύξας τάδε 450
οὐδ' ἡ ξύνοικος τῶν κάτω θεῶν Δίκη,
οἳ τούσδ' ἐν ἀνθρώποισιν ὥρισαν νόμους.

οὐδὲ σθένειν τοσοῦτον ᾠόμην τὰ σὰ
κηρύγμαθ', ὥστ' ἄγραπτα κἀσφαλῆ θεῶν
νόμιμα δύνασθαι θνητὸν ὄνθ' ὑπερδραμεῖν. 455
οὐ γάρ τι νῦν γε κἀχθές, ἀλλ' ἀεί ποτε
ζῇ ταῦτα, κοὐδεὶς οἶδεν ἐξ ὅτου 'φάνη.
τούτων ἐγὼ οὐκ ἔμελλον, ἀνδρὸς οὐδενὸς
φρόνημα δείσασ', ἐν θεοῖσι τὴν δίκην
δώσειν· θανουμένη γὰρ ἐξῄδη, τί δ' οὔ; 460
κεἰ μὴ σὺ προὐκήρυξας. εἰ δὲ τοῦ χρόνου
πρόσθεν θανοῦμαι, κέρδος αὔτ' ἐγὼ λέγω.
ὅστις γὰρ ἐν πολλοῖσιν ὡς ἐγὼ κακοῖς
ζῇ, πῶς ὅδ' οὐχὶ κατθανὼν κέρδος φέρει;
οὕτως ἔμοιγε τοῦδε τοῦ μόρου τυχεῖν 465
παρ' οὐδὲν ἄλγος· ἀλλ' ἄν, εἰ τὸν ἐξ ἐμῆς
μητρὸς θανόντ' ἄθαπτον ἠνσχόμην νέκυν,
κείνοις ἂν ἤλγουν· τοῖσδε δ' οὐκ ἀλγύνομαι.
σοὶ δ' εἰ δοκῶ νῦν μῶρα δρῶσα τυγχάνειν,
σχεδόν τι μώρῳ μωρίαν ὀφλισκάνω. 470

ΧΟ. δηλοῖ τὸ γέννημ' ὠμὸν ἐξ ὠμοῦ πατρὸς
τῆς παιδός· εἴκειν δ' οὐκ ἐπίσταται κακοῖς.

ΚΡ. ἀλλ' ἴσθι τοι τὰ σκλήρ' ἄγαν φρονήματα
πίπτειν μάλιστα, καὶ τὸν ἐγκρατέστατον
σίδηρον ὀπτὸν ἐκ πυρὸς περισκελῆ 475
θραυσθέντα καὶ ῥαγέντα πλεῖστ' ἂν εἰσίδοις.
σμικρῷ χαλινῷ δ' οἶδα τοὺς θυμουμένους
ἵππους καταρτυθέντας· οὐ γὰρ ἐκπέλει
φρονεῖν μέγ' ὅστις δοῦλός ἐστι τῶν πέλας.
αὕτη δ' ὑβρίζειν μὲν τότ' ἐξηπίστατο, 480
νόμους ὑπερβαίνουσα τοὺς προκειμένους·
ὕβρις δ', ἐπεὶ δέδρακεν, ἥδε δευτέρα,
τούτοις ἐπαυχεῖν καὶ δεδρακυῖαν γελᾶν.
ἢ νῦν ἐγὼ μὲν οὐκ ἀνήρ, αὕτη δ' ἀνήρ,
εἰ ταῦτ' ἀνατὶ τῇδε κείσεται κράτη. 485
ἀλλ' εἴτ' ἀδελφῆς εἴθ' *ὁμαιμονεστέρα

τοῦ παντὸς ἡμῖν Ζηνὸς ἑρκείου κυρεῖ,
αὐτή τε χὴ ξύναιμος οὐκ ἀλύξετον
μόρου κακίστου· καὶ γὰρ οὖν κείνην ἴσον
ἐπαιτιῶμαι τοῦδε βουλεῦσαι τάφου. 490
καί νιν καλεῖτ' · ἔσω γὰρ εἶδον ἀρτίως
λυσσῶσαν αὐτὴν οὐδ' ἐπήβολον φρενῶν.
φιλεῖ δ' ὁ θυμὸς πρόσθεν ᾑρῆσθαι κλοπεὺς
τῶν μηδὲν ὀρθῶς ἐν σκότῳ τεχνωμένων.
μισῶ γε μέντοι χὥταν ἐν κακοῖσί τις 495
ἁλοὺς ἔπειτα τοῦτο καλλύνειν θέλῃ.

ΑΝ. θέλεις τι μεῖζον ἢ κατακτεῖναί μ' ἑλών;

ΚΡ. ἐγὼ μὲν οὐδέν· τοῦτ' ἔχων ἅπαντ' ἔχω.

ΑΝ. τί δῆτα μέλλεις; ὡς ἐμοὶ τῶν σῶν λόγων
ἀρεστὸν οὐδέν, μηδ' ἀρεσθείη ποτέ, 500
οὕτω δὲ καὶ σοὶ τἄμ' ἀφανδάνοντ' ἔφυ.
καίτοι πόθεν κλέος γ' ἂν εὐκλεέστερον
κατέσχον ἢ τὸν αὐτάδελφον ἐν τάφῳ
τιθεῖσα; τούτοις τοῦτο πᾶσιν ἀνδάνειν
λέγοιτ' ἄν, εἰ μὴ γλῶσσαν *ἐγκλείσαι φόβος. 505
ἀλλ' ἡ τυραννὶς πολλά τ' ἄλλ' εὐδαιμονεῖ
κἄξεστιν αὐτῇ δρᾶν λέγειν θ' ἃ βούλεται.

ΚΡ. σὺ τοῦτο μούνη τῶνδε Καδμείων ὁρᾷς.

ΑΝ. ὁρῶσι χοὗτοι· σοὶ δ' ὑπίλλουσι στόμα.

ΚΡ. σὺ δ' οὐκ ἐπαιδεῖ, τῶνδε χωρὶς εἰ φρονεῖς; 510

ΑΝ. οὐδὲν γὰρ αἰσχρὸν τοὺς ὁμοσπλάγχνους σέβειν.

ΚΡ. οὔκουν ὅμαιμος χὠ καταντίον θανών;

ΑΝ. ὅμαιμος ἐκ μιᾶς τε καὶ ταὐτοῦ πατρός.

ΚΡ. πῶς δῆτ' ἐκείνῳ δυσσεβῆ τιμᾷς χάριν;

ΑΝ. οὐ μαρτυρήσει ταῦθ' ὁ κατθανὼν νέκυς. 515

ΚΡ. εἴ τοί σφε τιμᾷς ἐξ ἴσου τῷ δυσσεβεῖ.

ΑΝ. οὐ γάρ τι δοῦλος, ἀλλ' ἀδελφὸς ὤλετο.

ΚΡ. πορθῶν δὲ τήνδε γῆν· ὁ δ' ἀντιστὰς ὕπερ.

ΑΝ. ὁμῶς ὅ γ' Ἅιδης τοὺς νόμους τούτους ποθεῖ.

ΚΡ. ἀλλ' οὐχ ὁ χρηστὸς τῷ κακῷ λαχεῖν ἴσος. 520

ΑΝ. τίς οἶδεν εἰ κάτω 'στὶν εὐαγῆ τάδε;
ΚΡ. οὔτοι ποθ' οὐχθρός, οὐδ' ὅταν θάνῃ, φίλος.
ΑΝ. οὔτοι συνέχθειν, ἀλλὰ συμφιλεῖν ἔφυν.
ΚΡ. κάτω νυν ἐλθοῦσ', εἰ φιλητέον, φίλει
κείνους· ἐμοῦ δὲ ζῶντος οὐκ ἄρξει γυνή. 525
ΧΟ. καὶ μὴν πρὸ πυλῶν ἥδ' Ἰσμήνη,
φιλάδελφα κάτω δάκρυ' εἰβομένη·
νεφέλη δ' ὀφρύων ὕπερ αἱματόεν
ῥέθος αἰσχύνει,
τέγγουσ' εὐῶπα παρειάν. 530
ΚΡ. σὺ δ', ἣ κατ' οἴκους ὡς ἔχιδν' ὑφειμένη
λήθουσά μ' ἐξέπινες, οὐδ' ἐμάνθανον
τρέφων δύ' ἄτα κἀπαναστάσεις θρόνων,
φέρ' εἰπὲ δή μοι, καὶ σὺ τοῦδε τοῦ τάφου
φήσεις μετασχεῖν, ἢ 'ξομεῖ τὸ μὴ εἰδέναι; 535
ΙΣ. δέδρακα τοὔργον, εἴπερ ἥδ' ὁμορροθεῖ,
καὶ ξυμμετίσχω καὶ φέρω τῆς αἰτίας.
ΑΝ. ἀλλ' οὐκ ἐάσει τοῦτό γ' ἡ δίκη σ', ἐπεὶ
οὔτ' ἠθέλησας οὔτ' ἐγὼ 'κοινωσάμην.
ΙΣ. ἀλλ' ἐν κακοῖς τοῖς σοῖσιν οὐκ αἰσχύνομαι 540
ξύμπλουν ἐμαυτὴν τοῦ πάθους ποιουμένη.
ΑΝ. ὧν τοὔργον, Ἅιδης χοὶ κάτω ξυνίστορες·
λόγοις δ' ἐγὼ φιλοῦσαν οὐ στέργω φίλην.
ΙΣ. μήτοι, κασιγνήτη, μ' ἀτιμάσῃς τὸ μὴ οὐ
θανεῖν τε σὺν σοὶ τὸν θανόντα θ' ἁγνίσαι. 545
ΑΝ. μή μοι θάνῃς σὺ κοινά, μηδ' ἃ μὴ 'θιγες
ποιοῦ σεαυτῆς. ἀρκέσω θνήσκουσ' ἐγώ.
ΙΣ. καὶ τίς βίος μοι σοῦ λελειμμένῃ φίλος;
ΑΝ. Κρέοντ' ἐρώτα· τοῦδε γὰρ σὺ κηδεμών.
ΙΣ. τί ταῦτ' ἀνιᾷς μ', οὐδὲν ὠφελουμένη; 550
ΑΝ. ἀλγοῦσα μὲν δῆτ', εἰ γέλωτ' ἔν σοι γελῶ.
ΙΣ. τί δῆτ' ἂν ἀλλὰ νῦν σ' ἔτ' ὠφελοῖμ' ἐγώ;
ΑΝ. σῶσον σεαυτήν. οὐ φθονῶ σ' ὑπεκφυγεῖν.
ΙΣ. οἴμοι τάλαινα, κἀμπλάκω τοῦ σοῦ μόρου;

ΑΝ. σὺ μὲν γὰρ εἵλου ζῆν, ἐγὼ δὲ κατθανεῖν. 555
ΙΣ. ἀλλ' οὐκ ἐπ' ἀρρήτοις γε τοῖς ἐμοῖς λόγοις.
ΑΝ. καλῶς σὺ μὲν τοῖς, τοῖς δ' ἐγὼ 'δόκουν φρονεῖν.
ΙΣ. καὶ μὴν ἴση νῷν ἐστιν ἡ 'ξαμαρτία.
ΑΝ. θάρσει. σὺ μὲν ζῇς, ἡ δ' ἐμὴ ψυχὴ πάλαι
τέθνηκεν, ὥστε τοῖς θανοῦσιν ὠφελεῖν. 560
ΚΡ. τὼ παῖδέ φημι τώδε τὴν μὲν ἀρτίως
ἄνουν πεφάνθαι, τὴν δ' ἀφ' οὗ τὰ πρῶτ' ἔφυ.
ΙΣ. οὐ γάρ ποτ', ὦναξ, οὐδ' ὃς ἂν βλάστῃ μένει
νοῦς τοῖς κακῶς πράσσουσιν, ἀλλ' ἐξίσταται.
ΚΡ. σοὶ γοῦν, ὅθ' εἵλου σὺν κακοῖς πράσσειν κακά. 565
ΙΣ. τί γὰρ μόνῃ μοι τῆσδ' ἄτερ βιώσιμον;
ΚΡ. ἀλλ' ἥδε μέντοι μὴ λέγ'· οὐ γὰρ ἔστ' ἔτι.
ΙΣ. ἀλλὰ κτενεῖς νυμφεῖα τοῦ σαυτοῦ τέκνου;
ΚΡ. ἀρώσιμοι γάρ χἀτέρων εἰσὶν γύαι.
ΙΣ. οὐχ ὥς γ' ἐκείνῳ τῇδέ τ' ἦν ἡρμοσμένα. 570
ΚΡ. κακὰς ἐγὼ γυναῖκας υἱέσι στυγῶ.
*ΑΝ. ὦ φίλταθ' Αἷμον, ὥς σ' ἀτιμάζει πατήρ.
ΚΡ. ἄγαν γε λυπεῖς καὶ σὺ καὶ τὸ σὸν λέχος.
*ΧΟ. ἦ γὰρ στερήσεις τῆσδε τὸν σαυτοῦ γόνον;
ΚΡ. Ἅιδης ὁ παύσων τούσδε τοὺς γάμους ἔφυ. 575
*ΧΟ. δεδογμένν', ὡς ἔοικε, τήνδε κατθανεῖν.
ΚΡ. καὶ σοί γε κἀμοί. μὴ τριβὰς ἔτ', ἀλλά νιν
κομίζετ' εἴσω, δμῶες· ἐκ δὲ τοῦδε χρὴ
γυναῖκας εἶναι τάσδε μηδ' ἀνειμένας.
φεύγουσι γάρ τοι χοἱ θρασεῖς, ὅταν πέλας 580
ἤδη τὸν Ἅιδην εἰσορῶσι τοῦ βίου.
ΧΟ. στρ.α'. εὐδαίμονες οἷσι κακῶν ἄγευστος αἰών.
οἷς γὰρ ἂν σεισθῇ θεόθεν δόμος, ἄτας
οὐδὲν ἐλλείπει, γενεᾶς ἐπὶ πλῆθος ἕρπον· 585
ὅμοιον ὥστε ποντίαις
5 οἶδμα δυσπνόοις ὅταν
Θρῄσσαισιν ἔρεβος ὕφαλον ἐπιδράμῃ πνοαῖς,
κυλίνδει βυσσόθεν κελαινὰν 590

θῖνα καὶ δυσάνεμον,
στόνῳ βρέμουσι δ' ἀντιπλῆγες ἀκταί.
ἀντ.α'. ἀρχαῖα τὰ Λαβδακιδᾶν οἴκων ὁρῶμαι 593
πήματα †φθιμένων ἐπὶ πήμασι πίπτοντ', 595
οὐδ' ἀπαλλάσσει γενεὰν γένος, ἀλλ' ἐρείπει
θεῶν τις, οὐδ' ἔχει λύσιν.
5 νῦν γὰρ ἐσχάτας ὑπὲρ
ῥίζας *ἐτέτατο φάος ἐν Οἰδίπου δόμοις. 600
κατ' αὖ νιν φοινία θεῶν τῶν
νερτέρων ἀμᾷ κόνις
λόγου τ' ἄνοια καὶ φρενῶν Ἐρινύς.
στρ.β'. τεάν, Ζεῦ, δύνασιν τίς ἀνδρῶν
ὑπερβασία κατάσχοι, 605
τὰν οὔθ' ὕπνος αἱρεῖ ποθ' ὁ παντογήρως
οὔτ' *ἀκάμαντες θεῶν
5 μῆνες, ἀγήρῳ δὲ χρόνῳ δυνάστας
κατέχεις Ὀλύμπου
μαρμαρόεσσαν αἴγλαν. 610
τό τ' ἔπειτα καὶ τὸ μέλλον
καὶ τὸ πρὶν ἐπαρκέσει
10 νόμος ὅδ', οὐδὲν *ἕρπων
θνατῶν βιότῳ πάμπολις ἐκτὸς ἄτας.
ἀντ.β'. ἁ γὰρ δὴ πολύπλαγκτος ἐλπὶς 615
πολλοῖς μὲν ὄνασις ἀνδρῶν,
πολλοῖς δ' ἀπάτα κουφονόων ἐρώτων·
εἰδότι δ' οὐδὲν ἕρπει,
5 πρὶν πυρὶ θερμῷ πόδα τις προσαύσῃ.
σοφίᾳ γὰρ ἔκ του 620
κλεινὸν ἔπος πέφανται,
τὸ κακὸν δοκεῖν ποτ' ἐσθλὸν
τῷδ' ἔμμεν ὅτῳ φρένας
10 θεὸς ἄγει πρὸς ἄταν·
πράσσει δ' ὀλιγοστὸν χρόνον ἐκτὸς ἄτας. 625
ὅδε μὴν Αἵμων, παίδων τῶν σῶν

νέατον γέννημ'· ἆρ' ἀχνύμενος
[τῆς μελλογάμου]
τάλιδος ἥκει μόρον Ἀντιγόνης,
ἀπάτας λεχέων ὑπεραλγῶν; 630

ΚΡ. τάχ' εἰσόμεσθα μάντεων ὑπέρτερον.
ὦ παῖ, τελείαν ψῆφον ἆρα μὴ κλύων
τῆς μελλονύμφου πατρὶ λυσσαίνων πάρει;
ἢ σοὶ μὲν ἡμεῖς πανταχῇ δρῶντες φίλοι;

ΑΙΜΩΝ.

πάτερ, σός εἰμι· καὶ σύ μοι γνώμας ἔχων 635
χρηστὰς ἀπορθοῖς, αἷς ἔγωγ' ἐφέψομαι.
ἐμοὶ γὰρ οὐδεὶς ἀξίως ἔσται γάμος
μείζων φέρεσθαι σοῦ καλῶς ἡγουμένου.

ΚΡ. οὕτω γάρ, ὦ παῖ, χρὴ διὰ στέρνων ἔχειν,
γνώμης πατρῴας πάντ' ὄπισθεν ἑστάναι. 640
τούτου γὰρ οὕνεκ' ἄνδρες εὔχονται γονὰς
κατηκόους φύσαντες ἐν δόμοις ἔχειν,
ὡς καὶ τὸν ἐχθρὸν ἀνταμύνωνται κακοῖς,
καὶ τὸν φίλον τιμῶσιν ἐξ ἴσου πατρί.
ὅστις δ' ἀνωφέλητα φιτύει τέκνα, 645
τί τόνδ' ἂν εἴποις ἄλλο πλὴν αὑτῷ πόνους
φῦσαι, πολὺν δὲ τοῖσιν ἐχθροῖσιν γέλων;
μή νύν ποτ', ὦ παῖ, τὰς φρένας *γ' ὑφ' ἡδονῆς
γυναικὸς οὕνεκ' ἐκβάλῃς, εἰδὼς ὅτι
ψυχρὸν παραγκάλισμα τοῦτο γίγνεται, 650
γυνὴ κακὴ ξύνευνος ἐν δόμοις. τί γὰρ
γένοιτ' ἂν ἕλκος μεῖζον ἢ φίλος κακός;
ἀλλὰ πτύσας ὡσεί τε δυσμενῆ μέθες
τὴν παῖδ' ἐν Ἅιδου τήνδε νυμφεύειν τινί.
ἐπεὶ γὰρ αὐτὴν εἷλον ἐμφανῶς ἐγὼ 655
πόλεως ἀπιστήσασαν ἐκ πάσης μόνην,
ψευδῆ γ' ἐμαυτὸν οὐ καταστήσω πόλει,
ἀλλὰ κτενῶ. πρὸς ταῦτ' ἐφυμνείτω Δία
ξύναιμον· εἰ γὰρ δὴ τά γ' ἐγγενῆ φύσει

ἄκοσμα θρέψω, κάρτα τοὺς ἔξω γένους. 660
ἐν τοῖς γὰρ οἰκείοισιν ὅστις ἔστ᾽ ἀνὴρ
χρηστός, φανεῖται κἀν πόλει δίκαιος ὤν.
ὅστις δ᾽ ὑπερβὰς ἢ νόμους βιάζεται,
ἢ τοὐπιτάσσειν τοῖς κρατύνουσιν νοεῖ,
οὐκ ἔστ᾽ ἐπαίνου τοῦτον ἐξ ἐμοῦ τυχεῖν. 665
ἀλλ᾽ ὃν πόλις στήσειε, τοῦδε χρὴ κλύειν
καὶ σμικρὰ καὶ δίκαια καὶ τἀναντία.
καὶ τοῦτον ἂν τὸν ἄνδρα θαρσοίην ἐγὼ
καλῶς μὲν ἄρχειν, εὖ δ᾽ ἂν ἄρχεσθαι θέλειν,
δορός τ᾽ ἂν ἐν χειμῶνι προστεταγμένον 670
μένειν δίκαιον κἀγαθὸν παραστάτην.
ἀναρχίας δὲ μεῖζον οὐκ ἔστιν κακόν.
αὕτη πόλεις τ᾽ ὄλλυσιν, ἥδ᾽ ἀναστάτους
οἴκους τίθησιν· ἥδε σὺν μάχῃ δορὸς
τροπὰς καταρρήγνυσι· τῶν δ᾽ ὀρθουμένων 675
σώζει τὰ πολλὰ σώμαθ᾽ ἡ πειθαρχία.
οὕτως ἀμυντέ᾽ ἐστὶ τοῖς κοσμουμένοις,
κοὔτοι γυναικὸς οὐδαμῶς ἡσσητέα.
κρεῖσσον γάρ, εἴπερ δεῖ, πρὸς ἀνδρὸς ἐκπεσεῖν,
κοὐκ ἂν γυναικῶν ἥσσονες καλοίμεθ᾽ ἄν. 680

ΧΟ. ἡμῖν μέν, εἰ μὴ τῷ χρόνῳ κεκλέμμεθα,
λέγειν φρονούντως ὧν λέγεις δοκεῖς πέρι.

ΑΙ. πάτερ, θεοὶ φύουσιν ἀνθρώποις φρένας,
πάντων ὅσ᾽ ἐστὶ κτημάτων ὑπέρτατον.
ἐγὼ δ᾽ ὅπως σὺ μὴ λέγεις ὀρθῶς τάδε, 685
οὔτ᾽ ἂν δυναίμην μήτ᾽ ἐπισταίμην λέγειν·
γένοιτο μέντἂν χἀτέρῳ καλῶς ἔχον.
σοῦ δ᾽ οὖν πέφυκα πάντα προσκοπεῖν ὅσα
λέγει τις ἢ πράσσει τις ἢ ψέγειν ἔχει.
τὸ γὰρ σὸν ὄμμα δεινὸν ἀνδρὶ δημότῃ 690
λόγοις τοιούτοις, οἷς σὺ μὴ τέρψει κλύων·
ἐμοὶ δ᾽ ἀκούειν ἔσθ᾽ ὑπὸ σκότου τάδε,
τὴν παῖδα ταύτην οἳ᾽ ὀδύρεται πόλις,

πασῶν γυναικῶν ὡς ἀναξιωτάτη
κάκιστ' ἀπ' ἔργων εὐκλεεστάτων φθίνει, 695
ἥτις τὸν αὐτῆς αὐτάδελφον ἐν φοναῖς
πεπτῶτ' ἄθαπτον μήθ' ὑπ' ὠμηστῶν κυνῶν
εἴασ' ὀλέσθαι μήθ' ὑπ' οἰωνῶν τινός·
οὐχ ἥδε χρυσῆς ἀξία τιμῆς λαχεῖν;
τοιάδ' ἐρεμνὴ σῖγ' ἐπέρχεται φάτις. 700
ἐμοὶ δὲ σοῦ πράσσοντος εὐτυχῶς, πάτερ,
οὐκ ἔστιν οὐδὲν κτῆμα τιμιώτερον.
τί γὰρ πατρὸς θάλλοντος εὐκλείας τέκνοις
ἄγαλμα μεῖζον, ἢ τί πρὸς παίδων πατρί;
μή νυν ἓν ἦθος μοῦνον ἐν σαυτῷ φόρει, 705
ὡς φῄς σύ, κοὐδὲν ἄλλο, τοῦτ' ὀρθῶς ἔχειν.
ὅστις γὰρ αὐτὸς ἢ φρονεῖν μόνος δοκεῖ,
ἢ γλῶσσαν, ἣν οὐκ ἄλλος, ἢ ψυχὴν ἔχειν,
οὗτοι διαπτυχθέντες ὤφθησαν κενοί.
ἀλλ' ἄνδρα, κεἴ τις ᾖ σοφός, τὸ μανθάνειν 710
πόλλ' αἰσχρὸν οὐδὲν καὶ τὸ μὴ τείνειν ἄγαν.
ὁρᾷς παρὰ ῥείθροισι χειμάρροις ὅσα
δένδρων ὑπείκει, κλῶνας ὡς ἐκσώζεται,
τὰ δ' ἀντιτείνοντ' αὐτόπρεμν' ἀπόλλυται.
αὕτως δὲ ναὸς ὅστις ἐγκρατῆ πόδα 715
τείνας ὑπείκει μηδέν, ὑπτίοις κάτω
στρέψας τὸ λοιπὸν σέλμασιν ναυτίλλεται.
ἀλλ' εἶκε θυμῷ καὶ μετάστασιν δίδου.
γνώμη γὰρ εἴ τις κἀπ' ἐμοῦ νεωτέρου
πρόσεστι, φήμ' ἔγωγε πρεσβεύειν πολὺ 720
φῦναι τὸν ἄνδρα πάντ' ἐπιστήμης πλέων·
εἰ δ' οὖν, φιλεῖ γὰρ τοῦτο μὴ ταύτῃ ῥέπειν,
καὶ τῶν λεγόντων εὖ καλὸν τὸ μανθάνειν.

ΧΟ. ἄναξ, σέ τ' εἰκός, εἴ τι καίριον λέγει,
μαθεῖν, σέ τ' αὖ τοῦδ'· εὖ γὰρ εἴρηται διπλᾶ. 725

ΚΡ. οἱ τηλικοίδε καὶ διδαξόμεσθα δὴ
φρονεῖν ὑπ' ἀνδρὸς τηλικοῦδε τὴν φύσιν;

ΑΙ. μηδὲν τὸ μὴ δίκαιον· εἰ δ' ἐγὼ νέος,
οὐ τὸν χρόνον χρὴ μᾶλλον ἢ τἄργα σκοπεῖν.
ΚΡ. ἔργον γάρ ἐστι τοὺς ἀκοσμοῦντας σέβειν; 730
ΑΙ. οὐδ' ἂν κελεύσαιμ' εὐσεβεῖν εἰς τοὺς κακούς.
ΚΡ. οὐχ ἥδε γὰρ τοιᾷδ' ἐπείληπται νόσῳ;
ΑΙ. οὔ φησι Θήβης τῆσδ' ὁμόπτολις λεώς.
ΚΡ. πόλις γὰρ ἡμῖν ἁμὲ χρὴ τάσσειν ἐρεῖ;
ΑΙ. ὁρᾷς τόδ' ὡς εἴρηκας ὡς ἄγαν νέος; 735
ΚΡ. ἄλλῳ γὰρ ἢ 'μοὶ χρή *με τῆσδ' ἄρχειν χθονός;
ΑΙ. πόλις γὰρ οὐκ ἔσθ' ἥτις ἀνδρός ἐσθ' ἑνός.
ΚΡ. οὐ τοῦ κρατοῦντος ἡ πόλις νομίζεται;
ΑΙ. καλῶς ἐρήμης γ' ἂν σὺ γῆς ἄρχοις μόνος.
ΚΡ. ὅδ', ὡς ἔοικε, τῇ γυναικὶ συμμαχεῖ. 740
ΑΙ. εἴπερ γυνὴ σύ· σοῦ γὰρ οὖν προκήδομαι.
ΚΡ. ὦ παγκάκιστε, διὰ δίκης ἰὼν πατρί.
ΑΙ. οὐ γὰρ δίκαιά σ' ἐξαμαρτάνονθ' ὁρῶ.
ΚΡ. ἁμαρτάνω γὰρ τὰς ἐμὰς ἀρχὰς σέβων;
ΑΙ. οὐ γὰρ σέβεις, τιμάς γε τὰς θεῶν πατῶν. 745
ΚΡ. ὦ μιαρὸν ἦθος καὶ γυναικὸς ὕστερον.
ΑΙ. οὔ *τἂν ἕλοις ἥσσω γε τῶν αἰσχρῶν ἐμέ.
ΚΡ. ὁ γοῦν λόγος σοι πᾶς ὑπὲρ κείνης ὅδε.
ΑΙ. καὶ σοῦ γε κἀμοῦ, καὶ θεῶν τῶν νερτέρων.
ΚΡ. ταύτην ποτ' οὐκ ἔσθ' ὡς ἔτι ζῶσαν γαμεῖς. 750
ΑΙ. ἥδ' οὖν θανεῖται καὶ θανοῦσ' ὀλεῖ τινά.
ΚΡ. ἦ κἀπαπειλῶν ὧδ' ἐπεξέρχει θρασύς;
ΑΙ. τίς δ' ἔστ' ἀπειλὴ πρὸς κενὰς γνώμας λέγειν;
ΚΡ. κλαίων φρενώσεις, ὧν φρενῶν αὐτὸς κενός.
ΑΙ. εἰ μὴ πατὴρ ἦσθ', εἶπον ἄν σ' οὐκ εὖ φρονεῖν. 755
ΚΡ. γυναικὸς ὢν δούλευμα, μὴ κώτιλλέ με.
ΑΙ. βούλει λέγειν τι καὶ λέγων μηδὲν κλύειν;
ΚΡ. ἄληθες; ἀλλ' οὐ, τόνδ' Ὄλυμπον, ἴσθ' ὅτι,
χαίρων ἐπὶ ψόγοισι δεννάσεις ἐμέ.
ἄγετε τὸ μῖσος, ὡς κατ' ὄμματ' αὐτίκα 760
παρόντι θνήσκῃ πλησία τῷ νυμφίῳ.

ΑΙ. οὐ δῆτ' ἔμοιγε, τοῦτο μὴ δόξῃς ποτέ,
οὔθ' ἥδ' ὀλεῖται πλησία, σύ τ' οὐδαμὰ
τοὐμὸν προσόψει κρᾶτ' ἐν ὀφθαλμοῖς ὁρῶν,
ὡς τοῖς θέλουσι τῶν φίλων μαίνῃ συνών. 765
ΧΟ. ἀνήρ, ἄναξ, βέβηκεν ἐξ ὀργῆς ταχύς·
νοῦς δ' ἐστὶ τηλικοῦτος ἀλγήσας βαρύς.
ΚΡ. δράτω, φρονείτω μεῖζον ἢ κατ' ἄνδρ' ἰών·
τὰ δ' οὖν κόρα τάδ' οὐκ ἀπαλλάξει μόρου.
ΧΟ. ἄμφω γὰρ αὐτὰ καὶ κατακτεῖναι νοεῖς; 770
ΚΡ. οὐ τήν γε μὴ θιγοῦσαν· εὖ γὰρ οὖν λέγεις.
ΧΟ. μόρῳ δὲ ποίῳ καί σφε βουλεύει κτανεῖν;
ΚΡ. ἄγων ἔρημος ἔνθ' ἂν ᾖ βροτῶν στίβος
κρύψω πετρώδει ζῶσαν ἐν κατώρυχι,
φορβῆς τοσοῦτον ὡς ἅγος μόνον προθείς, 775
ὅπως μίασμα πᾶσ' ὑπεκφύγῃ πόλις.
κἀκεῖ τὸν Ἅιδην, ὃν μόνον σέβει θεῶν,
αἰτουμένη που τεύξεται τὸ μὴ θανεῖν,
ἢ γνώσεται γοῦν ἀλλὰ τηνικαῦθ' ὅτι
πόνος περισσός ἐστι τὰν Ἅιδου σέβειν. 780
ΧΟ. στρ. Ἔρως ἀνίκατε μάχαν,
Ἔρως, ὃς ἐν κτήμασι πίπτεις,
ὃς ἐν μαλακαῖς παρειαῖς
νεάνιδος ἐννυχεύεις,
5 φοιτᾷς δ' ὑπερπόντιος ἔν τ' ἀγρονόμοις αὐλαῖς· 785
καί σ' οὔτ' ἀθανάτων φύξιμος οὐδεὶς
οὔθ' ἁμερίων ἐπ' ἀνθρώπων, ὁ δ' ἔχων μέμηνεν. 790
ἀντ. σὺ καὶ δικαίων ἀδίκους
φρένας παρασπᾷς ἐπὶ λώβᾳ·
σὺ καὶ τόδε νεῖκος ἀνδρῶν
ξύναιμον ἔχεις ταράξας·
5 νικᾷ δ' ἐναργὴς βλεφάρων ἵμερος εὐλέκτρου 795
νύμφας, τῶν μεγάλων †πάρεδρος ἐν ἀρχαῖς
θεσμῶν· ἄμαχος γὰρ ἐμπαίζει θεὸς Ἀφροδίτα. 800
νῦν δ' ἤδη 'γὼ καὐτὸς θεσμῶν

ἔξω φέρομαι τάδ' ὁρῶν, ἴσχειν δ'
οὐκέτι πηγὰς δύναμαι δακρύων,
τὸν παγκοίταν ὅθ' ὁρῶ θάλαμον
τήνδ' Ἀντιγόνην ἀνύτουσαν. 805

ΑΝ. στρ.α'. ὁρᾶτ' ἔμ', ὦ γᾶς πατρίας πολῖται,
τὰν νεάταν ὁδὸν
στείχουσαν, νέατον δὲ φέγγος
λεύσσουσαν ἀελίου,
5 κοὔποτ' αὖθις· ἀλλά μ' ὁ παγκοίτας Ἅιδας ζῶσαν ἄγει 810
τὰν Ἀχέροντος
ἀκτάν, οὔθ' ὑμεναίων
ἔγκληρον, οὔτ' *ἐπινύμφειός πώ μέ τις ὕμνος 815
ὕμνησεν, ἀλλ' Ἀχέροντι νυμφεύσω.

ΧΟ. οὐκοῦν κλεινὴ καὶ ἔπαινον ἔχουσ'
ἐς τόδ' ἀπέρχει κεῦθος νεκύων,
οὔτε φθινάσιν πληγεῖσα νόσοις
οὔτε ξιφέων ἐπίχειρα λαχοῦσ', 820
ἀλλ', αὐτόνομος, ζῶσα μόνη δὴ
θνητῶν Ἀΐδην καταβήσει.

ΑΝ. ἀντ.α'. ἤκουσα δὴ λυγροτάταν ὀλέσθαι
τὰν Φρυγίαν ξέναν
Ταντάλου Σιπύλῳ πρὸς ἄκρῳ, 825
τὰν κισσὸς ὡς ἀτενὴς
5 πετραία βλάστα δάμασεν, καί νιν ὄμβρῳ τακομέναν,
ὡς φάτις ἀνδρῶν,
χιών τ' οὐδαμὰ λείπει, 830
τέγγει δ' ὑπ' ὀφρύσι παγκλαύτοις δειράδας· ᾧ με
δαίμων ὁμοιοτάταν κατευνάζει.

ΧΟ. ἀλλὰ θεός τοι καὶ θεογεννής,
ἡμεῖς δὲ βροτοὶ καὶ θνητογενεῖς. 835
καίτοι φθιμένῳ μέγ' ἀκοῦσαι
τοῖς ἰσοθέοις ἔγκληρα λαχεῖν
[ζῶσαν καὶ ἔπειτα θανοῦσαν.]

ΑΝ. στρ.β'. οἴμοι γελῶμαι. τί με, πρὸς θεῶν πατρῴων, 838

οὐκ *οὐλομέναν ὑβρίζεις, 840
ἀλλ' ἐπίφαντον;
ὦ πόλις, ὦ πόλεως
5 πολυκτήμονες ἄνδρες.
ἰὼ Διρκαῖαι κρῆναι Θήβας τ'
εὐαρμάτου ἄλσος, ἔμπας 845
ξυμμάρτυρας ὕμμ' ἐπικτῶμαι,
οἵα φίλων ἄκλαυτος, οἵοις νόμοις
10 πρὸς *ἔρυμα τυμβόχωστον ἔρχομαι τάφου ποταινίου·
ἰὼ δύστανος, 850
†οὔτ' ἐν βροτοῖσιν οὔτ' ἐν νεκροῖσιν
μέτοικος, οὐ ζῶσιν, οὐ θανοῦσιν.
ΧΟ. προβᾶσ' ἐπ' ἔσχατον θράσους
15 ὑψηλὸν ἐς Δίκας βάθρον
προσέπεσες, ὦ τέκνον, πολύ. 855
πατρῷον δ' ἐκτίνεις τιν' ἆθλον.
ΑΝ. ἀντ.β'. ἔψαυσας ἀλγεινοτάτας ἐμοὶ μερίμνας,
πατρὸς τριπόλιστον οἶκτον
τοῦ τε πρόπαντος
ἁμετέρου πότμου 860
5 κλεινοῖς Λαβδακίδαισιν.
ἰὼ ματρῷαι λέκτρων ἆται
κοιμήματά τ' αὐτογέννητ'
ἐμῷ πατρὶ δυσμόρῳ ματρός, 865
οἷων ἐγώ ποθ' ἁ ταλαίφρων ἔφυν·
10 πρὸς οὓς ἀραῖος, ἄγαμος, ἄδ' ἐγὼ μέτοικος ἔρχομαι.
ἰὼ δυσπότμων
κασίγνητε γάμων κυρήσας, 870
θανὼν ἔτ' οὖσαν κατήναρές με.
ΧΟ. σέβειν μὲν εὐσεβειά τις,
15 κράτος δ', ὅτῳ κράτος μέλει,
παραβατὸν οὐδαμῆ πέλει,
σὲ δ' αὐτόγνωτος ὤλεσ' ὀργά. 875
ΑΝ. ἐπ. ἄκλαυτος, ἄφιλος, ἀνυμέναιος

ταλαίφρων ἄγομαι τάνδ' ἑτοίμαν ὁδόν.
οὐκέτι μοι τόδε λαμπάδος ἱερὸν ὄμμα
θέμις ὁρᾶν ταλαίνᾳ· 880
5 τὸν δ' ἐμὸν πότμον ἀδάκρυτον
οὐδεὶς φίλων στενάζει.
ΚΡ. ἆρ' ἴστ', ἀοιδὰς καὶ γόους πρὸ τοῦ θανεῖν,
ὡς οὐδ' ἂν εἷς παύσαιτ' ἄν, εἰ χρείη λέγειν;
οὐκ ἄξεθ' ὡς τάχιστα, καὶ κατηρεφεῖ 885
τύμβῳ περιπτύξαντες, ὡς εἴρηκ' ἐγώ,
*ἄφετε μόνην ἔρημον, εἴτε χρὴ θανεῖν
εἴτ' ἐν τοιαύτῃ ζῶσα *τυμβεύσει στέγῃ·
ἡμεῖς γὰρ ἁγνοὶ τοὐπὶ τήνδε τὴν κόρην·
μετοικίας δ' οὖν τῆς ἄνω στερήσεται. 890
ΑΝ. ὦ τύμβος, ὦ νυμφεῖον, ὦ κατασκαφὴς
οἴκησις ἀείφρουρος, οἷ πορεύομαι
πρὸς τοὺς ἐμαυτῆς, ὧν ἀριθμὸν ἐν νεκροῖς
πλεῖστον δέδεκται Περσέφασσ' ὀλωλότων·
ὧν λοισθία 'γὼ καὶ κάκιστα δὴ μακρῷ 895
κάτειμι, πρίν μοι μοῖραν ἐξήκειν βίου.
ἐλθοῦσα μέντοι κάρτ' ἐν ἐλπίσιν τρέφω
φίλη μὲν ἥξειν πατρί, προσφιλὴς δὲ σοί,
μῆτερ, φίλη δὲ σοί, κασίγνητον κάρα.
ἐπεὶ θανόντας αὐτόχειρ ὑμᾶς ἐγὼ 900
ἔλουσα κἀκόσμησα κἀπιτυμβίους
χοὰς ἔδωκα· νῦν δέ, Πολύνεικες, τὸ σὸν
δέμας περιστέλλουσα τοιάδ' ἄρνυμαι.
καίτοι σ' ἐγὼ 'τίμησα τοῖς φρονοῦσιν εὖ.
οὐ γάρ ποτ' οὔτ' ἂν εἰ τέκνων μήτηρ ἔφυν 905
οὔτ' εἰ πόσις μοι κατθανὼν ἐτήκετο,
βίᾳ πολιτῶν τόνδ' ἂν ᾐρόμην πόνον.
τίνος νόμου δὴ ταῦτα πρὸς χάριν λέγω;
πόσις μὲν ἄν μοι κατθανόντος ἄλλος ἦν,
καὶ παῖς ἀπ' ἄλλου φωτός, εἰ τοῦδ' ἤμπλακον, 910
μητρὸς δ' ἐν Ἅιδου καὶ πατρὸς κεκευθότοιν,

οὐκ ἔστ' ἀδελφὸς ὅστις ἂν βλάστοι ποτέ.
τοιῷδε μέντοι σ' ἐκπροτιμήσασ' ἐγὼ
νόμῳ, Κρέοντι ταῦτ' ἔδοξ' ἁμαρτάνειν
καὶ δεινὰ τολμᾶν, ὦ κασίγνητον κάρα. 915
καὶ νῦν ἄγει με διὰ χερῶν οὕτω λαβὼν
ἄλεκτρον, ἀνυμέναιον, οὔτε του γάμου
μέρος λαχοῦσαν οὔτε παιδείου τροφῆς,
ἀλλ' ὧδ' ἔρημος πρὸς φίλων ἡ δύσμορος
ζῶσ' εἰς θανόντων ἔρχομαι κατασκαφάς· 920
ποίαν παρεξελθοῦσα δαιμόνων δίκην;
τί χρή με τὴν δύστηνον ἐς θεοὺς ἔτι
βλέπειν; τίν' αὐδᾶν ξυμμάχων; ἐπεί γε δὴ
τὴν δυσσέβειαν εὐσεβοῦσ' ἐκτησάμην.
ἀλλ' εἰ μὲν οὖν τάδ' ἐστὶν ἐν θεοῖς καλά, 925
παθόντες ἂν ξυγγνοῖμεν ἡμαρτηκότες·
εἰ δ' οἵδ' ἁμαρτάνουσι, μὴ πλείω κακὰ
πάθοιεν ἢ καὶ δρῶσιν ἐκδίκως ἐμέ.

ΧΟ. ἔτι τῶν αὐτῶν ἀνέμων αὗταὶ
ψυχῆς ῥιπαὶ τήνδε γ' ἔχουσιν. 930

ΚΡ. τοιγὰρ τούτων τοῖσιν ἄγουσιν
κλαύμαθ' ὑπάρξει βραδυτῆτος ὕπερ.

ΑΝ. οἴμοι, θανάτου τοῦτ' ἐγγυτάτω
τοῦπος ἀφῖκται.

†ΚΡ. θαρσεῖν οὐδὲν παραμυθοῦμαι 935
μὴ οὐ τάδε ταύτῃ κατακυροῦσθαι.

ΑΝ. ὦ γῆς Θήβης ἄστυ πατρῷον
καὶ θεοὶ προγενεῖς,
ἄγομαι δὴ κοὐκέτι μέλλω.
λεύσσετε, Θήβης οἱ κοιρανίδαι, 940
τὴν *βασιλειδᾶν μούνην λοιπήν,
οἷα πρὸς οἵων ἀνδρῶν πάσχω,
τὴν εὐσεβίαν σεβίσασα.

ΧΟ. στρ.α'. ἔτλα καὶ Δανάας οὐράνιον φῶς
ἀλλάξαι δέμας ἐν χαλκοδέτοις αὐλαῖς· 945

κρυπτομένα δ' ἐν τυμβήρει θαλάμῳ κατεζεύχθη·
καίτοι *καὶ γενεᾷ τίμιος, ὦ παῖ παῖ,
5 καὶ Ζηνὸς ταμιεύεσκε γονὰς χρυσορύτους. 950
ἀλλ' ἁ μοιριδία τις δύνασις δεινά·
οὔτ' ἄν νιν *ὄλβος οὔτ' Ἄρης, οὐ πύργος, οὐχ ἁλίκτυποι
κελαιναὶ ναῦες ἐκφύγοιεν.
ἀντ.α'. ζεύχθη δ' *ὀξύχολος παῖς ὁ Δρύαντος, 955
Ἠδωνῶν βασιλεύς, κερτομίοις ὀργαῖς
ἐκ Διονύσου πετρώδει κατάφαρκτος ἐν δεσμῷ.
οὕτω τᾶς μανίας δεινὸν ἀποστάζει
5 ἀνθηρόν τε μένος. κεῖνος ἐπέγνω μανίαις 960
ψαύων τὸν θεὸν ἐν κερτομίοις γλώσσαις.
παύεσκε μὲν γὰρ ἐνθέους γυναῖκας εὔιόν τε πῦρ,
φιλαύλους τ' ἠρέθιζε Μούσας. 965
στρ.β'. παρὰ δὲ Κυανεᾶν *σπιλάδων διδύμας ἁλὸς
ἀκταὶ Βοσπόριαι ἰδ' ὁ Θρῃκῶν — ⏑ —
Σαλμυδησός, ἵν' ἀγχίπολις Ἄρης 970
δισσοῖσι Φινείδαις
5 εἶδεν ἀρατὸν ἕλκος
τυφλωθὲν ἐξ ἀγρίας δάμαρτος
ἀλαὸν ἀλαστόροισιν ὀμμάτων κύκλοις
*ἀραχθέντων ὑφ' αἱματηραῖς 975
χείρεσσι καὶ κερκίδων ἀκμαῖσιν.
ἀντ.β'. κατὰ δὲ τακόμενοι μέλεοι μελέαν πάθαν 977
κλαῖον ματρός, ἔχοντες ἀνύμφευτον γονάν· 980
ἁ δὲ σπέρμα μὲν ἀρχαιογόνων [⏑̄]
ἄντασ' Ἐρεχθειδᾶν,
5 τηλεπόροις δ' ἐν ἄντροις
τράφη θυέλλαισιν ἐν πατρῴαις
Βορεὰς ἄμιππος ὀρθόποδος ὑπὲρ πάγου 985
θεῶν παῖς· ἀλλὰ κἀπ' ἐκείνᾳ
Μοῖραι μακραίωνες ἔσχον, ὦ παῖ.

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ.

Θήβης ἄνακτες, ἥκομεν κοινὴν ὁδὸν

δύ' ἐξ ἑνὸς βλέποντε· τοῖς τυφλοῖσι γὰρ
αὕτη κέλευθος ἐκ προηγητοῦ πέλει. 990
ΚΡ. τί δ' ἔστιν, ὦ γεραιὲ Τειρεσία, νέον;
ΤΕ. ἐγὼ διδάξω, καὶ σὺ τῷ μάντει πιθοῦ.
ΚΡ. οὔκουν πάρος γε σῆς ἀπεστάτουν φρενός.
ΤΕ. τοιγὰρ δι' ὀρθῆς τήνδε ναυκληρεῖς πόλιν.
ΚΡ. ἔχω πεπονθὼς μαρτυρεῖν ὀνήσιμα. 995
ΤΕ. φρόνει βεβὼς αὖ νῦν ἐπὶ ξυροῦ τύχης.
ΚΡ. τί δ' ἔστιν; ὡς ἐγὼ τὸ σὸν φρίσσω στόμα.
ΤΕ. γνώσει, τέχνης σημεῖα τῆς ἐμῆς κλύων.
εἰς γὰρ παλαιὸν θᾶκον ὀρνιθοσκόπον
ἵζων, ἵν' ἦν μοι παντὸς οἰωνοῦ λιμήν, 1000
ἀγνῶτ' ἀκούω φθόγγον ὀρνίθων, κακῷ
κλάζοντας οἴστρῳ καὶ βεβαρβαρωμένῳ·
καὶ σπῶντας ἐν χηλαῖσιν ἀλλήλους φοναῖς
ἔγνων· πτερῶν γὰρ ῥοῖβδος οὐκ ἄσημος ἦν.
εὐθὺς δὲ δείσας ἐμπύρων ἐγευόμην 1005
βωμοῖσι παμφλέκτοισιν· ἐκ δὲ θυμάτων
Ἥφαιστος οὐκ ἔλαμπεν, ἀλλ' ἐπὶ σποδῷ
μυδῶσα κηκὶς μηρίων ἐτήκετο
κἄτυφε κἀνέπτυε, καὶ μετάρσιοι
χολαὶ διεσπείροντο, καὶ καταρρυεῖς 1010
μηροὶ καλυπτῆς ἐξέκειντο πιμελῆς.
τοιαῦτα παιδὸς τοῦδ' ἐμάνθανον πάρα
φθίνοντ' ἀσήμων ὀργίων μαντεύματα.
ἐμοὶ γὰρ οὗτος ἡγεμών, ἄλλοις δ' ἐγώ.
καὶ ταῦτα τῆς σῆς ἐκ φρενὸς νοσεῖ πόλις. 1015
βωμοὶ γὰρ ἡμῖν ἐσχάραι τε παντελεῖς
πλήρεις ὑπ' οἰωνῶν τε καὶ κυνῶν βορᾶς
τοῦ δυσμόρου πεπτῶτος Οἰδίπου γόνου.
κἆτ' οὐ δέχονται θυστάδας λιτὰς ἔτι
θεοὶ παρ' ἡμῶν οὐδὲ μηρίων φλόγα, 1020
οὐδ' ὄρνις εὐσήμους ἀπορροιβδεῖ βοάς,
ἀνδροφθόρου βεβρῶτες αἵματος λίπος.

ταῦτ' οὖν, τέκνον, φρόνησον. ἀνθρώποισι γὰρ
τοῖς πᾶσι κοινόν ἐστι τοὐξαμαρτάνειν·
ἐπεὶ δ' ἁμάρτῃ, κεῖνος οὐκέτ' ἔστ' ἀνὴρ 1025
ἄβουλος οὐδ' ἄνολβος, ὅστις ἐς κακὸν
πεσὼν ἀκεῖται μηδ' ἀκίνητος πέλει.
αὐθαδία τοι σκαιότητ' ὀφλισκάνει.
ἀλλ' εἶκε τῷ θανόντι, μηδ' ὀλωλότα
κέντει. τίς ἀλκὴ τὸν θανόντ' ἐπικτανεῖν; 1030
εὖ σοι φρονήσας εὖ λέγω· τὸ μανθάνειν δ'
ἥδιστον εὖ λέγοντος. εἰ κέρδος λέγοι.

ΚΡ. ὦ πρέσβυ, πάντες ὥστε τοξόται σκοποῦ
τοξεύετ' ἀνδρὸς τοῦδε, κοὐδὲ μαντικῆς
ἄπρακτος ὑμῖν εἰμι, τῶν *ὑπαὶ γένους 1035
ἐξημπόληται κἀκπεφόρτισμαι πάλαι.
κερδαίνετ', ἐμπολᾶτε *τἀπὸ Σάρδεων
ἤλεκτρον, εἰ βούλεσθε, καὶ τὸν Ἰνδικὸν
χρυσόν· τάφῳ δ' ἐκεῖνον οὐχὶ κρύψετε,
οὐδ' εἰ θέλουσ' οἱ Ζηνὸς αἰετοὶ βορὰν 1040
φέρειν νιν ἁρπάζοντες ἐς Διὸς θρόνους,
οὐδ' ὡς μίασμα τοῦτο μὴ τρέσας ἐγὼ
θάπτειν παρήσω κεῖνον· εὖ γὰρ οἶδ' ὅτι
θεοὺς μιαίνειν οὔτις ἀνθρώπων σθένει.
πίπτουσι δ', ὦ γεραιὲ Τειρεσία, βροτῶν 1045
χοὶ πολλὰ δεινοὶ πτώματ' αἴσχρ', ὅταν λόγους
αἰσχροὺς καλῶς λέγωσι τοῦ κέρδους χάριν.

ΤΕ. φεῦ·
ἆρ' οἶδεν ἀνθρώπων τις, ἆρα φράζεται;

ΚΡ. τί χρῆμα; ποῖον τοῦτο πάγκοινον λέγεις;

ΤΕ. ὅσῳ κράτιστον κτημάτων εὐβουλία; 1050

ΚΡ. ὅσῳπερ, οἶμαι, μὴ φρονεῖν πλείστη βλάβη.

ΤΕ. ταύτης σὺ μέντοι τῆς νόσου πλήρης ἔφυς.

ΚΡ. οὐ βούλομαι τὸν μάντιν ἀντειπεῖν κακῶς.

ΤΕ. καὶ μὴν λέγεις, ψευδῆ με θεσπίζειν λέγων.

ΚΡ. τὸ μαντικὸν γὰρ πᾶν φιλάργυρον γένος. 1055

ΤΕ. τὸ δ' ἐκ τυράννων αἰσχροκέρδειαν φιλεῖ.
ΚΡ. ἆρ' οἶσθα ταγοὺς ὄντας ἂν λέγῃς λέγων;
ΤΕ. οἶδ'· ἐξ ἐμοῦ γὰρ τήνδ' ἔχεις σώσας πόλιν.
ΚΡ. σοφὸς σὺ μάντις, ἀλλὰ τἀδικεῖν φιλῶν.
ΤΕ. ὄρσεις με τἀκίνητα διὰ φρενῶν φράσαι. 1060
ΚΡ. κίνει, μόνον δὲ μὴ 'πὶ κέρδεσιν λέγων.
ΤΕ. οὕτω γὰρ ἤδη καὶ δοκῶ τὸ σὸν μέρος;
ΚΡ. ὡς μὴ 'μπολήσων ἴσθι τὴν ἐμὴν φρένα.
ΤΕ. ἀλλ' εὖ γέ τοι κάτισθι μὴ πολλοὺς ἔτι
τρόχους ἁμιλλητῆρας ἡλίου τελῶν, 1065
ἐν οἷσι τῶν σῶν αὐτὸς ἐκ σπλάγχνων ἕνα
νέκυν νεκρῶν ἀμοιβὸν ἀντιδοὺς ἔσει,
ἀνθ' ὧν ἔχεις μὲν τῶν ἄνω βαλὼν κάτω,
ψυχήν τ' ἀτίμως ἐν τάφῳ κατῴκισας,
ἔχεις δὲ τῶν κάτωθεν ἐνθάδ' αὖ θεῶν 1070
ἄμοιρον, ἀκτέριστον, ἀνόσιον νέκυν.
ὧν οὔτε σοὶ μέτεστιν οὔτε τοῖς ἄνω
θεοῖσιν, ἀλλ' ἐκ σοῦ βιάζονται τάδε.
τούτων σε λωβητῆρες ὑστεροφθόροι
λοχῶσιν ἍΙιδου καὶ θεῶν Ἐρινύες, 1075
ἐν τοῖσιν αὐτοῖς τοῖσδε ληφθῆναι κακοῖς.
καὶ ταῦτ' ἄθρησον εἰ κατηργυρωμένος
λέγω. φανεῖ γάρ, οὐ μακροῦ χρόνου τριβή,
ἀνδρῶν γυναικῶν σοῖς δόμοις κωκύματα.
ἐχθραὶ δὲ πᾶσαι συνταράσσονται πόλεις 1080
ὅσων σπαράγματ' ἢ κύνες καθήγνισαν
ἢ θῆρες, ἤ τις πτηνὸς οἰωνός, φέρων
ἀνόσιον ὀσμὴν ἑστιοῦχον ἐς πόλιν.
τοιαῦτά σου, λυπεῖς γάρ, ὥστε τοξότης
ἀφῆκα θυμῷ καρδίας τοξεύματα 1085
βέβαια, τῶν σὺ θάλπος οὐχ ὑπεκδραμεῖ.
ὦ παῖ, σὺ δ' ἡμᾶς ἄπαγε πρὸς δόμους, ἵνα
τὸν θυμὸν οὗτος ἐς νεωτέρους ἀφῇ,
καὶ γνῷ τρέφειν τὴν γλῶσσαν ἡσυχωτέραν

τὸν νοῦν τ' ἀμείνω τῶν φρενῶν ἢ νῦν φέρει. 1090
ΧΟ. ἀνήρ, ἄναξ, βέβηκε δεινὰ θεσπίσας.
ἐπιστάμεσθα δ', ἐξ ὅτου λευκὴν ἐγὼ
τήνδ' ἐκ μελαίνης ἀμφιβάλλομαι τρίχα,
μή πώ ποτ' αὐτὸν ψεῦδος ἐς πόλιν λακεῖν.
ΚΡ. ἔγνωκα καὐτὸς καὶ ταράσσομαι φρένας· 1095
τό τ' εἰκαθεῖν γὰρ δεινόν, ἀντιστάντα δὲ
ἄτῃ πατάξαι θυμὸν ἐν δεινῷ πάρα.
ΧΟ. εὐβουλίας δεῖ, παῖ Μενοικέως [Κρέον.]
ΚΡ. τί δῆτα χρὴ δρᾶν; φράζε· πείσομαι δ' ἐγώ.
ΧΟ. ἐλθὼν κόρην μὲν ἐκ κατώρυχος στέγης 1100
ἄνες, κτίσον δὲ τῷ προκειμένῳ τάφον.
ΚΡ. καὶ ταῦτ' ἐπαινεῖς καὶ δοκεῖς παρεικαθεῖν;
ΧΟ. ὅσον γ', ἄναξ, τάχιστα· συντέμνουσι γὰρ
θεῶν ποδώκεις τοὺς κακόφρονας βλάβαι.
ΚΡ. οἴμοι· μόλις μέν, καρδίας δ' ἐξίσταμαι 1105
τὸ δρᾶν· ἀνάγκῃ δ' οὐχὶ δυσμαχητέον.
ΧΟ. δρᾶ νυν τάδ' ἐλθὼν μηδ' ἐπ' ἄλλοισιν τρέπε.
ΚΡ. ὧδ' ὡς ἔχω στείχοιμ' ἄν· *ἴτ' ἴτ' ὀπάονες
οἵ τ' ὄντες οἵ τ' ἀπόντες, ἀξίνας χεροῖν
ὁρμᾶσθ' ἑλόντες εἰς ἐπόψιον τόπον. 1110
ἐγὼ δ', ἐπειδὴ δόξα τῇδ' ἐπεστράφη,
αὐτός τ' ἔδησα καὶ παρὼν ἐκλύσομαι.
δέδοικα γὰρ μὴ τοὺς καθεστῶτας νόμους
ἄριστον ᾖ σώζοντα τὸν βίον τελεῖν.
ΧΟ. στρ.α'. πολυώνυμε, Καδμείας νύμφας ἄγαλμα 1115
καὶ Διὸς βαρυβρεμέτα γένος, κλυτὰν ὃς ἀμφέπεις
Ἰταλίαν, μέδεις δὲ
παγκοίνοις Ἐλευσινίας 1120
5 Δηοῦς ἐν κόλποις,
ὦ Βακχεῦ, Βακχᾶν ματρόπολιν Θήβαν
ναίων παρ' ὑγρὸν Ἰσμηνοῦ ῥέεθρον,
ἀγρίου τ' ἐπὶ σπορᾷ δράκοντος· 1125
ἀντ.α'. σὲ δ' ὑπὲρ διλόφου πέτρας στέροψ ὄπωπε

λιγνύς, ἔνθα Κωρύκιαι Νύμφαι στείχουσι Βακχίδες,
Κασταλίας τε νᾶμα. 1130
καί σε Νυσαίων ὀρέων
5 κισσήρεις ὄχθαι
χλωρά τ' ἀκτὰ πολυστάφυλος πέμπει
*τῶν ἀμβρότων ἐπέων εὐαζόντων
Θηβαίας ἐπισκοποῦντ' ἀγυιάς· 1135
στρ.β'. τὰν ἐκ πασᾶν τιμᾶς ὑπερτάταν πόλεων
ματρὶ σὺν κεραυνίᾳ·
καὶ νύν, ὡς βιαίας 1140
ἔχεται πάνδαμος *ἀμὰ πόλις ἐπὶ νόσου,
5 μολεῖν καθαρσίῳ ποδὶ Παρνασίαν
ὑπὲρ κλιτύν, ἢ στονόεντα πορθμόν. 1145
ἀντ.β'. *ὦ πῦρ πνεόντων *ἄστρων χοραγὲ* καὶ νυχίων
φθεγμάτων ἐπίσκοπε,
παῖ Διὸς γένεθλον,
προφάνηθι Ναξίαις σαῖς ἅμα περιπόλοις 1150
5 *Θυίαισιν, αἵ σε μαινόμεναι πάννυχοι
χορεύουσι τὸν ταμίαν Ἴακχον.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

Κάδμου πάροικοι καὶ δόμων Ἀμφίονος, 1155
οὐκ ἔσθ' ὁποῖον στάντ' ἂν ἀνθρώπου βίον
οὔτ' αἰνέσαιμ' ἂν οὔτε μεμψαίμην ποτέ.
τύχη γὰρ ὀρθοῖ καὶ τύχη καταρρέπει
τὸν εὐτυχοῦντα τόν τε δυστυχοῦντ' ἀεί·
καὶ μάντις οὐδεὶς τῶν καθεστώτων βροτοῖς. 1160
Κρέων γὰρ ἦν ζηλωτός, ὡς ἐμοί, ποτέ,
σώσας μὲν ἐχθρῶν τήνδε Καδμείαν χθόνα,
λαβών τε χώρας παντελῆ μοναρχίαν
εὔθυνε, θάλλων εὐγενεῖ τέκνων σπορᾷ·
καὶ νῦν ἀφεῖται πάντα. τὰς γὰρ ἡδονὰς 1165
ὅταν προδῶσιν ἄνδρες, οὐ τίθημ' ἐγὼ
ζῆν τοῦτον, ἀλλ' ἔμψυχον ἡγοῦμαι νεκρόν.
πλουτεῖ τε γὰρ κατ' οἶκον, εἰ βούλει, μέγα,

καὶ ζῇ τύραννον σχῆμ' ἔχων, ἐὰν δ' ἀπῇ
τούτων τὸ χαίρειν, τἄλλ' ἐγὼ καπνοῦ σκιᾶς 1170
οὐκ ἂν πριαίμην ἀνδρὶ πρὸς τὴν ἡδονήν.

ΧΟ. τί δ' αὖ τόδ' ἄχθος βασιλέων ἥκεις φέρων;

ΑΓ. τεθνᾶσιν· οἱ δὲ ζῶντες αἴτιοι θανεῖν.

ΧΟ. καὶ τίς φονεύει; τίς δ' ὁ κείμενος; λέγε.

ΑΓ. Αἵμων ὄλωλεν· αὐτόχειρ δ' αἱμάσσεται. 1175

ΧΟ. πότερα πατρῴας, ἢ πρὸς οἰκείας χερός;

ΑΓ. αὐτὸς πρὸς αὑτοῦ, πατρὶ μηνίσας φόνου.

ΧΟ. ὦ μάντι, τοὔπος ὡς ἄρ' ὀρθὸν ἤνυσας.

ΑΓ. ὡς ὧδ' ἐχόντων τἄλλα βουλεύειν πάρα.

ΧΟ. καὶ μὴν ὁρῶ τάλαιναν Εὐρυδίκην ὁμοῦ, 1180
δάμαρτα τὴν Κρέοντος· ἐκ δὲ δωμάτων
ἤτοι κλύουσα παιδὸς ἢ τύχῃ πάρα.

ΕΥΡΥΔΙΚΗ.

ὦ πάντες ἀστοί, τῶν λόγων ἐπῃσθόμην
πρὸς ἔξοδον στείχουσα, Παλλάδος θεᾶς
ὅπως ἱκοίμην εὐγμάτων προσήγορος. 1185
καὶ τυγχάνω τε κλῇθρ' ἀνασπαστοῦ πύλης
χαλῶσα, καί με φθόγγος οἰκείου κακοῦ
βάλλει δι' ὤτων· ὑπτία δὲ κλίνομαι
δείσασα πρὸς δμωαῖσι κἀποπλήσσομαι.
ἀλλ' ὅστις ἦν ὁ μῦθος αὖθις εἴπατε· 1190
κακῶν γὰρ οὐκ ἄπειρος οὖσ' ἀκούσομαι.

ΑΓ. ἐγώ, φίλη δέσποινα, καὶ παρὼν ἐρῶ,
κοὐδὲν παρήσω τῆς ἀληθείας ἔπος.
τί γάρ σε μαλθάσσοιμ' ἂν ὧν ἐς ὕστερον
ψεῦσται φανούμεθ'; ὀρθὸν ἀλήθει' ἀεί. 1195
ἐγὼ δὲ σῷ ποδαγὸς ἑσπόμην πόσει
πεδίον ἐπ' ἄκρον, ἔνθ' ἔκειτο νηλεὲς
κυνοσπάρακτον σῶμα Πολυνείκους ἔτι·
καὶ τὸν μέν, αἰτήσαντες ἐνοδίαν θεὸν
Πλούτωνά τ' ὀργὰς εὐμενεῖς κατασχεθεῖν, 1200
λούσαντες ἁγνὸν λουτρόν, ἐν νεοσπάσιν

θαλλοῖς ὃ δὴ λέλειπτο συγκατῄθομεν,
καὶ τύμβον ὀρθόκρανον οἰκείας χθονὸς
χώσαντες, αὖθις πρὸς λιθόστρωτον κόρης
νυμφεῖον ἍΙιδου κοῖλον εἰσεβαίνομεν. 1205
φωνῆς δ' ἄπωθεν ὀρθίων κωκυμάτων
κλύει τις ἀκτέριστον ἀμφὶ παστάδα,
καὶ δεσπότῃ Κρέοντι σημαίνει μολών·
τῷ δ' ἀθλίας ἄσημα περιβαίνει βοῆς
ἕρποντι μᾶλλον ἆσσον, οἰμώξας δ' ἔπος 1210
ἵησι δυσθρήνητον, ὦ τάλας ἐγώ,
ἆρ' εἰμὶ μάντις; ἆρα δυστυχεστάτην
κέλευθον ἕρπω τῶν παρελθουσῶν ὁδῶν;
παιδός με σαίνει φθόγγος. ἀλλά, πρόσπολοι,
ἴτ' ἆσσον ὠκεῖς, καὶ παραστάντες τάφῳ 1215
ἀθρήσαθ', ἁρμὸν χώματος λιθοσπαδῆ
δύντες πρὸς αὐτὸ στόμιον, εἰ τὸν Αἵμονος
φθόγγον συνίημ', ἢ θεοῖσι κλέπτομαι.
τάδ' ἐξ ἀθύμου δεσπότου κελεύσμασιν
ἠθροῦμεν· ἐν δὲ λοισθίῳ τυμβεύματι 1220
τὴν μὲν κρεμαστὴν αὐχένος κατείδομεν,
βρόχῳ μιτώδει σινδόνος καθημμένην,
τὸν δ' ἀμφὶ μέσσῃ περιπετῆ προσκείμενον,
εὐνῆς ἀποιμώζοντα τῆς κάτω φθορὰν
καὶ πατρὸς ἔργα καὶ τὸ δύστηνον λέχος. 1225
ὁ δ' ὡς ὁρᾷ σφε, στυγνὸν οἰμώξας ἔσω
χωρεῖ πρὸς αὐτὸν κἀνακωκύσας καλεῖ,
ὦ τλῆμον, οἷον ἔργον εἴργασαι· τίνα
νοῦν ἔσχες; ἐν τῷ συμφορᾶς διεφθάρης;
ἔξελθε, τέκνον, ἱκέσιός σε λίσσομαι. 1230
τὸν δ' ἀγρίοις ὄσσοισι παπτήνας ὁ παῖς,
πτύσας προσώπῳ κοὐδὲν ἀντειπὼν ξίφους
ἕλκει διπλοῦς κνώδοντας, ἐκ δ' ὁρμωμένου
πατρὸς φυγαῖσιν ἤμπλακ'· εἶθ' ὁ δύσμορος
αὑτῷ χολωθείς, ὥσπερ εἶχ', ἐπενταθεὶς 1235

ἤρεισε πλευραῖς μέσσον ἔγχος, ἐς δ' ὑγρὸν
ἀγκῶν' ἔτ' ἔμφρων παρθένῳ προσπτύσσεται·
καὶ φυσιῶν ὀξεῖαν ἐκβάλλει πνοὴν
λευκῇ παρειᾷ φοινίου σταλάγματος.
κεῖται δὲ νεκρὸς περὶ νεκρῷ, τὰ νυμφικὰ 1240
τέλη λαχὼν δείλαιος εἰν Ἅιδου δόμοις,
δείξας ἐν ἀνθρώποισι τὴν ἀβουλίαν
ὅσῳ μέγιστον ἀνδρὶ πρόσκειται κακόν.

ΧΟ. τί τοῦτ' ἂν εἰκάσειας; ἡ γυνὴ πάλιν
φρούδη, πρὶν εἰπεῖν ἐσθλὸν ἢ κακὸν λόγον. 1245

ΑΓ. καὐτὸς τεθάμβηκ'· ἐλπίσιν δὲ βόσκομαι
ἄχη τέκνου κλύουσαν ἐς πόλιν γόους
οὐκ ἀξιώσειν, ἀλλ' ὑπὸ στέγης ἔσω
δμωαῖς προθήσειν πένθος οἰκεῖον στένειν.
γνώμης γὰρ οὐκ ἄπειρος, ὥσθ' ἁμαρτάνειν. 1250

ΧΟ. οὐκ οἶδ'· ἐμοὶ δ' οὖν ἥ τ' ἄγαν σιγὴ βαρὺ
δοκεῖ προσεῖναι χὴ μάτην πολλὴ βοή.

ΑΓ. ἀλλ' εἰσόμεσθα, μή τι καὶ κατάσχετον
κρυφῇ καλύπτει καρδίᾳ θυμουμένῃ,
δόμους παραστείχοντες. εὖ γὰρ οὖν λέγεις. 1255
καὶ τῆς ἄγαν γάρ ἐστί που σιγῆς βάρος.

ΧΟ. καὶ μὴν ὅδ' ἄναξ αὐτὸς ἐφήκει
μνῆμ' ἐπίσημον διὰ χειρὸς ἔχων,
εἰ θέμις εἰπεῖν, οὐκ ἀλλοτρίαν
ἄτην, ἀλλ' αὐτὸς ἁμαρτών. 1260

ΚΡ. στρ.α'. ἰὼ φρενῶν δυσφρόνων ἁμαρτήματα
στερεὰ θανατόεντ',
ὦ κτανόντας τε καὶ
θανόντας βλέποντες ἐμφυλίους.
5 *ὤμοι ἐμῶν ἄνολβα βουλευμάτων. 1265
ἰὼ παῖ, νέος νέῳ ξὺν μόρῳ,
αἰαῖ αἰαῖ,
ἔθανες, ἀπελύθης,
ἐμαῖς οὐδὲ σαῖσι δυσβουλίαις.

ΧΟ. οἴμ' ὡς ἔοικας ὀψὲ τὴν δίκην ἰδεῖν. 1270
ΚΡ. οἴμοι,
ἔχω μαθὼν δείλαιος· ἐν δ' ἐμῷ κάρᾳ
θεὸς τότ' ἄρα τότε μέγα βάρος μ' ἔχων
ἔπαισεν, ἐν δ' ἔσεισεν ἀγρίαις ὁδοῖς,
οἴμοι λακπάτητον ἀντρέπων χαράν. 1275
φεῦ φεῦ, ὦ πόνοι βροτῶν δύσπονοι.

ΕΞΑΓΓΕΛΟΣ.

ὦ δέσποθ', ὡς, ἔχων τε καὶ κεκτημένος, 1278
τὰ μὲν πρὸ χειρῶν τάδε φέρων, τὰ δ' ἐν δόμοις
ἔοικας ἥκειν καὶ τάχ' ὄψεσθαι κακά. 1280
ΚΡ. τί δ' ἔστιν αὖ κάκιον ἢ κακῶν ἔτι;
ΕΞ. γυνὴ τέθνηκε, τοῦδε παμμήτωρ νεκροῦ,
δύστηνος, ἄρτι νεοτόμοισι πλήγμασιν.
ΚΡ. ἀντ.α'. ἰὼ ἰὼ δυσκάθαρτος Ἅιδου λιμήν, 1284
τί μ' ἄρα τί μ' ὀλέκεις; 1285
ὦ κακάγγελτά μοι
προπέμψας ἄχη, τίνα θροεῖς λόγον;
αἰαῖ, ὀλωλότ' ἄνδρ' ἐπεξειργάσω.
τί φῄς, [ὦ παῖ,] τίνα λέγεις νέον μοι λόγον,
αἰαῖ αἰαῖ, 1290
σφάγιον ἐπ' ὀλέθρῳ
γυναικεῖον ἀμφικεῖσθαι μόρον;
ΕΞ. ὁρᾶν πάρεστιν· οὐ γὰρ ἐν μυχοῖς ἔτι.
ΚΡ. οἴμοι,
κακὸν τόδ' ἄλλο δεύτερον βλέπω τάλας. 1295
τίς ἄρα, τίς με πότμος ἔτι περιμένει;
ἔχω μὲν ἐν χείρεσσιν ἀρτίως τέκνον,
τάλας, τὸν δ' ἔναντα προσβλέπω νεκρόν.
φεῦ φεῦ μᾶτερ ἀθλία, φεῦ τέκνον. 1300
ΕΞ. ἡ δ' ὀξύθηκτος ἥδε βωμία †πέριξ
λύει κελαινὰ βλέφαρα, κωκύσασα μὲν
τοῦ πρὶν θανόντος Μεγαρέως κλεινὸν λέχος,
αὖθις δὲ τοῦδε, λοίσθιον δὲ σοὶ κακὰς

πράξεις ἐφυμνήσασα τῷ παιδοκτόνῳ. 1305

ΚΡ. στρ.β'. αἰαῖ αἰαῖ,
ἀνέπταν φόβῳ. τί μ' οὐκ ἀνταίαν
ἔπαισέν τις ἀμφιθήκτῳ ξίφει;
δείλαιος ἐγώ, *αἰαῖ, 1310
δειλαίᾳ δὲ συγκέκραμαι δύᾳ.

ΕΞ. ὡς αἰτίαν γε τῶνδε κἀκείνων ἔχων
πρὸς τῆς θανούσης τῆσδ' ἐπεσκήπτου μόρων.

ΚΡ. ποίῳ δὲ κἀπελύσατ' ἐν φοναῖς τρόπῳ;

ΕΞ. παίσασ' ὑφ' ἧπαρ αὐτόχειρ αὑτήν, ὅπως 1315
παιδὸς τόδ' ᾔσθετ' ὀξυκώκυτον πάθος.

ΚΡ. ὤμοι μοι, τάδ' οὐκ ἐπ' ἄλλον βροτῶν
ἐμᾶς ἁρμόσει ποτ' ἐξ αἰτίας.
ἐγὼ γάρ σ' ἐγὼ ἔκανον, ὦ μέλεος,
ἐγώ, φάμ' ἔτυμον. ἰὼ πρόσπολοι, 1320
ἄγετέ μ' ὅτι τάχος, ἄγετέ μ' ἐκποδών,
τὸν οὐκ ὄντα μᾶλλον ἢ μηδένα. 1325

ΧΟ. κέρδη παραινεῖς, εἴ τι κέρδος ἐν κακοῖς·
βράχιστα γὰρ κράτιστα τἀν ποσὶν κακά.

ΚΡ. ἀντ.β'. ἴτω ἴτω,
φανήτω μόρων ὁ κάλλιστ' ἐμῶν 1329
ἐμοὶ τερμίαν ἄγων ἁμέραν
ὕπατος· ἴτω ἴτω,
ὅπως μηκέτ' ἆμαρ ἄλλ' εἰσίδω. 1333

ΧΟ. μέλλοντα ταῦτα. τῶν προκειμένων τι χρὴ
πράσσειν. μέλει γὰρ τῶνδ' ὅτοισι χρὴ μέλειν. 1335

ΚΡ. ἀλλ' ὧν *ἐρῶμαι, ταῦτα συγκατηυξάμην.

ΧΟ. μή νυν προσεύχου μηδέν· ὡς πεπρωμένης
οὐκ ἔστι θνητοῖς συμφορᾶς ἀπαλλαγή.

ΚΡ. ἄγοιτ' ἂν μάταιον ἄνδρ' ἐκποδών,
ὅς, ὦ παῖ, σέ τ' οὐχ ἑκὼν *κάκτανον 1340
σέ τ' αὐτάν· ὤμοι μέλεος, οὐδ' ἔχω
ὅπα πρὸς πότερον ἴδω· *πάντα γὰρ
λέχρια *τἀν χεροῖν, τὰ δ' ἐπὶ κρατί μοι 1345

πότμος δυσκόμιστος εἰσήλατο.
πολλῷ τὸ φρονεῖν εὐδαιμονίας
πρῶτον ὑπάρχει· χρὴ δὲ τά γ' εἰς θεοὺς
μηδὲν ἀσεπτεῖν· μεγάλοι δὲ λόγοι 1350
μεγάλας πληγὰς τῶν ὑπεραύχων
ἀποτίσαντες
γήρᾳ τὸ φρονεῖν ἐδίδαξαν.

ΑΙΑΣ.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΑΘΗΝΑ.
ΟΔΥΣΣΕΥΣ.
ΑΙΑΣ.
ΧΟΡΟΣ *σαλαμινίων ναυτῶν.*
ΤΕΚΜΗΣΣΑ.
ΑΓΓΕΛΟΣ.
ΤΕΥΚΡΟΣ.
ΜΕΝΕΛΑΟΣ.
ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ.

ΚΩΦΑ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΕΥΡΥΣΑΚΗΣ. ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ. ΣΤΡΑΤΟΚΗΡΥΞ.

ΑΘΗΝΑ.

Αεὶ μέν, ὦ παὶ Λαρτίου, δέδορκά σε
πεῖράν τιν' ἐχθρῶν ἁρπάσαι θηρώμενον·
καὶ νῦν ἐπὶ σκηναῖς σε ναυτικαῖς ὁρῶ
Αἴαντος, ἔνθα τάξιν ἐσχάτην ἔχει,
πάλαι κυνηγετοῦντα καὶ μετρούμενον 5
ἴχνη τὰ κείνου νεοχάραχθ', ὅπως ἴδῃς
εἴτ' ἔνδον εἴτ' οὐκ ἔνδον. εὖ δέ σ' ἐκφέρει
κυνὸς Λακαίνης ὥς τις εὔρινος βάσις.
ἔνδον γὰρ ἀνὴρ ἄρτι τυγχάνει, κάρα
στάζων ἱδρῶτι καὶ χέρας ξιφοκτόνους. 10
καί σ' οὐδὲν εἴσω τῆσδε παπταίνειν πύλης
ἔτ' ἔργον ἐστίν, ἐννέπειν δ' ὅτου χάριν
σπουδὴν ἔθου τήνδ', ὡς παρ' εἰδυίας μάθῃς.

ΟΔΥΣΣΕΥΣ.

ὦ φθέγμ' Ἀθάνας, φιλτάτης ἐμοὶ θεῶν,
ὡς εὐμαθές σου, κἂν ἄποπτος ᾖς ὅμως, 15
φώνημ' ἀκούω καὶ ξυναρπάζω φρενὶ
χαλκοστόμου κώδωνος ὡς Τυρσηνικῆς.
καὶ νῦν ἐπέγνως εὖ μ' ἐπ' ἀνδρὶ δυσμενεῖ
βάσιν κυκλοῦντ', Αἴαντι τῷ σακεσφόρῳ.
κεῖνον γάρ, οὐδέν' ἄλλον, ἰχνεύω πάλαι. 20
νυκτὸς γὰρ ἡμᾶς τῆσδε πρᾶγος ἄσκοπον
ἔχει περάνας, εἴπερ εἴργασται τάδε·
ἴσμεν γὰρ οὐδὲν τρανές, ἀλλ' ἀλώμεθα·
κἀγὼ 'θελοντὴς τῷδ' ὑπεζύγην πόνῳ.
ἐφθαρμένας γὰρ ἀρτίως εὑρίσκομεν 25
λείας ἁπάσας καὶ κατηναρισμένας

ἐκ χειρὸς αὐτοῖς ποιμνίων ἐπιστάταις.
τήνδ᾽ οὖν ἐκείνῳ πᾶς τις αἰτίαν νέμει.
καί μοί τις ὀπτὴρ αὐτὸν εἰσιδὼν μόνον
πηδῶντα πεδία σὺν νεορράντῳ ξίφει 30
φράζει τε κἀδήλωσεν· εὐθέως δ᾽ ἐγὼ
κατ᾽ ἴχνος ᾄσσω, καὶ τὰ μὲν σημαίνομαι,
τὰ δ᾽ ἐκπέπληγμαι, κοὐκ ἔχω μαθεῖν ὅπου.
καιρὸν δ᾽ ἐφήκεις· πάντα γὰρ τά τ᾽ οὖν πάρος
τά τ᾽ εἰσέπειτα σῇ κυβερνῶμαι χερί. 35

ΑΘ. ἔγνων, Ὀδυσσεῦ, καὶ πάλαι φύλαξ ἔβην
τῇ σῇ πρόθυμος εἰς ὁδὸν κυναγίᾳ.

ΟΔ. ἦ καί, φίλη δέσποινα, πρὸς καιρὸν πονῶ;

ΑΘ. ὡς ἔστιν ἀνδρὸς τοῦδε τἄργα ταῦτά σοι.

ΟΔ. καὶ πρὸς τί δυσλόγιστον ὧδ᾽ ᾔξεν χέρα; 40

ΑΘ. χόλῳ βαρυνθεὶς τῶν Ἀχιλλείων ὅπλων.

ΟΔ. τί δῆτα ποίμναις τήνδ᾽ ἐπεμπίπτει βάσιν;

ΑΘ. δοκῶν ἐν ὑμῖν χεῖρα χραίνεσθαι φόνῳ.

ΟΔ. ἦ καὶ τὸ βούλευμ᾽ ὡς ἐπ᾽ Ἀργείοις τόδ᾽ ἦν;

ΑΘ. κἂν ἐξέπραξατ᾽, εἰ κατημέλησ᾽ ἐγώ. 45

ΟΔ. ποίαισι τόλμαις ταῖσδε καὶ φρενῶν θράσει;

ΑΘ. νύκτωρ ἐφ᾽ ὑμᾶς δόλιος ὁρμᾶται μόνος.

ΟΔ. ἦ καὶ παρέστη κἀπὶ τέρμ᾽ ἀφίκετο;

ΑΘ. καὶ δὴ 'πὶ δισσαῖς ἦν στρατηγίσιν πύλαις.

ΟΔ. καὶ πῶς ἐπέσχε χεῖρα μαιμῶσαν φόνου; 50

ΑΘ. ἐγώ σφ᾽ ἀπείργω, δυσφόρους ἐπ᾽ ὄμμασι
γνώμας βαλοῦσα, τῆς ἀνηκέστου χαρᾶς,
καὶ πρός τε ποίμνας ἐκτρέπω σύμμικτά τε
λείας ἄδαστα βουκόλων φρουρήματα·
ἔνθ᾽ εἰσπεσὼν ἔκειρε πολύκερων φόνον 55
κύκλῳ ῥαχίζων· κἀδόκει μὲν ἔσθ᾽ ὅτε
δισσοὺς Ἀτρείδας αὐτόχειρ κτείνειν ἔχων,
ὅτ᾽ ἄλλοτ᾽ ἄλλον ἐμπίτνων στρατηλατῶν.
ἐγὼ δὲ φοιτῶντ᾽ ἄνδρα μανιάσιν νόσοις
ὤτρυνον, εἰσέβαλλον εἰς ἕρκη κακά. 60

κἄπειτ', ἐπειδὴ τοῦδ' ἐλώφησεν πόνου,
τοὺς ζῶντας αὖ δεσμοῖσι συνδήσας βοῶν
ποίμνας τε πάσας εἰς δόμους κομίζεται,
ὡς ἄνδρας, οὐχ ὡς εὔκερων ἄγραν ἔχων.
καὶ νῦν κατ' οἴκους συνδέτους αἰκίζεται. 65
δείξω δὲ καὶ σοὶ τήνδε περιφανῆ νόσον,
ὡς πᾶσιν Ἀργείοισιν εἰσιδὼν θροῇς.
θαρσῶν δὲ μίμνε μηδὲ συμφορὰν δέχου
τὸν ἄνδρ'· ἐγὼ γὰρ ὀμμάτων ἀποστρόφους
αὐγὰς ἀπείρξω σὴν πρόσοψιν εἰσιδεῖν. 70
οὗτος, σὲ τὸν τὰς αἰχμαλωτίδας χέρας
δεσμοῖς ἀπευθύνοντα προσμολεῖν καλῶ·
Αἴαντα φωνῶ· στεῖχε δωμάτων πάρος.

ΟΔ. τί δρᾷς, Ἀθάνα; μηδαμῶς ἔξω κάλει.

ΑΘ. οὐ σίγ' ἀνέξει μηδὲ δειλίαν ἀρεῖς; 75

ΟΔ. μὴ πρὸς θεῶν, ἀλλ' ἔνδον ἀρκείτω μένων.

ΑΘ. τί μὴ γένηται; πρόσθεν οὐκ ἀνὴρ ὅδ' ἦν;

ΟΔ. ἐχθρός γε τῷδε τἀνδρὶ καὶ τανῦν ἔτι.

ΑΘ. οὔκουν γέλως ἥδιστος εἰς ἐχθροὺς γελᾶν;

ΟΔ. ἐμοὶ μὲν ἀρκεῖ τοῦτον ἐν δόμοις μένειν. 80

ΑΘ. μεμηνότ' ἄνδρα περιφανῶς ὀκνεῖς ἰδεῖν;

ΟΔ. φρονοῦντα γάρ νιν οὐκ ἂν ἐξέστην ὄκνῳ.

ΑΘ. ἀλλ' οὐδὲ νῦν σε μὴ παρόντ' ἴδῃ πέλας.

ΟΔ. πῶς, εἴπερ ὀφθαλμοῖς γε τοῖς αὐτοῖς ὁρᾷ;

ΑΘ. ἐγὼ σκοτώσω βλέφαρα καὶ δεδορκότα. 85

ΟΔ. γένοιτο μέντἂν πᾶν θεοῦ τεχνωμένου.

ΑΘ. σίγα νυν ἑστὼς καὶ μέν' ὡς κυρεῖς ἔχων.

ΟΔ. μένοιμ' ἄν· ἤθελον δ' ἂν ἐκτὸς ὢν τυχεῖν.

ΑΘ. ὦ οὗτος, Αἴας, δεύτερόν σε προσκαλῶ.
τί βαιὸν οὕτως ἐντρέπει τῆς συμμάχου; 90

ΑΙΑΣ.

ὦ χαῖρ' Ἀθάνα, χαῖρε Διογενὲς τέκνον,
ὡς εὖ παρέστης· καί σε παγχρύσοις ἐγὼ
στέψω λαφύροις τῆσδε τῆς ἄγρας χάριν.

ΑΘ. καλῶς ἔλεξας. ἀλλ' ἐκεῖνό μοι φράσον.
ἔβαψας ἔγχος εὖ πρὸς Ἀργείων στρατῷ; 95
ΑΙ. κόμπος πάρεστι κοὐκ ἀπαρνοῦμαι τὸ μή.
ΑΘ. ἦ καὶ πρὸς Ἀτρείδαισιν ἤχμασας χέρα;
ΑΙ. ὥστ' οὔποτ' Αἴανθ' οἵδ' ἀτιμάσουσ' ἔτι.
ΑΘ. τεθνᾶσιν ἄνδρες, ὡς τὸ σὸν ξυνῆκ' ἐγώ.
ΑΙ. θανόντες ἤδη τἄμ' ἀφαιρείσθων ὅπλα. 100
ΑΘ. εἶεν, τί γὰρ δὴ παῖς ὁ τοῦ Λαερτίου,
ποῦ σοι τύχης ἕστηκεν; ἢ πέφευγέ σε;
ΑΙ. ἦ τοὐπίτριπτον κίναδος ἐξήρου μ' ὅπου;
ΑΘ. ἔγωγ· Ὀδυσσέα τὸν σὸν ἐνστάτην λέγω.
ΑΙ. ἥδιστος, ὦ δέσποινα, δεσμώτης ἔσω 105
θακεῖ· θανεῖν γὰρ αὐτὸν οὔ τί πω θέλω.
ΑΘ. πρὶν ἂν τί δράσῃς ἢ τί κερδάνῃς πλέον;
ΑΙ. πρὶν ἂν δεθεὶς πρὸς κίον' *ἑρκείου στέγης
ΑΘ. τί δῆτα τὸν δύστηνον ἐργάσει κακόν;
ΑΙ. μάστιγι πρῶτον νῶτα φοινιχθεὶς θάνῃ. 110
ΑΘ. μὴ δῆτα τὸν δύστηνον ὧδέ γ' αἰκίσῃ.
ΑΙ. χαίρειν, Αθάνα, τἄλλ' ἐγώ σ' ἐφίεμαι·
κεῖνος δὲ τίσει τήνδε κοὐκ ἄλλην δίκην.
ΑΘ. σὺ δ' οὖν, ἐπειδὴ τέρψις ἥδε σοι τὸ δρᾶν,
χρῶ χειρί, φείδου μηδὲν ὧνπερ ἐννοεῖς. 115
ΑΙ. χωρῶ πρὸς ἔργον· τοῦτό σοι δ' ἐφίεμαι,
τοιάνδ' ἀεί μοι σύμμαχον παρεστάναι.
ΑΘ. ὁρᾷς, Ὀδυσσεῦ, τὴν θεῶν ἰσχὺν ὅση;
τούτου τίς ἄν σοι τἀνδρὸς ἢ προνούστερος,
ἢ δρᾶν ἀμείνων εὑρέθη τὰ καίρια; 120
ΟΔ. ἐγὼ μὲν οὐδέν' οἶδ'· ἐποικτείρω δέ νιν
δύστηνον ἔμπης, καίπερ ὄντα δυσμενῆ,
ὁθούνεκ' ἄτῃ συγκατέζευκται κακῇ,
οὐδὲν τὸ τούτου μᾶλλον ἢ τοὐμὸν σκοπῶν.
ὁρῶ γὰρ ἡμᾶς οὐδὲν ὄντας ἄλλο πλὴν 125
εἴδωλ', ὅσοιπερ ζῶμεν, ἢ κούφην σκιάν.
ΑΘ. τοιαῦτα τοίνυν εἰσορῶν ὑπέρκοπον

μηδέν ποτ' εἴπῃς αὐτὸς εἰς θεοὺς ἔπος.
μηδ' ὄγκον ἄρῃ μηδέν', εἴ τινος πλέον
ἢ χειρὶ βρίθεις ἢ μακροῦ πλούτου βάθει. 130
ὡς ἡμέρα κλίνει τε κἀνάγει πάλιν
ἅπαντα τἀνθρώπεια· τοὺς δὲ σώφρονας
θεοὶ φιλοῦσι καὶ στυγοῦσι τοὺς κακούς.

ΧΟΡΟΣ.

Τελαμώνιε παῖ, τῆς ἀμφιρύτου
Σαλαμῖνος ἔχων βάθρον ἀγχιάλου, 135
σὲ μὲν εὖ πράσσοντ' ἐπιχαίρω·
σὲ δ' ὅταν πληγὴ Διὸς ἢ ζαμενὴς
λόγος ἐκ Δαναῶν κακόθρους ἐπιβῇ,
μέγαν ὄκνον ἔχω καὶ πεφόβημαι
πτηνῆς ὡς ὄμμα πελείας. 140
ὡς καὶ τῆς νῦν φθιμένης νυκτὸς
μεγάλοι θόρυβοι κατέχουσ' ἡμᾶς
ἐπὶ δυσκλείᾳ, σὲ τὸν ἱππομανῆ
λειμῶν' ἐπιβάντ' ὀλέσαι Δαναῶν
βοτὰ καὶ λείαν, 145
ἥπερ δορίληπτος ἔτ' ἦν λοιπή,
κτείνοντ' αἴθωνι σιδήρῳ.
τοιούσδε λόγους ψιθύρους πλάσσων
εἰς ὦτα φέρει πᾶσιν Ὀδυσσεύς,
καὶ σφόδρα πείθει. περὶ γὰρ σοῦ νῦν 150
εὔπειστα λέγει, καὶ πᾶς ὁ κλύων
τοῦ λέξαντος χαίρει μᾶλλον
τοῖς σοῖς ἄχεσιν καθυβρίζων.
τῶν γὰρ μεγάλων ψυχῶν ἰεὶς
οὐκ ἂν ἁμάρτοι· κατὰ δ' ἄν τις ἐμοῦ 155
τοιαῦτα λέγων οὐκ ἂν πείθοι.
πρὸς γὰρ τὸν ἔχονθ' ὁ φθόνος ἕρπει.
καίτοι σμικροὶ μεγάλων χωρὶς
σφαλερὸν πύργου ῥῦμα πέλονται·
μετὰ γὰρ μεγάλων βαιὸς ἄριστ' ἂν 160

καὶ μέγας ὀρθοῖθ' ὑπὸ μικροτέρων.
ἀλλ' οὐ δυνατὸν τοὺς ἀνοήτους
τούτων γνώμας προδιδάσκειν.
ὑπὸ τοιούτων ἀνδρῶν θορυβεῖ,
χἠμεῖς οὐδὲν σθένομεν πρὸς ταῦτ' 165
ἀπαλέξασθαι σοῦ χωρίς, ἄναξ.
ἀλλ' ὅτε γὰρ δὴ τὸ σὸν ὄμμ' ἀπεδραν,
παταγοῦσιν ἅτε πτηνῶν ἀγέλαι·
μέγαν αἰγυπιὸν *δ' ὑποδείσαντες
τάχ' ἄν, ἐξαίφνης εἰ σὺ φανείης, 170
σιγῇ πτήξειαν ἄφωνοι.

στρ. ἦ ῥά σε Ταυροπόλα Διὸς Ἄρτεμις,—
ὦ μεγάλα φάτις, ὦ
μᾶτερ αἰσχύνας ἐμᾶς,—
ὥρμασε πανδάμους ἐπὶ βοῦς ἀγελαίας; 175
5 ἦ πού τινος νίκας ἀκάρπωτον χάριν,
ἤ ῥα κλυτῶν ἐνάρων ψευσθεῖσ', *ἀδώροις εἴτ' ἐλαφαβολίαις·
ἢ χαλκοθώραξ * ἦ τιν' Ἐνυάλιος
μομφὰν ἔχων ξυνοῦ δορὸς ἐννυχίοις 180
μαχαναῖς ἐτίσατο λώβαν;

ἀντ. οὔ ποτε γὰρ φρενόθεν γ' ἐπ' ἀριστερά, 183
παῖ Τελαμῶνος, ἔβας
τόσσον ἐν ποίμναις πίτνων· 185
ἥκοι γὰρ ἂν θεία νόσος· ἀλλ' ἀπερύκοι
5 καὶ Ζεὺς κακὰν καὶ Φοῖβος Ἀργείων φάτιν.
εἰ δ' ὑποβαλλόμενοι κλέπτουσι μύθους οἱ μεγάλοι βασιλῆς,
ἢ τᾶς ἀσώτου Σισυφιδᾶν γενεᾶς, 190
μὴ μή μ', ἄναξ, ἔθ' ὧδ' ἐφάλοις κλισίαις
ὄμμ' ἔχων κακὰν φάτιν ἄρῃ. 193

ἐπ. ἀλλ' ἄνα ἐξ ἑδράνων, ὅπου μακραίωνι
στηρίζει ποτὲ τᾷδ' ἀγωνίῳ σχολᾷ 195
ἄταν οὐρανίαν φλέγων.
ἐχθρῶν δ' ὕβρις ὧδ' *ἀταρβὴς
5 εὐανέμοις βάσσαισιν *ὁρμᾶται

πάντων *καχαζόντων 199
γλώσσαις βαρυάλγητα·
ἐμοὶ δ' ἄχος ἕστακεν. 200

ΤΕΚΜΗΣΣΑ.

ναὸς ἀρωγοὶ τῆς Αἴαντος,
γενεᾶς χθονίων ἀπ' Ἐρεχθειδᾶν,
ἔχομεν στοναχὰς οἱ κηδόμενοι
τοῦ Τελαμῶνος τηλόθεν οἴκου.
νῦν γὰρ ὁ δεινὸς μέγας ὠμοκρατὴς 205
Αἴας θολερῷ
κεῖται χειμῶνι νοσήσας.

ΧΟ. τί δ' ἐνήλλακται τῆς ἁμερίας
νὺξ ἥδε βάρος;
παῖ τοῦ Φρυγίου Τελεύταντος, 210
λέγ', ἐπεί σε λέχος *δουριάλωτον
στέρξας ἀνέχει θούριος Αἴας·
ὥστ' οὐκ ἂν ἄϊδρις ὑπείποις.

ΤΕ. πῶς δῆτα λέγω λόγον ἄρρητον;
θανάτῳ γὰρ ἴσον πάθος ἐκπεύσει. 215
μανίᾳ γὰρ ἁλοὺς ἡμὶν ὁ κλεινὸς
νύκτερος Αἴας ἀπελωβήθη.
τοιαῦτ' ἂν ἴδοις σκηνῆς ἔνδον
χειροδαΐκτα σφάγι' αἱμοβαφῆ,
κείνου χρηστήρια τἀνδρός. 220

ΧΟ. στρ. οἷαν ἐδήλωσας ἀνδρὸς αἴθονος
ἀγγελίαν ἄτλατον οὐδὲ φευκτάν,
τῶν μεγάλων Δαναῶν ὕπο κληζομέναν, 225
τὰν ὁ μέγας μῦθος ἀέξει.
5 οἴμοι, φοβοῦμαι τὸ προσέρπον. περίφαντος ἀνὴρ
θανεῖται, παραπλήκτῳ χερὶ συγκατακτὰς 230
κελαινοῖς ξίφεσιν βοτὰ καὶ βοτῆρας ἱππονώμας.

ΤΕ. ὤμοι· κεῖθεν κεῖθεν ἄρ' ἡμῖν 233
δεσμῶτιν ἄγων ἦλυθε ποίμναν·
ὧν τὴν μὲν ἔσω σφάζ' ἐπὶ γαίας, 235

τὰ δὲ πλευροκοπῶν δίχ' ἀνερρήγνυ.
δύο δ' ἀργίποδας κριοὺς ἀνελὼν
τοῦ μὲν κεφαλὴν καὶ γλῶσσαν ἄκραν
ῥιπτεῖ θερίσας,
τὸν δ' ὀρθὸν ἄνω κίονι δήσας 240
μέγαν ἱπποδέτην ῥυτῆρα λαβὼν
παίει λιγυρᾷ μάστιγι διπλῇ,
κακὰ δεννάζων ῥήμαθ', ἃ δαίμων
κοὐδεὶς ἀνδρῶν ἐδίδαξεν. 244

ΧΟ. ἀντ. ὥρα τιν' ἤδη κάρα καλύμμασι
κρυψάμενον ποδοῖν κλοπὰν ἀρέσθαι,
ἢ θοὸν εἰρεσίας ζυγὸν ἑζόμενον
ποντοπόρῳ ναῒ μεθεῖναι. 250
5 τοίας ἐρέσσουσιν ἀπειλὰς δικρατεῖς Ἀτρεῖδαι
καθ' ἡμῶν· πεφόβημαι λιθόλευστον Ἄρη
ξυναλγεῖν μετὰ τοῦδε τυπείς, τὸν αἶσ' ἄπλατος ἴσχει. 255

ΤΕ. οὐκέτι· λαμπρᾶς γὰρ ἄτερ στεροπᾶς 257
ᾄξας ὀξὺς νότος ὡς λήγει,
καὶ νῦν φρόνιμος νέον ἄλγος ἔχει.
τὸ γὰρ ἐσλεύσσειν οἰκεῖα πάθη, 260
μηδενὸς ἄλλου παραπράξαντος,
μεγάλας ὀδύνας ὑποτείνει.

ΧΟ. ἀλλ' εἰ πέπαυται, κάρτ' ἂν εὐτυχεῖν δοκῶ·
φρούδου γὰρ ἤδη τοῦ κακοῦ μείων λόγος.

ΤΕ. πότερα δ' ἄν, εἰ νέμοι τις αἵρεσιν, λάβοις 265
φίλους ἀνιῶν αὐτὸς ἡδονὰς ἔχειν,
ἢ κοινὸς ἐν κοινοῖσι λυπεῖσθαι ξυνών;

ΧΟ. τό τοι διπλάζον, ὦ γύναι, μεῖζον κακόν.

ΤΕ. ἡμεῖς ἄρ' οὐ νοσοῦντες ἀτώμεσθα νῦν.

ΧΟ. πῶς τοῦτ' ἔλεξας; οὐ κάτοιδ' ὅπως λέγεις. 270

ΤΕ. ἀνὴρ ἐκεῖνος, ἡνίκ' ἦν ἐν τῇ νόσῳ,
αὐτὸς μὲν ἥδεθ' οἷσιν εἶχετ' ἐν κακοῖς,
ἡμᾶς δὲ τοὺς φρονοῦντας ἠνία ξυνών·
νῦν δ' ὡς ἔληξε κἀνέπνευσε τῆς νόσου,

κεῖνός τε λύπῃ πᾶς ἐλήλαται κακῇ 275
ἡμεῖς θ' ὁμοίως οὐδὲν ἧσσον ἢ πάρος.
ἆρ' ἔστι ταῦτα δὶς τόσ' ἐξ ἁπλῶν κακά;
ΧΟ. ξύμφημι δή σοι καὶ δέδοικα μὴ 'κ θεοῦ
πληγή τις ἥκῃ. πῶς γάρ, εἰ πεπαυμένος
μηδέν τι μᾶλλον ἢ νοσῶν εὐφραίνεται; 280
ΤΕ. ὡς ὧδ' ἐχόντων τῶνδ' ἐπίστασθαί σε χρή.
ΧΟ. τίς γάρ ποτ' ἀρχὴ τοῦ κακοῦ προσέπτατο;
δήλωσον ἡμῖν τοῖς ξυναλγοῦσιν τύχας.
ΤΕ. ἅπαν μαθήσει τοὔργον, ὡς κοινωνὸς ὤν.
κεῖνος γὰρ ἄκρας νυκτός, ἡνίχ' ἕσπεροι 285
λαμπτῆρες οὐκέτ' ἦθον, ἄμφηκες λαβὼν
ἐμαίετ' ἔγχος ἐξόδους ἕρπειν κενάς.
κἀγὼ 'πιπλήσσω καὶ λέγω, τί χρῆμα δρᾷς,
Αἴας; τί τήνδ' ἄκλητος οὔθ' ὑπ' ἀγγέλων
κληθεὶς ἀφορμᾷς πεῖραν οὔτε του κλύων 290
σάλπιγγος; ἀλλὰ νῦν γε πᾶς εὕδει στρατός.
ὁ δ' εἶπε πρός με βαί', ἀεὶ δ' ὑμνούμενα·
γύναι, γυναιξὶ κόσμον ἡ σιγὴ φέρει.
κἀγὼ μαθοῦσ' ἔληξ', ὁ δ' ἐσσύθη μόνος.
καὶ τὰς ἐκεῖ μὲν οὐκ ἔχω λέγειν πάθας· 295
ἔσω δ' ἐσῆλθε συνδέτους ἄγων ὁμοῦ
ταύρους, κύνας βοτῆρας, εὔκερών τ' ἄγραν.
καὶ τοὺς μὲν ηὐχένιζε, τοὺς δ' ἄνω τρέπων
ἔσφαζε κἀρράχιζε, τοὺς δὲ δεσμίους
ἠκίζεθ' ὥστε φῶτας ἐν ποίμναις πίτνων. 300
τέλος δ' ὑπᾴξας διὰ θυρῶν σκιᾷ τινὶ
λόγους ἀνέσπα, τοὺς μὲν Ἀτρειδῶν κάτα,
τοὺς δ' ἀμφ' Ὀδυσσεῖ, συντιθεὶς γέλων πολύν,
ὅσην κατ' αὐτῶν ὕβριν ἐκτίσαιτ' ἰών·
κἄπειτ' ἐπᾴξας αὖθις ἐς δόμους πάλιν 305
ἔμφρων μόλις πως ξὺν χρόνῳ καθίσταται,
καὶ πλῆρες ἄτης ὡς διοπτεύει στέγος,
παίσας κάρα θώϋξεν· ἐν δ' ἐρειπίοις

νεκρῶν ἐρειφθεὶς ἕζετ' ἀρνείου φόνου,
κόμην ἀπρὶξ ὄνυξι συλλαβὼν χερί. 310
καὶ τὸν μὲν ἦστο πλεῖστον ἄφθογγος χρόνον·
ἔπειτ' ἐμοὶ τὰ δεινὰ ἐπηπείλησ' ἔπη,
εἰ μὴ φανοίην πᾶν τὸ συντυχὸν πάθος,
κἀνήρετ' ἐν τῷ πράγματος κυροῖ ποτέ.
κἀγώ, φίλοι, δείσασα, τοὐξειργασμένον 315
ἔλεξα πᾶν ὅσονπερ ἐξηπιστάμην.
ὁ δ' εὐθὺς ἐξῴμωξεν οἰμωγὰς λυγράς,
ἃς οὔποτ' αὐτοῦ πρόσθεν εἰσήκουσ' ἐγώ.
πρὸς γὰρ κακοῦ τε καὶ βαρυψύχου γόους
τοιούσδ' ἀεί ποτ' ἀνδρὸς ἐξηγεῖτ' ἔχειν· 320
ἀλλ' ἀψόφητος ὀξέων κωκυμάτων
ὑπεστέναζε ταῦρος ὡς βρυχώμενος.
νῦν δ' ἐν τοιᾷδε κείμενος κακῇ τύχῃ
ἄσιτος ἀνήρ, ἄποτος, ἐν μέσοις βοτοῖς
σιδηροκμῆσιν ἥσυχος θακεῖ πεσών. 325
καὶ δῆλός ἐστιν ὥς τι δρασείων κακόν.
τοιαῦτα γάρ πως καὶ λέγει κὠδύρεται.
ἀλλ', ὦ φίλοι, τούτων γὰρ οὕνεκ' ἐστάλην,
ἀρήξατ' εἰσελθόντες, εἰ δύνασθέ τι.
φίλων γὰρ οἱ τοιοίδε νικῶνται *λόγοις. 330

ΧΟ. Τέκμησσα δεινὰ παῖ Τελεύταντος λέγεις
ἡμῖν τὸν ἄνδρα διαπεφοιβάσθαι κακοῖς.

ΑΙ. ἰώ μοί μοι.

ΤΕ. τάχ', ὡς ἔοικε, μᾶλλον· ἢ οὐκ ἠκούσατε
Αἴαντος οἵαν τήνδε θωΰσσει βοήν; 335

ΑΙ. ἰώ μοί μοι.

ΧΟ. ἀνὴρ ἔοικεν ἢ νοσεῖν, ἢ τοῖς πάλαι
νοσήμασι ξυνοῦσι λυπεῖσθαι παρών.

ΑΙ. ἰὼ παῖ παῖ.

ΤΕ. ὤμοι τάλαιν'· Εὐρύσακες, ἀμφὶ σοὶ βοᾷ. 340
τί ποτε μενοινᾷ; ποῦ ποτ' εἶ; τάλαιν' ἐγώ.

ΑΙ. Τεῦκρον καλῶ. ποῦ Τεῦκρος; ἢ τὸν εἰσαεὶ

λεηλατήσει χρόνον; ἐγὼ δ' ἀπόλλυμαι.
ΧΟ. ἀνὴρ φρονεῖν ἔοικεν. ἀλλ' ἀνοίγετε.
τάχ' ἄν τιν' αἰδῶ κἀπ' ἐμοὶ βλέψας λάβοι. 345
ΤΕ. ἰδού, διοίγω· πρόσβλέπειν δ' ἔξεστί σοι
τὰ τοῦδε πράγη, καὐτὸς ὡς ἔχων κυρεῖ.
ΑΙ. στρ.α'. ἰὼ
φίλοι ναυβάται, μόνοι ἐμῶν φίλων,
μόνοι *ἔτ' ἐμμένοντες ὀρθῷ νόμῳ, 350
ἴδεσθέ μ' οἷον ἄρτι κῦμα φοινίας ὑπὸ ζάλης
5 ἀμφίδρομον κυκλεῖται.
ΧΟ. οἴμ' ὡς ἔοικας ὀρθὰ μαρτυρεῖν ἄγαν.
δηλοῖ δὲ τοὔργον ὡς ἀφροντίστως ἔχει. 355
ΑΙ ἀντ.α'. ἰὼ
γένος ναΐας ἀρωγὸν τέχνας,
*ἅλιον ὃς ἐπέβας ἑλίσσων πλάταν,
σέ τοι σέ τοι μόνον δέδορκα ποιμένων ἐπαρκέσοντ'· 360
5 ἀλλά με συνδάϊξον.
ΧΟ. εὔφημα φώνει· μὴ κακὸν κακῷ διδοὺς
ἄκος πλέον τὸ πῆμα τῆς ἄτης τίθει.
ΑΙ. στρ.β'. ὁρᾷς τὸν θρασύν, τὸν εὐκάρδιον,
τὸν ἐν δαΐοις ἄτρεστον μάχαις, 365
ἐν ἀφόβοις με θηρσὶ δεινὸν χέρας;
ὤμοι γέλωτος, οἷον ὑβρίσθην ἄρα.
ΤΕ. μή, δέσποτ' Αἴας, λίσσομαί σ', αὔδα τάδε.
ΑΙ. οὐκ ἐκτός; οὐκ ἄψορρον ἐκνεμεῖ πόδα;
αἰαῖ αἰαῖ. 370
ΧΟ. ὦ πρὸς θεῶν ὕπεικε καὶ φρόνησον εὖ.
ΑΙ. ὦ δύσμορος, ὃς *χερὶ μὲν
10 μεθῆκα τοὺς ἀλάστορας,
ἐν δ' ἑλίκεσσι βουσὶ καὶ κλυτοῖς πεσὼν αἰπολίοις 375
ἐρεμνὸν αἷμ' ἔδευσα.
ΧΟ. τί δῆτ' ἂν ἀλγοίης ἐπ' ἐξειργασμένοις;
οὐ γὰρ γένοιτ' ἂν ταῦθ' ὅπως οὐχ ὧδ' ἔχειν.
ΑΙ. ἀντ.β'. ἰὼ πάνθ' ὁρῶν, ἁπάντων τ' ἀεὶ

κακῶν ὄργανον, τέκνον Λαρτίου, 380
κακοπινέστατόν τ' ἄλημα στρατοῦ,
ἦ που πολὺν γέλωθ' ὑφ' ἡδονῆς ἄγεις.

ΧΟ. ξὺν τῷ θεῷ πᾶς καὶ γελᾷ κὠδύρεται.

ΑΙ. ἴδοιμι *δή νιν, καίπερ ὧδ' ἀτώμενος.
ἰώ μοί μοι. 385

ΧΟ. μηδὲν μέγ' εἴπῃς. οὐχ ὁρᾷς ἵν' εἶ κακοῦ;

ΑΙ. ὦ Ζεῦ, προγόνων προπάτωρ,
πῶς ἂν τὸν αἱμυλώτατον,
ἐχθρὸν ἄλημα, τούς τε δισσάρχας ὀλέσσας βασιλῆς, 390
τέλος θάνοιμι καὐτός;

ΤΕ. ὅταν κατεύχῃ ταῦθ', ὁμοῦ κἀμοὶ θανεῖν
εὔχου· τί γὰρ δεῖ ζῆν με σοῦ τεθνηκότος;

ΑΙ. στρ.γ'. ἰὼ
σκότος, ἐμὸν φάος, 395
ἔρεβος ὦ φαεννότατον, ὡς ἐμοί,
*ἕλεσθ' ἕλεσθέ μ' οἰκήτορα,
5 ἕλεσθέ μ'· οὔτε γὰρ θεῶν γένος
οὔθ' ἁμερίων ἔτ' ἄξιος
βλέπειν τίν' εἰς ὄνασιν ἀνθρώπων. 400
ἀλλά μ' ἁ Διὸς
ἀλκίμα θεὸς
10 †ὀλέθριον αἰκίζει.
ποῖ τις οὖν φύγῃ;
ποῖ μολὼν μενῶ;
εἰ τὰ μὲν φθίνει, 405
φίλοι† τοῖς δ'
ὁμοῦ πέλας†,
μώραις δ' ἄγραις προσκείμεθα,
πᾶς δὲ στρατὸς δίπαλτος ἄν με
χειρὶ φονεύοι.

ΤΕ. ὦ δυστάλαινα, τοιάδ' ἄνδρα χρήσιμον 410
φωνεῖν, ἃ πρόσθεν οὗτος οὐκ ἔτλη ποτ' ἄν.

ΑΙ. ἀντ.γ'. *ἰὼ

πόροι ἁλίρροθοι
πάραλά τ' ἄντρα καὶ νέμος ἐπάκτιον,
πολὺν πολύν με δαρόν τε δὴ
5 κατείχετ' ἀμφὶ Τροίαν χρόνον· 415
ἀλλ' οὐκέτι μ', οὐκέτ' ἀμπνοὰς
ἔχοντα· τοῦτό τις φρονῶν ἴστω.
ὦ Σκαμάνδριοι
γείτονες ῥοαί,
10 εὔφρονες Ἀργείοις, 420
οὐκέτ' ἄνδρα μὴ
τόνδ' ἴδητ', ἔπος
ἐξερέω μέγα,
οἷον οὔ τινα
Τροία στρατοῦ 425
δέρχθη χθονὸς μολόντ' ἀπὸ
Ἑλλανίδος· τανῦν δ' ἄτιμος
ὧδε πρόκειμαι.

ΧΟ. οὔτοι σ' ἀπείργειν, οὔθ' ὅπως ἐῶ λέγειν
ἔχω, κακοῖς τοιοῖσδε συμπεπτωκότα.

ΑΙ. αἰαῖ· τίς ἄν ποτ' ᾤεθ' ὧδ' ἐπώνυμον 430
τοὐμὸν ξυνοίσειν ὄνομα τοῖς ἐμοῖς κακοῖς;
νῦν γὰρ πάρεστι καὶ δὶς αἰάζειν ἐμοὶ
καὶ τρίς· τοιούτοις γὰρ κακοῖς ἐντυγχάνω·
ὅτου πατὴρ μὲν τῆσδ' ἀπ' Ἰδαίας χθονὸς
τὰ πρῶτα καλλιστεῖ' ἀριστεύσας στρατοῦ 435
πρὸς οἶκον ἦλθε πᾶσαν εὔκλειαν φέρων·
ἐγὼ δ' ὁ κείνου παῖς, τὸν αὐτὸν ἐς τόπον
Τροίας ἐπελθὼν οὐκ ἐλάσσονι σθένει,
οὐδ' ἔργα μείω χειρὸς ἀρκέσας ἐμῆς,
ἄτιμος Ἀργείοισιν ὧδ' ἀπόλλυμαι. 440
καίτοι τοσοῦτόν γ' ἐξεπίστασθαι δοκῶ,
εἰ ζῶν Ἀχιλλεὺς τῶν ὅπλων τῶν ὧν πέρι
κρίνειν ἔμελλε κράτος ἀριστείας τινί,
οὐκ ἄν τις αὔτ' ἔμαρψεν ἄλλος ἀντ' ἐμοῦ.

νῦν δ' αὔτ' Ἀτρεῖδαι φωτὶ παντουργῷ φρένας 445
ἔπραξαν, ἀνδρὸς τοῦδ' ἀπώσαντες κράτη.
κεἰ μὴ τόδ' ὄμμα καὶ φρένες διάστροφοι
γνώμης ἀπῆξαν τῆς ἐμῆς, οὐκ ἄν ποτε
δίκην κατ' ἄλλου φωτὸς ὧδ' ἐψήφισαν.
νῦν δ' ἡ Διὸς γοργῶπις *ἀδάματος θεὰ 450
ἤδη μ' ἐπ' αὐτοῖς χεῖρ' ἐπευθύνοντ' ἐμὴν
ἔσφηλεν ἐμβαλοῦσα λυσσώδη νόσον,
ὥστ' ἐν τοιοῖσδε χεῖρας αἱμάξαι βοτοῖς.
κεῖνοι δ' ἐπεγγελῶσιν ἐκπεφευγότες,
ἐμοῦ μὲν οὐχ ἑκόντος· εἰ δέ τις θεῶν 455
βλάπτοι, φύγοι *τἂν χὠ κακὸς τὸν κρείσσονα.
καὶ νῦν τί χρὴ δρᾶν; ὅστις ἐμφανῶς θεοῖς
ἐχθαίρομαι, μισεῖ δέ μ' Ἑλλήνων στρατός,
ἔχθει δὲ Τροία πᾶσα καὶ πεδία τάδε.
πότερα πρὸς οἴκους, ναυλόχους λιπὼν ἕδρας 460
μόνους τ' Ἀτρείδας, πέλαγος Αἰγαῖον περῶ;
καὶ ποῖον ὄμμα πατρὶ δηλώσω φανεὶς
Τελαμῶνι; πῶς με τλήσεταί ποτ' εἰσιδεῖν
γυμνὸν φανέντα τῶν ἀριστείων ἄτερ,
ὧν αὐτὸς ἔσχε στέφανον εὐκλείας μέγαν; 465
οὐκ ἔστι τοὔργον τλητόν. ἀλλὰ δῆτ' ἰὼν
πρὸς ἔρυμα Τρώων, ξυμπεσὼν μόνος μόνοις
καὶ δρῶν τι χρηστόν, εἶτα λοίσθιον θάνω;
ἀλλ' ὧδέ γ' Ἀτρείδας ἂν εὐφράναιμί που.
οὐκ ἔστι ταῦτα. πεῖρά τις ζητητέα 470
τοιάδ', ἀφ' ἧς γέροντι δηλώσω πατρὶ
μή τοι φύσιν γ' ἄσπλαγχνος ἐκ κείνου γεγώς.
αἰσχρὸν γὰρ ἄνδρα τοῦ μακροῦ χρῄζειν βίου,
κακοῖσιν ὅστις μηδὲν ἐξαλλάσσεται.
τί γὰρ παρ' ἦμαρ ἡμέρα τέρπειν ἔχει 475
προσθεῖσα κἀναθεῖσα τοῦ γε κατθανεῖν;
οὐκ ἂν πριαίμην οὐδενὸς λόγου βροτόν,
ὅστις κεναῖσιν ἐλπίσιν θερμαίνεται.

ἀλλ' ἢ καλῶς ζῆν, ἢ καλῶς τεθνηκέναι
τὸν εὐγενῆ χρή· πάντ' ἀκήκοας λόγον. 480
ΧΟ. οὐδεὶς ἐρεῖ ποθ' ὡς ὑπόβλητον λόγον,
Αἴας, ἔλεξας, ἀλλὰ τῆς σαυτοῦ φρενός.
παῦσαί γε μέντοι καὶ δὸς ἀνδράσιν φίλοις
γνώμης κρατῆσαι, τάσδε φροντίδας μεθείς.
ΤΕ. ὦ δέσποτ' Αἴας, τῆς ἀναγκαίας τύχης 485
οὐκ ἔστιν οὐδὲν μεῖζον ἀνθρώποις κακόν.
ἐγὼ δ' ἐλευθέρου μὲν ἐξέφυν πατρός,
εἴπερ τινὸς σθένοντος ἐν πλούτῳ Φρυγῶν·
νῦν δ' εἰμὶ δούλη. θεοῖς γὰρ ὧδ' ἔδοξέ που
καὶ σῇ μάλιστα χειρί. τοιγαροῦν, ἐπεὶ 490
τὸ σὸν λέχος ξυνῆλθον, εὖ φρονῶ τὰ σά,
καί σ' ἀντιάζω πρός τ' ἐφεστίου Διὸς
εὐνῆς τε τῆς σῆς, ᾗ συνηλλάχθης ἐμοί,
μή μ' ἀξιώσῃς βάξιν ἀλγεινὴν λαβεῖν
τῶν σῶν ὑπ' ἐχθρῶν, χειρίαν ἐφεὶς τινί. 495
εἰ γὰρ θάνῃς σὺ καὶ τελευτήσας ἀφῇς,
ταύτῃ νόμιζε κἀμὲ τῇ τόθ' ἡμέρᾳ
βίᾳ ξυναρπασθεῖσαν Ἀργείων ὕπο
ξὺν παιδὶ τῷ σῷ δουλίαν ἕξειν τροφήν.
καί τις πικρὸν πρόσφθεγμα δεσποτῶν ἐρεῖ 500
λόγοις ἰάπτων, ἴδετε τὴν ὁμευνέτιν
Αἴαντος, ὃς μέγιστον ἴσχυσε στρατοῦ,
οἵας λατρείας ἀνθ' ὅσου ζήλου τρέφει.
τοιαῦτ' ἐρεῖ τις· κἀμὲ μὲν δαίμων ἐλᾷ,
σοὶ δ' αἰσχρὰ τἄπη ταῦτα καὶ τῷ σῷ γένει. 505
ἀλλ' αἴδεσαι μὲν πατέρα τὸν σὸν ἐν λυγρῷ
γήρᾳ προλείπων, αἴδεσαι δὲ μητέρα
πολλῶν ἐτῶν κληροῦχον, ἥ σε πολλάκις
θεοῖς ἀρᾶται ζῶντα πρὸς δόμους μολεῖν·
οἴκτειρε δ', ὦναξ, παῖδα τὸν σόν, εἰ νέας 510
τροφῆς στερηθεὶς σοῦ διοίσεται μόνος
ὑπ' ὀρφανιστῶν μὴ φίλων, ὅσον κακὸν

κείνῳ τε κἀμοὶ τοῦθ', ὅταν θάνῃς, νεμεῖς.
ἐμοὶ γὰρ οὐκέτ' ἐστὶν εἰς ὅ τι βλέπω
πλὴν σοῦ. σὺ γάρ μοι πατρίδ' ἤστωσας δορί, 515
καὶ μητέρ' ἄλλη μοῖρα τὸν φύσαντά τε
καθεῖλεν Ἅιδου θανασίμους οἰκήτορας.
τίς δῆτ' ἐμοὶ γένοιτ' ἂν ἀντὶ σοῦ πατρίς;
τίς πλοῦτος; ἐν σοὶ πᾶσ' ἔγωγε σώζομαι.
ἀλλ' ἴσχε κἀμοῦ μνῆστιν. ἀνδρί τοι χρεὼν 520
μνήμην προσεῖναι, τερπνὸν εἴ τί που πάθοι.
χάρις χάριν γάρ ἐστιν ἡ τίκτουσ' ἀεί·
ὅτου δ' ἀπορρεῖ μνῆστις εὖ πεπονθότος,
οὐκ ἂν γένοιτ' ἔθ' οὗτος εὐγενὴς ἀνήρ.

ΧΟ. Αἴας, ἔχειν σ' ἂν οἶκτον ὡς κἀγὼ φρενὶ 525
θελοιμ' ἄν· αἰνοίης γὰρ ἂν τὰ τῆσδ' ἔπη.

ΑΙ. καὶ κάρτ' ἐπαίνου τεύξεται πρὸς γοῦν ἐμοῦ,
ἐὰν μόνον τὸ ταχθὲν εὖ τολμᾷ τελεῖν.

ΤΕ. ἀλλ', ὦ φίλ' Αἴας, πάντ' ἔγωγε πείσομαι.

ΑΙ. κόμιζέ νύν μοι παῖδα τὸν ἐμόν, ὡς ἴδω. 530

ΤΕ. καὶ μὴν φόβοισί γ' αὐτὸν ἐξελυσάμην.

ΑΙ. ἐν τοῖσδε τοῖς κακοῖσιν, ἢ τί μοι λέγεις;

ΤΕ. μὴ σοί γέ που δύστηνος ἀντήσας θάνοι.

ΑΙ. πρέπον γέ τἂν ἦν δαίμονος τοὐμοῦ τόδε.

ΤΕ. ἀλλ' οὖν ἐγὼ 'φύλαξα τοῦτό γ' ἀρκέσαι. 535

ΑΙ. ἐπῄνεσ' ἔργον καὶ πρόνοιαν ἣν ἔθου.

ΤΕ. τί δῆτ' ἂν ὡς ἐκ τῶνδ' ἂν ὠφελοῖμί σε;

ΑΙ. δός μοι προσειπεῖν αὐτὸν ἐμφανῆ τ' ἰδεῖν.

ΤΕ. καὶ μὴν πέλας γε προσπόλοις φυλάσσεται.

ΑΙ. τί δῆτα μέλλει μὴ οὐ παρουσίαν ἔχειν; 540

ΤΕ. ὦ παῖ, πατὴρ καλεῖ σε. δεῦρο προσπόλων
ἄγ' αὐτὸν ὅσπερ χερσὶν εὐθύνων κυρεῖς.

ΑΙ. ἕρποντι φωνεῖς, ἢ λελειμμένῳ λόγων;

ΤΕ. καὶ δὴ κομίζει προσπόλων ὅδ' ἐγγύθεν.

ΑΙ. αἶρ' αὐτόν, αἶρε δεῦρο. ταρβήσει γὰρ οὐ 545
νεοσφαγῆ που τόνδε προσλεύσσων φόνον,

εἴπερ δικαίως ἔστ' ἐμὸς τὰ πατρόθεν.
ἀλλ' αὐτίκ' ὡμοῖς αὐτὸν ἐν νόμοις πατρὸς
δεῖ πωλοδαμνεῖν κἀξομοιοῦσθαι φύσιν.
ὦ παῖ, γένοιο πατρὸς εὐτυχέστερος, 550
τὰ δ' ἄλλ' ὅμοιος· καὶ γένοι' ἂν οὐ κακός.
καίτοι σε καὶ νῦν τοῦτό γε ζηλοῦν ἔχω,
ὁθούνεκ' οὐδὲν τῶνδ' ἐπαισθάνει κακῶν.
ἐν τῷ φρονεῖν γὰρ μηδὲν ἥδιστος βίος,
[τὸ μὴ φρονεῖν γὰρ κάρτ' ἀνώδυνον κακόν·]
ἕως τὸ χαίρειν καὶ τὸ λυπεῖσθαι μάθῃς. 555
ὅταν δ' ἵκῃ πρὸς τοῦτο, δεῖ σ' ὅπως πατρὸς
δείξεις ἐν ἐχθροῖς οἷος ἐξ οἵου 'τράφης.
τέως δὲ κούφοις πνεύμασιν βόσκου, νέαν
ψυχὴν ἀτάλλων, μητρὶ τῇδε χαρμονήν.
οὗτοι σ' Ἀχαιῶν, οἶδα, μή τις ὑβρίσῃ 560
στυγναῖσι λώβαις, οὐδὲ χωρὶς ὄντ' ἐμοῦ.
τοῖον πυλωρὸν φύλακα Τεῦκρον ἀμφί σοι
λείψω τροφῆς ἄοκνον ἔμπα κεἰ τανῦν
τηλωπὸς οἰχνεῖ, δυσμενῶν θήραν ἔχων.
ἀλλ', ἄνδρες ἀσπιστῆρες, ἐνάλιος λεώς, 565
ὑμῖν τε κοινὴν τήνδ' ἐπισκήπτω χάριν,
κείνῳ τ' ἐμὴν ἀγγείλατ' ἐντολήν, ὅπως
τὸν παῖδα τόνδε πρὸς δόμους ἐμοὺς ἄγων
Τελαμῶνι δείξει μητρί τ', Ἐριβοίᾳ λέγω,
ὡς σφιν γένηται γηροβοσκὸς εἰσαεί· 570
[μέχρις οὗ μυχοὺς κίχωσι τοῦ κάτω θεοῦ.]
καὶ τἀμὰ τεύχη μήτ' ἀγωνάρχαι τινὲς
θήσουσ' Ἀχαιοῖς μήθ' ὁ λυμεὼν ἐμός.
ἀλλ' αὐτό μοι σύ, παῖ, λαβὼν ἐπώνυμον,
Εὐρύσακες, ἴσχε διὰ πολυρράφου στρέφων 575
πόρπακος ἑπτάβοιον ἄρρηκτον σάκος·
τὰ δ' ἄλλα τεύχη κοίν' ἐμοὶ τεθάψεται.
ἀλλ' ὡς τάχος τὸν παῖδα τόνδ' ἤδη δέχου,
καὶ δῶμα πάκτου, μηδ' ἐπισκήνους γόους
δάκρυε. κάρτα τοι φιλοίκτιστον γυνή. 580

πύκαζε θᾶσσον. οὐ πρὸς ἰατροῦ σοφοῦ
θρηνεῖν ἐπῳδὰς πρὸς τομῶντι πήματι.
ΧΟ. δέδοικ' ἀκούων τήνδε τὴν προθυμίαν.
οὐ γάρ μ' ἀρέσκει γλῶσσά σου τεθηγμένη.
ΤΕ. ὦ δέσποτ' Αἴας, τί ποτε δρασείειν φρενί; 585
ΑΙ. μὴ κρῖνε, μὴ 'ξέταζε· σωφρονεῖν καλόν.
ΤΕ. οἴμ' ὡς ἀθυμῶ· καί σε πρὸς τοῦ σοῦ τέκνου
καὶ θεῶν ἱκνοῦμαι, μὴ προδοὺς ἡμᾶς γένῃ.
ΑΙ. ἄγαν γε λυπεῖς. οὐ κάτοισθ' ἐγὼ θεοῖς
ὡς οὐδὲν ἀρκεῖν εἴμ' ὀφειλέτης ἔτι; 590
ΤΕ. εὔφημα φώνει.
ΑΙ. τοῖς ἀκούουσιν λέγε.
ΤΕ. σὺ δ' οὐχὶ πείσει;
ΑΙ. πόλλ' ἄγαν ἤδη θροεῖς.
ΤΕ. ταρβῶ γάρ, ὦναξ.
ΑΙ. οὐ ξυνέρξεθ' ὡς τάχος;
ΤΕ. πρὸς θεῶν, μαλάσσου.
ΑΙ. μῶρά μοι δοκεῖς φρονεῖν,
εἰ τοὐμὸν ἦθος ἄρτι παιδεύειν νοεῖς. 595
ΧΟ. στρ.α'. ὦ κλεινὰ Σαλαμίς, σὺ μέν που
ναίεις *ἁλίπλακτος εὐδαίμων,
πᾶσιν περίφαντος ἀεί·
ἐγὼ δ' ὁ τλάμων παλαιὸς ἀφ' οὗ χρόνος, 600
5 †Ἰδαίᾳ μίμνων λειμώνια †ποίᾳ, *μηνῶν
ἀνήριθμος αἰὲν *εὐνῶμαι
χρόνῳ τρυχόμενος, 605
κακὰν ἐλπίδ' ἔχων
ἔτι μέ ποτ' ἀνύσειν
10 τὸν ἀπότροπον ἀΐδηλον Ἅιδαν.
ἀντ.α'. καί μοι δυσθεράπευτος Αἴας
ξύνεστιν ἔφεδρος, ὤμοι μοι, 610
θείᾳ μανίᾳ ξύναυλος·
ὃν ἐξεπέμψω πρὶν δή ποτε θουρίῳ
5 κρατοῦντ' ἐν Ἄρει· νῦν δ' αὖ φρενὸς οἰοβώτας

φίλοις μέγα πένθος εὕρηται. 615
τὰ πρὶν δ' ἔργα χεροῖν
μεγίστας ἀρετᾶς
ἄφιλα παρ' ἀφίλοις 620
10 ἔπεσ' ἔπεσε μελέοις Ἀτρείδαις.

στρ.β'. ἦ που παλαιᾷ μὲν ἔντροφος ἁμέρᾳ,
λευκῷ δὲ γήρᾳ μάτηρ νιν ὅταν νοσοῦντα 625
φρενομόρως ἀκούσῃ,
αἴλινον αἴλινον,
5 οὐδ' οἰκτρᾶς γόον ὄρνιθος ἀηδοῦς
ἥσει δύσμορος, ἀλλ' ὀξυτόνους μὲν ᾠδὰς 630
θρηνήσει, χερόπληκτοι δ'
ἐν στέρνοισι πεσοῦνται
δοῦποι καὶ πολιᾶς ἄμυγμα χαίτας. 634

ἀντ.β'. κρέσσων γὰρ Ἅιδᾳ κεύθων ὁ νοσῶν μάταν,
ὃς ἐκ πατρῴας ἥκων γενεᾶς ἄριστος
πολυπόνων Ἀχαιῶν,
οὐκέτι συντρόφοις
5 ὀργαῖς ἔμπεδος, ἀλλ' ἐκτὸς ὁμιλεῖ. 640
ὦ τλάμων πάτερ, οἵαν σε μένει πυθέσθαι
παιδὸς δύσφορον ἄταν,
ἂν οὔπω τις ἔθρεψεν
αἰὼν Αἰακιδᾶν ἄτερθε τοῦδε. 645

ΑΙ. ἄπανθ' ὁ μακρὸς κἀναρίθμητος χρόνος
φύει τ' ἄδηλα καὶ φανέντα κρύπτεται·
κοὐκ ἔστ' ἄελπτον οὐδέν, ἀλλ' ἁλίσκεται
χὠ δεινὸς ὅρκος καὶ περισκελεῖς φρένες.
κἀγὼ γάρ, ὃς τὰ δεῖν' ἐκαρτέρουν τότε 650
βαφῇ σίδηρος ὥς, ἐθηλύνθην στόμα
πρὸς τῆσδε τῆς γυναικός· οἰκτείρω δέ νιν
χήραν παρ' ἐχθροῖς παῖδά τ' ὀρφανὸν λιπεῖν.
ἀλλ' εἶμι πρός τε λουτρὰ καὶ παρακτίους
λειμῶνας, ὡς ἂν λύμαθ' ἁγνίσας ἐμὰ 655
μῆνιν βαρεῖαν *ἐξαλεύσωμαι θεᾶς·

μολών τε χῶρον ἔνθ' ἂν ἀστιβῆ κίχω
κρύψω τόδ' ἔγχος τοὐμόν, ἔχθιστον βελῶν,
γαίας ὀρύξας ἔνθα μή τις ὄψεται·
ἀλλ' αὐτὸ νὺξ Ἅιδης τε σωζόντων κάτω. 660
ἐγὼ γὰρ ἐξ οὗ χειρὶ τοῦτ' ἐδεξάμην
παρ' Ἕκτορος δώρημα δυσμενεστάτου,
οὔπω τι κεδνὸν ἔσχον Ἀργείων πάρα.
ἀλλ' ἔστ' ἀληθὴς ἡ βροτῶν παροιμία,
ἐχθρῶν ἄδωρα δῶρα κοὐκ ὀνήσιμα. 665
τοιγὰρ τὸ λοιπὸν εἰσόμεσθα μὲν θεοῖς
εἴκειν, μαθησόμεσθα δ' Ἀτρείδας σέβειν.
ἄρχοντές εἰσιν, ὥσθ' ὑπεικτέον. τί μή;
καὶ γὰρ τὰ δεινὰ καὶ τὰ καρτερώτατα
τιμαῖς ὑπείκει· τοῦτο μὲν νιφοστιβεῖς 670
χειμῶνες ἐκχωροῦσιν εὐκάρπῳ θέρει·
ἐξίσταται δὲ νυκτὸς αἰανὴς κύκλος
τῇ λευκοπώλῳ φέγγος ἡμέρᾳ φλέγειν·
δεινῶν τ' ἄημα πνευμάτων ἐκοίμισε
στένοντα πόντον· ἐν δ' ὁ παγκρατὴς ὕπνος 675
λύει πεδήσας, οὐδ' ἀεὶ λαβὼν ἔχει.
ἡμεῖς δὲ πῶς οὐ γνωσόμεσθα σωφρονεῖν;
*ἐγῷδ'. ἐπίσταμαι γὰρ ἀρτίως ὅτι
ὅ τ' ἐχθρὸς ἡμῖν ἐς τοσόνδ' ἐχθαρτέος,
ὡς καὶ φιλήσων αὖθις, ἔς τε τὸν φίλον 680
τοσαῦθ' ὑπουργῶν ὠφελεῖν βουλήσομαι,
ὡς αἰὲν οὐ μενοῦντα. τοῖς πολλοῖσι γὰρ
βροτῶν ἄπιστός ἐσθ' ἑταιρείας λιμήν.
ἀλλ' ἀμφὶ μὲν τούτοισιν εὖ σχήσει· σὺ δὲ
εἴσω θεοῖς ἐλθοῦσα διὰ τέλους, γύναι, 685
εὔχου τελεῖσθαι τοὐμὸν ὧν ἐρᾷ κέαρ.
ὑμεῖς θ', ἑταῖροι, ταὐτὰ τῇδέ μοι τάδε
τιμᾶτε, Τεύκρῳ τ', ἢν μόλῃ, σημήνατε
μέλειν μὲν ἡμῶν, εὐνοεῖν δ' ὑμῖν ἅμα.
ἐγὼ γὰρ εἶμ' ἐκεῖσ' ὅποι πορευτέον· 690

ὑμεῖς δ' ἃ φράζω δρᾶτε, καὶ τάχ' ἄν μ' ἴσως
πύθοισθε, κεἰ νῦν δυστυχῶ, σεσωσμένον.

ΧΟ. στρ. ἔφριξ' ἔρωτι, περιχαρὴς δ' ἀνεπτάμαν.
ἰὼ ἰὼ Πὰν Πάν,
ὦ Πὰν Πὰν ἁλίπλαγκτε Κυλλανίας χιονοκτύπου 695
πετραίας ἀπὸ δειράδος φάνηθ', ὦ
5 θεῶν χοροποιὲ ἄναξ, ὅπως μοι
Νύσια Κνώσσι' ὀρχήματ' αὐτοδαῆ ξυνὼν ἰάψῃς. 700
νῦν γὰρ ἐμοὶ μέλει χορεῦσαι.
Ἰκαρίων δ' ὑπὲρ πελαγέων μολὼν ἄναξ Ἀπόλλων
ὁ Δάλιος εὔγνωστος
10 ἐμοὶ ξυνείη διὰ παντὸς εὔφρων. 705

ἀντ. ἔλυσεν αἰνὸν ἄχος ἀπ' ὀμμάτων Ἄρης.
ἰὼ ἰώ. νῦν αὖ,
νῦν, ὦ Ζεῦ, πάρα λευκὸν εὐάμερον πελάσαι φάος
θοᾶν ὠκυάλων νεῶν, ὅτ' Αἴας 710
5 λαθίπονος πάλιν, θεῶν δ' αὖ
πάνθυτα θέσμι' ἐξήνυσ' εὐνομίᾳ σέβων μεγίστᾳ.
πάνθ' ὁ μέγας χρόνος μαραίνει·*
κοὐδὲν ἀναύδητον φατίσαιμ' ἄν, εὐτέ γ' ἐξ ἀέλπτων 715
Αἴας μετανεγνώσθη
10 θυμῶν Ἀτρείδαις μεγάλων τε νεικέων.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

ἄνδρες φίλοι, τὸ πρῶτον ἀγγεῖλαι θέλω,
Τεῦκρος πάρεστιν ἄρτι Μυσίων ἀπὸ 720
κρημνῶν· μέσον δὲ προσμολὼν στρατήγιον
κυδάζεται τοῖς πᾶσιν Ἀργείοις ὁμοῦ.
στείχοντα γὰρ πρόσωθεν αὐτὸν ἐν κύκλῳ
μαθόντες ἀμφέστησαν, εἶτ' ὀνείδεσιν
ἤρασσον ἔνθεν κἄνθεν οὔτις ἔσθ' ὃς οὔ, 725
τὸν τοῦ μανέντος κἀπιβουλευτοῦ στρατοῦ
ξύναιμον ἀποκαλοῦντες, ὡς οὐκ ἀρκέσοι
τὸ μὴ οὐ πέτροισι πᾶς καταξανθεὶς θανεῖν.

ὥστ' εἰς τοσοῦτον ἦλθον ὥστε καὶ χεροῖν
κολεῶν ἐρυστὰ διεπεραιώθη ξίφη. 730
λήγει δ' ἔρις δραμοῦσα τοῦ προσωτάτω
ἀνδρῶν γερόντων ἐν ξυναλλαγῇ λόγου.
ἀλλ' ἡμὶν Αἴας ποῦ 'στιν, ὡς φράσω τάδε·
τοῖς κυρίοις γὰρ πάντα χρὴ δηλοῦν λόγον.
ΧΟ. οὐκ ἔνδον, ἀλλὰ φροῦδος ἀρτίως, νέας 735
βουλὰς νέοισιν ἐγκαταζεύξας τρόποις.
ΑΓ. ἰοὺ ἰού.
βραδεῖαν ἡμᾶς ἆρ' ὁ τήνδε τὴν ὁδὸν
πέμπων ἔπεμψεν, ἢ 'φάνην ἐγὼ βραδύς.
ΧΟ. τί δ' ἐστὶ χρείας τῆσδ' ὑπεσπανισμένον; 740
ΑΓ. τὸν ἄνδρ' ἀπηύδα Τεῦκρος ἔνδοθεν στέγης
μὴ 'ξω παρήκειν, πρὶν παρὼν αὐτὸς τύχῃ.
ΧΟ. ἀλλ' οἴχεταί τοι, πρὸς τὸ κέρδιστον τραπεὶς
γνώμης, θεοῖσιν ὡς καταλλαχθῇ χόλου.
ΑΓ. ταῦτ' ἐστὶ τἄπη μωρίας πολλῆς πλέα, 745
εἴπερ τι Κάλχας εὖ φρονῶν μαντεύεται.
ΧΟ. ποῖον; τί δ' εἰδὼς τοῦδε πράγματος πέρι;
ΑΓ. τοσοῦτον οἶδα καὶ παρὼν ἐτύγχανον.
ἐκ γὰρ συνέδρου καὶ τυραννικοῦ κύκλου
Κάλχας μεταστὰς οἷος Ἀτρειδῶν δίχα, 750
εἰς χεῖρα Τεύκρου δεξιὰν φιλοφρόνως
θεὶς εἶπε κἀπέσκηψε παντοίᾳ τέχνῃ
εἶρξαι κατ' ἦμαρ τοὐμφανὲς τὸ νῦν τόδε
Αἴανθ' ὑπὸ σκηναῖσι μηδ' ἀφέντ' ἐᾶν,
εἰ ζῶντ' ἐκεῖνον εἰσιδεῖν θέλοι ποτέ. 755
ἑλᾷ γὰρ αὐτὸν τῇδε θἠμέρᾳ μόνῃ
δίας Ἀθάνας μῆνις, ὡς ἔφη λέγων.
τὰ γὰρ περισσὰ κἀνόνητα σώματα
πίπτειν βαρείαις πρὸς θεῶν δυσπραξίαις
ἔφασχ' ὁ μάντις, ὅστις ἀνθρώπου φύσιν 760
βλαστὼν ἔπειτα μὴ κατ' ἄνθρωπον φρονῇ.
κεῖνος δ' ἀπ' οἴκων εὐθὺς ἐξορμώμενος

ἄνους καλῶς λέγοντος εὑρέθη πατρός.
ὁ μὲν γὰρ αὐτὸν ἐννέπει, τέκνον, δορὶ
βούλου κρατεῖν μέν, σὺν θεῷ δ' ἀεὶ κρατεῖν. 765
ὁ δ' ὑψικόμπως κἀφρόνως ἠμείψατο,
πάτερ, θεοῖς μὲν κἂν ὁ μηδὲν ὢν ὁμοῦ
κράτος κατακτήσαιτ'· ἐγὼ δὲ καὶ δίχα
κείνων πέποιθα τοῦτ' ἐπισπάσειν κλέος.
τοσόνδ' ἐκόμπει μῦθον. εἶτα δεύτερον, 770
δίας Ἀθάνας, ἡνίκ' ὀτρύνουσά νιν
ηὐδᾶτ' ἐπ' ἐχθροῖς χεῖρα φοινίαν τρέπειν,
τότ' ἀντιφωνεῖ δεινὸν ἄρρητόν τ' ἔπος·
ἄνασσα, τοῖς ἄλλοισιν Ἀργείων πέλας
ἴστω, καθ' ἡμᾶς δ' οὔποτ' ἐκρήξει μάχη. 775
τοιοῖσδέ *τοι λόγοισιν ἀστεργῆ θεᾶς
ἐκτήσατ' ὀργήν, οὐ κατ' ἄνθρωπον φρονῶν.
ἀλλ' εἴπερ ἔστι τῇδε θἠμέρᾳ, τάχ' ἂν
γενοίμεθ' αὐτοῦ σὺν θεῷ σωτήριοι.
τοσαῦθ' ὁ μάντις εἶφ'· ὁ δ' εὐθὺς ἐξ ἕδρας 780
πέμπει με σοὶ φέροντα τάσδ' ἐπιστολὰς
Τεῦκρος φυλάσσειν. εἰ δ' ἀπεστερήμεθα,
οὐκ ἔστιν ἀνὴρ κεῖνος, εἰ Κάλχας σοφός.

ΧΟ. ὦ δαΐα Τέκμησσα, δύσμορον γένος,
ὅρα μολοῦσα τόνδ' ὁποῖ' ἔπη θροεῖ. 785
ξυρεῖ γὰρ ἐν χρῷ τοῦτο, μὴ χαίρειν τινά.

ΤΕ. τί μ' αὖ τάλαιναν, ἀρτίως πεπαυμένην
κακῶν ἀτρύτων, ἐξ ἕδρας ἀνίστατε;

ΧΟ. τοῦδ' εἰσάκουε τἀνδρός, ὡς ἥκει φέρων
Αἴαντος ἡμῖν πρᾶξιν ἣν ἤλγησ' ἐγώ. 790

ΤΕ. οἴμοι, τί φῄς, ὤνθρωπε; μῶν ὀλώλαμεν;

ΑΓ. οὐκ οἶδα τὴν σὴν πρᾶξιν, Αἴαντος δ' ὅτι,
θυραῖος εἴπερ ἐστίν, οὐ θαρσῶ πέρι.

ΤΕ. καὶ μὴν θυραῖος, ὥστε μ' ὠδίνειν τί φῄς.

ΑΓ. ἐκεῖνον εἴργειν Τεῦκρος ἐξεφίεται 795
σκηνῆς ὕπαυλον μηδ' ἀφιέναι μόνον.

ΤΕ. *ποῦ δ' ἐστὶ Τεῦκρος, κἀπὶ τῷ λέγει τάδε;*
ΑΓ. *πάρεστ' ἐκεῖνος ἄρτι· τήνδε δ' ἔξοδον*
ὀλεθρίαν Αἴαντος ἐλπίζει φέρειν.
ΤΕ. *οἴμοι τάλαινα, τοῦ ποτ' ἀνθρώπων μαθών;* 800
ΑΓ. *τοῦ Θεστορείου μάντεως, καθ' ἡμέραν*
τὴν νῦν, ὅτ' αὐτῷ θάνατον ἢ βίον φέρει.
ΤΕ. *οἳ 'γώ, φίλοι, πρόστητ' ἀναγκαίας τύχης,*
καὶ σπεύσαθ', οἱ μὲν Τεῦκρον ἐν τάχει μολεῖν,
οἱ δ' ἑσπέρους ἀγκῶνας, οἱ δ' ἀντηλίους 805
ζητεῖτ' ἰόντες τἀνδρὸς ἔξοδον κακήν.
ἔγνωκα γὰρ δὴ φωτὸς ἠπατημένη
καὶ τῆς παλαιᾶς χάριτος ἐκβεβλημένη.
οἴμοι, τί δράσω, τέκνον; οὐχ ἱδρυτέον.
ἀλλ' εἶμι κἀγὼ κεῖσ' ὅποιπερ ἂν σθένω. 810
χωρῶμεν, ἐγκονῶμεν, οὐχ ἕδρας ἀκμή,
σώζειν θέλοντας ἄνδρα γ', ὃς σπεύδῃ θανεῖν.
ΧΟ. *χωρεῖν ἑτοῖμος, κοὐ λόγῳ δείξω μόνον.*
τάχος γὰρ ἔργου καὶ ποδῶν ἅμ' ἕψεται.

ΑΙ. *ὁ μὲν σφαγεὺς ἕστηκεν ᾗ τομώτατος* 815
γένοιτ' ἄν, εἴ τῳ καὶ λογίζεσθαι σχολή,
δῶρον μὲν ἀνδρὸς Ἕκτορος ξένων ἐμοὶ
μάλιστα μισηθέντος ἐχθίστου θ' ὁρᾶν.
πέπηγε δ' ἐν γῇ πολεμίᾳ τῇ Τρῳάδι,
σιδηροβρῶτι θηγάνῃ νεηκονής· 820
ἔπηξα δ' αὐτὸν εὖ περιστείλας ἐγώ,
εὐνουστατον τῷδ' ἀνδρὶ διὰ τάχους θανεῖν.
οὕτω μὲν εὐσκευοῦμεν· ἐκ δὲ τῶνδέ μοι
σὺ πρῶτος, ὦ Ζεῦ, καὶ γὰρ εἰκός, ἄρκεσον.
αἰτήσομαι δέ σ' οὐ μακρὸν γέρας λαχεῖν. 825
πέμψον τιν' ἡμῖν ἄγγελον, κακὴν φάτιν
Τεύκρῳ φέροντα, πρῶτος ὥς με βαστάσῃ
πεπτῶτα τῷδε περὶ νεορράντῳ ξίφει,
καὶ μὴ πρὸς ἐχθρῶν του κατοπτευθεὶς πάρος

ῥιφθῶ κυσὶν πρόβλητος οἰωνοῖς θ' ἕλωρ. 830
τοσαῦτά σ', ὦ Ζεῦ, προστρέπω, καλῶ δ' ἅμα
πομπαῖον Ἑρμῆν χθόνιον εὖ με κοιμίσαι,
ξὺν ἀσφαδάστῳ καὶ ταχεῖ πηδήματι
πλευρὰν διαρρήξαντα τῷδε φασγάνῳ.
καλῶ δ' ἀρωγοὺς τὰς ἀεί τε παρθένους 835
ἀεί θ' ὁρώσας πάντα τἀν βροτοῖς πάθη
σεμνὰς Ἐρινῦς τανύποδας, μαθεῖν ἐμὲ
πρὸς τῶν Ἀτρειδῶν ὡς διόλλυμαι τάλας.
ἴτ', ὦ ταχεῖαι ποίνιμοί τ' Ἐρινύες,
γεύεσθε, μὴ φείδεσθε, πανδήμου στρατοῦ.
σὺ δ', ὦ τὸν αἰπὺν οὐρανὸν διφρηλατῶν 845
Ἥλιε, πατρῴαν τὴν ἐμὴν ὅταν χθόνα
ἴδῃς, ἐπισχὼν χρυσόνωτον ἡνίαν
ἄγγειλον ἄτας τὰς ἐμὰς μόρον τ' ἐμὸν
γέροντι πατρὶ τῇ τε δυστήνῳ τροφῷ.
ἦ που τάλαινα, τήνδ' ὅταν κλύῃ φάτιν, 850
ἥσει μέγαν κωκυτὸν ἐν πάσῃ πόλει.
ἀλλ' οὐδὲν ἔργον ταῦτα θρηνεῖσθαι μάτην,
ἀλλ' ἀρκτέον τὸ πρᾶγμα σὺν τάχει τινί.
ὦ Θάνατε Θάνατε, νῦν μ' ἐπίσκεψαι μολών·
καίτοι σὲ μὲν κἀκεῖ προσαυδήσω ξυνών. 855
σὲ δ', ὦ φαεννῆς ἡμέρας τὸ νῦν σέλας,
καὶ τὸν διφρευτὴν Ἥλιον προσεννέπω
πανύστατον δὴ κοὔποτ' αὖθις ὕστερον.
ὦ φέγγος, ὦ γῆς ἱερὸν οἰκείας πέδον
Σαλαμῖνος, ὦ πατρῷον ἑστίας βάθρον, 860
κλειναί τ' Ἀθῆναι, καὶ τὸ σύντροφον γένος,
κρῆναί τε ποταμοί θ' οἵδε, καὶ τὰ Τρωϊκὰ
πεδία προσαυδῶ, χαίρετ', ὦ τροφῆς ἐμοί·
τοῦθ' ὑμὶν Αἴας τοὔπος ὕστατον θροεῖ,
τὰ δ' ἄλλ' ἐν Ἅιδου τοῖς κάτω μυθήσομαι. 865

ΗΜΙΧΟΡΙΟΝ.

πόνος πόνῳ πόνον φέρει.

πᾶ πᾶ
πᾶ γὰρ οὐκ ἔβαν ἐγώ;
κοὐδεὶς *ἐφίσταταί με συμμαθεῖν τόπος.
ἰδού, 870
δοῦπον αὖ κλύω τινά.
ΗΜ. ἡμῶν γε ναὸς κοινόπλουν ὁμιλίαν.
ΗΜ. τί οὖν δή;
ΗΜ. πᾶν ἐστίβηται πλευρὸν ἕσπερον νεῶν.
ΗΜ. ἔχεις οὖν; 875
ΗΜ. πόνου γε πλῆθος, κοὐδὲν εἰς ὄψιν πλέον.
ΗΜ. ἀλλ' οὐδὲ μὲν δὴ τὴν ἀφ' ἡλίου βολῶν
κέλευθον ἀνὴρ οὐδαμοῦ δηλοῖ φανείς.
ΧΟ. στρ. τίς ἂν *δῆτά μοι, τίς ἂν φιλοπόνων
ἁλιαδᾶν ἔχων ἀΰπνους ἄγρας, 880
ἢ τίς Ὀλυμπιάδων θεᾶν, ἢ ῥυτῶν
βοσπορίων ποταμῶν, τὸν ὠμόθυμον 885
5 εἴ ποθι πλαζόμενον λεύσσων
ἀπύοι; σχέτλια γὰρ
ἐμέ γε τὸν μακρῶν ἀλάταν πόνων
οὐρίῳ μὴ πελάσαι δρόμῳ,
ἀλλ' ἀμενηνὸν ἄνδρα μὴ λεύσσειν ὅπου. 890
ΤΕ. ἰώ μοί μοι.
ΧΟ. τίνος βοὴ πάραυλος ἐξέβη νάπους;
ΤΕ. ἰὼ τλήμων.
ΧΟ. τὴν δουρίληπτον δύσμορον νύμφην ὁρῶ
Τέκμησσαν, οἴκτῳ τῷδε συγκεκραμένην. 895
ΤΕ. οἴχωκ', ὄλωλα, διαπεπόρθημαι, φίλοι.
ΧΟ. τί δ' ἔστιν;
ΤΕ. Αἴας ὅδ' ἡμῖν ἀρτίως νεοσφαγὴς
κεῖται, κρυφαίῳ φασγάνῳ περιπτυχής.
ΧΟ. ὤμοι ἐμῶν νόστων· 900
20 ὤμοι, κατέπεφνες, ὦναξ,
τόνδε συνναύταν,
ὦ τάλας·

ὦ ταλαίφρων γύναι.
ΤΕ. ὡς ὧδε τοῦδ' ἔχοντος αἰάζειν πάρα.
ΧΟ. τίνος ποτ' ἆρ' *ἔρξε χειρὶ δύσμορος; 905
ΤΕ. αὐτὸς πρὸς αὑτοῦ· δῆλον. ἐν γάρ οἱ χθονὶ
πηκτὸν τόδ' ἔγχος περιπετὲς κατηγορεῖ.
ΧΟ. ὤμοι ἐμᾶς ἄτας, οἷος ἄρ' αἱμάχθης, ἄφρακτος φίλων· 910
ἐγὼ δ' ὁ πάντα κωφός, ὁ πάντ' ἄϊδρις,
30 κατημέλησα. πᾶ πᾶ
κεῖται ὁ δυστράπελος,
δυσώνυμος Αἴας;
ΤΕ. οὗτοι θεατός· ἀλλά νιν περιπτυχεῖ 915
φάρει καλύψω τῷδε παμπήδην, ἐπεὶ
οὐδεὶς ἄν, ὅστις καὶ φίλος, τλαίη βλέπειν
φυσῶντ' ἄνω πρὸς ῥῖνας, ἔκ τε φοινίας
πληγῆς μελανθὲν αἷμ' ἀπ' οἰκείας σφαγῆς.
οἴμοι, τί δράσω; τίς σε βαστάσει φίλων; 920
ποῦ Τεῦκρος; ὡς ἀκμαῖος, εἰ βαίη, μόλοι,
πεπτῶτ' ἀδελφὸν τόνδε συγκαθαρμόσαι.
ὦ δύσμορ' Αἴας, οἷος ὢν οἵως ἔχεις,
ὡς καὶ παρ' ἐχθροῖς ἄξιος θρήνων τυχεῖν.
ΧΟ. ἀντ. ἔμελλες, τάλας, ἔμελλες χρόνῳ 925
στερεόφρων ἄρ' *ὧδ' ἐξανύσειν κακὰν
μοῖραν ἀπειρεσίων πόνων. τοιά μοι
πάννυχα καὶ φαέθοντ' ἀνεστέναζες 930
5 ὠμόφρων ἐχθοδόπ' Ἀτρείδαις
οὐλίῳ σὺν πάθει.
μέγας ἄρ' ἦν ἐκεῖνος ἄρχων χρόνος
πημάτων, ἧμος ἀριστόχειρ 935
— ⏑ ⏑ — ὅπλων ἔκειτ' ἀγὼν πέρι.
ΤΕ. ἰώ μοί μοι.
ΧΟ. χωρεῖ πρὸς ἧπαρ, οἶδα, γενναία δύη.
ΤΕ. ἰώ μοί μοι.
ΧΟ. οὐδέν σ' ἀπιστῶ καὶ δὶς οἰμῶξαι, γύναι, 940
τοιοῦδ' ἀποβλαφθεῖσαν ἀρτίως φίλου.

ΤΕ. σοὶ μὲν δοκεῖν ταῦτ' ἔστ', ἐμοὶ δ' ἄγαν φρονεῖν.
ΧΟ. ξυναυδῶ.
ΤΕ. οἴμοι, τέκνον, πρὸς οἷα δουλείας ζυγὰ
χωροῦμεν, οἷοι νῷν ἐφεστᾶσι σκοποί. 945
ΧΟ. ὤμοι, ἀναλγήτων
20 δισσῶν ἐθρόησας ἄναυδον
ἔργον Ἀτρειδᾶν
τῷδ' ἄχει.
ἀλλ' ἀπείργοι θεός.
ΤΕ. οὐκ ἂν τάδ' ἔστη τῇδε, μὴ θεῶν μέτα. 950
ΧΟ. ἄγαν ὑπερβριθὲς ἄχθος ἤνυσαν.
ΤΕ. τοιόνδε μέντοι Ζηνὸς ἡ δεινὴ θεὸς
Παλλὰς φυτεύει πῆμ' Ὀδυσσέως χάριν.
ΧΟ. ἦ ῥα κελαινώπαν θυμὸν ἐφυβρίζει πολύτλας ἀνήρ, 954
γελᾷ δὲ *τοῖσδε μαινομένοις ἄχεσιν
30 πολὺν γέλωτα, φεῦ φεῦ,
ξύν τε διπλοῖ βασιλῆς
κλύοντες Ἀτρεῖδαι. 960
ΤΕ. οἱ δ' οὖν γελώντων κἀπιχαιρόντων κακοῖς
τοῖς τοῦδ'. ἴσως τοι, κεἰ βλέποντα μὴ 'πόθουν,
θανόντ' ἂν οἰμώξειαν ἐν χρείᾳ δορός.
οἱ γὰρ κακοὶ γνώμαισι τἀγαθὸν χεροῖν
ἔχοντες οὐκ ἴσασι, πρίν τις ἐκβάλῃ. 965
ἐμοὶ πικρὸς τέθνηκεν ἢ κείνοις γλυκύς,
αὐτῷ δὲ τερπνός. ὧν γὰρ ἠράσθη τυχεῖν
ἐκτήσαθ' αὐτῷ, θάνατον ὅνπερ ἤθελεν.
τί δῆτα τοῦδ' ἐπεγγελῷεν ἂν κάτα;
θεοῖς τέθνηκεν οὗτος, οὐ κείνοισιν, οὔ. 970
πρὸς ταῦτ' Ὀδυσσεὺς ἐν κενοῖς ὑβριζέτω.
Αἴας γὰρ αὐτοῖς οὐκέτ' ἐστίν, ἀλλ' ἐμοὶ
λιπὼν ἀνίας καὶ γόους διοίχεται.

ΤΕΥΚΡΟΣ.

ἰώ μοί μοι.
ΧΟ. σίγησον. αὐδὴν γὰρ δοκῶ Τεύκρου κλύειν 975

βοῶντος ἄτης τῆσδ' ἐπίσκοπον μέλος.
ΤΕΥ. ὦ φίλτατ' Αἴας, ὦ ξύναιμον ὄμμ' ἐμοί,
ἆρ' ἠμπόληκας ὥσπερ ἡ φάτις κρατεῖ;
ΧΟ. ὄλωλεν ἀνήρ, Τεῦκρε, τοῦτ' ἐπίστασο.
ΤΕΥ. ὤμοι βαρείας ἆρα τῆς ἐμῆς τύχης. 980
ΧΟ. ὡς ὧδ' ἐχόντων
ΤΕΥ. ὦ τάλας ἐγώ, τάλας.
ΧΟ. πάρα στενάζειν.
ΤΕΥ. ὦ περισπερχὲς πάθος.
ΧΟ. ἄγαν γε, Τεῦκρε.
ΤΕΥ. φεῦ τάλας. τί γὰρ τέκνον
τὸ τοῦδε, ποῦ μοι γῆς κυρεῖ τῆς Τρῳάδος;
ΧΟ. μόνος παρὰ σκηναῖσιν. 985
ΤΕΥ. οὐχ ὅσον τάχος
δῆτ' αὐτὸν ἄξεις δεῦρο, μή τις ὡς κενῆς
σκύμνον λεαίνης δυσμενῶν ἀναρπάσῃ;
ἴθ', ἐγκόνει, σύγκαμνε. τοῖς θανοῦσί τοι
φιλοῦσι πάντες κειμένοις ἐπεγγελᾶν.
ΧΟ. καὶ μὴν ἔτι ζῶν, Τεῦκρε, τοῦδέ σοι μέλειν 990
ἐφίεθ' ἀνὴρ κεῖνος, ὥσπερ οὖν μέλει.
ΤΕΥ. ὦ τῶν ἁπάντων δὴ θεαμάτων ἐμοὶ
ἄλγιστον ὧν προσεῖδον ὀφθαλμοῖς ἐγώ,
ὁδός θ' ὁδῶν πασῶν ἀνιάσασα δὴ
μάλιστα τοὐμὸν σπλάγχνον, ἣν δὴ νῦν ἔβην, 995
ὦ φίλτατ' Αἴας, τὸν σὸν ὡς ἐπῃσθόμην
μόρον διώκων κἀξιχνοσκοπούμενος·
ὀξεῖα γάρ σου βάξις ὡς θεοῦ τινος
διῆλθ' Ἀχαιοὺς πάντας ὡς οἴχει θανών.
ἀγὼ κλύων δύστηνος ἐκποδὼν μὲν ὢν 1000
ὑπεστέναζον, νῦν δ' ὁρῶν ἀπόλλυμαι.
οἴμοι.
ἴθ', ἐκκάλυψον, ὡς ἴδω τὸ πᾶν κακόν.
ὦ δυσθέατον ὄμμα καὶ τόλμης πικρᾶς,
ὅσας ἀνίας μοι κατασπείρας φθίνεις. 1005

ποῖ γὰρ μολεῖν μοι δυνατόν, εἰς ποίους βροτούς,
τοῖς σοῖς ἀρήξαντ' ἐν πόνοισι μηδαμοῦ;
ἦ πού *με Τελαμών, σὸς πατὴρ ἐμός θ' ἅμα,
δέξαιτ' ἂν εὐπρόσωπος ἵλεώς τ' ἴσως
χωροῦντ' ἄνευ σοῦ. πῶς γὰρ οὔχ; ὅτῳ πάρα 1010
μηδ' εὐτυχοῦντι μηδὲν ἥδιον γελᾶν.
οὗτος τί κρύψει; ποῖον οὐκ ἐρεῖ κακόν,
τὸν ἐκ δορὸς γεγῶτα πολεμίου νόθον,
τὸν δειλίᾳ προδόντα καὶ κακανδρίᾳ
σέ, φίλτατ' Αἴας, ἢ δόλοισιν, ὡς τὰ σὰ 1015
κράτη θανόντος καὶ δόμους νέμοιμι σούς.
τοιαῦτ' ἀνὴρ δύσοργος, ἐν γήρᾳ βαρύς,
ἐρεῖ, πρὸς οὐδὲν εἰς ἔριν θυμούμενος.
τέλος δ' ἀπωστὸς γῆς ἀπορριφθήσομαι,
δοῦλος λόγοισιν ἀντ' ἐλευθέρου φανείς. 1020
τοιαῦτα μὲν κατ' οἶκον· ἐν Τροίᾳ δέ μοι
πολλοὶ μὲν ἐχθροί, παῦρα δ' *ὠφελήσιμα.
καὶ ταῦτα πάντα σοῦ θανόντος εὑρόμην.
οἴμοι, τί δράσω; πῶς σ' ἀποσπάσω πικροῦ
τοῦδ' αἰόλου κνώδοντος, ὦ τάλας, ὑφ' οὗ 1025
φονέως ἄρ' ἐξέπνευσας; εἶδες ὡς χρόνῳ
ἔμελλέ σ' Ἕκτωρ καὶ θανὼν ἀποφθιεῖν;
σκέψασθε, πρὸς θεῶν, τὴν τύχην δυοῖν βροτοῖν.
Ἕκτωρ μέν, ᾧ δὴ τοῦδ' ἐδωρήθη πάρα,
ζωστῆρι πρισθεὶς ἱππικῶν ἐξ ἀντύγων 1030
ἐκνάπτετ' αἰέν, ἔστ' ἀπέψυξεν βίον·
οὗτος δ' ἐκείνου τήνδε δωρεὰν ἔχων
πρὸς τοῦδ' ὄλωλε θανασίμῳ πεσήματι.
ἆρ' οὐκ Ἐρινὺς τοῦτ' ἐχάλκευσε ξίφος
κἀκεῖνον Ἅιδης, δημιουργὸς ἄγριος; 1035
ἐγὼ μὲν οὖν καὶ ταῦτα καὶ τὰ πάντ' ἀεὶ
φάσκοιμ' ἂν ἀνθρώποισι μηχανᾶν θεούς·
ὅτῳ δὲ μὴ τάδ' ἐστὶν ἐν γνώμῃ φίλα,
κεῖνός τ' ἐκεῖνα στεργέτω κἀγὼ τάδε.

ΧΟ. μὴ τεῖνε μακράν, ἀλλ' ὅπως κρύψεις τάφῳ 1040
φράζου τὸν ἄνδρα χὤ τι μυθήσῃ τάχα.
βλέπω γὰρ ἐχθρὸν φῶτα, καὶ τάχ' ἂν κακοῖς
γελῶν ἃ δὴ κακοῦργος ἐξίκοιτ' ἀνήρ.
ΤΕΥ. τίς δ' ἐστὶν ὅντιν' ἄνδρα προσλεύσσεις στρατοῦ;
ΧΟ. Μενέλαος, ᾧ δὴ τόνδε πλοῦν ἐστείλαμεν. 1045
ΤΕΥ. ὁρῶ· μαθεῖν γὰρ ἐγγὺς ὢν οὐ δυσπετής.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

οὗτος, σὲ φωνῶ τόνδε τὸν νεκρὸν χεροῖν
μὴ συγκομίζειν, ἀλλ' ἐᾶν ὅπως ἔχει.
ΤΕΥ. τίνος χάριν τοσόνδ' ἀνήλωσας λόγον;
ΜΕ. δοκοῦντ' ἐμοί, δοκοῦντα δ' ὃς κραίνει στρατοῦ. 1050
ΤΕΥ. οὔκουν ἂν εἴποις ἥντιν' αἰτίαν προθείς;
ΜΕ. ὁθούνεκ' αὐτὸν ἐλπίσαντες οἴκοθεν
ἄγειν Ἀχαιοῖς ξύμμαχόν τε καὶ φίλον,
ἐξεύρομεν ζητοῦντες ἐχθίω Φρυγῶν·
ὅστις στρατῷ ξύμπαντι βουλεύσας φόνον 1055
νύκτωρ ἐπεστράτευσεν, ὡς ἕλοι δορί·
κεἰ μὴ θεῶν τις τήνδε πεῖραν ἔσβεσεν,
ἡμεῖς μὲν ἂν τήνδ', ἣν ὅδ' εἴληχεν τύχην,
θανόντες ἂν προὐκείμεθ' αἰσχίστῳ μόρῳ,
οὗτος δ' ἂν ἔζη. νῦν δ' ἐνήλλαξεν θεὸς 1060
τὴν τοῦδ' ὕβριν πρὸς μῆλα καὶ ποίμνας πεσεῖν.
ὧν οὕνεκ' αὐτὸν οὔτις ἔστ' ἀνὴρ σθένων
τοσοῦτον ὥστε σῶμα τυμβεῦσαι τάφῳ,
ἀλλ' ἀμφὶ χλωρὰν ψάμαθον ἐκβεβλημένος
ὄρνισι φορβὴ παραλίοις γενήσεται. 1065
πρὸς ταῦτα μηδὲν δεινὸν ἐξάρῃς μένος.
εἰ γὰρ βλέποντος μὴ 'δυνήθημεν κρατεῖν,
πάντως θανόντος γ' ἄρξομεν, κἂν μὴ θέλῃς,
χερσὶν παρευθύνοντες. οὐ γὰρ ἔσθ' ὅπου
λόγων γ' ἀκοῦσαι ζῶν ποτ' ἠθέλησ' ἐμῶν. 1070
καίτοι κακοῦ πρὸς ἀνδρὸς ἄνδρα δημότην
μηδὲν δικαιοῦν τῶν ἐφεστώτων κλύειν.

οὐ γάρ ποτ' οὔτ' ἂν ἐν πόλει νόμοι καλῶς
φέροιντ' ἄν, ἔνθα μὴ καθεστήκῃ δέος,
οὔτ' ἂν στρατός γε σωφρόνως ἄρχοιτ' ἔτι 1075
μηδὲν φόβου πρόβλημα μηδ' αἰδοῦς ἔχων.
ἀλλ' ἄνδρα χρή, κἂν σῶμα γεννήσῃ μέγα,
δοκεῖν πεσεῖν ἂν κἂν ἀπὸ σμικροῦ κακοῦ.
δέος γὰρ ᾧ πρόσεστιν αἰσχύνη θ' ὁμοῦ,
σωτηρίαν ἔχοντα τόνδ' ἐπίστασο· 1080
ὅπου δ' ὑβρίζειν δρᾶν θ' ἃ βούλεται παρῇ,
ταύτην νόμιζε τὴν πόλιν χρόνῳ ποτὲ
ἐξ οὐρίων δραμοῦσαν εἰς βυθὸν πεσεῖν.
ἀλλ' ἑστάτω μοι καὶ δέος τι καίριον,
καὶ μὴ δοκῶμεν δρῶντες ἂν ἡδώμεθα 1085
οὐκ ἀντιτίσειν αὖθις ἂν λυπώμεθα.
ἕρπει παραλλὰξ ταῦτα. πρόσθεν οὗτος ἦν
αἴθων ὑβριστής, νῦν δ' ἐγὼ μέγ' αὖ φρονῶ.
καί σοι προφωνῶ τόνδε μὴ θάπτειν, ὅπως
μὴ τόνδε θάπτων αὐτὸς εἰς ταφὰς πέσῃς. 1090

ΧΟ. Μενέλαε, μὴ γνώμας ὑποστήσας σοφὰς
εἶτ' αὐτὸς ἐν θανοῦσιν ὑβριστὴς γένῃ.

ΤΕ. οὐκ ἄν ποτ', ἄνδρες, ἄνδρα θαυμάσαιμ' ἔτι,
ὃς μηδὲν ὢν γοναῖσιν εἶθ' ἁμαρτάνει,
ὅθ' οἱ δοκοῦντες εὐγενεῖς πεφυκέναι 1095
τοιαῦθ' ἁμαρτάνουσιν ἐν λόγοις ἔπη.
ἄγ', εἶπ' ἀπ' ἀρχῆς αὖθις, ἢ σὺ φῂς ἄγειν
τὸν ἄνδρ' Ἀχαιοῖς δεῦρο σύμμαχον λαβών;
οὐκ αὐτὸς ἐξέπλευσεν ὡς αὑτοῦ κρατῶν;
ποῦ σὺ στρατηγεῖς τοῦδε; ποῦ δέ σοι λεὼν 1100
ἔξεστ' ἀνάσσειν, ὧν ὅδ' ἡγεῖτ' οἴκοθεν;
Σπάρτης ἀνάσσων ἦλθες, οὐχ ἡμῶν κρατῶν,
οὐδ' ἔσθ' ὅπου σοὶ τόνδε κοσμῆσαι πλέον
ἀρχῆς ἔκειτο θεσμὸς ἢ καὶ τῷδε σέ.
ὕπαρχος ἄλλων δεῦρ' ἔπλευσας, οὐχ ὅλων 1105
στρατηγός, ὥστ' Αἴαντος ἡγεῖσθαί ποτε.

ἀλλ' ὧνπερ ἄρχεις ἄρχε, καὶ τὰ σέμν' ἔπη
κόλαζ' ἐκείνους· τόνδε δ', εἴτε μὴ σὺ φῇς
εἴθ' ἄτερος στρατηγός, εἰς ταφὰς ἐγὼ
θήσω δικαίως, οὐ τὸ σὸν δείσας στόμα. 1110
οὐ γάρ τι τῆς σῆς οὕνεκ' ἐστρατεύσατο
γυναικός, ὥσπερ οἱ πόνου πολλοῦ πλέῳ,
ἀλλ' οὕνεχ' ὅρκων οἷσιν ἦν ἐπώμοτος,
σοῦ δ' οὐδέν· οὐ γὰρ ἠξίου τοὺς μηδένας.
πρὸς ταῦτα πλείους δεῦρο κήρυκας λαβὼν 1115
καὶ τὸν στρατηγὸν ἧκε· τοῦ δὲ σοῦ ψόφου
οὐκ ἂν στραφείην, ὡς ἂν ᾖς οἷός περ εἶ.
*ΧΟ. οὐδ' αὖ τοιαύτην γλῶσσαν ἐν κακοῖς φιλῶ.
τὰ σκληρὰ γάρ τοι, κἂν ὑπέρδικ' ᾖ, δάκνει.
ΜΕ. ὁ τοξότης ἔοικεν οὐ σμικρὸν φρονεῖν. 1120
ΤΕΥ. οὐ γὰρ βάναυσον τὴν τέχνην ἐκτησάμην.
ΜΕ. μέγ' ἄν τι κομπάσειας, ἀσπίδ' εἰ λάβοις.
ΤΕΥ. κἂν ψιλὸς ἀρκέσαιμι σοί γ' ὡπλισμένῳ.
ΜΕ. ἡ γλῶσσά σου τὸν θυμὸν ὡς δεινὸν τρέφει.
ΤΕΥ. ξὺν τῷ δικαίῳ γὰρ μέγ' ἔξεστιν φρονεῖν. 1125
ΜΕ. δίκαια γὰρ τόνδ' εὐτυχεῖν κτείναντά με;
ΤΕΥ. κτείναντα; δεινόν γ' εἶπας, εἰ καὶ ζῇς θανών.
ΜΕ. θεὸς γὰρ ἐκσώζει με, τῷδε δ' οἴχομαι.
ΤΕΥ. μή νυν ἀτίμα θεούς, θεοῖς σεσωσμένος.
ΜΕ. ἐγὼ γὰρ ἂν ψέξαιμι δαιμόνων νόμους; 1130
ΤΕΥ. εἰ τοὺς θανόντας οὐκ ἐᾷς θάπτειν παρών.
ΜΕ. τούς γ' αὐτὸς αὑτοῦ πολεμίους· οὐ γὰρ καλόν.
ΤΕΥ. ἦ σοὶ γὰρ Αἴας πολέμιος προὔστη ποτέ;
ΜΕ. μισοῦντ' ἐμίσει· καὶ σὺ τοῦτ' ἠπίστασο.
ΤΕΥ. κλέπτης γὰρ αὐτοῦ ψηφοποιὸς εὑρέθης. 1135
ΜΕ. ἐν τοῖς δικασταῖς, κοὐκ ἐμοί, τόδ' ἐσφάλη.
ΤΕΥ. πόλλ' ἂν καλῶς λάθρα σὺ κλέψειας κακά.
ΜΕ. τοῦτ' εἰς ἀνίαν τοὔπος ἔρχεται τινί.
ΤΕΥ. οὐ μᾶλλον, ὡς ἔοικεν, ἢ λυπήσομεν.
ΜΕ. ἕν σοι φράσω· τόνδ' ἐστὶν οὐχὶ θαπτέον. 1140

ΤΕΥ. ἀλλ' ἀντακούσει τοῦτον ὡς τεθάψεται.
ΜΕ. ἤδη ποτ' εἶδον ἄνδρ' ἐγὼ γλώσσῃ θρασὺν
ναύτας ἐφορμήσαντα χειμῶνος τὸ πλεῖν,
ᾧ φθέγμ' ἂν οὐκ ἂν εὗρες, ἡνίκ' ἐν κακῷ
χειμῶνος εἶχετ', ἀλλ' ὑφ' εἵματος κρυφεὶς 1145
πατεῖν παρεῖχε τῷ θέλοντι ναυτίλων.
οὕτω δὲ καὶ σὲ καὶ τὸ σὸν λάβρον στόμα
σμικροῦ νέφους τάχ' ἄν τις ἐκπνεύσας μέγας
χειμὼν κατασβέσειε τὴν πολλὴν βοήν.
ΤΕΥ. ἐγὼ δέ γ' ἄνδρ' ὄπωπα μωρίας πλέων, 1150
ὃς ἐν κακοῖς ὕβριζε τοῖσι τῶν πέλας.
κἆτ' αὐτὸν εἰσιδών τις ἐμφερὴς ἐμοὶ
ὀργὴν θ' ὅμοιος εἶπε τοιοῦτον λόγον,
ὤνθρωπε, μὴ δρᾶ τοὺς τεθνηκότας κακῶς·
εἰ γὰρ ποιήσεις, ἴσθι πημανούμενος. 1155
τοιαῦτ' ἄνολβον ἄνδρ' ἐνουθέτει παρών.
ὁρῶ δέ τοί νιν, κἄστιν, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ,
οὐδείς ποτ' ἄλλος ἢ σύ. μῶν ᾐνιξάμην;
ΜΕ. ἄπειμι· καὶ γὰρ αἰσχρόν, εἰ πύθοιτό τις,
λόγοις κολάζειν, ᾧ βιάζεσθαι παρῇ. 1160
ΤΕΥ. ἄφερπέ νυν. κἀμοὶ γὰρ αἴσχιστον κλύειν
ἀνδρὸς ματαίου φλαῦρ' ἔπη μυθουμένου.
ΧΟ. ἔσται μεγάλης ἔριδός τις ἀγών.
ἀλλ' ὡς δύνασαι, Τεῦκρε, ταχύνας
σπεῦσον κοίλην κάπετόν τιν' ἰδεῖν 1165
τῷδ', ἔνθα βροτοῖς τὸν ἀείμνηστον
τάφον εὐρώεντα καθέξει.
ΤΕΥ. καὶ μὴν ἐς αὐτὸν καιρὸν οἵδε πλησίοι
πάρεισιν ἀνδρὸς τοῦδε παῖς τε καὶ γυνή,
τάφον περιστελοῦντε δυστήνου νεκροῦ. 1170
ὦ παῖ, πρόσελθε δεῦρο, καὶ σταθεὶς πέλας
ἱκέτης ἔφαψαι πατρός, ὅς σ' ἐγείνατο.
θάκει δὲ προστρόπαιος ἐν χεροῖν ἔχων
κόμας ἐμὰς καὶ τῆσδε καὶ σαυτοῦ τρίτου,

ἱκτήριον θησαυρόν. εἰ δέ τις στρατοῦ 1175
βίᾳ σ' ἀποσπάσειε τοῦδε τοῦ νεκροῦ,
κακὸς κακῶς ἄθαπτος ἐκπέσοι χθονός,
γένους ἅπαντος ῥίζαν ἐξημημένος,
αὔτως ὅπωσπερ τόνδ' ἐγὼ τέμνω πλόκον.
ἔχ' αὐτόν, ὦ παῖ, καὶ φύλασσε, μηδέ σε 1180
κινησάτω τις, ἀλλὰ προσπεσὼν ἔχου.
ὑμεῖς τε μὴ γυναῖκες ἀντ' ἀνδρῶν πέλας
παρέστατ', ἀλλ' ἀρήγετ', ἔς τ' ἐγὼ μόλω
τάφου μεληθεὶς τῷδε, κἂν μηδεὶς ἐᾷ. [ἀριθμὸς

ΧΟ. στρ.α'. τίς ἄρα νέατος ἐς πότε λήξει πολυπλάγκτων ἐτέων
τὰν ἄπαυστον αἰὲν ἐμοὶ 1186
δορυσσοήτων
μόχθων ἄταν ἐπάγων
5 ἀν' *ἀερώδεα *Τρωΐαν 1190
δύστανον ὄνειδος Ἑλλάνων; [Ἅιδαν

ἀντ.α'. ὄφελε πρότερον αἰθέρα δῦναι μέγαν ἢ τὸν πολύκοινον
κεῖνος ἀνήρ, ὃς στυγερῶν
ἔδειξεν ὅπλων 1195
Ἕλλασι κοινὸν Ἄρη.
5 ἰὼ πόνοι πρόγονοι πόνων.
κεῖνος γὰρ ἔπερσεν ἀνθρώπους.

στρ.β'. ἐκεῖνος *οὐ στεφάνων
οὔτε βαθειᾶν κυλίκων 1200
νεῖμεν ἐμοὶ τέρψιν ὁμιλεῖν,
οὔτε γλυκὺν αὐλῶν ὄτοβον,
5 δύσμορος, οὔτ' ἐννυχίαν
τέρψιν ἰαύειν.
ἐρώτων δ' ἐρώτων ἀπέπαυσεν, ὤμοι. 1205
κεῖμαι δ' ἀμέριμνος οὕτως,
ἀεὶ πυκιναῖς δρόσοις
10 τεγγόμενος κόμας,
λυγρᾶς μνήματα Τροίας. 1210

ἀντ.β'. καὶ πρὶν μὲν ἐννυχίου

δείματος ἦν μοὶ προβολὰ
καὶ βελέων θούριος Αἴας·
νῦν δ' οὗτος ἀνεῖται στυγερῷ
5 δαίμονι. τίς μοι, τίς ἔτ' οὖν 1215
τέρψις ἐπέσται;
γενοίμαν ἵν' ὑλᾶεν ἔπεστι πόντου
πρόβλημ' ἁλίκλυστον, ἄκραν
ὑπὸ πλάκα Σουνίου, 1220
10 τὰς ἱερὰς ὅπως
προσείποιμεν Ἀθάνας.

ΤΕΥ. καὶ μὴν ἰδὼν ἔσπευσα τὸν στρατηλάτην
Ἀγαμέμνον' ἡμῖν δεῦρο τόνδ' ὁρμώμενον·
δῆλος δέ μοὐστὶ σκαιὸν ἐκλύσων στόμα. 1225

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ.

σὲ δὴ τὰ δεινὰ ῥήματ' ἀγγέλλουσί μοι
τλῆναι καθ' ἡμῶν ὧδ' ἀνοιμωκτὶ χανεῖν·
σέ τοι, τὸν ἐκ τῆς αἰχμαλωτίδος λέγω·
ἦ που τραφεὶς ἂν μητρὸς εὐγενοῦς ἄπο
ὑψηλ' ἐφώνεις κἀπ' ἄκρων ὡδοιπόρεις, 1230
ὅτ' οὐδὲν ὢν τοῦ μηδὲν ἀντέστης ὕπερ,
κοὔτε στρατηγοὺς οὔτε ναυάρχους μολεῖν
ἡμᾶς Ἀχαιῶν οὔτε σοῦ διωμόσω,
ἀλλ' αὐτὸς ἄρχων, ὡς σὺ φῄς, Αἴας ἔπλει.
ταῦτ' οὐκ ἀκούειν μεγάλα πρὸς δούλων κακά; 1235
ποίου κέκραγας ἀνδρὸς ὧδ' ὑπέρφρονα;
ποῦ βάντος ἢ ποῦ στάντος, οὗπερ οὐκ ἐγώ;
οὐκ ἆρ' Ἀχαιοῖς ἄνδρες εἰσὶ πλὴν ὅδε;
πικροὺς ἔοιγμεν τῶν Ἀχιλλείων ὅπλων
ἀγῶνας Ἀργείοισι κηρῦξαι τότε, 1240
εἰ πανταχοῦ φανούμεθ' ἐκ Τεύκρου κακοί,
κοὐκ ἀρκέσει ποθ' ὑμὶν οὐδ ἡσσημένοις
εἴκειν ἃ τοῖς πολλοῖσιν ἤρεσκεν κριταῖς,
ἀλλ' αἰὲν ἡμᾶς ἢ κακοῖς βαλεῖτέ που
ἢ σὺν δόλῳ κεντήσεθ' οἱ λελειμμένοι. 1245

ἐκ τῶνδε μέντοι τῶν τρόπων οὐκ ἄν ποτε
κατάστασις γένοιτ' ἂν οὐδενὸς νόμου,
εἰ τοὺς δίκῃ νικῶντας ἐξωθήσομεν
καὶ τοὺς ὄπισθεν εἰς τὸ πρόσθεν ἄξομεν.
ἀλλ' εἰρκτέον τάδ' ἐστίν· οὐ γὰρ οἱ πλατεῖς 1250
οὐδ' εὐρύνωτοι φῶτες ἀσφαλέστατοι,
ἀλλ' οἱ φρονοῦντες εὖ κρατοῦσι πανταχοῦ.
μέγας δὲ πλευρὰ βοῦς ὑπὸ σμικρᾶς ὅμως
μάστιγος ὀρθὸς εἰς ὁδὸν πορεύεται.
καὶ σοὶ προσέρπον τοῦτ' ἐγὼ τὸ φάρμακον 1255
ὁρῶ τάχ', εἰ μὴ νοῦν κατακτήσει τινά·
ὃς ἀνδρὸς οὐκέτ' ὄντος, ἀλλ' ἤδη σκιᾶς,
θαρσῶν ὑβρίζεις κἀξελευθεροστομεῖς.
οὐ σωφρονήσεις; οὐ μαθὼν ὃς εἶ φύσιν
ἄλλον τιν' ἄξεις ἄνδρα δεῦρ' ἐλεύθερον, 1260
ὅστις πρὸς ἡμᾶς ἀντὶ σοῦ λέξει τὰ σά;
σοῦ γὰρ λέγοντος οὐκέτ' ἂν μάθοιμ' ἐγώ·
τὴν βάρβαρον γὰρ γλῶσσαν οὐκ ἐπαΐω.

ΧΟ. εἴθ' ὑμὶν ἀμφοῖν νοῦς γένοιτο σωφρονεῖν·
τούτου γὰρ οὐδὲν σφῷν ἔχω λῷον φράσαι. 1265

ΤΕΥ. φεῦ· τοῦ θανόντος ὡς ταχεῖά τις βροτοῖς
χάρις διαρρεῖ καὶ προδοῦσ' ἁλίσκεται,
εἰ σοῦ γ' ὅδ' ἀνὴρ οὐδ' ἐπὶ σμικρῶν λόγων,
Αἴας, ἔτ' ἴσχει μνῆστιν, οὗ σὺ πολλάκις
τὴν σὴν προτείνων προὔκαμες ψυχὴν δορί· 1270
ἀλλ' οἴχεται δὴ πάντα ταῦτ' ἐρριμμένα.
ὦ πολλὰ λέξας ἄρτι κἀνόητ' ἔπη,
οὐ μνημονεύεις οὐκέτ' οὐδέν, ἡνίκα
ἑρκέων ποθ' ὑμᾶς οὗτος ἐγκεκλῃμένους,
ἤδη τὸ μηδὲν ὄντας, ἐν τροπῇ δορὸς 1275
ἐρρύσατ' ἐλθὼν μοῦνος, ἀμφὶ μὲν νεῶν
ἄκροισιν ἤδη ναυτικοῖς ἑδωλίοις
πυρὸς φλέγοντος, εἰς δὲ ναυτικὰ σκάφη
πηδῶντος ἄρδην Ἕκτορος τάφρων ὕπερ;

τίς ταῦτ' ἀπεῖρξεν; οὐχ ὅδ' ἦν ὁ δρῶν τάδε, 1280
ὃν οὐδαμοῦ φῆς οὐδὲ συμβῆναι ποδί;
ἆρ' ὑμὶν οὗτος ταῦτ' ἔδρασεν ἔνδικα;
χὤτ' αὖθις αὐτὸς Ἕκτορος μόνος μόνου,
λαχών τε κἀκέλευστος, ἦλθ' ἐναντίος,
οὐ δραπέτην τὸν κλῆρον εἰς μέσον καθείς, 1285
ὑγρᾶς ἀρούρας βῶλον, ἀλλ' ὃς εὐλόφου
κυνῆς ἔμελλε πρῶτος ἅλμα κουφιεῖν;
ὅδ' ἦν ὁ πράσσων ταῦτα, σὺν δ' ἐγὼ παρών,
ὁ δοῦλος, οὐκ τῆς βαρβάρου μητρὸς γεγώς·
δύστηνε, ποῖ βλέπων ποτ' αὐτὰ καὶ θροεῖς; 1290
οὐκ οἶσθα σοῦ πατρὸς μὲν ὃς προὔφυ πατὴρ
ἀρχαῖον ὄντα Πέλοπα βάρβαρον Φρύγα;
Ἀτρέα δ', ὃς αὖ σ' ἔσπειρε, δυσσεβέστατον
προθέντ' ἀδελφῷ δεῖπνον οἰκείων τέκνων;
αὐτὸς δὲ μητρὸς ἐξέφυς Κρήσσης, ἐφ' ᾗ 1295
λαβὼν ἐπακτὸν ἄνδρ' ὁ φιτύσας πατὴρ
ἐφῆκεν ἐλλοῖς ἰχθύσιν διαφθοράν.
τοιοῦτος ὢν τοιῷδ' ὀνειδίζεις σποράν;
ὃς ἐκ πατρὸς μέν εἰμι Τελαμῶνος γεγώς,
ὅστις στρατοῦ τὰ πρῶτ' ἀριστεύσας ἐμὴν 1300
ἴσχει ξύνευνον μητέρ', ἣ φύσει μὲν ἦν
βασίλεια, Λαομέδοντος· ἔκκριτον δέ νιν
δώρημ' ἐκείνῳ ἔδωκεν Ἀλκμήνης γόνος.
ἆρ' ὧδ' ἄριστος ἐξ ἀριστέοιν δυοῖν
βλαστὼν ἂν αἰσχύνοιμι τοὺς πρὸς αἵματος, 1305
οὓς νῦν σὺ τοιοῖσδ' ἐν πόνοισι κειμένους
ὠθεῖς ἀθάπτους, οὐδ' ἐπαισχύνει λέγων;
εὖ νυν τόδ' ἴσθι, τούτον εἰ βαλεῖτέ που,
βαλεῖτε χἠμᾶς τρεῖς ὁμοῦ συγκειμένους.
ἐπεὶ καλόν μοι τοῦδ' ὑπερπονουμένῳ 1310
θανεῖν προδήλως μᾶλλον ἢ τῆς σῆς ὑπὲρ
γυναικός, ἢ τοῦ σοῦ *γ' ὁμαίμονος λέγω;
πρὸς ταῦθ' ὅρα μὴ τοὐμόν, ἀλλὰ καὶ τὸ σόν.

ὡς εἴ με πημανεῖς τι, βουλήσει ποτὲ
καὶ δειλὸς εἶναι μᾶλλον ἢ 'ν ἐμοὶ θρασύς. 1315
ΧΟ. ἄναξ 'Οδυσσεῦ, καιρὸν ἴσθ' ἐληλυθώς,
εἰ μὴ ξυνάψων, ἀλλὰ συλλύσων πάρει.
ΟΔ. τί δ' ἔστιν, ἄνδρες; τηλόθεν γὰρ ᾐσθόμην
βοὴν 'Ατρειδῶν τῷδ' ἐπ' ἀλκίμῳ νεκρῷ.
ΑΓΑ. οὐ γὰρ κλύοντές ἐσμεν αἰσχίστους λόγους, 1320
ἄναξ 'Οδυσσεῦ, τοῦδ' ὑπ' ἀνδρὸς ἀρτίως;
ΟΔ. ποίους; ἐγὼ γὰρ ἀνδρὶ συγγνώμην ἔχω
κλύοντι φλαῦρα συμβαλεῖν ἔπη κακά.
ΑΓΑ. ἤκουσεν αἰσχρά· δρῶν γὰρ ἦν τοιαῦτά με.
ΟΔ. τί γάρ σ' ἔδρασεν, ὥστε καὶ βλάβην ἔχειν; 1325
ΑΓΑ. οὔ φησ' ἐάσειν τόνδε τὸν νεκρὸν ταφῆς
ἄμοιρον, ἀλλὰ πρὸς βίαν θάψειν ἐμοῦ.
ΟΔ. ἔξεστιν οὖν εἰπόντι τἀληθῆ φίλῳ
σοὶ μηδὲν ἧσσον ἢ πάρος ξυνηρετεῖν;
ΑΓΑ. εἴπ'· ἦ γὰρ εἴην οὐκ ἂν εὖ φρονῶν, ἐπεὶ 1330
φίλον σ' ἐγὼ μέγιστον 'Αργείων νέμω.
ΟΔ. ἄκουέ νυν. τὸν ἄνδρα τόνδε πρὸς θεῶν
μὴ τλῇς ἄθαπτον ὧδ' ἀναλγήτως βαλεῖν·
μηδ' ἡ βία σε μηδαμῶς νικησάτω
τοσόνδε μισεῖν ὥστε τὴν δίκην πατεῖν. 1335
κἀμοὶ γὰρ ἦν ποθ' οὗτος ἔχθιστος στρατοῦ,
ἐξ οὗ 'κράτησα τῶν 'Αχιλλείων ὅπλων·
ἀλλ' αὐτὸν ἔμπας ὄντ' ἐγὼ τοιόνδ' ἐμοὶ
οὐκ *ἀντατιμάσαιμ' ἄν, ὥστε μὴ λέγειν
ἕν' ἄνδρ' ἰδεῖν ἄριστον 'Αργείων, ὅσοι 1340
Τροίαν ἀφικόμεσθα, πλὴν 'Αχιλλέως.
ὥστ' οὐκ ἂν ἐνδίκως γ' ἀτιμάζοιτό σοι·
οὐ γάρ τι τοῦτον, ἀλλὰ τοὺς θεῶν νόμους
φθείροις ἄν. ἄνδρα δ' οὐ δίκαιον, εἰ θανοι,
βλάπτειν τὸν ἐσθλόν, οὐδ' ἐὰν μισῶν κυρῇς. 1345
ΑΓΑ. σὺ ταῦτ', 'Οδυσσεῦ, τοῦδ' ὑπερμαχεῖς ἐμοί;
ΟΔ. ἔγωγ'· ἐμίσουν δ', ἡνίκ' ἦν μισεῖν καλόν.

ΑΓΑ. οὐ γὰρ θανόντι καὶ προσεμβῆναί σε χρή;
ΟΔ. μὴ χαῖρ', Ἀτρείδη, κέρδεσιν τοῖς μὴ καλοῖς.
ΑΓΑ. τόν τοι τύραννον εὐσεβεῖν οὐ ῥᾴδιον. 1350
ΟΔ. ἀλλ' εὖ λέγουσι τοῖς φίλοις τιμὰς νέμειν.
ΑΓΑ. κλύειν τὸν ἐσθλὸν ἄνδρα χρὴ τῶν ἐν τέλει.
ΟΔ. παῦσαι· κρατεῖς τοι τῶν φίλων νικώμενος.
ΑΓΑ. μέμνησ' ὁποίῳ φωτὶ τὴν χάριν δίδως.
ΟΔ. ὅδ' ἐχθρὸς ἀνήρ, ἀλλὰ γενναῖός ποτ' ἦν. 1355
ΑΓΑ. τί ποτε ποιήσεις; ἐχθρὸν ὧδ' αἰδεῖ νέκυν;
ΟΔ. νικᾷ γὰρ ἀρετή με τῆς ἔχθρας πολύ.
ΑΓΑ. τοιοίδε μέντοι φῶτες ἔμπληκτοι βροτῶν.
ΟΔ. ἦ κάρτα πολλοὶ νῦν φίλοι καὐθις πικροί.
ΑΓΑ. τοιούσδ' ἐπαινεῖς δῆτα σὺ κτᾶσθαι φίλους; 1360
ΟΔ. σκληρὰν ἐπαινεῖν οὐ φιλῶ ψυχὴν ἐγώ.
ΑΓΑ. ἡμᾶς σὺ δειλοὺς τῇδε θἠμέρᾳ φανεῖς.
ΟΔ. ἄνδρας μὲν οὖν Ἕλλησι πᾶσιν ἐνδίκους.
ΑΓΑ. ἄνωγας οὖν με τὸν νεκρὸν θάπτειν ἐᾶν;
ΟΔ. ἔγωγε· καὶ γὰρ αὐτὸς ἐνθάδ' ἵξομαι. 1365
ΑΓΑ. ἦ πάνθ' ὅμοια· πᾶς ἀνὴρ αὑτῷ πονεῖ.
ΟΔ. τῷ γάρ με μᾶλλον εἰκὸς ἢ 'μαυτῷ πονεῖν;
ΑΓΑ. σὸν ἆρα τοὔργον, οὐκ ἐμὸν κεκλήσεται.
ΟΔ. ὡς ἂν ποιήσῃς, πανταχῇ χρηστός γ' ἔσει.
ΑΓΑ. ἀλλ' εὖ γε μέντοι τοῦτ' ἐπίστασ', ὡς ἐγὼ 1370
σοὶ μὲν νέμοιμ' ἂν τῆσδε καὶ μείζω χάριν,
οὗτος δὲ κἀκεῖ κἀνθάδ' ὢν ἔμοιγ' ὁμῶς
ἔχθιστος ἔσται. σοὶ δὲ δρᾶν ἔξεσθ' ἃ †χρή.
ΧΟ. ὅστις σ', Ὀδυσσεῦ, μὴ λέγει γνώμῃ σοφὸν
φῦναι, τοιοῦτον ὄντα, μῶρός ἐστ' ἀνήρ. 1375
ΟΔ. καὶ νῦν γε Τεύκρῳ τἀπὸ τοῦδ' ἀγγέλλομαι
ὅσον τότ' ἐχθρὸς ἦν, τοσόνδ' εἶναι φίλος.
καὶ τὸν θανόντα τόνδε συνθάπτειν θέλω,
καὶ ξυμπονεῖν καὶ μηδὲν ἐλλείπειν ὅσον
χρὴ τοῖς ἀρίστοις ἀνδράσιν πονεῖν βροτούς. 1380
ΤΕΥ. ἄριστ' Ὀδυσσεῦ, πάντ' ἔχω σ' ἐπαινέσαι

λόγοισι· καί μ' ἔψευσας ἐλπίδος πολύ.
τούτῳ γὰρ ὢν ἔχθιστος Ἀργείων ἀνὴρ
μόνος παρέστης χερσίν, οὐδ' ἔτλης παρὼν
θανόντι τῷδε ζῶν ἐφυβρίσαι μέγα, 1385
ὡς ὁ στρατηγὸς οὑπιβρόντητος μολών,
αὐτός τε χὠ ξύναιμος ἠθελησάτην
λωβητὸν αὐτὸν ἐκβαλεῖν ταφῆς ἄτερ.
τοιγάρ σφ' Ὀλύμπου τοῦδ' ὁ πρεσβεύων πατὴρ
μνήμων τ' Ἐρινὺς καὶ τελεσφόρος Δίκη 1390
κακοὺς κακῶς φθείρειαν, ὥσπερ ἤθελον
τὸν ἄνδρα λώβαις ἐκβαλεῖν ἀναξίως.
σὲ δ', ὦ γεραιοῦ σπέρμα Λαέρτου πατρός,
τάφου μὲν ὀκνῶ τοῦδ' ἐπιψαύειν ἐᾶν,
μὴ τῷ θανόντι τοῦτο δυσχερὲς ποιῶ· 1395
τὰ δ' ἄλλα καὶ ξύμπρασσε, κεί τινα στρατοῦ
θέλεις κομίζειν, οὐδὲν ἄλγος ἕξομεν.
ἐγὼ δὲ τἄλλα πάντα πορσυνῶ· σὺ δὲ
ἀνὴρ καθ' ἡμᾶς ἐσθλὸς ὢν ἐπίστασο.

ΟΔ. ἀλλ' ἤθελον μέν· εἰ δὲ μή 'στί σοι φίλον 1400
πράσσειν τάδ' ἡμᾶς, εἶμ', ἐπαινέσας τὸ σόν.

ΤΕΥ. ἅλις· ἤδη γὰρ πολὺς ἐκτέταται
χρόνος. ἀλλ' οἱ μὲν κοίλην κάπετον
χερσὶ ταχύνατε, τοὶ δ' ὑψίβατον
τρίποδ' ἀμφίπυρον λουτρῶν ὁσίων 1405
θέσθ' ἐπίκαιρον·
μία δ' ἐκ κλισίας ἀνδρῶν ἴλη
τὸν ὑπασπίδιον κόσμον φερέτω.
παῖ, σὺ δὲ πατρός γ', ὅσον ἰσχύεις,
φιλότητι θιγὼν πλευρὰς σὺν ἐμοὶ 1410
τάσδ' ἐπικούφιζ'· ἔτι γὰρ θερμαὶ
σύριγγες ἄνω φυσῶσι μέλαν
μένος. ἀλλ' ἄγε πᾶς, φίλος ὅστις ἀνὴρ
φησὶ παρεῖναι, σούσθω, βάτω,
τῷδ' ἀνδρὶ πονῶν τῷ πάντ' ἀγαθῷ 1415

κοὐδενί πω λῴονι θνητῶν
[Αἴαντος, ὅτ᾽ ἦν, τότε φωνῶ.]
ΧΟ. ἦ πολλὰ βροτοῖς ἔστιν ἰδοῦσιν
γνῶναι· πρὶν ἰδεῖν δ᾽ οὐδεὶς μάντις
τῶν μελλόντων, ὅ τι πράξει.

ΗΛΕΚΤΡΑ.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.
ΟΡΕΣΤΗΣ.
ΗΛΕΚΤΡΑ.
ΧΡΥΣΟΘΕΜΙΣ.
ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ.
ΑΙΓΙΣΘΟΣ.

ΧΟΡΟΣ.

Κωφὰ πρόσωπα.

ΠΥΛΑΔΗΣ.

ΘΕΡΑΠΑΙΝΑ.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.

Ὦ τοῦ στρατηγήσαντος ἐν Τροίᾳ ποτὲ
Ἀγαμέμνονος παῖ, νῦν ἐκεῖν' ἔξεστί σοι
παρόντι λεύσσειν, ὧν πρόθυμος ἦσθ' ἀεί.
τὸ γὰρ παλαιὸν Ἄργος οὐπόθεις τόδε,
τῆς οἰστροπλῆγος ἄλσος Ἰνάχου κόρης· 5
αὕτη δ', Ὀρέστα, τοῦ λυκοκτόνου θεοῦ
ἀγορὰ Λύκειος· οὐξ ἀριστερᾶς δ' ὅδε
Ἥρας ὁ κλεινὸς ναός· οἷ δ' ἱκάνομεν,
φάσκειν Μυκήνας τὰς πολυχρύσους ὁρᾶν
πολύφθορόν τε δῶμα Πελοπιδῶν τόδε, 10
ὅθεν σε πατρὸς ἐκ φόνων ἐγώ ποτε
πρὸς σῆς ὁμαίμου καὶ κασιγνήτης λαβὼν
ἤνεγκα κἀξέσωσα κἀξεθρεψάμην
τοσόνδ' ἐς ἥβης, πατρὶ τιμωρὸν φόνου.
νῦν οὖν, Ὀρέστα καὶ σὺ φίλτατε ξένων 15
Πυλάδη, τί χρὴ δρᾶν ἐν τάχει βουλευτέον·
ὡς ἡμὶν ἤδη λαμπρὸν ἡλίου σέλας
ἑῷα κινεῖ φθέγματ' ὀρνίθων σαφῆ
μέλαινά τ' ἄστρων ἐκλέλοιπεν εὐφρόνη.
πρὶν οὖν τιν' ἀνδρῶν ἐξοδοιπορεῖν στέγης, 20
ξυνάπτετον λόγοισιν· ὡς ἐνταῦθ' *ἵμεν,
ἵν' οὐκέτ' ὀκνεῖν καιρός, ἀλλ' ἔργων ἀκμή.

ΟΡΕΣΤΗΣ.

ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν προσπόλων, ὥς μοι σαφῆ
σημεῖα φαίνεις ἐσθλὸς εἰς ἡμᾶς γεγώς.
ὥσπερ γὰρ ἵππος εὐγενής, κἂν ᾖ γέρων, 25
ἐν τοῖσι δεινοῖς θυμὸν οὐκ ἀπώλεσεν,

ἀλλ' ὀρθὸν οὓς ἵστησιν, ὡσαύτως δὲ σὺ
ἡμᾶς τ' ὀτρύνεις καὐτὸς ἐν πρώτοις ἕπει.
τοιγὰρ τὰ μὲν δόξαντα δηλώσω, σὺ δὲ
ὀξεῖαν ἀκοὴν τοῖς ἐμοῖς λόγοις διδούς,
εἰ μή τι καιροῦ τυγχάνω, μεθάρμοσον.
ἐγὼ γὰρ ἡνίχ' ἱκόμην τὸ Πυθικὸν
μαντεῖον, ὡς μάθοιμ' ὅτῳ τρόπῳ πατρὶ
δίκας ἀροίμην τῶν φονευσάντων πάρα,
χρῇ μοι τοιαῦθ' ὁ Φοῖβος, ὧν πεύσει τάχα·
ἄσκευον αὐτὸν ἀσπίδων τε καὶ στρατοῦ
δόλοισι κλέψαι χειρὸς ἐνδίκους σφαγάς.
ὅτ' οὖν τοιόνδε χρησμὸν εἰσηκούσαμεν,
σὺ μὲν μολών, ὅταν σε καιρὸς εἰσάγῃ,
δόμων ἔσω τῶνδ', ἴσθι πᾶν τὸ δρώμενον,
ὅπως ἂν εἰδὼς ἡμὶν ἀγγείλῃς σαφῆ.
οὐ γάρ σε μὴ γήρᾳ τε καὶ χρόνῳ μακρῷ
γνῶσ', οὐδ' ὑποπτεύσουσιν ὧδ' ἠνθισμένον.
λόγῳ δὲ χρῶ τοιῷδ', ὅτι ξένος μὲν εἶ
Φωκεύς, παρ' ἀνδρὸς Φανοτέως ἥκων· ὁ γὰρ
μέγιστος αὐτοῖς τυγχάνει δορυξένων.
ἄγγελλε δ' ὅρκῳ προστιθείς, ὁθούνεκα
τέθνηκ' Ὀρέστης ἐξ ἀναγκαίας τύχης,
ἄθλοισι Πυθικοῖσιν ἐκ τροχηλάτων
δίφρων κυλισθείς· ὧδ' ὁ μῦθος ἑστάτω.
ἡμεῖς δὲ πατρὸς τύμβον, ὡς ἐφίετο,
λοιβαῖσι πρῶτον καὶ καρατόμοις χλιδαῖς
στέψαντες, εἶτ' ἄψορρον ἥξομεν πάλιν,
τύπωμα χαλκόπλευρον ᾑρμένοι χεροῖν,
ὃ καὶ σὺ θάμνοις οἶσθά που κεκρυμμένον,
ὅπως λόγῳ κλέπτοντες ἡδεῖαν φάτιν
φέρωμεν αὐτοῖς, τοὐμὸν ὡς ἔρρει δέμας
φλογιστὸν ἤδη καὶ κατηνθρακωμένον.
τί γάρ με λυπεῖ τοῦθ', ὅταν λόγῳ θανὼν
ἔργοισι σωθῶ κἀξενέγκωμαι κλέος;

δοκῶ μέν, οὐδὲν ῥῆμα σὺν κέρδει κακόν.
ἤδη γὰρ εἶδον πολλάκις καὶ τοὺς σοφοὺς
λόγῳ μάτην θνήσκοντας· εἶθ', ὅταν δόμους
ἔλθωσιν αὖθις, ἐκτετίμηνται πλέον·
ὡς κἄμ' ἐπαυχῶ τῆσδε τῆς φήμης ἄπο 65
δεδορκότ' ἐχθροῖς ἄστρον ὡς λάμψειν ἔτι.
ἀλλ', ὦ πατρῴα γῆ θεοί τ' ἐγχώριοι,
δέξασθέ μ' εὐτυχοῦντα ταῖσδε ταῖς ὁδοῖς,
σύ τ', ὦ πατρῷον δῶμα· σοῦ γὰρ ἔρχομαι
δίκῃ καθαρτὴς πρὸς θεῶν ὡρμημένος· 70
καὶ μή μ' ἄτιμον τῆσδ' ἀποστείλητε γῆς,
ἀλλ' ἀρχέπλουτον καὶ καταστάτην δόμων.
εἴρηκα μέν νυν ταῦτα· σοὶ δ' ἤδη, γέρον,
τὸ σὸν μελέσθω βάντι φρουρῆσαι χρέος.
νὼ δ' ἔξιμεν· καιρὸς γάρ, ὅσπερ ἀνδράσιν 75
μέγιστος ἔργου παντός ἐστ' ἐπιστάτης.

ΗΛΕΚΤΡΑ.

ἰώ μοί μοι δύστηνος.

ΠΑ. καὶ μὴν θυρῶν ἔδοξα προσπόλων τινὸς
ὑποστενούσης ἔνδον αἰσθέσθαι, τέκνον.

ΟΡ. ἆρ' ἐστὶν ἡ δύστηνος Ἠλέκτρα; θέλεις 80
μείνωμεν αὐτοῦ κἀνακούσωμεν γόων;

ΠΑ. ἥκιστα. μηδὲν πρόσθεν ἢ τὰ Λοξίου
πειρώμεθ' ἔρδειν κἀπὸ τῶνδ' ἀρχηγετεῖν,
πατρὸς χέοντες λουτρά· ταῦτα γὰρ φέρει
νίκην τ' ἐφ' ἡμῖν καὶ κράτος τῶν δρωμένων. 85

ΗΛ. ὦ φάος ἁγνὸν
καὶ γῆς *ἰσόμοιρ' ἀήρ, ὥς μοι
πολλὰς μὲν θρήνων ᾠδάς,
πολλὰς δ' ἀντήρεις ᾔσθου
στέρνων πλαγὰς αἱμασσομένων, 90
ὁπόταν δνοφερὰ νὺξ ὑπολειφθῇ·
τὰ δὲ παννυχίδων ἤδη στυγεραὶ
ξυνίσασ' εὐναὶ μογερῶν οἴκων,

ὅσα τὸν δύστηνον ἐμὸν θρηνῶ
πατέρ', ὃν κατὰ μὲν βάρβαρον αἶαν 95
φοίνιος Ἄρης οὐκ ἐξένισεν,
μήτηρ δ' ἡμὴ χὠ κοινολεχὴς
Αἴγισθος, ὅπως δρῦν ὑλοτόμοι,
σχίζουσι κάρα φονίῳ πελέκει·
κοὐδεὶς τούτων οἶκτος ἀπ' ἄλλης 100
ἢ 'μοῦ φέρεται, σοῦ, πάτερ, οὕτως
*αἰκῶς οἰκτρῶς τε θανόντος.
ἀλλ' οὐ μὲν δὴ
λήξω θρήνων στυγερῶν τε γόων,
ἔστ' ἂν *παμφεγγεῖς ἄστρων 105
ῥιπάς, λεύσσω δὲ τόδ' ἦμαρ,
μὴ οὐ τεκνολέτειρ' ὥς τις ἀηδὼν
ἐπὶ κωκυτῷ τῶνδε πατρῴων
πρὸ θυρῶν ἠχὼ πᾶσι προφωνεῖν.
ὦ δῶμ' Ἀΐδου καὶ Περσεφόνης, 110
ὦ χθόνι' Ἑρμῆ καὶ πότνι' Ἀρά,
σεμναί τε θεῶν παῖδες Ἐρινύες,
αἳ τοὺς ἀδίκως θνήσκοντας ὁρᾶθ',
*αἳ τοὺς εὐνὰς ὑποκλεπτομένους,
ἔλθετ', ἀρήξατε· τίσασθε πατρὸς 115
φόνον ἡμετέρου,
καί μοι τὸν ἐμὸν πέμψατ' ἀδελφόν.
μούνη γὰρ ἄγειν οὐκ ἔτι σωκῶ
λύπης ἀντίρροπον ἄχθος. 120

ΧΟΡΟΣ.

στρ.α'. *ὦ παῖ, παῖ δυστανοτάτας
Ἠλέκτρα ματρός, τίν' ἀεὶ
τάκεις ὧδ' ἀκόρεστον οἰμωγὰν
τὸν πάλαι ἐκ δολερᾶς *ἀθεώτατα
5 ματρὸς ἁλόντ' ἀπάταις Ἀγαμέμνονα 125
κακᾷ τε χειρὶ πρόδοτον; ὡς ὁ τάδε πορὼν
ὄλοιτ', εἴ μοι θέμις τάδ' αὐδᾶν.

ΗΛ. ὦ γενέθλα γενναίων*,
ἥκετ' ἐμῶν καμάτων παραμύθιον. 130
10 οἶδά τε καὶ ξυνίημι τάδ', οὔ τί με
φυγγάνει· οὐδ' ἐθέλω προλιπεῖν τόδε,
μὴ οὐ τὸν ἐμὸν στοναχεῖν πατέρ' ἄθλιον.
ἀλλ' ὦ, παντοίας φιλότητος ἀμειβόμεναι χάριν,
ἐᾶτέ μ' ὧδ' ἀλύειν, 135
15 αἰαῖ, ἱκνοῦμαι.
ΧΟ. ἀντ.α'. ἀλλ' οὗτοι τόν γ' ἐξ Ἀΐδα
παγκοίνου λίμνας πατέρα
*θρήνοις οὔτε λιταῖσιν ἀνστάσεις.
ἀλλ' ἀπὸ τῶν μετρίων ἐπ' ἀμήχανον 140
5 ἄλγος ἀεὶ στενάχουσα διόλλυσαι,
ἐν οἷς ἀνάλυσίς ἐστιν οὐδεμία κακῶν.
τί μοι τῶν δυσφόρων ἐφίει;
ΗΛ. νήπιος ὃς τῶν οἰκτρῶς 145
οἰχομένων γονέων ἐπιλάθεται.
10 ἀλλ' ἐμέ γ' ἁ στονόεσσ' ἄραρεν φρένας,
ἁ Ἴτυν, αἰὲν Ἴτυν ὀλοφύρεται,
ὄρνις ἀτυζομένα, Διὸς ἄγγελος.
ἰὼ παντλάμων Νιόβα, σὲ δ' ἔγωγε νέμω θεόν, 150
ἄτ' ἐν τάφῳ πετραίῳ,
15 αἰαῖ, δακρύεις.
ΧΟ. στρ.β'. οὗτοι σοὶ μούνᾳ, τέκνον,
ἄχος ἐφάνη βροτῶν,
πρὸς †ὅ τι σὺ τῶν ἔνδον εἶ περισσά, 155
οἷς ὁμόθεν εἶ καὶ γονᾷ ξύναιμος,
5 οἵα Χρυσόθεμις ζώει καὶ Ἰφιάνασσα,
κρυπτᾷ τ' ἀχέων ἐν ἥβα
ὄλβιος, ὃν ἁ κλεινὰ 160
γᾶ ποτὲ Μυκηναίων
δέξεται εὐπατρίδαν, Διὸς εὔφρονι
10 βήματι μολόντα τάνδε γᾶν Ὀρέσταν.
ΗΛ. ὃν *γ' ἐγὼ ἀκάματα προσμένουσ', ἄτεκνος,

τάλαιν' ἀνύμφευτος αἰὲν οἰχνῶ, 165
δάκρυσι μυδαλέα, τὸν ἀνήνυτον
οἶτον ἔχουσα κακῶν· ὁ δὲ λάθεται
ὧν τ' ἔπαθ' ὧν τ' ἐδάη. τί γὰρ οὐκ ἐμοὶ
ἔρχεται ἀγγελίας ἀπατώμενον; 170
ἀεὶ μὲν γὰρ ποθεῖ,
ποθῶν δ' οὐκ ἀξιοῖ φανῆναι.

ΧΟ. ἀντ.β'. θάρσει μοι, θάρσει, τέκνον.
ἔτι μέγας *οὐρανῷ
Ζεύς, ὃς ἐφορᾷ πάντα καὶ κρατύνει· 175
ᾧ τὸν ὑπεραλγῆ χόλον νέμουσα
μήθ' οἷς ἐχθαίρεις ὑπεράχθεο μήτ' ἐπιλάθου.
χρόνος γὰρ εὐμαρὴς θεός.
οὔτε γὰρ ὁ τὰν Κρῖσαν 180
βουνόμον ἔχων ἀκτὰν
παῖς Ἀγαμεμνονίδας ἀπερίτροπος,
οὔθ' ὁ παρὰ τὸν Ἀχέροντα θεὸς ἀνάσσων.

ΗΛ. ἀλλ' ἐμὲ μὲν ὁ πολὺς ἀπολέλοιπεν ἤδη 185
βίοτος ἀνέλπιστος, οὐδ' ἔτ' ἀρκῶ·
ἄτις ἄνευ τοκέων κατατάκομαι,
ἃς φίλος οὔτις ἀνὴρ ὑπερίσταται,
ἀλλ' ἄπερεί τις ἔποικος ἀναξία
οἰκονομῶ θαλάμους πατρός, ὧδε μὲν 190
ἀεικεῖ σὺν στολᾷ,
κεναῖς δ' ἀμφίσταμαι τραπέζαις.

ΧΟ. στρ.γ'. οἰκτρὰ μὲν νόστοις αὐδά,
οἰκτρὰ δ' ἐν κοίταις πατρῴαις 195
ὅτε σοι παγχάλκων ἀνταία
γενύων ὡρμάθη πλαγά.
δόλος ἦν ὁ φράσας, ἔρος ὁ κτείνας,
δεινὰν δεινῶς προφυτεύσαντες
μορφάν, εἴτ' οὖν θεὸς εἴτε βροτῶν
ἦν ὁ ταῦτα πράσσων. 200

ΗΛ. ὦ πασᾶν κείνα πλέον ἁμέρα

ἐλθοῦσ' ἐχθίστα δή μοι·
ὦ νύξ, ὦ δείπνων ἀρρήτων
ἔκπαγλ' ἄχθη·
τοὺς ἐμὸς *ἴδε πατὴρ 205
θανάτους αἰκεῖς διδύμαιν *χειροῖν,
αἳ τὸν ἐμὸν εἷλον βίον
πρόδοτον, αἵ μ' ἀπώλεσαν·
οἷς θεὸς ὁ μέγας Ὀλύμπιος
ποίνιμα πάθεα παθεῖν πόροι, 210
μηδέ ποτ' ἀγλαΐας ἀπονναίατο
τοιάδ' ἀνύσαντες ἔργα.

ΧΟ. ἀντ.γ'. φράζου μὴ πόρσω φωνεῖν.
οὐ γνώμαν ἴσχεις ἐξ οἵων
τὰ παρόντ' οἰκείας εἰς ἄτας 215
ἐμπίπτεις οὕτως *αἰκῶς;
πολὺ γάρ τι κακῶν ὑπερεκτήσω,
σᾷ δυσθύμῳ τίκτουσ' αἰεὶ
ψυχᾷ πολέμους· τὰ δὲ τοῖς δυνατοῖς
οὐκ ἐριστὰ πλάθειν. 220

ΗΛ. *δεινοῖς ἠναγκάσθην, *δεινοῖς·
ἔξοιδ', οὐ λάθει μ' ὀργά.
ἀλλ' ἐν γὰρ δεινοῖς οὐ σχήσω
ταύτας ἄτας,
ὄφρα με βίος ἔχῃ. 225
τίνι γάρ ποτ' ἄν, ὦ φιλία γενέθλα,
πρόσφορον ἀκούσαιμ' ἔπος,
τίνι φρονοῦντι καίρια;
ἄνετέ μ', ἄνετε, παράγοροι.
τάδε γὰρ ἄλυτα κεκλήσεται· 230
οὐδέ ποτ' ἐκ καμάτων ἀποπαύσομαι
ἀνάριθμος ὧδε θρήνων.

ΧΟ. ἐπ. ἀλλ' οὖν εὐνοίᾳ γ' αὐδῶ,
μάτηρ ὡσεί τις πιστά,
μὴ τίκτειν σ' ἄταν ἄταις. 235

ΗΛ. καὶ τί μέτρον κακότατος ἔφυ; φέρε,
πῶς ἐπὶ τοῖς φθιμένοις ἀμελεῖν καλόν;
ἐν τίνι τοῦτ' ἔβλαστ' ἀνθρώπων;
μήτ' εἴην ἔντιμος τούτοις,
μήτ', εἴ τῳ πρόσκειμαι χρηστῷ, 240
ξυνναίοιμ' εὔκηλος, γονέων
ἐκτίμους ἴσχουσα πτέρυγας
ὀξυτόνων γόων.
εἰ γὰρ ὁ μὲν θανὼν γᾶ τε καὶ οὐδὲν ὢν
κείσεται τάλας, 245
οἱ δὲ μὴ πάλιν
δώσουσ' ἀντιφόνους δίκας,
ἔρροι τ' ἂν αἰδὼς
ἁπάντων τ' εὐσέβεια θνατῶν. 250

ΧΟ. ἐγὼ μέν, ὦ παῖ, καὶ τὸ σὸν σπεύδουσ' ἅμα
καὶ τοὐμὸν αὐτῆς ἦλθον· εἰ δὲ μὴ καλῶς
λέγω, σὺ νίκα· σοὶ γὰρ ἑψόμεσθ' ἅμα.

ΗΛ. αἰσχύνομαι μέν, ὦ γυναῖκες, εἰ δοκῶ
πολλοῖσι θρήνοις δυσφορεῖν ὑμῖν ἄγαν. 255
ἀλλ' ἡ βία γὰρ ταῦτ' ἀναγκάζει με δρᾶν,
σύγγνωτε. πῶς γὰρ ἥτις εὐγενὴς γυνή,
πατρῷ' ὁρῶσα πήματ', οὐ δρῴη τάδ' ἄν,
ἀγὼ κατ' ἦμαρ καὶ κατ' εὐφρόνην ἀεὶ
θάλλοντα μᾶλλον ἢ καταφθίνονθ' ὁρῶ; 260
ἦ πρῶτα μὲν τὰ μητρός, ἥ μ' ἐγείνατο,
ἔχθιστα συμβέβηκεν· εἶτα δώμασιν
ἐν τοῖς ἐμαυτῆς τοῖς φονεῦσι τοῦ πατρὸς
ξύνειμι, κἀκ τῶνδ' ἄρχομαι κἀκ τῶνδέ μοι
λαβεῖν θ' ὁμοίως καὶ τὸ τητᾶσθαι πέλει. 265
ἔπειτα ποίας ἡμέρας δοκεῖς μ' ἄγειν,
ὅταν θρόνοις Αἴγισθον ἐνθακοῦντ' ἴδω
τοῖσιν πατρῴοις, εἰσίδω δ' ἐσθήματα
φοροῦντ' ἐκείνῳ ταὐτά, καὶ παρεστίους
σπένδοντα λοιβὰς ἔνθ' ἐκεῖνον ὤλεσεν, 270

ἴδω δὲ τούτων τὴν τελευταίαν ὕβριν,
τὸν αὐτοφόντην ἡμὶν ἐν κοίτῃ πατρὸς
ξὺν τῇ ταλαίνῃ μητρί, μητέρ' εἰ χρεὼν
ταύτην προσαυδᾶν τῷδε συγκοιμωμένην·
ἡ δ' ὧδε τλήμων ὥστε τῷ μιάστορι 275
ξύνεστ', Ἐρινὺν οὔτιν' ἐκφοβουμένη·
ἀλλ' ὥσπερ ἐγγελῶσα τοῖς ποιουμένοις,
εὑροῦσ' ἐκείνην ἡμέραν, ἐν ᾗ τότε
πατέρα τὸν ἀμὸν ἐκ δόλου κατέκτανεν,
ταύτῃ χοροὺς ἵστησι καὶ μηλοσφαγεῖ 280
θεοῖσιν ἔμμην' ἱερὰ τοῖς σωτηρίοις.
ἐγὼ δ' ὁρῶσ' ἡ δύσμορος κατὰ στέγας
κλαίω, τέτηκα, κἀπικωκύω πατρὸς
τὴν δυστάλαιναν δαῖτ' ἐπωνομασμένην
αὐτὴ πρὸς αὑτήν· οὐδὲ γὰρ κλαῦσαι πάρα 285
τοσόνδ', ὅσον μοι θυμὸς ἡδονὴν φέρει.
αὕτη γὰρ ἡ λόγοισι γενναία γυνὴ
φωνοῦσα τοιάδ' ἐξονειδίζει κακά·
ὦ δύσθεον μίσημα, σοὶ μόνῃ πατὴρ
τέθνηκεν; ἄλλος δ' οὔτις ἐν πένθει βροτῶν; 290
κακῶς ὄλοιο, μηδέ σ' ἐκ γόων ποτὲ
τῶν νῦν ἀπαλλάξειαν οἱ κάτω θεοί.
τάδ' ἐξυβρίζει· πλὴν ὅταν κλύῃ τινὸς
ἥξοντ' Ὀρέστην· τηνικαῦτα δ' ἐμμανὴς
βοᾷ παραστᾶσ', οὐ σύ μοι τῶνδ' αἰτία; 295
οὐ σὸν τόδ' ἐστὶ τοὔργον, ἥτις ἐκ χερῶν
κλέψασ' Ὀρέστην τῶν ἐμῶν ὑπεξέθου;
ἀλλ' ἴσθι τοι τίσουσά γ' ἀξίαν δίκην.
τοιαῦθ' ὑλακτεῖ, σὺν δ' ἐποτρύνει πέλας
ὁ κλεινὸς αὐτῇ *ταὐτὰ νυμφίος παρών, 300
ὁ πάντ' ἄναλκις οὗτος, ἡ πᾶσα βλάβη,
ὁ σὺν γυναιξὶ τὰς μάχας ποιούμενος.
ἐγὼ δ' Ὀρέστην τῶνδε προσμένουσ' ἀεὶ
παυστῆρ' ἐφήξειν ἡ τάλαιν' ἀπόλλυμαι.

μέλλων γὰρ αἰεὶ δρᾶν τι τὰς οὔσας τέ μου 305
καὶ τὰς ἀπούσας ἐλπίδας διέφθορεν.
ἐν οὖν τοιούτοις οὔτε σωφρονεῖν, φίλαι,
οὔτ' εὐσεβεῖν πάρεστιν· ἀλλ' ἔν *τοι κακοῖς
πολλή 'στ' ἀνάγκη κἀπιτηδεύειν κακά.

ΧΟ. φέρ' εἰπέ, πότερον ὄντος Αἰγίσθου πέλας 310
λέγεις τάδ' ἡμῖν, ἢ βεβῶτος ἐκ δόμων;

ΗΛ. ἦ κάρτα. μὴ δόκει μ' ἄν, εἴπερ ἦν πέλας,
θυραῖον οἰχνεῖν· νῦν δ' ἀγροῖσι τυγχάνει.

ΧΟ. ἦ δᾶν ἐγὼ θαρσοῦσα μᾶλλον ἐς λόγους
τοὺς σοὺς ἱκοίμην, εἴπερ ὧδε ταῦτ' ἔχει; 315

ΗΛ. ὡς νῦν ἀπόντος †ἱστόρει τί σοι φίλον.

ΧΟ. καὶ δή σ' ἐρωτῶ, τοῦ κασιγνήτου τί φῄς,
ἥξοντος, ἢ μέλλοντος; εἰδέναι θέλω.

ΗΛ. φησίν γε· φάσκων δ' οὐδὲν ὧν λέγει ποιεῖ.

ΧΟ. φιλεῖ γὰρ ὀκνεῖν πρᾶγμ' ἀνὴρ πράσσων μέγα. 320

ΗΛ. καὶ μὴν ἔγωγ' ἔσωσ' ἐκεῖνον οὐκ ὄκνῳ.

ΧΟ. θάρσει· πέφυκεν ἐσθλός, ὥστ' ἀρκεῖν φίλοις.

ΗΛ. πέποιθ', ἐπεί τᾶν οὐ μακρὰν ἔζων ἐγώ.

ΧΟ. μὴ νῦν ἔτ' εἴπῃς μηδέν· ὡς δόμων ὁρῶ
τὴν σὴν ὅμαιμον, ἐκ πατρὸς ταὐτοῦ φύσιν, 325
Χρυσόθεμιν, ἔκ τε μητρός, ἐντάφια χεροῖν
φέρουσαν, οἷα τοῖς κάτω νομίζεται.

ΧΡΥΣΟΘΕΜΙΣ.

τίν' αὖ σὺ τήνδε πρὸς θυρῶνος ἐξόδοις
ἐλθοῦσα φωνεῖς, ὦ κασιγνήτη, φάτιν,
κοὐδ' ἐν χρόνῳ μακρῷ διδαχθῆναι θέλεις 330
θυμῷ ματαίῳ μὴ χαρίζεσθαι κενά;
καίτοι τοσοῦτόν γ' οἶδα κἀμαυτήν, ὅτι
ἀλγῶ 'πὶ τοῖς παροῦσιν· ὥστ' ἄν, εἰ σθένος
λάβοιμι, δηλώσαιμ' ἂν οἷ' αὐτοῖς φρονῶ.
νῦν δ' ἐν κακοῖς μοι πλεῖν ὑφειμένῃ δοκεῖ, 335
καὶ μὴ δοκεῖν μὲν δρᾶν τι, πημαίνειν δὲ μή·
τοιαῦτα δ' *ἄλλα καὶ σὲ βούλομαι ποιεῖν.

καίτοι τὸ μὲν δίκαιον, οὐχ ᾗ 'γὼ λέγω,
ἀλλ' ᾗ σὺ κρίνεις. εἰ δ' ἐλευθεραν με δεῖ
ζῆν, τῶν κρατούντων ἐστὶ πάντ' ἀκουστέα. 340
ΗΛ. δεινόν γέ σ' οὖσαν πατρὸς οὗ σὺ παῖς ἔφυς,
κείνου λελῆσθαι, τῆς δὲ τικτούσης μέλειν.
ἅπαντα γάρ σοι τἀμὰ νουθετήματα
κείνης διδακτά, κοὐδὲν ἐκ σαυτῆς λέγεις.
ἔπειθ' ἑλοῦ γε θάτερ', ἢ φρονεῖν κακῶς, 345
ἢ τῶν φίλων φρονοῦσα μὴ μνήμην ἔχειν·
ἥτις λέγεις μὲν ἀρτίως ὡς, εἰ λάβοις
σθένος, τὸ τούτων μῖσος ἐκδείξειας ἄν·
ἐμοῦ δὲ πατρὶ πάντα τιμωρουμένης
οὔτε ξυνέρδεις τήν τε δρῶσαν ἐκτρέπεις. 350
οὐ ταῦτα πρὸς κακοῖσι δειλίαν ἔχει;
ἐπεὶ δίδαξον, ἢ μάθ' ἐξ ἐμοῦ, τί μοι
κέρδος γένοιτ' ἂν τῶνδε ληξάσῃ γόων.
οὐ ζῶ; κακῶς μέν, οἶδ', ἐπαρκούντως δ' ἐμοί.
λυπῶ δὲ τούτους, ὥστε τῷ τεθνηκότι 355
τιμὰς προσάπτειν, εἴ τις ἔστ' ἐκεῖ χάρις.
σὺ δ' ἡμὶν ἡ μισοῦσα μισεῖς μὲν λόγῳ,
ἔργῳ δὲ τοῖς φονεῦσι τοῦ πατρὸς ξύνει.
ἐγὼ μὲν οὖν οὐκ ἄν ποτ', οἰδ' εἴ μοι τὰ σὰ
μέλλοι τις οἴσειν δῶρ', ἐφ' οἷσι νῦν χλιδᾷς, 360
τούτοις ὑπεικάθοιμι· σοὶ δὲ πλουσία
τράπεζα κείσθω καὶ περιρρείτω βίος.
ἐμοὶ γὰρ ἔστω τοὐμὲ μὴ *λυποῦν μόνον
βόσκημα· τῆς σῆς δ' οὐκ ἐρῶ τιμῆς τυχεῖν.
οὐδ' ἂν σύ, σώφρων γ' οὖσα. νῦν δ' ἐξὸν πατρὸς 365
πάντων ἀρίστου παῖδα κεκλῆσθαι, καλοῦ
τῆς μητρός. οὕτω γὰρ φανεῖ πλείστοις κακή,
θανόντα πατέρα καὶ φίλους προδοῦσα σούς.
ΧΟ. μηδὲν πρὸς ὀργὴν πρὸς θεῶν· ὡς τοῖς λόγοις
ἔνεστιν ἀμφοῖν κέρδος, εἰ σὺ μὲν μάθοις 370
τοῖς τῆσδε χρῆσθαι, τοῖς δὲ σοῖς αὕτη πάλιν.

ΧΡ. ἐγὼ μέν, ὦ γυναῖκες, ἠθάς εἰμί πως
τῶν τῆσδε μύθων· οὐδ' ἂν ἐμνήσθην ποτέ,
εἰ μὴ κακὸν μέγιστον εἰς αὐτὴν ἰὸν
ἤκουσ', ὃ ταύτην τῶν μακρῶν σχήσει γόων. 375
ΗΛ. φέρ' εἰπὲ δὴ τὸ δεινόν. εἰ γὰρ τῶνδέ μοι
μεῖζόν τι λέξεις, οὐκ ἂν ἀντείποιμ' ἔτι.
ΧΡ. ἀλλ' ἐξερῶ σοι πᾶν ὅσον κάτοιδ' ἐγώ.
μέλλουσι γάρ σ', εἰ τῶνδε μὴ λήξῃς γόων,
ἐνταῦθα πέμψειν, ἔνθα μή ποθ' ἡλίου 380
φέγγος προσόψει, ζῶσα δ' ἐν κατηρεφεῖ
στέγῃ χθονὸς τῆσδ' ἐκτὸς ὑμνήσεις κακά.
πρὸς ταῦτα φράζου, καί με μή ποθ' ὕστερον
παθοῦσα μέμψῃ. νῦν γὰρ ἐν καλῷ φρονεῖν.
ΗΛ. ἦ ταῦτα δή με καὶ βεβούλευνται ποιεῖν; 385
ΧΡ. μάλισθ'· ὅταν περ οἴκαδ' Αἴγισθος μόλῃ.
ΗΛ. ἀλλ' ἐξίκοιτο τοῦδέ γ' οὕνεκ' ἐν τάχει.
ΧΡ. τίν', ὦ τάλαινα, τόνδ' ἐπηράσω λόγον;
ΗΛ. ἐλθεῖν ἐκεῖνον, εἴ τι τῶνδε δρᾶν νοεῖ.
ΧΡ. ὅπως πάθῃς τί χρῆμα; ποῦ ποτ' εἶ φρενῶν; 390
ΗΛ. ὅπως ἀφ' ὑμῶν ὡς προσώτατ' ἐκφύγω.
ΧΡ. βίου δὲ τοῦ παρόντος οὐ μνείαν ἔχεις;
ΗΛ. καλὸς γὰρ οὗμὸς βίοτος ὥστε θαυμάσαι.
ΧΡ. ἀλλ' ἦν ἄν, εἰ σύ γ' εὖ φρονεῖν ἠπίστασο.
ΗΛ. μή μ' ἐκδίδασκε τοῖς φίλοις εἶναι κακήν. 395
ΧΡ. ἀλλ' οὐ διδάσκω· τοῖς κρατοῦσι δ' εἰκαθεῖν.
ΗΛ. σὺ ταῦτα θώπευ'· οὐκ ἐμοὺς τρόπους λέγεις.
ΧΡ. καλόν γε μέντοι μὴ 'ξ ἀβουλίας πεσεῖν.
ΗΛ. πεσούμεθ', εἰ χρή, πατρὶ τιμωροῦμενοι.
ΧΡ. πατὴρ δὲ τούτων, οἶδα, συγγνώμην ἔχει. 400
ΗΛ. ταῦτ' ἐστὶ τἄπη πρὸς κακῶν ἐπαινέσαι.
ΧΡ. σὺ δ' οὐχὶ πείσει καὶ συναινέσεις ἐμοί;
ΗΛ. οὐ δῆτα. μή πω νοῦ τοσόνδ' εἴην κενή.
ΧΡ. χωρήσομαί τἄρ' οἷπερ ἐστάλην ὁδοῦ.
ΗΛ. ποῖ δ' ἐμπορεύει; τῷ φέρεις τάδ' ἔμπυρα; 405

ΧΡ. μητηρ με πέμπει πατρὶ τυμβεῦσαι χοάς.
ΗΛ. πῶς εἶπας; ἦ τῷ δυσμενεστάτῳ βροτῶν;
ΧΡ. ὃν ἔκταν' αὐτή. τοῦτο γὰρ λέξαι θέλεις.
ΗΛ. ἐκ τοῦ φίλων πεισθεῖσα; τῷ τοῦτ' ἤρεσεν;
ΧΡ. ἐκ δείματός του νυκτέρου, δοκεῖν ἐμοί. 410
ΗΛ. ὦ θεοὶ πατρῷοι, συγγένεσθέ γ' ἀλλὰ νῦν.
ΧΡ. ἔχεις τι θάρσος τοῦδε τοῦ τάρβους πέρι;
ΗΛ. εἴ μοι λέγοις τὴν ὄψιν, εἴποιμ' ἂν τότε.
ΧΡ. ἀλλ' οὐ κάτοιδα πλὴν ἐπὶ σμικρὸν φράσαι.
ΗΛ. λέγ' ἀλλὰ τοῦτο. πολλά τοι σμικροὶ λόγοι 415
ἔσφηλαν ἤδη καὶ κατώρθωσαν βροτούς.
ΧΡ. λόγος τις αὐτήν ἐστιν εἰσιδεῖν πατρὸς
τοῦ σοῦ τε κἀμοῦ δευτέραν ὁμιλίαν
ἐλθόντος εἰς φῶς· εἶτα τόνδ' ἐφέστιον
πῆξαι λαβόντα σκῆπτρον, οὑφόρει ποτὲ 420
αὐτός, τανῦν δ' Αἴγισθος· ἔκ τε τοῦδ' ἄνω
βλαστεῖν βρύοντα θαλλόν, ᾧ κατάσκιον
πᾶσαν γενέσθαι τὴν Μυκηναίων χθόνα.
τοιαῦτα τοῦ παρόντος, ἡνίχ' Ἡλίῳ
δείκνυσι τοὔναρ, ἔκλυον ἐξηγουμένου. 425
πλείω δὲ τούτων οὐ κάτοιδα, πλὴν ὅτι
πέμπει μ' ἐκείνη τοῦδε τοῦ φόβου χάριν.
πρός νυν θεῶν σε λίσσομαι τῶν ἐγγενῶν
ἐμοὶ πιθέσθαι μηδ' ἀβουλίᾳ πεσεῖν·
εἰ γάρ μ' ἀπώσει, σὺν κακῷ μέτει πάλιν. 430
*ΗΛ. ἀλλ', ὦ φίλη, τούτων μὲν ὧν ἔχεις χεροῖν
τύμβῳ προσάψῃς μηδέν· οὐ γάρ σοι θέμις
οὐδ' ὅσιον ἐχθρᾶς ἀπὸ γυναικὸς ἱστάναι
κτερίσματ' οὐδὲ λουτρὰ προσφέρειν πατρί·
ἀλλ' ἢ πνοαῖσιν ἢ βαθυσκαφεῖ κόνει 435
κρύψον νιν, ἔνθα μή ποτ' εἰς εὐνὴν πατρὸς
τούτων πρόσεισι μηδέν· ἀλλ' ὅταν θάνῃ,
κειμήλι' αὐτῇ ταῦτα σωζέσθω κάτω.
ἀρχὴν δ' ἄν, εἰ μὴ τλημονεστάτη γυνὴ

πασῶν ἔβλαστε, τάσδε δυσμενεῖς χοὰς 440
οὐκ ἄν ποθ', ὅν γ' ἔκτεινε, τῷδ' ἐπέστεφε.
σκέψαι γὰρ εἴ σοι προσφιλῶς αὐτῇ δοκεῖ
γέρα τάδ' οὖν τάφοισι δέξασθαι νέκυς
ὑφ' ἧς θανὼν ἄτιμος, ὥστε δυσμενής,
ἐμασχαλίσθη κἀπὶ λουτροῖσιν κάρᾳ 445
κηλῖδας ἐξέμαξεν. ἆρα μὴ δοκεῖς
λυτήρι' αὐτῇ ταῦτα τοῦ φόνου φέρειν;
οὐκ ἔστιν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν μέθες· σὺ δὲ
τεμοῦσα κρατὸς βοστρύχων ἄκρας φόβας
κἀμοῦ ταλαίνης, σμικρὰ μὲν τάδ', ἀλλ' ὅμως 450
ἄχω, δὸς αὐτῷ, τήνδε †λιπαρῆ τρίχα
καὶ ζῶμα τοὐμὸν οὐ χλιδαῖς ἠσκημένον.
αἰτοῦ δὲ προσπίτνουσα γῆθεν εὐμενῆ
ἡμῖν ἀρωγὸν αὐτὸν εἰς ἐχθροὺς μολεῖν,
καὶ παῖδ' Ὀρέστην ἐξ ὑπερτέρας χερὸς 455
ἐχθροῖσιν αὐτοῦ ζῶντ' ἐπεμβῆναι ποδί,
ὅπως τὸ λοιπὸν αὐτὸν ἀφνεωτέραις
χερσὶ στέφωμεν ἢ τανῦν δωρούμεθα.
οἶμαι μὲν οὖν, οἶμαί τι κἀκείνῳ μέλον
πέμψαι τάδ' αὐτῇ δυσπρόσοπτ' ὀνείρατα. 460
ὅμως δ', ἀδελφή, σοί θ' ὑπούργησον τάδε
ἐμοί τ' ἀρωγά, τῷ τε φιλτάτῳ βροτῶν
πάντων, ἐν Ἅιδου κειμένῳ κοινῷ πατρί.

ΧΟ. πρὸς εὐσέβειαν ἡ κόρη λέγει· σὺ δέ,
εἰ σωφρονήσεις, ὦ φίλη, δράσεις τάδε. 465

ΧΡ. δράσω· τὸ γὰρ δίκαιον οὐκ ἔχει λόγον
δυοῖν ἐρίζειν, ἀλλ' ἐπισπεύδειν τὸ δρᾶν.
πειρωμένη δὲ τῶνδε τῶν ἔργων ἐμοὶ
σιγὴ παρ' ὑμῶν πρὸς θεῶν ἔστω, φίλαι·
ὡς εἰ τάδ' ἡ τεκοῦσα πεύσεται, πικρὰν 470
δοκῶ με πεῖραν τήνδε τολμήσειν ἔτι.

ΧΟ. στρ. εἰ μὴ 'γὼ παράφρων
μάντις ἔφυν καὶ γνώμας

λειπομένα σοφᾶς,
εἶσιν ἁ πρόμαντις 475
5 Δίκα, δίκαια φερομένα χεροῖν κράτη·
μέτεισιν, ὦ τέκνον, οὐ μακροῦ χρόνου.
ὕπεστί μοι θράσος,
ἀδυπνόων κλύουσαν 480
ἀρτίως ὀνειράτων.
10 οὐ γάρ ποτ' ἀμναστεῖ γ' ὁ φύσας Ἑλλάνων ἄναξ,
οὐδ' ἁ παλαιὰ χαλκόπλακτος ἀμφάκης γένυς, 485
ἅ νιν κατέπεφνεν αἰσχίσταις ἐν αἰκίαις.
ἀντ. ἥξει καὶ πολύπους
καὶ πολύχειρ ἁ δεινοῖς
κρυπτομένα λόχοις 490
χαλκόπους Ἐρινύς.
5 ἄλεκτρ' ἄνυμφα γὰρ ἐπέβα μιαιφόνων
γάμων ἁμιλλήμαθ' οἷσιν οὐ θέμις.
πρὸ τῶνδέ τοί μ' ἔχει 495
μήποτε μήποθ' ἡμῖν
ἀψεγὲς πελᾶν τέρας
10 τοῖς δρῶσι καὶ συνδρῶσιν. ἦ τοι μαντεῖαι βροτῶν
οὐκ εἰσὶν ἐν δεινοῖς ὀνείροις οὐδ' ἐν θεσφάτοις, 500
εἰ μὴ τόδε φάσμα νυκτὸς εὖ κατασχήσει.
ἐπ. ὦ Πέλοπος ἁ πρόσθεν
πολύπονος ἱππεία, 505
ὡς ἔμολες αἰανὴς
τᾷδε γᾷ.
5 εὖτε γὰρ ὁ ποντισθεὶς
Μυρτίλος ἐκοιμάθη,
*παγχρυσέων δίφρων 510
δυστάνοις αἰκίαις
πρόρριζος ἐκριφθείς,
10 οὔ *τί πω
ἔλιπεν ἐκ τοῦδ' οἴκους
πολύπονος αἰκία. 515

ΚΛΥΤΑΙΜΝΗΣΤΡΑ.

ἀνειμένη μέν, ὡς ἔοικας, αὖ στρέφει.
οὐ γὰρ πάρεστ' Αἴγισθος, ὅς σ' ἐπεῖχ' ἀεὶ
μή τοι θυραίαν γ' οὖσαν αἰσχύνειν φίλους·
νῦν δ' ὡς ἄπεστ' ἐκεῖνος, οὐδὲν ἐντρέπει
ἐμοῦ γε· καίτοι πολλὰ πρὸς πολλούς με δὴ 520
ἐξεῖπας ὡς θρασεῖα καὶ πέρα δίκης
ἄρχω, καθυβρίζουσα καὶ σὲ καὶ τὰ σά.
ἐγὼ δ' ὕβριν μὲν οὐκ ἔχω, κακῶς δέ σε
λέγω, κακῶς κλύουσα πρὸς σέθεν θαμά.
πατὴρ γάρ, οὐδὲν ἄλλο σοὶ πρόσχημ' ἀεί, 525
ὡς ἐξ ἐμοῦ τέθνηκεν. ἐξ ἐμοῦ· καλῶς
ἔξοιδα· τῶνδ' ἄρνησις οὐκ ἔνεστί μοι.
ἡ γὰρ Δίκη νιν εἷλε κοὐκ ἐγὼ μόνη,
ᾗ χρῆν σ' ἀρήγειν, εἰ φρονοῦσ' ἐτύγχανες·
ἐπεὶ πατὴρ οὗτος σός, ὃν θρηνεῖς ἀεί, 530
τὴν σὴν ὅμαιμον μοῦνος Ἑλλήνων ἔτλη
θῦσαι θεοῖσιν, οὐκ ἴσον καμὼν ἐμοὶ
λύπης, ὅτ' ἔσπειρ', ὥσπερ ἡ τίκτουσ' ἐγώ.
εἶεν, δίδαξον δή με, τοῦ χάριν τίνων
ἔθυσεν αὐτήν. πότερον Ἀργείων ἐρεῖς; 535
ἀλλ' οὐ μετῆν αὐτοῖσι τήν γ' ἐμὴν κτανεῖν.
ἀλλ' ἀντ' ἀδελφοῦ δῆτα Μενέλεω κτανὼν
τἄμ' οὐκ ἔμελλε τῶνδέ μοι δώσειν δίκην;
πότερον ἐκείνῳ παῖδες οὐκ ἦσαν διπλοῖ,
οὓς τῆσδε μᾶλλον εἰκὸς ἦν θνήσκειν, πατρὸς 540
καὶ μητρὸς ὄντας, ἧς ὁ πλοῦς ὅδ' ἦν χάριν;
ἢ τῶν ἐμῶν Ἅιδης τιν' ἵμερον τέκνων
ἢ τῶν ἐκείνης ἔσχε δαίσασθαι πλέον;
ἢ τῷ πανώλει πατρὶ τῶν μὲν ἐξ ἐμοῦ
παίδων πόθος παρεῖτο, Μενέλεω δ' ἐνῆν; 545
οὐ ταῦτ' ἀβούλου καὶ κακοῦ γνώμην πατρός;
δοκῶ μέν, εἰ καὶ σῆς δίχα γνώμης λέγω.
φαίη δ' ἂν ἡ θανοῦσά γ', εἰ φωνὴν λάβοι.

ἐγὼ μὲν οὖν οὐκ εἰμὶ τοῖς πεπραγμένοις
δύσθυμος· εἰ δὲ σοὶ δοκῶ φρονεῖν κακῶς, 550
γνώμην δικαίαν σχοῦσα τοὺς πέλας ψέγε.

ΗΛ. ἐρεῖς μὲν οὐχὶ νῦν γέ μ' ὡς ἄρξασά τι
λυπηρόν, εἶτα σοῦ τάδ' ἐξήκουσ' ὕπο·
ἀλλ' ἦν ἐφῇς μοι, τοῦ τεθνηκότος θ' ὕπερ
λέξαιμ' ἂν ὀρθῶς τῆς κασιγνήτης θ' ὁμοῦ. 555

ΚΛ. καὶ μὴν ἐφίημ'· εἰ δέ μ' ὧδ' ἀεὶ λόγους
ἐξῆρχες, οὐκ ἂν ἦσθα λυπηρὰ κλύειν.

ΗΛ. καὶ δὴ λέγω σοι. πατέρα φῂς κτεῖναι. τίς ἂν
τούτου λόγος γένοιτ' ἂν αἰσχίων ἔτι,
εἴτ' οὖν δικαίως εἴτε μή; λέξω δέ σοι, 560
ὡς οὐ δίκῃ γ' ἔκτεινας, ἀλλά σ' ἔσπασεν
πειθὼ κακοῦ πρὸς ἀνδρός, ᾧ τανῦν ξύνει.
ἐροῦ δὲ τὴν κυναγὸν Ἄρτεμιν, τίνος
ποινὰς τὰ πολλὰ πνεύματ' †ἔσχεν Αὐλίδι·
ἢ 'γὼ φράσω· κείνης γὰρ οὐ θέμις μαθεῖν. 565
πατήρ ποθ' οὑμός, ὡς ἐγὼ κλύω, θεᾶς
παίζων κατ' ἄλσος ἐξεκίνησεν ποδοῖν
στικτὸν κεράστην ἔλαφον, οὗ κατὰ σφαγὰς
ἐκκομπάσας ἔπος τι τυγχάνει βαλών.
κἀκ τοῦδε μηνίσασα Λητῴα κόρη 570
κατεῖχ' Ἀχαιούς, ὡς πατὴρ ἀντίσταθμον
τοῦ θηρὸς ἐκθύσειε τὴν αὑτοῦ κόρην.
ὧδ' ἦν τὰ κείνης θύματ'· οὐ γὰρ ἦν λύσις
ἄλλη στρατῷ πρὸς οἶκον οὐδ' εἰς Ἴλιον.
ἀνθ' ὧν βιασθεὶς πολλὰ κἀντιβὰς μόλις 575
ἔθυσεν αὐτήν, οὐχὶ Μενέλεω χάριν.
εἰ δ' οὖν, ἐρῶ γὰρ καὶ τὸ σόν, κεῖνον θέλων
ἐπωφελῆσαι ταῦτ' ἔδρα, τούτου θανεῖν
χρῆν αὐτὸν οὕνεκ' ἐκ σέθεν; ποίῳ νόμῳ;
ὅρα τιθεῖσα τόνδε τὸν νόμον βροτοῖς 580
μὴ πῆμα σαυτῇ καὶ μετάγνοιαν τίθης.
εἰ γὰρ κτενοῦμεν ἄλλον ἀντ' ἄλλου, σύ τοι

πρώτη θάνοις ἄν, εἰ δίκης γε τυγχάνοις.
ἀλλ' εἰσόρα μὴ σκῆψιν οὐκ οὖσαν τίθης.
εἰ γὰρ θέλεις, δίδαξον ἀνθ' ὅτου τανῦν 585
αἴσχιστα πάντων ἔργα δρῶσα τυγχάνεις,
ἥτις ξυνεύδεις τῷ παλαμναίῳ, μεθ' οὗ
πατέρα τὸν ἀμὸν πρόσθεν ἐξαπώλεσας,
καὶ παιδοποιεῖς, τοὺς δὲ πρόσθεν εὐσεβεῖς
κἀξ εὐσεβῶν βλαστόντας ἐκβαλοῦσ' ἔχεις. 590
πῶς ταῦτ' ἐπαινέσαιμ' ἄν; ἢ καὶ τοῦτ' ἐρεῖς
ὡς τῆς θυγατρὸς ἀντίποινα λαμβάνεις;
αἰσχρῶς, ἐάν περ καὶ λέγῃς. οὐ γὰρ καλὸν
ἐχθροῖς γαμεῖσθαι τῆς θυγατρὸς οὕνεκα.
ἀλλ' οὐ γὰρ οὐδὲ νουθετεῖν ἔξεστί σε, 595
ἣ πᾶσαν ἵης γλῶσσαν ὡς τὴν μητέρα
κακοστομοῦμεν. καί σ' ἔγωγε δεσπότιν
ἣ μητέρ' οὐκ ἔλασσον εἰς ἡμᾶς νέμω,
ἣ ζῶ βίον μοχθηρόν, ἔκ τε σοῦ κακοῖς
πολλοῖς ἀεὶ ξυνοῦσα τοῦ τε συννόμου. 600
ὁ δ' ἄλλος ἔξω, χεῖρα σὴν μόλις φυγών,
τλήμων Ὀρέστης δυστυχῆ τρίβει βίον·
ὃν πολλὰ δή με σοὶ τρέφειν μιάστορα
ἐπῃτιάσω· καὶ τόδ', εἴπερ ἔσθενον,
ἔδρων ἄν, εὖ τοῦτ' ἴσθι. τοῦδέ γ' οὕνεκα 605
κήρυσσέ μ' εἰς ἅπαντας, εἴτε †χρὴ κακὴν
εἴτε στόμαργον εἴτ' ἀναιδείας πλέαν.
εἰ γὰρ πέφυκα τῶνδε τῶν ἔργων ἴδρις,
σχεδόν τι τὴν σὴν οὐ καταισχύνω φύσιν.
ΧΟ. ὁρῶ μένος πνέουσαν· εἰ δὲ σὺν δίκῃ 610
ξύνεστι, τοῦδε φροντίδ' οὐκέτ' εἰσορῶ.
ΚΛ. ποίας δέ μοι δεῖ πρός γε τήνδε φροντίδος,
ἥτις τοιαῦτα τὴν τεκοῦσαν ὕβρισεν,
καὶ ταῦτα τηλικοῦτος; ἆρά σοι δοκεῖ
χωρεῖν ἂν εἰς πᾶν ἔργον αἰσχύνης ἄτερ; 615
ΗΛ. εὖ νυν ἐπίστω τῶνδέ μ' αἰσχύνην ἔχειν,

κεἰ μὴ δοκῶ σοι· μανθάνω δ' ὁθούνεκα
ἔξωρα πράσσω κοὐκ ἐμοὶ προσεικότα.
ἀλλ' ἡ γὰρ ἐκ σοῦ δυσμένεια καὶ τὰ σὰ
ἔργ' ἐξαναγκάζει με ταῦτα δρᾶν βίᾳ. 620
αἰσχροῖς γὰρ αἰσχρὰ πράγματ' ἐκδιδάσκεται.
ΚΛ. ὦ θρέμμ' ἀναιδές, ἦ σ' ἐγὼ καὶ τἄμ' ἔπη
καὶ τἄργα τἀμὰ πόλλ' ἄγαν λέγειν ποιεῖ.
ΗΛ. σύ τοι λέγεις νιν, οὐκ ἐγώ. σὺ γὰρ ποιεῖς
τοὔργον· τὰ δ' ἔργα τοὺς λόγους εὑρίσκεται. 625
ΚΛ. ἀλλ' οὐ μὰ τὴν δέσποιναν Ἄρτεμιν θράσους
τοῦδ' οὐκ ἀλύξεις, εὖτ' ἂν Αἴγισθος μόλῃ.
ΗΛ. ὁρᾷς; πρὸς ὀργὴν ἐκφέρει, μεθεῖσά μοι
λέγειν ἃ χρῄζοιμ', οὐδ' ἐπίστασαι κλύειν.
ΚΛ. οὔκουν ἐάσεις οὐδ' ὑπ' εὐφήμου βοῆς 630
θῦσαί μ', ἐπειδὴ σοί γ' ἐφῆκα πᾶν λέγειν;
ΗΛ. ἐῶ, κελεύω, θῦε· μηδ' ἐπαιτιῶ
τοὐμὸν στόμ', ὡς οὐκ ἂν πέρα λέξαιμ' ἔτι.
ΚΛ. ἔπαιρε δὴ σὺ θύμαθ' ἡ παροῦσά μοι
πάγκαρπ', ἄνακτι τῷδ' ὅπως λυτηρίους 635
εὐχὰς ἀνάσχω δειμάτων, ἃ νῦν ἔχω.
κλύοις ἂν ἤδη, Φοῖβε προστατήριε,
κεκρυμμένην μου βάξιν. οὐ γὰρ ἐν φίλοις
ὁ μῦθος, οὐδὲ πᾶν ἀναπτύξαι πρέπει
πρὸς φῶς παρούσης τῆσδε πλησίας ἐμοί, 640
μὴ σὺν φθόνῳ τε καὶ πολυγλώσσῳ βοῇ
σπείρῃ ματαίαν βάξιν εἰς πᾶσαν πόλιν.
ἀλλ' ὧδ' ἄκουε· τῇδε γὰρ κἀγὼ φράσω.
ἃ γὰρ προσεῖδον νυκτὶ τῇδε φάσματα
δισσῶν ὀνείρων, ταῦτά μοι, Λύκει' ἄναξ, 645
εἰ μὲν πέφηνεν ἐσθλά, δὸς τελεσφόρα,
εἰ δ' ἐχθρά, τοῖς ἐχθροῖσιν ἔμπαλιν μέθες·
καὶ μή με πλούτου τοῦ παρόντος εἴ τινες
δόλοισι βουλεύουσιν ἐκβαλεῖν, ἐφῇς,
ἀλλ' ὧδέ μ' αἰεὶ ζῶσαν ἀβλαβεῖ βίῳ 650

δόμους Ἀτρειδῶν σκῆπτρά τ' ἀμφέπειν τάδε,
φίλοισί τε ξυνοῦσαν οἷς ξύνειμι νῦν
εὐημεροῦσαν καὶ τέκνων ὅσων ἐμοὶ
δύσνοια μὴ πρόσεστιν ἡ λύπη πικρά.
ταῦτ', ὦ Λύκει' Ἄπολλον, ἵλεως κλύων 655
δὸς πᾶσιν ἡμῖν ὥσπερ ἐξαιτούμεθα.
τὰ δ' ἄλλα πάντα καὶ σιωπώσης ἐμοῦ
ἐπαξιῶ σε δαίμον' ὄντ' ἐξειδέναι.
τοὺς ἐκ Διὸς γὰρ εἰκός ἐστι πάνθ' ὁρᾶν.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.

ξέναι γυναῖκες, πῶς ἂν εἰδείην σαφῶς 660
εἰ τοῦ τυράννου δώματ' Αἰγίσθου τάδε;

ΧΟ. τάδ' ἐστίν, ὦ ξέν'. αὐτὸς εἴκασας καλῶς.

ΠΑ. ἦ καὶ δάμαρτα τήνδ' ἐπεικάζων κυρῶ
κείνου; πρέπει γὰρ ὡς τύραννος εἰσορᾶν.

ΧΟ. μάλιστα πάντων· ἥδε σοι κείνη πάρα. 665

ΠΑ. ὦ χαῖρ', ἄνασσα. σοὶ φέρων ἥκω λόγους
ἡδεῖς φίλου παρ' ἀνδρὸς Αἰγίσθῳ θ' ὁμοῦ.

ΚΛ. ἐδεξάμην τὸ ῥηθέν· εἰδέναι δέ σου
πρώτιστα χρῄζω, τίς σ' ἀπέστειλεν βροτῶν.

ΠΑ. Φανοτεὺς ὁ Φωκεύς, πρᾶγμα πορσύνων μέγα. 670

ΚΛ. τὸ ποῖον, ὦ ξέν'; εἰπέ. παρὰ φίλου γὰρ ὢν
ἀνδρός, σάφ' οἶδα, προσφιλεῖς λέξεις λόγους.

ΠΑ. τέθνηκ' Ὀρέστης· ἐν βραχεῖ ξυνθεὶς λέγω.

ΗΛ. οἴ 'γὼ τάλαιν', ὄλωλα τῇδ' ἐν ἡμέρᾳ.

ΚΛ. τί φῄς, τί φῄς, ὦ ξεῖνε; μὴ ταύτης κλύε. 675

ΠΑ. θανόντ' Ὀρέστην νῦν τε καὶ πάλαι λέγω.

ΗΛ. ἀπωλόμην δύστηνος, οὐδέν εἰμ' ἔτι.

ΚΛ. σὺ μὲν τὰ σαύτης πρᾶσσ', ἐμοὶ δὲ σύ, ξένε,
τἀληθὲς εἰπέ, τῷ τρόπῳ διόλλυται;

ΠΑ. κἀπεμπόμην πρὸς ταῦτα καὶ τὸ πᾶν φράσω. 680
κεῖνος γὰρ ἐλθὼν εἰς τὸ κοινὸν Ἑλλάδος
πρόσχημ' ἀγῶνος Δελφικῶν ἄθλων χάριν,
ὅτ' ἤσθετ' ἀνδρὸς ὀρθίων κηρυγμάτων

δρόμον προκηρύξαντος, οὗ πρώτη κρίσις,
εἰσῆλθε λαμπρός, πᾶσι τοῖς ἐκεῖ σέβας· 685
δρόμου δ' ἰσώσας †τῇ φύσει τὰ τέρματα,
νίκης ἔχων ἐξῆλθε πάντιμον γέρας.
χὤπως μὲν ἐν πολλοῖσι παῦρά σοι λέγω
οὐκ οἶδα τοιοῦδ' ἀνδρὸς ἔργα καὶ κράτη·
ἓν δ' ἴσθ'· ὅσων γὰρ εἰσεκήρυξαν βραβῆς 690
δρόμων διαύλων *ἆθλ' *ἅπερ νομίζεται,
τούτων ἐνεγκὼν πάντα τἀπινίκια
ὠλβίζετ', Ἀργεῖος μὲν ἀνακαλούμενος,
ὄνομα δ' Ὀρέστης, τοῦ τὸ κλεινὸν Ἑλλάδος
Ἀγαμέμνονος στράτευμ' ἀγείραντός ποτε. 695
καὶ ταῦτα μὲν τοιαῦθ'· ὅταν δέ τις θεῶν
βλάπτῃ, δύναιτ' ἂν οὐδ' ἂν ἰσχύων φυγεῖν.
κεῖνος γὰρ ἄλλης ἡμέρας, ὅθ' ἱππικῶν
ἦν ἡλίου τέλλοντος ὠκύπους ἀγών,
εἰσῆλθε πολλῶν ἁρματηλατῶν μέτα. 700
εἷς ἦν Ἀχαιός, εἷς ἀπὸ Σπάρτης, δύο
Λίβυες ζυγωτῶν ἁρμάτων ἐπιστάται·
κἀκεῖνος ἐν τούτοισι Θεσσαλὰς ἔχων
ἵππους, ὁ πέμπτος· ἕκτος ἐξ Αἰτωλίας
ξανθαῖσι πώλοις· ἕβδομος Μάγνης ἀνήρ· 705
ὁ δ' ὄγδοος λεύκιππος, Αἰνιὰν γένος·
ἔνατος Ἀθηνῶν τῶν θεοδμήτων ἄπο·
Βοιωτὸς ἄλλος, δέκατον ἐκπληρῶν ὄχον.
στάντες δ' ὅθ' αὐτοὺς οἱ τεταγμένοι βραβῆς
κλήροις ἔπηλαν καὶ κατέστησαν δίφρους, 710
χαλκῆς ὑπαὶ σάλπιγγος ᾖξαν· οἱ δ' ἅμα
ἵπποις ὁμοκλήσαντες ἡνίας χεροῖν
ἔσεισαν· ἐν δὲ πᾶς ἐμεστώθη δρόμος
κτύπου κροτητῶν ἁρμάτων· κόνις δ' ἄνω
φορεῖθ'· ὁμοῦ δὲ πάντες ἀναμεμιγμένοι 715
φείδοντο κέντρων οὐδέν, ὡς ὑπερβάλοι
χνόας τις αὐτῶν καὶ φρυάγμαθ' ἱππικά.

ὁμοῦ γὰρ ἀμφὶ νῶτα καὶ τροχῶν βάσεις
ἤφριζον, εἰσέβαλλον ἱππικαὶ πνοαί.
κεῖνος δ' ὑπ' αὐτὴν ἐσχάτην στήλην ἔχων 720
ἔχριμπτ' ἀεὶ σύριγγα, δεξιόν τ' ἀνεὶς
σειραῖον ἵππον εἶργε τὸν προσκείμενον.
καὶ πρὶν μὲν ὀρθοὶ πάντες ἔστασαν δίφροι·
ἔπειτα δ' Αἰνιᾶνος ἀνδρὸς ἄστομοι
πῶλοι βίᾳ φέρουσιν, ἐκ δ' ὑποστροφῆς 725
τελοῦντες ἕκτον ἕβδομόν τ' ἤδη δρόμον
μέτωπα συμπαίουσι Βαρκαίοις ὄχοις·
κἀντεῦθεν ἄλλος ἄλλον ἐξ ἑνὸς κακοῦ
ἔθραυε κἀνέπιπτε, πᾶν δ' ἐπίμπλατο
ναυαγίων Κρισαῖον ἱππικῶν πέδον. 730
γνοὺς δ' οὐξ Ἀθηνῶν δεινὸς ἡνιοστρόφος
ἔξω παρασπᾷ κἀνακωχεύει παρεὶς
κλύδων' ἔφιππον ἐν μέσῳ κυκώμενον.
ἤλαυνε δ' ἔσχατος μέν, ὑστέρας δ' ἔχων
πώλους Ὀρέστης, τῷ τέλει πίστιν φέρων· 735
ὁ δ' ὡς ὁρᾷ μόνον νιν ἐλλελειμμένον,
ὀξὺν δι' ὤτων κέλαδον ἐνσείσας θοαῖς
πώλοις διώκει, κἀξισώσαντε ζυγὰ
ἠλαυνέτην, τότ' ἄλλος, ἄλλοθ' ἄτερος
κάρα προβάλλων ἱππικῶν ὀχημάτων. 740
καὶ τοὺς μὲν ἄλλους πάντας ἀσφαλεῖς δρόμους
ὠρθοῦθ' ὁ τλήμων ὀρθὸς ἐξ ὀρθῶν δίφρων·
ἔπειτα λύων ἡνίαν ἀριστερὰν
κάμπτοντος ἵππου λανθάνει στήλην ἄκραν
παίσας· ἔθραυσε δ' ἄξονος μέσας χνόας, 745
κἀξ ἀντύγων ὤλισθε· σὺν δ' ἐλίσσεται
τμητοῖς ἱμᾶσι· τοῦ δὲ πίπτοντος πέδῳ
πῶλοι διεσπάρησαν εἰς μέσον δρόμον.
στρατὸς δ' ὅπως ὁρᾷ νιν ἐκπεπτωκότα
δίφρων, ἀνωλόλυξε τὸν νεανίαν, 750
οἵ' ἔργα δράσας οἷα λαγχάνει κακά,

φορούμενος πρὸς οὖδας, ἄλλοτ' οὐρανῷ
σκέλη προφαίνων, ἔστε νιν διφρηλάται,
μόλις κατασχεθόντες ἱππικὸν δρόμον,
ἔλυσαν αἱματηρόν, ὥστε μηδένα 755
γνῶναι φίλων ἰδόντ' ἂν ἄθλιον δέμας.
καί νιν πυρᾷ κέαντες εὐθὺς ἐν βραχεῖ
χαλκῷ μέγιστον σῶμα δειλαίας σποδοῦ
φέρουσιν ἄνδρες Φωκέων τεταγμένοι,
ὅπως πατρῴας τύμβον ἐκλάχοι χθονός. 760
τοιαῦτά σοι ταῦτ' ἐστίν, ὡς μὲν ἐν λόγῳ
ἀλγεινά, τοῖς δ' ἰδοῦσιν, οἷπερ εἴδομεν,
μέγιστα πάντων ὧν ὄπωπ' ἐγὼ κακῶν.

ΧΟ. φεῦ φεῦ· τὸ πᾶν δὴ δεσπόταισι τοῖς πάλαι
πρόρριζον, ὡς ἔοικεν, ἔφθαρται γένος. 765

ΚΛ. ὦ Ζεῦ, τί ταῦτα, πότερον εὐτυχῆ λέγω,
ἢ δεινὰ μέν, κέρδη δέ; λυπηρῶς δ' ἔχει,
εἰ τοῖς ἐμαυτῆς τὸν βίον σώζω κακοῖς.

ΠΑ. τί δ' ὧδ' ἀθυμεῖς, ὦ γύναι, τῷ νῦν λόγῳ;

ΚΛ. δεινὸν τὸ τίκτειν ἐστίν· οὐδὲ γὰρ κακῶς 770
πάσχοντι μῖσος ὧν τέκῃ προσγίγνεται.

ΠΑ. μάτην ἄρ' ἡμεῖς, ὡς ἔοικεν, ἥκομεν.

ΚΛ. οὔτοι μάτην γε. πῶς γὰρ ἂν μάτην λέγοις;
εἴ μοι θανόντος πίστ' ἔχων τεκμήρια
προσῆλθες, ὅστις τῆς ἐμῆς ψυχῆς γεγώς, 775
μαστῶν ἀποστὰς καὶ τροφῆς ἐμῆς, φυγὰς
ἀπεξενοῦτο· καί μ', ἐπεὶ τῆσδε χθονὸς
ἐξῆλθεν, οὐκέτ' εἶδεν· ἐγκαλῶν δέ μοι
φόνους πατρῴους δεινὰ ἐπηπείλει τελεῖν·
ὥστ' οὔτε νυκτὸς ὕπνον οὔτ' ἐξ ἡμέρας 780
ἐμὲ στεγάζειν ἡδύν, ἀλλ' ὁ προστατῶν
χρόνος διῆγέ μ' αἰὲν ὡς θανουμένην.
νῦν δ' ἡμέρᾳ γὰρ τῇδ' ἀπηλλάγην φόβου
πρὸς τῆσδ' ἐκείνου θ'· ἥδε γὰρ μείζων βλάβη
ξύνοικος ἦν μοι, τοὐμὸν ἐκπίνουσ' ἀεὶ 785

ψυχῆς ἄκρατον αἷμα—νῦν δ' ἔκηλά που
τῶν τῆσδ' ἀπειλῶν οὕνεχ' ἡμερεύσομεν.
ΗΛ. οἴμοι τάλαινα· νῦν γὰρ οἰμῶξαι πάρα,
Ὀρέστα, τὴν σὴν ξυμφοράν, ὅθ' ὧδ' ἔχων
πρὸς τῆσδ' ὑβρίζει μητρός. ἆρ' ἔχει καλῶς; 790
ΚΛ. οὗτοι σύ· κεῖνος δ' ὡς ἔχει καλῶς ἔχει.
ΗΛ. ἄκουε, Νέμεσι τοῦ θανόντος ἀρτίως.
ΚΛ. ἤκουσεν ὧν δεῖ κἀπεκύρωσεν καλῶς.
ΗΛ. ὕβριζε· νῦν γὰρ εὐτυχοῦσα τυγχάνεις.
ΚΛ. οὐκοῦν Ὀρέστης καὶ σὺ παύσετον τάδε; 795
ΗΛ. πεπαύμεθ' ἡμεῖς, οὐχ ὅπως σε παύσομεν.
ΚΛ. πολλῶν ἂν ἥκοις, ὦ ξέν', ἄξιος τυχεῖν,
εἰ τήνδ' ἔπαυσας τῆς πολυγλώσσου βοῆς.
ΠΑ. οὐκοῦν ἀποστείχοιμ' ἄν, εἰ τάδ' εὖ κυρεῖ.
ΚΛ. ἥκιστ'· ἐπείπερ οὔτ' ἐμοῦ *κατάξι' ἂν 800
πράξειας οὔτε τοῦ πορεύσαντος ξένου.
ἀλλ' εἴσιθ' εἴσω· τήνδε δ' ἔκτοθεν βοᾶν
ἔα τά θ' αὑτῆς καὶ τὰ τῶν φίλων κακά.
ΗΛ. ἆρ' ὑμὶν ὡς ἀλγοῦσα κὠδυνωμένη
δεινῶς δακρῦσαι κἀπικωκῦσαι δοκεῖ 805
τὸν υἱὸν ἡ δύστηνος ὧδ' ὀλωλότα;
ἀλλ' ἐγγελῶσα φροῦδος. ὦ τάλαιν ἐγώ·
Ὀρέστα φίλταθ', ὥς μ' ἀπώλεσας θανών.
ἀποσπάσας γὰρ τῆς ἐμῆς οἴχει φρενὸς
αἵ μοι μόναι παρῆσαν ἐλπίδων ἔτι, 810
σὲ πατρὸς ἥξειν ζῶντα τιμωρόν ποτε
κἀμοῦ ταλαίνης. νῦν δὲ ποῖ με χρὴ μολεῖν;
μόνη γάρ εἰμι, σοῦ τ' ἀπεστερημένη
καὶ πατρός. ἤδη δεῖ με δουλεύειν πάλιν
ἐν τοῖσιν ἐχθίστοισιν ἀνθρώπων ἐμοὶ 815
φονεῦσι πατρός. ἆρά μοι καλῶς ἔχει;
ἀλλ' οὔ τι μὴν ἔγωγε τοῦ λοιποῦ χρόνου
ξύνοικος *εἴσειμ', ἀλλὰ τῇδε πρὸς πύλῃ
παρεῖσ' ἐμαυτὴν ἄφιλος αὐανῶ βίον.

πρὸς ταῦτα καινέτω τις, εἰ βαρύνεται, 820
τῶν ἔνδον ὄντων· ὡς χάρις μέν, ἢν κτάνῃ,
λύπη δ', ἐὰν ζῶ· τοῦ βίου δ' οὐδεὶς πόθος.

ΧΟ. στρ.α'. ποῦ ποτε κεραυνοὶ Διός, ἢ ποῦ φαέθων
Ἁέλιος, εἰ ταῦτ' ἐφορῶντες κρύπτουσιν ἕκηλοι; 826

ΗΛ. ἔ ἔ, αἰαῖ.

ΧΟ. ὦ παῖ, τί δακρύεις;

ΗΛ. φεῦ.

ΧΟ. μηδὲν μέγ' ἀΰσῃς. 830

ΗΛ. ἀπολεῖς.

ΧΟ. πῶς;

ΗΛ. εἰ τῶν φανερῶς οἰχομένων
10 εἰς Ἅιδαν ἐλπίδ' ὑποίσεις, κατ' ἐμοῦ τακομένας 835
μᾶλλον ἐπεμβάσει.

ΧΟ. ἀντ.α'. οἶδα γὰρ ἄνακτ' Ἀμφιάρεων χρυσοδέτοις
ἕρκεσι κρυφθέντα γυναικῶν· *καὶ νῦν ὑπὸ γαίας

ΗΛ. ἔ ἔ· ἰώ. 840

ΧΟ. πάμψυχος ἀνάσσει.

ΗΛ. φεῦ.

ΧΟ. φεῦ δῆτ'· ὀλοὰ γὰρ

ΗΛ. ἐδάμη.

ΧΟ. ναί. 845

ΗΛ. οἶδ' οἶδ'· ἐφάνη γὰρ μελέτωρ
10 ἀμφὶ τὸν ἐν πένθει· ἐμοὶ δ' οὔτις ἔτ' ἔσθ'· ὃς γὰρ ἔτ' ἦν,
φροῦδος ἀναρπασθείς.

ΧΟ. στρ.β'. δειλαία δειλαίων κυρεῖς.

ΗΛ. κἀγὼ τοῦδ' ἵστωρ, ὑπερίστωρ, 850
πανσύρτῳ παμμήνῳ πολλῶν
δεινῶν *τε στυγνῶν τ' *ἄχθει.

ΧΟ. εἴδομεν ἃ θροεῖς.

ΗΛ. μή *μέ νυν μηκέτι
παραγάγῃς, ἵν' οὐ 855

ΧΟ. τί φῄς;*

ΗΛ. πάρεισιν ἐλπίδων ἔτι κοινοτόκων

ιο εὐπατρίδων τ' ἀρωγαί.
ΧΟ. ἀντ.β'. πᾶσι θνατοῖς ἔφυ μόρος.
ΗΛ. ἦ καὶ χαλαργοῖς ἐν ἁμίλλαις 860
οὕτως, ὡς κείνῳ δυστάνῳ,
τμητοῖς ὁλκοῖς ἐγκῦρσαι;
ΧΟ. ἄσκοπος ἁ λώβα.
ΗΛ. πῶς γὰρ οὔκ; εἰ ξένος 865
ἄτερ ἐμᾶν χερῶν
ΧΟ. παπαῖ.
ΗΛ. κέκευθεν, οὔτε του τάφου ἀντιάσας
ιο οὔτε γόων παρ' ἡμῶν. 870

ΧΡΥΣΟΘΕΜΙΣ.

ὑφ' ἡδονῆς τοι, φιλτάτη, διώκομαι
τὸ κόσμιον μεθεῖσα σὺν τάχει μολεῖν.
φέρω γὰρ ἡδονάς τε κἀνάπαυλαν ὧν
πάροιθεν εἶχες καὶ κατέστενες κακῶν.
ΗΛ. πόθεν δ' ἂν εὕροις τῶν ἐμῶν σὺ πημάτων 875
ἄρηξιν, οἷς ἴασιν οὐκ ἔνεστ' ἰδεῖν;
ΧΡ. πάρεστ' Ὀρέστης ἡμίν, ἴσθι τοῦτ' ἐμοῦ
κλύουσ', ἐναργῶς, ὥσπερ εἰσορᾷς ἐμέ.
ΗΛ. ἀλλ' ἦ μέμηνας, ὦ τάλαινα, κἀπὶ τοῖς
σαυτῆς κακοῖσι κἀπὶ τοῖς ἐμοῖς γελᾷς; 880
ΧΡ. μὰ τὴν πατρῴαν ἑστίαν, ἀλλ' οὐχ ὕβρει
λέγω τάδ', ἀλλ' ἐκεῖνον ὡς παρόντα νῷν.
ΗΛ. οἴμοι τάλαινα· καὶ τίνος βροτῶν λόγον
τόνδ' εἰσακούσασ' ὧδε πιστεύεις ἄγαν;
ΧΡ. ἐγὼ μὲν ἐξ ἐμοῦ τε κοὐκ ἄλλης σαφῆ 885
σημεῖ' ἰδοῦσα τῷδε πιστεύω λόγῳ.
ΗΛ. τίν', ὦ τάλαιν', ἰδοῦσα πίστιν; εἰς τί μοι
βλέψασα θάλπει τῷδ' ἀνηκέστῳ πυρί;
ΧΡ. πρός νυν θεῶν ἄκουσον, ὡς μαθοῦσά μου
τὸ λοιπὸν ἢ φρονοῦσαν ἢ μώραν λέγῃς. 890
ΗΛ. σὺ δ' οὖν λέγ', εἴ σοι τῷ λόγῳ τις ἡδονή.
ΧΡ. καὶ δὴ λέγω σοι πᾶν ὅσον κατειδόμην.

ἐπεὶ γὰρ ἦλθον πατρὸς ἀρχαῖον τάφον,
ὁρῶ κολώνης ἐξ ἄκρας νεορρύτους
πηγὰς γάλακτος καὶ περιστεφῆ κύκλῳ 895
πάντων ὅσ' ἐστὶν ἀνθέων θήκην πατρός.
ἰδοῦσα δ' ἔσχον θαῦμα, καὶ περισκοπῶ
μή πού τις ἡμῖν ἐγγὺς ἐγχρίμπτῃ βροτῶν.
ὡς δ' ἐν γαλήνῃ πάντ' ἐδερκόμην τόπον,
τύμβου προσεῖρπον ἆσσον· ἐσχάτης δ' ὁρῶ 900
πυρᾶς νεωρῆ βόστρυχον τετμημένον·
κεὐθὺς τάλαιν' ὡς εἶδον, ἐμπαίει τί μοι
ψυχῇ σύνηθες ὄμμα, φιλτάτου βροτῶν
πάντων Ὀρέστου τοῦθ' ὁρᾶν τεκμήριον·
καὶ χερσὶ βαστάσασα δυσφημῶ μὲν οὔ, 905
χαρᾷ δὲ πίμπλημ' εὐθὺς ὄμμα δακρύων.
καὶ νῦν θ' ὁμοίως καὶ τότ' ἐξεπίσταμαι
μή του τόδ' ἀγλάϊσμα πλὴν κείνου μολεῖν.
τῷ γὰρ προσήκει πλήν γ' ἐμοῦ καὶ σοῦ τόδε;
κἀγὼ μὲν οὐκ ἔδρασα, τοῦτ' ἐπίσταμαι, 910
οὐδ' αὖ σύ· πῶς γάρ; ᾗ γε μηδὲ πρὸς θεοὺς
ἔξεστ' ἀκλαύστῳ τῆσδ' ἀποστῆναι στέγης.
ἀλλ' οὐδὲ μὲν δὴ μητρὸς οὔθ' ὁ νοῦς φιλεῖ
τοιαῦτα πράσσειν οὔτε δρῶσ' ἐλάνθανεν·
ἀλλ' ἔστ' Ὀρέστου ταῦτα τἀπιτίμια. 915
ἀλλ', ὦ φίλη, θάρσυνε. τοῖς αὐτοῖσί τοι
οὐχ αὐτὸς αἰεὶ δαιμόνων παραστατεῖ.
νῷν δ' ἦν τὰ πρόσθεν στυγνός· ἡ δὲ νῦν ἴσως
πολλῶν ὑπάρξει κῦρος ἡμέρα καλῶν.

ΗΛ. φεῦ, τῆς ἀνοίας ὥς σ' ἐποικτείρω πάλαι. 920

ΧΡ. τί δ' ἔστιν; οὐ πρὸς ἡδονὴν λέγω τάδε;

ΗΛ. οὐκ οἶσθ' ὅποι γῆς οὐδ' ὅποι γνώμης φέρει.

ΧΡ. πῶς δ' οὐκ ἐγὼ κάτοιδ' ἃ γ' εἶδον ἐμφανῶς;

ΗΛ. τέθνηκεν, ὦ τάλαινα· τἀκείνου δέ σοι
σωτήρι' ἔρρει· μηδὲν εἰς κεῖνόν γ' ὅρα. 925

ΧΡ. οἴμοι τάλαινα· τοῦ τάδ' ἤκουσας βροτῶν;

ΗΛ. τοῦ πλησίον παρόντος, ἡνίκ' ὤλλυτο.
ΧΡ. καὶ ποῦ 'στιν οὗτος; θαῦμά τοί μ' ὑπέρχεται.
ΗΛ. κατ' οἶκον ἡδὺς οὐδὲ μητρὶ δυσχερής.
ΧΡ. οἴμοι τάλαινα· τοῦ γὰρ ἀνθρώπων ποτ' ἦν 930
τὰ πολλὰ πατρὸς πρὸς τάφον κτερίσματα;
ΗΛ. οἶμαι μάλιστ' ἔγωγε τοῦ τεθνηκότος
μνημεῖ' Ὀρέστου ταῦτα προσθεῖναι τινά.
ΧΡ. ὦ δυστυχής· ἐγὼ δὲ σὺν χαρᾷ λόγους
τοιούσδ' ἔχουσ' ἔσπευδον, οὐκ εἰδυῖ' ἄρα 935
ἵν' ἦμεν ἄτης· ἀλλὰ νῦν, ὅθ' ἱκόμην,
τά τ' ὄντα πρόσθεν ἄλλα θ' εὑρίσκω κακά.
ΗΛ. οὕτως ἔχει σοι ταῦτ'· ἐὰν δέ μοι πίθῃ,
τῆς νῦν παρούσης πημονῆς λύσεις βάρος.
ΧΡ. ἦ τοὺς θανόντας ἐξαναστήσω ποτέ; 940
ΗΛ. οὐκ ἔσθ' ὅ γ' εἶπον· οὐ γὰρ ὧδ' ἄφρων ἔφυν.
ΧΡ. τί γὰρ κελεύεις ὧν ἐγὼ φερέγγυος;
ΗΛ. τλῆναί σε δρῶσαν ἃν ἐγὼ παραινέσω.
ΧΡ. ἀλλ' εἴ τις ὠφέλειά γ', οὐκ ἀπώσομαι.
ΗΛ. ὅρα, πόνου τοι χωρὶς οὐδὲν εὐτυχεῖ. 945
ΧΡ. ὁρῶ. ξυνοίσω πᾶν ὅσονπερ ἂν σθένω.
ΗΛ. ἄκουε δή νυν ᾗ βεβούλευμαι τελεῖν.
παρουσίαν μὲν οἶσθα καὶ σύ που φίλων
ὡς οὔτις ἡμῖν ἐστιν, ἀλλ' Ἅιδης λαβὼν
ἀπεστέρηκε καὶ μόνα λελείμμεθον. 950
ἐγὼ δ' ἕως μὲν τὸν κασίγνητον βίῳ
θάλλοντ' *ἔτ' εἰσήκουον, εἶχον ἐλπίδας
φόνου ποτ' αὐτὸν πράκτορ' ἵξεσθαι πατρός·
νῦν δ' ἡνίκ' οὐκέτ' ἔστιν, εἰς σὲ δὴ βλέπω,
ὅπως τὸν αὐτόχειρα πατρῴου φόνου 955
ξὺν τῇδ' ἀδελφῇ μὴ κατοκνήσεις κτανεῖν
Αἴγισθον· οὐδὲν γάρ σε δεῖ κρύπτειν μ' ἔτι.
ποῖ γὰρ μενεῖς ῥᾴθυμος εἰς τίν' ἐλπίδων
βλέψασ' ἔτ' ὀρθήν; ᾗ πάρεστι μὲν στένειν
πλούτου πατρῴου κτῆσιν ἐστερημένῃ, 960

πάρεστι δ' ἀλγεῖν ἐς τοσόνδε τοῦ χρόνου
ἄλεκτρα γηράσκουσαν ἀνυμέναιά τε.
καὶ τῶνδε μέντοι μηκέτ' ἐλπίσῃς ὅπως
τεύξει ποτ'· οὐ γὰρ ὧδ' ἄβουλός ἐστ' ἀνὴρ
Αἴγισθος ὥστε σόν ποτ' ἢ κἀμὸν γένος 965
βλαστεῖν ἐᾶσαι, πημονὴν αὑτῷ σαφῆ.
ἀλλ' ἦν ἐπίσπῃ τοῖς ἐμοῖς βουλεύμασιν,
πρῶτον μὲν εὐσέβειαν ἐκ πατρὸς κάτω
θανόντος οἴσει τοῦ κασιγνήτου θ' ἅμα·
ἔπειτα δ' ὥσπερ ἐξέφυς, ἐλευθέρα 970
καλεῖ τὸ λοιπὸν καὶ γάμων ἐπαξίων
τεύξει· φιλεῖ γὰρ πρὸς τὰ χρηστὰ πᾶς ὁρᾶν.
*λόγων γε μὴν εὔκλειαν οὐχ ὁρᾷς ὅσην
σαυτῇ τε κἀμοὶ προσβαλεῖς πεισθεῖσ' ἐμοί;
τίς γάρ ποτ' ἀστῶν ἢ ξένων ἡμᾶς ἰδὼν 975
τοιοῖσδ' ἐπαίνοις οὐχὶ δεξιώσεται,
ἴδεσθε τώδε τὼ κασιγνήτω, φίλοι,
ὦ τὸν πατρῷον οἶκον ἐξεσωσάτην,
ὦ τοῖσιν ἐχθροῖς εὖ βεβηκόσιν ποτὲ
ψυχῆς ἀφειδήσαντε προὐστήτην φόνου· 980
τούτω φιλεῖν χρή, τώδε χρὴ πάντας σέβειν·
τώδ' ἔν θ' ἑορταῖς ἔν τε πανδήμῳ πόλει
τιμᾶν ἅπαντας οὕνεκ' ἀνδρείας χρεών.
τοιαῦτά τοι νὼ πᾶς τις ἐξερεῖ βροτῶν,
ζώσαιν θανούσαιν θ' ὥστε μὴ 'κλιπεῖν κλέος. 985
ἀλλ', ὦ φίλη, πείσθητι, συμπόνει πατρί,
σύγκαμν' ἀδελφῷ, παῦσον ἐκ κακῶν ἐμέ,
παῦσον δὲ σαυτήν, τοῦτο γιγνώσκουσ', ὅτι
ζῆν αἰσχρὸν αἰσχρῶς τοῖς καλῶς πεφυκόσιν.

ΧΟ. ἐν τοῖς τοιούτοις ἐστὶν ἡ προμηθία 990
καὶ τῷ λέγοντι καὶ κλύοντι σύμμαχος.

ΧΡ. καὶ πρίν γε φωνεῖν, ὦ γυναῖκες, εἰ φρενῶν
ἐτύγχαν' αὕτη μὴ κακῶν, ἐσώζετ' ἂν
τὴν εὐλάβειαν, ὥσπερ οὐχὶ σώζεται.

ποῖ γάρ ποτ' ἐμβλέψασα τοιοῦτον θράσος 995
αὐτή θ' ὁπλίζει κἄμ' ὑπηρετεῖν καλεῖς;
οὐκ εἰσορᾷς; γυνὴ μὲν οὐδ' ἀνὴρ ἔφυς,
σθένεις δ' ἔλασσον τῶν ἐναντίων χερί.
δαίμων δὲ τοῖς μὲν εὐτυχὴς καθ' ἡμέραν,
ἡμῖν δ' ἀπορρεῖ κἀπὶ μηδὲν ἔρχεται. 1000
τίς οὖν τοιοῦτον ἄνδρα βουλεύων ἑλεῖν
ἄλυπος ἄτης ἐξαπαλλαχθήσεται;
ὅρα κακῶς πράσσοντε μὴ μείζω κακὰ
κτησώμεθ', εἴ τις τούσδ' ἀκούσεται λόγους.
λύει γὰρ ἡμᾶς οὐδὲν οὐδ' ἐπωφελεῖ 1005
βάξιν καλὴν λαβόντε δυσκλεῶς θανεῖν.
οὐ γὰρ θανεῖν ἔχθιστον, ἀλλ' ὅταν θανεῖν
χρῄζων τις εἶτα μηδὲ τοῦτ' ἔχῃ λαβεῖν.
ἀλλ' ἀντιάζω, πρὶν πανωλέθρους τὸ πᾶν
ἡμᾶς τ' ὀλέσθαι κἀξερημῶσαι γένος, 1010
κατάσχες ὀργήν. καὶ τὰ μὲν λελεγμένα
ἄρρητ' ἐγώ σοι κἀτελῆ φυλάξομαι,
αὐτὴ δὲ νοῦν σχὲς ἀλλὰ τῷ χρόνῳ ποτέ,
σθένουσα μηδὲν τοῖς κρατοῦσιν εἰκαθεῖν.

ΧΟ. πείθου. προνοίας οὐδὲν ἀνθρώποις ἔφυ 1015
κέρδος λαβεῖν ἄμεινον οὐδὲ νοῦ σοφοῦ.

ΗΛ. ἀπροσδόκητον οὐδὲν εἴρηκας· καλῶς δ'
*ἤδη σ' ἀπορρίψουσαν ἀπηγγελλόμην.
ἀλλ' αὐτόχειρί μοι μόνῃ τε δραστέον
τοὔργον τόδ'· οὐ γὰρ δὴ κενόν γ' ἀφήσομεν. 1020

ΧΡ. φεῦ·
εἴθ' ὤφελες τοιάδε τὴν γνώμην πατρὸς
θνήσκοντος εἶναι· πάντα γὰρ κατειργάσω.

ΗΛ. ἀλλ' *ἦ φύσιν γε, τὸν δὲ νοῦν ἥσσων τότε.

ΧΡ. ἄσκει τοιαύτη νοῦν δι' αἰῶνος μένειν.

ΗΛ. ὡς οὐχὶ συνδράσουσα νουθετεῖς τάδε. 1025

ΧΡ. εἰκὸς γὰρ ἐγχειροῦντα καὶ πράσσειν κακῶς.

ΗΛ. ζηλῶ σε τοῦ νοῦ, τῆς δὲ δειλίας στυγῶ.

ΧΡ. ἀνέξομαι κλύουσα χὤταν εὖ λέγῃς.
ΗΛ. ἀλλ' οὔ ποτ' ἐξ ἐμοῦ γε μὴ πάθῃς τόδε.
ΧΡ. μακρὸς τὸ κρῖναι ταῦτα χὠ λοιπὸς χρόνος. 1030
ΗΛ. ἄπελθε· σοὶ γὰρ ὠφέλησις οὐκ ἔνι.
ΧΡ. ἔνεστιν· ἀλλὰ σοὶ μάθησις οὐ πάρα.
ΗΛ. ἐλθοῦσα μητρὶ ταῦτα πάντ' ἔξειπε σῇ.
ΧΡ. οὐδ' αὖ τοσοῦτον ἔχθος ἐχθαίρω σ' ἐγώ.
ΗΛ. ἀλλ' οὖν ἐπίστω γ' οἷ μ' ἀτιμίας ἄγεις. 1035
ΧΡ. ἀτιμίας μὲν οὔ, προμηθίας δὲ σοῦ.
ΗΛ. τῷ σῷ δικαίῳ δῆτ' ἐπισπέσθαι με δεῖ;
ΧΡ. ὅταν γὰρ εὖ φρονῇς, τόθ' ἡγήσει σὺ νῷν.
ΗΛ. ἦ δεινὸν εὖ λέγουσαν ἐξαμαρτάνειν.
ΧΡ. εἴρηκας ὀρθῶς ᾧ σὺ πρόσκεισαι κακῷ. 1040
ΗΛ. τί δ'; οὐ δοκῶ σοι ταῦτα σὺν δίκῃ λέγειν;
ΧΡ. ἀλλ' ἔστιν ἔνθα χὴ δίκη βλάβην φέρει.
ΗΛ. τούτοις ἐγὼ ζῆν τοῖς νόμοις οὐ βούλομαι.
ΧΡ. ἀλλ' εἰ ποιήσεις ταῦτ', ἐπαινέσεις ἐμέ.
ΗΛ. καὶ μὴν ποιήσω γ', οὐδὲν ἐκπλαγεῖσά σε. 1045
ΧΡ. καὶ τοῦτ' ἀληθές, οὐδὲ βουλεύσει πάλιν;
ΗΛ. βουλῆς γὰρ οὐδέν ἐστιν ἔχθιον κακῆς.
ΧΡ. φρονεῖν ἔοικας οὐδὲν ὧν ἐγὼ λέγω.
ΗΛ. πάλαι δέδοκται ταῦτα κοὐ νεωστί μοι.
ΧΡ. ἄπειμι τοίνυν· οὔτε γὰρ σὺ τἄμ' ἔπη 1050
τολμᾷς ἐπαινεῖν οὔτ' ἐγὼ τοὺς σοὺς τρόπους.
ΗΛ. ἀλλ' εἴσιθ'. οὔ σοι μὴ μεθέψομαί ποτε,
οὐδ' ἢν σφόδρ' ἱμείρουσα τυγχάνῃς· ἐπεὶ
πολλῆς ἀνοίας καὶ τὸ θηρᾶσθαι κενά.
ΧΡ. ἀλλ' εἰ σεαυτῇ τυγχάνεις δοκοῦσά τι 1055
φρονεῖν, φρόνει τοιαῦθ'. ὅταν γὰρ ἐν κακοῖς
ἤδη βεβήκῃς, τἄμ' ἐπαινέσεις ἔπη.
ΧΟ. στρ.α'. τί τοὺς ἄνωθεν φρονιμωτάτους οἰωνοὺς
ἐσορώμενοι τροφᾶς κηδομένους ἀφ' ὧν τε βλάστω-
σιν ἀφ' ὧν τ' ὄνασιν εὕρωσι, τάδ' οὐκ ἐπ' ἴσας τελοῦμεν; 1060
ἀλλ' οὐ *τὰν Διὸς ἀστραπὰν

5 καὶ τὰν οὐρανίαν Θέμιν,
δαρὸν οὐκ ἀπόνητοι. 1065
ὦ χθονία βροτοῖσι φάμα, κατά μοι βόασον οἰκτρὰν
ὅπα τοῖς ἔνερθ' Ἀτρείδαις, ἀχόρευτα φέρουσ' ὀνείδη·
ἀντ.α'. ὅτι *σφὶν ἤδη τὰ μὲν ἐκ δόμων νοσεῖ †.
τὰ δὲ πρὸς τέκνων διπλῆ φύλοπις οὐκέτ' ἐξισοῦται 1071
φιλοτασίῳ διαίτᾳ. πρόδοτος δὲ μόνα σαλεύει
Ἠλέκτρα, τὸν ἀεὶ πατρὸς 1075
5 δειλαία στενάχουσ' ὅπως
ἁ *πάνδυρτος ἀηδών,
οὔτε τι τοῦ θανεῖν προμηθής, τό τε μὴ βλέπειν ἑτοίμα, 1080
διδύμαν ἑλοῦσ' Ἐρινύν. τίς ἂν εὔπατρις ὧδε βλάστοι;
στρ.β'. οὐδεὶς τῶν ἀγαθῶν *γὰρ
ζῶν κακῶς εὔκλειαν αἰσχῦναι θέλει
νώνυμος, ὦ ⏑ παῖ παῖ,
ὡς καὶ σὺ πάγκλαυτον αἰῶνα † κοινὸν εἵλου, 1085
5 τὸ μὴ καλὸν † καθοπλίσασα δύο φέρειν *ἐν ἑνὶ λόγῳ,
σοφά τ' ἀρίστα τε παῖς κεκλῆσθαι.
ἀντ.β'. ζῴης μοι καθύπερθεν 1090
χειρὶ καὶ πλούτῳ *τεῶν ἐχθρῶν ὅσον
νῦν ὑπὸ χεῖρα ναίεις·
ἐπεί σ' ἐφεύρηκα μοίρᾳ μὲν οὐκ ἐν ἐσθλᾷ
5 βεβῶσαν· ἃ δὲ μέγιστ' ἔβλαστε νόμιμα, τῶνδε φερομέναν 1095
ἄριστα τᾷ Ζηνὸς εὐσεβείᾳ.

ΟΡΕΣΤΗΣ.

ἆρ', ὦ γυναῖκες, ὀρθά τ' εἰσηκούσαμεν,
ὀρθῶς θ' ὁδοιποροῦμεν ἔνθα χρῄζομεν;
ΧΟ. τί δ' ἐξερευνᾷς καὶ τί βουληθεὶς πάρει; 1100
ΟΡ. Αἴγισθον ἔνθ' ᾤκηκεν ἱστορῶ πάλαι.
ΧΟ. ἀλλ' εὖ θ' ἱκάνεις χὠ φράσας ἀζήμιος.
ΟΡ. τίς οὖν ἂν ὑμῶν τοῖς ἔσω φράσειεν ἂν
ἡμῶν ποθεινὴν κοινόπουν παρουσίαν;
ΧΟ. ἥδ', εἰ τὸν ἄγχιστόν γε κηρύσσειν χρεών. 1105
ΟΡ. ἴθ', ὦ γύναι, δήλωσον εἰσελθοῦσ' ὅτι

Φωκῆς ματεύουσ' ἄνδρες Αἴγισθόν τινες.
ΗΛ. οἴμοι τάλαιν', οὐ δή ποθ' ἧς ἠκούσαμεν
φήμης φέροντες ἐμφανῆ τεκμήρια;
ΟΡ. οὐκ οἶδα τὴν σὴν κληδόν'· ἀλλά μοι γέρων 1110
ἐφεῖτ' Ὀρέστου Στρόφιος ἀγγεῖλαι πέρι.
ΗΛ. τί δ' ἔστιν, ὦ ξέν'; ὡς μ' ὑπέρχεται φόβος.
ΟΡ. φέροντες αὐτοῦ σμικρὰ λείψαν' ἐν βραχεῖ
τεύχει θανόντος, ὡς ὁρᾷς, κομίζομεν.
ΗΛ. οἰ 'γὼ τάλαινα, τοῦτ' ἐκεῖν' ἤδη σαφές. 1115
πρόχειρον ἄχθος, ὡς ἔοικε, δέρκομαι.
ΟΡ. εἴπερ τι κλαίεις τῶν Ὀρεστείων κακῶν,
τόδ' ἄγγος ἴσθι σῶμα τοὐκείνου στέγον.
ΗΛ. ὦ ξεῖνε, δός νυν πρὸς θεῶν, εἴπερ τόδε
κέκευθεν αὐτὸν τεῦχος, εἰς χεῖρας λαβεῖν, 1120
ὅπως ἐμαυτὴν καὶ γένος τὸ πᾶν ὁμοῦ
ξὺν τῇδε κλαύσω κἀποδύρωμαι σποδῷ.
ΟΡ. δόθ' ἥτις ἐστὶ προσφέροντες· οὐ γὰρ ὡς
ἐν δυσμενείᾳ γ' οὖσ' ἐπαιτεῖται τάδε,
ἀλλ' ἢ φίλων τις, ἢ πρὸς αἵματος φύσιν. 1125
ΗΛ. ὦ φιλτάτου μνημεῖον ἀνθρώπων ἐμοὶ
ψυχῆς Ὀρέστου λοιπόν, ὥς *σ' ἀπ' ἐλπίδων
οὐχ ὧνπερ ἐξέπεμπον εἰσεδεξάμην.
νῦν μὲν γὰρ οὐδὲν ὄντα βαστάζω χεροῖν·
δόμων δέ σ', ὦ παῖ, λαμπρὸν ἐξέπεμψ' ἐγώ. 1130
ὡς ὤφελον πάροιθεν ἐκλιπεῖν βίον,
πρὶν ἐς ξένην σε γαῖαν ἐκπέμψαι χεροῖν
κλέψασα ταῖνδε κἀνασώσασθαι φόνου,
ὅπως θανὼν ἔκεισο τῇ τόθ' ἡμέρᾳ,
τύμβου πατρῴου κοινὸν εἰληχὼς μέρος. 1135
νῦν δ' ἐκτὸς οἴκων κἀπὶ γῆς ἄλλης φυγὰς
κακῶς ἀπώλου, σῆς κασιγνήτης δίχα·
κοὔτ' ἐν φίλαισι χερσὶν ἡ τάλαιν' ἐγὼ
λουτροῖς σ' ἐκόσμησ' οὔτε παμφλέκτου πυρὸς
ἀνειλόμην, ὡς εἰκός, ἄθλιον βάρος. 1140

ἀλλ' ἐν ξέναισι χερσὶ κηδευθεὶς τάλας
σμικρὸς προσήκεις ὄγκος ἐν σμικρῷ κύτει.
οἴμοι τάλαινα τῆς ἐμῆς πάλαι τροφῆς
ἀνωφελήτου, τὴν ἐγὼ θάμ' ἀμφὶ σοὶ
πόνῳ γλυκεῖ παρέσχον. οὔτε γάρ ποτε 1145
μητρὸς σύ γ' ἦσθα μᾶλλον ἢ κἀμοῦ φίλος,
οὔθ' οἱ κατ' οἶκον ἦσαν, ἀλλ' ἐγὼ τροφός,
ἐγὼ δ' ἀδελφὴ σοὶ προσηυδώμην ἀεί.
νῦν δ' ἐκλέλοιπε ταῦτ' ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ
θανόντι σὺν σοί. πάντα γὰρ συναρπάσας 1150
θύελλ' ὅπως βέβηκας. οἴχεται πατήρ·
τέθνηκ' ἐγώ σοι· φροῦδος αὐτὸς εἶ θανών·
γελῶσι δ' ἐχθροί· μαίνεται δ' ὑφ' ἡδονῆς
μήτηρ ἀμήτωρ, ἧς ἐμοὶ σὺ πολλάκις
φήμας λάθρᾳ προὔπεμπες ὡς φανούμενος 1155
τιμωρὸς αὐτός. ἀλλὰ ταῦθ' ὁ δυστυχὴς
δαίμων ὁ σός τε κἀμὸς ἐξαφείλετο,
ὅς σ' ὧδέ μοι προὔπεμψεν, ἀντὶ φιλτάτης
μορφῆς σποδόν τε καὶ σκιὰν ἀνωφελῆ.
οἴμοι μοι. 1160
ὦ δέμας οἰκτρόν.
φεῦ φεῦ.
ὦ δεινοτάτας,
οἴμοι μοι,
πεμφθεὶς κελεύθους, φίλταθ', ὥς μ' ἀπώλεσας·
ἀπώλεσας δῆτ', ὦ κασίγνητον κάρα.
τοιγὰρ σὺ δέξαι μ' ἐς τὸ σὸν τόδε στέγος, 1165
τὴν μηδὲν εἰς τὸ μηδέν, ὡς σὺν σοὶ κάτω
ναίω τὸ λοιπόν. καὶ γὰρ ἡνίκ' ἦσθ' ἄνω,
ξὺν σοὶ μετεῖχον τῶν ἴσων· καὶ νῦν ποθῶ
τοῦ σοῦ θανοῦσα μἀπολείπεσθαι τάφου.
τοὺς γὰρ θανόντας οὐχ ὁρῶ λυπουμένους. 1170

ΧΟ. θνητοῦ πέφυκας πατρός, Ἠλέκτρα, φρόνει·
θνητὸς δ' Ὀρέστης· ὥστε μὴ λίαν στένε.

πᾶσιν γὰρ ἡμῖν τοῦτ' ὀφείλεται παθεῖν.
ΟΡ. φεῦ φεῦ. τί λέξω; ποῖ λόγων ἀμηχάνων
ἔλθω; κρατεῖν γὰρ οὐκέτι γλώσσης σθένω. 1175
ΗΛ. τί δ' ἔσχες ἄλγος; πρὸς τί τοῦτ' εἰπὼν κυρεῖς;
ΟΡ. ἦ σὸν τὸ κλεινὸν εἶδος Ἠλέκτρας τόδε;
ΗΛ. τόδ' ἔστ' ἐκεῖνο, καὶ μάλ' ἀθλίως ἔχον.
ΟΡ. οἴμοι ταλαίνης ἆρα τῆσδε συμφορᾶς.
ΗΛ. οὐ δή ποτ', ὦ ξέν', ἀμφ' ἐμοὶ στένεις τάδε; 1180
ΟΡ. ὦ σῶμ' ἀτίμως κἀθέως ἐφθαρμένον.
ΗΛ. οὔτοι ποτ' ἄλλην ἢ 'μὲ δυσφημεῖς, ξένε.
ΟΡ. φεῦ τῆς ἀνύμφου δυσμόρου τε σῆς τροφῆς.
ΗΛ. τί μοι ποτ', ὦ ξέν', ὧδ' ἐπισκοπῶν στένεις;
ΟΡ. ὡς οὐκ ἄρ' *ἤδη τῶν ἐμῶν οὐδὲν κακῶν. 1185
ΗΛ. ἐν τῷ διέγνως τοῦτο τῶν εἰρημένων;
ΟΡ. ὁρῶν σε πολλοῖς ἐμπρέπουσαν ἄλγεσιν.
ΗΛ. καὶ μὴν ὁρᾷς γε παῦρα τῶν ἐμῶν κακῶν.
ΟΡ. καὶ πῶς γένοιτ' ἂν τῶνδ' ἔτ' ἐχθίω βλέπειν;
ΗΛ. ὁθούνεκ' εἰμὶ τοῖς φονεῦσι σύντροφος 1190
ΟΡ. τοῖς τοῦ; πόθεν τοῦτ' ἐξεσήμηνας κακόν;
ΗΛ. τοῖς πατρός. εἶτα τοῖσδε δουλεύω βίᾳ.
ΟΡ. τίς γάρ σ' ἀνάγκη τῇδε προτρέπει βροτῶν;
ΗΛ. μήτηρ καλεῖται, μητρὶ δ' οὐδὲν ἐξισοῖ.
ΟΡ. τί δρῶσα; πότερα χερσίν, ἢ λύμῃ βίου; 1195
ΗΛ. καὶ χερσὶ καὶ λύμαισι καὶ πᾶσιν κακοῖς.
ΟΡ. οὐδ' οὐπαρήξων οὐδ' ὁ κωλύσων πάρα;
ΗΛ. οὐ δῆθ'· ὃς ἦν γάρ μοι σὺ προὔθηκας σποδόν.
ΟΡ. ὦ δύσποτμ', ὡς ὁρῶν σ' ἐποικτείρω πάλαι.
ΗΛ. μόνος βροτῶν νυν ἴσθ' ἐποικτείρας ποτέ. 1200
ΟΡ. μόνος γὰρ ἥκω τοῖς ἴσοις ἀλγῶν κακοῖς.
ΗΛ. οὐ δή ποθ' ἡμῖν ξυγγενὴς ἥκεις ποθέν;
ΟΡ. ἐγὼ φράσαιμ' ἄν, εἰ τὸ τῶνδ' εὔνουν πάρα.
ΗΛ. ἀλλ' ἐστὶν εὔνουν, ὥστε πρὸς πιστὰς ἐρεῖς.
ΟΡ. μέθες τόδ' ἄγγος νῦν, ὅπως τὸ πᾶν μάθῃς. 1205
ΗΛ. μὴ δῆτα πρὸς θεῶν τοῦτό μ' ἐργάσῃ, ξένε.

ΟΡ. πείθου λέγοντι κοὐχ ἁμαρτήσει ποτέ.
ΗΛ. μή, πρὸς γενείου, μὴ 'ξέλῃ τὰ φίλτατα.
ΟΡ. οὔ φημ' ἐάσειν.
ΗΛ. ὦ τάλαιν' ἐγὼ σέθεν,
'Ορέστα, τῆς σῆς εἰ στερήσομαι ταφῆς. 1210
ΟΡ. εὔφημα φώνει· πρὸς δίκης γὰρ οὐ στένεις.
ΗΛ. πῶς τὸν θανόντ' ἀδελφὸν οὐ δίκῃ στένω;
ΟΡ. οὔ σοι προσήκει τήνδε προσφωνεῖν φάτιν.
ΗΛ. οὕτως ἄτιμός εἰμι τοῦ τεθνηκότος;
ΟΡ. ἄτιμος οὐδενὸς σύ· τοῦτο δ' οὐχὶ σόν. 1215
ΗΛ. εἴπερ γ' 'Ορέστου σῶμα βαστάζω τόδε.
ΟΡ. ἀλλ' οὐκ 'Ορέστου, πλὴν λόγῳ γ' ἠσκημένον.
ΗΛ. ποῦ δ' ἔστ' ἐκείνου τοῦ ταλαιπώρου τάφος;
ΟΡ. οὐκ ἔστι· τοῦ γὰρ ζῶντος οὐκ ἔστιν τάφος.
ΗΛ. πῶς εἶπας, ὦ παῖ;
ΟΡ. ψεῦδος οὐδὲν ὧν λέγω. 1220
ΗΛ. ἦ ζῇ γὰρ ἀνήρ;
ΟΡ. εἴπερ ἔμψυχός γ' ἐγώ.
ΗΛ. ἦ γὰρ σὺ κεῖνος;
ΟΡ. τήνδε προσβλέψασά μου
σφραγῖδα πατρὸς ἔκμαθ' εἰ σαφῆ λέγω.
ΗΛ. ὦ φίλτατον φῶς.
ΟΡ. φίλτατον, συμμαρτυρῶ.
ΗΛ. ὦ φθέγμ', ἀφίκου;
ΟΡ. μηκέτ' ἄλλοθεν πύθῃ. 1225
ΗΛ. ἔχω σε χερσίν;
ΟΡ. ὡς τὰ λοιπ' ἔχοις ἀεί.
ΗΛ. ὦ φίλταται γυναῖκες, ὦ πολίτιδες,
ὁρᾶτ' 'Ορέστην τόνδε, μηχαναῖσι μὲν
θανόντα, νῦν δὲ μηχαναῖς σεσωσμένον.
ΧΟ. ὁρῶμεν, ὦ παῖ, κἀπὶ συμφοραῖσί μοι 1230
γεγηθὸς ἕρπει δάκρυον ὀμμάτων ἄπο.
ΗΛ. στρ. ἰὼ γοναί,
γοναὶ σωμάτων ἐμοὶ φιλτάτων,

ἐμόλετ' ἀρτίως,
ἐφεύρετ', ἤλθετ', εἴδεθ' οὓς ἐχρῄζετε. 1235
ΟΡ. πάρεσμεν· ἀλλὰ σῖγ' ἔχουσα πρόσμενε.
ΗΛ. τί δ' ἔστιν;
ΟΡ. σιγᾶν ἄμεινον, μή τις ἔνδοθεν κλύῃ.
ΗΛ. ἀλλ' οὐ τὰν Ἄρτεμιν
τὰν αἰὲν ἀδμήταν
10 τόδε μὲν οὔ ποτ' ἀξιώσω τρέσαι 1240
περισσὸν ἄχθος ἔνδον
γυναικῶν ὂν ἀεί.
ΟΡ. ὅρα γε μὲν δὴ κἀν γυναιξὶν ὡς Ἄρης
ἔνεστιν· εὖ δ' ἔξοισθα πειραθεῖσά που.
ΗΛ. *ὀτοτοτοῖ ὀττοτοῖ, 1245
ἀνέφελον ἐπέβαλες οὔ ποτε καταλύσιμον,
οὐδέ ποτε λησόμενον, ἁμέτερον
οἷον ἔφυ κακόν. 1250
ΟΡ. ἔξοιδα καὶ ταῦτ'· ἀλλ' ὅταν παρουσία
20 φράζῃ, τότ' ἔργων τῶνδε μεμνῆσθαι χρεών.
ΗΛ. ἀντ. ὁ πᾶς ἐμοὶ
ὁ πᾶς ἂν πρέποι παρὼν ἐννέπειν
τάδε δίκᾳ χρόνος. 1255
μόλις γὰρ ἔσχον νῦν ἐλεύθερον στόμα.
ΟΡ. ξύμφημι κἀγώ. τοιγαροῦν σώζου τόδε.
ΗΛ. τί δρῶσα;
ΟΡ. οὖ μή 'στι καιρὸς μὴ μακρὰν βούλου λέγειν.
ΗΛ. τίς οὖν ἂν ἀξίαν 1260
γε σοῦ πεφηνότος
10 μεταβάλοιτ' ἂν ὧδε σιγὰν λόγων,
ἐπεί σε νῦν ἀφράστως
ἀέλπτως τ' ἐσεῖδον.
ΟΡ. τότ' εἶδες, ὅτε θεοί μ' *ἐπώτρυναν μολεῖν.
. . . . . .
ΗΛ. ἔφρασας ὑπερτέραν 1265
τᾶς πάρος ἔτι χάριτος, εἴ σε θεὸς *ἐπόρισεν

ἁμέτερα πρὸς μέλαθρα, δαιμόνιον
αὐτὸ τίθημ᾽ ἐγώ. 1270
ΟΡ. τὰ μέν σ᾽ ὀκνῶ χαίρουσαν εἰργάθειν, τὰ δὲ
20 δέδοικα λίαν ἡδονῇ νικωμένην.
ΗΛ. ἐπ. ἰὼ χρόνῳ μακρῷ φιλτάταν ὁδὸν
ἐπαξιώσας ὧδέ μοι φανῆναι,
μή τί με, πολύπονον ὧδ᾽ ἰδὼν 1275
ΟΡ. τί μὴ ποιήσω;
ΗΛ. μή μ᾽ ἀποστερήσῃς
τῶν σῶν προσώπων ἁδονὰν μεθέσθαι.
ΟΡ. ἦ κάρτα κἂν ἄλλοισι θυμοίμην ἰδών.
ΗΛ. ξυναινεῖς;
ΟΡ. τί *μὴν οὔ; 1280
ΗΛ. ὦ φίλαι, ἔκλυον ἂν ἐγὼ οὐδ᾽ ἂν ἤλπισ᾽ αὐδάν.
10 ἔσχον ὀργὰν
ἄναυδον οὐδὲ σὺν βοᾷ κλύουσα, τάλαινα.
νῦν δ᾽ ἔχω σε· προὐφάνης δὲ 1285
φιλτάταν ἔχων πρόσοψιν,
ἃς ἐγὼ οὐδ᾽ ἂν ἐν κακοῖς λαθοίμαν.
ΟΡ. τὰ μὲν περισσεύοντα τῶν λόγων ἄφες,
καὶ μήτε μήτηρ ὡς κακὴ δίδασκέ με
μήθ᾽ ὡς πατρῴαν κτῆσιν Αἴγισθος δόμων 1290
ἀντλεῖ, τὰ δ᾽ ἐκχεῖ, τὰ δὲ διασπείρει μάτην.
χρόνου γὰρ ἄν σοι καιρὸν ἐξείργοι λόγος.
ἃ δ᾽ ἁρμόσει μοι τῷ παρόντι νῦν χρόνῳ
σήμαιν᾽, ὅπου φανέντες ἢ κεκρυμμένοι
γελῶντας ἐχθροὺς παύσομεν τῇ νῦν ὁδῷ. 1295
οὕτω δ᾽ ὅπως μήτηρ σε μὴ 'πιγνώσεται
φαιδρῷ προσώπῳ νῷν ἐπελθόντοιν δόμους·
ἀλλ᾽ ὡς ἐπ᾽ ἄτῃ τῇ μάτην λελεγμένῃ
στένοιμ᾽· ὅταν γὰρ εὐτυχήσωμεν, τότε
χαίρειν παρέσται καὶ γελᾶν ἐλευθέρως. 1300
ΗΛ. ἀλλ᾽, ὦ κασίγνητ᾽, ὧδ᾽ ὅπως καὶ σοὶ φίλον
καὶ τοὐμὸν ἔσται τῇδ᾽· ἐπεὶ τὰς ἡδονὰς

πρὸς σοῦ λαβοῦσα κοὐκ ἐμὰς ἐκτησάμην.
κοὐδ' ἄν σε λυπήσασα δεξαίμην βραχὺ
αὐτὴ μέγ' εὑρεῖν κέρδος· οὐ γὰρ ἂν καλῶς 1305
*ὑπηρετοίην τῷ παρόντι δαίμονι.
ἀλλ' οἶσθα μὲν τἀνθένδε, πῶς γὰρ οὔ; κλύων
ὁθούνεκ' Αἴγισθος μὲν οὐ κατὰ στέγας,
μήτηρ δ' ἐν οἴκοις· ἣν σὺ μὴ δείσῃς ποθ' ὡς
γέλωτι τοὐμὸν φαιδρὸν ὄψεται κάρα. 1310
μῖσός τε γὰρ παλαιὸν ἐντέτηκέ μοι,
κἀπεί σ' ἐσεῖδον, οὔ ποτ' ἐκλήξω *χαρᾷ
δακρυρροοῦσα. πῶς γὰρ ἂν λήξαιμ' ἐγώ,
ἥτις μιᾷ σε τῇδ' ὁδῷ θανόντα τε
καὶ ζῶντ' ἐσεῖδον; εἴργασαι δέ μ' ἄσκοπα· 1315
ὥστ' εἰ πατήρ μοι ζῶν ἵκοιτο, μηκέτ' ἂν
τέρας νομίζειν αὐτό, πιστεύειν δ' ὁρᾶν.
ὅτ' οὖν τοιαύτην ἡμὶν ἐξήκεις ὁδόν,
ἄρχ' αὐτὸς ὥς σοι θυμός. ὡς ἐγὼ μόνη
οὐκ ἂν δυοῖν ἥμαρτον· ἢ γὰρ ἂν καλῶς 1320
ἔσωσ' ἐμαυτήν, ἢ καλῶς ἀπωλόμην.

†ΟΡ. σιγᾶν ἐπῄνεσ'· ὡς ἐπ' ἐξόδῳ κλύω
τῶν ἔνδοθεν χωροῦντος.

ΗΛ. εἴσιτ', ὦ ξένοι,
ἄλλως τε καὶ φέροντες οἷ' ἂν οὔτε τις
δόμων ἀπώσαιτ' οὔτ' ἂν ἡσθείη λαβών. 1325

ΠΑ. ὦ πλεῖστα μῶροι καὶ φρενῶν τητώμενοι,
πότερα παρ' οὐδὲν τοῦ βίου κήδεσθ' ἔτι,
ἢ νοῦς ἔνεστιν οὔτις ὑμὶν ἐγγενής,
ὅτ' οὐ παρ' αὐτοῖς, ἀλλ' ἐν αὐτοῖσιν κακοῖς
τοῖσιν μεγίστοις ὄντες οὐ γιγνώσκετε; 1330
ἀλλ' εἰ σταθμοῖσι τοῖσδε μὴ 'κύρουν ἐγὼ
πάλαι φυλάσσων, ἦν ἂν ὑμὶν ἐν δόμοις
τὰ δρώμεν' ὑμῶν πρόσθεν ἢ τὰ σώματα·
νῦν δ' εὐλάβειαν τῶνδε προὐθέμην ἐγώ.
καὶ νῦν ἀπαλλαχθέντε τῶν μακρῶν λόγων 1335

καὶ τῆς ἀπλήστου τῆσδε σὺν χαρᾷ βοῆς
εἴσω παρέλθεθ', ὡς τὸ μὲν μέλλειν κακὸ·
ἐν τοῖς τοιούτοις ἔστ', ἀπηλλάχθαι δ' ἀκμή.

ΟΡ. πῶς οὖν ἔχει τἀντεῦθεν εἰσιόντι μοι;

ΠΑ. καλῶς· ὑπάρχει γάρ σε μὴ γνῶναί τινα. 1340

ΟΡ. ἤγγειλας, ὡς ἔοικεν, ὡς τεθνηκότα.

ΠΑ. εἷς τῶν ἐν Ἅιδου μάνθαν' ἐνθάδ' ὢν ἀνήρ.

ΟΡ. χαίρουσιν οὖν τούτοισιν; ἢ τίνες λόγοι;

ΠΑ. τελουμένων εἴποιμ' ἄν· ὡς δὲ νῦν ἔχει,
καλῶς τὰ κείνων πάντα, καὶ τὰ μὴ καλῶς. 1345

ΗΛ. τίς οὗτός ἐστ', ἀδελφέ; πρὸς θεῶν φράσον.

ΟΡ. οὐχὶ ξυνίης;

ΗΛ. οὐδέ γ' εἰς θυμὸν φέρω.

ΟΡ. οὐκ οἶσθ' ὅτῳ μ' ἔδωκας εἰς χέρας ποτέ;

ΗΛ. ποίῳ; τί φωνεῖς;

ΟΡ. οὗ τὸ Φωκέων πέδον
ὑπεξεπέμφθην σῇ προμηθίᾳ χεροῖν. 1350

ΗΛ. ἦ κεῖνος οὗτος ὅν ποτ' ἐκ πολλῶν ἐγὼ
μόνον προσεῦρον πιστὸν ἐν πατρὸς φόνῳ;

ΟΡ. ὅδ' ἐστί. μή μ' ἔλεγχε πλείοσιν λόγοις.

ΗΛ. ὦ φίλτατον φῶς· ὦ μόνος σωτὴρ δόμων
Ἀγαμέμνονος, πῶς ἦλθες; ἦ σὺ κεῖνος εἶ, 1355
ὃς τόνδε κἄμ' ἔσωσας ἐκ πολλῶν πόνων;
ὦ φίλταται μὲν χεῖρες, ἥδιστον δ' ἔχων
ποδῶν ὑπηρέτημα, πῶς οὕτω πάλαι
ξυνών μ' ἔληθες οὐδ' ἔφαινες, ἀλλά με
λόγοις ἀπώλλυς, ἔργ' ἔχων ἥδιστ' ἐμοί; 1360
χαῖρ', ὦ πάτερ· πατέρα γὰρ εἰσορᾶν δοκῶ·
χαῖρ'· ἴσθι δ' ὡς μάλιστά σ' ἀνθρώπων ἐγὼ
ἤχθηρα κἀφίλησ' ἐν ἡμέρᾳ μίᾳ.

ΠΑ. ἀρκεῖν δοκεῖ μοι· τοὺς γὰρ ἐν μέσῳ λόγους,
πολλαὶ κυκλοῦνται νύκτες ἡμέραι τ' ἴσαι, 1365
αἳ ταῦτά σοι δείξουσιν, Ἠλέκτρα, σαφῆ.
σφῶν δ' ἐννέπω γε τοῖν παρεστώτοιν ὅτι

νῦν καιρὸς ἔρδειν· νῦν Κλυταιμνήστρα μόνη·
νῦν οὔτις ἀνδρῶν ἔνδον· εἰ δ' ἐφέξετον,
φροντίζεθ' ὡς τούτοις τε καὶ σοφωτέροις 1370
ἄλλοισι τούτων πλείοσιν μαχούμενοι.

ΟΡ. οὐκ ἂν μακρῶν ἔθ' ἡμὶν οὐδὲν ἂν λόγων,
Πυλάδη, τόδ' εἴη τοὔργον, ἀλλ' ὅσον τάχος
χωρεῖν ἔσω, πατρῷα προσκύσανθ' ἕδη
θεῶν, ὅσοιπερ πρόπυλα ναίουσιν τάδε. 1375

ΗΛ. ἄναξ Ἄπολλον, ἵλεως αὐτοῖν κλύε,
ἐμοῦ τε πρὸς τούτοισιν, ᾗ σε πολλὰ δὴ
ἀφ' ὧν ἔχοιμι λιπαρεῖ προὔστην χερί.
νῦν δ', ὦ Λύκει' Ἄπολλον, ἐξ οἵων ἔχω
αἰτῶ, προπίτνω, λίσσομαι, γενοῦ πρόφρων 1380
ἡμῖν ἀρωγὸς τῶνδε τῶν βουλευμάτων,
καὶ δεῖξον ἀνθρώποισι τἀπιτίμια
τῆς δυσσεβείας οἷα δωροῦνται θεοί.

ΧΟ. στρ. ἴδεθ' ὅπου προνέμεται
τὸ δυσέριστον αἷμα φυσῶν Ἄρης. 1385
βεβᾶσιν ἄρτι δωμάτων ὑπόστεγοι
μετάδρομοι κακῶν πανουργημάτων ἄφυκτοι κύνες,
5 ὥστ' οὐ μακρὰν ἔτ' * ἀμμενεῖ
τοὐμὸν φρενῶν ὄνειρον αἰωρούμενον. 1390

ἀντ. παράγεται γὰρ ἐνέρων
δολιόπους ἀρωγὸς εἴσω στέγας,
ἀρχαιόπλουτα πατρὸς εἰς ἑδώλια,
νεακόνητον αἷμα χειροῖν ἔχων· ὁ Μαίας δὲ παῖς 1395
5 Ἑρμῆς σφ' ἄγει δόλον σκότῳ
κρύψας πρὸς αὐτὸ τέρμα, κοὐκέτ' ἀμμένει.

ΗΛ. ὦ φίλταται γυναῖκες, ἄνδρες αὐτίκα
τελοῦσι τοὔργον· ἀλλὰ σῖγα πρόσμενε.

ΧΟ. πῶς δή; τί νῦν πράσσουσιν;

ΗΛ. ἡ μὲν ἐς τάφον 1400
λέβητα κοσμεῖ, τὼ δ' ἐφέστατον πέλας.

ΧΟ. σὺ δ' ἐκτὸς ᾖξας πρὸς τί;

ΗΛ. φρουρήσουσ' ὅπως
Αἴγισθος *ἡμᾶς μὴ λάθῃ μολὼν ἔσω.
ΚΛ. αἰαῖ.
ἰὼ στέγαι
φίλων ἔρημοι, τῶν δ' ἀπολλύντων πλέαι. 1405
ΗΛ. βοᾷ τις ἔνδον. οὐκ ἀκούετ', ὦ φίλαι;
ΧΟ. ἤκουσ' ἀνήκουστα δύστανος, ὥστε φρῖξαι.
ΚΛ. οἴμοι τάλαιν'. Αἴγισθε, ποῦ ποτ' ὢν κυρεῖς;
ΗΛ. ἰδοὺ μάλ' αὖ θροεῖ τις.
ΚΛ. ὦ τέκνον τέκνον, 1410
οἴκτειρε τὴν τεκοῦσαν.
ΗΛ. ἀλλ' οὐκ ἐκ σέθεν
ᾠκτείρεθ' οὗτος οὐδ' ὁ γεννήσας πατήρ.
ΧΟ. στρ. ὦ πόλις, ὦ γενεὰ τάλαινα, νῦν σε
μοῖρα καθαμερία φθίνει φθίνει.
ΚΛ. ὤμοι πέπληγμαι.
ΗΛ. παῖσον, εἰ σθένεις, διπλῆν. 1415
ΚΛ. ὤμοι μάλ' αὖθις.
ΗΛ. εἰ γὰρ Αἰγίσθῳ *γ' ὁμοῦ.
ΧΟ. τελοῦσ' ἀραί· ζῶσιν οἱ γᾶς *ὑπαὶ κείμενοι.
6 *παλίρρυτον γὰρ αἷμ' ὑπεξαιροῦσι τῶν 1420
κτανόντων οἱ πάλαι θανόντες.
*καὶ μὴν πάρεισιν οἵδε· φοινία δὲ χεὶρ
στάζει θυηλῆς Ἄρεος, οὐδ' ἔχω λέγειν.
*ΗΛ. Ὀρέστα, πῶς *κυρεῖτε;
ΟΡ. τὰν δόμοισι μὲν
καλῶς, Απόλλων εἰ καλῶς ἐθέσπισεν. 1425
ΗΛ. τέθνηκεν ἡ τάλαινα;
ΟΡ. μηκέτ' ἐκφοβοῦ
μητρῷον ὥς σε λῆμ' ἀτιμάσει ποτέ.
ΧΟ. παύσασθε. λεύσσω γὰρ Αἴγισθον ἐκ προδήλου.
ΗΛ. ὦ παῖδες, οὐκ ἄψορρον; 1430
ΟΡ. εἰσορᾶτε ποῦ
τὸν ἄνδρ';

*ΗΛ. ἐφ' ἡμῖν οὗτος ἐκ προαστίου
χωρεῖ γεγηθώς.
ΧΟ. ἀντ. βᾶτε κατ' ἀντιθύρων ὅσον τάχιστα,
νῦν, τὰ πρὶν εὖ θέμενοι, τάδ' ὡς πάλιν.
ΟΡ. θάρσει· τελοῦμεν.
ΗΛ. ἦ νοεῖς ἔπειγέ νυν. 1435
ΟΡ. καὶ δὴ βέβηκα.
ΗΛ. τἀνθάδ' ἂν μέλοιτ' ἐμοί.
ΧΟ. δι' ὠτὸς ἂν παῦρά γ' ὡς ἠπίως ἐννέπειν
6 πρὸς ἄνδρα τόνδε συμφέροι, λαθραῖον ὡς 1440
ὀρούσῃ πρὸς δίκας ἀγῶνα.

ΑΙΓΙΣΘΟΣ.

τίς οἶδεν ὑμῶν ποῦ ποθ' οἱ Φωκῆς ξένοι,
οὕς φασ' Ὀρέστην ἡμὶν ἀγγεῖλαι βίον
λελοιπόθ' ἱππικοῖσιν ἐν ναυαγίοις;
σέ τοι, σὲ κρίνω, *ναὶ σέ, τὴν ἐν τῷ πάρος 1445
χρόνῳ θρασεῖαν· ὡς μάλιστά σοι μέλειν
οἶμαι, μάλιστα δ' ἂν κατειδυῖαν φράσαι.
ΗΛ. ἔξοιδα· πῶς γὰρ οὐχί; συμφορᾶς γὰρ ἂν
ἔξωθεν εἴην τῶν ἐμῶν τῆς φιλτάτης.
ΑΙ. ποῦ δῆτ' ἂν εἶεν οἱ ξένοι; δίδασκέ με. 1450
ΗΛ. ἔνδον· φίλης γὰρ προξένου κατήνυσαν.
ΑΙ. ἦ καὶ θανόντ' ἤγγειλαν ὡς ἐτητύμως;
ΗΛ. οὔκ, ἀλλὰ κἀπέδειξαν, οὐ λόγῳ μόνον.
ΑΙ. πάρεστ' ἄρ' ἡμῖν ὥστε κἀμφανῆ μαθεῖν;
ΗΛ. πάρεστι δῆτα καὶ μάλ' ἄζηλος θέα. 1455
ΑΙ. ἦ πολλὰ χαίρειν μ' εἶπας οὐκ εἰωθότως.
ΗΛ. χαίροις ἄν, εἴ σοι χαρτὰ τυγχάνοι τάδε.
ΑΙ. σιγᾶν ἄνωγα, κἀναδεικνύναι πύλας
πᾶσιν Μυκηναίοισιν Ἀργείοις θ' ὁρᾶν,
ὡς εἴ τις αὐτῶν ἐλπίσιν κεναῖς πάρος 1460
ἐξῄρετ' ἀνδρὸς τοῦδε, νῦν ὁρῶν νεκρὸν
στόμια δέχηται τἀμά, μηδὲ πρὸς βίαν
ἐμοῦ κολαστοῦ προστυχὼν φύσῃ φρένας.

ΗΛ. καὶ δὴ τελεῖται τἀπ' ἐμοῦ· τῷ γὰρ χρόνῳ
νοῦν ἔσχον, ὥστε συμφέρειν τοῖς κρείσσοσιν. 1465
ΑΙ. ὦ Ζεῦ, δέδορκα φάσμ' ἄνευ φθόνου μὲν οὐ
πεπτωκός· εἰ δ' ἔπεστι Νέμεσις, οὐ λέγω.
χαλᾶτε πᾶν κάλυμμ' ἀπ' ὀφθαλμῶν, ὅπως
τὸ συγγενές τοι κἀπ' ἐμοῦ θρήνων τύχῃ.
ΟΡ. αὐτὸς σὺ βάσταζ'. οὐκ ἐμὸν τόδ', ἀλλὰ σόν, 1470
τὸ ταῦθ' ὁρᾶν τε καὶ προσηγορεῖν φίλως.
ΑΙ. ἀλλ' εὖ παραινεῖς, κἀπιπείσομαι· σὺ δέ,
εἴ που κατ' οἶκόν μοι Κλυταιμνήστρα, κάλει.
ΟΡ. αὕτη πέλας σοῦ· μηκέτ' ἄλλοσε σκόπει.
ΑΙ. οἴμοι, τί λεύσσω;
ΟΡ. τίνα φοβεῖ; τίν' ἀγνοεῖς; 1475
ΑΙ. τίνων ποτ' ἀνδρῶν ἐν μέσοις ἀρκυστάτοις
πέπτωχ' ὁ τλήμων;
ΟΡ. οὐ γὰρ αἰσθάνει πάλαι
ζῶν τοῖς θανοῦσιν οὕνεκ' ἀνταυδᾷς ἴσα;
ΑΙ. οἴμοι, ξυνῆκα τοὔπος. οὐ γὰρ ἔσθ' ὅπως
ὅδ' οὐκ Ὀρέστης ἔσθ' ὁ προσφωνῶν ἐμέ. 1480
ΟΡ. καὶ μάντις ὢν ἄριστος ἐσφάλλου πάλαι;
ΑΙ. ὄλωλα δὴ δείλαιος. ἀλλά μοι πάρες
κἂν σμικρὸν εἰπεῖν.
ΗΛ. μὴ πέρα λέγειν ἔα
πρὸς θεῶν, ἀδελφέ, μηδὲ μηκύνειν λόγους.
τί γὰρ βροτῶν ἂν σὺν κακοῖς μεμιγμένων 1485
θνήσκειν ὁ μέλλων τοῦ χρόνου κέρδος φέροι;
ἀλλ' ὡς τάχιστα κτεῖνε καὶ κτανὼν πρόθες
ταφεῦσιν, ὧν τόνδ' εἰκός ἐστι τυγχάνειν,
ἄποπτον ἡμῶν. ὡς ἐμοὶ τόδ' ἂν κακῶν
μόνον γένοιτο τῶν πάλαι λυτήριον. 1490
ΟΡ. χωροῖς ἂν εἴσω σὺν τάχει· λόγων γὰρ οὐ
νῦν ἐστιν ἀγών, ἀλλὰ σῆς ψυχῆς πέρι.
ΑΙ. τί δ' ἐς δόμους ἄγεις με; πῶς, τόδ' εἰ καλὸν
τοὔργον, σκότου δεῖ, κοὐ πρόχειρος εἶ κτανεῖν;

ΟΡ. μὴ τάσσε· χώρει δ' ἔνθαπερ κατέκτανες 1495
πατέρα τὸν ἀμόν, ὡς ἂν ἐν ταὐτῷ θάνῃς.
ΑΙ. ἦ πᾶσ' ἀνάγκη τήνδε τὴν στέγην ἰδεῖν
τά τ' ὄντα καὶ μέλλοντα Πελοπιδῶν κακά;
ΟΡ. τὰ γοῦν σ'· ἐγώ σοι μάντις εἰμὶ τῶνδ' ἄκρος.
ΑΙ. ἀλλ' οὐ πατρῴαν τὴν τέχνην ἐκόμπασας. 1500
ΟΡ. πόλλ' ἀντιφωνεῖς, ἡ δ' ὁδὸς βραδύνεται.
ἀλλ' ἕρφ'.
ΑΙ. ὑφηγοῦ.
ΟΡ. σοὶ βαδιστέον πάρος.
ΑΙ. ἦ μὴ φύγω σε;
ΟΡ. μὴ μὲν οὖν καθ' ἡδονὴν
θάνῃς· φυλάξαι δεῖ με τοῦτό σοι πικρόν.
χρὴν δ' εὐθὺς εἶναι τήνδε τοῖς πᾶσιν δίκην, 1505
ὅστις πέρα πράσσειν τι τῶν νόμων θέλει,
κτείνειν. τὸ γὰρ πανοῦργον οὐκ ἂν ἦν πολύ.
ΧΟ. ὦ σπέρμ' Ἀτρέως, ὡς πολλὰ παθὼν
δι' ἐλευθερίας μόλις ἐξῆλθες
τῇ νῦν ὁρμῇ τελεωθέν. 1510

ΤΡΑΧΙΝΙΑΙ.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΔΗΙΑΝΕΙΡΑ.
ΘΕΡΑΠΑΙΝΑ.
ΥΛΛΟΣ.
ΧΟΡΟΣ *παρθένων τραχινίων.*
ΑΓΓΕΛΟΣ.
ΛΙΧΑΣ.
ΤΡΟΦΟΣ.
ΠΡΕΣΒΥΣ.
ΗΡΑΚΛΗΣ.

ΔΗΙΑΝΕΙΡΑ.

Λόγος μέν ἐστ' ἀρχαῖος ἀνθρώπων φανείς,
ὡς οὐκ ἂν αἰῶν' ἐκμάθοις βροτῶν, πρὶν ἂν
θάνῃ τις, οὔτ' εἰ χρηστὸς οὔτ' εἴ τῳ κακός·
ἐγὼ δὲ τὸν ἐμόν, καὶ πρὶν εἰς Ἅιδου μολεῖν,
ἔξοιδ' ἔχουσα δυστυχῆ τε καὶ βαρύν, 5
ἥτις πατρὸς μὲν ἐν δόμοισιν Οἰνέως
ναίουσ' ἐνὶ Πλευρῶνι νυμφείων ὄκνον
ἄλγιστον ἔσχον, εἴ τις Αἰτωλὶς γυνή.
μνηστὴρ γὰρ ἦν μοι ποταμός, Ἀχελῷον λέγω.
ὅς μ' ἐν τρισὶν μορφαῖσιν ἐξῄτει πατρός, 10
φοιτῶν ἐναργὴς ταῦρος, ἄλλοτ' αἰόλος
δράκων ἑλικτός, ἄλλοτ' ἀνδρείῳ *κύτει
βούπρῳρος· ἐκ δὲ δασκίου γενειάδος
κρουνοὶ διερραίνοντο κρηναίου ποτοῦ.
τοιόνδ' ἐγὼ μνηστῆρα προσδεδεγμένη 15
δύστηνος αἰεὶ κατθανεῖν ἐπευχόμην
πρὶν τῆσδε κοίτης ἐμπελασθῆναί ποτε.
χρόνῳ δ' ἐν ὑστέρῳ μέν, ἀσμένῃ δέ μοι,
ὁ κλεινὸς ἦλθε Ζηνὸς Ἀλκμήνης τε παῖς·
ὃς εἰς ἀγῶνα τῷδε συμπεσὼν μάχης 20
ἐκλύεταί με. καὶ τρόπον μὲν ἂν πόνων
οὐκ ἂν διείποιμ'· οὐ γὰρ οἶδ'· ἀλλ' ὅστις ἦν
θακῶν ἀταρβὴς τῆς θέας, ὅδ' ἂν λέγοι.
ἐγὼ γὰρ ἥμην ἐκπεπληγμένη φόβῳ,
μή μοι τὸ κάλλος ἄλγος ἐξεύροι ποτέ. 25
τέλος δ' ἔθηκε Ζεὺς ἀγώνιος καλῶς,
εἰ δὴ καλῶς. λέχος γὰρ Ἡρακλεῖ κριτὸν

ξυστᾶσ' ἀεί τιν' ἐκ φόβου φόβον τρέφω,
κείνου προκηραίνουσα. νὺξ γὰρ εἰσάγει,
καὶ νὺξ ἀπωθεῖ διαδεδεγμένη πόνον. 30
κἀφύσαμεν δὴ παῖδας, οὓς κεῖνός ποτε,
γῆτης ὅπως ἄρουραν ἔκτοπον λαβών,
σπείρων μόνον προσεῖδε κἀξαμῶν ἅπαξ.
τοιοῦτος αἰὼν εἰς δόμους τε κἀκ δόμων
ἀεὶ τὸν ἄνδρ' ἔπεμπε λατρεύοντά τῳ. 35
νῦν δ' ἡνίκ' ἄθλων τῶνδ' ὑπερτελὴς ἔφυ,
ἐνταῦθα δὴ μάλιστα ταρβήσασ' ἔχω.
ἐξ οὗ γὰρ ἔκτα κεῖνος Ἰφίτου βίαν,
ἡμεῖς μὲν ἐν Τραχῖνι τῇδ' ἀνάστατοι
ξένῳ παρ' ἀνδρὶ ναίομεν, κεῖνος δ' ὅπου 40
βέβηκεν οὐδεὶς οἶδε· πλὴν ἐμοὶ πικρὰς
ὠδῖνας αὑτοῦ προσβαλὼν ἀποίχεται.
σχεδὸν δ' ἐπίσταμαί τι πῆμ' ἔχοντά νιν·
χρόνον γὰρ οὐχὶ βαιόν, ἀλλ' ἤδη δέκα
μῆνας πρὸς ἄλλοις πέντ' ἀκήρυκτος μένει. 45
κἄστιν τι δεινὸν πῆμα· τοιαύτην ἐμοὶ
δέλτον λιπὼν ἔστειχε, τὴν ἐγὼ θαμὰ
θεοῖς ἀρῶμαι πημονῆς ἄτερ λαβεῖν.

ΘΕΡΑΠΑΙΝΑ.

δέσποινα Δῃάνειρα, πολλὰ μέν σ' ἐγὼ
κατεῖδον ἤδη πανδάκρυτ' ὀδύρματα 50
τὴν Ἡράκλειον ἔξοδον γοωμένην·
νῦν δ', εἰ δίκαιον τοὺς ἐλευθέρους φρενοῦν
γνώμαισι δούλοις, κἀμὲ χρὴ φράσαι τὸ σόν·
πῶς παισὶ μὲν τοσοῖσδε πληθύεις, ἀτὰρ
ἀνδρὸς κατὰ ζήτησιν οὐ πέμπεις τινά, 55
μάλιστα δ' ὅνπερ εἰκὸς Ὕλλον, εἰ πατρὸς
νέμοι τιν' ὥραν τοῦ καλῶς πράσσειν δοκεῖν;
ἐγγὺς δ' ὅδ' αὐτὸς ἀρτίπους θρώσκει δόμους,
ὥστ' εἴ τί σοι πρὸς καιρὸν ἐννέπειν δοκῶ,
πάρεστι χρῆσθαι τἀνδρὶ τοῖς τ' ἐμοῖς λόγοις. 60

ΔΗ. ὦ τέκνον, ὦ παῖ, κἀξ ἀγεννήτων ἄρα
μῦθοι καλῶς πίπτουσιν· ἥδε γὰρ γυνὴ
δούλη μέν, εἴρηκεν δ' ἐλεύθερον λόγον.

ΥΛΛΟΣ.

ποῖον; δίδαξον, μῆτερ, εἰ διδακτά μοι.
ΔΗ. σὲ πατρὸς οὕτω δαρὸν ἐξενωμένου 65
τὸ μὴ πυθέσθαι ποῦ 'στιν αἰσχύνην *φέρειν.
ΥΛ. ἀλλ' οἶδα, μύθοις εἴ τι πιστεύειν χρεών.
ΔΗ. καὶ ποῦ κλύεις νιν, τέκνον, ἱδρῦσθαι χθονός;
ΥΛ. τὸν μὲν παρελθόντ' ἄροτον ἐν μήκει χρόνου
Λυδῇ γυναικί φασί νιν λάτριν πονεῖν. 70
ΔΗ. πᾶν τοίνυν, εἰ καὶ τοῦτ' ἔτλη, κλύοι τις ἄν.
ΥΛ. ἀλλ' ἐξαφεῖται τοῦδέ γ', ὡς ἐγὼ κλύω.
ΔΗ. ποῦ δῆτα νῦν ζῶν ἢ θανὼν ἀγγέλλεται;
ΥΛ. Εὐβοῖδα χώραν φασίν, Εὐρύτου πόλιν,
ἐπιστρατεύειν αὐτόν, ἢ μέλλειν ἔτι. 75
ΔΗ. ἆρ' οἶσθα δῆτ', ὦ τέκνον, ὡς ἔλειπέ μοι
μαντεῖα πιστὰ τῆσδε τῆς χώρας πέρι;
ΥΛ. τὰ ποῖα, μῆτερ; τὸν λόγον γὰρ ἀγνοῶ.
ΔΗ. ὡς ἢ τελευτὴν τοῦ βίου μέλλει τελεῖν,
ἢ τοῦτον ἄρας ἆθλον, εἰς τὸν ὕστερον 80
τὸ λοιπὸν ἤδη βίοτον εὐαίων' ἔχειν.
ἐν οὖν ῥοπῇ τοιᾷδε κειμένῳ, τέκνον,
οὐκ εἶ ξυνέρξων, ἡνίκ' ἢ σεσώσμεθα
κείνου βίον σώσαντος, ἢ οἰχόμεσθ' ἅμα 85
[*καὶ πίπτομεν σοῦ πατρὸς ἐξολωλότος];
ΥΛ. ἀλλ' εἶμι, μῆτερ· εἰ δὲ θεσφάτων ἐγὼ
βάξιν *κατῄδη τῶνδε, κἂν πάλαι παρῆ.
*πρὶν δ' ὁ ξυνήθης πότμος οὐκ *εἴα πατρὸς
ἡμᾶς προταρβεῖν οὐδὲ δειμαίνειν ἄγαν.
νῦν δ' ὡς ξυνίημ', οὐδὲν ἐλλείψω τὸ μὴ 90
πᾶσαν πυθέσθαι τῶνδ' ἀλήθειαν πέρι.
ΔΗ. χώρει νυν, ὦ παῖ· καὶ γὰρ ὑστέρῳ τό γ' εὖ
πράσσειν, ἐπεὶ πύθοιτο, κέρδος ἐμπολᾷ.

ΧΟΡΟΣ.

στρ.α'. ὃν αἰόλα νὺξ ἐναριζομένα
τίκτει κατευνάζει τε φλογιζόμενον, 95
Ἅλιον, Ἅλιον αἰτῶ
τοῦτο καρῦξαι τὸν Ἀλκμήνας πόθι μοι πόθι *παῖς
5 ναίει ποτ', ὦ λαμπρᾷ στεροπᾷ φλεγέθων,
ἢ ποντίας αὐλῶνας, ἢ δισσαῖσιν ἀπείροις κλιθείς· 100
εἴπ', ὦ κρατιστεύων κατ' ὄμμα.

ἀντ.α'. ποθουμένᾳ γὰρ φρενὶ πυνθάνομαι
τὰν ἀμφινεικῆ Δηιάνειραν ἀεί,
οἷά τιν' ἄθλιον ὄρνιν, 105
οὔποτ' εὐνάζειν ἀδακρύτων βλεφάρων πόθον, ἀλλ'
5 εὔμναστον ἀνδρὸς δεῖμα φέρουσαν ὁδοῦ
ἐνθυμίοις εὐναῖς ἀνανδρώτοισι τρύχεσθαι, κακὰν 110
δύστανον ἐλπίζουσαν αἶσαν.

στρ.β'. πολλὰ γὰρ ὥστ' ἀκάμαντος ἢ νότου ἢ βορέα τις
κύματ' *ἐν εὐρεῖ πόντῳ βάντ' ἐπιόντα τ' ἴδοι, 115
οὕτω δὲ τὸν Καδμογενῆ τρέφει, τὸ δ' αὔξει, βιότου
πολύπονον ὥσπερ πέλαγος Κρήσιον. ἀλλά τις θεῶν
5 αἰὲν ἀναμπλάκητον Ἅιδα σφε δόμων ἐρύκει. 120

ἀντ.β'. ὧν ἐπιμεμφομένα σ' ἀδεῖα μέν, ἀντία δ' οἴσω.
φαμὶ γὰρ οὐκ ἀποτρύειν ἐλπίδα τὰν ἀγαθὰν 125
χρῆναί σ'· ἀνάλγητα γὰρ οὐδ' ὁ πάντα κραίνων βασιλεὺς
ἐπέβαλε θνατοῖς Κρονίδας· ἀλλ' ἐπὶ πῆμα καὶ χαρὰν
5 πᾶσι κυκλοῦσιν οἷον ἄρκτου στροφάδες κέλευθοι. 130

ἐπ. μένει γὰρ οὔτ' αἰόλα νὺξ βροτοῖσιν οὔτε κῆρες
οὔτε πλοῦτος, ἀλλ' ἄφαρ βέβακε, τῷ δ' ἐπέρχεται
χαίρειν τε καὶ στέρεσθαι. 135
ἃ καὶ σὲ τὰν ἄνασσαν ἐλπίσιν λέγω
5 τάδ' αἰὲν ἴσχειν· ἐπεὶ τίς ὧδε
τέκνοισι Ζῆν' ἄβουλον εἶδεν; 140

ΔΗ. πεπυσμένη μέν, ὡς ἀπεικάσαι, πάρει
πάθημα τοὐμόν· ὡς δ' ἐγὼ θυμοφθορῶ
μήτ' ἐκμάθοις παθοῦσα, νῦν δ' ἄπειρος εἶ.

τὸ γὰρ νεάζον ἐν τοιοῖσδε βόσκεται
χώροισιν αὐτοῦ, καί νιν οὐ θάλπος θεοῦ, 145
οὐδ' ὄμβρος, οὐδὲ πνευμάτων οὐδὲν κλονεῖ,
ἀλλ' ἡδοναῖς ἄμοχθον ἐξαίρει βίον
ἐς τοῦθ', ἕως τις ἀντὶ παρθένου γυνὴ
κληθῇ, λάβῃ τ' ἐν νυκτὶ φροντίδων μέρος,
ἤτοι πρὸς ἀνδρὸς ἢ τέκνων φοβουμένη. 150
τότ' ἄν τις εἰσίδοιτο, τὴν αὑτοῦ σκοπῶν
πρᾶξιν, κακοῖσιν οἷς ἐγὼ βαρύνομαι.
πάθη μὲν οὖν δὴ πόλλ' ἔγωγ' ἐκλαυσάμην·
ἓν δ', οἷον οὔπω πρόσθεν, αὐτίκ' ἐξερῶ.
ὁδὸν γὰρ ἧμος τὴν τελευταίαν ἄναξ 155
ὡρμᾶτ' ἀπ' οἴκων Ἡρακλῆς, τότ' ἐν δόμοις
λείπει παλαιὰν δέλτον ἐγγεγραμμένην
ξυνθήμαθ', ἁμοὶ πρόσθεν οὐκ ἔτλη ποτέ,
πολλοὺς ἀγῶνας ἐξιών, οὔπω φράσαι,
ἀλλ' ὥς τι δράσων εἶπε κοὐ θανούμενος. 160
νῦν δ' ὡς ἔτ' οὐκ ὢν εἶπε μὲν λέχους ὅ τι
χρείη μ' ἑλέσθαι κτῆσιν, εἶπε δ' ἣν τέκνοις
μοῖραν πατρῴας γῆς διαίρετον νέμοι,
χρόνον προτάξας ὡς τρίμηνον *ἡνίκα
χώρας ἀπείη κἀνιαύσιος βεβώς, 165
τότ' ἢ θανεῖν χρείη σφε τῷδε τῷ χρόνῳ,
ἢ τοῦθ' ὑπεκδραμόντα τοῦ χρόνου τέλος
τὸ λοιπὸν ἤδη ζῆν ἀλυπήτῳ βίῳ.
τοιαῦτ' ἔφραζε πρὸς θεῶν εἱμαρμένα
τῶν Ἡρακλείων ἐκτελευτᾶσθαι πόνων, 170
ὡς τὴν παλαιὰν φηγὸν αὐδῆσαί ποτε
Δωδῶνι δισσῶν ἐκ πελειάδων ἔφη.
καὶ τῶνδε ναμέρτεια συμβαίνει χρόνου
τοῦ νῦν παρόντος, ὡς τελεσθῆναι χρεών.
ὥσθ' ἡδέως εὕδουσαν ἐκπηδᾶν ἐμὲ 175
φόβῳ, φίλαι, ταρβοῦσαν, εἴ με χρὴ μένειν
πάντων ἀρίστου φωτὸς ἐστερημένην.

ΧΟ. εὐφημίαν νῦν ἴσχ᾽· ἐπεὶ καταστεφῆ
στείχουθ᾽ ὁρῶ τιν᾽ ἄνδρα πρὸς χαρὰν λόγων.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

δέσποινα Δηάνειρα, πρῶτος ἀγγέλων
ὄκνου σε λύσω· τὸν γὰρ Ἀλκμήνης τόκον
καὶ ζῶντ᾽ ἐπίστω καὶ κρατοῦντα κἀκ μάχης
ἄγοντ᾽ ἀπαρχὰς θεοῖσι τοῖς ἐγχωρίοις.

ΔΗ. τίν᾽ εἶπας, ὦ γεραιέ, τόνδε μοι λόγον;

ΑΓ. τάχ᾽ ἐς δόμους σοὺς τὸν πολύζηλον πόσιν
ἥξειν, φανέντα σὺν κράτει νικηφόρῳ.

ΔΗ. καὶ τοῦ τόδ᾽ ἀστῶν ἢ ξένων μαθὼν λέγεις;

ΑΓ. ἐν βουθερεῖ λειμῶνι *πρὸς πολλοὺς θροεῖ
Λίχας ὁ κῆρυξ ταῦτα· τοῦ δ᾽ ἐγὼ κλύων
ἀπῆξ᾽, ὅπως τοι πρῶτος ἀγγείλας τάδε
πρὸς σοῦ τι κερδάναιμι καὶ κτῷμην χάριν.

ΔΗ. αὐτὸς δὲ πῶς ἄπεστιν, εἴπερ εὐτυχεῖ;

ΑΓ. οὐκ εὐμαρείᾳ χρώμενος πολλῇ, γύναι.
κύκλῳ γὰρ αὐτὸν Μηλιεὺς ἅπας λεὼς
κρίνει παραστάς, οὐδ᾽ ἔχει βῆναι πρόσω.
τὸ γὰρ ποθοῦν ἕκαστος ἐκμαθεῖν θέλων
οὐκ ἂν μεθεῖτο, πρὶν καθ᾽ ἡδονὴν κλύειν.
οὕτως ἐκεῖνος οὐχ ἑκών, ἑκοῦσι δὲ
ξύνεστιν· ὄψει δ᾽ αὐτὸν αὐτίκ᾽ ἐμφανῆ.

ΔΗ. ὦ Ζεῦ, τὸν Οἴτης ἄτομον ὃς λειμῶν᾽ ἔχεις,
ἔδωκας ἡμῖν ἀλλὰ σὺν χρόνῳ χαράν.
φωνήσατ᾽, ὦ γυναῖκες, αἵ τ᾽ εἴσω στέγης
αἵ τ᾽ ἐκτὸς αὐλῆς, ὡς ἄελπτον ὄμμ᾽ ἐμοὶ
φήμης ἀνασχὸν τῆσδε νῦν καρπούμεθα.

ΧΟ. ἀνολολύξατε δόμοις ἐφεστίοις ἀλαλαγαῖς
ὁ μελλόνυμφος, ἐν δὲ κοινὸς ἀρσένων
ἴτω κλαγγὰ τὸν εὐφαρέτραν
Ἀπόλλωνα προστάταν·
ὁμοῦ δὲ παιᾶνα παιᾶν᾽ ἀνάγετ᾽, ὦ παρθένοι,
βοᾶτε τὰν ὁμόσπορον

Ἄρτεμιν Ὀρτυγίαν ἐλαφαβόλον, ἀμφίπυρον,
γείτονάς τε Νύμφας.
ἀείρομ' οὐδ' ἀπώσομαι
τὸν αὐλόν, ὦ τύραννε τᾶς ἐμᾶς φρενός.
ἰδού μ' ἀναταράσσει
εὐοῖ μ' ὁ κισσὸς ἄρτι *βακχίαν
ὑποστρέφων ἅμιλλαν.
ἰὼ ἰὼ Παιάν·
*ἴδ' ὦ φίλα γύναι,
τάδ' ἀντίπρῳρα δή σοι
βλέπειν πάρεστ' ἐναργῆ.

ΔΗ. ὁρῶ, φίλαι γυναῖκες, οὐδέ μ' ὄμματος
*φρουρὰν παρῆλθε τόνδε μὴ λεύσσειν στόλον·
χαίρειν δὲ τὸν κήρυκα προὐννέπω, χρόνῳ
πολλῷ φανέντα, χαρτὸν εἴ τι καὶ φέρεις.

ΛΙΧΑΣ.

ἀλλ' εὖ μὲν ἵγμεθ', εὖ δὲ προσφωνούμεθα,
γύναι, κατ' ἔργου κτῆσιν· ἄνδρα γὰρ καλῶς
πράσσοντ' ἀνάγκη χρηστὰ κερδαίνειν ἔπη.

ΔΗ. ὦ φίλτατ' ἀνδρῶν, πρῶθ' ἃ πρῶτα βούλομαι
δίδαξον, εἰ ζῶνθ' Ἡρακλέα προσδέξομαι.

ΛΙ. ἔγωγέ τοι σφ' ἔλειπον ἰσχύοντά τε
καὶ ζῶντα καὶ θάλλοντα κοὐ νόσῳ βαρύν.

ΔΗ. ποῦ γῆς, πατρῴας, εἴτε βαρβάρου; λέγε.

ΛΙ. ἀκτή τις ἔστ' Εὐβοιίς, ἔνθ' ὁρίζεται
βωμοὺς τέλη τ' ἔγκαρπα Κηναίῳ Διί.

ΔΗ. εὐκταῖα φαίνων, ἢ 'πὸ μαντείας τινός;

ΛΙ. εὐχαῖς, ὅθ' ἦρει τῶνδ' ἀνάστατον δορὶ
χώραν γυναικῶν ὧν ὁρᾷς ἐν ὄμμασιν.

ΔΗ. αὗται δέ, πρὸς θεῶν, τοῦ ποτ' εἰσὶ καὶ τίνες;
οἰκτραὶ γάρ, εἰ μὴ ξυμφορᾷ κλέπτουσί με.

ΛΙ. ταύτας ἐκεῖνος Εὐρύτου πέρσας πόλιν
ἐξείλεθ' αὐτῷ κτῆμα καὶ θεοῖς κριτόν.

ΔΗ. ἦ κἀπὶ ταύτῃ τῇ πόλει τὸν ἄσκοπον

χρόνον βεβὼς ἦν ἡμερῶν ἀνήριθμον;
ΛΙ. οὔκ, ἀλλὰ τὸν μὲν πλεῖστον ἐν Λυδοῖς χρόνον
κατείχεθ', ὥς φησ' αὐτός, οὐκ ἐλεύθερος,
ἀλλ' ἐμπολητθείς. τοῦ λόγου δ' οὐ χρὴ φθόνον, 250
γύναι, προσεῖναι, Ζεὺς ὅτου πράκτωρ φανῇ.
κεῖνος δὲ πραθεὶς Ὀμφάλῃ τῇ βαρβάρῳ
ἐνιαυτὸν ἐξέπλησεν, ὡς αὐτὸς λέγει.
χοὕτως ἐδήχθη τοῦτο τοὔνειδος λαβὼν
ὥσθ' ὅρκον αὐτῷ προσβαλὼν διώμοσεν, 255
ἦ μὴν τὸν ἀγχιστῆρα τοῦδε τοῦ πάθους
ξὺν παιδὶ καὶ γυναικὶ δουλώσειν ἔτι.
κοὐχ ἡλίωσε τοὔπος, ἀλλ' ὅθ' ἁγνὸς ἦν,
στρατὸν λαβὼν ἐπακτὸν ἔρχεται πόλιν
τὴν Εὐρυτείαν. τόνδε γὰρ μεταίτιον 260
μόνον βροτῶν ἔφασκε τοῦδ' εἶναι πάθους·
ὃς αὐτὸν ἐλθόντ' ἐς δόμους ἐφέστιον,
ξένον παλαιὸν ὄντα, πολλὰ μὲν λόγοις
ἐπερρόθησε, πολλὰ δ' ἀτηρᾷ φρενί,
λέγων, χεροῖν μὲν ὡς ἄφυκτ' ἔχων βέλη 265
τῶν ὧν τέκνων λείποιτο πρὸς τόξου κρίσιν,
† φωνεῖ δέ, δοῦλος ἀνδρὸς ὡς ἐλευθέρου
ῥαίοιτο· δείπνοις δ' ἡνίκ' ἦν οἰνωμένος,
ἔρριψεν ἐκτὸς αὐτόν. ὧν ἔχων χόλον,
ὡς ἵκετ' αὖθις Ἴφιτος Τιρυνθίαν 270
πρὸς κλιτύν, ἵππους νομάδας ἐξιχνοσκοπῶν,
τότ' ἄλλοσ' αὐτὸν ὄμμα, θἀτέρᾳ δὲ νοῦν
ἔχοντ', ἀπ' ἄκρας ἧκε πυργώδους πλακός.
ἔργου δ' ἕκατι τοῦδε μηνίσας ἄναξ,
ὁ τῶν ἁπάντων Ζεὺς πατὴρ Ὀλύμπιος, 275
πρατόν νιν ἐξέπεμψεν, οὐδ' ἠνέσχετο,
ὁθούνεκ' αὐτὸν μοῦνον ἀνθρώπων δόλῳ
ἔκτεινεν. εἰ γὰρ ἐμφανῶς ἠμύνατο,
Ζεὺς τἂν συνέγνω ξὺν δίκῃ χειρουμένῳ.
ὕβριν γὰρ οὐ στέργουσιν οὐδὲ δαίμονες. 280

κεῖνοι δ' ὑπερχλίοντες ἐκ γλώσσης κακῆς,
αὐτοὶ μὲν Ἅιδου πάντες εἰσ' οἰκήτορες,
πόλις δὲ δούλη· τάσδε δ' ἄσπερ εἰσορᾷς,
ἐξ ὀλβίων ἄζηλον εὑροῦσαι βίον
χωροῦσι πρὸς σέ· ταῦτα γὰρ πόσις τε σὸς 285
ἐφεῖτ', ἐγὼ δέ, πιστὸς ὢν κείνῳ, τελῶ.
αὐτὸν δ' ἐκεῖνον, εὖτ' ἂν ἁγνὰ θύματα
ῥέξῃ πατρῴῳ Ζηνὶ τῆς ἁλώσεως,
φρόνει νιν ὡς ἥξοντα· τοῦτο γὰρ λόγου
πολλοῦ καλῶς λεχθέντος ἥδιστον κλύειν. 290

ΧΟ. ἄνασσα, νῦν σοι τέρψις ἐμφανὴς κυρεῖ,
τῶν μὲν παρόντων, *τὰ δὲ πεπυσμένῃ λόγῳ.

ΔΗ. πῶς δ' οὐκ ἐγὼ χαίροιμ' ἄν, ἀνδρὸς εὐτυχῆ
κλύουσα πρᾶξιν τήνδε, πανδίκῳ φρενί;
πολλή 'στ' ἀνάγκη τῇδε τοῦτο συντρέχειν. 295
ὅμως δ' ἔνεστι τοῖσιν εὖ σκοπουμένοις
ταρβεῖν τὸν εὖ πράσσοντα, μὴ σφαλῇ ποτε.
ἐμοὶ γὰρ οἶκτος δεινὸς εἰσέβη, φίλαι,
ταύτας ὁρώσῃ δυσπότμους ἐπὶ ξένης
χώρας ἀοίκους ἀπάτορᾶς τ' ἀλωμένας, 300
αἳ πρὶν μὲν ἦσαν ἐξ ἐλευθέρων ἴσως
ἀνδρῶν, τανῦν δὲ δοῦλον ἴσχουσιν βίον.
ὦ Ζεῦ τροπαῖε, μήποτ' εἰσίδοιμί σε
πρὸς τοὐμὸν οὕτω σπέρμα χωρήσαντά ποι,
μηδ', εἴ τι δράσεις, τῆσδέ γε ζώσης ἔτι. 305
οὕτως ἐγὼ δέδοικα τάσδ' ὁρωμένη.
ὦ δυστάλαινα, τίς ποτ' εἶ νεανίδων;
ἄνανδρος, ἢ τεκνοῦσσα; πρὸς μὲν γὰρ φύσιν
πάντων ἄπειρος τῶνδε, γενναία δέ τις.
Λίχα, τίνος ποτ' ἐστὶν ἡ ξένη βροτῶν; 310
τίς ἡ τεκοῦσα, τίς δ' ὁ φιτύσας πατήρ;
ἔξειπ'· ἐπεί νιν τῶνδε πλεῖστον ᾤκτισα
βλέπουσ', ὅσῳπερ καὶ φρονεῖν οἶδεν μόνη.

ΛΙ. τί δ' οἶδ' ἐγώ; τί δ' ἄν με καὶ κρίνοις; ἴσως

γέννημα τῶν ἐκεῖθεν οὐκ ἐν ὑστάτοις. 315
ΔΗ. μὴ τῶν τυράννων; Εὐρύτου σπορά τις ἦν;
ΛΙ. οὐκ οἶδα· καὶ γὰρ οὐδ' ἀνιστόρουν μακράν.
ΔΗ. οὐδ' ὄνομα πρός του τῶν ξυνεμπόρων ἔχεις;
ΛΙ. ἥκιστα· σιγῇ τοὐμὸν ἔργον ἤνυτον.
ΔΗ. εἴπ', ὦ τάλαιν', ἀλλ' ἡμὶν ἐκ σαυτῆς· ἐπεὶ 320
καὶ ξυμφορά τοι μὴ εἰδέναι σέ γ' ἥτις εἶ.
ΛΙ. οὔ τἄρα τῷ γε πρόσθεν οὐδὲν ἐξ ἴσου
χρόνῳ διοίσει γλῶσσαν, ἥτις οὐδαμὰ
προὔφηνεν οὔτε μείζον' οὔτ' ἐλάσσονα,
ἀλλ' αἰὲν ὠδίνουσα συμφορᾶς βάρος 325
δακρυρροεῖ δύστηνος, ἐξ ὅτου πάτραν
διήνεμον λέλοιπεν. ἡ δέ τοι τύχη
κακὴ μὲν αὐτῇ γ', ἀλλὰ συγγνώμην ἔχει.
ΔΗ. ἡ δ' οὖν ἐάσθω, καὶ πορευέσθω στέγας
οὕτως ὅπως ἥδιστα, μηδὲ πρὸς κακοῖς 330
τοῖς οὖσιν ἄλλην πρός γ' ἐμοῦ λύπην λάβοι·
ἅλις γὰρ ἡ παροῦσα. πρὸς δὲ δώματα
χωρῶμεν ἤδη πάντες, ὡς σύ θ' οἷ θέλεις
σπεύδῃς, ἐγὼ δὲ τἄνδον ἐξαρκῆ τιθῶ.
ΑΓ. αὐτοῦ γε πρῶτον βαιὸν ἀμμείνασ', ὅπως 335
μάθῃς, ἄνευ τῶνδ', *οὔστινάς τ' ἄγεις ἔσω,
ὧν τ' οὐδὲν εἰσήκουσας, ἐκμάθῃς θ' ἃ δεῖ.
τούτων ἔχω γὰρ πάντ' ἐπιστήμην ἐγώ.
ΔΗ. τί δ' ἐστί; τοῦ με τήνδ' ἐφίστασαι βάσιν;
ΑΓ. σταθεῖσ' ἄκουσον· καὶ γὰρ οὐδὲ τὸν πάρος 340
μῦθον μάτην ἤκουσας, οὐδὲ νῦν δοκῶ.
ΔΗ. πότερον ἐκείνους δῆτα δεῦρ' αὖθις πάλιν
καλῶμεν, ἢ 'μοὶ ταῖσδέ τ' ἐξειπεῖν θέλεις;
ΑΓ. σοὶ ταῖσδέ τ' οὐδὲν εἴργεται, τούτους δ' ἔα.
ΔΗ. καὶ δὴ βεβᾶσι, χὠ λόγος σημαινέτω. 345
ΑΓ. ἀνὴρ ὅδ' οὐδὲν ὧν ἔλεξεν ἀρτίως
φωνεῖ δίκης ἐς ὀρθόν, ἀλλ' ἢ νῦν κακός,
ἢ πρόσθεν οὐ δίκαιος ἄγγελος παρῆν.

ΔΗ. τί φῄς; σαφῶς μοι φράζε πᾶν ὅσον νοεῖς·
ἃ μὲν γὰρ ἐξείρηκας ἀγνοία μ' ἔχει. 350
ΑΓ. τούτου λέγοντος τἀνδρὸς εἰσήκουσ' ἐγώ,
πολλῶν παρόντων μαρτύρων, ὡς τῆς κόρης
ταύτης ἕκατι κεῖνος Εὔρυτόν θ' ἕλοι
τήν θ' ὑψίπυργον Οἰχαλίαν, Ἔρως δέ νιν
μόνος θεῶν θέλξειεν αἰχμάσαι τάδε, 355
—οὐ τἀπὶ Λυδοῖς οὐδ' ἐπ' Ὀμφάλῃ πόνων
λατρεύματ', οὐδ' ὁ ῥιπτὸς Ἰφίτου μόρος·
—ὃν νῦν παρώσας οὗτος ἔμπαλιν λέγει.
ἀλλ' ἡνίκ' οὐκ ἔπειθε τὸν φυτοσπόρον
τὴν παῖδα δοῦναι, κρύφιον ὡς ἔχοι λέχος, 360
ἔγκλημα μικρὸν αἰτίαν θ' ἑτοιμάσας
ἐπιστρατεύει πατρίδα τὴν ταύτης, ἐν ᾗ
τὸν Εὔρυτον τῶνδ' εἶπε δεσπόζειν θρόνων,
κτείνει τ' ἄνακτα πατέρα τῆσδε καὶ πόλιν
ἔπερσε. καὶ νῦν, ὡς ὁρᾷς, ἥκει δόμους 365
ὡς τούσδε πέμπων οὐκ ἀφροντίστως, γύναι,
οὐδ' ὥστε δούλην· μηδὲ προσδόκα τόδε·
οὐδ' εἰκός, εἴπερ ἐντεθέρμανται πόθῳ.
ἔδοξεν οὖν μοι πρὸς σὲ δηλῶσαι τὸ πᾶν,
δέσποιν', ὃ τοῦδε τυγχάνω μαθὼν πάρα. 370
καὶ ταῦτα πολλοὶ πρὸς μέσῃ Τραχινίων
ἀγορᾷ συνεξήκουον ὡσαύτως ἐμοί,
ὥστ' ἐξελέγχειν· εἰ δὲ μὴ λέγω φίλα,
οὐχ ἥδομαι, τὸ δ' ὀρθὸν ἐξείρηχ' ὅμως.
ΔΗ. οἴμοι τάλαινα, ποῦ ποτ' εἰμὶ πράγματος; 375
τίν' εἰσδέδεγμαι πημονὴν ὑπόστεγον
λαθραῖον; ὦ δύστηνος, ἆρ' ἀνώνυμος
πέφυκεν, ὥσπερ οὐπάγων διώμνυτο;
ΑΓ. ἦ *κάρτα λαμπρὰ καὶ κατ' ὄμμα καὶ φύσιν,
πατρὸς μὲν οὖσα γένεσιν Εὐρύτου ποτὲ 380
Ἰόλη 'καλεῖτο, τῆς ἐκεῖνος οὐδαμὰ
βλάστας ἐφώνει. δῆθεν οὐδὲν ἱστορῶν.

ΧΟ. ὄλοιντο μή τι πάντες οἱ κακοί, τὰ δὲ
λαθραῖ' ὃς ἀσκεῖ μὴ πρέποντ' αὐτῷ κακά.
ΔΗ. τί χρὴ ποιεῖν, γυναῖκες; ὡς ἐγὼ λόγοις 385
τοῖς νῦν παροῦσιν ἐκπεπληγμένη κυρῶ.
ΧΟ. πεύθου μολοῦσα τἀνδρός, ὡς τάχ' ἂν σαφῆ
λέξειεν, εἴ νιν πρὸς βίαν κρίνειν θέλοις.
ΔΗ. ἀλλ' εἶμι· καὶ γὰρ οὐκ ἄπο γνώμης λέγεις.
ΑΓ. ἡμεῖς δὲ προσμένωμεν; ἢ τί χρὴ ποιεῖν; 390
ΔΗ. μίμν', ὡς ὅδ' ἀνὴρ οὐκ ἐμῶν ὑπ' ἀγγέλων,
ἀλλ' αὐτόκλητος ἐκ δόμων πορεύεται.
ΛΙ. τί χρή, γύναι, μολόντα μ' Ἡρακλεῖ λέγειν;
δίδαξον, ὡς ἕρποντος, εἰσορᾷς, ἐμοῦ.
ΔΗ. ὡς ἐκ ταχείας σὺν χρόνῳ βραδεῖ μολὼν 395
ᾄσσεις, πρὶν ἡμᾶς καὶ νεώσασθαι λόγους.
ΛΙ. ἀλλ' εἴ τι χρῄζεις ἱστορεῖν, πάρειμ' ἐγώ.
ΔΗ. ἦ καὶ τὸ πιστὸν τῆς ἀληθείας νέμεις;
ΛΙ. ἴστω μέγας Ζεύς, ὧν γ' ἂν ἐξειδὼς κυρῶ.
ΔΗ. τίς ἡ γυνὴ δῆτ' ἐστὶν ἣν ἥκεις ἄγων; 400
ΛΙ. Εὐβοιίς· ὧν δ' ἔβλαστεν οὐκ ἔχω λέγειν.
*ΑΓ. οὗτος, βλέφ' ὧδε. πρὸς τίν' ἐννέπειν δοκεῖς;
ΛΙ. σὺ δ' εἰς τί δή με τοῦτ' ἐρωτήσας ἔχεις;
ΑΓ. τόλμησον εἰπεῖν, εἰ φρονεῖς, ὅ σ' ἱστορῶ.
ΛΙ. πρὸς τὴν κρατοῦσαν Δῃάνειραν, Οἰνέως 405
κόρην, δάμαρτά θ' Ἡρακλέους, εἰ μὴ κυρῶ
λεύσσων μάταια, δεσπότιν τε τὴν ἐμήν.
ΑΓ. τοῦτ' αὔτ' ἔχρῃζον, τοῦτό σου μαθεῖν. λέγεις
δέσποιναν εἶναι τήνδε σήν;
ΛΙ. δίκαια γάρ.
ΑΓ. τί δῆτα; ποίαν ἀξιοῖς δοῦναι δίκην, 410
ἣν εὑρεθῇς ἐς τήνδε μὴ δίκαιος ὤν;
ΛΙ. πῶς μὴ δίκαιος; τί ποτε ποικίλας ἔχεις;
ΑΓ. οὐδέν. σὺ μέντοι κάρτα τοῦτο δρῶν κυρεῖς.
ΛΙ. ἄπειμι. μῶρος δ' ἦ πάλαι κλύων σέθεν.
ΑΓ. οὔ, πρίν γ' ἂν εἴπῃς ἱστορούμενος βραχύ. 415

ΛΙ. λέγ' εἴ τι χρῄζεις· καὶ γὰρ οὐ σιγηλὸς εἶ.
ΑΓ. τὴν αἰχμάλωτον, ἣν ἔπεμψας ἐς δόμους,
κάτοισθα δήπου;
ΛΙ. φημί· πρὸς τί δ' ἱστορεῖς;
ΑΓ. οὔκουν σὺ ταύτην, ἣν ὑπ' ἀγνοίας ὁρᾷς,
Ἰόλην ἔφασκες Εὐρύτου σπορὰν ἄγειν;
ΛΙ. ποίοις ἐν ἀνθρώποισι; τίς πόθεν μολὼν
σοὶ μαρτυρήσει ταῦτ' ἐμοῦ κλύειν παρών;
ΑΓ. πολλοῖσιν ἀστῶν. ἐν μέσῃ Τραχινίων
ἀγορᾷ πολύς σου ταῦτά γ' εἰσήκουσ' ὄχλος.
ΛΙ. ναί.
κλύειν γ' ἔφασκον. ταὐτὸ δ' οὐχὶ γίγνεται
δόκησιν εἰπεῖν κἀξακριβῶσαι λόγον.
ΑΓ. ποίαν δόκησιν; οὐκ ἐπώμοτος λέγων
δάμαρτ' ἔφασκες Ἡρακλεῖ ταύτην ἄγειν;
ΛΙ. ἐγὼ δάμαρτα; πρὸς θεῶν, φράσον, φίλη
δέσποινα, τόνδε τίς ποτ' ἐστὶν ὁ ξένος.
ΑΓ. ὃς σοῦ παρὼν ἤκουσεν ὡς ταύτης πόθῳ
πόλις δαμείη πᾶσα, κοὐχ ἡ Λυδία
πέρσειεν αὐτήν, ἀλλ' ὁ τῆσδ' ἔρως φανείς.
ΛΙ. ἄνθρωπος, ὦ δέσποιν', ἀποστήτω. τὸ γὰρ
νοσοῦντι ληρεῖν ἀνδρὸς οὐχὶ σώφρονος.
ΔΗ. μή, πρός σε τοῦ κατ' ἄκρον Οἰταῖον νάπος
Διὸς καταστράπτοντος, ἐκκλέψῃς λόγον.
οὐ γὰρ γυναικὶ τοὺς λόγους ἐρεῖς κακῇ,
οὐδ' ἥτις οὐ κάτοιδε τἀνθρώπων, ὅτι
χαίρειν πέφυκεν οὐχὶ τοῖς αὐτοῖς ἀεί.
Ἔρωτι μέν νυν ὅστις ἀντανίσταται
πύκτης ὅπως ἐς χεῖρας, οὐ καλῶς φρονεῖ.
οὗτος γὰρ ἄρχει καὶ θεῶν ὅπως θέλει,
κἀμοῦ γε· πῶς δ' οὐ χἀτέρας, οἵας γ' ἐμοῦ;
ὥστ' εἴ τι τὠμῷ τ' ἀνδρὶ τῇδε τῇ νόσῳ
ληφθέντι μεμπτός εἰμι, κάρτα μαίνομαι,
ἢ τῇδε τῇ γυναικί, τῇ μεταιτίᾳ

τοῦ μηδὲν αἰσχροῦ μηδ' ἐμοὶ κακοῦ τινος.
οὐκ ἔστι ταῦτ'. ἀλλ' εἰ μὲν ἐκ κείνου μαθὼν
ψεύδει, μάθησιν οὐ καλὴν ἐκμανθάνεις· 450
εἰ δ' αὐτὸς αὐτὸν ὧδε παιδεύεις, ὅταν
θέλῃς γενέσθαι χρηστός, ὀφθήσει κακός.
ἀλλ' εἰπὲ πᾶν τἀληθές· ὡς ἐλευθέρῳ
ψευδεῖ καλεῖσθαι κὴρ πρόσεστιν οὐ καλή.
ὅπως δὲ λήσεις, οὐδὲ τοῦτο γίγνεται· 455
πολλοὶ γὰρ οἷς εἴρηκας, οἱ φράσουσ' ἐμοί.
κεἰ μὲν δέδοικας, οὐ καλῶς ταρβεῖς, ἐπεὶ
τὸ μὴ πυθέσθαι, τοῦτό μ' ἀλγύνειεν ἄν·
τὸ δ' εἰδέναι τί δεινόν; οὐχὶ χἀτέρας
πλείστας ἀνὴρ εἷς Ἡρακλῆς ἔγημε δή; 460
κοὔπω τις αὐτῶν ἔκ γ' ἐμοῦ λόγον κακὸν
ἠνέγκατ' οὐδ' ὄνειδος· ἥδε τ' οὐδ' ἂν εἰ
κάρτ' ἐντακείη τῷ φιλεῖν, ἐπεί σφ' ἐγὼ
ᾤκτειρα δὴ μάλιστα προσβλέψασ', ὅτι
τὸ κάλλος αὐτῆς τὸν βίον διώλεσεν, 465
καὶ γῆν πατρῴαν οὐχ ἑκοῦσα δύσμορος
ἔπερσε κἀδούλωσεν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν
ῥείτω κατ' οὖρον, σοὶ δ' ἐγὼ φράζω κακὸν
πρὸς ἄλλον εἶναι, πρὸς δ' ἔμ' ἀψευδεῖν ἀεί.
ΧΟ. πείθου λεγούσῃ χρηστά, κοὐ μέμψει χρόνῳ 470
γυναικὶ τῇδε, κἀπ' ἐμοῦ κτήσει χάριν.
ΛΙ. ἀλλ', ὦ φίλη δέσποιν', ἐπεί σε μανθάνω
θνητὴν φρονοῦσαν θνητὰ κοὐκ ἀγνώμονα,
πᾶν σοι φράσω τἀληθὲς οὐδὲ κρύψομαι.
ἔστιν γὰρ οὕτως ὥσπερ οὗτος ἐννέπει. 475
ταύτης ὁ δεινὸς ἵμερός ποθ' Ἡρακλῆ
διῆλθε, καὶ τῆσδ' οὕνεχ' ἡ πολύφθορος
καθῃρέθη πατρῷος Οἰχαλία δορί.
καὶ ταῦτα, δεῖ γὰρ καὶ τὸ πρὸς κείνου λέγειν,
οὔτ' εἶπε κρύπτειν οὔτ' ἀπηρνήθη ποτέ, 480
ἀλλ' αὐτός, ὦ δέσποινα, δειμαίνων τὸ σὸν

μὴ στέρνον ἀλγύνοιμι τοῖσδε τοῖς λόγοις,
ἥμαρτον, εἴ τι τήνδ' ἁμαρτίαν νέμεις.
ἐπεί γε μὲν δὴ πάντ' ἐπίστασαι λόγον,
κείνου τε καὶ σὴν ἐξ ἴσου κοινὴν χάριν 485
καὶ στέργε τὴν γυναῖκα καὶ βούλου λόγους
οὓς εἶπας ἐς τήνδ' ἐμπέδως εἰρηκέναι.
ὡς τἄλλ' ἐκεῖνος πάντ' ἀριστεύων χεροῖν
τοῦ τῆσδ' ἔρωτος εἰς ἅπανθ' ἥσσων ἔφυ.

ΔΗ. ἀλλ' ὧδε καὶ φρονοῦμεν ὥστε ταῦτα δρᾶν, 490
κοὔτοι νόσον γ' ἐπακτὸν ἐξαρούμεθα,
θεοῖσι δυσμαχοῦντες. ἀλλ' εἴσω στέγης
χωρῶμεν, ὡς λόγων τ' ἐπιστολὰς φέρῃς,
ἃ τ' ἀντὶ δώρων δῶρα χρὴ προσαρμόσαι,
καὶ ταῦτ' ἄγῃς. κενὸν γὰρ οὐ δίκαιά σε 495
χωρεῖν, προσελθόνθ' ὧδε σὺν πολλῷ στόλῳ.

ΧΟ. στρ. μέγα τι σθένος ἁ Κύπρις ἐκφέρεται νίκας ἀεί.
καὶ τὰ μὲν θεῶν
παρέβαν, καὶ ὅπως Κρονίδαν ἀπάτασεν οὐ λέγω, 500
οὐδὲ τὸν ἔννυχον Ἅιδαν,
5 ἢ Ποσειδάωνα τινάκτορα γαίας·
ἀλλ' ἐπὶ τάνδ' ἄρ' ἄκοιτιν
*τίνες ἀμφίγυοι κατέβαν πρὸ γάμων, τίνες 505
πάμπληκτα παγκόνιτά τ' ἐξῆλθον ἄεθλ' ἀγώνων.

ἀντ. ὁ μὲν ἦν ποταμοῦ σθένος, ὑψίκερω τετραόρου
φάσμα ταύρου,
Ἀχελῷος ἀπ' Οἰνιαδᾶν, ὁ δὲ *Βακχίας ἄπο 510
ἦλθε παλίντονα Θήβας
5 τόξα καὶ λόγχας ῥόπαλόν τε τινάσσων,
παῖς Διός· οἳ τότ' ἀολλεῖς
ἴσαν ἐς μέσον ἱέμενοι λεχέων· μόνα δ'
εὔλεκτρος ἐν μέσῳ Κύπρις ῥαβδονόμει ξυνοῦσα. 515

ἐπ. τότ' ἦν χερός, ἦν δὲ τόξων πάταγος,
ταυρείων τ' ἀνάμιγδα κεράτων·
ἦν δ' ἀμφίπλεκτοι 520

κλίμακες, ἣν δὲ μετώπων ὀλόεντα
πλήγματα καὶ στόνος ἀμφοῖν.
ἁ δ' εὐῶπις ἁβρὰ
τηλαυγεῖ παρ' ὄχθῳ
ἧστο, τὸν ὃν προσμένουσ' ἀκοίταν. 525
ἐγὼ δὲ μάτηρ μὲν οἷα φράζω.
τὸ δ' ἀμφινείκητον ὄμμα νύμφας
*ἐλεινὸν ἀμμένει·
κἀπὸ ματρὸς ἄφαρ βέβακεν,
ὥστε πόρτις ἐρήμα. 530

ΔΗ. ἧμος, φίλαι, κατ' οἶκον ὁ ξένος θροεῖ
ταῖς αἰχμαλώτοις παισὶν ὡς ἐπ' ἐξόδῳ,
τῆμος θυραῖος ἦλθον ὡς ὑμᾶς λάθρα,
τὰ μὲν φράσουσα χερσὶν ἀτεχνησάμην,
τὰ δ' οἷα πάσχω συγκατοικτιουμένη. 535
κόρην γάρ, οἶμαι δ' οὐκέτ', ἀλλ' ἐζευγμένην,
παρεισδέδεγμαι, φόρτον ὥστε ναυτίλος,
λωβητὸν ἐμπόλημα τῆς ἐμῆς φρενός.
καὶ νῦν δύ' οὖσαι μίμνομεν μιᾶς ὑπὸ
χλαίνης ὑπαγκάλισμα. τοιάδ' Ἡρακλῆς, 540
ὁ πιστὸς ἡμῖν κἀγαθὸς καλούμενος,
οἰκούρι' ἀντέπεμψε τοῦ μακροῦ χρόνου.
ἐγὼ δὲ θυμοῦσθαι μὲν οὐκ ἐπίσταμαι
νοσοῦντι κείνῳ πολλὰ τῇδε τῇ νόσῳ,
τὸ δ' αὖ ξυνοικεῖν τῇδ' ὁμοῦ τίς ἂν γυνὴ 545
δύναιτο, κοινωνοῦσα τῶν αὐτῶν γάμων;
ὁρῶ γὰρ ἥβην τὴν μὲν ἕρπουσαν πρόσω,
τὴν δὲ φθίνουσαν· ὧν ἀφαρπάζειν φιλεῖ
ὀφθαλμὸς ἄνθος, τῶν δ' ὑπεκτρέπει πόδα.
ταῦτ' οὖν φοβοῦμαι, μὴ πόσις μὲν Ἡρακλῆς 550
ἐμὸς καλῆται, τῆς νεωτέρας δ' ἀνήρ.
ἀλλ' οὐ γάρ, ὥσπερ εἶπον, ὀργαίνειν καλὸν
γυναῖκα νοῦν ἔχουσαν· ᾗ δ' ἔχω, φίλαι,
λυτήριον †λύπημα, τῇδ' ὑμῖν φράσω.

ἦν μοι παλαιὸν δῶρον ἀρχαίου ποτὲ
θηρός, λέβητι χαλκέῳ κεκρυμμένον,
ὃ παῖς ἔτ' οὖσα τοῦ δασυστέρνου παρὰ
Νέσσου φθίνοντος ἐκ φόνων ἀνειλόμην,
ὃς τὸν βαθύρρουν ποταμὸν Εὔηνον βροτοὺς
μισθοῦ 'πόρευε χερσίν, οὔτε πομπίμοις
κώπαις ἐρέσσων οὔτε λαίφεσιν νεώς.
ὃς κἀμέ, τὸν πατρῷον ἡνίκα στόλον
ξὺν Ἡρακλεῖ τὸ πρῶτον εὖνις ἑσπόμην,
φέρων ἐπ' ὤμοις, ἡνίκ' * ἦ 'ν μέσῳ πόρῳ,
ψαύει ματαίαις χερσίν· ἐκ δ' ἤϋσ' ἐγώ,
χὠ Ζηνὸς εὐθὺς παῖς ἐπιστρέψας χεροῖν
ἧκεν κομήτην ἰόν· ἐς δὲ πλεύμονας
στέρνων διερροίζησεν. ἐκθνήσκων δ' ὁ θὴρ
τοσοῦτον εἶπε, παῖ γέροντος Οἰνέως,
τοσόνδ' ὀνήσει τῶν ἐμῶν, ἐὰν πίθῃ,
πορθμῶν, ὁθούνεχ' ὑστάτην σ' ἔπεμψ' ἐγώ·
ἐὰν γὰρ ἀμφίθρεπτον αἷμα τῶν ἐμῶν
σφαγῶν ἐνέγκῃ χερσίν, ᾗ μελαγχόλους
ἔβαψεν ἰοὺς θρέμμα Λερναίας ὕδρας,
ἔσται φρενός σοι τοῦτο κηλητήριον
τῆς Ἡρακλείας, ὥστε μήτιν' εἰσιδὼν
στέρξει γυναῖκα κεῖνος ἀντὶ σοῦ πλέον.
τοῦτ' ἐννοήσασ', ὦ φίλαι, δόμοις γὰρ ἦν
κείνου θανόντος ἐγκεκλειμένον καλῶς,
χιτῶνα τόνδ' ἔβαψα, προσβαλοῦσ' ὅσα
ζῶν κεῖνος εἶπε· καὶ πεπείρανται τάδε.
κακὰς δὲ τόλμας μήτ' ἐπισταίμην ἐγὼ
μήτ' ἐκμάθοιμι, τάς τε τολμώσας στυγῶ.
φίλτροις δ' ἐάν πως τήνδ' ὑπερβαλώμεθα
τὴν παῖδα καὶ θέλκτροισι τοῖς ἐφ' Ἡρακλεῖ,
μεμηχάνηται τοὔργον, εἴ τι μὴ δοκῶ
πράσσειν μάταιον· εἰ δὲ μή, πεπαύσομαι.

ΧΟ. ἀλλ' εἴ τις ἐστὶ πίστις ἐν τοῖς δρωμένοις,

δοκεῖς παρ' ἡμῖν οὐ βεβουλεῦσθαι κακῶς.
ΔΗ. οὕτως ἔχει γ' ἡ πίστις, ὡς τὸ μὲν δοκεῖν 590
ἔνεστι, πεῖρᾳ δ' οὐ προσωμίλησά πω.
ΧΟ. ἀλλ' εἰδέναι χρὴ δρῶσαν, ὡς οὐδ' εἰ δοκεῖς
ἔχειν, ἔχοις ἂν γνῶμα, μὴ πειρωμένη.
ΔΗ. ἀλλ' αὐτίκ' εἰσόμεσθα· τόνδε γὰρ βλέπω
θυραῖον ἤδη· διὰ τάχους δ' ἐλεύσεται. 595
μόνον παρ' ὑμῶν εὖ στεγοίμεθ'· ὡς σκότῳ
κἂν αἰσχρὰ πράσσῃς, οὔποτ' αἰσχύνῃ πεσεῖ.
ΛΙ. τί χρὴ ποιεῖν; σήμαινε, τέκνον Οἰνέως,
ὡς ἐσμὲν ἤδη τῷ μακρῷ χρόνῳ βραδεῖς.
ΔΗ. ἀλλ' αὐτὰ δή σοι ταῦτα καὶ πράσσω, Λίχα, 600
ἕως σὺ ταῖς ἔσωθεν ἠγορῶ ξέναις,
ὅπως φέρῃς μοι τόνδε γ' εὐϋφῆ πέπλον,
δώρημ' ἐκείνῳ τἀνδρὶ τῆς ἐμῆς χερός.
διδοὺς δὲ τόνδε φράζ' ὅπως μηδεὶς βροτῶν
κείνου πάροιθεν ἀμφιδύσεται χροΐ, 605
μηδ' ὄψεταί νιν μήτε φέγγος ἡλίου
μήθ' ἕρκος ἱερὸν μήτ' ἐφέστιον σέλας,
πρὶν κεῖνος αὐτὸν *φανερὸν ἐμφανὴς σταθεὶς
δείξῃ θεοῖσιν ἡμέρᾳ ταυροσφάγῳ.
οὕτω γὰρ ηὔγμην, εἴ ποτ' αὐτὸν ἐς δόμους 610
ἴδοιμι σωθέντ' ἢ κλύοιμι πανδίκως,
στελεῖν χιτῶνι τῷδε, καὶ φανεῖν θεοῖς
θυτῆρα καινῷ καινὸν ἐν πεπλώματι.
καὶ τῶνδ' ἀποίσεις σῆμ', ὃ κεῖνος εὐμαθὲς
σφραγῖδος ἕρκει τῷδ' ἐπ' ὄμμα θήσεται. 615
ἀλλ' ἕρπε, καὶ φύλασσε πρῶτα μὲν νόμον,
τὸ μὴ 'πιθυμεῖν πομπὸς ὢν περισσὰ δρᾶν·
ἔπειθ' ὅπως ἂν ἡ χάρις κείνου τέ σοι
κἀμοῦ ξυνελθοῦσ' ἐξ ἁπλῆς διπλῆ φανῇ.
ΛΙ. ἀλλ' εἴπερ Ἑρμοῦ τήνδε πομπεύω τέχνην 620
βέβαιον, οὔ τι μὴ σφαλῶ γ' ἐν σοί ποτε,
τὸ μὴ οὐ τόδ' ἄγγος ὡς ἔχει δεῖξαι φέρων,

λόγων τε πίστιν ὧν ἔχεις ἐφαρμόσαι.
ΔΗ. στείχοις ἂν ἤδη. καὶ γὰρ ἐξεπίστασαι
τά γ' ἐν δόμοισιν ὡς ἔχοντα τυγχάνει. 625
ΛΙ. ἐπίσταμαί τε καὶ φράσω σεσωσμένα
ΔΗ. ἀλλ' οἶσθα μὲν δὴ καὶ τὰ τῆς ξένης ὁρῶν
προσδέγματ', αὐτὴν θ' ὡς ἐδεξάμην φίλως.
ΛΙ. ὥστ' ἐκπλαγῆναι τοὐμὸν ἡδονῇ κέαρ.
ΔΗ. τί δῆτ' ἂν ἄλλο γ' ἐννέποις; δέδοικα γὰρ 630
μὴ πρῷ λέγοις ἂν τὸν πόθον τὸν ἐξ ἐμοῦ,
πρὶν εἰδέναι τἀκεῖθεν εἰ ποθούμεθα.
ΧΟ. στρ.α'. ὦ ναύλοχα καὶ πετραῖα
θερμὰ λουτρὰ καὶ πάγους
Οἴτας παραναιετάοντες, οἵ τε μέσσαν 635
Μηλίδα πὰρ λίμναν
5 χρυσαλακάτου τ' ἀκτὰν κόρας,
ἔνθ' Ἑλλάνων ἀγοραὶ
Πυλάτιδες *κλέονται
ἀντ.α'. ὁ καλλιβόας τάχ' ὑμῖν 640
αὐλὸς οὐκ ἀναρσίαν
ἰάχων καναχὰν ἐπάνεισιν, ἀλλὰ θείας
ἀντίλυρον μούσας.
5 ὁ γὰρ Διὸς Ἀλκμήνας *κόρος
σεῦται πάσας ἀρετᾶς 645
λάφυρ' ἔχων ἐπ' οἴκους·
στρ.β'. ὃν ἀπόπτολιν εἴχομεν, πάντα
δυοκαιδεκάμηνον ἀμμένουσαι
χρόνον, πελάγιον, ἴδριες οὐδέν·
ἁ δέ οἱ φίλα δάμαρ 650
5 *τάλαιναν δυστάλαινα καρδίαν
πάγκλαυτος αἰὲν ὤλλυτο·
νῦν δ' Ἄρης οἰστρηθεὶς
ἐξελυσ' ἐπίπονον ἁμέραν. 655
ἀντ.β'. ἀφίκοιτ' ἀφίκοιτο· μὴ σταίη
πολύκωπον ὄχημα ναὸς αὐτῷ, 655

πρὶν τάνδε πρὸς πόλιν ἀνύσειε,
νασιῶτιν ἑστίαν
ἀμείψας, ἔνθα κλῄζεται θυτήρ·
ὅθεν μόλοι πανάμερος, 660
τᾶς πειθοῦς παγχρίστῳ
συγκραθεὶς ἐπὶ προφάσει θηρός.
ΔΗ γυναῖκες, ὡς δέδοικα μὴ περαιτέρω
πεπραγμέν' ᾖ μοι πάνθ' ὅσ' ἀρτίως ἔδρων.
ΧΟ. τί δ' ἔστι, Δῃάνειρα, τέκνον Οἰνέως; 665
ΔΗ. οὐκ οἶδ'· ἀθυμῶ δ', εἰ φανήσομαι τάχα
κακὸν μέγ' ἐκπράξασ' ἀπ' ἐλπίδος καλῆς.
ΧΟ. οὐ δή τι τῶν σῶν Ἡρακλεῖ δωρημάτων;
ΔΗ. μάλιστά γ'· ὥστε μήποτ' ἂν προθυμίαν
ἄδηλον ἔργου τῷ παραινέσαι λαβεῖν. 670
ΧΟ. δίδαξον, εἰ διδακτόν, ἐξ ὅτου φοβεῖ.
ΔΗ. τοιοῦτον ἐκβέβηκεν, οἷον, ἢν φράσω,
γυναῖκες, ὑμῖν θαῦμ' ἀνέλπιστον μαθεῖν.
ᾧ γὰρ τὸν ἐνδυτῆρα πέπλον ἀρτίως
ἔχριον, ἀργῆτ' οἰὸς εὐείρῳ πόκῳ, 675
τοῦτ' ἠφάνισται, διάβορον πρὸς οὐδενὸς
τῶν ἔνδον, ἀλλ' ἐδεστὸν ἐξ αὑτοῦ φθίνει
καὶ ψῇ κατ' ἄκρας σπιλάδος. ὡς δ' εἰδῇς ἅπαν,
ᾗ τοῦτ' ἐπράχθη, μείζον' ἐκτενῶ λόγον.
ἐγὼ γὰρ ὢν ὁ θήρ με Κένταυρος, πονῶν 680
πλευρὰν πικρᾷ γλωχῖνι, προὐδιδάξατο,
παρῆκα θεσμῶν οὐδέν, ἀλλ' ἐσωζόμην,
χαλκῆς ὅπως δύσνιπτον ἐκ δέλτου γραφήν.
καί μοι τάδ' ἦν πρόρρητα, καὶ τοιαῦτ' ἔδρων·
τὸ φάρμακον τοῦτ' ἄπυρον ἀκτῖνός τ' ἀεὶ 685
θερμῆς ἄθικτον ἐν μυχοῖς σώζειν ἐμέ,
ἕως ἂν ἀρτίχριστον ἁρμόσαιμί που.
κἄδρων τοιαῦτα. νῦν δ', ὅτ' ἦν ἐργαστέον,
ἔχρισα μὲν κατ' οἶκον ἐν δόμοις κρυφῇ
μαλλῷ, σπάσασα κτησίου βοτοῦ λάχνην, 690

κἄθηκα συμπτύξασ' ἀλαμπὲς ἡλίου
κοίλῳ ζυγάστρῳ δῶρον, ὥσπερ εἴδετε.
εἴσω δ' ἀποστείχουσα δέρκομαι φάτιν
ἄφραστον, ἀξύμβλητον ἀνθρώπῳ μαθεῖν.
τὸ γὰρ κάταγμα τυγχάνω ῥίψασά πως
τῆς οἰός, ᾧ προὔχριον, ἐς μέσην φλόγα,
ἀκτῖν' ἐς ἡλιῶτιν· ὡς δ' ἐθάλπετο,
ῥεῖ πᾶν ἄδηλον καὶ κατέψηκται χθονί,
μορφῇ μάλιστ' εἰκαστὸν ὥστε πρίονος
ἐκβρώματ' ἂν βλέψειας ἐν τομῇ ξύλου.
τοιόνδε κεῖται προπετές. ἐκ δὲ γῆς, ὅθεν
προὔκειτ', ἀναζέουσι θρομβώδεις ἀφροί,
γλαυκῆς ὀπώρας ὥστε πίονος ποτοῦ
χυθέντος εἰς γῆν Βακχίας ἀπ' ἀμπέλου.
ὥστ' οὐκ ἔχω τάλαινα ποῖ γνώμης πέσω·
ὁρῶ δέ μ' ἔργον δεινὸν ἐξειργασμένην.
πόθεν γὰρ ἄν ποτ' ἀντὶ τοῦ θνήσκων ὁ θὴρ
ἐμοὶ παρέσχ' εὔνοιαν, ἧς ἔθνησχ' ὕπερ;
οὐκ ἔστιν, ἀλλὰ τὸν βαλόντ' ἀποφθίσαι
χρῄζων ἔθελγέ μ'· ὧν ἐγὼ μεθύστερον,
ὅτ' οὐκέτ' ἀρκεῖ, τὴν μάθησιν ἄρνυμαι.
μόνη γὰρ αὐτόν, εἴ τι μὴ ψευσθήσομαι
γνώμης, ἐγὼ δύστηνος ἐξαποφθερῶ·
τὸν γὰρ βαλόντ' ἄτρακτον οἶδα καὶ θεὸν
Χείρωνα πημήναντα, χὥσπερ ἂν θίγῃ,
φθείρει τὰ πάντα κνώδαλ'· ἐκ δὲ τοῦδ' ὅδε
σφαγῶν διελθὼν ἰὸς αἵματος μέλας
πῶς οὐκ ὀλεῖ καὶ τόνδε; δόξῃ γοῦν ἐμῇ.
καίτοι δέδοκται, κεῖνος εἰ σφαλήσεται,
ταύτῃ σὺν ὁρμῇ κἀμὲ συνθανεῖν ἅμα.
ζῆν γὰρ κακῶς κλύουσαν οὐκ ἀνασχετόν,
ἥτις προτιμᾷ μὴ κακὴ πεφυκέναι.

ΧΟ. ταρβεῖν μὲν ἔργα δείν' ἀναγκαίως ἔχει,
τὴν δ' ἐλπίδ' οὐ χρὴ τῆς τύχης κρίνειν πάρος.

ΔΗ. οὐκ ἔστιν ἐν τοῖς μὴ καλοῖς βουλεύμασιν 725
οὐδ' ἐλπίς, ἥτις καὶ θράσος τι προξενεῖ.
ΧΟ. ἀλλ' ἀμφὶ τοῖς σφαλεῖσι μὴ 'ξ ἑκουσίας
ὀργὴ πέπειρα, τῆς σε τυγχάνειν πρέπει.
ΔΗ. τοιαῦτα δ' ἂν λέξειεν οὐχ ὁ τοῦ κακοῦ
κοινωνός, ἀλλ' ᾧ μηδέν ἐστ' *οἴκοι βαρύ. 730
ΧΟ. σιγᾶν ἂν ἁρμόζοι σε τὸν πλείω λόγον,
εἰ μή τι λέξεις παιδὶ τῷ σαυτῆς· ἐπεὶ
πάρεστι, μαστὴρ πατρὸς ὃς πρὶν ᾤχετο.

ΥΛΛΟΣ.

ὦ μῆτερ, ὡς ἂν ἐκ τριῶν σ' ἓν εἱλόμην,
ἢ μηκέτ' εἶναι ζῶσαν, ἢ σεσωσμένην 735
ἄλλου κεκλῆσθαι μητέρ', ἢ λῴους φρένας
τῶν νῦν παρουσῶν τῶνδ' ἀμείψασθαί ποθεν.
ΔΗ. τί δ' ἐστίν, ὦ παῖ, πρός γ' ἐμοῦ στυγούμενον;
ΥΛ. τὸν ἄνδρα τὸν σὸν ἴσθι, τὸν δ' ἐμὸν λέγω
πατέρα, κατακτείνασα τῇδ' ἐν ἡμέρᾳ. 740
ΔΗ. οἴμοι, τίν' ἐξήνεγκας, ὦ τέκνον, λόγον;
ΥΛ. ὃν οὐχ οἷόν τε μὴ τελεσθῆναι· τὸ γὰρ
φανθὲν τίς ἂν δύναιτ' ἂν ἀγένητον ποιεῖν;
ΔΗ. πῶς εἶπας, ὦ παῖ; τοῦ παρ' ἀνθρώπων μαθὼν
ἄζηλον οὕτως ἔργον εἰργάσθαι με φῄς; 745
ΥΛ. αὐτὸς βαρεῖαν ξύμφορὰν ἐν ὄμμασιν
πατρὸς δεδορκὼς κοὐ κατὰ γλῶσσαν κλύων.
ΔΗ. ποῦ δ' ἐμπελάζεις τἀνδρὶ καὶ παρίστασαι;
ΥΛ. εἰ χρὴ μαθεῖν σε, πάντα δὴ φωνεῖν χρεών.
ὅθ' εἶρπε κλεινὴν Εὐρύτου πέρσας πόλιν, 750
νίκης ἄγων τροπαῖα κἀκροθίνια,
ἀκτή τις ἀμφίκλυστος Εὐβοίας ἄκρον
Κήναιόν ἐστιν, ἔνθα πατρῴῳ Διὶ
βωμοὺς ὁρίζει τεμενίαν τε φυλλάδα·
οὗ νιν τὰ πρῶτ' ἐσεῖδον ἄσμενος πόθῳ. 755
μέλλοντι δ' αὐτῷ πολυθύτους τεύχειν σφαγὰς
κῆρυξ ἀπ' οἴκων ἵκετ' οἰκεῖος Λίχας,

τὸ σὸν φέρων δώρημα, θανάσιμον πέπλον·
ὃν κεῖνος ἐνδύς, ὡς σὺ προὐξεφίεσο,
ταυροκτονεῖ μὲν δώδεκ' ἐντελεῖς ἔχων 760
λείας ἀπαρχὴν βοῦς· ἀτὰρ τὰ πάνθ' ὁμοῦ
ἑκατὸν προσῆγε συμμιγῆ βοσκήματα.
καὶ πρῶτα μὲν δείλαιος ἵλεῳ φρενὶ
κόσμῳ τε χαίρων καὶ στολῇ κατηύχετο·
ὅπως δὲ σεμνῶν ὀργίων ἐδαίετο 765
φλὸξ αἱματηρὰ κἀπὸ πιείρας δρυός,
ἱδρὼς ἀνῄει χρωτί, καὶ προσπτύσσεται
πλευραῖσιν ἀρτίκολλος, ὥστε τέκτονος,
χιτὼν ἅπαν κατ' ἄρθρον· ἦλθε δ' ὀστέων
ἀδαγμὸς ἀντίσπαστος· εἶτα φοινίας 770
ἐχθρᾶς ἐχίδνης ἰὸς ὡς ἐδαίνυτο.
ἐνταῦθα δὴ 'βόησε τὸν δυσδαίμονα
Λίχαν, τὸν οὐδὲν αἴτιον τοῦ σοῦ κακοῦ,
ποίαις ἐνέγκοι τόνδε μηχαναῖς πέπλον·
ὁ δ' οὐδὲν εἰδὼς δύσμορος τὸ σὸν μόνης 775
δώρημ' ἔλεξεν, ὥσπερ ἦν ἐσταλμένον.
κἀκεῖνος ὡς ἤκουσε καὶ διώδυνος
σπαραγμὸς αὐτοῦ πλευμόνων ἀνθήψατο,
μάρψας ποδός νιν, ἄρθρον ᾗ λυγίζεται,
ῥιπτεῖ πρὸς ἀμφίκλυστον ἐκ πόντου πέτραν· 780
κόμης δὲ λευκὸν μυελὸν ἐκραίνει, μέσου
κρατὸς διασπαρέντος αἱματός θ' ὁμοῦ.
ἅπας δ' ἀνευφήμησεν οἰμωγῇ λεώς,
τοῦ μὲν νοσοῦντος, τοῦ δὲ διαπεπραγμένου·
κοὐδεὶς ἐτόλμα τἀνδρὸς ἀντίον μολεῖν. 785
ἐσπᾶτο γὰρ πέδονδε καὶ μετάρσιος,
βοῶν, ἰύζων· ἀμφὶ δ' ἐκτύπουν πέτραι,
Λοκρῶν ὄρειοι πρῶνες Εὐβοίας τ' ἄκραι.
ἐπεὶ δ' ἀπεῖπε, πολλὰ μὲν τάλας χθονὶ
ῥίπτων ἑαυτόν, πολλὰ δ' οἰμωγῇ βοῶν, 790
τὸ δυσπάρευνον λέκτρον ἐνδατούμενος

σοῦ τῆς ταλαίνης, καὶ τὸν Οἰνέως γάμον
οἷον κατακτήσαιτο λυμαντὴν βίου,
τότ' ἐκ προσέδρου λιγνύος διάστροφον
ὀφθαλμὸν ἄρας εἶδέ μ' ἐν πολλῷ στρατῷ 795
δακρυρροοῦντα, καί με προσβλέψας καλεῖ,
ὦ παῖ, πρόσελθε, μὴ φύγῃς τοὐμὸν κακόν,
μηδ' εἴ σε χρὴ θανόντι συνθανεῖν ἐμοί·
ἀλλ' ἆρον ἔξω, καὶ μάλιστα μέν μεθὲς
ἐνταῦθ' ὅπου με μή τις ὄψεται βροτῶν· 800
εἰ δ' οἶκτον ἴσχεις, ἀλλά μ' ἔκ γε τῆσδε γῆς
πόρθμευσον ὡς τάχιστα, μηδ' αὐτοῦ θάνω.
τοσαῦτ' ἐπισκήψαντος, ἐν μέσῳ σκάφει
θέντες σφε πρὸς γῆν τήνδ' ἐκέλσαμεν μόλις
βρυχώμενον σπασμοῖσι. καί νιν αὐτίκα 805
ἢ ζῶντ' ἐσόψεσθ', ἢ τεθνηκότ' ἀρτίως.
τοιαῦτα, μῆτερ, πατρὶ βουλεύσασ' ἐμῷ
καὶ δρῶσ' ἐλήφθης, ὧν σε ποίνιμος Δίκη
τίσαιτ' Ἐρινύς τ'· εἰ θέμις δ', ἐπεύχομαι·
θέμις δ', ἐπεί μοι τὴν θέμιν σὺ προὔβαλες, 810
πάντων ἄριστον ἄνδρα τῶν ἐπὶ χθονὶ
κτείνασ', ὁποῖον ἄλλον οὐκ ὄψει ποτέ.

ΧΟ. τί σῖγ' ἀφέρπεις; οὐ κάτοισθ' ὁθούνεκα
ξυνηγορεῖς σιγῶσα τῷ κατηγόρῳ;

ΥΛ. ἐᾶτ' ἀφέρπειν. οὖρος ὀφθαλμῶν ἐμῶν 815
αὐτῇ γένοιτ' ἄπωθεν ἑρπούσῃ καλός.
ὄγκον γὰρ ἄλλως ὀνόματος τί δεῖ τρέφειν
μητρῷον, ἥτις μηδὲν ὡς τεκοῦσα δρᾷ;
ἀλλ' ἑρπέτω χαίρουσα· τὴν δὲ τέρψιν ἣν
τῷμῷ δίδωσι πατρί, τήνδ' αὐτὴ λάβοι. 820

ΧΟ. στρ.α'. ἴδ' οἷον, ὦ παῖδες, προσέμιξεν ἄφαρ
τοὔπος τὸ θεοπρόπον ἡμῖν
τᾶς παλαιφάτου προνοίας,
*ἃ τ' ἔλακεν, ὁπότε τελεόμηνος ἐκφέροι
5 δωδέκατος ἄροτος, ἀναδοχὰν τελεῖν πόνων 825

τῷ Διὸς αὐτόπαιδι· καὶ τάδ' ὀρθῶς
ἔμπεδα κατουρίζει.
πῶς γὰρ ἂν ὁ μὴ λεύσσων
ἔτι ποτ' ἔτ' ἐπίπονόν *γ' ἔχοι θανὼν λατρείαν; 830
ἀντ.α'. εἰ γάρ σφε Κενταύρου φονίᾳ νεφέλᾳ
χρίει δολοποιὸς ἀνάγκα
πλευρὰ προστακέντος ἰοῦ,
ὃν τέκετο θάνατος, ἔτεκε δ' αἰόλος δράκων,
5 πῶς ὅδ' ἂν ἀέλιον ἕτερον ἢ τανῦν ἴδοι, 835
δεινοτάτῳ μὲν ὕδρας προστετακὼς
φάσματι, μελαγχαίτα τ'
ἄμμιγά νιν αἰκίζει
*ὑποφόνια δολόμυθα κέντρ' ἐπιζέσαντα. 840
στρ.β'. ὧν ἅδ' ἁ τλάμων ἄοκνον
μεγάλαν προσορῶσα δόμοις βλάβαν
νέων ἀϊσσόντων γάμων τὰ μὲν οὔτι
προσέβαλεν, τὰ δ' ἀπ' ἀλλόθρου
5 γνώμας μολόντ' †ὀλεθρίαισι συναλλαγαῖς 845
ἦ που ὀλοὰ στένει,
ἦ που ἀδινῶν χλωρὰν
τέγγει δακρύων ἄχναν. 850
ἁ δ' ἐρχομένα μοῖρα προφαίνει δολίαν καὶ μεγάλαν ἄταν.
αντ.β'. ἔρρωγεν παγὰ δακρύων,
κέχυται νόσος, ὦ πόποι, οἷον *οὐκ
ἀναρσίων *Ἡρακλέους ἀγακλειτὸν
*ἐπέμολε πάθος οἰκτίσαι. 855
5 †ἰὼ κελαινὰ λόγχα προμάχου δορός†,
ἃ τότε θοὰν νύμφαν
ἄγαγες ἀπ' αἰπεινᾶς
τάνδ' Οἰχαλίας αἰχμᾷ· 859
ἁ δ' ἀμφίπολος Κύπρις ἄναυδος φανερὰ τῶνδ' ἐφάνη πράκτωρ.
ΗΜ.α'. πότερον ἐγὼ μάταιος, ἢ κλύω τινὸς
οἴκτου δι' οἴκων ἀρτίως ὁρμωμένου·
τί φημι· 865

ΗΜ. ἠχεῖ τις οὐκ ἄσημον, ἀλλὰ δυστυχῆ
κωκυτὸν εἴσω, καί τι καινίζει στέγη.
ΧΟ. ξύνες δὲ
τήνδ' ὡς ἀήθης καὶ συνωφρυωμένη
χωρεῖ πρὸς ἡμᾶς γραῖα σημαίνουσά τι. 870

ΤΡΟΦΟΣ.

ὦ παῖδες, ὡς ἄρ' ἡμὶν οὐ σμικρῶν κακῶν
ἦρξεν τὸ δῶρον Ἡρακλεῖ τὸ πόμπιμον.
ΧΟ. τί δ', ὦ γεραιά, καινοποιηθὲν λέγεις;
ΤΡ. βέβηκε Δηάνειρα τὴν πανυστάτην
ὁδῶν ἁπασῶν ἐξ ἀκινήτου ποδός. 875
ΧΟ. οὐ δή ποθ' ὡς θανοῦσα;
ΤΡ. πάντ' ἀκήκοας.
ΧΟ. τέθνηκεν ἡ τάλαινα;
ΤΡ. δεύτερον κλύεις.
ΧΟ. τάλαιν' ὀλεθρία, τίνι τρόπῳ θανεῖν σφε φῄς;
ΤΡ. σχετλιώτατα † πρός γε πρᾶξιν.
ΧΟ. εἰπὲ τῷ μόρῳ,
γύναι, ξυντρέχει. 880
ΤΡ. αὐτὴν διηΐστωσε.
ΧΟ. τίς θυμός,—ἢ τίνες νόσοι—
τάνδ' αἰχμὰν βέλεος κακοῦ
ξυνεῖλε; πῶς ἐμήσατο
πρὸς θανάτῳ θάνατον 885
ἀνύσασα μόνα;
ΤΡ. στονόεντος ἐν τομᾷ σιδάρου.
ΧΟ. ἐπεῖδες, ὦ ματαία, τάνδ' ὕβριν:
ΤΡ. ἐπεῖδον, ὡς δὴ πλησία παραστάτις.
ΧΟ. τίς ἦν; πῶς; φέρ' εἰπέ. 890
ΤΡ. αὐτὴ πρὸς αὐτῆς χειροποιεῖται τάδε.
ΧΟ. τί φωνεῖς;
ΤΡ. σαφηνῆ.
ΧΟ. ἔτεκεν ἔτεκεν μεγάλαν
ἁ νέορτος ἅδε νύμφα

δόμοισι τοῖσδ' Ἐρινύν. 895

ΤΡ. ἄγαν γε· μᾶλλον δ', εἰ παροῦσα πλησία
ἔλευσσες οἷ' ἔδρασε, κάρτ' ἂν ᾤκτισας.

ΧΟ. καὶ ταῦτ' ἔτλη †τις χεὶρ γυναικεία κτίσαι;

ΤΡ. δεινῶς γε· πεύσει δ', ὥστε μαρτυρεῖν ἐμοί.
ἐπεὶ παρῆλθε δωμάτων εἴσω μόνη, 900
καὶ παῖδ' ἐν αὐλαῖς εἶδε κοῖλα δέμνια
στορνύνθ', ὅπως ἄψορρον ἀντῴη πατρί,
κρύψασ' ἑαυτὴν ἔνθα μή τις εἰσίδοι,
βρυχᾶτο μὲν βωμοῖσι προσπίπτουσ' ὅτι
γένοιτ' ἐρήμη, κλαῖε δ' ὀργάνων ὅτου 905
ψαύσειεν οἷς ἐχρῆτο δειλαία πάρος·
ἄλλῃ δὲ κἄλλῃ δωμάτων στρωφωμένη,
εἴ του φίλων βλέψειεν οἰκετῶν δέμας,
ἔκλαιεν ἡ δύστηνος εἰσορωμένη,
αὐτὴ τὸν αὑτῆς δαίμον' ἀνακαλουμένη 910
καὶ τὰς ἄπαιδας ἐς τὸ λοιπὸν οὐσίας.
ἐπεὶ δὲ τῶνδ' ἔληξεν, ἐξαίφνης σφ' ὁρῶ
τὸν Ἡράκλειον θάλαμον εἰσορμωμένην.
κἀγὼ λαθραῖον ὄμμ' ἐπεσκιασμένη
φρούρουν· ὁρῶ δὲ τὴν γυναῖκα δεμνίοις 915
τοῖς Ἡρακλείοις στρωτὰ βάλλουσαν φάρη.
ὅπως δ' ἐτέλεσε τοῦτ', ἐπενθοροῦσ' ἄνω
καθέζετ' ἐν μέσοισιν εὐναστηρίοις,
καὶ δακρύων ῥήξασα θερμὰ νάματα
ἔλεξεν, ὦ λέχη τε καὶ νυμφεῖ' ἐμά, 920
τὸ λοιπὸν ἤδη χαίρεθ', ὡς ἔμ' οὔποτε
δέξεσθ' ἔτ' ἐν κοίταισι ταῖσδ' εὐνήτριαν.
τοσαῦτα φωνήσασα, συντόνῳ χερὶ
λύει τὸν αὑτῆς πέπλον, ᾧ χρυσήλατος
προὔκειτο μαστῶν περονίς, ἐκ δ' ἐλώπισεν 925
πλευρὰν ἅπασαν ὠλένην τ' εὐώνυμον.
κἀγὼ δρομαία βᾶσ', ὅσονπερ ἔσθενον,
τῷ παιδὶ φράζω τῆς τεχνωμένης τάδε.

κἀν ᾧ τὸ κεῖσε δεῦρό τ' ἐξορμώμεθα,
ὁρῶμεν αὐτὴν ἀμφιπλῆγι φασγάνῳ 930
πλευρὰν ὑφ' ἧπαρ καὶ φρένας πεπληγμένην.
ἰδὼν δ' ὁ παῖς ᾤμωξεν· ἔγνω γὰρ τάλας
τοὔργον κατ' ὀργὴν ὡς ἐφάψειεν τόδε,
ὄψ' ἐκδιδαχθεὶς τῶν κατ' οἶκον οὕνεκα
ἄκουσα πρὸς τοῦ θηρὸς ἔρξειεν τάδε. 935
κἀνταῦθ' ὁ παῖς δύστηνος οὔτ' ὀδυρμάτων
ἐλείπετ' οὐδέν, ἀμφί νιν γοώμενος,
οὔτ' ἀμφιπίπτων στόμασιν, ἀλλὰ πλευρόθεν
πλευρὰν παρεὶς ἔκειτο πόλλ' ἀναστένων,
ὥς νιν ματαίως αἰτίᾳ βάλοι κακῇ, 940
κλαίων ὁθούνεκ' ἐκ δυοῖν ἔσοιθ' ἅμα,
πατρός τ' ἐκείνης τ', ὠρφανισμένος βίου.
τοιαῦτα τἀνθάδ' ἐστίν. ὥστ' εἴ τις δύο
ἢ καὶ πλέους τις ἡμέρας λογίζεται,
μάταιός ἐστιν· οὐ γὰρ ἔσθ' ἥ γ' αὔριον, 945
πρὶν εὖ πάθῃ τις τὴν παροῦσαν ἡμέραν.

ΧΟ. Πότερ' *ἄρα πρότερ' ἐπιστένω, πότερα τέλεα περαιτέρω,
δύσκριτ' ἔμοιγε δυστάνῳ.
τάδε μὲν ἔχομεν ὁρᾶν δόμοις, τάδε δὲ μελόμεν' ἐπ' ἐλπίσιν· 950
κοινὰ δ' ἔχειν τε καὶ μέλλειν.

στρ. Εἴθ' ἀνεμόεσσά τις
γένοιτ' ἔπουρος ἑστιῶτις αὔρα,
ἥτις μ' ἀποικίσειεν ἐκ τόπων, ὅπως 955
τὸν *Ζηνὸς ἄλκιμον γόνον
5 μὴ ταρβαλέα θάνοιμι
μοῦνον εἰσιδοῦσ' ἄφαρ·
ἐπεὶ ἐν δυσαπαλλάκτοις ὀδύναις 960
χωρεῖν πρὸ δόμων λέγουσιν ἄσπετόν τι θαῦμα.

ἀντ. Ἀγχοῦ δ' ἄρα κοὐ μακρὰν
προὔκλαιον, ὀξύφωνος ὡς ἀηδών*.
ξένων γὰρ ἐξόμιλος ἥδε τις βάσις.
πᾶ δ' αὖ φορεῖ νιν; ὡς φίλου 965

5 προκηδομένα, βαρεῖαν
ἄψοφον φέρει βάσιν.
αἰαῖ, ὅδ' ἀναύδατος φέρεται.
τί χρή, θανόντα νιν, ἢ καθ' ὕπνον ὄντα κρῖναι; 970

ΥΛ. Ὤμοι ἐγὼ σοῦ,
*ὦ πάτερ, ὤμοι ἐγὼ σοῦ μέλεος.
τί πάθω; τί δὲ μήσομαι; οἴμοι.

ΠΡΕΣΒΥΣ.

στρ. σίγα, τέκνον, μὴ κινήσῃς
ἀγρίαν ὀδύνην πατρὸς ὠμόφρονος. 975
ζῇ γὰρ προπετής. ἀλλ' ἴσχε δακὼν
στόμα σόν.

ΥΛ. πῶς φῄς, *γέρον; ἦ ζῇ;

ΠΡ. *οὐ μὴ 'ξεγερεῖς τὸν ὕπνῳ κάτοχον
κἀκκινήσεις κἀναστήσεις
φοιτάδα δεινὴν 980
νόσον, ὦ τέκνον.

ΥΛ. ἀλλ' ἐπί μοι μελέῳ
βάρος ἄπλετον ἐμμέμονε φρήν.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

ἀντ. Ὦ Ζεῦ,
ποῖ γᾶς ἥκω; παρὰ τοῖσι βροτῶν
κεῖμαι πεπονημένος ἀλλήκτοις 985
ὀδύναις; οἴμοι ἐγὼ τλάμων·
ἡ δ' αὖ μιαρὰ βρύκει. φεῦ.

ΠΡ. ἆρ' ἐξῄδης, ὅσον ἦν κέρδος
σιγῇ κεύθειν, καὶ μὴ σκεδάσαι
τῷδ' ἀπὸ κρατὸς 990
βλεφάρων θ' ὕπνον;

ΥΛ. οὐ γὰρ ἔχω πῶς ἂν
στέρξαιμι κακὸν τόδε λεύσσων.

ΗΡ. Ὦ Κηναία κρηπὶς βωμῶν,
ἱερῶν οἵαν *οἴων ἐπί μοι 995
μελέῳ χάριν ἠνύσω· ὦ Ζεῦ,

οἵαν μ' ἄρ' ἔθου λώβαν, οἵαν·
ἣν μήποτ' ἐγὼ προσιδεῖν ὁ τάλας
ὤφελον ὄσσοις, τόδ' ἀκήλητον
μανίας ἄνθος καταδερχθῆναι.
τίς γὰρ ἀοιδός, τίς ὁ χειροτέχνης
ἰατορίας, ὃς τήνδ' ἄτην
χωρὶς Ζηνὸς κατακηλήσει;
θαῦμ' ἂν πόρρωθεν ἰδοίμην.
ἒ ἔ,
ἐᾶτέ μ', ἐᾶτέ με δύσμορον εὐνάσαι·
ἐᾶθ' *ὕστατον εὐνάσαι.
πᾶ μου ψαύεις; ποῖ κλίνεις;
ἀπολεῖς μ', ἀπολεῖς.
ἀνατέτροφας ὅ τι καὶ μύσῃ.
ἧπταί μου, τοτοτοῖ, ἥδ' αὖθ' ἕρπει. πόθεν ἔστ', ὦ
πάντων Ἑλλάνων ἀδικώτατοι ἀνέρες, οὓς δὴ
πολλὰ μὲν ἐν πόντῳ, κατά τε δρία πάντα καθαίρων,
ὠλεκόμαν ὁ τάλας, καὶ νῦν ἐπὶ τῷδε νοσοῦντι
οὐ πῦρ, οὐκ ἔγχος τις ὀνήσιμον οὐκ ἀποτρέψει;
ἒ ἔ,
οὐδ' ἀπαράξαι κρᾶτα βίου θέλει
μολὼν τοῦ στυγεροῦ; φεῦ φεῦ.

ΠΡ. Ὦ παῖ τοῦδ' ἀνδρός, τοὔργον τόδε μεῖζον ἀνήκει
ἢ κατ' ἐμὰν ῥώμαν· σὺ δὲ σύλλαβε. σοί τε γὰρ ὄμμα
ἔμπλεον ἢ δι' ἐμοῦ σώζειν.

ΥΛ. ψαύω μὲν ἔγωγε,
λαβίπονον δ' ὀδυνᾶν οὔτ' ἔνδοθεν οὔτε θύραθεν
ἔστι μοι ἐξανύσαι *βίοτον· τοιαῦτα νέμει Ζεύς.

ΗΡ. Ὦ παῖ, ποῦ ποτ εἶ;
τᾷδέ με τᾷδέ με πρόσλαβε κουφίσας.
ἒ ἔ, ἰὼ δαῖμον.
θρώσκει δ' αὖ, θρώσκει δειλαία
διολοῦσ' ἡμᾶς
ἀποτίβατος ἀγρία νόσος.

ἰὼ *ἰὼ Παλλάς, τόδε μ' αὖ λωβᾶται. ἰὼ παῖ,
*φύσαντ' οἰκτείρας, ἀνεπίφθονον εἴρυσον ἔγχος,
παῖσον ἐμᾶς ὑπὸ κλῆδος· ἄκουσ' δ' ἄχος, ᾧ μ' ἐχόλωσεν 1035
σὰ μάτηρ ἄθεος, *τὰν ὧδ' ἐπίδοιμι πεσοῦσαν
αὔτως, ὧδ' αὔτως, ὥς μ' ὤλεσεν. *ὦ γλυκὺς Ἅιδας, 1040
*ὦ Διὸς αὐθαίμων,
εὔνασον εὔνασόν *μ' ὠκυπέτᾳ μόρῳ
τὸν μέλεον φθίσας.

ΧΟ. κλύουσ' ἔφριξα τάσδε συμφοράς, φίλαι,
ἄνακτος, οἷας οἷος ὢν ἐλαύνεται. 1045

ΗΡ. ὦ πολλὰ δὴ καὶ θερμὰ *κοὐ λόγῳ κακὰ
καὶ χερσὶ καὶ νώτοισι μοχθήσας ἐγώ·
κοὔπω τοιοῦτον οὔτ' ἄκοιτις ἡ Διὸς
προὔθηκεν οὔθ' ὁ στυγνὸς Εὐρυσθεὺς ἐμοὶ
οἷον τόδ' ἡ δολῶπις Οἰνέως κόρη 1050
καθῆψεν ὤμοις τοῖς ἐμοῖς Ἐρινύων
ὑφαντὸν ἀμφίβληστρον, ᾧ διόλλυμαι.
πλευραῖσι γὰρ προσμαχθὲν ἐκ μὲν ἐσχάτας
βέβρωκε σάρκας, πνεύμονός τ' ἀρτηρίας
ῥοφεῖ ξυνοικοῦν· ἐκ δὲ χλωρὸν αἷμά μου 1055
πέπωκεν ἤδη, καὶ διέφθαρμαι δέμας
τὸ πᾶν, ἀφράστῳ τῇδε χειρωθεὶς πέδῃ.
κοὐ ταῦτα λόγχῃ πεδιάς, οὔθ' ὁ γηγενὴς
στρατὸς Γιγάντων, οὔτε θήρειος βία,
οὔθ' Ἑλλάς, οὔτ' ἄγλωσσος, οὔθ' ὅσην ἐγὼ 1060
γαῖαν καθαίρων ἱκόμην, ἔδρασέ πω·
γυνὴ δέ, θῆλυς οὖσα κοὐκ ἀνδρὸς φύσιν
μόνη με δὴ καθεῖλε φασγάνου δίχα.
ὦ παῖ, γενοῦ μοι παῖς ἐτήτυμος γεγώς,
καὶ μὴ τὸ μητρὸς ὄνομα πρεσβεύσῃς πλέον. 1065
δός μοι χεροῖν σαῖν αὐτὸς ἐξ οἴκου λαβὼν
ἐς χεῖρα τὴν τεκοῦσαν, ὡς εἰδῶ σάφα
εἰ τοὐμὸν ἀλγεῖς μᾶλλον ἢ κείνης ὁρῶν
λωβητὸν εἶδος ἐν δίκῃ κακούμενον.

ἴθ', ὦ τέκνον, τόλμησον· οἴκτειρόν τέ με 1070
πολλοῖσιν οἰκτρόν, ὅστις ὥστε παρθένος
βέβρυχα κλαίων· καὶ τόδ' οὐδ' ἂν εἷς ποτε
τόνδ' ἄνδρα φαίη πρόσθ' ἰδεῖν δεδρακότα,
ἀλλ' ἀστένακτος αἰὲν ἐσπόμην κακοῖς.
νῦν δ' ἐκ τοιούτου θῆλυς εὕρημαι τάλας. 1075
καὶ νῦν προσελθὼν στῆθι πλησίον πατρός,
σκέψαι δ' ὁποίας ταῦτα συμφορᾶς ὕπο
πέπονθα· δείξω γὰρ τάδ' ἐκ καλυμμάτων.
ἰδού, θεᾶσθε πάντες ἄθλιον δέμας,
ὁρᾶτε τὸν δύστηνον, ὡς οἰκτρῶς ἔχω. 1080
αἰαῖ, ὦ τάλας,
ἐ ἔ,
ἔθαλψεν ἄτης σπασμὸς ἀρτίως ὅδ' αὖ,
διῆξε πλευρῶν, οὐδ' ἀγύμναστόν μ' ἐᾶν
ἔοικεν ἡ τάλαινα διαβύρος νόσος.
ὦναξ Ἀΐδη, δέξαι μ', 1085
ὦ Διὸς ἀκτίς, παῖσον.
ἔνσεισον, ὦναξ, ἐγκατάσκηψον βέλος,
πάτερ, κεραυνοῦ. δαίνυται γὰρ αὖ πάλιν,
ἤνθηκεν, ἐξώρμηκεν. ὦ χέρες χέρες,
ὦ νῶτα καὶ στέρν', ὦ φίλοι βραχίονες, 1090
ὑμεῖς ἐκεῖνοι δὴ καθέσταθ', οἵ ποτε
Νεμέας ἔνοικον, βουκόλων ἀλάστορα,
λέοντ', ἄπλατον θρέμμα κἀπροσήγορον,
βίᾳ κατειργάσασθε, Λερναίαν θ' ὕδραν,
διφυῆ τ' ἄμικτον ἱπποβάμονα στρατὸν 1095
θηρῶν, ὑβριστήν, ἄνομον, *ὑπέροχον βίαν,
Ἐρυμάνθιόν τε θῆρα, τόν θ' ὑπὸ χθονὸς
Ἅιδου τρίκρανον σκύλακ', ἀπρόσμαχον τέρας,
δεινῆς Ἐχίδνης θρέμμα. τόν τε χρυσέων
δράκοντα μήλων φύλακ' ἐπ' ἐσχάτοις τόποις. 1100
ἄλλων τε μόχθων μυρίων ἐγευσάμην,
κοὐδεὶς τροπαῖ' ἔστησε τῶν ἐμῶν χερῶν.

νῦν δ' ὧδ' ἄναρθρος καὶ κατερρακωμένος
τυφλῆς ὑπ' ἄτης ἐκπεπόρθημαι τάλας,
ὁ τῆς ἀρίστης μητρὸς ὠνομασμένος, 1105
ὁ τοῦ κατ' ἄστρα Ζηνὸς αὐδηθεὶς γόνος.
ἀλλ' εὖ γέ τοι τόδ' ἴστε, κἂν τὸ μηδὲν ὦ
κἂν μηδὲν ἔρπω, τήν γε δράσασαν τάδε
χειρώσομαι κἀκ τῶνδε. προσμόλοι μόνον,
ἵν' ἐκδιδαχθῇ πᾶσιν ἀγγέλλειν ὅτι 1110
καὶ ζῶν κακούς γε καὶ θανὼν ἐτισάμην.

ΧΟ. ὦ τλῆμον Ἑλλάς, πένθος οἷον εἰσορῶ
ἕξουσαν, ἀνδρὸς τοῦδέ γ' εἰ σφαλήσεται.

ΥΛ. ἐπεὶ παρέσχες ἀντιφωνῆσαι, πάτερ,
σιγὴν παρασχὼν κλῦθί μου, νοσῶν ὅμως. 1115
αἰτήσομαι γάρ σ' ὧν δίκαια τυγχάνειν.
δός μοι σεαυτόν, μὴ τοσοῦτον ὡς δάκνῃ
θυμῷ δύσοργος. οὐ γὰρ ἂν γνοίης ἐν οἷς
χαίρειν προθυμεῖ κἂν ὅτοις ἀλγεῖς μάτην.

ΗΡ. εἰπὼν ὃ χρῄζεις λῆξον· ὡς ἐγὼ νοσῶν 1120
οὐδὲν ξυνίημ' ὧν σὺ ποικίλλεις πάλαι.

ΥΛ. τῆς μητρὸς ἥκω τῆς ἐμῆς φράσων, ἐν οἷς
νῦν ἐστιν οἷς θ' ἥμαρτεν οὐχ ἑκουσίᾳ.

ΗΡ. ὦ παγκάκιστε, καὶ παρεμνήσω γὰρ αὖ
τῆς πατροφόντου μητρός, ὡς κλύειν ἐμέ; 1125

ΥΛ. ἔχει γάρ οὕτως, ὥστε μὴ σιγᾶν πρέπειν.

ΗΡ. οὐ δῆτα τοῖς γε πρόσθεν ἡμαρτημένοις.

ΥΛ. ἀλλ' οὐδὲ μὲν δὴ τοῖς γ' ἐφ' ἡμέραν ἐρεῖς.

ΗΡ. λέγ', εὐλαβοῦ δὲ μὴ φανῇς κακὸς γεγώς.

ΥΛ. λέγω. τέθνηκεν ἀρτίως νεοσφαγής. 1130

ΗΡ. πρὸς τοῦ; τέρας τοι διὰ κακῶν ἐθέσπισας.

ΥΛ. αὐτὴ πρὸς αὑτῆς, οὐδενὸς πρὸς ἐκτόπου.

ΗΡ. οἴμοι· πρὶν ὡς χρῆν σφ' ἐξ ἐμῆς θανεῖν χερός;

ΥΛ. κἂν σοῦ στραφείη θυμός, εἰ τὸ πᾶν μάθοις.

ΗΡ. δεινοῦ λόγου κατῆρξας· εἰπὲ δ' ᾗ νοεῖς. 1135

ΥΛ. ἅπαν τὸ χρῆμ', ἥμαρτε χρηστὰ *μωμένη.

ΗΡ. χρήστ', ὦ κάκιστε, πατέρα σὸν κτείνασα δρᾷ;
ΥΛ. στέργημα γὰρ δοκοῦσα προσβαλεῖν σέθεν,
ἀπήμπλαχ', ὡς προσεῖδε τοὺς ἔνδον γάμους.
ΗΡ. καὶ τίς τοσοῦτος φαρμακεὺς Τραχινίων; 1140
ΥΛ. Νέσσος πάλαι Κένταυρος ἐξέπεισέ νιν
τοιῷδε φίλτρῳ τὸν σὸν ἐκμῆναι πόθον.
ΗΡ. ἰοὺ ἰοὺ δύστηνος, οἴχομαι τάλας.
ὄλωλ' ὄλωλα, φέγγος οὐκέτ' ἔστι μοι.
οἴμοι, φρονῶ δὴ ξυμφορᾶς ἵν' ἔσταμεν. 1145
ἴθ', ὦ τέκνον· πατὴρ γὰρ οὐκέτ' ἔστι σοι·
κάλει τὸ πᾶν μοι σπέρμα σῶν ὁμαιμόνων,
κάλει δὲ τὴν τάλαιναν Ἀλκμήνην, Διὸς
μάτην ἄκοιτιν, ὡς τελευταίαν ἐμοῦ
φήμην πύθησθε θεσφάτων ὅσ' οἶδ' ἐγώ. 1150
ΥΛ. ἀλλ' οὔτε μήτηρ ἐνθάδ', ἀλλ' ἐπακτίᾳ
Τίρυνθι συμβέβηκεν ὥστ' ἔχειν ἕδραν,
παίδων δὲ τοὺς μὲν ξυλλαβοῦσ' αὐτὴ τρέφει,
τοὺς δ' ἂν τὸ Θήβης ἄστυ ναίοντας μάθοις·
ἡμεῖς δ' ὅσοι πάρεσμεν, εἴ τι χρή, πάτερ, 1155
πράσσειν, κλύοντες ἐξυπηρετήσομεν.
ΗΡ. σὺ δ' οὖν ἄκουε τοὔργον· ἐξήκεις δ' ἵνα
φανεῖς ὁποῖος ὢν ἀνὴρ ἐμὸς καλεῖ.
ἐμοὶ γὰρ ἦν πρόφαντον ἐκ πατρὸς πάλαι,
* τῶν ἐμπνεόντων μηδενὸς θανεῖν ὕπο,
ἀλλ' ὅστις Ἅιδου φθίμενος οἰκήτωρ πέλοι. 1161
ὅδ' οὖν ὁ θὴρ Κένταυρος, ὡς τὸ θεῖον ἦν
πρόφαντον, οὕτω ζῶντά μ' ἔκτεινεν θανών.
φανῶ δ' ἐγὼ τούτοισι συμβαίνοντ' ἴσα
μαντεῖα καινά, τοῖς πάλαι ξυνήγορα, 1165
ἃ τῶν ὀρείων καὶ χαμαικοιτῶν ἐγὼ
Σελλῶν ἐσελθὼν ἄλσος εἰσεγραψάμην
πρὸς τῆς πατρῴας καὶ πολυγλώσσου δρυός.
ἥ μοι χρόνῳ τῷ ζῶντι καὶ παρόντι νῦν
ἔφασκε μόχθων τῶν ἐφεστώτων ἐμοὶ 1170

λύσιν τελεῖσθαι· κἀδόκουν πράξειν καλῶς.
τὸ δ' ἦν ἄρ' οὐδὲν ἄλλο πλὴν θανεῖν ἐμέ.
τοῖς γὰρ θανοῦσι μόχθος οὐ προσγίγνεται.
ταῦτ' οὖν ἐπειδὴ λαμπρὰ συμβαίνει, τέκνον,
δεῖ σ' αὖ γενέσθαι τῷδε τἀνδρὶ σύμμαχον, 1175
καὶ μὴ 'πιμεῖναι τοὐμὸν ὀξῦναι στόμα,
ἀλλ' αὐτὸν εἰκαθόντα συμπράσσειν, νόμον
κάλλιστον ἐξευρόντα, πειθαρχεῖν πατρί.
ΥΛ. ἀλλ', ὦ πάτερ, ταρβῶ μὲν εἰς λόγου στάσιν
τοιάνδ' ἐπελθών, πείσομαι δ' ἃ σοι δοκεῖ. 1180
ΗΡ. ἔμβαλλε χεῖρα δεξιὰν πρώτιστά μοι.
ΥΛ. ὡς πρὸς τί πίστιν τήνδ' ἄγαν ἐπιστρέφεις;
ΗΡ. οὐ θᾶσσον οἴσεις μηδ' ἀπιστήσεις ἐμοί;
ΥΛ. ἰδοὺ προτείνω, κοὐδὲν ἀντειρήσεται.
ΗΡ. ὄμνυ Διός νυν τοῦ με φύσαντος κάρα. 1185
ΥΛ. ἦ μὴν τί δράσειν; καὶ τόδ' ἐξειρήσεται;
ΗΡ. ἦ μὴν ἐμοὶ τὸ λεχθὲν ἔργον ἐκτελεῖν.
ΥΛ. ὄμνυμ' ἔγωγε, Ζῆν' ἔχων ἐπώμοτον.
ΗΡ. εἰ δ' ἐκτὸς ἔλθοις, πημονὰς εὔχου λαβεῖν.
ΥΛ. οὐ μὴ λάβω· δράσω γάρ. εὔχομαι δ' ὅμως. 1190
ΗΡ. οἶσθ' οὖν τὸν Οἴτης Ζηνὸς ὕψιστον πάγον;
ΥΛ. οἶδ', ὡς θυτήρ γε πολλὰ δὴ σταθεὶς ἄνω.
ΗΡ. ἐνταῦθά *νυν χρὴ τοὐμὸν ἐξάραντά σε
σῶμ' αὐτόχειρα, καὶ ξὺν οἷς χρῄζεις φίλων,
πολλὴν μὲν ὕλην τῆς βαθυρρίζου δρυὸς 1195
κείραντα, πολλὸν δ' ἄρσεν' ἐκτεμόνθ' ὁμοῦ
ἄγριον ἔλαιον, σῶμα τοὐμὸν ἐμβαλεῖν,
καὶ πευκίνης λαβόντα λαμπάδος σέλας
πρῆσαι. γόου δὲ μηδὲν εἰσίτω δάκρυ·
ἀλλ' ἀστένακτος κἀδάκρυτος, εἴπερ εἶ 1200
τοῦδ' ἀνδρός, ἔρξον· εἰ δὲ μή, μενῶ σ' ἐγὼ
καὶ νέρθεν ὢν ἀραῖος εἰσαεὶ βαρύς.
ΥΛ. οἴμοι, πάτερ, τί εἶπας; οἷά μ' εἴργασαι.
ΗΡ. ὁποῖα δραστέ' ἐστίν· εἰ δὲ μή, πατρὸς

ἄλλου γενοῦ τοῦ μηδ' ἐμὸς κληθῇς ἔτι. 1205
ΥΛ. οἴμοι μάλ' αὖθις, οἷά μ' ἐκκαλεῖ, πάτερ,
φονέα γενέσθαι καὶ παλαμναῖον σέθεν.
ΗΡ. οὐ δῆτ' ἔγωγ', ἀλλ' ὧν ἔχω παιώνιον
καὶ μοῦνον ἰατῆρα τῶν ἐμῶν κακῶν.
ΥΛ. καὶ πῶς ὑπαίθων σῶμ' ἂν ἰῴμην τὸ σόν; 1210
ΗΡ. ἀλλ' εἰ φοβεῖ πρὸς τοῦτο, τἄλλα γ' ἔργασαι.
ΥΛ. φορᾶς γέ τοι φθόνησις οὐ γενήσεται.
ΗΡ. ἦ καὶ πυρᾶς πλήρωμα τῆς εἰρημένης;
ΥΛ. ὅσον γ' ἂν αὐτὸς μὴ ποτιψαύων χεροῖν·
τὰ δ' ἄλλα πράξω κοὐ καμεῖ τοὐμὸν μέρος. 1215
ΗΡ. ἀλλ' ἀρκέσει καὶ ταῦτα· πρόσνειμαι δέ μοι
χάριν βραχεῖαν πρὸς μακροῖς ἄλλοις διδούς.
ΥΛ. εἰ καὶ μακρὰ κάρτ' ἐστίν, ἐργασθήσεται.
ΗΡ. τὴν Εὐρυτείαν οἶσθα δῆτα παρθένον;
ΥΛ. Ἰόλην ἔλεξας, *ὥς γ' ἐπεικάζειν ἐμέ. 1220
ΗΡ. ἔγνως. τοσοῦτον δή σ' ἐπισκήπτω, τέκνον·
ταύτην, ἐμοῦ θανόντος, εἴπερ εὐσεβεῖν
βούλει, πατρῴων ὁρκίων μεμνημένος,
προσθοῦ δάμαρτα, μηδ' ἀπιστήσῃς πατρί·
μηδ' ἄλλος ἀνδρῶν τοῖς ἐμοῖς πλευροῖς ὁμοῦ 1225
κλιθεῖσαν αὐτὴν ἀντὶ σοῦ λάβοι ποτέ,
ἀλλ' αὐτός, ὦ παῖ, τοῦτο κήδευσον λέχος.
πείθου· τὸ γάρ τοι μεγάλα πιστεύσαντ' ἐμοὶ
σμικροῖς ἀπιστεῖν τὴν πάρος συγχεῖ χάριν.
ΥΛ. οἴμοι. τὸ μὲν νοσοῦντι θυμοῦσθαι κακόν, 1230
τὸ δ' ὧδ' ὁρᾶν φρονοῦντα τίς ποτ' ἂν φέροι;
ΗΡ. ὡς ἐργασείων οὐδὲν ὧν λέγω θροεῖς.
ΥΛ. τίς γάρ ποθ', ἥ μοι μητρὶ μὲν θανεῖν μόνη
μεταίτιος σοί τ' αὖθις ὡς ἔχεις ἔχειν,
τίς ταῦτ' ἄν, ὅστις μὴ 'ξ ἀλαστόρων νοσοῖ, 1235
ἕλοιτο; κρεῖσσον κἀμέ γ', ὦ πάτερ, θανεῖν
ἢ τοῖσιν ἐχθίστοισι συνναίειν ὁμοῦ.
ΗΡ. ἀνὴρ ὅδ' ὡς ἔοικεν οὐ νέμειν ἐμοὶ

φθίνοντι μοῖραν· ἀλλά τοι θεῶν ἀρὰ
μενεῖ σ' ἀπιστήσαντα τοῖς ἐμοῖς λόγοις. 1240
ΥΛ. οἴμοι, τάχ', ὡς ἔοικας, ὡς νοσεῖς φράσεις.
ΗΡ. σὺ γάρ μ' ἀπ' εὐνασθέντος ἐκκινεῖς κακοῦ.
ΥΛ. δείλαιος, ὡς ἐς πολλὰ τἀπορεῖν ἔχω.
ΗΡ. οὐ γὰρ δικαιοῖς τοῦ φυτεύσαντος κλύειν.
ΥΛ. ἀλλ' ἐκδιδαχθῶ δῆτα δυσσεβεῖν, πάτερ; 1245
ΗΡ. οὐ δυσσέβεια, τοὐμὸν εἰ τέρψεις κέαρ.
ΥΛ. πράσσειν ἄνωγας οὖν με πανδίκως τάδε;
ΗΡ. ἔγωγε· τούτων μάρτυρας καλῶ θεούς.
ΥΛ. τοιγὰρ ποιήσω, κοὐκ ἀπώσομαι, τὸ σὸν
θεοῖσι δεικνὺς ἔργον. οὐ γὰρ ἄν ποτε 1250
κακὸς φανείην σοί γε πιστεύσας, πάτερ.
ΗΡ. καλῶς τελευτᾷς, κἀπὶ τοῖσδε τὴν χάριν
ταχεῖαν, ὦ παῖ, πρόσθες· ὡς πρὶν ἐμπεσεῖν
σπαραγμὸν ἤ τιν' οἶστρον, ἐς πυράν με θῇς.
ἄγ' ἐγκονεῖτ', αἵρεσθε. παῦλά τοι κακῶν 1255
αὕτη, τελευτὴ τοῦδε τἀνδρὸς ὑστάτη.
ΥΛ. ἀλλ' οὐδὲν εἴργει σοὶ τελειοῦσθαι τάδε,
ἐπεὶ κελεύεις κἀξαναγκάζεις, πάτερ.
ΗΡ. ἄγε νυν, πρὶν τήνδ' ἀνακινῆσαι
νόσον, ὦ ψυχὴ σκληρά, χάλυβος 1260
λιθοκόλλητον στόμιον παρέχουσ',
ἀνάπαυε βοήν, ὡς ἐπίχαρτον
*τελέουσ' ἀεκούσιον ἔργον.
ΥΛ. αἴρετ', ὀπαδοί, μεγάλην μὲν ἐμοὶ
τούτων θέμενοι συγγνωμοσύνην, 1265
μεγάλην δὲ θεῶν ἀγνωμοσύνην
εἰδότες ἔργων τῶν πρασσομένων,
οἳ φύσαντες καὶ κληζόμενοι
πατέρες τοιαῦτ' ἐφορῶσι πάθη.
τὰ μὲν οὖν μέλλοντ' οὐδεὶς ἐφορᾷ, 1270
τὰ δὲ νῦν ἑστῶτ' οἰκτρὰ μὲν ἡμῖν,
αἰσχρὰ δ' ἐκείνοις,

χαλεπώτατα δ' οὖν ἀνδρῶν πάντων
τῷ τήνδ' ἄτην ὑπέχοντι.

ΧΟ. λείπου μηδὲ σύ, παρθέν' ἀπ' οἴκων, 1275
μεγάλους μὲν ἰδοῦσα νέους θανάτους,
πολλὰ δὲ πήματα * καὶ καινοπαθῆ,
κοὐδὲν τούτων ὅ τι μὴ Ζεύς.

ΦΙΛΟΚΤΗΤΗΣ.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΟΔΥΣΣΕΥΣ.
ΧΟΡΟΣ.
ΣΚΟΠΟΣ ὡς ΕΜΠΟΡΟΣ.
ΝΕΟΠΤΟΛΕΜΟΣ.
ΦΙΛΟΚΤΗΤΗΣ.
ΗΡΑΚΛΗΣ.

ΟΔΥΣΣΕΥΣ.

Ἀκτὴ μὲν ἥδε τῆς περιρρύτου χθονὸς
Λήμνου, βροτοῖς ἄστιπτος οὐδ' οἰκουμένη,
ἔνθ', ὦ κρατίστου πατρὸς Ἑλλήνων τραφεὶς
Ἀχιλλέως παῖ Νεοπτόλεμε, τὸν Μηλιᾶ
Ποίαντος υἱὸν ἐξέθηκ' ἐγώ ποτε, 5
ταχθεὶς τόδ' ἕρδειν τῶν ἀνασσόντων ὕπο,
νόσῳ καταστάζοντα διαβόρῳ πόδα·
ὅτ' οὔτε λοιβῆς ἡμὶν οὔτε θυμάτων
παρὴν ἑκήλοις προσθιγεῖν, ἀλλ' ἀγρίαις
κατεῖχ' ἀεὶ πᾶν στρατόπεδον δυσφημίαις, 10
βοῶν, στενάζων. ἀλλὰ ταῦτα μὲν τί δεῖ
λέγειν; ἀκμὴ γὰρ οὐ μακρῶν ἡμῖν λόγων,
μὴ καὶ μάθῃ μ' ἥκοντα κἀκχέω τὸ πᾶν
σόφισμα τῷ νιν αὐτίχ' αἱρήσειν δοκῶ.
ἀλλ' ἔργον ἤδη σὸν τὰ λοίφ' ὑπηρετεῖν, 15
σκοπεῖν θ' ὅπου 'στ' ἐνταῦθα δίστομος πέτρα
τοιάδ', ἵν' ἐν ψύχει μὲν ἡλίου διπλῆ
πάρεστιν ἐνθάκησις, ἐν θέρει δ' ὕπνον
δι' ἀμφιτρῆτος αὐλίου πέμπει πνοή.
βαιὸν δ' ἔνερθεν ἐξ ἀριστερᾶς τάχ' ἂν 20
ἴδοις ποτὸν κρηναῖον, εἴπερ ἐστὶ σῶν.
ἃ μοι προσελθὼν σῖγα σήμαιν' εἴτ' ἔχει
χῶρον πρὸς αὐτὸν τόνδε γ', εἴτ' ἄλλῃ κυρεῖ,
ὡς τἀπίλοιπα τῶν λόγων σὺ μὲν κλύῃς,
ἐγὼ δὲ φράζω, κοινὰ δ' ἐξ ἀμφοῖν *ἴῃ. 25

ΝΕΟΠΤΟΛΕΜΟΣ.

ἄναξ Ὀδυσσεῦ, τοὔργον οὐ μακρὰν λέγεις.

δοκῶ γὰρ οἷον εἶπας ἄντρον εἰσορᾶν.
ΟΔ. ἄνωθεν, ἢ κάτωθεν; οὐ γὰρ ἐννοῶ.
ΝΕ. τόδ' ἐξύπερθε, καὶ στίβου γ' οὐδεὶς κτύπος.
ΟΔ. ὅρα καθ' ὕπνον μὴ καταυλισθεὶς κυρῇ. 30
ΝΕ. ὁρῶ κενὴν οἴκησιν ἀνθρώπων δίχα.
ΟΔ. οὐδ' ἔνδον οἰκοποιός ἐστί τις τροφή;
ΝΕ. στιπτή γε φυλλὰς ὡς ἐναυλίζοντί τῳ.
ΟΔ. τὰ δ' ἄλλ' ἔρημα, κοὐδέν ἐσθ' ὑπόστεγον;
ΝΕ. αὐτόξυλόν γ' ἔκπωμα, φλαυρουργοῦ τινὸς 35
τεχνήματ' ἀνδρός, καὶ πυρεῖ' ὁμοῦ τάδε.
ΟΔ. κείνου τὸ θησαύρισμα σημαίνεις τόδε.
ΝΕ. ἰοὺ ἰού· καὶ ταῦτά γ' ἄλλα θάλπεται
ῥάκη, βαρείας του νοσηλείας πλέα.
ΟΔ. ἀνὴρ κατοικεῖ τούσδε τοὺς τόπους σαφῶς, 40
κἄστ' οὐχ ἑκάς που. πῶς γὰρ ἂν νοσῶν ἀνὴρ
κῶλον παλαιᾷ κηρὶ προσβαίη μακράν;
ἀλλ' ἢ 'πὶ φορβῆς νόστον ἐξελήλυθεν,
ἢ φύλλον εἴ τι νώδυνον κάτοιδέ που.
τὸν οὖν παρόντα πέμψον εἰς κατασκοπήν, 45
μὴ καὶ λάθῃ με προσπεσών· ὡς μᾶλλον ἂν
ἕλοιτό μ' ἢ τοὺς πάντας Ἀργείους λαβεῖν.
ΝΕ. ἀλλ' ἔρχεταί τε καὶ φυλάξεται στίβος.
σὺ δ' εἴ τι χρῄζεις, φράζε δευτέρῳ λόγῳ.
ΟΔ. Ἀχιλλέως παῖ, δεῖ σ' ἐφ' οἷς ἐλήλυθας 50
γενναῖον εἶναι, μὴ μόνον τῷ σώματι,
ἀλλ' ἤν τι καινόν, ὧν πρὶν οὐκ ἀκήκοας,
κλύῃς, ὑπουργεῖν, ὡς ὑπηρέτης πάρει.
ΝΕ. τί δῆτ' ἄνωγας;
ΟΔ. τὴν Φιλοκτήτου σε δεῖ
ψυχὴν ὅπως λόγοισιν ἐκκλέψεις λέγων. 55
ὅταν σ' ἐρωτᾷ τίς τε καὶ πόθεν πάρει,
λέγειν, Ἀχιλλέως παῖς· τόδ' οὐχὶ κλεπτέον·
πλεῖς δ' ὡς πρὸς οἶκον, ἐκλιπὼν τὸ ναυτικὸν
στράτευμ' Ἀχαιῶν, ἔχθος ἐχθήρας μέγα,

οἳ σ' ἐν λιταῖς στείλαντες ἐξ οἴκων μολεῖν, 60
μόνην ἔχοντες τήνδ' ἅλωσιν Ἰλίου,
οὐκ ἠξίωσαν τῶν Ἀχιλλείων ὅπλων
ἐλθόντι δοῦναι κυρίως αἰτουμένῳ,
ἀλλ' αὔτ' Ὀδυσσεῖ παρέδοσαν· λέγων ὅσ' ἂν
θέλῃς καθ' ἡμῶν ἔσχατ' ἐσχάτων κακά. 65
τούτων γὰρ οὐδέν μ' ἀλγυνεῖς· εἰ δ' ἐργάσει
μὴ ταῦτα, λύπην πᾶσιν Ἀργείοις βαλεῖς.
εἰ γὰρ τὰ τοῦδε τόξα μὴ ληφθήσεται,
οὐκ ἔστι πέρσαι σοὶ τὸ Δαρδάνου πέδον.
ὡς δ' ἔστ' ἐμοὶ μὲν οὐχί, σοὶ δ' ὁμιλία 70
πρὸς τόνδε πιστὴ καὶ βέβαιος, ἔκμαθε.
σὺ μὲν πέπλευκας οὔτ' ἔνορκος οὐδενὶ
οὔτ' ἐξ ἀνάγκης οὔτε τοῦ πρώτου στόλου,
ἐμοὶ δὲ τούτων οὐδέν ἐστ' ἀρνήσιμον.
ὥστ' εἴ με τόξων ἐγκρατὴς αἰσθήσεται, 75
ὄλωλα καὶ σὲ προσδιαφθερῶ ξυνών.
ἀλλ' αὐτὸ τοῦτο δεῖ σοφισθῆναι, κλοπεὺς
ὅπως γενήσει τῶν ἀνικήτων ὅπλων.
ἔξοιδα καὶ φύσει σε μὴ πεφυκότα
τοιαῦτα φωνεῖν μηδὲ τεχνᾶσθαι κακά. 80
ἀλλ' ἡδὺ γάρ τι κτῆμα τῆς νίκης λαβεῖν,
τόλμα· δίκαιοι δ' αὖθις ἐκφανούμεθα.
νῦν δ' εἰς ἀναιδὲς ἡμέρας μέρος βραχὺ
δός μοι σεαυτόν, κᾆτα τὸν λοιπὸν χρόνον
κέκλησο πάντων εὐσεβέστατος βροτῶν. 85

ΝΕ. ἐγὼ μὲν οὓς ἂν τῶν λόγων ἀλγῶ κλύων,
Λαερτίου παῖ, τούσδε καὶ πράσσειν στυγῶ·
ἔφυν γὰρ οὐδὲν ἐκ τέχνης πράσσειν κακῆς,
οὔτ' αὐτὸς οὔθ', ὥς φασιν, οὐκφύσας ἐμέ.
ἀλλ' εἶμ' ἕτοιμος πρὸς βίαν τὸν ἄνδρ' ἄγειν 90
καὶ μὴ δόλοισιν· οὐ γὰρ ἐξ ἑνὸς ποδὸς
ἡμᾶς τοσούσδε πρὸς βίαν χειρώσεται.
πεμφθεὶς γε μέντοι σοὶ ξυνεργάτης ὀκνῶ

προδότης καλεῖσθαι· βούλομαι δ', ἄναξ, καλῶς
δρῶν ἐξαμαρτεῖν μᾶλλον ἢ νικᾶν κακῶς. 95
ΟΔ. ἐσθλοῦ πατρὸς παῖ, καὐτὸς ὢν νέος ποτὲ
γλῶσσαν μὲν ἀργόν, χεῖρα δ' εἶχον ἐργάτιν·
νῦν δ' εἰς ἔλεγχον ἐξιὼν ὁρῶ βροτοῖς
τὴν γλῶσσαν, οὐχὶ τἄργα, πάνθ' ἡγουμένην.
ΝΕ. τί οὖν μ' ἄνωγας ἄλλο πλὴν ψευδῆ λέγειν; 100
ΟΔ. λέγω σ' ἐγὼ δόλῳ Φιλοκτήτην λαβεῖν.
ΝΕ. τί δ' ἐν δόλῳ δεῖ μᾶλλον ἢ πείσαντ' ἄγειν;
ΟΔ. οὐ μὴ πίθηται· πρὸς βίαν δ' οὐκ ἂν λάβοις.
ΝΕ. οὕτως ἔχει τι δεινὸν ἰσχύος θράσος;
ΟΔ. ἰοὺς ἀφύκτους καὶ προπέμποντας φόνον. 105
ΝΕ. οὐκ ἆρ' ἐκείνῳ γ' οὐδὲ προσμῖξαι θρασύ;
ΟΔ. οὔ, μὴ δόλῳ λαβόντα γ', ὡς ἐγὼ λέγω.
ΝΕ. οὐκ αἰσχρὸν ἡγεῖ δῆτα τὰ ψευδῆ λέγειν;
ΟΔ. οὔκ, εἰ τὸ σωθῆναί γε τὸ ψεῦδος φέρει.
ΝΕ. πῶς οὖν βλέπων τις ταῦτα τολμήσει λακεῖν; 110
ΟΔ. ὅταν τι δρᾷς ἐς κέρδος, οὐκ ὀκνεῖν πρέπει.
ΝΕ. κέρδος δ' ἐμοὶ τί τοῦτον εἰς Τροίαν μολεῖν;
ΟΔ. αἱρεῖ τὰ τόξα ταῦτα τὴν Τροίαν μόνα.
ΝΕ. οὐκ ἆρ' ὁ πέρσων, ὡς ἐφάσκετ', εἴμ' ἐγω;
ΟΔ. οὔτ' ἂν σὺ κείνων χωρὶς οὔτ' ἐκεῖνα σοῦ. 115
ΝΕ. θηρατέ' *οὖν γίγνοιτ' ἄν, εἴπερ ὧδ' ἔχει.
ΟΔ. ὡς τοῦτό γ' ἔρξας δύο φέρει δωρήματα.
ΝΕ. ποίω; μαθὼν γὰρ οὐκ ἂν ἀρνοίμην τὸ δρᾶν.
ΟΔ. σοφός τ' ἂν αὐτὸς κἀγαθὸς κεκλῇ' ἅμα.
ΝΕ. ἴτω· ποιήσω, πᾶσαν αἰσχύνην ἀφείς. 120
ΟΔ. ἦ μνημονεύεις οὖν ἅ σοι παρῄνεσα;
ΝΕ. σάφ' ἴσθ', ἐπείπερ εἰσάπαξ συνῄνεσα.
ΟΔ. σὺ μὲν μένων νυν κεῖνον ἐνθάδ' ἐκδέχου,
ἐγὼ δ' ἄπειμι, μὴ κατοπτευθῶ παρών,
καὶ τὸν σκοπὸν πρὸς ναῦν ἀποστελῶ πάλιν. 125
καὶ δεῦρ', ἐάν μοι τοῦ χρόνου δοκῆτέ τι
κατασχολάζειν, αὖθις ἐκπέμψω πάλιν

τοῦτον τὸν αὐτὸν ἄνδρα, ναυκλήρου τρόποις
μορφὴν δολώσας, ὡς ἂν ἀγνοία προσῇ·
οὗ δῆτα, τέκνον, ποικίλως αὐδωμένου 130
δέχου τὰ συμφέροντα τῶν ἀεὶ λόγων.
ἐγὼ δὲ πρὸς ναῦν εἶμι, σοὶ παρεὶς τάδε·
Ἑρμῆς δ' ὁ πέμπων δόλιος ἡγήσαιτο νῷν
Νίκη τ' Ἀθάνα Πολιάς, ἣ σώζει μ' ἀεί.

ΧΟΡΟΣ.

στρ. α'. τί χρὴ τί χρή *με, δέσποτ', ἐν ξένᾳ ξένον 135
στέγειν, ἢ τί λέγειν πρὸς ἄνδρ' ὑπόπταν;
φράζε μοι.
τέχνα γὰρ τέχνας ἑτέρας προΰχει
5 καὶ γνώμα, παρ' ὅτῳ τὸ θεῖον
Διὸς σκῆπτρον ἀνάσσεται. 140
σὲ δ', ὦ τέκνον, τόδ' ἐλήλυθεν
πᾶν κράτος ὠγύγιον· τό μοι ἔννεπε,
τί σοι χρεὼν ὑπουργεῖν.

ΝΕ. νῦν μὲν ἴσως γὰρ τόπον ἐσχατιαῖς
προσιδεῖν ἐθέλεις ὅντινα κεῖται, 145
δέρκου θαρσῶν· ὁπόταν δὲ μόλῃ
δεινὸς ὁδίτης τῶνδ' ἐκ μελάθρων,
πρὸς ἐμὴν αἰεὶ χεῖρα προχωρῶν
πειρῶ τὸ παρὸν θεραπεύειν.

ΧΟ. ἀντ. α'. μέλον πάλαι μέλημά μοι λέγεις, ἄναξ*, 150
φρουρεῖν ὄμμ' ἐπὶ σῷ μάλιστα καιρῷ·
νῦν δέ μοι
λέγ' αὐλὰς ποίας ἔνεδρος ναίει
5 καὶ χῶρον τίν' ἔχει. τὸ γάρ μοι
μαθεῖν οὐκ ἀποκαίριον, 155
μὴ *προσπεσὼν με λάθῃ ποθέν,
τίς τόπος, ἢ τίς ἕδρα, τίν' ἔχει στίβον,
ἔναυλον, ἢ θυραῖον.

ΝΕ. οἶκον μὲν ὁρᾷς τόνδ' ἀμφίθυρον
πετρίνης κοίτης. 160

ΧΟ. ποῦ γὰρ ὁ τλήμων αὐτὸς ἄπεστιν;
ΝΕ. δῆλον ἔμοιγ' ὡς φορβῆς χρείᾳ
στίβον ὀγμεύει τόνδε πέλας που.
ταύτην γὰρ ἔχειν βιοτῆς αὐτὸν
λόγος ἐστὶ φύσιν, θηροβολοῦντα 165
πτηνοῖς ἰοῖς στυγερὸν στυγερῶς,
οὐδέ τιν' αὐτῷ
παιῶνα κακῶν ἐπινωμᾶν.
ΧΟ. στρ.β'. οἰκτείρω νιν ἔγωγ', ὅπως,
μή του κηδομένου βροτῶν 170
μηδὲ σύντροφον ὄμμ' ἔχων,
δύστανος, μόνος αἰεί,
5 νοσεῖ μὲν νόσον ἀγρίαν,
ἀλύει δ' ἐπὶ παντί τῳ
χρείας ἱσταμένῳ. πῶς ποτε πῶς δύσμορος ἀντέχει; 175
ὦ παλάμαι θνητῶν,
ὦ δύστανα γένη βροτῶν,
10 οἷς μὴ μέτριος αἰών.
ἀντ.β'. οὗτος πρωτογόνων ἴσως
οἴκων οὐδενὸς ὕστερος, 180
πάντων ἄμμορος ἐν βίῳ
κεῖται μοῦνος ἀπ' ἄλλων
5 στικτῶν ἢ λασίων μετὰ
θηρῶν, ἔν τ' ὀδύναις ὁμοῦ 185
λιμῷ τ' οἰκτρός, ἀνήκεστα μεριμνήματ' ἔχων *βάρει.
ἁ δ' ἀθυρόστομος
ἀχὼ τηλεφανὴς πικρᾶς
10 οἰμωγᾶς ὑπόκειται. 190
ΝΕ. οὐδὲν τούτων θαυμαστὸν ἐμοί·
θεῖα γάρ, εἴπερ κἀγώ τι φρονῶ,
καὶ τὰ παθήματα κεῖνα πρὸς αὐτὸν
τῆς ὠμόφρονος Χρύσης ἐπέβη,
καὶ νῦν ἃ πονεῖ δίχα κηδεμόνων, 195
οὐκ ἔσθ' *ὡς οὐ θεῶν του μελέτῃ,

τοῦ μὴ πρότερον τόνδ' ἐπὶ Τροίᾳ
τεῖναι τὰ θεῶν ἀμάχητα βέλη,
πρὶν ὅδ' ἐξήκοι χρόνος, ᾧ λέγεται
χρῆναί σφ' ὑπὸ τῶνδε δαμῆναι. 200

ΧΟ. στρ. γ'. εὔστομ' ἔχε, παῖ.

ΝΕ. τί τόδε;

ΧΟ. προὐφάνη κτύπος,
φωτὸς σύντροφος ὡς τειρομένου *του,
ἤ που τῇδ' ἢ τῇδε τόπων. 205
βάλλει βάλλει μ' ἐτύμα
5 φθογγά του στίβου κατ' ἀνάγκαν
ἕρποντος, οὐδέ με λάθει
βαρεῖα τηλόθεν αὐδὰ
τρυσάνωρ· διάσημα γὰρ θροεῖ.

ΧΟ. ἀντ.γ'. ἀλλ' ἔχε, τέκνον,

ΝΕ. λέγ' ὅ τι.

ΧΟ. φροντίδας νέας· 210
ὡς οὐκ ἔξεδρος, ἀλλ' ἔντοπος ἀνὴρ,
οὐ μολπὰν σύριγγος ἔχων,
ὡς ποιμὴν ἀγροβότας,
5 ἀλλ' ἤ που πταίων ὑπ' ἀνάγκας 215
βοᾷ τηλωπὸν ἰωάν,
ἢ ναὸς ἄξενον ὅρμον
*αὐγάζων· προβοᾷ *τι γὰρ δεινόν.

ΦΙΛΟΚΤΗΤΗΣ.

ἰὼ ξένοι,
τίνες ποτ' ἐς γῆν τήνδε ναυτίλῳ πλάτῃ 220
κατέσχετ' οὔτ' εὔορμον οὔτ' οἰκουμένην;
ποίας πάτρας ἂν ἢ γένους *ὑμᾶς ποτὲ
τύχοιμ' ἂν εἰπών; σχῆμα μὲν γὰρ Ἑλλάδος
στολῆς ὑπάρχει προσφιλεστάτης ἐμοί·
φωνῆς δ' ἀκοῦσαι βούλομαι· καὶ μή μ' ὄκνῳ 225
δείσαντες ἐκπλαγῆτ' ἀπηγριωμένον,
ἀλλ' οἰκτίσαντες ἄνδρα δύστηνον, μόνον,

ἔρημον ὧδε κἄφιλον *κακούμενον,
φωνήσατ', εἴπερ ὡς φίλοι προσήκετε.
ἀλλ' ἀνταμείψασθ'· οὐ γὰρ εἰκὸς οὔτ' ἐμὲ 230
ὑμῶν ἁμαρτεῖν τοῦτό γ' οὔθ' ὑμᾶς ἐμοῦ.

ΝΕ. ἀλλ', ὦ ξέν', ἴσθι τοῦτο πρῶτον, οὕνεκα
Ἕλληνές ἐσμεν· τοῦτο γὰρ βούλει μαθεῖν.

ΦΙ. ὦ φίλτατον φώνημα· φεῦ τὸ καὶ λαβεῖν
πρόσφθεγμα τοιοῦδ' ἀνδρὸς ἐν χρόνῳ μακρῷ. 235
τίς σ', ὦ τέκνον, προσέσχε, τίς προσήγαγεν
χρεία; τίς ὁρμή; τίς ἀνέμων ὁ φίλτατος;
γέγωνέ μοι πᾶν τοῦθ', ὅπως εἰδῶ τίς εἶ.

ΝΕ. ἐγὼ γένος μέν εἰμι τῆς περιρρύτου
Σκύρου· πλέω δ' ἐς οἶκον· αὐδῶμαι δὲ παῖς 240
Ἀχιλλέως, Νεοπτόλεμος. οἶσθα δὴ τὸ πᾶν.

ΦΙ. ὦ φιλτάτου παῖ πατρός, ὦ φίλης χθονός,
ὦ τοῦ γέροντος θρέμμα Λυκομήδους, τίνι
στόλῳ προσέσχες τήνδε γῆν πόθεν πλέων;

ΝΕ. ἐξ Ἰλίου τοι *δὴ τανῦν γε ναυστολῶ. 245

ΦΙ. πῶς εἶπας; οὐ γὰρ δὴ σύ γ' ἦσθα ναυβάτης
ἡμῖν κατ' ἀρχὴν τοῦ πρὸς Ἴλιον στόλου.

ΝΕ. ἦ γὰρ μετέσχες κἀὶ σὺ τοῦδε τοῦ πόνου;

ΦΙ. ὦ τέκνον, οὐ γὰρ οἶσθά μ' ὅντιν' εἰσορᾷς;

ΝΕ. πῶς γὰρ κἀτοιδ' ὅν γ' εἶδον οὐδεπώποτε; 250

ΦΙ. οὐδ' ὄνομά *γ', οὐδὲ τῶν ἐμῶν κακῶν κλέος
ᾔσθου ποτ' οὐδέν, οἷς ἐγὼ διωλλύμην;

ΝΕ. ὡς μηδὲν εἰδότ' ἴσθι μ', ὧν ἀνιστορεῖς.

ΦΙ. ὦ πόλλ' ἐγὼ μοχθηρός, ὦ πικρὸς θεοῖς,
οὗ μηδὲ κληδὼν ὧδ' ἔχοντος οἴκαδε 255
μηδ' Ἑλλάδος γῆς μηδαμοῦ διῆλθέ που.
ἀλλ' οἱ μὲν ἐκβαλόντες ἀνοσίως ἐμὲ
γελῶσι σῖγ' ἔχοντες, ἡ δ' ἐμὴ νόσος
ἀεὶ τέθηλε κἀπὶ μεῖζον ἔρχεται.
ὦ τέκνον, ὦ παῖ πατρὸς ἐξ Ἀχιλλέως, 260
ὅδ' εἰμ' ἐγώ σοι κεῖνος, ὃν κλύεις ἴσως

τῶν Ἡρακλείων ὄντα δεσπότην ὅπλων,
ὁ τοῦ Ποίαντος παῖς Φιλοκτήτης, ὃν οἱ
δισσοὶ στρατηγοὶ χὠ Κεφαλλήνων ἄναξ
ἔρριψαν αἰσχρῶς ὧδ' ἔρημον, ἀγρίᾳ 265
νόσῳ καταφθίνοντα, *τῆς ἀνδροφθόρου
πληγέντ' ἐχίδνης *φοινίῳ χαράγματι·
ξὺν ᾗ μ' ἐκεῖνοι, παῖ, προθέντες ἐνθάδε
ᾤχοντ' ἔρημον, ἡνίκ' ἐκ τῆς ποντίας
Χρύσης κατέσχον δεῦρο ναυβάτῃ στόλῳ. 270
τότ' ἄσμενοί μ' ὡς εἶδον ἐκ πολλοῦ σάλου
εὕδοντ' ἐπ' ἀκτῆς ἐν κατηρεφεῖ πέτρῳ,
λιπόντες ᾤχονθ', οἷα φωτὶ δυσμόρῳ
ῥάκη προθέντες βαιὰ καί τι καὶ βορᾶς
ἐπωφέλημα σμικρόν, οἷ' αὐτοῖς τύχοι. 275
σὺ δή, τέκνον, ποίαν μ' ἀνάστασιν δοκεῖς
αὐτῶν βεβώτων ἐξ ὕπνου στῆναι τότε;
ποῖ' ἐκδακρῦσαι, ποῖ' ἀποιμῶξαι κακά;
ὁρῶντα μὲν ναῦς, ἃς ἔχων ἐναυστόλουν,
πάσας βεβώσας, ἄνδρα δ' οὐδέν' ἔντοπον, 280
οὐχ ὅστις ἀρκέσειεν, οὐδ' ὅστις νόσου
κάμνοντι συλλάβοιτο· πάντα δὲ σκοπῶν
εὕρισκον οὐδὲν πλὴν ἀνιᾶσθαι παρόν,
τούτου δὲ πολλὴν εὐμάρειαν, ὦ τέκνον.
ὁ μὲν χρόνος δὴ διὰ χρόνου προὔβαινέ μοι, 285
κἄδει τι βαιῇ τῇδ' ὑπὸ στέγῃ μόνον
διακονεῖσθαι· γαστρὶ μὲν τὰ σύμφορα
τόξον τόδ' ἐξεύρισκε, τὰς ὑποπτέρους
βάλλον πελείας· πρὸς δὲ τοῦθ', ὅ μοι βάλοι
νευροσπαδὴς ἄτρακτος, αὐτὸς ἂν τάλας 290
εἰλυόμην δύστηνος ἐξέλκων πόδα
πρὸς τοῦτ' ἄν· εἴ τ' ἔδει τι καὶ ποτὸν λαβεῖν,
καί που πάγου χυθέντος, οἷα χείματι,
ξύλον τι θραῦσαι, ταῦτ' ἂν ἐξέρπων τάλας
ἐμηχανώμην· εἶτα πῦρ ἂν οὐ παρῆν, 295

ἀλλ' ἐν πέτροισι πέτρον ἐκτρίβων μόλις
ἔφην' ἄφαντον φῶς, ὃ καὶ σώζει μ' ἀεί.
οἰκουμένη γὰρ οὖν στέγη πυρὸς μέτα
πάντ' ἐκπορίζει πλὴν τὸ μὴ νοσεῖν ἐμέ.
φέρ', ὦ τέκνον, νῦν καὶ τὸ τῆς νήσου μάθῃς. 300
ταύτῃ πελάζει ναυβάτης οὐδεὶς ἑκών·
οὐ γάρ τις ὅρμος ἐστίν, οὐδ' ὅποι πλέων
ἐξεμπολήσει κέρδος, ἢ ξενώσεται.
οὐκ ἐνθάδ' οἱ πλοῖ τοῖσι σώφροσιν βροτῶν.
†τάχ' οὖν τις ἄκων ἔσχε· πολλὰ γὰρ τάδε 305
ἐν τῷ μακρῷ γένοιτ' ἂν ἀνθρώπων χρόνῳ.
οὗτοί μ', ὅταν μόλωσιν, ὦ τέκνον, λόγοις
ἐλεοῦσι μέν, καί πού τι καὶ βορᾶς μέρος
προσέδοσαν οἰκτείραντες, ἤ τινα στολήν·
ἐκεῖνο δ' οὐδείς, ἡνίκ' ἂν μνησθῶ, θέλει, 310
σῶσαί μ' ἐς οἴκους, ἀλλ' ἀπόλλυμαι τάλας
ἔτος τόδ' ἤδη δέκατον ἐν λιμῷ τε καὶ
κακοῖσι βόσκων τὴν ἀδηφάγον νόσον.
τοιαῦτ' Ἀτρεῖδαί μ' ἥ τ' Ὀδυσσέως βία,
ὦ παῖ, δεδράκασ', οἷς Ὀλύμπιοι θεοὶ 315
δοῖέν ποτ' αὐτοῖς ἀντίποιν' ἐμοῦ παθεῖν.

ΧΟ. ἔοικα κἀγὼ τοῖς ἀφιγμένοις ἴσα
ξένοις ἐποικτείρειν σε, Ποίαντος τέκνον.

ΝΕ. ἐγὼ δὲ καὐτὸς τοῖσδε μάρτυς ἐν λόγοις,
ὡς εἶσ' ἀληθεῖς οἶδα, συντυχὼν κακῶν 320
ἀνδρῶν Ἀτρειδῶν τῆς τ' Ὀδυσσέως βίας.

ΦΙ. ἦ γάρ τι καὶ σὺ τοῖς πανωλέθροις ἔχεις
ἔγκλημ' Ἀτρείδαις, ὥστε θυμοῦσθαι παθών;

ΝΕ. *θυμὸν γένοιτο *χειρὶ πληρῶσαί ποτε,
ἵν' αἱ Μυκῆναι γνοῖεν ἡ Σπάρτη θ' ὅτι 325
χἠ Σκῦρος ἀνδρῶν ἀλκίμων μήτηρ ἔφυ.

ΦΙ. εὖ γ', ὦ τέκνον· τίνος γὰρ ὧδε τὸν μέγαν
χόλον κατ' αὐτῶν ἐγκαλῶν ἐλήλυθας;

ΝΕ. ὦ παῖ Ποίαντος, ἐξερῶ, μόλις δ' ἐρῶ,

ἄγωγ' ὑπ' αὐτῶν ἐξελωβήθην μολών. 330
ἐπεὶ γὰρ ἔσχε μοῖρ' Ἀχιλλέα θανεῖν,
ΦΙ. οἴμοι· φράσῃς μοι μὴ πέρα, πρὶν ἂν μάθω
πρῶτον τόδ'· ἦ τέθνηχ' ὁ Πηλέως γόνος;
ΝΕ. τέθνηκεν, ἀνδρὸς οὐδενός, θεοῦ δ' ὕπο,
τοξευτός, ὡς λέγουσιν, ἐκ Φοίβου δαμείς. 335
ΦΙ. ἀλλ' εὐγενὴς μὲν ὁ κτανών τε χὠ θανών.
ἀμηχανῶ δὲ πότερον, ὦ τέκνον, τὸ σὸν
πάθημ' ἐλέγχω πρῶτον, ἢ κεῖνον στένω.
ΝΕ. οἶμαι μὲν ἀρκεῖν σοί γε καὶ τὰ σ', ὦ τάλας,
ἀλγήμαθ', ὥστε μὴ τὰ τῶν πέλας στένειν. 340
ΦΙ. ὀρθῶς ἔλεξας. τοιγαροῦν τὸ σὸν φράσον
αὖθις πάλιν μοι πρᾶγμ', ὅτῳ σ' ἐνύβρισαν.
ΝΕ. ἦλθόν με νηὶ ποικιλοστόλῳ μέτα
διός τ' Ὀδυσσεὺς χὠ τροφεὺς τοὐμοῦ πατρός,
λέγοντες, εἴτ' ἀληθὲς εἴτ' ἄρ' οὖν μάτην, 345
ὡς οὐ θέμις γίγνοιτ', ἐπεὶ κατέφθιτο
πατὴρ ἐμός, τὰ πέργαμ' ἄλλον ἢ 'μ' ἑλεῖν.
ταῦτ', ὦ ξέν', οὕτως ἐννέποντες οὐ πολὺν
χρόνον μ' ἐπέσχον μή με ναυστολεῖν ταχύ,
μάλιστα μὲν δὴ τοῦ θανόντος ἱμέρῳ, 350
ὅπως ἴδοιμ' ἄθαπτον· οὐ γὰρ εἰδόμην·
ἔπειτα μέντοι χὠ λόγος καλὸς προσῆν, ὡ
εἰ τἀπὶ Τροίᾳ πέργαμ' αἱρήσοιμ' ἰών.
ἦν δ' ἦμαρ ἤδη δεύτερον πλέοντί μοι,
κἀγὼ πικρὸν Σίγειον οὐρίῳ πλάτῃ 355
κατηγόμην· καί μ' εὐθὺς ἐν κύκλῳ στρατὸς
ἐκβάντα πᾶς ἠσπάζετ', ὀμνύντες βλέπειν
τὸν οὐκέτ' ὄντα ζῶντ' Ἀχιλλέα πάλιν.
κεῖνος μὲν οὖν ἔκειτ'· ἐγὼ δ' ὁ δύσμορος,
ἐπεὶ 'δάκρυσα κεῖνον, οὐ μακρῷ χρόνῳ 360
ἐλθὼν Ἀτρείδας πρὸς φίλους, ὡς εἰκὸς ἦν,
τά θ' ὅπλ' ἀπῄτουν τοῦ πατρὸς τά τ' ἄλλ' ὅσ' ἦν.
οἱ δ' εἶπον, οἴμοι, τλημονέστατον λόγον,

ὦ σπέρμ' Ἀχιλλέως, τἄλλα μὲν πάρεστί σοι
πατρῷ' ἑλέσθαι, τῶν δ' ὅπλων κείνων ἀνὴρ 365
ἄλλος κρατύνει νῦν, ὁ Λαέρτου γόνος.
κἀγὼ δακρύσας εὐθὺς ἐξανίσταμαι
ὀργῇ βαρείᾳ, καὶ καταλγήσας λέγω,
ὦ σχέτλι', ἦ 'τολμήσατ' ἀντ' ἐμοῦ τινι
δοῦναι τὰ τεύχη τἀμά, πρὶν μαθεῖν ἐμοῦ; 370
ὁ δ' εἶπ' Ὀδυσσεύς, πλησίον γὰρ ὢν κύρει,
ναί, παῖ, δεδώκασ' ἐνδίκως οὗτοι τάδε.
ἐγὼ γὰρ αὔτ' ἔσωσα κἀκεῖνον παρών.
κἀγὼ χολωθεὶς εὐθὺς ἤρασσον κακοῖς
τοῖς πᾶσιν, οὐδὲν ἐνδεὲς ποιούμενος, 375
εἰ τἀμὰ κεῖνος ὅπλ' ἀφαιρήσοιτό με.
ὁ δ' ἐνθάδ' ἥκων, καίπερ οὐ δύσοργος ὤν,
δηχθεὶς πρὸς ἁξήκουσεν ὧδ' ἠμείψατο,
οὐκ ἦσθ' ἵν' ἡμεῖς, ἀλλ' ἀπῆσθ' ἵν' οὔ σ' ἔδει.
καὶ ταῦτ', ἐπειδὴ καὶ λέγεις θρασυστομῶν, 380
οὐ μήποτ' ἐς τὴν Σκῦρον ἐκπλεύσῃς ἔχων.
τοιαῦτ' ἀκούσας κἀξονειδισθεὶς κακὰ
πλέω πρὸς οἴκους, τῶν ἐμῶν τητώμενος
πρὸς τοῦ κακίστου κἀκ κακῶν Ὀδυσσέως.
κοὐκ αἰτιῶμαι κεῖνον ὡς τοὺς ἐν τέλει. 385
πόλις γάρ ἐστι πᾶσα τῶν ἡγουμένων
στρατός τε σύμπας· οἱ δ' ἀκοσμοῦντες βροτῶν
διδασκάλων λόγοισι γίγνονται κακοί.
λόγος λέλεκται πᾶς. ὁ δ' Ἀτρείδας στυγῶν
ἐμοί θ' ὁμοίως καὶ θεοῖς εἴη φίλος. 390

ΧΟ. στρ. ὀρεστέρα παμβῶτι Γᾶ, μᾶτερ αὐτοῦ Διός,
ἃ τὸν μέγαν Πακτωλὸν εὔχρυσον νέμεις,
σὲ κἀκεῖ, μᾶτερ πότνι', ἐπηυδώμαν, 395
ὅτ' ἐς τόνδ' Ἀτρειδᾶν ὕβρις πᾶσ' ἐχώρει,
5 ὅτε τὰ πάτρια τεύχεα παρεδίδοσαν,
ἰὼ μάκαιρα ταυροκτόνων 400
λεόντων ἔφεδρε, τῷ Λαρτίου σέβας ὑπέρτατον.

ΦΙ. ἔχοντες, ὡς ἔοικε, σύμβολον σαφὲς
λύπης πρὸς ἡμᾶς, ὦ ξένοι, πεπλεύκατε,
καί μοι προσᾴδεθ' ὥστε γιγνώσκειν ὅτι 405
ταῦτ' ἐξ Ἀτρειδῶν ἔργα κἀξ Ὀδυσσέως.
ἔξοιδα γάρ νιν παντὸς ἂν λόγου κακοῦ
γλώσσῃ θιγόντα καὶ πανουργίας, ἀφ' ἧς
μηδὲν δίκαιον ἐς τέλος μέλλοι ποιεῖν.
ἀλλ' οὔ τι τοῦτο θαῦμ' ἔμοιγ', ἀλλ' εἰ παρὼν 410
Αἴας ὁ μείζων ταῦθ' ὁρῶν ἠνείχετο.
ΝΕ. οὐκ ἦν ἔτι ζῶν, ὦ ξέν'· οὐ γὰρ ἄν ποτε
ζῶντός γ' ἐκείνου ταῦτ' ἐσυλήθην ἐγώ.
ΦΙ. πῶς εἶπας; ἀλλ' ἦ χοὗτος οἴχεται θανών;
ΝΕ. ὡς μηκέτ' ὄντα κεῖνον ἐν φάει νόει. 415
ΦΙ. οἴμοι τάλας. ἀλλ' οὐχ ὁ Τυδέως γόνος
οὐδ' οὐμπολητὸς Σισύφου Λαερτίῳ,
οὐ μὴ θάνωσι. τούσδε γὰρ μὴ ζῆν ἔδει.
ΝΕ. οὐ δῆτ'· ἐπίστω τοῦτό γ'· ἀλλὰ καὶ μέγα
θάλλοντές εἰσι νῦν ἐν Ἀργείων στρατῷ. 420
ΦΙ. τί δ' ὃς παλαιὸς κἀγαθὸς φίλος τ' ἐμός,
Νέστωρ ὁ Πύλιος, ἔστιν; οὗτος γὰρ τά γε
κείνων κάκ' ἐξήρυκε, βουλεύων σοφά.
ΝΕ. κεῖνός γε πράσσει νῦν κακῶς, ἐπεὶ θανὼν
Ἀντίλοχος αὐτῷ φροῦδος ὅσπερ ἦν γόνος. 425
ΦΙ. οἴμοι, δύ' αὔτως δεῖν' ἔλεξας, οἷν ἐγὼ
ἥκιστ' ἂν ἠθέλησ' ὀλωλότοιν κλύειν.
φεῦ φεῦ· τί δῆτα δεῖ σκοπεῖν, ὅθ' οἵδε μὲν
τεθνᾶσ', Ὀδυσσεὺς δ' ἔστιν αὖ, κἀνταῦθ' ἵνα
χρῆν ἀντὶ τούτων αὐτὸν αὐδᾶσθαι νεκρόν; 430
ΝΕ. σοφὸς παλαιστὴς κεῖνος, ἀλλὰ χαὶ σοφαὶ
γνῶμαι, Φιλοκτῆτ', ἐμποδίζονται θαμά.
ΦΙ. φέρ' εἰπὲ πρὸς θεῶν, ποῦ γὰρ ἦν ἐνταῦθά σοι
Πάτροκλος, ὃς σοῦ πατρὸς ἦν τὰ φίλτατα;
ΝΕ. χοὗτος τεθνηκὼς ἦν· λόγῳ δέ σ' *ἐν βραχεῖ 435
τοῦτ' ἐκδιδάξω. πόλεμος οὐδέν' ἄνδρ' ἑκὼν

αἱρεῖ πονηρόν, ἀλλὰ τοὺς χρηστοὺς ἀεί.
ΦΙ. ξυμμαρτυρῶ σοι· καὶ κατ' αὐτὸ τοῦτό γε
ἀναξίου μὲν φωτὸς ἐξερήσομαι,
γλώσσῃ δὲ δεινοῦ καὶ σοφοῦ, τί νῦν κυρεῖ. 440
ΝΕ. ποίου δὲ τούτου πλήν γ' Ὀδυσσέως ἐρεῖς;
ΦΙ. οὐ τοῦτον εἶπον, ἀλλὰ Θερσίτης τις ἦν,
ὃς οὐκ ἂν εἵλετ' εἰσάπαξ εἰπεῖν, ὅπου
μηδεὶς ἐῴη· τοῦτον οἶσθ' εἰ ζῶν κυρεῖ;
ΝΕ. οὐκ εἶδον αὐτόν, ᾐσθόμην δ' ἔτ' ὄντα νιν. 445
ΦΙ. ἔμελλ'· ἐπεὶ οὐδέν πω κακόν γ' ἀπώλετο,
ἀλλ' εὖ περιστέλλουσιν αὐτὰ δαίμονες,
καί πως τὰ μὲν πανοῦργα καὶ παλιντριβῆ
χαίρουσ' ἀναστρέφοντες ἐξ Ἅιδου, τὰ δὲ
δίκαια καὶ τὰ χρήστ' ἀποστέλλουσ' ἀεί. 450
ποῦ χρὴ τίθεσθαι ταῦτα, ποῦ δ' αἰνεῖν, ὅταν
τὰ θεῖ' ἐπαινῶν τοὺς θεοὺς εὕρω κακούς;
ΝΕ. ἐγὼ μέν, ὦ γένεθλον Οἰταίου πατρός,
τὸ λοιπὸν ἤδη τηλόθεν τό τ' Ἴλιον
καὶ τοὺς Ἀτρείδας εἰσορῶν φυλάξομαι· 455
ὅπου θ' ὁ χείρων τἀγαθοῦ μεῖζον σθένει
κἀποφθίνει τὰ χρηστὰ χὠ δεινὸς κρατεῖ,
τούτους ἐγὼ τοὺς ἄνδρας οὐ στέρξω ποτέ.
ἀλλ' ἡ πετραία Σκῦρος ἐξαρκοῦσά μοι
ἔσται τὸ λοιπόν, ὥστε τέρπεσθαι δόμῳ. 460
νῦν δ' εἶμι πρὸς ναῦν. καὶ σύ, Ποίαντος τέκνον,
χαῖρ' ὡς μέγιστα, χαῖρε· καί σε δαίμονες
νόσου μεταστήσειαν, ὡς αὐτὸς θέλεις.
ἡμεῖς δ' ἴωμεν· ὡς ὁπηνίκ' ἂν θεὸς
πλοῦν ἡμὶν εἴκῃ, τηνικαῦθ' ὁρμώμεθα. 465
ΦΙ. ἤδη, τέκνον, στέλλεσθε;
ΝΕ. καιρὸς γὰρ καλεῖ
πλοῦν μὴ 'ξ ἀπόπτου μᾶλλον ἢ 'γγύθεν σκοπεῖν.
ΦΙ. πρός νύν σε πατρός, πρός τε μητρός, ὦ τέκνον,
πρός τ' εἴ τί σοι κατ' οἶκόν ἐστι προσφιλές,

ἱκέτης ἱκνοῦμαι, μὴ λίπῃς μ' οὕτω μόνον, 470
ἔρημον ἐν κακοῖσι τοῖσδ' οἵοις ὁρᾷς
ὅσοισί τ' ἐξήκουσας ἐνναίοντά με·
ἀλλ' ἐν παρέργῳ θοῦ με. δυσχέρεια μέν,
ἔξοιδα, πολλὴ τοῦδε τοῦ φορήματος·
ὅμως δὲ τλῆθι. τοῖσι γενναίοισί τοι 475
τό τ' αἰσχρὸν ἐχθρὸν καὶ τὸ χρηστὸν εὐκλεές.
σοὶ δ' ἐκλιπόντι τοῦτ' ὄνειδος οὐ καλόν,
δράσαντι δ', ὦ παῖ, πλεῖστον εὐκλείας γέρας,
ἐὰν μόλω 'γὼ ζῶν πρὸς Οἰταίαν χθόνα.
ἴθ'· ἡμέρας τοι μόχθος οὐχ ὅλης μιᾶς. 480
τόλμησον, ἐμβαλοῦ μ' ὅπῃ θέλεις ἄγων,
εἰς ἀντλίαν, εἰς πρῷραν, εἰς πρύμνην, ὅποι
ἥκιστα μέλλω τοὺς ξυνόντας ἀλγυνεῖν.
νεῦσον, πρὸς αὐτοῦ Ζηνὸς ἱκεσίου, τέκνον,
πείσθητι. προσπίτνω σε γόνασι, καίπερ ὢν 485
ἀκράτωρ ὁ τλήμων, χωλός. ἀλλὰ μή μ' ἀφῇς
ἔρημον οὕτω χωρὶς ἀνθρώπων στίβου·
ἀλλ' ἢ πρὸς οἶκον τὸν σὸν ἔκσωσόν μ' ἄγων,
ἢ πρὸς τὰ Χαλκώδοντος Εὐβοίας σταθμά,
κἀκεῖθεν οὔ μοι μακρὸς εἰς Οἴτην στόλος 490
Τραχινίαν τε *δεράδα καὶ τὸν εὔροον
Σπερχειὸν ἔσται, πατρί μ' ὡς δείξῃς φίλῳ,
ὃν δὴ παλαί' ἂν ἐξότου δέδοικ' ἐγὼ
μή μοι βεβήκῃ. πολλὰ γὰρ τοῖς ἱγμένοις
ἔστελλον αὐτὸν ἱκεσίους πέμπων λιτάς, 495
αὐτόστολον πέμψαντά μ' ἐκσῶσαι δόμοις.
ἀλλ' ἢ τέθνηκεν, ἢ τὰ τῶν διακόνων,
ὡς εἰκός, οἶμαι, τοὐμὸν ἐν σμικρῷ μέρος
ποιούμενοι τὸν οἴκαδ' ἤπειγον στόλον.
νῦν δ', εἰς σὲ γὰρ πομπόν τε καὐτὸν ἄγγελον 500
ἥκω, σὺ σῶσον, σύ μ' ἐλέησον, εἰσορῶν
ὡς πάντα δεινὰ κἀπικινδύνως βροτοῖς
κεῖται παθεῖν μὲν εὖ, παθεῖν δὲ θἄτερα.

χρὴ δ' ἐκτὸς ὄντα πημάτων τὰ δείν' ὁρᾶν,
χὥταν τις εὖ ζῇ, τηνικαῦτα τὸν βίον 505
σκοπεῖν μάλιστα μὴ διαφθαρεὶς λάθῃ.

ΧΟ. ἀντ. οἴκτειρ', ἄναξ· πολλῶν ἔλεξεν δυσοίστων πόνων
ἆθλ', ὅσσα μηδεὶς τῶν ἐμῶν τύχοι φίλων.
εἰ δὲ πικρούς, ἄναξ, ἔχθεις Ἀτρείδας, 510
ἐγὼ μέν, τὸ κείνων κακὸν τῷδε κέρδος
5 μετατιθέμενος, ἔνθαπερ *ἐπιμέμονεν, 515
ἐπ' εὐστόλου ταχείας νεὼς
πορεύσαιμ' ἂν ἐς δόμους, τὰν *θεῶν νέμεσιν ἐκφυγών.

ΝΕ. ὅρα σὺ μὴ νῦν μέν τις εὐχερὴς παρῇς,
ὅταν δὲ πλησθῇς τῆς νόσου ξυνουσίᾳ, 520
τότ' οὐκέθ' αὐτὸς τοῖς λόγοις τούτοις φανῇς.

ΧΟ. ἥκιστα. τοῦτ' οὐκ ἔσθ' ὅπως ποτ' εἰς ἐμὲ
τοὔνειδος ἕξεις ἐνδίκως ὀνειδίσαι.

ΝΕ. ἀλλ' αἰσχρὰ μέντοι σοῦ γέ μ' ἐνδεέστερον
ξένῳ φανῆναι πρὸς τὸ καίριον πονεῖν. 525
ἀλλ' εἰ δοκεῖ, πλέωμεν, ὁρμάσθω ταχύς·
χἠ ναῦς γὰρ ἄξει κοὐκ ἀπαρνηθήσεται.
μόνον θεοὶ σώζοιεν ἔκ *τε τῆσδε γῆς
ἡμᾶς ὅποι τ' ἐνθένδε βουλοίμεσθα πλεῖν.

ΦΙ. ὦ φίλτατον μὲν ἦμαρ, ἥδιστος δ' ἀνήρ, 530
φίλοι δὲ ναῦται, πῶς ἂν ὑμῖν ἐμφανὴς
ἔργῳ γενοίμην, ὥς μ' ἔθεσθε προσφιλῆ.
ἴωμεν, ὦ παῖ, προσκύσαντε τὴν ἔσω
ἄοικον εἰσοίκησιν, ὥς με καὶ μάθῃς
ἀφ' ὧν διέζων, ὥς τ' ἔφυν εὐκάρδιος. 535
οἶμαι γὰρ οὐδ' ἂν ὄμμασιν μόνην θέαν
ἄλλον λαβόντα πλὴν ἐμοῦ τλῆναι τάδε·
ἐγὼ δ' ἀνάγκῃ προὔμαθον στέργειν κακά.

ΧΟ. ἐπίσχετον, μάθωμεν. ἄνδρε γὰρ δύο,
ὁ μὲν νεὼς σῆς ναυβάτης, ὁ δ' ἀλλόθρους, 540
χωρεῖτον, ὧν μαθόντες αὖθις εἴσιτον.

ΕΜΠΟΡΟΣ.

Ἀχιλλέως παῖ, τόνδε τὸν ξυνέμπορον,
ὃς ἦν νεὼς σῆς σὺν δυοῖν ἄλλοιν φύλαξ,
ἐκέλευσ' ἐμοί σε ποῦ κυρῶν εἴης φράσαι,
ἐπείπερ ἀντέκυρσα, δοξάζων μὲν οὔ, 545
τύχῃ δέ πως πρὸς ταὐτὸν ὁρμισθεὶς πέδον.
πλέων γάρ, ὡς ναύκληρος, οὐ πολλῷ στόλῳ
ἀπ' Ἰλίου πρὸς οἶκον ἐς τὴν εὔβοτρυν
Πεπάρηθον, ὡς ἥκουσα τοὺς ναύτας, ὅτι
σοὶ πάντες εἶεν οἱ νεναυστοληκότες, 550
ἔδοξέ μοι μὴ σῖγα, πρὶν φράσαιμί σοι,
τὸν πλοῦν ποιεῖσθαι, προστυχόντι τῶν ἴσων.
οὐδὲν σύ που κάτοισθα τῶν σαυτοῦ πέρι,
ἃ τοῖσιν Ἀργείοισιν ἀμφὶ σοῦ *νέα
βουλεύματ' ἐστί, κοὐ μόνον βουλεύματα, 555
ἀλλ' ἔργα δρώμεν', οὐκέτ' ἐξαργούμενα.

ΝΕ. ἀλλ' ἡ χάρις μὲν τῆς προμηθίας, ξένε,
εἰ μὴ κακὸς πέφυκα, προσφιλὴς μενεῖ·
φράσον δ' ἅπερ γ' ἔλεξας, ὡς μάθω τί μοι
νεώτερον βούλευμ' ἀπ' Ἀργείων ἔχεις. 560

ΕΜ. φροῦδοι διώκοντές σε ναυτικῷ στόλῳ
Φοῖνιξ ὁ πρέσβυς οἵ τε Θησέως κόροι.

ΝΕ. ὡς ἐκ βίας μ' ἄξοντες ἢ λόγοις πάλιν;

ΕΜ. οὐκ οἶδ'. ἀκούσας δ' ἄγγελος πάρειμί σοι.

ΝΕ. ἦ ταῦτα δὴ Φοῖνίξ τε χοὶ ξυνναυβάται 565
οὕτω καθ' ὁρμὴν δρῶσιν Ἀτρειδῶν χάριν;

ΕΜ. ὡς ταῦτ' ἐπίστω δρώμεν', οὐ μέλλοντ' ἔτι.

ΝΕ. πῶς οὖν Ὀδυσσεὺς πρὸς τάδ' οὐκ αὐτάγγελος
πλεῖν ἦν ἑτοῖμος; ἢ φόβος τις εἶργέ νιν;

ΕΜ. κεῖνός γ' ἐπ' ἄλλον ἄνδρ' ὁ Τυδέως τε παῖς 570
ἔστελλον, ἡνίκ' ἐξανηγόμην ἐγώ.

ΝΕ. πρὸς ποῖον ἂν τόνδ' αὐτὸς οὐδυσσεὺς ἔπλει;

ΕΜ. ἦν δή τις—ἀλλὰ τόνδε μοι πρῶτον φράσον
τίς ἐστίν· *ἂν λέγῃς δὲ μὴ φώνει μέγα.

ΝΕ. ὅδ' ἔσθ' ὁ κλεινός σοι Φιλοκτήτης, ξένε. 575
ΕΜ. μή νύν μ' ἔρῃ τὰ πλείον', ἀλλ' ὅσον τάχος
ἔκπλει σεαυτὸν ξυλλαβὼν ἐκ τῆσδε γῆς.
ΦΙ. τί φησιν, ὦ παῖ; τί με κατὰ σκότον ποτὲ
διεμπολᾷ λόγοισι πρός σ' ὁ ναυβάτης;
ΝΕ. οὐκ οἶδά πω τί φησι· δεῖ δ' αὐτὸν λέγειν 580
εἰς φῶς ὃ λέξει, πρὸς σὲ κἀμὲ τούσδε τε.
ΕΜ. ὦ σπέρμ' Ἀχιλλέως, μή με διαβάλῃς στρατῷ
λέγονθ' ἃ μὴ δεῖ· πόλλ' ἐγὼ κείνων ὕπο
δρῶν ἀντιπάσχω χρηστά γ', οἷ' ἀνὴρ πένης.
ΝΕ. ἐγώ εἰμ' Ἀτρείδαις δυσμενής· οὗτος δέ μοι 585
φίλος μέγιστος, οὕνεκ' Ἀτρείδας στυγεῖ.
δεῖ δή σ' ἔμοιγ' ἐλθόντα προσφιλῆ λόγον
κρύψαι πρὸς ἡμᾶς μηδέν' ὧν ἀκήκοας.
ΕΜ. ὅρα τί ποιεῖς, παῖ.
ΝΕ. σκοπῶ κἀγὼ πάλαι.
ΕΜ. σὲ θήσομαι τῶνδ' αἴτιον. 590
ΝΕ. ποιοῦ λέγων.
ΕΜ. λέγω. 'πὶ τοῦτον ἄνδρε τώδ' ὥπερ κλύεις
ὁ Τυδέως παῖς ἥ τ' Ὀδυσσέως βία,
διώμοτοι πλέουσιν ἢ μὴν ἢ λόγῳ
πείσαντες ἄξειν, ἢ πρὸς ἰσχύος κράτος.
καὶ ταῦτ' Ἀχαιοὶ πάντες ἤκουον σαφῶς 595
Ὀδυσσέως λέγοντος, οὗτος γὰρ πλέον
τὸ θάρσος εἶχε θἀτέρου, δράσειν τάδε.
ΝΕ. τίνος δ' Ἀτρεῖδαι τοῦδ' ἄγαν οὕτω χρόνῳ
τοσῷδ' ἐπεστρέφοντο πράγματος χάριν,
ὃν *γ' εἶχον ἤδη χρόνιον ἐκβεβληκότες; 600
τίς ὁ πόθος αὐτοὺς ἵκετ', ἢ θεῶν βία
καὶ νέμεσις, οἵπερ ἔργ' ἀμύνουσιν κακά;
ΕΜ. ἐγώ σε τοῦτ', ἴσως γὰρ οὐκ ἀκήκοας,
πᾶν ἐκδιδάξω. μάντις ἦν τις εὐγενής,
Πριάμου μὲν υἱός, ὄνομα δ' ὠνομάζετο 605
Ἕλενος, ὃν οὗτος νυκτὸς ἐξελθὼν μόνος

ὁ πάντ' ἀκούων αἰσχρὰ καὶ λωβήτ' ἔπη
δόλιος Ὀδυσσεὺς εἷλε· δέσμιόν τ' ἄγων
ἔδειξ' Ἀχαιοῖς ἐς μέσον, θήραν καλήν·
ὃς δὴ τά τ' ἄλλ' αὐτοῖσι πάντ' ἐθέσπισεν 610
καὶ τἀπὶ Τροίᾳ πέργαμ' ὡς οὐ μή ποτε
πέρσοιεν, εἰ μὴ τόνδε πείσαντες λόγῳ
ἄγοιντο νήσου τῆσδ' ἐφ' ἧς ναίει τὰ νῦν.
καὶ ταῦθ' ὅπως ἤκουσ' ὁ Λαέρτου τόκος
τὸν μάντιν εἰπόντ', εὐθέως ὑπέσχετο 615
τὸν ἄνδρ' Ἀχαιοῖς τόνδε δηλώσειν ἄγων·
οἴοιτο μὲν μάλισθ' ἑκούσιον λαβών,
εἰ μὴ θέλοι δ', ἄκοντα· καὶ τούτων κάρα
τέμνειν ἐφεῖτο τῷ θέλοντι μὴ τυχών.
ἤκουσας, ὦ παῖ, πάντα· τὸ σπεύδειν δέ σοι 620
καὐτῷ παραινῶ κεῖ τινος κήδει πέρι.

ΦΙ. οἴμοι τάλας. ἦ κεῖνος, ἡ πᾶσα βλάβη,
ἔμ' εἰς Ἀχαιοὺς ὤμοσεν πείσας στελεῖν;
πεισθήσομαι γὰρ ὧδε κἀξ Ἅιδου θανὼν
πρὸς φῶς ἀνελθεῖν, ὥσπερ οὐκείνου πατήρ. 625

ΕΜ. οὐκ οἶδ' ἐγὼ ταῦτ'. ἀλλ' ἐγὼ μὲν εἶμ' ἐπὶ
ναῦν, σφῷν δ' ὅπως ἄριστα συμφέροι θεός.

ΦΙ. οὔκουν τάδ', ὦ παῖ, δεινά, τὸν Λαερτίου
ἔμ' ἐλπίσαι ποτ' ἂν λόγοισι μαλθακοῖς
δεῖξαι νεὼς ἄγοντ' ἐν Ἀργείοις μέσοις; 630
οὔ. θᾶσσον ἂν τῆς πλεῖστον ἐχθίστης ἐμοὶ
κλύοιμ' ἐχίδνης, ἥ μ' ἔθηκεν ὧδ' ἄπουν.
ἀλλ' ἔστ' ἐκείνῳ πάντα λεκτά, πάντα δὲ
τολμητά. καὶ νῦν οἶδ' ὁθούνεχ' ἵξεται.
ἀλλ', ὦ τέκνον, χωρῶμεν, ὡς ἡμᾶς πολὺ 635
πέλαγος *ὁρίζῃ τῆς Ὀδυσσέως νεώς.
ἴωμεν. ἦ τοι καίριος σπουδὴ πόνου
λήξαντος ὕπνον κἀνάπαυλαν ἤγαγεν.

ΝΕ. οὐκοῦν ἐπειδὰν πνεῦμα τοὐκ πρῴρας *ἀνῇ,
τότε στελοῦμεν· νῦν γὰρ ἀντιοστατεῖ. 640

ΦΙ. ἀεὶ καλὸς πλοῦς ἔσθ', ὅταν φεύγῃς κακά.
ΝΕ. οὔκ· ἀλλὰ κἀκείνοισι ταῦτ' ἐναντία.
ΦΙ. οὐκ ἔστι λῃσταῖς πνεῦμ' ἐναντιούμενον,
ὅταν παρῇ κλέψαι τε χἁρπάσαι βίᾳ.
ΝΕ. ἀλλ' εἰ δοκεῖ, χωρῶμεν, ἔνδοθεν λαβὼν 645
ὅτου σε χρεία καὶ πόθος μάλιστ' ἔχει.
ΦΙ. ἀλλ' ἔστιν ὧν δεῖ, καίπερ οὐ πολλῶν ἄπο.
ΝΕ. τί τοῦθ' ὃ μὴ νεώς γε τῆς ἐμῆς ἔνι;
ΦΙ. φύλλον τί μοι πάρεστιν, ᾧ μάλιστ' ἀεὶ
κοιμῶ τόδ' ἕλκος, ὥστε πραΰνειν πάνυ. 650
ΝΕ. ἀλλ' ἔκφερ' αὐτό. τί γὰρ ἔτ' ἄλλ' ἐρᾷς λαβεῖν;
ΦΙ. εἴ μοί τι τόξων τῶνδ' ἀπημελημένον
παρερρύηκεν, ὡς λίπω μή τῳ λαβεῖν.
ΝΕ. ἦ ταῦτα γὰρ τὰ κλεινὰ τόξ' ἃ νῦν ἔχεις;
ΦΙ. ταῦτ', οὐ γὰρ ἄλλα γ' ἔσθ', ἃ βαστάζω χεροῖν. 655
ΝΕ. ἆρ' ἔστιν ὥστε κἀγγύθεν θέαν λαβεῖν,
καὶ βαστάσαι με προσκύσαι θ' ὥσπερ θεόν;
ΦΙ. σοί γ', ὦ τέκνον, καὶ τοῦτο κἄλλο τῶν ἐμῶν
ὁποῖον ἄν σοι ξυμφέρῃ γενήσεται.
ΝΕ. καὶ μὴν ἐρῶ γε· τὸν δ' ἔρωθ' οὕτως ἔχω· 660
εἴ μοι θέμις, θέλοιμ' ἄν· εἰ δὲ μή, πάρες.
ΦΙ. ὅσιά τε φωνεῖς ἔστι τ', ὦ τέκνον, θέμις,
ὅς γ' ἡλίου τόδ' εἰσορᾶν ἐμοὶ φάος
μόνος δέδωκας, ὃς χθόν' Οἰταίαν ἰδεῖν,
ὃς πατέρα πρέσβυν, ὃς φίλους, ὃς τῶν ἐμῶν 665
ἐχθρῶν μ' ἔνερθεν ὄντ' ἀνέστησας πέρα.
θάρσει, παρέσται ταῦτά σοι καὶ θιγγάνειν
καὶ δόντι δοῦναι κἀξεπεύξασθαι βροτῶν
ἀρετῆς ἕκατι τῶνδ' ἐπιψαῦσαι μόνον.
εὐεργετῶν γὰρ κἀυτὸς αὔτ' ἐκτησάμην. 670
[οὐκ ἄχθομαί σ' ἰδών τε καὶ λαβὼν φίλον.
ὅστις γὰρ εὖ δρᾶν εὖ παθὼν ἐπίσταται,
παντὸς γένοιτ' ἂν κτήματος κρείσσων φίλος.]
ΝΕ. χωροῖς ἂν εἴσω.

ΦΙ. καὶ σέ γ' εἰσάξω· τὸ γὰρ
νοσοῦν ποθεῖ σε ξυμπαραστάτην λαβεῖν. 675
ΧΟ. στρ.α'. λόγῳ μὲν ἐξήκουσ', ὄπωπα δ' οὐ μάλα,
τὸν πελάταν λέκτρων ποτὲ *τῶν Διὸς*
κατ' ἄμπυκα δὴ δρομάδα
δέσμιον ὡς ἔβαλεν ὁ παγκρατὴς Κρόνου παῖς· 680
5 ἄλλον δ' οὔτιν' ἔγωγ' οἶδα κλύων οὐδ' ἐσίδον μοίρᾳ
τοῦδ' ἐχθίονι συντυχόντα θνατῶν,
ὃς οὔτ' ἔρξας τιν' οὔτε νοσφίσας,
ἀλλ' ἴσος ἐν *γ' ἴσοις ἀνήρ, 685
ὤλλυθ' †ὧδ' ἀναξίως.
10 τόδε θαῦμ' ἔχει με, πῶς †ποτε πῶς ποτ' ἀμφιπλήκτων
ῥοθίων μόνος κλύων, πῶς ἄρα πανδάκρυτον οὕτω
βιοτὰν κατέσχεν. 690
ἀντ.α'. ἵν' αὐτὸς ἦν πρόσουρος, οὐκ ἔχων βάσιν,
οὐδέ τιν' ἐγχώρων κακογείτονα,
παρ' ᾧ στόνον ἀντίτυπον
*τὰν βαρυβρῶτ' ἀποκλαύσειεν αἱματηρόν· 695
5 οὐδ' ὃς *θερμοτάταν αἱμάδα κηκιομέναν ἑλκέων
ἐνθήρου ποδὸς ἠπίοισι φύλλοις
κατευνάσειεν, εἴ τις ἐμπέσοι,
φορβάδος ἔκ τε γᾶς ἑλεῖν· 700
*εἶρπε γὰρ ἄλλοτ' ἄλλᾳ
10 τότ' ἂν εἰλυόμενος, παῖς ἄτερ ὡς φίλας τιθήνας,
ὅθεν εὐμάρει' ὑπάρχοι, πόρον ἀνίκ' *ἐξανείη
δακέθυμος ἄτα· 705
στρ.β'. οὐ φορβὰν ἱερᾶς γᾶς σπόρον, οὐκ ἄλλων
αἴρων τῶν νεμόμεσθ' ἀνέρες ἀλφησταί,
πλὴν ἐξ ὠκυβόλων εἴ ποτε τόξων 710
πτανῶν πτανοῖς ἀνύσειε γαστρὶ φορβάν.
5 ὦ μελέα ψυχά,
ὃς μηδ' οἰνοχύτου πώματος ἥσθη δεκέτει χρόνῳ, 715
λεύσσων δ' ὅπου γνοίη στατὸν εἰς ὕδωρ,
αἰεὶ προσενώμα.

ἀντ.β'. νῦν δ' ἀνδρῶν ἀγαθῶν παιδὸς ὑπαντήσας
εὐδαίμων ἀνύσει καὶ μέγας ἐκ κείνων· 720
ὅς νιν ποντοπόρῳ δούρατι, πλήθει
πολλῶν μηνῶν, *πατρίαν ἄγει πρὸς αὐλάν,
5 Μηλιάδων νυμφᾶν 725
Σπερχειοῦ τε παρ' ὄχθαις, ἵν' ὁ χάλκασπις ἀνὴρ θεοῖς
πλάθει †πᾶσιν, θείῳ πυρὶ παμφαής,
Οἴτας ὑπὲρ ὄχθων.

ΝΕ. ἔρπ', εἰ θέλεις. τί δή ποθ' ὧδ' ἐξ οὐδενὸς 730
λόγου σιωπᾷς κἀπόπληκτος ὧδ' ἔχει;

ΦΙ. ἆ ἆ, ἆ ἆ.

ΝΕ. τί ἔστιν;

ΦΙ. οὐδὲν δεινόν. ἀλλ' ἴθ', ὦ τέκνον.

ΝΕ. μῶν ἄλγος ἴσχεις τῆς παρεστώσης νόσου;

ΦΙ. οὐ δῆτ' ἔγωγ', ἀλλ' ἄρτι κουφίζειν δοκῶ. 735
ὦ θεοί.

ΝΕ. τί τοὺς θεοὺς ἀναστένων καλεῖς;

ΦΙ. σωτῆρας αὐτοὺς ἠπίους θ' ἡμῖν μολεῖν.
ἆ ἆ, ἆ ἆ.

ΝΕ. τί ποτε πέπονθας; οὐκ ἐρεῖς, ἀλλ' ὧδ' ἔσει 740
σιγηλός; ἐν κακῷ δέ τῳ φαίνει κυρῶν.

ΦΙ. ἀπόλωλα, τέκνον, κοὐ δυνήσομαι κακὸν
κρύψαι παρ' ὑμῖν, ἀτταταῖ· διέρχεται,
διέρχεται. δύστηνος, ὦ τάλας ἐγώ.
ἀπόλωλα, τέκνον· βρύκομαι, τέκνον· παπαῖ, 745
ἀπαππαπαῖ, παπαῖ, παπαῖ, παπαππαπαῖ.
πρὸς θεῶν, πρόχειρον εἴ τί σοι, τέκνον, πάρα
ξίφος χεροῖν, πάταξον εἰς ἄκρον πόδα·
ἀπάμησον ὡς τάχιστα· μὴ φείσῃ βίου.
ἴθ', ὦ παῖ. 750

ΝΕ. τί δ' ἔστιν οὕτω νεοχμὸν ἐξαίφνης, ὅτου
τοσήνδ' ἰυγὴν καὶ στόνον σαυτοῦ ποιεῖς;

ΦΙ. οἶσθ', ὦ τέκνον.

ΝΕ. τί ἔστιν;

ΦΙ. οἶσθ', ὦ παῖ.
*ΝΕ. τί σοί;
οὐκ οἶδα.
*ΦΙ. πῶς οὐκ οἶσθα, παπποπαπποπαῖ.
ΝΕ. δεινόν γε τοὐπίσαγμα τοῦ νοσήματος. 755
ΦΙ. δεινὸν γὰρ οὐδὲ ῥητόν· ἀλλ' οἴκτειρέ με.
ΝΕ. τί δῆτα δράσω;
ΦΙ. μή με ταρβήσας προδῷς·
ἥκει γὰρ αὕτη διὰ χρόνου πλάνοις ἴσως
ὡς ἐξεπλήσθη.
ΝΕ. ἰὼ ἰὼ δύστηνε σύ,
δύστηνε δῆτα διὰ πόνων πάντων φανείς. 760
βούλει λάβωμαι δῆτα καὶ θίγω τί σου;
ΦΙ. μὴ δῆτα τοῦτό γ'· ἀλλά μοι τὰ τόξ' ἑλὼν
τάδ', ὥσπερ ᾔτου μ' ἀρτίως, ἕως ἀνῇ
τὸ πῆμα τοῦτο τῆς νόσου τὸ νῦν παρόν, 765
σῶζ' αὐτὰ καὶ φύλασσε. λαμβάνει γὰρ οὖν
ὕπνος μ', ὅταν περ τὸ κακὸν ἐξίῃ τόδε·
κοὐκ ἔστι λῆξαι πρότερον· ἀλλ' ἐὰν χρεὼν
ἕκηλον εὕδειν. ἢν δὲ τῷδε τῷ χρόνῳ
μόλωσ' ἐκεῖνοι, πρὸς θεῶν, ἐφίεμαι 770
ἑκόντα μήτ' ἄκοντα, μηδέ τῳ τέχνῃ
κείνοις μεθεῖναι ταῦτα, μὴ σαυτόν θ' ἅμα
κἄμ', ὄντα σαυτοῦ πρόστροπον, κτείνας γένῃ.
ΝΕ. θάρσει προνοίας οὕνεκ'. οὐ δοθήσεται
πλὴν σοί τε κἀμοί· ξὺν τύχῃ δὲ πρόσφερε. 775
ΦΙ. ἰδοὺ δέχου, παῖ· τὸν φθόνον δὲ πρόσκυσον,
μή σοι γενέσθαι πολύπον' αὐτά, μηδ' ὅπως
ἐμοί τε καὶ τῷ πρόσθ' ἐμοῦ κεκτημένῳ.
ΝΕ. ὦ θεοί, γένοιτο ταῦτα νῷν· γένοιτο δὲ
πλοῦς οὔριός τε κεὐσταλής, ὅποι ποτὲ 780
θεὸς δικαιοῖ χὠ στόλος πορσύνεται.
ΦΙ. †ἀλλὰ δέδοικ', ὦ παῖ, μή μ' ἀτελὴς *εὔχῃ·†
στάζει γὰρ αὖ μοι φοίνιον τόδ' ἐκ βυθοῦ

κηκῖον αἷμα, καί τι προσδοκῶ νέον.
παπαῖ, φεῦ. 785
παπαῖ μάλ', ὦ πούς, οἷά μ' ἐργάσει κακά.
προσέρπει,
προσέρχεται τόδ' ἐγγύς. οἴμοι μοι τάλας.
ἔχετε τὸ πρᾶγμα· μὴ φύγητε μηδαμῆ.
ἀτταταῖ. 790
ὦ ξένε Κεφαλλήν, εἴθε σου διαμπερὲς
στέρνων ἔχοιτ' ἄλγησις ἥδε. φεῦ, παπαῖ.
παπαῖ μάλ' αὖθις. ὦ διπλοῖ στρατηλάται,
Ἀγάμεμνον, ὦ Μενέλαε, πῶς ἂν ἀντ' ἐμοῦ
τὸν ἴσον χρόνον τρέφοιτε τήνδε τὴν νόσον; 795
ὤμοι μοι.
ὦ θάνατε θάνατε, πῶς ἀεὶ καλούμενος
οὕτω κατ' ἦμαρ οὐ δύνᾳ μολεῖν ποτε;
ὦ τέκνον, ὦ γενναῖον, ἀλλὰ συλλαβὼν
τῷ Λημνίῳ τῷδ' ἀνακαλουμένῳ πυρὶ 800
ἔμπρησον, ὦ γενναῖε· κἀγώ τοι ποτὲ
τὸν τοῦ Διὸς παῖδ' ἀντὶ τῶνδε τῶν ὅπλων,
ἃ νῦν σὺ σώζεις, τοῦτ' ἐπηξίωσα δρᾶν.
τί φῄς, παῖ;
τί φῄς; τί σιγᾷς; ποῦ ποτ' ὤν, τέκνον, κυρεῖς; 805

ΝΕ. ἀλγῶ πάλαι δὴ τἀπὶ σοὶ στένων κακά.

ΦΙ. ἀλλ', ὦ τέκνον, καὶ θάρσος ἴσχ'· ὡς ἥδε μοι
ὀξεῖα φοιτᾷ καὶ ταχεῖ' ἀπέρχεται.
ἀλλ' ἀντιάζω, μή με καταλίπῃς μόνον.

ΝΕ. θάρσει, μενοῦμεν.

ΦΙ. ἦ μενεῖς;

ΝΕ. σαφῶς φρόνει. 810

ΦΙ. οὐ μήν σ' ἔνορκόν γ' ἀξιῶ θέσθαι, τέκνον.

ΝΕ. ὡς οὐ θέμις γ' ἐμοῦστι σοῦ μολεῖν ἄτερ.

ΦΙ. ἔμβαλλε χειρὸς πίστιν.

ΝΕ. ἐμβάλλω μενεῖν.

ΦΙ. ἐκεῖσε νῦν μ', ἐκεῖσε

ΝΕ. ποῖ λέγεις;
ΦΙ. ἄνω
ΝΕ. τί παραφρονεῖς αὖ; τί τὸν ἄνω λεύσσεις κύκλον; 815
ΦΙ. μέθες μέθες με.
ΝΕ. ποῖ μεθῶ;
ΦΙ. μέθες ποτέ.
ΝΕ. οὔ φημ' ἐάσειν.
ΦΙ. ἀπό μ' ὀλεῖς, ἢν προσθίγῃς.
ΝΕ. καὶ δὴ μεθίημ', *εἴ τι δὴ πλέον φρονεῖς.
ΦΙ. ὦ γαῖα, δέξαι θανάσιμόν μ' ὅπως ἔχω·
τὸ γὰρ κακὸν τόδ' οὐκέτ' ὀρθοῦσθαί μ' ἐᾷ. 820
ΝΕ. τὸν ἄνδρ' ἔοικεν ὕπνος οὐ μακροῦ χρόνου
ἕξειν· κάρα γὰρ ὑπτιάζεται τόδε.
ἱδρώς γέ τοί νιν πᾶν καταστάζει δέμας,
μέλαινά τ' ἄκρου τις παρέρρωγεν ποδὸς
αἱμορραγὴς φλέψ. ἀλλ' ἐάσωμεν, φίλοι, 825
ἕκηλον αὐτόν, ὡς ἂν εἰς ὕπνον πέσῃ.
ΧΟ. στρ. ὕπν' ὀδύνας ἀδαής, Ὕπνε δ' ἀλγέων,
εὐαὴς ἡμῖν ἔλθοις,
εὐαίων *εὐαίων, ὦναξ·
ὄμμασι δ' *ἀντίσχοις 830
5 τάνδ' αἴγλαν, ἃ τέταται τανῦν.
ἴθι, ἴθι μοι παιών.
ὦ τέκνον, ὅρα ποῦ στάσει,
ποῖ δὲ βάσει, πῶς δέ μοι τἀντεῦθεν
φροντίδος. ὁρᾷς ἤδη. 835
10 πρὸς τί *μένομεν πράσσειν;
καιρός τοι πάντων γνώμαν ἴσχων
πολὺ παρὰ πόδα κράτος ⏑ ⏑ ⏑ ἄρνυται.
ΝΕ. ἀλλ' ὅδε μὲν κλύει οὐδέν, ἐγὼ δ' ὁρῶ οὕνεκα θήραν
τήνδ' ἁλίως ἔχομεν τόξων, δίχα τοῦδε πλέοντες. 840
τοῦδε γὰρ ὁ στέφανος, τοῦτον θεὸς εἶπε κομίζειν.
κομπεῖν δ' ἔστ' ἀτελῆ σὺν ψεύδεσιν αἰσχρὸν ὄνειδος.
ΧΟ. ἀντ. ἀλλά, τέκνον, τάδε μὲν θεὸς ὄψεται·

ὧν δ' ἂν *κἀμείβῃ μ' αὖθις,
βαιάν μοι, βαιάν, ὦ τέκνον, 845
πέμπε λόγων φάμαν·
ὡς πάντων ἐν νόσῳ εὐδρακὴς
ὕπνος ἄϋπνος λεύσσειν.
ἀλλ' ὅτι δύνᾳ μάκιστον,
κεῖνο μοι, κεῖνο †λάθρα · · 850
ἐξιδοῦ ὅπως πράξεις.
οἶσθα γὰρ ὃν αὐδῶμαι·
εἰ *ταύταν τούτῳ γνώμαν ἴσχεις,
μάλα τοι ἄπορα πυκινοῖς ἐνιδεῖν πάθη 854
ἐπ. οὖρός τοι, τέκνον, οὖρος·
ἀνὴρ δ' ἀνόμματος, οὐδ' ἔχων ἀρωγάν,
ἐκτέταται νύχιος, (ἀλεὴς ὕπνος ἐσθλός,)
οὐ χερός, οὐ ποδός, οὔ τινος ἄρχων, 860
ἀλλά *τις ὡς Ἀΐδᾳ παρακείμενος
ὁρᾷ. †βλέπ' εἰ καίρια φθέγγει.
τὸ δ' ἁλώσιμον *ἁμᾷ φροντίδι, παῖ,
πόνος ὁ μὴ φοβῶν κράτιστος.
ΝΕ. σιγᾶν κελεύω, μηδ' ἀφεστάναι φρενῶν. 865
κινεῖ γὰρ ἀνὴρ ὄμμα κἀνάγει κάρα.
ΦΙ. ὦ φέγγος ὕπνου διάδοχον, τό τ' ἐλπίδων
ἄπιστον οἰκούρημα τῶνδε τῶν ξένων.
οὐ γάρ ποτ', ὦ παῖ, τοῦτ' ἂν ἐξηύχησ' ἐγὼ
τλῆναί σ' ἐλεινῶς ὧδε τἀμὰ πήματα 870
μεῖναι παρόντα καὶ ξυνωφελοῦντά μοι.
οὔκουν Ἀτρεῖδαι τοῦτ' ἔτλησαν *εὐφόρως
οὕτως ἐνεγκεῖν, ἀγαθοὶ στρατηλάται.
ἀλλ' εὐγενὴς γὰρ ἡ φύσις κἀξ εὐγενῶν,
ὦ τέκνον, ἡ σή, πάντα ταῦτ' ἐν εὐχερεῖ 875
ἔθου, βοῆς τε καὶ δυσοσμίας γέμων.
καὶ νῦν ἐπειδὴ τοῦδε τοῦ κακοῦ δοκεῖ
λήθη τις εἶναι κἀνάπαυλα δή, τέκνον,
σύ μ' αὐτὸς ἆρον, σύ με κατάστησον, τέκνον,

ἵν', ἡνίκ' ἂν κόπος μ' ἀπαλλάξῃ ποτέ, 880
ὁρμώμεθ' ἐς ναῦν μηδ' ἐπίσχωμεν τὸ πλεῖν.
ΝΕ. ἀλλ' ἥδομαι μέν σ' εἰσιδὼν παρ' ἐλπίδα
ἀνώδυνον βλέποντα κἀμπνέοντ' ἔτι·
ὡς οὐκέτ' ὄντος γὰρ τὰ συμβόλαιά σου
πρὸς τὰς παρούσας ξυμφορὰς ἐφαίνετο. 885
νῦν δ' αἷρε σαυτόν· εἰ δέ σοι μᾶλλον φίλον,
οἴσουσί σ' οἵδε· τοῦ πόνου γὰρ οὐκ ὄκνος,
ἐπείπερ οὕτω σοί τ' ἔδοξ' ἐμοί τε δρᾶν.
ΦΙ. αἰνῶ τάδ', ὦ παῖ, καί μ' ἔπαιρ', ὥσπερ νοεῖς·
τούτους δ' ἔασον, μὴ βαρυνθῶσιν κακῇ 890
ὀσμῇ πρὸ τοῦ δέοντος· οὐπὶ νηὶ γὰρ
ἅλις πόνος τούτοισι συνναίειν ἐμοί.
ΝΕ. ἔσται τάδ'· ἀλλ' ἴστω τε καὐτὸς ἀντέχου.
ΦΙ. θάρσει. τό τοι σύνηθες ὀρθώσει μ' ἔθος.
ΝΕ. παπαῖ· τί δῆτ' ἂν δρῷμ' ἐγὼ τοὐνθένδε γε; 895
ΦΙ. τί δ' ἔστιν, ὦ παῖ; ποῖ ποτ' ἐξέβης λόγῳ;
ΝΕ. οὐκ οἶδ' ὅποι χρὴ τἄπορον τρέπειν ἔπος.
ΦΙ. ἀπορεῖς δὲ τοῦ σύ; μὴ λέγ', ὦ τέκνον, τάδε.
ΝΕ. ἀλλ' ἐνθάδ' ἤδη τοῦδε τοῦ πάθους κυρῶ.
ΦΙ. οὐ δή σε δυσχέρεια τοῦ νοσήματος 900
ἔπεισεν ὥστε μή μ' ἄγειν ναύτην ἔτι;
ΝΕ. ἅπαντα δυσχέρεια, τὴν αὑτοῦ φύσιν
ὅταν λιπὼν τις δρᾷ τὰ μὴ προσεικότα.
ΦΙ. ἀλλ' οὐδὲν ἔξω τοῦ φυτεύσαντος σύ γε
δρᾷς οὐδὲ φωνεῖς, ἐσθλὸν ἄνδρ' ἐπωφελῶν. 905
ΝΕ. αἰσχρὸς φανοῦμαι· τοῦτ' ἀνιῶμαι πάλαι.
ΦΙ. οὔκουν ἐν οἷς γε δρᾷς· ἐν οἷς δ' αὐδᾷς ὀκνῶ.
ΝΕ. ὦ Ζεῦ, τί δράσω; δεύτερον ληφθῶ κακός,
κρύπτων θ' ἃ μὴ δεῖ καὶ λέγων αἴσχιστ' ἐπῶν;
ΦΙ. ἀνὴρ ὅδ', εἰ μὴ 'γὼ κακὸς γνώμην ἔφυν, 910
προδούς μ' ἔοικε κἀκλιπὼν τὸν πλοῦν στελεῖν.
ΝΕ. λιπὼν μὲν οὐκ ἔγωγε, λυπηρῶς δὲ μὴ
πέμπω σε μᾶλλον, τοῦτ' ἀνιῶμαι πάλαι.

ΦΙ. τί ποτε λέγεις, ὦ τέκνον; ὡς οὐ μανθάνω.
ΝΕ. οὐδέν σε κρύψω· δεῖ γὰρ ἐς Τροίαν σε πλεῖν 915
πρὸς τοὺς Ἀχαιοὺς καὶ τὸν Ἀτρειδῶν στόλον.
ΦΙ. οἴμοι, τί εἶπας;
ΝΕ. μὴ στέναζε, πρὶν μάθῃς.
ΦΙ. ποῖον μάθημα; τί με νοεῖς δρᾶσαί ποτε;
ΝΕ. σῶσαι κακοῦ μὲν πρῶτα τοῦδ', ἔπειτα δὲ
ξὺν σοὶ τὰ Τροίας πεδία πορθῆσαι μολών. 920
ΦΙ. καὶ ταῦτ' ἀληθῆ δρᾶν νοεῖς;
ΝΕ. πολλὴ κρατεῖ
τούτων ἀνάγκη· καὶ σὺ μὴ θυμοῦ κλύων.
ΦΙ. ἀπόλωλα τλήμων, προδέδομαι. τί μ', ὦ ξένε,
δέδρακας; ἀπόδος ὡς τάχος τὰ τόξα μοι.
ΝΕ. ἀλλ' οὐχ οἷόν τε· τῶν γὰρ ἐν τέλει κλύειν 925
τό τ' ἔνδικόν με καὶ τὸ συμφέρον ποιεῖ.
ΦΙ. ὦ πῦρ σὺ καὶ πᾶν δεῖμα καὶ πανουργίας
δεινῆς τέχνημ' ἔχθιστον, οἷά μ' εἰργάσω,
οἷ' ἠπάτηκας· οὐδ' ἐπαισχύνει μ' ὁρῶν
τὸν προστρόπαιον, τὸν ἱκέτην, ὦ σχέτλιε; 930
ἀπεστέρηκας τὸν βίον τὰ τόξ' ἑλών.
ἀπόδος, ἱκνοῦμαί σ', ἀπόδος, ἱκετεύω, τέκνον.
πρὸς θεῶν πατρῴων, τὸν βίον με *μἀφέλῃς.
ὤμοι τάλας. ἀλλ' οὐδὲ προσφωνεῖ μ' ἔτι,
ἀλλ' ὡς μεθήσων μήποθ', ὧδ' ὁρᾷ πάλιν. 935
ὦ λιμένες, ὦ προβλῆτες, ὦ ξυνουσίαι
θηρῶν ὀρείων, ὦ καταρρῶγες πέτραι,
ὑμῖν τάδ', οὐ γὰρ ἄλλον οἶδ' ὅτῳ λέγω,
ἀνακλαίομαι παροῦσι τοῖς εἰωθόσιν,
οἷ' ἔργ' ὁ παῖς μ' ἔδρασεν οὐξ Ἀχιλλέως· 940
ὀμόσας ἀπάξειν οἴκαδ', ἐς Τροίαν μ' ἄγει·
προσθεὶς τε χεῖρα δεξιάν, τὰ τόξα μου
ἱερὰ λαβὼν τοῦ Ζηνὸς Ἡρακλέους ἔχει,
καὶ τοῖσιν Ἀργείοισι φήνασθαι θέλει.
ὡς ἄνδρ' ἑλὼν ἰσχυρὸν ἐκ βίας μ' ἄγει, 945

κοὐκ οἶδ' ἐναίρων νεκρόν, ἢ καπνοῦ σκιάν,
εἴδωλον ἄλλως. οὐ γὰρ ἂν σθένοντά γε
εἷλέν μ'· ἐπεὶ οὐδ' ἂν ὧδ' ἔχοντ', εἰ μὴ δόλῳ.
νῦν δ' ἠπάτημαι δύσμορος. τί χρή με δρᾶν;
*ἀλλ' ἀπόδος. ἀλλὰ νῦν ἔτ' ἐν σαυτῷ γενοῦ. 950
τί φῄς; σιωπᾷς. οὐδέν εἰμ' ὁ δύσμορος.
ὦ σχῆμα πέτρας δίπυλον, αὖθις αὖ πάλιν
εἴσειμι πρὸς σὲ ψιλός, οὐκ ἔχων τροφήν·
ἀλλ' αὐανοῦμαι τῷδ' ἐν αὐλίῳ μόνος,
οὐ πτηνὸν ὄρνιν οὐδὲ θῆρ' ὀρειβάτην 955
τόξοις ἐναίρων τοισίδ', ἀλλ' αὐτὸς τάλας
θανὼν παρέξω δαῖθ' ὑφ' ὧν ἐφερβόμην,
καί μ' οὓς ἐθήρων πρόσθε θηράσουσι νῦν·
φόνον φόνου δὲ ῥύσιον τίσω τάλας
πρὸς τοῦ δοκοῦντος οὐδὲν εἰδέναι κακόν. 960
ὄλοιο μή πω, πρὶν μάθοιμ' εἰ καὶ πάλιν
γνώμην μετοίσεις· εἰ δὲ μή, θάνοις κακῶς.

ΧΟ. τί δρῶμεν; ἐν σοὶ καὶ τὸ πλεῖν ἡμᾶς, ἄναξ,
ἤδη 'στὶ καὶ τοῖς τοῦδε προσχωρεῖν λόγοις.

ΝΕ. ἐμοὶ μὲν οἶκτος δεινὸς ἐμπέπτωκέ τις 965
τοῦδ' ἀνδρὸς οὐ νῦν πρῶτον, ἀλλὰ καὶ πάλαι.

ΦΙ. ἐλέησον, ὦ παῖ, πρὸς θεῶν, καὶ μὴ παρῇς
σαυτοῦ βροτοῖς ὄνειδος, ἐκκλέψας ἐμέ.

ΝΕ. οἴμοι, τί δράσω; μήποτ' ὤφελον λιπεῖν
τὴν Σκῦρον· οὕτω τοῖς παροῦσιν ἄχθομαι. 970

ΦΙ. οὐκ εἶ κακὸς σύ· πρὸς κακῶν δ' ἀνδρῶν μαθὼν
ἔοικας ἥκειν αἰσχρά. νῦν δ' ἄλλοισι δοὺς
οἷς εἰκὸς, ἔκπλει, τἀμά μοι μεθεὶς ὅπλα.

ΝΕ. τί δρῶμεν, ἄνδρες;

ΟΔ. ὦ κάκιστ' ἀνδρῶν, τί δρᾷς;
οὐκ εἶ μεθεὶς τὰ τόξα ταῦτ' ἐμοὶ πάλιν; 975

ΦΙ. οἴμοι, τίς ἀνήρ; ἆρ' Ὀδυσσέως κλύω;

ΟΔ. Ὀδυσσέως, σάφ' ἴσθ', ἐμοῦ γ', ὃν εἰσορᾷς.

ΦΙ. οἴμοι· πέπραμαι κἀπόλωλ'. ὅδ' ἦν ἄρα

ὁ ξυλλαβών με κἀπονοσφίσας ὅπλων.
ΟΔ. ἐγώ, σάφ' ἴσθ', οὐκ ἄλλος· ὁμολογῶ τάδε. 980
ΦΙ. ἀπόδος, ἄφες μοι, παῖ, τὰ τόξα.
ΟΔ. τοῦτο μέν,
οὐδ' ἢν θέλῃ, δράσει ποτ'· ἀλλὰ καὶ σὲ δεῖ
στείχειν ἅμ' αὐτοῖς, ἢ βίᾳ στελοῦσί σε.
ΦΙ. ἔμ', ὦ κακῶν κάκιστε καὶ τολμήστατε,
οἷδ' ἐκ βίας ἄξουσιν;
ΟΔ. ἢν μὴ ἕρπῃς ἑκών. 985
ΦΙ. ὦ Λημνία χθὼν καὶ τὸ παγκρατὲς σέλας
Ἡφαιστότευκτον, ταῦτα δῆτ' ἀνασχετά,
εἴ μ' οὗτος ἐκ τῶν σῶν ἀπάξεται βίᾳ;
ΟΔ. Ζεὺς ἔσθ', ἵν' εἰδῇς, Ζεύς, ὁ τῆσδε γῆς κρατῶν,
Ζεύς, ᾧ δέδοκται ταῦθ'· ὑπηρετῶ δ' ἐγώ. 990
ΦΙ. ὦ μῖσος, οἷα κἀξανευρίσκεις λέγειν·
θεοὺς προτείνων τοὺς θεοὺς ψευδεῖς *τίθης.
ΟΔ. οὔκ, ἀλλ' ἀληθεῖς. ἡ δ' ὁδὸς πορευτέα.
ΦΙ. οὔ φημ' ἔγωγε.
ΟΔ. φημί. πειστέον τάδε.
ΦΙ. οἴμοι τάλας. ἡμᾶς μὲν ὡς δούλους σαφῶς 995
πατὴρ ἄρ' ἐξέφυσεν οὐδ' ἐλευθέρους.
ΟΔ. οὔκ, ἀλλ' ὁμοίους τοῖς ἀρίστοισιν, μεθ' ὧν
Τροίαν σ' ἑλεῖν δεῖ καὶ κατασκάψαι βίᾳ.
ΦΙ. οὐδέποτέ γ'· οὐδ' ἢν χρῇ με πᾶν παθεῖν κακόν,
ἕως γ' ἂν ᾖ μοι γῆς τόδ' αἰπεινὸν βάθρον. 1000
ΟΔ. τί δ' ἐργασείεις;
ΦΙ. κρᾶτ' ἐμὸν τόδ' αὐτίκα
πέτρᾳ πέτρας ἄνωθεν αἱμάξω πεσών.
ΟΔ. ξυλλάβετε γ' αὐτόν· μὴ 'πὶ τῷδ' ἔστω τάδε.
ΦΙ. ὦ χεῖρες, οἷα πάσχετ' ἐν χρείᾳ φίλης
νευρᾶς, ὑπ' ἀνδρὸς τοῦδε συνθηρώμεναι. 1005
ὦ μηδὲν ὑγιὲς μηδ' ἐλεύθερον φρονῶν,
οἳ *αὖ μ' ὑπῆλθες, ὥς μ' ἐθηράσω, λαβὼν
πρόβλημα σαυτοῦ παῖδα τόνδ' ἀγνῶτ' ἐμοί,

ἀνάξιον μὲν σοῦ, κατάξιον δ' ἐμοῦ,
ὃς οὐδὲν ᾔδη πλὴν τὸ προσταχθὲν ποιεῖν· 1010
δῆλος δὲ καὶ νῦν ἐστιν ἀλγεινῶς φέρων
οἷς τ' αὐτὸς ἐξήμαρτεν οἷς τ' ἐγὼ 'παθον.
ἀλλ' ἡ κακὴ σὴ διὰ μυχῶν βλέπουσ' ἀεὶ
ψυχή νιν ἀφυῆ τ' ὄντα κοὐ θέλονθ' ὅμως
εὖ προὐδίδαξεν ἐν κακοῖς εἶναι σοφόν. 1015
καὶ νῦν ἔμ', ὦ δύστηνε, συνδήσας νοεῖς
ἄγειν ἀπ' ἀκτῆς τῆσδ', ἐν ᾗ με προὐβάλου
ἄφιλον ἔρημον ἄπολιν, ἐν ζῶσιν νεκρόν.
φεῦ.
ὄλοιο· καί σοι πολλάκις τόδ' ηὐξάμην.
ἀλλ' οὐ γὰρ οὐδὲν θεοὶ νέμουσιν ἡδύ μοι, 1020
σὺ μὲν γέγηθας ζῶν, ἐγὼ δ' ἀλγύνομαι
τοῦτ' αὔθ', ὅτι ζῶ σὺν κακοῖς πολλοῖς τάλας,
γελώμενος πρὸς σοῦ τε καὶ τῶν Ἀτρέως
διπλῶν στρατηγῶν, οἷς σὺ ταῦθ' ὑπηρετεῖς.
καίτοι σὺ μὲν κλοπῇ τε κἀνάγκῃ ζυγεὶς 1025
ἔπλεις ἅμ' αὐτοῖς, ἐμὲ δὲ τὸν πανάθλιον
ἑκόντα πλεύσανθ' ἑπτὰ ναυσὶ ναυβάτην
ἄτιμον ἔβαλον, ὡς σὺ φῄς, κεῖνοι δὲ σέ.
καὶ νῦν τί μ' ἄγετε; τί μ' ἀπάγεσθε; τοῦ χάριν;
ὃς οὐδέν εἰμι καὶ τέθνηχ' ὑμῖν πάλαι. 1030
πῶς, ὦ θεοῖς ἔχθιστε, νῦν οὐκ εἰμί σοι
χωλός, δυσώδης; πῶς θεοῖς εὔξεσθ', ἐμοῦ
πλεύσαντος, αἴθειν ἱερά; πῶς σπένδειν ἔτι;
αὕτη γὰρ ἦν σοι πρόφασις ἐκβαλεῖν ἐμέ.
κακῶς ὄλοισθ'· *ὀλεῖσθε δ' ἠδικηκότες 1035
τὸν ἄνδρα τόνδε, θεοῖσιν εἰ δίκης μέλει.
ἔξοιδα δ' ὡς μέλει γ'· ἐπεὶ οὔποτ' ἂν στόλον
ἐπλεύσατ' ἂν τόνδ' οὕνεκ' ἀνδρὸς ἀθλίου,
εἰ μή τι κέντρον θεῖον ἦγ' ὑμᾶς ἐμοῦ.
ἀλλ', ὦ πατρῴα γῆ θεοί τ' ἐπόψιοι, 1040
τίσασθε τίσασθ' ἀλλὰ τῷ χρόνῳ ποτὲ

ξύμπαντας αὐτούς, εἴ τι κἄμ' οἰκτείρετε.
ὡς ζῶ μὲν οἰκτρῶς, εἰ δ' ἴδοιμ' ὀλωλότας
τούτους, δοκοῖμ' ἂν τῆς νόσου πεφευγέναι.
ΧΟ. βαρύς τε καὶ βαρεῖαν ὁ ξένος φάτιν 1045
τήνδ' εἶπ', Ὀδυσσεῦ, κοὐχ ὑπείκουσαν κακοῖς.
ΟΔ. πόλλ' ἂν λέγειν ἔχοιμι πρὸς τὰ τοῦδ' ἔπη,
εἴ μοι παρείκοι· νῦν δ' ἑνὸς κρατῶ λόγου.
οὗ γὰρ τοιούτων δεῖ, τοιοῦτός εἰμ' ἐγώ·
χὤπου δικαίων κἀγαθῶν ἀνδρῶν κρίσις, 1050
οὐκ ἂν λάβοις μου μᾶλλον οὐδέν' εὐσεβῆ.
νικᾶν γε μέντοι πανταχοῦ χρῄζων ἔφυν,
πλὴν εἰς σέ· νῦν δὲ σοί γ' ἑκὼν ἐκστήσομαι.
ἄφετε γὰρ αὐτόν, μηδὲ προσψαύσητ' ἔτι.
ἐᾶτε μίμνειν. οὐδὲ σοῦ προσχρῄζομεν, 1055
τά γ' ὅπλ' ἔχοντες ταῦτ', ἐπεὶ πάρεστι μὲν
Τεῦκρος παρ' ἡμῖν, τήνδ' ἐπιστήμην ἔχων,
ἐγώ θ', ὃς οἶμαι σοῦ κάκιον οὐδὲν ἂν
τούτων κρατύνειν, μηδ' ἐπιθύνειν χερί.
τί δῆτα σοῦ δεῖ; χαῖρε τὴν Λῆμνον πατῶν. 1060
ἡμεῖς δ' ἴωμεν. καὶ τάχ' ἂν τὸ σὸν γέρας
τιμὴν ἐμοὶ νείμειεν, ἣν σ' ἐχρῆν ἔχειν.
ΦΙ. οἴμοι· τί δράσω δύσμορος; σὺ τοῖς ἐμοῖς
ὅπλοισι κοσμηθεὶς ἐν Ἀργείοις φανεῖ;
ΟΔ. μή μ' ἀντιφώνει μηδέν, ὡς στείχοντα δή. 1065
ΦΙ. ὦ σπέρμ' Ἀχιλλέως, οὐδὲ σοῦ φωνῆς ἔτι
γενήσομαι προσφθεγκτός, ἀλλ' οὕτως ἄπει;
ΟΔ. χώρει σύ· μὴ πρόσλευσσε, γενναῖός περ ὤν,
ἡμῶν ὅπως μὴ τὴν τύχην διαφθερεῖς.
ΦΙ. ἦ καὶ πρὸς ὑμῶν ὧδ' ἔρημος, ὦ ξένοι, 1070
λειφθήσομαι *δὴ κοὐκ ἐποικτερεῖτέ με;
ΧΟ. ὅδ' ἐστὶν ἡμῶν ναυκράτωρ ὁ παῖς. ὅσ' ἂν
οὗτος λέγῃ σοι, ταῦτά σοι χἠμεῖς φαμέν.
ΝΕ. ἀκούσομαι μὲν ὡς ἔφυν οἴκτου πλέως
πρὸς τοῦδ'· ὅμως δὲ μείνατ', εἰ τούτῳ δοκεῖ, 1075

χρόνον τοσοῦτον, εἰς ὅσον τά τ' ἐκ νεὼς
στείλωσι ναῦται καὶ θεοῖς εὐξώμεθα.
χοὗτος τάχ' ἂν φρόνησιν ἐν τούτῳ λάβοι
λῴω τιν' ἡμῖν. νὼ μὲν οὖν ὁρμώμεθον,
ὑμεῖς δ', ὅταν καλῶμεν, ὁρμᾶσθαι ταχεῖς. 1080

ΦΙ. στρ.α'. ὦ κοίλας πέτρας γύαλον
θερμὸν καὶ παγετῶδες, ὥς σ' οὐκ ἔμελλον ἄρ', ὦ τάλας,
λείψειν οὐδέποτ', ἀλλά μοι καὶ θνήσκοντι συνοίσει. 1085
ὤμοι μοί μοι.
5 ὦ πληρέστατον αὔλιον
λύπας τᾶς ἀπ' ἐμοῦ τάλαν, τί ποτ' αὖ μοι τὸ κατ' ἆμαρ
ἔσται; τοῦ ποτε τεύξομαι 1090
σιτονόμου μέλεος πόθεν ἐλπίδος;
εἴθ' αἰθέρος ἄνω
10 πτωκάδες ὀξυτόνου διὰ πνεύματος
ἕλωσί μ'. †οὐ γὰρ ἔτ' ἰσχύω.† 1095

ΧΟ. στρ.β'. σύ τοι σύ τοι κατηξίωσας,
ὦ βαρύποτμ', οὐκ ἄλλοθεν ἔχει *τύχαις ἀπὸ μείζονος,
εὖτέ γε παρὸν φρονῆσαι
τοῦ λῴονος δαίμονος εἵλου τὸ κάκιον *αἱνεῖν. 1100

ΦΙ. ἀντ.α'. ὦ τλάμων τλάμων ἄρ' ἐγὼ
καὶ μόχθῳ λωβατός, ὃς ἤδη μετ' οὐδενὸς ὕστερον
ἀνδρῶν εἰσοπίσω τάλας ναίων ἐνθάδ' ὀλοῦμαι, 1105
αἰαῖ αἰαῖ,
5 οὐ φορβὰν ἔτι προσφέρων,
οὐ πτανῶν ἀπ' ἐμῶν ὅπλων *κραταιαῖσιν μετὰ χερσὶν 1110
ἴσχων· ἀλλά μοι ἄσκοπα
κρυπτά τ' ἔπη δολερᾶς ὑπέδυ φρενός·
ἰδοίμαν δέ νιν,
10 τὸν τάδε μησάμενον, τὸν ἴσον χρόνον
ἐμὰς λαχόντ' ἀνίας. 1115

ΧΟ. ἀντ.β'. *πότμος, πότμος σε δαιμόνων τάδ',
οὐδὲ σέ γε δόλος ἔσχεν ὑπὸ *χερὸς ἐμᾶς. στυγερὰν ἔχε
δύσποτμον ἀρὰν ἐπ' ἄλλοις. 1120

καὶ γὰρ ἐμοὶ τοῦτο μέλει, μὴ φιλότητ' ἀπώσῃ.

ΦΙ. στρ.γ'. οἴμοι μοι, καί που πολιᾶς
πόντου θινὸς ἐφήμενος,
γελᾷ μου, *χερὶ πάλλων 1125
τὰν ἐμὰν μελέου τροφάν,
5 τὰν οὐδείς ποτ' ἐβάστασεν.
ὦ τόξον φίλον, ὦ φίλων
χειρῶν ἐκβεβιασμένον,
ἦ που *ἐλεινὸν ὁρᾷς, φρένας εἴ τινας 1130
ἔχεις, τὸν Ἡράκλειον
10 ἆθλον *ἔμ' ὧδέ σοι
οὐκέτι χρησόμενον τὸ μεθύστερον·
†ἀλλ' ἐν μεταλλαγᾷ
πολυμηχάνου ἀνδρὸς ἐρέσσει, 1135
ὁρῶν μὲν αἰσχρὰς ἀπάτας, στυγνόν τε φῶτ' ἐχθοδοπόν,
15 μυρί' ἀπ' αἰσχρῶν ἀνατέλλονθ', ὅσ' ἐφ' ἡμῖν κάκ' ἐμήσατ'
†Ὀδυσσεύς.

ΧΟ. στρ.δ'. ἀνδρός τοι τὸ μὲν εὖ δίκαιον εἰπεῖν, 1140
εἰπόντος δὲ μὴ φθονερὰν
ἐξῶσαι γλώσσας ὀδύναν.
κεῖνος δ' εἷς ἀπὸ πολλῶν
5 ταχθεὶς, τοῦδ' ὑφημοσύνᾳ,
κοινὰν ἤνυσεν ἐς φίλους ἀρωγάν. 1145

ΦΙ. ἀντ.γ'. ὦ πταναὶ θῆραι χαροπῶν τ'
ἔθνη θηρῶν, οὓς ὅδ' ἔχει
χῶρος οὐρεσιβώτας,
φυγᾷ μ' οὐκέτ' ἀπ' αὐλίων
5 πελᾶτ'· οὐ γὰρ ἔχω χεροῖν 1150
τὰν πρόσθεν βελέων ἀλκάν,
ὦ δύστανος ἐγὼ τανῦν,
ἀλλ' ἀνέδην ὅδε χῶρος ἐρύκεται,
οὐκέτι φοβητὸς ὑμῖν.
10 ἕρπετε, νῦν καλὸν 1155
ἀντίφονον κορέσαι στόμα πρὸς χάριν

ἐμᾶς σαρκὸς αἰόλας.
ἀπὸ γὰρ βίον αὐτίκα λείψω.
πόθεν γὰρ ἔσται βιοτά; τίς ὧδ' ἐν αὔραις τρέφεται,
15 μηκέτι μηδενὸς κρατύνων, ὅσα πέμπει βιόδωρος αἶα; 1160
ΧΟ. ἀντ.δ'. πρὸς θεῶν, εἴ τι σέβει ξένον, πελασσον
εὐνοίᾳ πάσᾳ πελάταν·
ἀλλὰ γνῶθ', εὖ γνῶθ' ὅτι σοὶ 1165
κῆρα τάνδ' ἀποφεύγειν.
5 οἰκτρὰ γὰρ βόσκειν, ἀδαὴς δ'
ἔχειν μυρίον ἄχθος, ᾧ ξυνοικεῖ.
ΦΙ. ἐπ. πάλιν πάλιν παλαιὸν 1170
ἄλγημ' ὑπέμνασας, ὦ λῷστε τῶν πρὶν ἐντόπων.
τί μ' ὤλεσας; τί μ' εἴργασαι,
ΧΟ. τί τοῦτ' ἔλεξας;
ΦΙ. εἰ σὺ τὰν ἐμοὶ στυγερὰν
6 Τρῳάδα γᾶν μ' ἤλπισας ἄξειν. 1175
ΧΟ. τόδε γὰρ νοῶ κράτιστον.
ΦΙ. ἀπό νύν με λείπετ' ἤδη.
ΧΟ. φίλα μοι, φίλα ταῦτα παρήγγειλας ἑκόντι τε πράσσειν.
10 ἴωμεν ἴωμεν
ναὸς ἵν' ἡμῖν τέτακται. 1180
ΦΙ. μή, πρὸς ἀραίου Διός, ἔλθῃς, ἱκετεύω.
ΧΟ. μετρίαζε.
ΦΙ. ὦ ξένοι,
μείνατε, πρὸς θεῶν.
ΧΟ. τί θροεῖς; 1185
ΦΙ. αἰαῖ αἰαῖ, δαίμων δαίμων.
16 ἀπόλωλ' ὁ τάλας·
ὦ ποὺς πούς, τί σ' ἔτ' ἐν βίῳ
τεύξω τῷ μετόπιν τάλας;
ὦ ξένοι, ἔλθετ' ἐπήλυδες αὖθις. 1190
ΧΟ. τί ῥέξοντες ἀλλοκότῳ
21 γνώμᾳ τῶν πάρος, ὧν προὔφαινες;
ΦΙ. οὗτοι νεμεσητόν,

ἀλύοντα χειμερίῳ
λύπᾳ καὶ παρὰ νοῦν θροεῖν. 1195
ΧΟ. βᾶθί νυν, ὦ τάλαν, ὥς σε κελεύομεν.
ΦΙ. οὐδέποτ' οὐδέποτ', ἴσθι τόδ' ἔμπεδον,
οὐδ' εἰ πυρφόρος ἀστεροπητὴς
*βροντᾶς αὐγαῖς μ' εἶσι φλογίζων.
ἐρρέτω Ἴλιον, οἵ θ' ὑπ' ἐκείνῳ 1200
30 πάντες ὅσοι τόδ' ἔτλασαν ἐμοῦ ποδὸς ἄρθρον ἀπῶσαι.
ἀλλ', ὦ ξένοι, ἕν γέ μοι εὖχος ὀρέξατε.
ΧΟ. ποῖον ἐρεῖς τόδ' ἔπος;
ΦΙ. ξίφος, εἴ ποθεν,
ἢ γέννυν, ἢ βελέων τι, προπέμψατε. 1205
ΧΟ. ὡς τίνα *δὴ ῥέξῃς παλάμαν ποτέ;
ΦΙ. κρᾶτ' ἀπὸ πάντα καὶ ἄρθρα τέμω χερί·
φονᾷ φονᾷ νόος ἤδη.
ΧΟ. τί ποτε;
ΦΙ. πατέρα ματεύων. 1210
ΧΟ. ποῖ γᾶς;
ΦΙ. ἐς Ἅιδου.
οὐ γάρ ἐστ' ἐν φάει γ' ἔτι.
ὦ πόλις ὦ *πατρία,
40 πῶς ἂν εἰσίδοιμ' *ἄθλιός σ' ἀνήρ,
ὅς γε σὰν λιπὼν 1215
ἱερὰν λιβάδ', ἐχθροῖς ἔβαν Δαναοῖς
ἀρωγός· ἔτ' οὐδέν εἰμι.
ΧΟ. ἐγὼ μὲν ἤδη καὶ πάλαι νεὼς ὁμοῦ
στείχων ἂν ἦ σοι τῆς ἐμῆς, εἰ μὴ πέλας
Ὀδυσσέα στείχοντα τόν τ' Ἀχιλλέως 1220
γόνον πρὸς ἡμᾶς δεῦρ' ἰόντ' ἐλεύσσομεν.
ΟΔ. οὐκ ἂν φράσειας ἥντιν' αὖ παλίντροπος
κέλευθον ἕρπεις ὧδε σὺν σπουδῇ ταχύς;
ΝΕ. λύσων ὅσ' ἐξήμαρτον ἐν τῷ πρὶν χρόνῳ.
ΟΔ. δεινόν γε φωνεῖς· ἡ δ' ἁμαρτία τίς ἦν; 1225
ΝΕ. ἦν σοὶ πιθόμενος τῷ τε σύμπαντι στρατῷ

ΟΔ. ἔπραξας ἔργον ποῖον ὧν οὔ σοι πρέπον;
ΝΕ. ἀπάταισιν αἰσχραῖς ἄνδρα καὶ δόλοις ἑλών
ΟΔ. τὸν ποῖον; ὤμοι· μῶν τι βουλεύει νέον;
ΝΕ. νέον μὲν οὐδέν, τῷ δὲ Ποίαντος τόκῳ 1230
ΟΔ. τί χρῆμα δράσεις; ὡς μ' ὑπῆλθέ τις φόβος.
ΝΕ. παρ' οὗπερ ἔλαβον τάδε τὰ τόξ', αὖθις πάλιν
ΟΔ. ὦ Ζεῦ, τί λέξεις; οὔ τί που δοῦναι νοεῖς;
ΝΕ. αἰσχρῶς γὰρ αὐτὰ κοὐ δίκῃ λαβὼν ἔχω.
ΟΔ. πρὸς θεῶν, πότερα δὴ κερτομῶν λέγεις τάδε; 1235
ΝΕ. εἰ κερτόμησίς ἐστι τἀληθῆ λέγειν.
ΟΔ. τί φῄς, Ἀχιλλέως παῖ; τίν' εἴρηκας λόγον;
ΝΕ. δὶς ταὐτὰ βούλει καὶ τρὶς ἀναπολεῖν μ' ἔπη;
ΟΔ. ἀρχὴν κλύειν ἂν οὐδ' ἅπαξ ἐβουλόμην.
ΝΕ. εὖ νῦν ἐπίστω πάντ' ἀκηκοὼς λόγον. 1240
ΟΔ. ἔστιν τις, ἔστιν, ὅς σε κωλύσει τὸ δρᾶν.
ΝΕ. τί φῄς; τίς ἔσται μ' οὐπικωλύσων τάδε;
ΟΔ. ξύμπας Ἀχαιῶν λαός, ἐν δὲ τοῖσδ' ἐγώ.
ΝΕ. σοφὸς πεφυκὼς οὐδὲν ἐξαυδᾷς σοφόν.
ΟΔ. σὺ δ' οὔτε φωνεῖς οὔτε δρασείεις *σοφά. 1245
ΝΕ. ἀλλ' εἰ δίκαια, τῶν σοφῶν κρείσσω τάδε.
ΟΔ. καὶ πῶς δίκαιον, ἅ γ' ἔλαβες βουλαῖς ἐμαῖς,
πάλιν μεθεῖναι ταῦτα;
ΝΕ. τὴν ἁμαρτίαν
αἰσχρὰν ἁμαρτὼν ἀναλαβεῖν πειράσομαι.
ΟΔ. στρατὸν δ' Ἀχαιῶν οὐ φοβεῖ, πράσσων τάδε; 1250
ΝΕ. ξὺν τῷ δικαίῳ τὸν σὸν οὐ ταρβῶ φόβον.
*ΟΔ. . . . . .
*ΝΕ. ἀλλ' οὐδέ τοι σῇ χειρὶ πείθομαι τὸ δρᾶν.
*ΟΔ. οὔ τἄρα Τρωσίν, ἀλλὰ σοὶ μαχούμεθα.
*ΝΕ. ἔστω τὸ μέλλον.
*ΟΔ. χεῖρα δεξιὰν ὁρᾷς
κώπης ἐπιψαύουσαν; 1255
*ΝΕ. ἀλλὰ κἀμέ τοι
ταὐτὸν τόδ' ὄψει δρῶντα κοὐ μέλλοντ' ἔτι.

*ΟΔ. καίτοι σ' ἐάσω· τῷ δὲ σύμπαντι στρατῷ
λέξω τάδ' ἐλθών, ὅς σε τιμωρήσεται.
ΝΕ. ἐσωφρόνησας· κἂν τὰ λοίφ' οὕτω φρονῇς,
ἴσως ἂν ἐκτὸς κλαυμάτων ἔχοις πόδα. 1260
σὺ δ', ὦ Ποίαντος παῖ, Φιλοκτήτην λέγω,
ἔξελθ', ἀμείψας τάσδε πετρήρεις στέγας.
ΦΙ. τίς αὖ παρ' ἄντροις θόρυβος ἵσταται βοῆς;
τί μ' ἐκκαλεῖσθε; τοῦ κεχρημένοι, ξένοι;
ὤμοι· κακὸν τὸ χρῆμα. μῶν τί μοι μέγα 1265
πάρεστε πρὸς κακοῖσι πέμποντες κακόν;
ΝΕ. θάρσει· λόγους δ' ἄκουσον οὓς ἥκω φέρων.
ΦΙ. δέδοικ' ἔγωγε. καὶ τὰ πρὶν γὰρ ἐκ λόγων
καλῶν κακῶς ἔπραξα, σοῖς πεισθεὶς λόγοις.
ΝΕ. οὔκουν ἔνεστι καὶ μεταγνῶναι πάλιν; 1270
ΦΙ. τοιοῦτος ἦσθα τοῖς λόγοισι χὤτε μου
τὰ τόξ' ἔκλεπτες, πιστός, ἀτηρὸς λάθρα.
ΝΕ. ἀλλ' οὔ τι μὴν νῦν· βούλομαι δέ σου κλύειν,
πότερα δέδοκταί σοι μένοντι καρτερεῖν,
ἢ πλεῖν μεθ' ἡμῶν.
ΦΙ. παῦε, μὴ λέξῃς πέρα. 1275
μάτην γὰρ ἂν εἴπῃς γε πάντ' εἰρήσεται.
ΝΕ. οὕτω δέδοκται;
ΦΙ. καὶ πέρα γ' ἴσθ' ἢ λέγω.
ΝΕ. ἀλλ' ἤθελον μὲν ἄν σε πεισθῆναι λόγοις
ἐμοῖσιν· εἰ δὲ μή τι πρὸς καιρὸν λέγων
κυρῶ, πέπαυμαι.
ΦΙ. πάντα γὰρ φράσεις μάτην. 1280
οὐ γάρ ποτ' εὔνουν τὴν ἐμὴν κτήσει φρένα,
ὅστις γ' ἐμοῦ δόλοισι τὸν βίον λαβὼν
ἀπεστέρηκας, κᾆτα νουθετεῖς ἐμὲ
ἐλθών, ἀρίστου πατρὸς αἴσχιστος γεγώς.
ὄλοισθ', Ἀτρεῖδαι μὲν μάλιστ', ἔπειτα δὲ 1285
ὁ Λαρτίου παῖς, καὶ σύ.
ΝΕ. μὴ 'πεύξῃ πέρα·

δέχου δὲ χειρὸς ἐξ ἐμῆς βέλη τάδε.
ΦΙ. πῶς εἶπας; *ἆρα δεύτερον δολούμεθα;
ΝΕ. ἀπώμοσ' ἁγνοῦ Ζηνὸς ὕψιστον σέβας.
ΦΙ. ὦ φίλτατ' εἰπών, εἰ λέγεις ἐτήτυμα. 1290
ΝΕ. τοὔργον παρέσται φανερόν. ἀλλὰ δεξιὰν
πρότεινε χεῖρα, καὶ κράτει τῶν σῶν ὅπλων.
ΟΔ. ἐγὼ δ' ἀπαυδῶ γ', ὡς θεοὶ ξυνίστορες,
ὑπέρ τ' Ἀτρειδῶν τοῦ τε σύμπαντος στρατοῦ.
ΦΙ. τέκνον, τίνος φώνημα; μῶν Ὀδυσσέως 1295
ἐπῃσθόμην;
ΟΔ. σάφ' ἴσθι· καὶ πέλας γ' ὁρᾷς,
ὅς σ' ἐς τὰ Τροίας πεδί' ἀποστελῶ βίᾳ,
ἐάν τ' Ἀχιλλέως παῖς ἐάν τε μὴ θέλῃ.
ΦΙ. ἀλλ' οὔ τι χαίρων, ἢν τόδ' ὀρθωθῇ βέλος.
ΝΕ. ἆ, μηδαμῶς, μὴ πρὸς θεῶν, μεθῇς βέλος. 1300
ΦΙ. μέθες με, πρὸς θεῶν, χεῖρα, φίλτατον τέκνον.
ΝΕ. οὐκ ἂν μεθείην.
ΦΙ. φεῦ· τί μ' ἄνδρα πολέμιον
ἐχθρόν τ' ἀφείλου μὴ κτανεῖν τόξοις ἐμοῖς;
ΝΕ. ἀλλ' οὔτ' ἐμοὶ τοῦτ' ἐστὶν οὔτε σοὶ *καλόν.
ΦΙ. ἀλλ' οὖν τοσοῦτόν γ' ἴσθι, τοὺς πρώτους στρατοῦ, 1305
τοὺς τῶν Ἀχαιῶν ψευδοκήρυκας, κακοὺς
ὄντας πρὸς αἰχμήν, ἐν δὲ τοῖς λόγοις θρασεῖς.
ΝΕ. εἶεν. τὰ μὲν δὴ τόξ' ἔχεις, κοὐκ ἔσθ' ὅπου
ὀργὴν ἔχοις ἂν οὐδὲ μέμψιν εἰς ἐμέ.
ΦΙ. ξύμφημι. τὴν φύσιν δ' ἔδειξας, ὦ τέκνον, 1310
ἐξ ἧς ἔβλαστες, οὐχὶ Σισύφου πατρός,
ἀλλ' ἐξ Ἀχιλλέως, ὃς μετὰ ζώντων θ' ὅτ' ἦν
ἤκου' ἄριστα, νῦν δὲ τῶν τεθνηκότων.
ΝΕ. ἥσθην πατέρα τε τὸν ἐμὸν εὐλογοῦντά σε
αὐτόν τέ μ'· ὧν δέ σου τυχεῖν ἐφίεμαι 1315
ἄκουσον. ἀνθρώποισι τὰς μὲν ἐκ θεῶν
τύχας δοθείσας ἔστ' ἀναγκαῖον φέρειν·
ὅσοι δ' ἑκουσίοισιν ἔγκεινται βλάβαις,

ὥσπερ σύ, τούτοις οὔτε συγγνώμην ἔχειν
δίκαιόν ἐστιν οὔτ' ἐποικτείρειν τινά. 1320
σὺ δ' ἠγρίωσαι, κοὔτε σύμβουλον δέχει,
ἐάν τε νουθετῇ τις εὐνοίᾳ λέγων,
στυγεῖς, πολέμιον δυσμενῆ θ' ἡγούμενος.
ὅμως δὲ λέξω. Ζῆνα δ' ὅρκιον καλῶ·
καὶ ταῦτ' ἐπίστω, καὶ γράφου φρενῶν ἔσω. 1325
σὺ γὰρ νοσεῖς τόδ' ἄλγος ἐκ θείας τύχης,
Χρύσης πελασθεὶς φύλακος, ὃς τὸν ἀκαλυφῆ
σηκὸν φυλάσσει κρύφιος οἰκουρῶν ὄφις.
καὶ παῦλαν ἴσθι τῆσδε μήποτ' ἂν τυχεῖν
νόσου βαρείας, ὡς ἂν *αὐτὸς ἥλιος 1330
ταύτῃ μὲν αἴρῃ, τῇδε δ' αὖ δύνῃ πάλιν,
πρὶν ἂν τὰ Τροίας πεδί' ἑκὼν αὐτὸς μόλῃς,
καὶ τῶν παρ' ἡμῖν ἐντυχὼν Ἀσκληπιδῶν
νόσου μαλαχθῇς τῆσδε, καὶ τὰ πέργαμα
ξὺν τοῖσδε τόξοις ξύν τ' ἐμοὶ πέρσας φανῇς. 1335
ὡς δ' οἶδα ταῦτα τῇδ' ἔχοντ' ἐγὼ φράσω.
ἀνὴρ γὰρ ἡμῖν ἐστιν ἐκ Τροίας ἁλούς,
Ἕλενος ἀριστόμαντις, ὃς λέγει σαφῶς
ὡς δεῖ γενέσθαι ταῦτα· καὶ πρὸς τοῖσδ' ἔτι,
ὡς ἔστ' ἀνάγκη τοῦ παρεστῶτος θέρους 1340
Τροίαν ἁλῶναι πᾶσαν· ἢ δίδωσ' ἑκὼν
κτείνειν ἑαυτόν, ἢν τάδε ψευσθῇ λέγων.
ταῦτ' οὖν ἐπεὶ κάτοισθα, συγχώρει θέλων.
καλὴ γὰρ ἡ 'πίκτησις, Ἑλλήνων ἕνα
κριθέντ' ἄριστον, τοῦτο μὲν παιωνίας 1345
εἰς χεῖρας ἐλθεῖν, εἶτα τὴν πολύστονον
Τροίαν ἑλόντα κλέος ὑπέρτατον λαβεῖν.

ΦΙ. ὦ στυγνὸς αἰών, τί με, τί δῆτ' ἔχεις ἄνω
βλέποντα κοὐκ ἀφῆκας εἰς Ἅιδου μολεῖν;
οἴμοι, τί δράσω; πῶς ἀπιστήσω λόγοις 1350
τοῖς τοῦδ', ὃς εὔνους ὢν ἐμοὶ παρῄνεσεν;
ἀλλ' εἰκάθω δῆτ'; εἶτα πῶς ὁ δύσμορος

εἰς φῶς τάδ' ἔρξας εἶμι; τῷ προσήγορος;
πῶς, ὦ τὰ πάντ' ἰδόντες ἀμφ' ἐμοῦ κύκλοι,
ταῦτ' ἐξανασχήσεσθε, τοῖσιν Ἀτρέως 1355
ἐμὲ ξυνόντα παισίν, οἵ μ' ἀπώλεσαν;
πῶς τῷ πανώλει παιδὶ τῷ Λαερτίου;
οὐ γάρ με τἄλγος τῶν παρελθόντων δάκνει,
ἀλλ' οἷα χρὴ παθεῖν με πρὸς τούτων ἔτι
δοκῶ προλεύσσειν. οἷς γὰρ ἡ γνώμη κακῶν 1360
μήτηρ γένηται, τἄλλα παιδεύει κακά.
καὶ σοῦ δ' ἔγωγε θαυμάσας ἔχω τόδε.
χρῆν γάρ σε μήτ' αὐτόν ποτ' εἰς Τροίαν μολεῖν,
ἡμᾶς τ' ἀπείργειν· οἵ *γέ σου καθύβρισαν,
πατρὸς γέρας συλῶντες, [οἳ τὸν ἄθλιον 1365
Αἴανθ' ὅπλων σοῦ πατρὸς ὕστερον δίκῃ
Ὀδυσσέως ἔκριναν,] εἶτα τοῖσδε σὺ
εἶ ξυμμαχήσων, κἄμ' ἀναγκάζεις τάδε;
μὴ δῆτα, τέκνον· ἀλλ', ἅ μοι ξυνώμοσας,
πέμψον πρὸς οἴκους· καὐτὸς ἐν Σκύρῳ μένων
ἔα κακῶς αὐτοὺς ἀπόλλυσθαι κακούς.
χοὕτω διπλῆν μὲν ἐξ ἐμοῦ κτήσει χάριν 1370
διπλῆν δὲ πατρός· κοὐ κακοὺς ἐπωφελῶν
δόξεις ὁμοῖος τοῖς κακοῖς πεφυκέναι.

ΝΕ. λέγεις μὲν εἰκότ', ἀλλ' ὅμως σε βούλομαι
θεοῖς τε πιστεύσαντα τοῖς τ' ἐμοῖς λόγοις
φίλου μετ' ἀνδρὸς τοῦδε τῆσδ' ἐκπλεῖν χθονός. 1375

ΦΙ. ἦ πρὸς τὰ Τροίας πεδία καὶ τὸν Ἀτρέως
ἔχθιστον υἱὸν τῷδε δυστήνῳ ποδί;

ΝΕ. πρὸς τοὺς μὲν οὖν σε τήνδε τ' ἔμπυον βάσιν
παύσοντας ἄλγους κἀποσώζοντας νόσου.

ΦΙ. ὦ δεινὸν αἶνον αἰνέσας, τί φῄς ποτε; 1380

ΝΕ. ἃ σοί τε κἀμοὶ *λῷσθ' ὁρῶ τελούμενα.

ΦΙ. καὶ ταῦτα λέξας οὐ καταισχύνει θεούς;

ΝΕ. πῶς γάρ τις αἰσχύνοιτ' ἂν ὠφελούμενος;

ΦΙ. λέγεις δ' Ἀτρείδαις ὄφελος, ἢ 'π' ἐμοὶ τόδε;

ΝΕ. σοί που φίλος γ' ὤν, χὠ λόγος τοιόσδε μου. 1385
ΦΙ. πῶς, ὅς γε τοῖς ἐχθροῖσί μ' ἐκδοῦναι θέλεις;
ΝΕ. ὦ τᾶν, διδάσκου μὴ θρασύνεσθαι κακοῖς.
ΦΙ. ὀλεῖς με, γιγνώσκω σε, τοῖσδε τοῖς λόγοις.
ΝΕ. οὔκουν ἔγωγε· φημὶ δ' οὔ σε μανθάνειν.
ΦΙ. ἐγὼ *οὐκ Ἀτρείδας ἐκβαλόντας οἶδά με; 1390
ΝΕ. ἀλλ' ἐκβαλόντες εἰ πάλιν σώσουσ' ὅρα.
ΦΙ. οὐδέποθ' ἑκόντα γ' ὥστε τὴν Τροίαν ἰδεῖν.
ΝΕ. τί δῆτ' ἂν ἡμεῖς δρῷμεν, εἰ σέ γ' ἐν λόγοις
πείσειν δυνησόμεσθα μηδὲν ὧν λέγω;
ὡς ῥᾷστ' ἐμοὶ μὲν τῶν λόγων λῆξαι, σὲ δὲ 1395
ζῆν ὥσπερ ἤδη ζῆς ἄνευ σωτηρίας.
ΦΙ. ἔα με πάσχειν ταῦθ' ἅπερ παθεῖν με δεῖ·
ἃ δ' ἤνεσάς μοι δεξιᾶς ἐμῆς θιγών,
πέμπειν πρὸς οἴκους, ταῦτά μοι πρᾶξον, τέκνον,
καὶ μὴ βράδυνε μηδ' ἐπιμνησθῇς ἔτι 1400
Τροίας· ἅλις γάρ μοι τεθρήνηται γόοις.
ΝΕ. εἰ δοκεῖ, στείχωμεν.
ΦΙ. ὦ γενναῖον εἰρηκὼς ἔπος.
ΝΕ. ἀντέρειδε νῦν βάσιν σήν.
ΦΙ. εἰς ὅσον γ' ἐγὼ σθένω.
ΝΕ. αἰτίαν δὲ πῶς Ἀχαιῶν φεύξομαι;
ΦΙ. μὴ φροντίσῃς.
ΝΕ. τί γάρ, ἐὰν πορθῶσι χώραν τὴν ἐμήν; 1405
ΦΙ. ἐγὼ παρὼν
ΝΕ. τίνα προσωφέλησιν ἕρξεις;
ΦΙ. βέλεσι τοῖς *Ἡρακλέους
ΝΕ. πῶς λέγεις;
ΦΙ. εἵρξω πελάζειν.*
ΝΕ. στεῖχε προσκύσας χθόνα.

ΗΡΑΚΛΗΣ.

μήπω γε, πρὶν ἂν τῶν ἡμετέρων
ἀΐῃς μύθων, παῖ Ποίαντος· 1410
φάσκειν δ' αὐδὴν τὴν Ἡρακλέους

ἀκοῇ τε κλύειν λεύσσειν τ' ὄψιν.
τὴν σὴν δ' ἥκω χάριν οὐρανίας
ἕδρας προλιπών,
τὰ Διός τε φράσων βουλεύματά σοι, 1415
κατερητύσων θ' ὁδὸν ἣν στέλλει·
σὺ δ' ἐμῶν μύθων ἐπάκουσον.
καὶ πρῶτα μέν σοι τὰς ἐμὰς λέξω τύχας,
ὅσους πονήσας καὶ διεξελθὼν πόνους
ἀθάνατον ἀρετὴν ἔσχον, ὡς πάρεσθ' ὁρᾶν. 1420
καὶ σοί, σάφ' ἴσθι, τοῦτ' ὀφείλεται παθεῖν,
ἐκ τῶν πόνων τῶνδ' εὐκλεᾶ θέσθαι βίον.
ἐλθὼν δὲ σὺν τῷδ' ἀνδρὶ πρὸς τὸ Τρωϊκὸν
πόλισμα, πρῶτον μὲν νόσου παύσει λυγρᾶς,
ἀρετῇ τε πρῶτος ἐκκριθεὶς στρατεύματος, 1425
Πάριν μέν, ὃς τῶνδ' αἴτιος κακῶν ἔφυ,
τόξοισι τοῖς ἐμοῖσι νοσφιεῖς βίου,
πέρσεις τε Τροίαν, σκῦλά τ' εἰς μέλαθρα σὰ
πέμψεις, ἀριστεῖ'*ἐκλαβὼν στρατεύματος,
Ποίαντι πατρὶ πρὸς πάτρας Οἴτης πλάκα. 1430
ἃ δ' ἂν λάβῃς σὺ σκῦλα τοῦδε τοῦ στρατοῦ,
τόξων ἐμῶν μνημεῖα πρὸς πυρὰν ἐμὴν
κόμιζε. καὶ σοὶ ταῦτ', Ἀχιλλέως τέκνον,
παρῄνεσ'· οὔτε γὰρ σὺ τοῦδ' ἄτερ σθένεις
ἑλεῖν τὸ Τροίας πεδίον οὔθ' οὗτος σέθεν. 1435
ἀλλ' ὡς λέοντε συννόμω φυλάσσετον
οὗτος σὲ καὶ σὺ τόνδ'. ἐγὼ δ' Ἀσκληπιὸν
παυστῆρα πέμψω σῆς νόσου πρὸς Ἴλιον.
τὸ δεύτερον γὰρ τοῖς ἐμοῖς αὐτὴν χρεὼν
τόξοις ἁλῶναι. τοῦτο δ' ἐννοεῖσθ', ὅταν 1440
πορθῆτε γαῖαν, εὐσεβεῖν τὰ πρὸς θεούς.
ὡς τἄλλα πάντα δεύτερ' ἡγεῖται πατὴρ
Ζεύς· ἡ γὰρ εὐσέβεια συνθνήσκει βροτοῖς,
κἂν ζῶσι κἂν θάνωσιν, οὐκ ἀπόλλυται.

ΦΙ. ὦ φθέγμα ποθεινὸν ἐμοὶ πέμψας, 1445

χρόνιός τε φανείς,
οὐκ ἀπιθήσω τοῖς σοῖς μύθοις.
ΝΕ. κἀγὼ γνώμῃ ταύτῃ τίθεμαι.
ΗΡ. μή νυν χρόνιοι μέλλετε πράσσειν.
καιρὸς καὶ πλοῦς
ὅδ' ἐπείγει γὰρ κατὰ πρύμναν.
ΦΙ. φέρε νυν στείχων χώραν καλέσω.
χαῖρ', ὦ μέλαθρον ξύμφρουρον ἐμοί,
Νύμφαι τ' ἔνυδροι λειμωνιάδες,
καὶ κτύπος ἄρσην πόντου *προβολῆς,
οὗ πολλάκι δὴ τοὐμὸν ἐτέγχθη
κρᾶτ' ἐνδόμυχον πληγαῖσι νότου,
πολλὰ δὲ φωνῆς τῆς ἡμετέρας
Ἑρμαῖον ὄρος παρέπεμψεν ἐμοὶ
στόνον ἀντίτυπον χειμαζομένῳ.
νῦν δ', ὦ κρῆναι Λύκιόν τε ποτόν,
λείπομεν ὑμᾶς, λείπομεν ἤδη,
δόξης οὔ ποτε τῆσδ' ἐπιβάντες.
χαῖρ', ὦ Λήμνου πέδον ἀμφίαλον,
καί μ' εὐπλοίᾳ πέμψον ἀμέμπτως,
ἔνθ' ἡ μεγάλη Μοῖρα κομίζει,
γνώμη τε φίλων, χὠ πανδαμάτωρ
δαίμων, ὃς ταῦτ' ἐπέκρανεν.
ΧΟ. χωρῶμεν *δὴ πάντες ἀολλεῖς,
Νύμφαις ἁλίαισιν ἐπευξάμενοι
νόστου σωτῆρας ἱκέσθαι.

EXPLANATION OF THE MARKS IN THE TEXT.

OEDIPUS TYRANNUS.

l. 35. ὅς *τ' Elms. from Schol. ὅς γ' MSS.
l. 248. *ἄμορον Pors. ἄμοιρον MSS.
l. 258. ἐπεὶ κυρῶ *γ' Burton, Erfurdt. ἐπικυρῶ τ' MSS.
l. 270. *γῆς Vauvillers. γῆν MSS.
l. 294. *δειμάτων Hartung. δείματος MSS.
l. 329. †τἄμ' ὡς κ.τ.λ. See Notes.
l. 351. *προεῖπας Brunck. προσεῖπας MSS.
l. 360. *λόγῳ Campb. λέγειν (λέγοι, λόγοι?) MSS.
l. 376. οὐ γάρ *σε—πρός γ' ἐμοῦ Brunck. οὐ γάρ με—πρός γε σοῦ MSS.
l. 478. †ὡς ταῦρος wanting in MS. authority (L has πετραῖος ὁ ταῦρος) and faulty in rhythm. ἰσόταυρος Martin, Lushington.
l. 539. *ἢ οὐκ Spengel. κοὐκ MSS.
ll. 624, 5. It is difficult to decide to which of the speakers these lines should be attributed. In the text 624 is given to Oedipus (not to Creon) and 625 to Creon on the supposition that a line has been lost.
l. 657. λόγῳ †ἄτιμον. The hiatus is remarkable.
l. 666. *τάδ' Herm. καὶ τάδ' MSS.
l. 694. *πόνοισιν Bergk, Campb. πόνοις MSS.
l. 696. εἰ δύνᾳ, *γίγνου Campb. εἰ δύναι, γενοῦ L. εἰ δύναιο, γενοῦ A., etc.
l. 763. *ὥς γ' Campb. ὅ γ' MSS. οἷ' Herm., etc.
l. 815. τίς τοῦδ' *ἔτ' ἀνδρὸς Campb. τίς τοῦδε τἀνδρὸς νῦν L., etc.
l. 825. *μηδ' Dind. μήτε, μἤστ' MSS.
l. 876. *ἀκρότατον Erfurdt. ἀκροτάταν MSS.
l 877. *ἐξώρουσεν Campb. ὤρουσεν MSS.
l. 892. *θεῶν Herm. θυμῷ MSS. Many edd. read θεῶν .. εὔξεται.
l. 893. εὔξεται Elms. ἔρξεται MSS.
l. 906. *παλαίφατα cj. Herm., om. MSS. But some have παλαιά.
l. 943. *ὦ γέρον partly from Ven. εἰ δὲ μὴ | λέγω γ' ἐγὼ κ.τ.λ. L. and others. ἦ τέθνηκεν Οἰδίπου πατήρ Nauck.
l. 987. *γ' Pors. om. MSS.
l. 993. ἢ *οὐχὶ Brunck. ἢ οὐ MSS.
l. 1002. *ἐγὼ οὐχὶ Pors. ἔγωγ' οὐχὶ MSS.
l. 1062. *εἰ Bergk. ἐκ MSS.
l. 1100. *που Heath. om. MSS. (ὀρεσσιβάταο V pr.?)

l. 1101. *εὐνάτειρά τις Arndt. θυγάτηρ or τις θυγάτηρ MSS.

l. 1196. *οὐδὲν Herm. οὐδένα MSS.

l. 1205. †τίς ἐν πόνοις κ.τ.λ. The lines in the strophe and antistrophe do not correspond. Most edd. follow Hermann who reads τίς ἄταις ἀγρίαις, τίς ἐν πόνοις;

l. 1217. *σε Wund. om. MSS. The words which follow are probably corrupt. See Notes.

l. 1218. *δύρομαι Seidler. ὀδύρομαι MSS.

l. 1265. ὁ δ' *ὡς Campb. ὁ δὲ ὅπως δ' MSS.

l. 1279. *αἱματοῦς Heath. αἵματος MSS.

l. 1281. †κακὰ is probably corrupt.

l. 1310. *διαπωτᾶται Jebb. φθογγὰ διαπέταται MSS.

l. 1315. δυσούριστ' *ἰόν. Jebb. δυσούριστον MSS.

l. 1330. *ἐμοί Campb. ἐμὰ MSS.

l. 1341. *μέγ' ὀλέθριον Erf. ὀλέθριον μέγαν MSS.

l. 1345. †εἴ τις MSS. ἔτι Herm. who reads ἔτι for ἔφυ; also in l. 1365. See Notes.

l. 1350. ἐπὶ *πόας Campb. ἐπιποδίας MSS.

l. 1351. κἀνέσωσέ *μ'. Campb. κἀνέσωσεν MSS.

l. 1360. *ἄθεος Elmsl. ἄθλιος MSS.

l. 1401. *τι Elmsl. ὅτι MSS.

l. 1505. *περιίδῃς Dawes. παρίδῃς MSS.

l. 1513. *βίου Campb. τοῦ βίου MSS. See Notes.

l. 1517. *εἶμι Brunck. εἰμί MSS.

l. 1525. *πρῶτος Campb. ὅστις MSS. ἐν ζήλῳ so two MSS. οὐ ζήλῳ cett. *ἐπιφλέγων Campb. ἐπιβλέπων MSS.

OEDIPUS COLONEUS.

l. 4. *σμικροῦ Edd. μικροῦ L.
l. 9. *θάκησιν Seidler. θάκοισιν MSS. (θάκοισιν Ricc.).
l. 13. ἂν *δ' Elmsley. ἀνακούσωμεν L.
l. 25. τοῦτό *γ' Par. F. τοῦτον cett.
l. 30. *προσστείχοντα Dind. προστείχοντα MSS.
l. 35. †τῶν doubtful after preceding consonant.
l. 42. *ἄν Vauvillers. ὧν MSS.
l. 44. *τὸν ed. Lond. 1747. τόνδ' MSS. against metre.
l. 45. *ὡς Elmsl. ὥστε MSS.
l. 57. *ὀδός Brunck. ὁδός MSS.
l. 79. *τοι Campb. σοι or γε MSS.
l. 99. *ὑμῖν Schol. ὑμῶν MSS.
l. 121. *προσπεύθου, λεῦσσέ νιν, | προσδέρκου πανταχῇ* Herm. λεύσατ' αὐτὸν, προσδέρκου | προσπεύθου πανταχῇ MSS.
l. 125. *ἔγχωρος Bothe. ἐγχώριος MSS.
l. 152. μακραίων *τις Campb. μακραίων τέ θ' ὡς MSS.
l. 157. *προπέσῃς Herm. προσπέσῃς MSS.
l. 174. ὦ *ξεῖνοι Edd. ὦ ξένοι MSS.
l. 178. *πόρσω Bothe. πρόσω MSS.
l. 180. προβίβαζε A. προσβίβαζε L, etc.
l. 184. *ΧΟ. Herm. etc., om. MSS.
*ξένης Bothe, Herm., etc. ξείνης MSS.
l. 185. *τλάμων Herm. τλάμον L.
l. 197. *ἡσυχαίᾳ Herm. ἡσυχίᾳ MSS.
l. 198. *ἅρμοσαι Elmsl. ἁρμόσαι MSS.
l. 205. τίν' *ἂν Vauvillers. τίνα MSS.
l. 212. †τί τόδε; τί is extra metrum. See Notes.
l. 215. *ὦ ξένε Heath add. ὦ. ξεῖνε MSS.
l. 219. *μέλλετον Herm. μέλλετ' MSS.
*τάχυνε Elmsl. ταχύνετε L.
l. 220. *ὤ Herm. ἀπόγονον MSS.
*ἰοὺ Herm. ὦ ὦ MSS. (with varying accent and breathing).
l. 226. *πόρσω Tricl. πρόσω MSS.
l. 238. *γεραιὸν Campb. γεραὸν MSS. Some MSS. om. ἄλαον.
l. 251. *λέχος Reiske. λόγος MSS.
l. 252. ἂν *ἀναθρῶν Campb. ἂν ἀθρῶν or ἀναθρῶν MSS.
l. 253. *φυγεῖν Dind. ἐκφυγεῖν MSS., exc. Vat. which has ἐν φυγαῖς.
l. 278. See Notes.
l. 300. *αὐτὸν ὥστ' Pors. ἀπόνωστ', ἐμπόνως τ' MSS.
l. 331. See Notes.

l. 371. *ἀλειτηροῦ Campb. ἀλιτηροῦ, ἀλητηροῦ MSS.
l. 390. *εὐσοίας Schol. εὐνοίας MSS.
l. 391. [ὑπ'] om. L.
l. 453. *τε *τἀξ Heath. τά τ' ἐξ MSS.
l. 458. *ταῖσδε Canter. ταῖσι MSS., varying also between πρός and σύν.
l. 475. *γε Heath, om. MSS.
*εὐπόκῳ Campb. οἰνεοτόκῳ, νεοτόκῳ, οἰοπόκῳ MSS.
l. 499. *ἐκτίνουσαν Canter. ἐκτείνουσαν MSS.
l. 516. *ἃ πέπονθ' Herm. πέπονθ' ἔργα MSS.
l. 521. *ἑκὼν Herm. ἄκων MSS.
*ἴστωρ Campb. ἴστω MSS.

[l. 521 = l. 510. 'MSS. all have ἄκων μέν, θεὸς ἴστω, against the metre. Otherwise the sense is good, and θεὸς ἴστω agrees better with ἄκων than ἑκών. "I was the author of mischief (wrong, trouble), the author, heaven be my witness, against my will, and no part of this was by my own choosing." It is observable that the line following only partially corresponds, τούτων δ' αὐθαίρετον οὐδὲν = ὅμως δ' ἔραμαι πυθέσθαι.' R. E.]

l. 530. *μὲν Elmsl., om. MSS.
l. 532. *παῖδε Elmsl. παῖδες MSS.
l. 534. *αἵδ' εἴσ' ἄρ' Lushington. σαί τ' ἄρ' εἰσὶν, αὐτ' ἄρ' εἰσὶν MSS.
l. 535. *ΟΙ. om. MSS.
l. 536. *ΧΟ. Solger. ΟΙ. MSS.
*ΟΙ. Solger. ΧΟ. MSS.
l. 547. *ἀλοὺς Erfurdt. ἄλλους MSS. ἄνους Porson.
καὶ *ὤλεσα, κἀπώλεσα MSS. [Possibly the metre is cretic followed by dactyl, an inversion of ἰσονόμους τ' Ἀθήνας ἐποιησάτην. 'I was a murderer, a destroyer of others, but I came to the deed clear in the sight of law, because unwitting.' R. E. But the false emphasis on ἄλλους is a sufficient objection.]
l. 550. *ἀποσταλεὶς Turneb. ἀπεστάλη MSS.
l. 557. *'πέρεσθαι Reisig. τι ἐρέσθαι MSS.
l. 567. *γ' *ἂν Vauvillers. γὰρ MSS.
l. 617. *τὸ Elmsl. τε MSS.
l. 692. οὐδ' *ἄρ' Campb. οὐδ' αὖ L.
l. 702. *οὐ Pors. οὔτε MSS.
l. 709. *γέ *νιν add. Campb. om. MSS.
l. 716. *παραϊσσομένα Campb. The MSS. have παραπτομένα, unmetrical and doubtful; in form, if for παραπετομένα, and in sense, if = 'fitted to.'
l. 821. *τ' Bothe. γ' MSS.
l. 841. *ἔντοποι Brunck. ἐντόπιοι MSS.
l. 865. *τῆς Lond. ed. 1747. γῆς MSS.
l. 882. *γ' Enger. τ' MSS.
l. 887. περῶσ' *οἵδε δή Elmsl. περῶσι δή MSS.

l. 907. *οὔσπερ Reisig. ὥσπερ MSS. [ὥσπερ might be explained as C. E. Palmer, 'just as he came here with the laws (of the land) to protect him, those very laws, and those alone, shall control him,' i. e. as he was safe from Athenian outrage by the laws of Athens, when he entered their territory, so he would be prevented by Athenian law from committing outrage himself.' R. E. But what force has *αὐτὸς* then?]

l. 977. *δἂν Doederlein. γ' ἂν MSS.

l. 1007. *τιμαῖς Turneb. τιμάς MSS.

l. 1050. *σεμνά Valcknär. σεμναὶ MSS.

l. 1054. †ἐγρεμάχαν. ὀρειβάταν is a variant in the MSS. See Notes.

l. 1068. †κατ' . . πώλων†. κατά is difficult, and φαλάρα may be a gloss on ἀμπυκτήρια. κατὰ | λάμπρ' ἀμπυκτήρια πώλων cj. Campb.

l. 1074. *ἔρδουσ' Elmsl. *ἔρδουσιν MSS.

l. 1077. *αὐθαίμων Bothe. αὐθόμαίμων MSS.

l. 1083. κύρσαιμι *τῶνδ' Wunder. κύρσαιμ' αὐτῶν δ' MSS. [Mr. Ellis suggests—αἰθερίας νεφέλας | κύρσαιμι τῶνδ' ἀγώνων θ' | ἑωρήσασα τοὐμὸν ὄμμα. 'Would that I might reach a cloud in the sky and a sight of these contests, letting my eye fly aloft.']

l. 1109. *γε Reiske. τε MSS.

l. 1113. *ἐμφύντε Mudge. ἐμφύσα, ἐμφῦτε MSS.

l. 1118. τοὔργον *τοῦτ' *ἐμοί τ' ἔσται Herm. τοὔργον τοὐμὸν ἔσται MSS.

l. 1121. *τὴν Musgr. σὴν MSS.

l. 1132. *σ' Herm. δ' MSS

l. 1133. *τίς Herm. τις MSS.

l. 1164. *μόνον Vauvillers. μολόντ' MSS.

l. 1165. *τ' add. Heath, om. MSS.

l. 1169. *σχὲς Heath. ἴσχες etc. MSS.

l. 1189. *μηδὲ Dawes. μήτε MSS.

l. 1190. *κάκιστα Herm. κακίστων MSS.

l. 1220. *ὁ δὲ Herm. οὐδ' MSS.

l. 1231. †πολύμοχθος obscure.

l. 1248. *ἐννυχιᾶν Lachmann. νυχίαν, νυχιᾶν MSS.

l. 1259. *πίνος Scaliger. πόνος MSS.

l. 1266. *τἀμὰ Reiske. τἄλλα MSS.

l. 1279. οὕτως *ἀφῇ γε Tricl. οὕτως μ' ἀφῇ MSS. ἀφῆται is a possible conjecture.

l. 1310. *τ' Reiske. γ' MSS.

l. 1314. *δόρει Herm. δόρι MSS.

l. 1346. *Οἰδίπους Valcknär. Οἰδίπου MSS.

l. 1386. *δόρει Herm. δόρι MSS.

l. 1389. *τὸ Herm. τοῦ MSS.

l. 1402. *τινι Tyrwhitt. τινα MSS.

l. 1406. †τοῦδ'. See Notes.

l. 1407. *σφώ γ', *ἐὰν Elmsl. σφῶιν γ' ἂν MSS.
l. 1417. *τ' Brunck. γ' MSS.
l. 1449. *νέα add. Herm., om. MSS.
l. 1454. †ἐπεὶ μὲν if retained must be treated as = ὅτε μέν, which is doubtful. ἀφεὶς μὲν or ἀνεὶς μὲν cj. Campb.
l. 1466. *οὐρανοῦ Campb. οὐρανία MSS.
l. 1474. *ΑΝ. Brunck. ΧΟ. or — MSS.
l. 1488. do. do.
l. 1491. *ἰὼ add Herm., om. MSS.
*προβᾶθι Elmsl. βᾶθι MSS.
l. 1492. *Ποσειδανίῳ Campb. Ποσειδαωνίῳ MSS.
l. 1506. †θῆκε. The omission of the augment is doubtful.
l. 1515. *στράψαντα L². στρέψαντα all MSS. except L².
l. 1541. μηδ' *ἐπιστρεφώμεθα Campb. μηδέ γ' ἐντρεπώμεθα MSS.
l. 1561. *ἐπιπόνῳ Seidler. μήτ' ἐπιπόνῳ MSS. Another mode of correction is to read ἀδάματον *ὡς φύλακα in the antistrophe

(⏑ ⏑́ ⏑ – | ⏑ ⏑́ ⏑́ ⏑ –).

l. 1562. *ἄρ' *εὖ *κατανύσαι Campb. ἄρ' om. MSS., ἐκτανύσαι MSS.
l. 1570. †πολυξέστοις doubtful metrically. πολυξένοις Musgrave.
l. 1573. *ἐσαιὲν Campb. αἰὲν MSS.
l. 1592. *πολυσχίστων Heath. πολυσχίστῳ MSS.
l. 1595. *ἀφ' οὗ *μέσος Brunck. ἐφ' οὗ μέσου MSS.
l. 1619. *τὸν *βίον Elmsl. ἤδη βίοτον MSS.
l. 1677. *ἔξεστιν Campb. οὐκ ἔστι MSS.
l. 1682. *φερόμεναι Herm. φαινόμεναι MSS.
l. 1688. *ΙΣ. Turneb. No person in MSS.
l. 1690. *ἕλοιτο Campb. ἕλοι MSS.
l. 1695. *μηδὲν ἄγαν* Elmsl. μηδ' ἄγαν οὕτω MSS.
l. 1704. *ἐξέπραξεν Elmsl. ἔπραξεν MSS.
l. 1709. *ἀνὰ Herm. ἀεὶ MSS.
l. 1713. †ἰώ. See Notes.
l. 1715. *ΙΣ. Edd. No person in L.
l. 1733. *ἐπενάριξον Elmsl. ἐνάριξον MSS.
ll. 1739, 40. *ἀπεφύγετον Brunck. ἀπεφεύγετον MSS.
l. 1744. *ἐπεῖχε Wund. ἐπεὶ MSS.
l. 1747. *αἰαῖ Dind. ναὶ ναί. χο. σύμφημι καὐτός. ἀν. φεῦ φεῦ MSS.
l. 1749. ἐς *τίν' *ἔτι Herm. ἐς τι MSS.
l. 1773. ὅσα *γ' Pors. ὅσ', ὅσα MSS.
l. 1776. οὐ *δεῖ Herm. οὐ γὰρ δεῖ MSS.
l. 1777. *μηδ' Elmsl. μήτ' MSS.

ANTIGONE.

l. 4. *πλέων Campb. ἄτερ MSS. ἔχον Pors.
l. 24. *προθείς Campb. χρησθείς MSS.
l. 33. *τοῖσι Heath. τοῖς MSS.
l. 48. τῶν ἐμῶν *μ' Brunck. μ' om. MSS.
l. 106. 'Αργόθεν† MSS. The metre required is –⏑⏑–. 'Αργόθεν ἐκ Herm.
l. 110. *ὅς Scaliger. ὅν MSS.
*Πολυνείκους Scal. Πολυνείκης MSS.
l. 117. *φονώσαισιν Boeckh. φοινίαισιν MSS.
l. 134. *ἀντιτύπᾳ Pors. ἀντίτυπα MSS.
l. 156. *ἄρχων om. MSS.
l. 231. *σπουδῇ Seyffert. σχολῇ MSS.
l. 263. ἔφευγε *μὴ εἰδέναι Boeckh. τὸ μὴ MSS.
l. 279. *ᾗ Nauck. ἡ MSS.
l. 321. τό *γ' Reiske. τὸ δ' MSS.
l. 343. *κουφονόων Brunck. κοῦφον ἐόν L.
l. 351. †ἕξεται. The metre requires ⏑–⏑–.
l. 358. *διαίθρεια Musgrave. αἴθρια MSS.
l. 382. *ἀπάγουσι Boeckh. ἄγουσι MSS.
l. 486. *ὁμαιμονεστέρα. ὁμαιμονεστέρας MSS.
l. 505. *ἐγκλείσαι after Dind. ἐγκλείσοι etc. MSS.
l. 572. *AN. Aldus, Boeckh. ΙΣ. MSS.
ll. 574, 576. *XO. Boeckh. ΙΣ. MSS.
l. 595. †φθιμένων MSS. The metre requires –– or ⏑– to correspond to σεισθῇ in l. 584. φθιτῶν Herm.
l. 600. *ἐτέτατο Campb. τέτατο MSS. ὃ τέτατο edd.
l. 607. *ἀκάμαντες Herm. ἀκάματοι MSS.
l. 613. *ἕρπων Herm. ἕρπει MSS.
l. 648. *γ' Vat. Ven. 617 corr. γ' om. most MSS.
l. 736. *με. The reading in the text is that of L. with *με for γε. Another reading which has MS. authority is ἄλλον γὰρ ἢ 'μὲ χρή γε τῆσδ' ἄρχειν χθονός;
l. 747. οὐ *τἂν Elmsl. οὐκ ἂν L.
l. 796. †πάρεδρος ἐν ἀρχαῖς. The corresponding words in l. 786 are φύξιμος οὐδείς, so that we have ⏑⏑⏑⏑––=–⏑⏑––. πάρεδρος ἀρχαῖς (⏑–⏑–) with πέφευγεν for φύξιμος in l. 786 cj. Campb.
l. 815. *ἐπινύμφειος Dind. ἐπινυμφίδιος MSS.

l. 840. *οὐλομέναν Martin. ὀλομέναν MSS. οἰχομένον Wunder with L.

l. 849. ἔρυμα or ἔργμα MSS. Herm. conj. ἕρμα.

l. 851. †οὔτ' ἐν βροτοῖσιν, οὔτ' ἐν νεκροῖσι. The line does not correspond to l. 870, κασίγνητε γάμων κυρήσας,

– – ⏑ – ⏑ – – ⏑ – ⏑

⏑ – – ⏑ ⏑ – ⏑ – –.

l. 887. *ἄφετε Edd. ἀφεῖτε L.

χρὴ. So the MSS. Most edd. χρῇ. See on Aj. 1373, El. 606.

l. 888. *τυμβεύσει Tricl. τυμβεύειν L.

l. 935. †ΚΡ. It is doubtful whether these lines should be given to Creon. They are more natural in the mouth of the Chorus. And so Boeckh.

l. 941. *βασιλειδᾶν Seyffert. βασιλίδα MSS.

l. 948. *καὶ Herm. om. MSS.

l. 954. *ὄλβος Erfurdt. ὄμβρος MSS.

l. 955. *ὀξύχολος Scaliger. ὀξυχόλως MSS.

l. 966. *σπιλάδων Wieseler. πελαγέων πετρῶν MSS.

l. 975. *ἀραχθέντων Lachmann. ἀραχθὲν ἐγχέων MSS.

l. 1035. *ὑπαὶ Brunck. δ' ὑπαί MSS.

l. 1037. *τἀπὸ Σάρδεων Blaydes. τὸν πρὸς most MSS.

l. 1098. [Κρέον] has some MS. authority, but L. reads λαβεῖν or λακεῖν.

l. 1108. *ἴτ' ἴτ' Tricl. ἴτ', ἴτ', or οἴ τ' MSS.

l. 1134. *τῶν ἀμβρότων Campb. τῶν om. MSS.

l. 1141. *ἀμὰ Boeckh. om. MSS.

l. 1146. *ὦ Campb. ἰὼ MSS.

ἄστρων χοραγὲ Campb. χοραγὲ ἄστρων MSS.

l. 1152. *Θυίαισιν Boeckh. Θυιάσιν MSS.

l. 1265. *ὤμοι Turneb. ἰώμοι MSS.

l. 1301. †πέριξ doubtful in meaning.

l. 1310. *αἰαῖ Erfurdt. φεῦ φεῦ MSS.

l. 1336. *ἐρῶμαι Campb. ἐρῶ or ἐρῶ μὲν MSS.

l. 1340. *κάκτανον Herm. κατέκτανον MSS.

l. 1344. *πάντα γὰρ. πᾶ καὶ θῶ [i.e. πᾶ κλιθῶ] πάντα γὰρ MSS.

l. 1345. *τὰν Brunck. τάδ' ἐν MSS.

AJAX.

l. 108. *ἑρκείου Elmsl. ἑρκίου MSS.
l. 169. *δ' Dawes. om. MSS.
l. 177. *ἀδώροις Musgr. ψευσθεῖσα δώροις MSS.
l. 179. *ἦ τιν', ἤ τιν' etc., most MSS.: but L has ἦ.
ll. 197, 8. *ἀταρβὴς | εὐανέμοις βάσσαισιν *ὁρμᾶται Campb. ἀτάρβητα | ὁρμᾶτ' εὐανέμοις βάσσαις MSS.
l. 199. *καγχαζόντων Dindorf. βακχαζόντων, βαγχαζόντων MSS.
l. 211. *δουριάλωτον Brunck. δοριάλωτον MSS.
l. 330. *λόγοις Stobaeus. φίλοι MSS.
l. 350. *ἔτ' Herm. τ' MSS.
l. 359. *ἅλιον Herm. ἁλίαν MSS. ὃς ἁλίαν ἔβας Paley.
l. 372. *χερὶ Herm. χερσὶ MSS.
l. 384. *δὴ Tricl. om. MSS.
l. 397. *ἕλεσθ' Elmsl. ἕλεσθέ μ' MSS.
l. 403. †ὀλέθριον doubtful in metre.
l. 405. †τὰ μὲν κ.τ.λ. wrong metrically and feeble. See Notes.
l. 412. *ἰὼ Brunck. om. MSS.
l. 450. *ἀδάματος Elmsl. ἀδάμαστος MSS.
l. 456. *τᾶν Elmsl. γ' ἂν MSS.
l. 597. *ἁλίπλακτος Vatican. ἁλίπλαγκτος most MSS.
l. 601. †Ἰδαίᾳ . . †ποίᾳ etc., see Notes. *μηνῶν Herm. μήλων MSS.
l. 604. *εὐνῶμαι Bergk. εὐνόμαι L.
l. 656. *ἐξαλεύσωμαι so L: ἐξαλύξωμαι Hesych.
l. 678. *ἐγῷδ' Pors. ἐγὼ δ' MSS.
l. 714. μαραίνει* Heath. μαραίνει γε καὶ φλέγει L.
l. 776. *τοι Herm. τοῖς MSS.
l. 869. *ἐφίσταται Campb. ἐπίσταται MSS.
l. 879. *δῆτά μοι Herm. δή μοι MSS.
l. 905. *ἔρξε Herm. ἔπραξε MSS.
l. 926. *ὧδ' Erfurdt. om. MSS.
l. 955. *τοῖσδε Elmsl. τοῖς MSS.
l. 1008. *με Kuster, om. MSS.
l. 1022. *ὠφελήσιμα Johnson. ὠφελήσιμοι MSS.
l. 1118. *ΧΟ. Brunck. ΜΕΝ. MSS.
l. 1190. ἀν'* ἀερώδεα *Τρωΐαν Wolff. ἀν' εὐρώδη Τροίαν MSS.
l. 1199. *οὐ Herm. οὔτε MSS.
l. 1312. *γ' Erfurdt. θ' MSS.
l. 1339. οὐκ *ἀντατιμήσαιμ' Bothe. οὐκ ἂν ἀτιμήσαιμ' most MSS.
l. 1373. †χρή unusual in meaning. χρῇς (i. e. χρῄζεις) Dind.

ELECTRA.

l. 21. *ἴμεν Dawes. ἐμὲν L.

l. 87. *ἰσόμοιρ' ἀήρ Pors. ἰσόμοιρος ἀήρ MSS.

l. 103. *αἰκῶς Schol. ἀδίκως MSS.

l. 105. *παμφεγγεῖς Herm. λεύσσω παμφεγγεῖς MSS.

l. 114. *αἳ Pors. om. MSS.

l. 121. *ὦ Turn. ἰὼ MSS.

l. 124. *ἀθεώτατα Pors. ἀθεωτάτας MSS.

l. 129. γενναίων* Monk. γενναίων πατέρων MSS. γ. τοκέων al.

l. 139. *θρήνοις—ἀνστάσεις Campb. ἀνστάσεις οὔτε γόοις οὔτε λιταῖσιν MSS.

l. 155. πρὸς †ὅ τι. In the corresponding line 175, we have a long syllable, Ζεύς. πρός γ' ὅτι?

l. 164. ὅν *γ' ἐγὼ Herm. ὃν ἔγωγ or ὃν γὼ MSS.

l. 174. *οὐρανῷ Heath. ἐν οὐρανῷ MSS.

l. 205. *ἴδε Brunck. εἶδε, οἶδε MSS.

l. 206. *χειροῖν Brunck. χεροῖν MSS.

l. 216. *αἰκῶς Brunck. ἀεικῶς MSS.

l. 221. *δεινοῖς . . . *δεινοῖς Brunck. ἐν δεινοῖς, ἐν δεινοῖς L.

l. 300. *ταὐτὰ Blomfield. ταῦτα MSS.

l. 308. ἔν *τοι κακοῖς Herm. ἐν τοῖς κακοῖς MSS.

l. 316. †τί. Use of interrogative doubtful.

l. 337. *ἄλλα Dind. ἀλλὰ MSS.

l. 363. *λυποῦν Campb. after Schol. λυπεῖν MSS.

l. 431. *ΗΛ. Turn. The MSS. place ΗΛ. at l. 428.

l. 451. †λιπαρῆ or †ἀλιπαρῆ meaning obscure.

l. 510. *παγχρυσέων Campb. παγχρύσων most MSS.

l. 512. οὔ *τί πω Herm. οὔ τίς πω MSS.

l. 606. †χρὴ doubtful in use. See on Aj. 1373.

l. 686. †τῇ φύσει difficult. τἀφέσει Musgrave. But see Notes.

l. 691. *ἆθλ' *ἅπερ Pors. πένταθλ' ἅ. MSS.

l. 800. *κατάξι' ἂν Bothe. καταξίως MSS.

l. 818. *εἴσειμ' Herm. ἔσομ' MSS.

l. 839. γυναικῶν* Brunck. γυναικῶν ἀπάταις MSS.

l. 852. *τε Lushington. om. MSS. *ἄχθει Lushington. ἀχαίων or ἀχέων MSS.

l. 854. *μή *μέ νυν* Brunck. *μή με νῦν* MSS.
l. 856. *τί φῄς*; Tricl. *τί φῄς αὐδᾷς δὲ ποῖον*; MSS.
l. 952. *θάλλοντ' *ἔτ'* Reiske. *θάλλοντά τ'* MSS.
l. 973. **λόγων* Dobree. *λόγῳ* MSS.
l. 1018. **ᾔδη* Brunck. *ᾔδειν* MSS.
l. 1023. **ἦ* Elmsl. *ἦν* MSS.
l. 1061. *οὐ *τὰν* Turneb. *οὐ μὰ τὰν* MSS.
l. 1070. **σφὶν* Schaefer. *σφίσιν* most MSS. *νοσεῖ*† a syllable is wanting, cp l. 1059. *ὀνοστά* Wecklein. *νοσώδη* Campb.
l. 1077. **πάνδυρτος* Pors. *πανόδυρτος* MSS.
l. 1082. **γὰρ* add. Herm.
l. 1084. *ὦ* † *παῖ, παῖ*, a short syllable is wanting, cp. 1092, unless *ὑπὸ χεῖρα* is corrected (Hermann) into *ὑπόχειρ*.
αἰῶνα †*κοινὸν* difficult. *αἰῶν'* **ἄοικον* Campb.
l. 1086. †*καθοπλίσασα* difficult in meaning. *καθαγνίσασα* Campb. **ἐν* Brunck., om. MSS.
l. 1091. **τέων* Herm. *τῶν* MSS.
l. 1127. **σ'* Brunck. om. MSS.
l. 1185. **ᾔδη* Brunck. *ᾔδειν* MSS.
l. 1245. **ὀτοτοτοῖ* Herm. om. MSS.
l. 1263. **ἐπώτρυναν* Brunck. *ὤτρυναν* MSS.
l. 1266. **ἐπόρισεν* Dind. *ἔπορσεν* L. *ἐπῶρσεν* most MSS.
l. 1280. **μὴν* Seidler. *μὴ* MSS.
l. 1306. **ὑπηρετοίην* Elmsl. *ὑπηρετοίμην* MSS.
l. 1312. **χαρᾷ* Schaefer. *χαρᾶς* MSS.
l. 1322. †OP. The scholiast mentions that some ascribed the line to the Chorus.
l. 1389. **ἀμμενεῖ* Wunder. *ἀμμένει* L.
l. 1403. **ἡμᾶς* Reiske. om. MSS.
l. 1416. **γ'* Herm. *θ'* MSS.
l. 1418. **ὑπαὶ κείμενοι* Brunck. *ὑποκείμενοι* MSS.
l. 1420. **παλίρρυτον* Bothe. *πολύρυτον* L.
l. 1422. **καὶ μὴν* Herm. This line and the next are given to Electra in the MSS.
l. 1424. **κυρεῖτε* Elmsl. *κυρεῖ* MSS.
l. 1431. **ἐφ' ἡμῖν* Hermann begins the division here; most MSS. at *οὗτος*.
l. 1445. **ναὶ* Reiske. *καὶ* MSS.
l. 1485–6. Omitted, but supplied in the margin, prob. by the first hand, in L.

TRACHINIAE.

l. 12. *κύτει* | *βούπρῳρος* Strabo, p. 458. *τύπῳ βούκρανος* MSS.
l. 66. **φέρειν* Valckenär. *φέρει* MSS.
l. 84. **καὶ* Canter, who also prints the line after 85. *ἢ* MSS.
l. 87. **κατῄδη* Brunck. *κατήδειν* MSS. **παρῇ* Dind. *παρῆν* MSS.
l. 88. **πρὶν* Wakefield. *νῦν* MSS. **εἴα* Vauvillers. *ἐᾷ* MSS.
l. 97. *πόθι* **παῖς* Pors. *πόθι μοι παῖς* MSS.
l. 115. **ἐν εὐρέϊ* Erfurdt. *ἐν* om. MSS.
l. 164. **ἡνίκα* Dawes. *ἡνίκ' ἂν* MSS.
l. 188. **πρὸς πολλοὺς* Herm. *πρόσπολος* MSS.
l. 220. **βακχίαν* Brunck. *βακχείαν* MSS.
l. 222. **ἴδ' ὦ* Dind. *ἴδε, ἴδ' ὦ* MSS.
l. 226. **φρουρὰν* Musgrave and so one MS. (V). *φρουρὰ* cett.
l. 267. **φύσει* Campb. *φωνεῖ* MSS. *φανεὶς* Herm.
l. 292. **τὰ δὲ* Scaliger. *τῶν δὲ* MSS.
l. 336. **οὔστινάς τ'* Erfurdt. om. L. *γ'* A.
l. 379. **κάρτα* Canter. *καὶ τὰ* most MSS.
l. 402. *ΑΓ. Brunck. ΔΗΙ. L etc.
l. 403. **ἐρωτήσας* Tyrwhitt. *ἐρωτήσασ'* MSS.
l. 505. **τίνες* Herm. om. MSS.
l. 510. **βακχίας* Brunck. *βακχείας* MSS.
l. 528. **ἐλεινόν* Pors. *ἐλεεινόν* MSS.
l. 554. †*λύπημα* difficult, see note. *νόημα* or *τέχνημα* cj. Campb.
l. 608. **φανερὸν ἐμφανὴς* Tricl. *φανερὸς ἐμφανῶς* MSS.
l. 639. **κλέονται* Musgr. *καλέονται* MSS.
l. 644. **κόρος* Tricl. *τε κόρος* MSS.
l. 651. **τάλαιναν* Dind. *τάλαινα* MSS.
l. 730. **οἴκοι* Wakefield. *οἴκοις* MSS.
l. 824. **ἅ τ' ἔλακεν* Herm. *ὅ τ'* MSS.
l. 830. **γ'* Heath. om. MSS.
l. 840. **ὑποφόνια* Lushington. *νέσσου θ' ὕπο φοίνια* MSS.
l. 845. †*ὀλεθρίαισι* doubtful in metre. See Notes.
l. 854. **οὐκ* add. Campb. (from *οὔπω* infr.).
l. 855. **Ἡρακλέους ἀγάκλειτον* Campb. The MSS. read *οἷον ἀναρσίων οὔπω ἀγάκλειτον ἡρακλέους.*
**ἐπέμολε* Tricl. *ἀπέμολε* MSS.

l. 856. †ἰὼ κ.τ.λ. does not correspond to l. 845.
l. 879. †πρός γε suspicious in metre.
l. 898. †τις, see note.
l. 947. *ἄρα Herm. ἂν MSS.
l. 956. *Ζηνὸς Tricl. Διὸς MSS.
l. 963. ὡς ἀηδών* Tricl. ὡς ἀηδὼν ξένοι MSS.
l. 972. *ὦ πάτερ Brunck. ὦ om. MSS.
l. 977. *γέρον Brunck. γέρων MSS.
l. 978. *οὐ μὴ 'ξεγερεῖς Dawes. οὐ μήξεγείρεις or -ρης MSS.
l. 995. οἴαν *οἴων Martin. οἴαν ἀνθ' οἴων θυμάτων ἐπί μοι MSS.
l. 1006. ἐᾶθ' *ὕστατον εὐνάσαι Herm. ἐᾶτέ με δύστανον εὐνᾶσαι MSS.
l. 1022. *βίοτον Musgr. βιότου MSS.
l. 1031. *ἰὼ ἰὼ Campb. ἰὼ MSS.
l. 1034. *φύσαντ' Campb. τὸν φύσαντ' MSS.
l. 1036. *τὰν Seidler. ἂν MSS.
ll. 1039, 40. *ὦ γλυκὺς Ἅιδας, *ὦ Διὸς αὐθαίμων Seidler. The MSS. reverse the order of the phrases.
l. 1042. εὔνασον εὔνασόν *μ' Campb. εὔνασόν μ' εὔνασον MSS.
l. 1046. *κοὐ Bothe. καὶ MSS.
l. 1096. *ὑπέροχον Bentley. ὑπείροχον MSS.
l. 1136. *μωμένη Heath. μνωμένη MSS.
l. 1160. *τῶν ἐμπνεόντων Campb. πρὸς τῶν MSS. Either πρὸς or ὕπο is wrong. χρῆναι θανεῖν Wecklein.
l. 1193. ἐνταῦθά *νυν Brunck. ἐνταῦθα νῦν MSS.
l. 1220. *ὥς γ' Schaefer. ὥστ' MSS.
l. 1263. *τελέουσ' Billerbeck. τελέως MSS.
l. 1277. *καὶ Bentley. om. MSS.

PHILOCTETES.

l. 25. *ἴῃ Camerarius. εἴη MSS.
l. 116. *θηρατέ' οὖν Tricl. θηρατέα MSS.
l. 135. *με, δέσποτ' Tricl. δέσποτα μ' MSS.
l. 150. ἄναξ* Tricl. ἄναξ τὸ σὸν L.
l. 156. *προσπεσών με λάθῃ Herm. με λάθῃ προσπεσών MSS.
l. 186. *βάρει. ἃ δ' Böckh.: and so V (βαρεῖ·). βαρεῖα δ' L, etc.
l. 196. *ὡς Pors. ὅπως MSS.
l. 203. *του Pors. om. MSS.
ll. 217, 218. ὅρμον | *αὐγάζων Dind. αὐγάζων | ὅρμον MSS.
l. 218. *τι γὰρ Wund. γάρ τι MSS.
l. 222. ἢ γένους *ὑμᾶς Tricl. ὑμᾶς ἢ γένους L.
l. 228. *κακούμενον Brunck. καλούμενον MSS.
l. 245. *δὴ τανῦν Buttm. δῆτα νῦν L.,A.
l. 251. ὄνομά *γ' Herm. ὄνομ', οὔνομ' MSS.
l. 266. *τῆς Auratus. τῆσδ' MSS.
l. 267. *φοινίῳ Eustath. ἀγρίῳ MSS.
l. 305. †ταχ' doubtful in meaning. κατ' οὖν cj. Campb.
l. 324. *θυμὸν—*χειρὶ Brunck. θυμῷ—χεῖρα MSS.
l. 435. *ἐν βραχεῖ Erfurdt. σὲ βραχεῖ MSS.
l. 491. *δεράδα Toup. δειράδα MSS.
l. 515. *ἐπιμέμονεν Turn. ἐπεὶ μέμονεν MSS.
l. 518. τὰν *θεῶν Herm. τὰν ἐκ θεῶν MSS.
l. 528. ἔκ *τε Gernhardt. ἔκ γε or δὲ MSS.
l. 554. σοῦ *νέα Auratus. σ' οὕνεκα or (σ' εἵνεκα) MSS.
l. 574. *ἂν Brunck. ἀν or ἂν MSS.
l. 600. ὅν *γ' Erfurdt. ὅν τ' MSS.
l. 636. *ὁρίζῃ Brunck. ὁρίζει MSS.
l. 639. *ἀνῇ Auratus, Pierson. ἄηι MSS.
l. 678. *τῶν Pors. om. MSS.
l. 678. Διὸς* Erfurdt. διὸς Ἰξίονα MSS.
l. 685. *γ' Herm. om. MSS.

l. 686. †ἀναξίως. Does not correspond to 701.
l. 687. πῶς †. A syllable wanting, possibly δή.
l. 695. *τάν Campb. om. MSS.
l. 696. ὃς * Erfurdt. ὃς τὰν MSS.
l. 701. *εἶρπε Bothe. ἕρπει MSS.
l. 705. *ἐξανείη Herm. ἐξανεί—ησι L.
l. 724. *πατρίαν Edd. πατρῴαν MSS.
l. 727. †πᾶσιν unmetrical. πάλαι cj. Campb.
l. 753. *ΝΕ. *ΦΙ. Bothe. The MSS divide ΦΙ. οὐκ οἶδα. ΝΕ. πῶς οὐκ οἶσθα; ΦΙ. παπ.
l. 782. †ἀλλὰ κ.τ.λ. Doubtful in construction, see Note.
l. 818. μεθίημ' *εἴ τι δὴ Herm. μεθίημι τί δὴ MSS.
l. 829. *εὐαίων add. Tricl. om. MSS.
l. 830. *ἀντίσχοις Brunck. ἀντέχοις MSS.
l. 836. *μένομεν Erfurdt. μενοῦμεν MSS.
l. 844. *κἀμείβῃ Herm. ἀμείβῃ MSS.
l. 850. †λάθρα. The line is imperfect. Cf. 834.
l. 853. *ταύταν Herm. ταυτάν MSS.
l. 861. ἀλλά *τις ὡς Ἀΐδᾳ Wunder. ἀλλ' ὅστις, ἀλλ' ὥς τις MSS.
l. 862. †βλέπ' εἰ. Doubtful use of the word.
l. 863. *ἀμᾷ Dind. ἐμᾷ MSS.
l. 872. *εὐφόρως Brunck. εὐπόρως MSS.
l. 933. *με μἀφέλῃς Elmsl. μὴ μ' ἀφέλῃς MSS.
l. 950. *ἀλλ' Turneb. om. MSS.
l. 992. *τίθης Auratus. τιθείς MSS.
l. 1007. οἷ' *αὖ Herm. οἷα MSS.
l. 1035. *ὀλεῖσθε Brunck. ὄλοισθ' MSS.
l. 1071. λειφθήσομαι *δὴ Wakefield. λειφθήσομ' ἤδη MSS.
l. 1095. †οὐ γὰρ ἐτ' ἰσχύω†. Faulty in metre. οὐκέτ' ἀρκῶ cj. Campb.
l. 1098. *τύχαις cj. Campb. τύχᾳ τᾷδ' MSS.
l. 1100. *αἰνεῖν Herm. ἐλεῖν MSS.
l. 1110. *κραταιαῖσιν Campb. κραταιαῖς MSS.
l. 1116. *πότμος Erfurdt. om. MSS.
l. 1117. *χερὸς Campb. χειρὸς MSS.
l. 1125. *χερὶ Turn. χειρὶ MSS.
l. 1130. *ἐλεινὸν Brunck. ἐλεεινὸν MSS.
l. 1132. *ἔμ' Campb. om. MSS.
l. 1134. †ἀλλ' ἐν μεταλλαγᾷ does not correspond to 1157.
l. 1139. †Ὀδυσσεύς. Unmetrical. ἐμήσαθ' οὗτος cj. Campb.
l. 1199. *βροντᾶς αὐγαῖς Valcknär e scholiis. βρονταῖς αὐταῖς MSS.
l. 1206. *δὴ Herm. om. MSS.
l. 1213. *πατρία Dind. πόλις MSS.

l. 1214. *εἰσίδοιμ' *ἄθλιός σ' ἀνήρ* Dind. *εἰσίδοιμί σ' ἄθλιός γ' ἀνήρ* MSS.

l. 1245. **σοφά* Brunck. *σοφόν* MSS.

l. 1252. *Linwood indicated lacuna.

l. 1253. The MSS. arrange thus—ΟΔ. *ἀλλ'*. ΝΕ. *οὐ*. ΟΔ. *ἔστω*. ΝΕ. *χεῖρα*. ΟΔ. *ἀλλὰ—τιμωρήσεται*. Turnebus corr.

l. 1288. **ἆρα* Pors. *οὐκ ἆρα* L.

l. 1304. **καλόν* at the end Wakef. After *ἐμοὶ* MSS.

l. 1330. **αὐτὸς* Doederlein. *αὐτὸς* MSS.

l. 1364. **γέ* Brunck. *τε* MSS.

l. 1381. **λῷσθ'* Dind. *καλῶς, κάλ'* MSS.

l. 1406. **Ἡρακλέους* Brunck. *Ἡρακλείοις*, MSS.

l. 1407. *πελάζειν**. MSS. add *σῆς πάτρας. ἀλλ' εἰ δρᾷς ταῦθ', ὥσπερ αὐδᾷς.*

l. 1429. **ἐκλαβὼν* Turn. *ἐκβαλὼν* MSS.

l. 1455. **προβολῆς* Herm. (*προβολὴς* Vat.). *προβλὴς* most MSS.

l. 1469. **δὴ* Herm. *ἤδη* or *ἰδοὺ* MSS.

ADDITIONAL NOTES ON POINTS OF TEXTUAL DIFFICULTY.

Oedipus Tyrannus.

O. T. 71, 2. *ῥυσοίμην* is equally near the MS. reading. But for *τί δρῶν ῥύσωμαι = πῶς ῥύσωμαι* cp. Aesch. Prom. 677, 8, *τί χρὴ δρῶντ' ἢ λέγοντα δαίμοσιν πράσσειν φίλα.* And, for the optative, infr. 1256 *ὅπου κίχοι.*

Ib. 198. Perhaps, **τελῶν γὰρ εἴ τι νὺξ ἀφῇ | *ὧδ' ἐπ' ἦμαρ ἔρχεται.*

Ib. 214. ⏑ ⏑ –. Perhaps *μαινόλαν.*

Ib. 478. Other conjectures are *πέτρας ἰσόταυρος, πέτραισιν ἔναυλος.*

Ib. 494 ⏑ ⏑ ⏑ –. Jebb conj. *βασανίζων.* Query *βεβαῖωθείς*?

Ib. 525. If *τοὔπος* is read (cp. Trach. 822), the sentence is still interrogative.

Ib. 532. In Eur. Hec. 1280 *σὺ* is emphatic as here.

Ib. 668. There seems to be no valid reason for excluding the uncontracted *σφῶϊν* from lyric verse.

Ib. 1025. †*τεκὼν* seems inconsistent with 1020. Yet *ἐγείνατο* may have applied only to the *ἐγγενῆ γεγῶτα.* Cp. infr. 1168.

Ib. 1130. The reading *ξυναλλάξας* may be due to omission of augment (*ξυνάλλαξας*).

Ib. 1214. Perhaps *δικάζει τ' ἐν ἀγάμῳ γάμῳ, κ.τ.λ.*

Ib. 1264. Possibly *ἐμπεπνιγμένην.*

Ib. 1281. Query *ἀλλ' ἀνδρὶ καὶ γυναικὶ συγκραθέντ' ἄχη*?

Ib. 1345. Hermann read **ἔτι δὲ καὶ θεοῖς*, and in 1365 **ἔτι κακοῦ κακόν.*

Ib. 1390. One MS. has the gloss *τὴν φροντίδ' ἔξω ἔχειν.* Is it possible that *ἔχειν* should be read for *οἰκεῖν*?

Oedipus Coloneus.

O. C. 71. It is difficult to decide between *μόλοι* and *μολεῖν.* If *μολεῖν* is read *τὶ* (indef.) must be supplied after *λέξων.*

Ib. 166. The v.r. *οἴσεις* has slight authority. If *ἔχεις* is read, we have an instance of polyschematism (⏑ ⏑ ⏑ ⏑ – – = ⏑ ⏑ ⏑ ⏑ ⏑ –).

Ib. 183. It is doubtful if there is a lacuna here, or ll. 199–202, accompanying the action of seating Oedipus, are outside of the antistrophic structure.

Ib. 251. *λόγος*, (MSS.) 'a cherished cause,' may possibly be right.

Ib. 637. *ἔμπολιν* (Musgrave) is not improbable.

Ib. 1054. Query *ἔνθ' οἴομαι *ἐγρεκύδοιμον*, and in 1069 **λάμπρ' ἀμπυκτήρια πώλων*?

Ib. 1132. If πῶς δ' is read, with the MSS., the relative ᾧ reverts to Oedipus as the main subject, (not referring to ἀνδρός).

Ib. 1390. πατρῷον is hard: query παλαιόν? But πατρῷον perhaps conveyed some weird significance. Darkness was the father of the Erinyes (supr. l. 40), and is here associated with a father's curse.

Ib. 1444. Some read κακὸν for κακῶν.

Ib. 1497. ′ ∪, σπεῦσον, the Triclinian reading, is as probable as any other emendation here.

Ib. 1525. The MSS. and Scholia leave the reading doubtful between γειτόνων and γειτονῶν. The Scholiast explains γειτόνων as obj. gen. = ἀλκὴν πρὸς τοὺς γείτονας (sc. τοὺς Θηβαίους).

Ib. 1739, 40. Herm. read ΧΟ. καὶ πάρος ἀπέφυγε ΑΝ. τί;

ΧΟ. τὰ σφῷν τὸ μὴ πίτνειν κακῶς.

But although this repeats the exact phrasing of the strophe, the expression is less natural, and the change is somewhat violent.

Antigone.

Ant. 351. The Scholiast quotes the word doubtfully, thus ἄξεται, Query ὑφέλκεται?

Ib. 447. Cobet cj. ᾔδησθα κηρυχθέντα, which may possibly be right. But one may *Atticize* too far in tragedy.

Ib. 467. ἠνσχόμην for ἠνεσχόμην, a doubtful syncope. Others read ἐσχόμην (the simple for the compound verb).

Ib. 552. ἔτ' ὠφελοῖμ'. One MS. gives ἐπωφελοῖμ'. Perhaps more rhythmical.

Ib. 572. Conjectures are extremely rare in the Aldine Sophocles. ΑΝ. here, if it be a conjecture, was deliberately approved of by Boeckh.

Ib. 849. The diorthotes of L in placing two dots over the γ of ἔργμα probably intended ἔρυμα. Compare Aesch. Cho. 153.

Ib. 851. The metre requires βροτοῖς, οὔτε τις ἐν νεκροῖσιν.

Ib. 888. The reading of L, τυμβεύειν, requires the doubtful χρῇ (for χρῇζει) in 887, because of the nominative.

Ib. 969. — ∪ —, ἄξενος (Boeckh's conj.) is probable enough.

Ib. 981. If we read ἀγχίπτολις Ἄρης in 970 a syllable is wanting here. Query ἀρχαιογενήτων?

Ajax.

Aj. 33. The reading ὅτου (sc. ἴχνη σημαίνομαι or τὸ ἔργον ἐστίν) is wanting in simplicity.

Ib. 74. μηδαμῶς or μηδαμῶς σφ'? Σφέ, though omitted in L, is perhaps genuine.

Ib. 320. ἔχειν is difficult. Perhaps ἄγειν—'he taught us to esteem.'

Ib. 405–7. Otherwise εἰ τἀμὰ μὲν φθίνει, φίλοι, πάλαι·

μωραῖς δ' ἀγραῖς τοιαῖσδ' ὁμοῦ προκείμεθα.

And in 422–5— τόδ' ἐξερῶ μέγ', οἷον οὔτινα
Τροία στρατοῦ δέρχθη χθονὸς μολόντ' ἀπό.

Ib. 571. μέχρις οὗ μυχοὺς κίχωσι τοῦ κάτω θεοῦ. This line, although condemned by the editors, may be genuine. μέχρις οὗ is virtually one word; and it may have been substituted for ἔστ' ἄν.

Ib. 820. Spr. had σιδηροβρώτῃ.

Ib. 936. — ∪ ∪ —, χρυσοτύπων?

Ib. 1272. κἀνόητ']. κἀνόνητ' is a reading of some authority.

Electra.

El. 316. The relative use of τί may be avoided by reading μάνθαν' εἴ τί σοι φίλον. τί σοι φίλον; as a new sentence = τί χρῄζεις; (sc ἱστορεῖν) is too abrupt.

Ib. 564. ἔσχεν]. Perhaps ἦξεν—those violent winds rushed forth on Aulis.

Ib. 736. ὅπως δ', the reading of L, makes Orestes the subject. ὁ δ' ὡς would fix attention too much on the Athenian.

Ib. 999. εὐτυχὴς is a possible reading.

Ib. 1085, 6. No explanation of κοινὸν or of καθοπλίσασα is satisfactory. Read ἄοικον and καθαγνίσασα.

Ib. 1424. Another way of correcting this place is πῶς κυρεῖ; ΟΡ. τά γ' ἐν δόμοισι μέν.

Ib. 1457. τυγχάνοι]. So L. But τυγχάνει is simpler.

Trachiniae.

Trach. 7. ἐνὶ (Par. A) seems more probable than ἔτ' ἐν.

Ib. 80. Query εἰς τό γ' ὕστερον?

Ib. 128. L p. m. wrote χαράν. We now adopt this and delete the comma after κυκλοῦσιν.

Ib. 206. ὁ μελλόνυμφος]. The masculine form may be a generalized or collective feminine. Cp. 151 αὐτοῦ.

Ib. 223. Perhaps the words should be thus arranged—

ἰδέ·
ἴδ' ὦ φίλα γύναι, κ.τ.λ.

Ib. 240. εὐκταῖ' AV³. But εὐχαῖς (L) is preferable, because less obvious.

Ib. 243. ξυμφορᾷ κλέπτουσί με (I am deceived in them as to their condition) is more *subtle* than ξυμφοραί, κ.τ.λ.

Ib. 497. Query νικῶσ' ἀεί? This harmonises better with σθένος as adverbial accusative.

Ib. 562. Wecklein suggests a lacuna after this line.

Ib. 564. ἢ 'ν is Cobet's conjecture for ἦν.

Ib. 577. στέρξαι goes better with μή, but the nominatives are then unaccountable.

Ib. 615. ἐπὸν μαθήσεται is Billerbeck's conjecture. See Note (2).

Ib. 856. Perhaps ἰὼ κελαινὸν αἷμ' ἀπροσμάχου δορός.

Ib. 911. 'The fact that she was henceforth childless,'—not only as divorced from Heracles, but as renounced by Hyllus. Linwood retains this reading, which has been much questioned.

Ib. 1020. Wecklein reads ἢ δι' ἐμοῦ σωκεῖν (so Meineke) for ἡ κατ' ἐμὰν ῥωμάν, and reading ἔμπεδον (with Herwerden) for ἔμπλεον, supposes a lacuna = ⏑́ ⏑ ⏑ — ⏑ ⏑ — in place of ἢ . . . σώζειν.

Ib. 1277. καινοπαγῆ is a persistent variant for καινοπαθῆ.

Philoctetes.

Phil. 220. The Laurentian reading κἀκ ποίας πάτρας appears to have crept in from 222.

Ib. 425. Musgrave's conj., ὃς παρῆν, has much to recommend it.

Ib. 446. Most MSS. have οὐδέπω, which is possibly right, though οὐδέν πω involves a very slight change.

Ib. 671–3. These lines are good, but not in point. Probably a marginal quotation from some other play.

Ib. 681. ἐσίδον] The return to the indicative is more idiomatic than the participle. For the omission of augment, cp. El. 205, Trach. 834 al.

Ib. 686. Read ὤλλυτο τῇδ' ἀναξίως.

Ib. 687. Read τόδε θαῦμ' ἔχει με πῶς *δή, κ.τ.λ.

Ib. 782. The metre is dochmiac, and a construction is obtained by reading εὔχῃ. But suspicion is not thus removed.

Ib. 790. Perhaps ἰατταταῖ.

Ib. 838. ⏑́ ⏑ ⏑, αἴσιον?

Ib. 862. Cancel βλέπει and read καίρια φθέγγου?

Ib. 1252 ff. The other arrangement is not to be condemned. *Neopt.* I fear not the terrors you adduce. *Od.* Neither do I allow you to enforce your act. *Neopt.* Then all my wars will be with you. *Od.* Be it so, if it must. *Neopt.* My hand is on the hilt. *Od.* And mine. (Then he bethinks him of Phil. and the bow, and changes his tone). And yet—

Ib. 1273. Linwood reads ἀλλ' οὔ τι μὴ νῦν. But is the ellipse endurable?

Ib. 1365 ff. This is too pointed a reference to a topic which has not been mentioned, and of which Phil. was ignorant, supr. 363 ff. We must for once suppose an interpolation.

Ib. 1444, 5. It must be admitted that the expression here is weak for Sophocles.

Ib. 1471. Query σωτῆρες? i. e. ὅπως σωθησόμεθα νοστοῦντες.

THE END OF VOL. I.

LATIN

DICTIONARIES

ELEMENTARY LATIN DICTIONARY. By C. T. Lewis. 7s. 6d.

LATIN DICTIONARY FOR SCHOOLS. By C. T. Lewis. 12s. 6d.

LARGER LATIN DICTIONARY. Founded on Andrews's edition of Freund's Latin Dictionary. Revised, enlarged, and in great part rewritten, by C. T. Lewis and C. Short. 25s.

GRAMMARS, READERS, ETC.

J. B. ALLEN'S ELEMENTARY SERIES

RUDIMENTA LATINA. Very elementary accidence and exercises for beginners. 2s.

ELEMENTARY LATIN GRAMMAR. New Edition, revised and enlarged (238th thousand). 2s. 6d.

FIRST LATIN EXERCISE BOOK. Eighth Edition. 2s. 6d.

SECOND LATIN EXERCISE BOOK. With hints for continuous prose. 2nd Ed. 3s. 6d. Key, to both Exercise Books, 5s. net. (Applications for all Keys to be made direct to the *Secretary, Clarendon Press, Oxford.*)

THE OXFORD ELEMENTARY LATIN READERS

By J. B. Allen. With notes, maps, vocabularies, and exercises. 1s. 6d. each.

LIVES FROM CORNELIUS NEPOS.

TALES OF EARLY ROME. Adapted from Livy.

TALES OF THE ROMAN REPUBLIC, Part I. Adapted from Livy.

TALES OF THE ROMAN REPUBLIC, Part II. Adapted from Livy.

By W. D. Lowe. Simplified and graduated selections with historical introductions, notes, exercises, vocabularies, etc.

CAESAR IN BRITAIN. From the Gallic War. Illustrated. 1s.

SCENES FROM THE LIFE OF HANNIBAL. From Livy. 1s. 6d.

TALES OF THE CIVIL WAR. From the third book of Caesar's Civil War. 1s. 6d.

SELECTIONS FROM CICERO. 1s. 6d.

SELECTIONS FROM OVID. 1s. 6d. *In the press.*

FIRST LATIN READER. By T. J. Nunns. 3rd Ed. 2s.

EXTRACTS FROM CICERO. With notes. By Henry Walford. Third Edition, revised. Three parts, 4s. 6d., or each part 1s. 6d.

Part I: Anecdotes from Greek and Roman History. Part II: Omens and Dreams; Beauties of Nature. Part III: Rome's Rule of her Provinces.

EXTRACTS FROM LIVY. With notes and maps. By H. Lee-Warner. Each part, 1s. 6d.

Part I: The Caudine Disaster. New Edition, revised. Part II: Hannibal's Campaign in Italy. Part III (By H. Lee-Warner and T. W. Gould): The Macedonian War.

SELECTIONS FROM THE LATIN LITERATURE OF THE EARLY EMPIRE. By A. C. B. Brown. With maps. 4s. 6d. Separately: Part A (Inner Life), 2s. 6d.; Part B (Outer Life), 2s. 6d.

REDDENDA MINORA. Latin and Greek passages for unseen translation. For lower forms. By C. S. Jerram. Sixth Edition, revised and enlarged. 1s. 6d. Separately, Latin Passages, 1s.

ANGLICE REDDENDA. Latin and Greek passages for unseen translation. For middle and upper forms. By C. S. Jerram. Fifth Edition. 2s. 6d. Second Series, New Edition (13th thousand), 3s. Third Series, 3s. Separately, *Latin Passages* (First and Second Series), 2s. 6d.

MODELS AND EXERCISES IN UNSEEN TRANSLATION (LATIN AND GREEK). By H. F. Fox and J. M. Bromley. With versions of the early passages. Revised Edition. 5s. 6d. Key, with references for later passages, 6d. net.

SELECTIONS FROM THE LESS KNOWN LATIN POETS. By N. Pinder. 4s. net.

PERVIGILIUM VENERIS. With introduction by J. W. Mackail. 4d.

NOVUM TESTAMENTUM LATINE. Edited by J. Wordsworth and H. J. White. From 2s. net.

JUNIOR HISTORY OF ROME. *See p.* 47.

COMPOSITION

PROSE

LATIN PROSE PRIMER. Passages for continuous prose, with hints. By J. Y. SARGENT. The Second Part of this book forms a companion to Easy Passages for Translation into Latin. Second Edition. 2s. 6d.

EASY PASSAGES FOR TRANSLATION INTO LATIN. By J. Y. SARGENT. Eighth Edition. 2s. 6d. KEY, 5s. net.

LATIN PROSE COMPOSITION. By G. G. RAMSAY. Fourth Edition. Fcap 8vo. Cloth.

Vol. I: Syntax and Exercises. 4s. 6d.

Or, Part I: First Year's Course. Exercises, passages for continuous prose, and hints. With vocabulary. 1s. 6d.

Part II: Second Year's Course. Exercises, passages for continuous prose, and hints. With vocabulary. 1s. 6d.

Part III: Syntax and Appendix. 2s. 6d.

KEY to the volume, 5s. net.

Vol. II: Passages for Translation. With an introduction on continuous prose. 4s. 6d.

LATIN PROSE VERSIONS. Contributed by various scholars. Edited by G. G. RAMSAY. 5s.

VERSE

NORMA ELEGIACA. A Standard for the Writing of Latin Elegiacs. By R. L. A. DU PONTET. 1s. (*Published by Mr. Frowde.*)

HELPS, HINTS, AND EXERCISES FOR LATIN ELEGIACS. With vocabulary. By H. LEE-WARNER. 3s. 6d. KEY, 4s. 6d. net.

DEMONSTRATIONS IN LATIN ELEGIAC VERSE. Exercises, versions, and notes. For teachers. By W. H. D. ROUSE. 4s. 6d.

RESPONSIONS PAPERS, 1901–6. With answers to mathematical questions. By C. A. MARCON and F. G. BRABANT. 3s. 6d. net.

ANNOTATED TEXTS

AESCHYLUS. By A. SIDGWICK.

Agamemnon. Sixth Edition, revised. 3s.

Choephoroi. New Edition, revised. 3s.

Eumenides. Third Edition. 3s.

Persae. 3s. Septem contra Thebas. 3s.

By A. O. PRICKARD.

Prometheus Bound. Fourth Edition, revised. 2s.

Prometheus Bound. Translated by R. WHITELAW. With introduction and notes by J. CHURTON COLLINS. 1s. net.

Agamemnon. Translated by J. CONINGTON. With introduction and notes by J. CHURTON COLLINS. 1s. net.

APPIAN, I. With map. By J. L. STRACHAN-DAVIDSON. 3s. 6d.

ARISTOPHANES. By W. W. MERRY.

Acharnians. Fifth Edition, revised. 3s.

Birds. Fourth Edition. 3s. 6d.

Clouds. Third Edition. 3s.

Frogs. Fifth Edition. 3s.

Knights. Second Edition, revised. 3s.

Peace. 3s. 6d. Wasps. Second Edition. 3s. 6d.

CEBES: Tabula. By C. S. JERRAM. Paper, 1s. 6d.; cloth, 2s. 6d.

DEMOSTHENES. By EVELYN ABBOTT and P. E. MATHESON.

Against Philip. Vol. I: Philippic I, Olynthiacs I–III. Fourth Edition. 3s. Vol. II: De Pace, Philippics II–III, De Chersoneso. 4s. 6d. Separately, *Philippics* I–III, 2s. 6d.

On the Crown. 3s. 6d.

Against Meidias. By J. R. KING. 3s. 6d.

DEMOSTHENES and AESCHINES: On the Crown. By G. A. SIMCOX and W. H. SIMCOX. 12s.

HORACE. By E. C. WICKHAM.

The Works. In 2 vols., crown 8vo. I: Odes, Carmen Saeculare, and Epodes. Second Edition. II: Satires, Epistles, and De Arte Poetica. 6s. each. Separately, Odes, I, 2s.

Odes, Carmen Saeculare, and Epodes. Demy 8vo. Third Edition. 7s. 6d.

Selected Odes. Second Edition. 2s.

Satires, Epistles, and De Arte Poetica. 6s.

JUVENAL: Thirteen Satires (I, III–V, VII, VIII, X–XVI). By C. H. PEARSON and HERBERT A. STRONG. Second Edition. 9s.

LIVY, I. By Sir J. R. SEELEY. 6s.

V–VII. By A. R. CLUER. New Edition, revised by P. E. MATHESON. 5s. Separately: V, 2s. 6d.; VI and VII, 2s. each.

IX. By T. NICKLIN. With vocabulary, 3s.; without, 2s. 6d.

XXI–XXIII. By M. T. TATHAM. Second Edition, enlarged. 5s. Separately: XXI and XXII, 2s. 6d. each.

LUCRETIUS, V. By W. D. LOWE. 3s. 6d. Separately, ll. 1–782, 2s.; ll. 783–1457, 2s.

MARTIAL: Select Epigrams. By R. T. BRIDGE and E. D. C. LAKE.

Spectaculorum Liber & I–VI. 3s. 6d. Separately, *Introduction and Notes*, 2s.

VII–XII. 3s. 6d. Separately, *Introduction and Notes*, 2s.

Select Epigrams. Text and critical notes. By W. M. LINDSAY. 3s. 6d. and (India Paper) 5s.

OVID: Selections. By G. G. RAMSAY. With appendix on Roman calendar, by W. RAMSAY. Third Edition. 5s. 6d.

Tristia. By S. G. OWEN. I, Third Edition, 3s. 6d. III, Second Edition, revised, 2s.

Metamorphoses, Book III. By M. CARTWRIGHT. With or without vocabulary, 2s.

Metamorphoses, Book XI. By G. A. T. DAVIES. With or without vocabulary, 2s.

Stories from the Metamorphoses. By D. A. SLATER. Illustrated. With or without vocabulary. 2s. 6d.

Selections. Hexameter and Elegiac. By A. C. B. BROWN. With or without vocabulary. 1s. 6d.

PERSIUS: Satires. With translation and commentary by J. CONINGTON. Edited by H. NETTLESHIP. Third Edition. 8s. 6d.

PLAUTUS: Captivi. By W. M. LINDSAY. Ed. 2. 2s. 6d.

Mostellaria. By E. A. SONNENSCHEIN. Text interleaved. Second Edition. 4s. 6d.

Rudens. By E. A. SONNENSCHEIN. Text and appendix on scansion interleaved. 4s. 6d.

Trinummus. By C. E. FREEMAN and A. SLOMAN. Fourth Edition. 3s.

PLINY: Selected Letters. By C. E. PRICHARD and E. R. BERNARD. Third Edition. 3s.

PROPERTIUS. *See Tibullus.*

QUINTILIAN: Institutio Oratoria, X. By W. PETERSON. Second Edition. 3s. 6d.

SALLUST: Catiline and Jugurtha. By W. W. CAPES. Second Edition. 4s. 6d.

TACITUS. By H. FURNEAUX.

Annals, I–IV. Second Edition. 5s. Separately, I, 2s.

Annals. (Text only.) 6s.

Agricola. 6s. 6d.

Germania. 6s. 6d.

By H. PITMAN.

Annals, XIII–XVI. With map. 4s. 6d.

TERENCE: Adelphi. By A. SLOMAN. Second Edition. 3s.

Andria. By C. E. FREEMAN and A. SLOMAN. 2nd Ed., revised. 3s.

Famulus. As performed at Westminster School. By J. SARGEAUNT and A. G. S. RAYNOR. 2s.

Phormio. By A. SLOMAN. Second Edition, revised. 3s.

Comedies. By S. G. ASHMORE. 6s. (*Published by Mr. Frowde.*)

TIBULLUS AND PROPERTIUS: Selections. By G. G. RAMSAY. Third Edition, revised. 6s.

VIRGIL. By T. L. PAPILLON and A. E. HAIGH.

Works. Two volumes. 3s. 6d. (cloth 6s.) each. Separately: *Aeneid*, in parts, I–III, IV–VI, VII–IX, X–XII, 2s. each; *Aeneid*, IX, by A. E. HAIGH, 1s. 6d.; *Bucolics* and *Georgics*, 2s. 6d. Text only, 3s. 6d. (India Paper, 5s.).

By C. S. JERRAM.

Aeneid, I. 1s. 6d. Bucolics. 2s. 6d.

Georgics, I–II and III–IV. 2s. 6d. each

For Oxford Classical Texts see p. 48.

GREEK

DICTIONARIES

BY H. G. LIDDELL AND R. SCOTT

ABRIDGED GREEK-ENGLISH LEXICON. Twenty-first Edition. 7s. 6d.

INTERMEDIATE GREEK-ENGLISH LEXICON. 12s. 6d.

LARGER GREEK-ENGLISH LEXICON. Eighth Edition, revised throughout. 36s.

GRAMMARS, READERS, ETC.

ELEMENTARY GREEK GRAMMAR. By J. B. ALLEN. 3s.

WORDSWORTH'S GREEK PRIMER. 1s. 6d.

SELECTIONS FROM HERODOTUS. Adapted and graduated by W. D. LOWE. With notes and vocabulary. *In the press.*

GREEK READER. Adapted, with English notes, from Professor von Wilamowitz-Moellendorff's *Griechisches Lesebuch*. With vocabularies. By E. C. MARCHANT. Two volumes. 2s. each.

SELECTIONS FROM PLUTARCH'S LIFE OF CAESAR. With notes. By R. L. A. DU PONTET. 2s.

SELECT DIALOGUES OF LUCIAN. Prepared for schools. With short notes in Greek. By W. H. D. ROUSE. Text, 2s. Notes, 2s.

FIRST GREEK READER. With notes and vocabulary. By W. G. RUSHBROOKE. Third Edition. 2s. 6d.

SECOND GREEK READER. Selections from Herodotus. With introd., notes, and vocabulary. By A. M. BELL. 2nd Ed. 3s.

EASY SELECTIONS FROM XENOPHON. Adapted, with notes, vocabulary, maps, and illustrations. By J. S. PHILLPOTTS and C. S. JERRAM. Third Edition. 3s. 6d.

SELECTIONS FROM XENOPHON. Adapted, with notes, maps, and illustrations as above. By J. S. PHILLPOTTS. New Edition. 3s. 6d. KEY (to §§ 1–3), 2s. 6d. net.

REDDENDA MINORA. Greek and Latin passages for unseen translation. For lower forms. By C. S. JERRAM. Sixth Edition, revised and enlarged. 1s. 6d.

ANGLICE REDDENDA. Greek and Latin passages for unseen translation. For middle and higher forms. By C. S. JERRAM. Fifth Edition. 2s. 6d. Second Series, New Edition, 3s. Third Series, 3s. Separately, *Greek Passages* (First and Second Series), 3s.

SELECTIONS FROM GREEK EPIC AND DRAMATIC POETRY. With introd. and notes. By EVELYN ABBOTT. 4s. 6d.

AN INTRODUCTION TO THE COMPARATIVE Grammar of Greek and Latin. By J. E. KING and C. COOKSON. 5s. 6d.

MODELS AND EXERCISES IN UNSEEN TRANSLATION (LATIN AND GREEK). By H. F. Fox and J. M. BROMLEY. With versions of the early passages. Revised Edition. 5s. 6d. KEY, with references for later passages, 6d. net.

GOLDEN TREASURY OF GREEK PROSE. By Sir R. S. WRIGHT and J. E. L. SHADWELL. 4s. 6d.

COMPOSITION

GRAECE REDDENDA. Exercises for translation into Greek, with vocabulary. By C. S. JERRAM. 2s. 6d.

PASSAGES FOR TRANSLATION INTO GREEK. By J. Y. SARGENT. 3s. EXEMPLARIA GRAECA (select Greek versions of some passages in same), 3s.

HELPS, HINTS, AND EXERCISES FOR GREEK VERSE COMPOSITION. By C. E. LAURENCE. 3s. 6d. KEY, 5s. net.

MODELS AND MATERIALS FOR GREEK IAMBIC VERSE. By J. Y. SARGENT. 4s. 6d. KEY, 5s. net.

NEW TESTAMENT IN GREEK

THE OXFORD GREEK TESTAMENT: the same, with a new apparatus criticus. By A. SOUTER. 3s. net; on Oxford India paper, 4s. net.

GREEK TESTAMENT. With the Readings adopted by the Revisers of the Authorized Version, and marginal references. 4s. 6d.

NOVUM TESTAMENTUM. Edited by C. LLOYD. 3s. With appendices by W. SANDAY, 6s.

NOVUM TESTAMENTUM. Juxta exemplar Millianum. 2s. 6d.

EVANGELIA SACRA GRAECE. 1s. 6d.

GREEK TESTAMENT PRIMER. Edited by E. MILLER. Second Edition. 2s. (paper boards), 3s. 6d. (cloth).

ANNOTATED TEXTS

CAESAR: Gallic War, I–VII. By St. George Stock. Vol. I: Introduction, 5s. Vol. II: Text and Notes, 6s.

Gallic War. By C. E. Moberly. With maps. 2nd Ed. III–V, 2s. 6d.; VI–VIII, 3s. 6d.

Civil War. By C. E. Moberly. New Edition. 3s. 6d.

CATULLUS: Selections. (Text only.) By Robinson Ellis. 3s. 6d.

Commentary on Catullus. By Robinson Ellis. 18s. net.

CICERO: De Amicitia. By St. George Stock. 3s.

De Senectute. By L. Huxley. 2s.

In Catilinam. By E. A. Upcott. 3rd Ed., rev. 2s. 6d.

In Q. Caecilium Divinatio and In Verrem I. By J. R. King. Second Edition, revised. 2s.

Pro Cluentio. By G. G. Ramsay. Second Edition. 3s. 6d.

Pro Marcello, Pro Ligario, Pro Rege Deiotaro. By W. Y. Fausset. Second Edition. 2s. 6d.

Pro Milone. By A. B. Poynton. Second Ed. 2s. 6d.

Philippic Orations, I, II, III, V, VII. By J. R. King. New Edition, revised by A. C. Clark. 3s. 6d.

Pro Roscio. By St. George Stock. 3s. 6d.

Select Orations, viz. In Verrem Actio Prima, De Imperio Gn. Pompeii, Pro Archia, Philippica IX. By J. R. King. Second Edition (10th thousand). 2s. 6d.

Selected Letters. By C. E. Prichard and E. R. Bernard. Second Edition. 3s.

Selected Letters. (Text only.) By Albert Watson. Second Edition. 4s.

Somnium Scipionis. (Text only.) 3d. paper, 4d. cloth.

CORNELIUS NEPOS. By Oscar Browning. Third Edition, revised by W. R. Inge. 3s.

ERASMUS: Selections. By P. S. Allen. Illustrated. With vocabulary. 3s. 6d. and (India Paper) 4s. 6d.

EURIPIDES: Alcestis. By C. S. JERRAM. 5th Ed. 2s. 6d.
Bacchae. By A. H. CRUICKSHANK. 3s. 6d.
Cyclops. By W. E. LONG. 2s. 6d.
Hecuba. By C. B. HEBERDEN. 2s. 6d.
Helena. By C. S. JERRAM. Second Ed., revised. 3s.
Heracleidae. By C. S. JERRAM. New Ed., revised. 3s.
Ion. By C. S. JERRAM. 3s.
Iphigenia in Tauris. By C. S. JERRAM. New Ed. 3s.
Medea. By C. B. HEBERDEN. 3rd Ed., revised. 2s.
Alcestis. Translated by H. KYNASTON. With introduction and notes by J. CHURTON COLLINS. 1s. net.

HERODOTUS Selections. By W. W. MERRY. 2s. 6d.
IX. By EVELYN ABBOTT. 3s.
V–VI. By EVELYN ABBOTT. 6s.

HOMER: Iliad, I–XII. With Homeric grammar. By D. B. MONRO. Fifth Edition, revised. 6s. Separately, I, with grammar and notes, Third Edition, 1s. 6d.
XIII–XXIV. By D. B. MONRO. Fourth Edition. 6s.
III. By M. T. TATHAM. 1s. 6d.
XXI. By HERBERT HAILSTONE. 1s. 6d.

Odyssey. By W. W. MERRY.
I–XII. Sixty-sixth thousand. 5s. Separately, I and II, 1s. 6d. each; VI–VII, 1s. 6d.; VII–XII, 3s.
XIII–XXIV. Sixteenth thousand, revised. 5s. Separately, XIII–XVIII, 3s.; XIX–XXIV, 3s.

ISOCRATES: Cyprian Orations. Evagoras, Ad Nicoclem, Nicocles aut Cyprii. By E. S. FORSTER. 3s. 6d.

LUCIAN: Vera Historia. By C. S. JERRAM. Second Edition, revised and enlarged. 1s. 6d.

LYSIAS: Epitaphios. By F. J. SNELL. 2s.

PLATO: Apology. By ST. GEORGE STOCK. 3rd Ed. 2s. 6d.
Crito. By ST. GEORGE STOCK. 2s.
Euthydemus. By E. H. GIFFORD. 3s. 6d.
Euthyphro. By ST. GEORGE STOCK. 2s. 6d.
Ion. By ST. GEORGE STOCK. 2s. 6d.
Menexenus. By J. A. SHAWYER. 2s.
Meno. By ST. GEORGE STOCK. 3rd Ed., revised. 2s. 6d.
Phaedo. By J. BURNET. 5s.
Selections. By J. PURVES. Second Edition. 5s.

PLUTARCH: Lives of the Gracchi. By G. E. UNDERHILL. 4s. 6d.

Life of Coriolanus. 2s.

SOPHOCLES. By LEWIS CAMPBELL and EVELYN ABBOTT. New and revised Edition. Vol. I: text, 4s. 6d. Vol. II: notes, 6s. Separately (text with notes): *Ajax*, *Antigone*, *Electra*, *Oedipus Coloneus*, *Oedipus Tyrannus*, *Philoctetes*, *Trachiniae*, 2s. each.

Ex recensione G. DINDORFII. Each play, paper covers, 6d.

Scenes. With illustrations. By C. E. LAURENCE. I: Ajax. II: Antigone. 1s. 6d. each.

Antigone. Translated by R. WHITELAW. With introduction and notes by J. CHURTON COLLINS. 1s. net.

Electra. Translated by R. WHITELAW. With MATTHEW ARNOLD'S Merope. With introduction and notes by J. CHURTON COLLINS. 3s. 6d.

THEOCRITUS. By H. KYNASTON. Fifth Edition. 4s. 6d.

THUCYDIDES, III. By H. F. FOX. 3s. 6d. IV. By T. R. MILLS. 3s. 6d. Separately, *Notes*, 2s. 6d.

XENOPHON: Anabasis. With vocabulary to each volume. By J. MARSHALL. I, II (by C. S. JERRAM), III, IV, 1s. 6d. each. III–IV, 3s. Separately, *Vocabulary*, 1s.

Cyropaedia. By C. BIGG. I, 2s. IV–V, 2s. 6d.

Hellenica. By G. E. UNDERHILL. 7s. 6d. I–II, 3s.

Memorabilia. By J. MARSHALL. 4s. 6d.

ANCIENT HISTORY, ETC.

JUNIOR HISTORY OF ROME. To the death of Caesar. By M. HAMILTON. Intro. L. H. HELBERT. Illustr. 4s. 6d.

SOURCES FOR ROMAN HISTORY, B.C. 133–70. By A. H. J. GREENIDGE and A. M. CLAY. 5s. 6d. net.

SOURCES FOR GREEK HISTORY between the Persian and Peloponnesian Wars. By G. F. HILL. Reissue. 10s. 6d. net.

LATIN HISTORICAL INSCRIPTIONS, illustrating the history of the Early Empire. By G. McN. RUSHFORTH. 10s. net.

MANUAL OF GREEK HISTORICAL INSCRIPTIONS. By E. L. HICKS. New Edition, revised by G. F. HILL. 12s. 6d.

ATTIC THEATRE. A description of the Stage and Theatre of the Athenians. By A. E. HAIGH. Illustrated. Third Edition, revised and partly rewritten by A. W. PICKARD-CAMBRIDGE. 10s. 6d. net.

RISE OF THE GREEK EPIC. By GILBERT MURRAY. Second Edition. 7s. 6d. net.

ANCIENT CLASSICAL DRAMA. By R. G. MOULTON. 8s. 6d.

OXFORD CLASSICAL TEXTS

Asconius. CLARK. 3s. 6d.
Caesaris Commentarii. DU PONTET. 2 vols. 2s. 6d. and 2s. (Complete, 7s.)
Catulli Carmina. ELLIS. 2s. 6d.
Catullus, Tibullus, Propertius. 8s. 6d.
Ciceronis Epistulae. PURSER. 4 vols. 6s., 4s. 6d., 4s. 6d., 3s. (Complete, 21s.)
Ciceronis Orationes. Mil., Caesarianae, Phil. CLARK. 3s.—Sex. Rosc., Imp., Clu., Cat., Mur., Cael. CLARK. 3s.—Verrinae. PETERSON. 4s. (3 vols. in 1, 18s. 6d.)—Quinct., Rosc.Com., Caec., Agr., Rab.Perd., Flacc., Pis., Rab. Post. CLARK. 3s.—Post. Red., Dom., Har. Resp., Sest., Vat., Prov. Cons., Balb. PETERSON. 3s.—Tull., Font., Sull., Arch., Planc., Scaur. CLARK. 2s. 6d. (3 vols. in 1, 16s.)
Ciceronis Rhetorica. WILKINS. 2 vols. 3s. and 3s. 6d. (Complete, 7s. 6d.)
Corneli Nepotis Vitae. WINSTEDT. 2s.
Horati Opera. WICKHAM and GARROD. 3s. (4s. 6d.)
Isidori Etymologiae. LINDSAY. 2 vols., 20s. (25s.)
Lucreti de Rerum Natura. BAILEY. 3s. (4s.)
Martialis Epigrammata. LINDSAY. 6s. (7s. 6d.)
Persi et Iuvenalis Saturae. OWEN. 3s. (4s.)
Plauti Comoediae. LINDSAY. Vol. I, 6s. Vol. II, 6s. (Complete, 16s.)
Properti Carmina. PHILLIMORE. 3s.
Stati Silvae. PHILLIMORE. 3s. 6d.
Stati Thebais et Achilleis. GARROD. 6s. (With Silvae, 10s. 6d.)
Taciti Op. Min. FURNEAUX. 2s.
Taciti Annales. FISHER. 6s. (7s.)
Taciti Historiae. FISHER. 4s. (5s. 6d.) (Hist., Ann., Op. Min., 15s.)
Terenti Comoediae. TYRRELL. 3s. 6d. (5s.)
Tibulli Carmina. POSTGATE. 2s.
Vergili Opera. HIRTZEL. 3s. 6d. (4s. 6d.)
Appendix Vergiliana. ELLIS. 4s.
Aeschyli Tragoediae. SIDGWICK. 3s. 6d. (4s. 6d.)
Antoninus. LEOPOLD. 3s. (4s.)
Apollonii Rhodii Argonautica. SEATON. 3s.
Aristophanis Comoediae. HALL and GELDART. 2 vols., 3s. 6d. each. (Complete, 8s. 6d.)
Bucolici Graeci. VON WILAMOWITZ-MOELLENDORFF. 3s. (4s.)
Demosthenis Orationes. BUTCHER. Vol. I, 4s. 6d. Vol. II, Pt. I, 3s. 6d. (Vols. I and II, Part I, 12s. 6d.)
Euripidis Tragoediae. MURRAY. Vol. I, 3s. 6d. Vol. II, 3s. 6d. (Vols. I and II together, 9s.) Vol. III, 3s. 6d. (4s. 6d.) (Complete, 12s. 6d.)
Hellenica Oxyrhynchia cum Theopompi et Cratippi Fragmentis. GRENFELL and HUNT. 4s. 6d.
Herodoti Historiae. HUDE. 2 vols., 4s. 6d. each. (Complete, 12s. 6d.)
Homeri Ilias. MONRO and ALLEN. 2 vols., 3s. each. (Complete, 7s.)
Homeri Odyssea. ALLEN. 2 vols., 3s. each. (Complete, 6s.)
Hyperides. KENYON. 3s. 6d.
Longinus. PRICKARD. 2s. 6d.
Platonis Opera. BURNET. Vols. I–III, 6s. each (7s. each; I–III, 20s.). Vol. IV, 7s. (8s. 6d.). Vol. V, 8s. (10s. 6d.; IV–V, 18s.) Separately —Respublica, 6s. (7s.); on 4to paper, 10s. 6d.; First and Fifth Tetralogies, paper covers, 2s. each; Sixth, cloth 4s., paper covers, 3s. 6d.; Apology and Meno, 2s. 6d.
Theophrasti Characteres. DIELS. 3s. 6d.
Thucydidis Historiae. JONES. 2 vols., 3s. 6d. each. (Complete, 8s. 6d.)
Xenophontis Opera. MARCHANT. 4 vols. I, III, 3s. each; II, IV, 3s. 6d. each. (Complete, 12s. 6d.)

Prices above are for cloth bindings (in brackets, for editions on Oxford India paper). In paper covers, 6d. less per vol. (1s. less for those from 6s. in cloth). Prices for interleaved copies in stiff cloth on application.

Date Due

FEB 28 '53	6005		
JUN 4 '53			
FEB 18 '64			
FEB 26 '64			
JAN 8 '65			
JAN 31 '66			
DEC 1 1971			

BOSTON COLLEGE
3 9031 01139027 5
131743

18
14
32

V 178,26
VII 80,476

PA4413 131743
.A2
Campbell, L. A.
Sophocles. v.1.

Sophocles

PA 4413
.A2